

~~LAERTIS~~ B/18320

LAERTIS

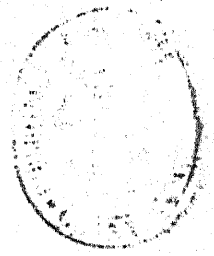
DIOGENIS
DE VITA ET MO-
RIBVS PHILO-
SOPHORVM

352

Alegj. Guntionj LIBRI X. *Sanctus Mepis.*

PLVS quàm mille in locis restituti, & emendati ex fide di-
gnis vetustis exemplaribus Græcis, vt inde Græcum ex-
emplum etiam possit restitui; opera IOANNIS SAM-
BVCII Tirnauicnsis Pannonij.

Cum Indice locupletissimo.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini,
cdo Is LXVI.
CVM PRIVILEGIO.

3

SERENISSIMO ATQ.
ILLVSTRISS. PRINCIPI
CAROLO ARCHIDVCI AV-
STRIAE, DVCI BVRGVNDIAE,
COMITITYROLIS &c. DOMINO
SVO CLEMENTISSIMO.

VI in veterum scriptis resti-
tuendis, atque producendis
operam suam ponunt, nō mi-
nus ij de hominum genere;
vñibusq; , quàm si ex ingenio
quiddam elucubrarint, mereri videntur.
Quanto enim difficilius in alienis , quàm
propriis est versari, & quò maior est aucto-
ritas, rerūque veterum monumentis scien-
tia , quàm nostrorum comprehensā : hoc
gratiam ab omnibus bonis inire, laudemq;
asportare maiore qui illis eruendis, ac emē-
dandis, vt vulgò sint notj, occupantur, iu-
stissimè debent. Vt enim quę terra nascun-
tur, et animalia, quotidie vim nō nihil amit-
tere videntur ; ita hominum quoque inge-
nia & operas diminui, nec tam esse liberas,
& excellentes vel ad res nouas inuestigan-
das, vel explicādas obscuras, inq; vñum ad-

4
ducendas cogitationes apertè sentimus, vt
illud philosophorū à Christiana quoq; di-
sciplina non sit hactenus alienū : quæ ortu
prodierint, moueri, paulatimq; ad obitū in-
clinare. Equidem, Seren. Princeps Carole,
cū ingenium post tot annorū studia, sum-
ptus, peregrinationes, imbecillius mihi ad-
uertam, quàm vt meo, vt aiunt, Marte, ali-
quid excellens posterisq; dignum efficere
queam: sumpsi mihi eā prouinciam, in qua
diligentia proficere aliquando possim, atq;
ne ocio, pecudum more, vitā transgisse di-
car, improbitate laborum consequi. Quare
in veterum scriptis, quorū cognitio pura, sa-
naq;, & utilis est, corrigendis, eiq; tenebris in
lucem proferendis, libenter versor; in idq;
potissimum librorum supellex mihi cōqui-
sita est, quam non facillè cū magnis thesau-
ris commutarim. Libenter enim quod per
ingenium, ac vires possum, cum omnibus
cōmunico, nec qui latuerunt, eruditorū pa-
tiant labores fieri negligētia obscuriores, nec
ab eis edendis typographos vlla gratia expe-
tenda, minus exigēda deterrere, aut morari
vnquam soleo, sat mercedis mihi publica
est utilitas, cetera linquo auaris, modò sint
patroni, qui conatus impressorum promo-
ueant, vt ad Græcos præsertim excudēdos
sint

5
sint faciliores. Quo de numero te quoque
illustrius. Archidux fore omnino scio, qui ita
educatus à patre diuo Ferdinādo, ita cōfir-
matus fratris tui Maximiliani II. &c. Do-
mini mei clemētis. exēplis, itemq; Episco-
pi Logi disciplina es, vt litterarū studia, &
qui ijs excellunt, ames, liberaliterq; com-
plectare. Quam tuam egregiam, & immor-
talem volūtatem vt meo quoque exemplo
tenui adaugerem: Laërtium meis vigiliis
non modicis emendatum, pænèq; omni-
no restitutum, ad T. S. misi. Etenim aliquot
exēplaribus Græcis vetustissimis illis cum
interpretatione collatis, atque etiam eru-
ditis obseruationibus Fuluij Ursini Roma-
ni doctissimi, & mihi amicissimi viri adiū-
ctis, spero me non parum commendatio-
nis lectioni huius scriptoris industriola ista
comparasse, vt & versio noua, cui ocium su-
perest, institui, & Græca recudi longè emē-
datius possint. hocq; libentius in hoc ge-
nere argumenti nunc elaboraui, quia pro-
pediē ex bibliotheca nostra huius ipsius
generis duo insignes, & nondum vulgò co-
gniti auctores apparebunt, Eunapius, & Il-
lustrius: quorum ille de xx. Philosophorū,
hic celebrium Poëtarum vitis diligenter
conscripsit. Quid verò utilitatis T. S. ve-
stroque

stroque ordini inde existat, non persequar
 stilo; cum intelligas, philosophorum senten-
 tias, historiarumque exempla ad vos, guber-
 nationemque pertinere, ex horum scholis
 leges, causasque actionum patefactas: quod
 ipsum quotidie magis obseruas, qui ad im-
 perium tuorum accesseris, atque confirma-
 tione, consiliisque nobiliss. & prudentiss.
 virorum, domini Casparis Preyner Baronis,
 & D. Puhleri Cancellarij, illud comprobari
 videas. Perge igitur, Illustriss. princeps, litte-
 ratos, eorumque studium, & qui ad sanas
 consultationes liberi, idoneique sunt, ama-
 re; meque nuper tam liberaliter habitum
 fouere pergito, vt tuas quoque olim res ge-
 stas cum parentis, fratrumque memoria
 coniungere facilius queam: cui me totum
 voueo, dicoque. Viennæ, tertio Idus
 Sextileis. CIO IO LXV.

T. SER. clientulus
 Ioan. Sambucus.

DI O G E N I S L A E R T I I
 DE V I T A E T S E N T E N T I I S
 E O R V M Q V I I N P H I L O S O -
 P H I A C L A R V E R V N T,

LIBER PRIMVS.

10 **B**HILOSOPHIAM à Barbaris ini-
 tia sumpsisse, plerique autumant. Nam Per-
 sis Magos, Babylonjs & Assyrijs Chaldeas,
 Indis Gymnosofistas, Celtis seu Gallis
 Druidas, & qui *Semnothei appellabatur, eius rei fuisse
 auctores, ait Aristoteles in Magico, & Sotio in decimoter-
 15 tio successione libro: Phœnicem præterea Ochum, & Sa-
 molxim Thracem, & Atlantem Lybicum, ad hac Nili
 Aegyptij filium fuisse Vulcanum, qui Philosophia aperuit
 principia: porro ipsius rei antistites sacerdotes ac prophetas
 appellari solitos. Ab hoc autem ad Alexandrum Macedo-
 20 num regem fluxisse annos quadragesies octies mille octim-
 gentos sexaginta tres. Quo toto tempore solis defectus ap-
 paruisse trecentos septuaginta tres, luna autem octingētos
 triginta duos. Enimvero à Magis, quorum principem fuisse
 Zoroastrem Persen memoria proditum est, *Hermodo-
 25 rus Platonius in libr. de Disciplinis, vsque ad excidium
 Troia, annos quinque mille computat: Xanthus vero Ly-
 dius à Zoroastre vsque ad Xerxis transitum, sexcentos
 enumerat: Post autem Magos plurimos sibi inuicem suc-
 cessisse, Hosthanas, Astrapsycos, Cobrias ac Pazatas, donec
 30 ab Alexandro euersum est Persarum regnum. Sed hi pro-
 fecto per imprudentiam Græcorum rectè facta inuentaque,
 Barbaris applicant. Ab ijs enim non solum philosophia, ve-

σπερότες à
 deorum cultu,
 & religione
 vates illi appel-
 lati sunt.

Plinius nō Her-
 modorum, sed
 Hermippū ci-
 tat auctorem.

rum ipsum quoq; hominum genus initio manavit. Nā Museo Athenae, Thebae Lino inclita sunt. Horum alterū Eumolpi filium asserunt primum deorum generationem tradidisse, sphaeramq; inuenisse, & ex vno fieri atque in idem resoluī omnia, dixisse. Hunc Phaleris obiisse diem, ibique sepultum esse, inscriptumq; ipsius tumulo hoc epigramma:

Φιληρόν & τὰ Φυληρά, ναυαλε Αθηωνίενσιν.

Ευμόλωκ φίλον υἱὸν ἔχει τὸ φαληεῶν ἕδρας,
Μυσάρι φθίμενον σῶμ' ἐπὶ τῷ τάφῳ. hoc est,

Eumolpi exanimem Musaeum terra Phalera
Claudit in hoc tumulo, pignora cara patris.

Porro Musaei pater, Eumolpidis apud Athenienses cognomē dedit. Lino verò Mercurio Musaeque Vrania genitum asserunt, scripsisse autem mundi generationem: Solis item & Luna curfus, animalium et fructuum generationes. Hoc autem operi suo fecit initium:

Ἦν ποτ' ἐτοίχεον ἕτος ἐν ᾧ ἅμα πάντ' ἐπεφύκει.
hoc est,

Tempus erat quo cuncta simul sunt condita quondam.
Quem securus Anaxagoras, & ipse simul facta omnia asseruit, eaque mente accedente composuit. Lino autem in Eubaea occubuisse sagitta ab Apolline percussum, in quem hoc extat epitaphium:

Alij ab Hercule de p̄ceptore exsum arbitratur.

Ὡδὲ Λίνον θεβαίων ἐδέξατο γαῖα θανόντα,
Μούσης ἕγραυς υἱὸν εὐσεφάνον. hoc est,

Candida purpureis redimitum tempora fertis
Thebanum Vrania continet vna Lino.

Itaque philosophia non à Barbaris, sed à Grecis initium habuit, cuius & ipsum nomen Barbaram omnino abhorret appellationem. Qui autem illius inuentionem Barbaris asserunt, Orpheum quoque Thracem in medium adducunt philosophum fuisse, & quidem antiquissimum. Equidem is qui

qui de dijs talia commentus est, an philosophus appellandus sit, nescio. Videant cerè, qui ita volunt, quo sit censendus nomine, qui dijs vitia quae raro à turpibus quibusq; & flagitijs hominibus geruntur, adscribit. Hunc autem à mulieribus disceptum perijisse fama est. Ceterum ex eo epigrammate quod in Dio Macedoniae insculptum est, fulmine interijisse cognoscitur, vbi & sepultus à Musis asseritur.

Θνήσκει χρυσολύειν τῆσδ' ὄρφεα μάστιγι βέλεις,
Ὁν κ' ἄνευ ὑμῶν ζεὺς ἰολοῖεν ἰβέλει. hoc est,

Orphea candenti traiectum fulmine Thracem,
Cum aurata Aonides hic posuere lyra.

Exponunt etiam mores & instituta singularum, qui Barbaros aiunt Philosophia principes fuisse: Gymnosophistas ac Druidas obscure ac per sententias philosophari, colendos deos, nihil mali faciendum, & exercendam fortitudinem. Priores illos mortis quoque esse contemptores, Clitarchus asserit in duodecimo libro, Chaldeos circa

Astronomia rationes praedictionesque occupari: Magos deorum vacare cultui, & preces illis, ac vota, & sacrificia, quasi soli ab ijs exaudiantur, offerre, de deorum substantia & generatione differere. quos item ignem, terram, & aquam esse arbitrentur: signa statuāsque reprehendere, & eorum in primis qui mares esse deos ac feminas dicunt, errores improbare: De iustitia verba facere, ini-

quumque arbitrari, atque impium igni sepelire: Iustum matri ac filie misceri, vt in vigesimotercio libro ait Sotion. Diuinationē praeerea praedictionemque exercere, sibi deos apparere asserentes, plenum esse demonibus aera, qui tenuiter, ac veluti ex euaporatione cernentium oculis in-

fluant, exteriorem cultum, & auri usum interdiceret. His autem vestis candida, lectus humilis, esca olus, caseus panisque cibaribus est. Arundine pro baculo vruntur, cuius

* alias ἰδῶ-λοις, simulacris seu imaginibus.

in summitate praefixum caesum ori applicantes mandunt. Magice illos diuinationis ignaros Aristoteles ait in libro quem inscripsit Magicum, & Dinon in quinto historicarum libro, qui Zoroastrem quoque ex interpretatione nominis sui, astrorum asserit fuisse cultorem. Hoc ipsum & Hermodorus tradit. Aegyptijs verò antiquiores esse Magos Aristoteles auctor est, in primo De philosophia libro, duosque iuxta illos esse principia, bonum daemone, & malum. Alterum ex his Iouem & Horomadem, alterum Plutonem & Arimanium dici, quod Hermippus quoque in primo de Magis ait, atque Eudoxus in Periodo, & Theopompus octavo Philippicorum libro. Qui & reuicturos homines, iuxta Magorum sententiam dicit, immortalésque futuros, & vniuersa illorum precatationibus consistere. Ista Eudemus quoque Rhodius tradit. Porro Hecataeus, deos quoque eorum sententia esse genitos, ait. Clearchus verò Solensis, in libro De disciplina, Gymnosophistas à Magis fluxisse, asseruerat; plerique & Iudaeos ab his duxisse originem tradunt. Herodotum praeterea in ius vocant, mendacique arguunt, qui Magorum historiam scripsere. Neque enim iacula in solem torfisse Xerxem, ut ille ait, nec compedes mari immisisse, quod hi à Magis dicitur sunt traditi: signa tamen, & statuas ex disciplinae instituto è medio sustulisse. Aegyptiorum autem huiusmodi philosophiam de dijs ac iustitia dixere: Materiam principium fuisse rerum: ex ea deinceps quatuor elementa discreta, perfectasque, complures animantes: Solem ac Lunam deos esse, alterumque Osirim, alteram Isim appellatos. Expressere illos per scarabaeum & draconem, accipitrem, aliaque animalia, Manethus auctor est in naturalium epitome, & Hecataeus in primo de Aegyptiorum philosophia libro: statuas praeterea & phana a se fabricari, quod ignorent effigiem dei: mundum genitum mortalem-

ralemque, & ad sphaera similitudinem rotundum: stellas ignem esse, quarum temperata commixtione cuncta super terram nascantur: Lunam deficere cum in terra incidit umbram: animam & perdurare, & subinde migrare: pluuias ex aëris conuersionibus fieri. Ista & huiusmodi illos de rerum natura disserere Hecataeus & Aristagoras tradunt. De iustitia quoque; leges constituerunt, quas ad Mercurium referunt. Vtiles quasque & vsui hominum accommodatas animantes, diuino honore profecti sunt. Afferunt & ipsi Geometriam, Astrologiam, & Arithmetica, se primos inuenisse. De inuentione autem haecenus. Philosophiam verò Pythagoras primus appellauit, seque philosophum, cum Sicyone conueniret Leontem Sicyoniorum tyrannum, siue Phliastorum, ut ait Heraclides Ponticus in libro quem inscripsit, περί τῆς ἀρεῆς, nullum enim hominum, sed solum deum esse sapientem. Antea enim σοφία, hoc est, sapientia dicta, quae nunc philosophia dicitur, & qui hanc profitebantur, σοφοί, hoc est, sapientes appellati. Quicumque ad summam animi virtutem excreuerunt, hos nunc honestiore vocabulo, autem Pythagora Philosophos, hoc est, sapientia studiosos appellamus. Ipsi tamen sapientes sophistae etiam sunt dicti. Neque hi solum, verum poëtae quoque sophistarum appellatione honorantur. Nam Cratinus in Archilocho, Homerum & Hesiodum admiratus, ita illos vocat. Sapientes autem haec bini sunt, Thales, Solon, Periander, Cleobulus, Chilo, Bias, Pittacus. His annumerant plerique, Anacharsim Scythiam, Mysonem Cheneum, Pherecydem Syrum, Epimenidemque Cretensem. Addunt alij Pisistratum tyrannum. & hi quidem sapientes dicti. Enimvero philosophiae duo suere principia, vnum quod ab Anaximandro, alterum quod à Pythagora fluxit. Anaximandri Thales preceptor fuit, Pythagore verò Pherecydes. Appellatumque est id philosophiae genus Ionicum

ἔστι ἐπιπέδου
αὐτὴν ἠνέγκαν
π. c.

De Apno vide
lib. 8. in vita
Empedocli.

ἔστι γὰρ ὁ σοφίης
μάλιστα.

cum, quod Thales ex Ionia fuerit. Milesius enim cum esset, Anaximandrum instituit. Hoc autem Italicum, quod illius auctor Pythagoras in Italia ut plurimum philosophatus sit. Desinit autem Ionica in Clitomachum, Chrysippum, & Theophrastum, Italica in Epicurum: quippe Thaleti successit Anaximander, Anaximandro Anaximenes, Anaximemi Anaxagoras, Anaxagora; Archelaus, ei verò Socrates, qui primus ethicen inuenit: huic verò cum Socratici reliquit, tum in primis Plato qui veterem Academiam instituit, Platoni Speusippus & Xenocrates, ei Polemon, Polemoni Crantor & Crates. cui Arcefilaus, qui mediam inuenit Academiam, ei Lacydes, qui nouam Academiam inuenit, Lacydi Carneades, eique Clitomachus, atque in hunc modum in Clitomachum desit. Sic autem in Chrysippum: Socrati successit Antisthenes, Antistheni Diogenes Cynicus, ei verò Crates Thebanus, Crati Zeno Citticus, Zenoni Cleantes, cui Chrysippus. In Theophrastum verò sic desit: Platoni succedit Aristoteles, Aristoteli verò Theophrastus. & hunc quidem in modum Ionica philosophia desit. Porro Italica hæc series fuit: Pherecidi Pythagoras, Pythagora Telauges filius successit, ei Xenophanes, cui Parmenides, huic Zeno Eleates, Leucippus Zenoni, Democritus Leucippo. Democrito complures, sed inter reliquos Naustrophanes, Naucidésque celebrantur. Eis verò suo ordine successit Epicurus. Philosophi autem generaliter in duo genera distribuuntur. Quidam ex his dogmatici sunt dicti, qui de rebus, veluti comprehendi possunt, differunt: alij $\epsilon\phi\epsilon\chi\tau\iota\kappa\omicron\iota$, qui nihil definiunt, & de rebus ita disputant, ut comprehendi non possint. Ex his plerique ingenij sui monumenta reliquerunt, alij nihil penitus scripsere. His, ut quidam volunt, Socrates annumeratur, Stilpon, item Philippus, Menedemus, Pyrrho, Theodorus, Carneades, Brysso,

so, Pythagoras, etiam secundum quosdam, Aristo Chius, præter paucas epistolas. Alij sunt qui singula tantum opuscula scripserunt, Melissus, Parmenides & Anaxagoras. Multa scripsit Xeno, plura Xenophanes, plura Democritus, plura Aristoteles, plura Epicurus, sed Chrysippus plurima. Philosophorum alij à ciuitatibus sunt appellati, ut Elienses, Megareses, *Eretici, & Cyrenaici. Quidam à locis, ut Academici, Stoici. Ab euentu non nulli, ut Peripatetici: non nulli ab ignominia, ut Cynici: alij ab effectu, ut Eudæmonici: quidam à fastu, ut qui se $\phi\iota\lambda\alpha\lambda\theta\epsilon\iota\varsigma$, hoc est, veritatis studiosos, & $\epsilon\lambda\epsilon\chi\lambda\iota\kappa\omicron\iota\varsigma$, & $\alpha\nu\alpha\lambda\omicron\gamma\eta\lambda\iota\kappa\omicron\iota\varsigma$ vocant. Sunt item qui à preceptoribus sunt dicti, ut Socratici & Epicurei: atque alij, quod de natura rerum scripsere, Physici: alij, quia circa mores potius se occuparunt, Ethici: ceteri à differendo $\delta\iota\alpha\lambda\epsilon\kappa\tau\iota\kappa\omicron\iota$ vocati sunt; hi nimirum qui verborum ac rationum acumine pugnant. Diuiditur autem philosophia in partes tres; Physicam, Ethicam, & Dialecticam. Physica proprium est de mundo, & de his quæ sunt in eo, differere: Ethica verò, de vita moribusque tractare. Porro dialectica amborum partium asferre rationes, sola vsque ad Archelaum physica viguit. à Socrate verò, ut prædictum est, Ethica initium sumpsit, & à Xenone Eleate Dialectica. Ethica verò pars in sectas decem scinditur, Academicam, Cyrenaicam, Eliacam, Megaricam, Cynicam, Ereticam, Dialecticam, Peripateticam, Stoicam, & Epicuream. Veteris Academiae princeps fuit Plato, media Arcefilaus, noua Lacydes, Cyrenaica Aristippus Cyrenæus, Eliaca Phadon Eliensis, Megarica Euclides Megaresis, Cynica Antisthenes Athenensis, Eretica Menedemus Eretiensis, Dialectica Clitomachus Chalcedonius, Peripatetica Aristoteles Stagyrites, Stoica Zeno Citticus. Porro Epicurea ab auctore ipso appellata est. Ceterum

Ceterum Hippobotus in libr. De sectis, nouem ait fuisse sectas atque instituta. Ex his Megaricam primo loco constituit, secundo Eretricam, tertio Cyrenaicam, quarto Epicuricam, quinto Anniceriam, sexto Theodoriam, septimo Zenoniam, eandemq; Stoicam, octauo Academicam veterem, & nono Peripateticam. Cynicæ autem, & Eliacæ atque Dialecticæ nullam mentionem facit. Ea verò quæ Pyrrhoniam dicitur, propter obscuritatem à plurimis repudiatur. Hanc ipsam tamen pleriq; ex parte sectam esse dicunt, ex parte negant. Eam denique sectam dici aiunt, quæ rationem aliquam, iuxta id quod apparet, & in promptu est, sequitur aut sequi videtur: iuxta quod & οὐκ ἔστιν non incongruè sectam appellabimus. Verum si sectam intelligimus appellationem ex his dogmatibus constantem, quæ sibi ipsis cōsentiant, non iam appellabitur secta: neq; enim dogmata, siue decreta habet. Ista de philosophia initijs, auctibus, partibus, ac sectis, paucis diximus. Quanquam haud ita pridem quædam secta à Potamone Alexandrino inuenta est, qui de singulis sectis, quæ sibi placere, selegit. Visum autē illi est, vt in institutione sua saretur, multiplex esse veritatis examen. Vnū à quo iudicium fiat, hoc est principale: alterum per quod, id est, sollertissimam intimanq; imaginem. Initiâque rerum omnium materiam & qualitatem, effectiōem, ac locum ex quo, & à quo, & vbi, & in quo: Finem verò ad quem cuncta referantur: Vitam aut esse omnī virtute perfectam non absque corporis naturalibus, externisque bonis. Sed iam de viris ipsis cuiusmodi fuerint dicendum, ac primum de Thalete.

THALES MILESIUS.

THALES itaque, vt Herodotus, Duris, ac Democritus aiunt, patre *Exanio, matre Cleobulina, ex Thelidarū familia, qui Phœnicū nobilissimi, à Cadmo & Agenore

ἐκ Δελφῶν

παιδῶν ποιεῖ

Ἐξείρας

nore originem ducunt, Platone quoque teste, natus, primusq; sapiens vocatus est, quo tempore Damasius Athenis princeps erat, sub quo septem quoque sapientes appellati sunt, vt scribit Demetretus Phalereus in descriptione principum. Mileti autē ciuis adscriptus est, profectus cum Neleo ex Phœnice, cum patrio solo exculisset, seu vt alijs visum est, indigena Milesius, & claro genere natus. Post reipub. negotia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sanè iuxta quosdam nullum ingenij sui monumentum reliquit. Nam quæ in eum refertur nautica astrologia, Phoci Samij esse perhibetur. Callimachus inuentorem fuisse minoris vsæ, ac notasse illius stellas tradit, quæ Phœnices nauigant, cuius versus sunt hi:

Καὶ τ' ἀμάξις ἐλθὲ το σαδμῖ Cadmu

15 Tòυς ἀστερίους ἢ πλέστοι ποίητες. hoc est, Plaustri notasse dictus est minuscularum Stellas, periti quos Phœnices nauigant.

Secundum quosdam duo sola conscripsit, de conuersione & æquinoctio, cetera facilia esse ad percipiendum arbitratus. Putant plerique primum astrologia secreta rimatum, solis defectus conuersionesque prædixisse, vt ait Eudemus in ea, quam de Astrologia scripsit, historia. Quocirca Xenophanem, & Herodotum illum maxime fuisse miratos: id ipsum autem Heraclitus Democritusq; testantur. Sunt qui illum 25 immortales animos primum dixisse asseuerent, ex quibus est Choerilus poëta. Primus & solis cursum à conuersione in conuersionem reperit. Solisque magnitudini lunarem orbem comparatum, septingentesimam & vicesimam illius partem esse, primus, vt quibusdam placet, dixit. Primus etiam mensis vltimam τριηκῆς, hoc est, trigessimam vocauit. De natura quoque primus ipse disseruit. Inanimatis etiam illum animas inesse putasse, Aristoteles & Hippias

τρίηκῆς quæ Attici τριηκῆς vocant, quod in eâ desinit et rursum nascitur mensis.

30

auctores sunt, conijcientem id ex magnete lapide & succino. Ab Aegyptijs verò præcepta geometria eruditum, primum descripsisse circuli triangulum rectis lateribus, & immolasse bouem, refert Pamphila, alij Pythagoram dicunt, vt Apollodorus supputator. Porro quæ Callimachus ait, Euphorbū Phrygem inuenisse *οκαλλωα*, & trigona, quæq; ad lineæ speculationem pertinent, ea iste auxit atque propagauit. Constat illum & reipub. commodis optime consuluisse. Nam cum socios Milesios Cræsus habere oraret, obstitit ille, eaq; res postea Cyro victoria potito, salus ciuitatis fuit. Solitariam eum ac priuatam vitam adamasse tradit Heractides. Quidam vxorem duxisse, filiumque Cibistum procreasse, alij calibem perseuerasse, sororisque filium sibi adoptasse ferunt. Et cum rogaretur, cur liberis non daret operam; quod filiorum amore non teneretur, respondisse. Virginti matri, vt se matrimonij vinculis astringeret, adhuc intempestiuum esse dixit. Ingravescente iam etate cum sibi acrius insisteret, iam, inquit, intempestiuum est. Scribit autem Hieronymus Rhodius in secundo commentariorum, cum veller ostendere quam sit facile ditari, præcognita futura vbertate, conduxisse oluaria, pecuniasq; innumeras sibi comparasse. Principium omnium aquam esse dixit, & animatum mundum ac demonibus plenum. Anni tempora, illorumq; vicissitudines primum inuenisse ferunt, eumque in trecentos sexaginta quinque dies diuisisse. Nullo præprore vsus est, nisi quod Aegyptijs sacerdotibus, ed profectus, familiariter adhasit. Porro Hieronymus mensum esse pyramides, vmbram obseruando, memoria tradidit, quando nobis æqua magnitudine sunt. Thrasibulo quoque Milesiorum tyranno, vt ait Mynies, conuixit. Quæ verò de tripode à piscatoribus inuento, sapientibusq; a plebe Milesiorum dedicato, memorantur, manifesta sunt. Aiunt enim Ionicos

ἐπι συμμαχίας lege.

ἄλλο φιλόνειμας
vix habent
alij.

ado-

adolescentes quosdam à piscatoribus Milesijs iactum retis emisse, capto deinde & educto tripode, orta contentio non ante sedata est, quam Delphos à Milesijs missum, responsumq; à deo est:

De tripode exa-
piscato seu fa-
bula seu histo-
ria.

Ἐκρονε μιλῆτε τρίποδ' ὅτι περὶ φοῖβου ἔρωτᾶς;
Τὶς σοφίη πάντων πρώτ' ὅτι, τέτυτ' τρίποδ' αὐδᾶ.
hoc est,

De tripode ex Phæbo quaeris Milesia proles?
Huic tripodem addico, cui sit sapientia prima.

10 Datur ergo Thaleti, Thalesq; illum alij dat, & rursus alius alij, donec ad Solonem ventum est. Qui Deum primum esse sapientia asserens, illum Delphos misit. Ista Callimachus in iambis aliter tradit accepta à Leandro Milesio: Bathyclem enim quempiam Arcadem, phialam reliquisse, atque iussisse dari sapientissimo, datamq; Thaleti, ac per orbem rursus Thaleti, quam ille Apollini Didymæo misit, sic dicens secundum Callimachum:

Θαλῆς με τῷ μεδούντι Νειλέω δῆμικ
Δίδωσι, τὸ το δὲ λαβῶν ἀριστεῖον. hoc est,

20 Plebem regenti me Thales Nileo dat,
Clarum bis hoc qui iam affectus est donum.

Pedestris autem oratio sic se habet: Thales Examij filius Milesius, Apollini Delphinio, Græcorum primum bis natus. Qui autem circumtulcrat phialam Bathychis filius,

25 Thyrion vocabatur, vt Eleusis ait in libro de Achille, & Alexo Mindus in nono fabulorum. Eudoxus autem Cnidius, Euantesq; Milesius, aiunt Cræsi amicam quandam aureum poculum à rege accepisse, vt illud sapientissimo Græcorum daret, ipsumq; Thaleti dedisse, peruenisseq; ad
30 Chilonem. Ei verò cum à Pythio quaereret, quisnam esset se sapientior, responsum esse Mysonem, de quo suo loco dicemus. Hunc Eudoxus pro Cleobulo, Plato pro Pe-

B

ιανδρο

riandro ponit. De ipso hac respondit Apollo:

Οὐτεῖον ἴνα φημι Μύσαν' ἐν Χλωί γένεσθ',
Σὺ μᾶλλον ἀρετῆς ἔοσι ἀνθρώπων πενκαλίμωτον.
hoc est,

Chene vrbis
Laconiae, unde
oriundus erat
Atysion.

Oetacum quendam prognatum Chene Mysonem,
Te magis esse aio rebus sublimibus aptum.

Qui autem rogauerat, Anacharsis fuit. Dedachus vero
Platonicus, & Clearchus, phialam à Craso ad Pittacum
missam, atque ita in orbem circumlatam ferunt. Andron
vero in tripodem, Argiuos ait virtutis premium sapientif-
simo Graecorum tripodam constituisse, eumq; Aristodemum
Spartanum fuisse indicatum, qui item concesserit Chilo-
ni. Meminit Aristodemi Alcasis quoque, illi ascribens dictū
illud apud Spartiatis celebre:

Χρήματ' ἀνὴρ, πονηρὸς δ' οὐδ' εἰς πᾶσι εἶδος.
hoc est,

Pauper nemo probus, quantiuis diues habetur.

De tripodis in-
uentione varia
sententiae.

Plerique à Periandro ad Trafsybulum Milesiorum tyran-
num, onustam nauem missam referunt. Ea vero cum
circa Coum mare naufragium fecisset, inuentum post à pi-
scatoribus tripodem, qui ea vehebatur. Phanodicus vero
circa mare Atticum repertum, atque in urbem delatum
scribit, factaq; contentione, ex decreto publico Bianti mis-
sum. Causam suo loco dicemus, cum de Biantē dicendum
erit. Alij à Vulcano fabrefactum tradunt, ac pro munere
Pelopi à deo datum, cum ille uxorem duceret, demum ad
Menelaum peruenisse, raptumq; cum Helena ab Alexan-
dro, in Coum mare fuisse coniectum, Lacena rixarum cau-
sam fore asserente. Postea cum quidam illic Lebedij retis
iactum mercati essent, tripodam quoque fuisse comprehen-
sum: & quum exorto cum piscatoribus iurgio, Coum as-
cendissent, nihilq; proficerent, Miletum, quae erat metropo-
lis,

lis, eam rem detulerunt. Misi à Milesijs legati, qui eam
rem componerent, infesto negotio reuersi sunt. Milesij metropoli.
vt se contemptos viderunt, aduersus Coos armis decer-
nere parant: plurimisq; hinc inde cadentibus, diuino
oraculo responsum est, sapientissimo dandum tripodam.
Mox in Thaletem vtraque partes consenserunt. Hunc il-
le postea Didymaco deuouit Apollini. Cois itaque respon-
sum:

Μὴ πρότερον λήξῃ νεῖκ' Ἐμερόπων καὶ Ἰώνων,
10 Περὶν τρίποδα χρύσειον, ὃν ἤραϊς βάλε πόντοφ,
Ἐκ πόλι' ἠέριμντε καὶ εἰς δόμον ἐνδ' εἰς ἡνται,
Ὅς δ' ἐδ' ἂν τὰτ' εἶοντα, τὰτ' ἐσόμενα πρὸτ' εἶοντα.
hoc est,

Merops Coi, à
Merepe Tri-
pode filio, &
Meropi usiu-
la, quae postea
Cos appellata
est.

Non prius Ionij Meropesq; à Marte recedent,
15 Quam tripodem auratum, pelagus quem misit in altum
Vulcanus, vos rursus ipsi mittatis in aedes
Mox hominis, cui sit sapientia noscere prompta,
Quae sint, quae fuerint, quae mox ventura trahantur.

Milesijs, vt supra iam diximus, responsum, viro illi den-
20 dum, qui sapientia primus esset omnium. scil de his haete-
nus. Hermippus autem in Vitis, in hunc refert, quod à qui-
busdam de Socrate dicitur. Aiebat enim, inquit, trium
maximè rerum causa, gratias se fortunae agere. Primum,
quod homo, non belua: deinde, quod vir, non mulier: ter-
25 tiò, quod Graecus esset natus, non barbarus. Fertur cum
domo exiret contemplandorum siderum causa, in subiectam
fossam incidisse, perulantiq; probro dictum ab ani dome-
stica: Quæ ratione, ò Thales, quæ in caelis sunt comprehen-
surum te arbitraris, qui ea quæ sunt ante oculos, videre non

30 vales? Astronomie sanè fuisse studiosissimum, & Tinson sci-
uit, qui illum in Sillis laudat, cum ait:

Θάλησ' ἂ ὁ ἄ-
λυσ, μὴ μὴ ὁ ἄ-
λυσ circum-
flexum, θαλαῦ
facit geminum.

Θιον ἐπειτα θάλητα σοφῶν ἀσπονδιανμα. hoc est,
Qualis erat sophiaq, Thales, caliq, peritus.
Porro quæ ab eo scripta sunt, ad ducentos versus peringere
Lobon Argiuus, auctor est, in scriptosq, imagini ipsius ver-
sus hos:

Τὸν δ' ἂ ὁ ἄλυσ Μίλητον ἴας ἀπέλασ' ἀνέδ' ἔξεν
Ἀστρολόγον πρῶτον πρῶτον σοφίᾳ. hoc est,
Hunc, quæ nutriuit Milefia terra Thaletem,
Astrologum primi nominis ipsa tulit.

Thaletis sen-
tentia.

Quæ autem eius nomine circumferuntur, hæc sunt: Non
multa verba, prudentis animi iudicium sunt. Vnum ali-
quid sapiens diuina, vnum quippiam præclarum elige. ob-
strues enim os loquacium hominum non paucorum. Feruntur
eius & ista sententia: Antiquissimum eorum omnium
quæ sunt, Deus: ingenitus enim. Pulcherrimum, mundus:
a Deo enim factus est. Maximum, locus: capit enim om-
nia. Velocissimum, mens: nam per vniuersa discurret. For-
tissimum, necessitas: cuncta enim superat. Sapientissimū,
tempus: inuenit namque omnia. Nihil ait mortem a vita
differre. Tu vero, aiebat quispiam, quare nō moreris? Quia

Valerius lib. 7.
de sapienter
dictis.

nihil, inquit, differt. Sciscitanti cuidam, vtrum prius fa-
ctum esset, nox an dies: Nox, ait, vna prius die. Interroga-
tus, lateret ne deos homo male agens: Ne cogitans quidem,
inquit. Percontanti adultero, an iuraret non commississe
se adulterium: Non est, ait, periurium adulterio deterius.

Quid facile,
quid difficile.

Interrogatus quidnam esset difficile: Se, inquit, ipsum nos-
cere: Quid contra facile, Ab alio moneri. Quid suauissimū:
frui. Quid Deus: quod initio & fine caret. Quid difficile:
vidisse tyrannum, inquit, senem. Quo pacto aduersæ for-
tunæ imperus quispiam seruat facillime: Si inimicos, ait, vi-
deat deterius affectos. Quomodo optimè ac iustissimè vi-
uemus: Si quæ in alijs reprehendimus, ait, ipsi nō faciamus.

Quisnam

Quisnam felix sit: Qui corpore, inquit, sanus, fortuna lo-
cuples, animo non ignauus neque imperitus est. Amico-
rum præsentium & absentium æque memores debere esse.
Non componere faciens, sed bonarum artium studijs ani-
mum excolere præclarum esse. Noli, inquit, ditari nequi-
ter, neque in ius te vocet sermo contra conuictos tibi ac so-
cios, dictus. Quæcumque, ait, stipendia parentibus intuleris,
eadem ipse a filijs expecta. Nilum ait excrefcere, quando
etefie qui contrarij sunt, vndas repellunt. Ortum primo

Thales quando
anno tricesimæ quintæ olympiadis Thalem, Apollodoros in
natus.

Chronici tradit, mortuumq, ætatis anno septuagesimo,
siue, vt Soficrates ait, nonagesimo. quinquagesima quip-
pe & octaua olympiade esse defunctum. Crasi verò
fuisse temporibus, cui & pollicitus sit Halyn fluitum sine
ponte trahere, translato cursu. Fuisse & alios quinque
huius nominis, Demetrius Magnæsius in æquiuocis fatetur:
primum, rhetorem Calantinianum: secundum, pictorem
Sicyonium: tertium, Megalophyem, eumq, antiquissimum,
ferme Hesiodi, Homeri, Lycurgiq, temporibus: quartum,
cuius meminit Duris in libro de pictura: quintum, iunio-
rem & obscurum, cuius & Dionysius in Criticis mentio-
nem facit. Sapiens igitur Thales obiit, cum certamen gym-
nicon spectaret, æstu scilicet, ac siti & infirmitate fati-
gatus iam vetulus, in cuius rei testimonium hæc extant

Thaletis mors.

25 epigrammata:

Γυμνικὸν αὖ ποτ' ἀγῶνα θεώμενον ἦλθε ζεῦ
ἢ σοφὸν ἄνδρα θαλῆν ἠρτασας ἐκ σταδίων.
Αἰεὶ αὖ ἦτι μὴ ἐγγὺς ἀπὸ γαλακτός. ἢ γὰρ ἐπὶ πρῶτος
Οὐκ ἔστι ὄραν ἀπὸ γῆς ἀσέπας ἰδύματα.

hoc est,

Gymnicon aspiceret cum rursus ægona. Thaletem
Traxisti e stadij's Iuppiter Eche.

Hunc laudo, caelo propius quod duxeris, ultra
Non poterat terris astra videre senex.

In eundem.

Ἡρ' ἔδιδεν τὸ δ' σήμα, τὸ δ' κλέθ' ὑπερβυμνας,
Τῶ πολυφροντίς τῶ δ' θάλληθ' ὄρα. hoc est, §

Nempe hic exiguus tumulus, sed sidera scandit
Gloria, sunt cuius haec monumenta Thala.

Huius illud est: Nosce teipsum, quod Aristhenes in succes-
sionibus ait fuisse Phemonoes, idq; sibi v'supasse Chilonem.

Hoc in loco generatim ipsorum facienda mentio est, 10
quam fuerit de illis inter veteres, & quanta discordia.

Contrauersa
inter scriptores
de sapientum
numero & or-
dine.

Damon Cyrenaeus cum de Philosophis scriberet, omnes in-
simulat, & septem in primis. Anaximenes autem omnes ait
poëtice fuisse magis studiosos. Dicaearchus neque sapientes,
neque philosophos eos fuisse asserit, sed cordatos plane vi- 15
ros, legumque laetores. Archerimus Syracusanus illorum
cum Cypselo congressum scripsit, cui se quoque inter-
fuisse ait. Euphorus apud Crosum praeter unum Thalem
conuenisse tradit. Aiuunt autem quidam & in Panionio,

& Corintho, & Delphis eos conuenisse; illorumq; senten- 20
tias ponunt, quamquam cuius sit, exponentes, vt illud, Lacedaemonius fuit Chilon sapiens, qui haec ait: Nihil nimis.
Tempori cuncta insunt bona.

MAGNA & de illorum numero discordia est. Leandrius enim pro Cleobulo & Myson, Leophantum, Gorgia- 25
da Lebedium sive Ephesium, inserit, Epimenidemq; Cre-
tensem. Plato autem in Protagora, Mysonem pro Perian-
dro. Euphorus pro Mysonem ponit Anacharsim, alij Py-
thagoram adijciunt. Porro Dicaearchus quatuor nobis con-
sensu omnium sapientes tradit: Thalem, Biantem, Pitta- 30
cum atque Solonem, tum sex alios nominat, quorum ex
numero tres elegit: Aristodemum scilicet, Pamphilum,
Chilo-

Chilonem Lacedaemonium, Cleobulum, Anacharsim, &
Periandrum. Addunt quidam Acusilaum, Cabum, sive
Scabram Argium. Hermippus autem in libro de sapientibus,
decem & septem fuisse tradit, quorum ex numero §
5 septem, alij aliter eligunt. Sic autem illos computat: Pri-
mo loco ponit Solonem, tum Thalem, Pittacum, Biantem,
Cleobulum, Chilonem, Periandrum, Anacharsim, Acusi-
laum, Epimenidem, Leophantum, Pherecydem, Aristodemum,
Pythagoram, Laum Charmantide seu Sifimbri- 10
ni, sive (vt Aristoxenus tradit) Chabrimi filium, Hermia-
neum, Anaxagoram. Enimvero Hippobotus in descriptio-
ne philosophorum, hanc illorum seriem exponit: Primo Or-
pheum, deinde Linum, tum Solonem, Periandrum, Ana-
charsim, Cleobulum, Mysonem, Thalem, Biantem, Pitta- 15
cum, Epicharmum, & extremo loco Pythagoram. Feruntur
& istae Thaletis epistola:

THALES PHERECYDI.

AVDIO te primum Ionum de diuinis rebus apud
20 Gracos palam disserere parare. Verum iustiore sortasse
sententia inter amicos ea quae scripseris, leges, quam pas-
sim quibuscumque permittes, nullo illis emolumento futu-
ra. Equidem si tibi gratum cognouero, volo conscius eo-
rum quae scribis, esse: ac, si quidem inbes, ad te ma-
25 turè proficiscar. Neque enim adeò amentes ac stolidi
sumus, ego & Solon Atheniensis, vt cum nauigio Cre-
tam petierimus visendi gratia, Aegyptumq; itidem pe-
netrauerimus, vt istic sacerdotibus & astronomis con-
gredere, ad te non pari studio nauigaturi simus.
30 Veniet enim & Solon ipse, si annuas. Namque tu lo-
ci illius amore detentus, raro in Ioniam transis, ne-
que peregrinorum hominum desiderio tangeris. Verum

vni tantum, vt spero, scribendi negocio incumbis. At nos qui nihil scribimus, Graciam Asiamq; peragramus. Vale.

THALES SOLONI.

ATHENIS si excedas, Mileti, vt equidem reor, commodissime habitare poteris. Est enim vestra colonia, patiensq; graue nihil. Quod si et apud Milesios execraris tyrannidem, equè enim vbiq; tyrannos infestos habes, at cū amicis nobiscum viuere erit iucundissimum. Scripsit ad te Bias vt Prienam proficiscaris. Eam tu urbem si libentius inhabitaueris, & ipsi ed ad te aduolabimus. Vale.

SOLON SALAMINIUS.

SOLON Execestide filius, Salaminus, primus ipsam Sicilia inuexit Atheniensibus. Sic autem appellatur corporum possessionumq; redemptio. Plurimi enim per summam inopiam feneratoribus corpora sua exponebant, ac super his feneratoribus. Cum igitur septem sibi talenta ex patrimonio sui iure deberentur, ea primo remisit, ac reliquos idem facere exemplo suo prouocauit: eaq; lex Sischythæ appellata est. Hoc illi, id quod minime obscurum est, felix initium, faustumq; fuit ad ceteras condendas leges, quas enumerare longissimum esset, minimeq; necessarium, cum illæ tabulis æreis incisæ sunt. Est autem id ipsius factum vel celeberrimum. Cum de Salamine ipsius patria, inter Athenienses & Megarenses ferme vsque ad internecionem armis dimicatum esset, multaq; cladibus acceptis, capitale apud Athenienses esse cœpisset, si quis legem de vindicanda insula ferret: sollicitus Solon ne vel tacendo parum reipub. consuleret, vel consulendo sibi noceret, subitam sibi dementia simulat, cuius preteritu non dicturus modò recordium in publicum euolat, factq; concursu hominum,

σεισάχθεια
lex dicta ἀπὸ
τῶν ποσειδάων
σθαι τὰ βάρη
τῶν δανειῶν,
ab eo quod sub
leuarentur, ac
exciterent ἀπὸ
αἰετοῦ ἀντολε-
rabilem surci-
nam.

Soloni facinus
insigne.

quo

quo magis consilium dissimulet, insolitis sibi versibus, per praconem suadere populo cœpit quod verabatur: omniq; ita animos cepit, vt aduersus Megarenses bellam extemplo decernerent, insulaq; deuictis hostibus Atheniensium fiet. Versus autem quibus potissimum illos induxit, sunt hi.

Εἴλω δὴ τότ' ἐγὼ Φολεγανδρίῳ ἢ Σικινίτις
Αντίγ' ἀθλιωαῖς πατρίδ' ἀμφιλάμεν.
αἰψὰ δ' ἂν φάις ἦδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο
Ἀθικὸς οὐτ' ἀνὴρ ἄτων Σαλαμῖν' ἀφένων,
Ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νῆσος
Γιμερτίης, χαλεπὸντ' αἶχ' ἀπώσάμενοι;
hoc est,

10

Olim vimam fuerim Pholegrandius aut Sicinites,
Ac mutata foret Attica terra mihi.

15

Nam subito fama hec hominum volitabit ad aures:
Atticus vnus adest qui Salamina fugit.
Quin Salamina igitur sarturi dedecus inuis,
Subdita quod nobis insula restituet?

20

Persuasit Atheniensibus in Thracia quoq; sibi vendicarent
Chersonesum. Ac ne magis vi quam iure Salaminam possidere viderentur, effosis quibusdam tumulis, cadauer ad orientem solem conuersa, qui Atheniensibus sepeliendi mos erat, ostendit, sepulchra item ipsa ad orientem posita, insculptaq; ipsi familiarum nomina, quod quidem proprium

τὴν σαλαμῖ-
να θυγῶν.

Mos sepeliendi
apud Athe-
nienses.

25

Atheniensium fuit. Aiuit plerique illum exinde Homeri scripsisse catalogum ab eo loco, vbi Aiacem ex Salamina duodecim duxisse naues ait:

Αἶας δ' ἐκ σαλαμῖν' ἄγει δούραϊδεα νῆας,
Ἐπίσ' δ' ἄγων ἔδ' ἀθλιωαῖαν ἱσαντο πέλαγρον.

30

hoc est,
Dux Salamine aderat bisseis nauibus Aiæ,
Castra vbi Cœcropia quondam posuere cohortes.

B 5

EX

Ex eo iam tempore plebis in se animos ita conuerterat, ut sibi illum omnes vno animo imperare cuperent. Eis vero ille in tantum absuit ut acquiesceret, ut auctore Soficrate, Pisistratum quoque propinquum suum, cum sibi tyrannidem parare intelligeret, quantum in se fuit, prohibuerit. 5 Nam eriocata concione profectus in publicum, lorica armatus & clypeo, Pisistrati insidias & improbos conatus aperuit. Neque id solum, verum & iuuare paratum, ac pro libertate sese pugnaturum assenerauit: Viri, inquiens, Athenienses, alijs quidem sapientior, alijs vero fortior sum. Sapientior enim illis sum, qui Pisistrati conatus non animaduertunt: fortior autem bis, qui sciunt illos quidem, sed metu silent. Senatus vero, quod studeret Pisistrato, insanire illum proclamabat. At ille: Meam, inquit, insaniam ciuibus breui tempus ostendet, cum veritas in lucem venerit. Elegi 15 autem ipse de tyrannide Pisistrati, sunt hi:

Εν περὲλθης φέρεται χθονὶ βία ἢ δὲ χαλὰς ἄς,

Βροντῆτ' ἐκ λευκῆς γίνεται ἀερόσφης.

Ἀνδρῶν τ' ἐκ μεγάλων πόλις ἀλλυται, εἰς ὃ μόνος ἄρξαι

Δῆμον ἀιδρεῖν δ' εὐλοσύνην ἔπειν. hoc est, 20

Vis nitida & nebuloso agitatur in aethere grando,

Horrendum excutiunt fulgura clara sonum.

Et cecidere viris persape potentibus vrbes,

Detrusa inq; serum plebs stolidia imperium est.

Iam vero Pisistrato rerum potito, minime obtemperans, ante curiam arma deposuit, dicens illud: O patria, tibi Haec prolixius equidem verbo & opere auxiliatus sum. In Aegyptum nauigauit, atque inde Cyprum profectus, postremo ad Crasum peruenit: a quo interrogatus, quisnam sibi felix videretur, 25 Tclus, inquit, Atheniensis, & Cleobis, & Bito, & cetera

Responsum
Solonis ad
Crasum.

quae sunt in ore omnium. Auunt quidam, Crasum, cum se exquisitissimo omnium ornamentorum genere composuis-
ser,

set, sublimiq; in folio sederet, interrogasse eum, an pulchrius vnquam spectaculum viderit: illumq; dixisse, gallos gallinaceos, fastianos, atque pauones. Naturali enim eos nitore,

& *incredibili speciositate vestiri. A Craso deinde in Cili-
ciam profectus, urbem condidit, atque ex suo nomine Solos
appellauit, in qua Atheniensium aliquot statuit, qui tractu
temporis cum patriam vocem corripissent *σολοικῆς ἐν δίκτῃ
sunt. Et appellabantur hi quidem Solenses: qui Cyprii vero, a Pompeio re-
Solij. Cum vero Pisistratum in tyrannide perseverare didi-
stisita, auctor
Stephanus.

10 cisset, ita Atheniensibus scripsit:

Εἰδὲ πεπρόθατε δεῖνὰ δὲ ὑμετέραν κακότητα,

Μήτι θεοῖς τέτων μοῖραν ἐπεμφέρετε.

Ἀυτοὶ γὰρ τύχης ἠυξήσατε βύσπα δόντες

Καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔχετε δ' εὐλοσύνην.

15 Τμέων δ' εἰς μὲν ἕκαστον ἀλώπηκον ἔχρησε βαίνεις,

Σύμψασσι δ' ὑμῖν κῆρον ἔνεσι νότον.

Εἰς γὰρ γλώσσαν ὀραῖτε, καὶ εἰς ἔπος ἀλόλον ἀνδρός,

Εἰς ἔργον δ' οὐδ' ἐν γυγόμενον βλέπετε.

hoc est,

20 Si vestro meritas pendetis crimine pœnas,

Non culpa in iustos reijcienda deos:

Hos nam ipsi immunes vestra fouistis in vrbe,

Qui miseris vobis subdita colla premunt.

Quibus enim vestrum vulpis vestigia calcit,

25 Verum mens stolidia est omnibus, atque leuis.

Suspicitis nam linguam hominis, versutaq; verba,

Quod tentet, nemo cernere curat, opus.

Inter alias ha clariiores sunt eius sententia: Quae non pos-

suisisti, ne tollas. Ne mentiaris. Probatatem urecurando

30 certiore habere. Principem agere noli, nisi edoctus subeas.

Principi consule nō dulciora, sed optima. Intellectū fac ducē,

Ne malē loquaris. Deos honora, & parentes reuerere. Nihil

equidem

equidem homini metuendum est; nisi ne felicitatem excludat. Nemo stultus tacere potest. Populi rector prius se quam populum recte instituire debet. Præci hominis lingua acutior est gladio. Si principes & maiores secundum leges vixerint, unaqueque civitas optimè regi poterit. Hæc ille. Pisistratus autem cum illius fugam didicisset, sic ad eum scripsit:

PISISTRATVS SOLONI S.

NEQVE solus Græcorum tyrannidem arripui, neque mihi rem alienam usurpavi. Quippe genus à Cecrope dico. Id enim mihi meo iure vendico, quod Athenienses olim cum iure iurando firmassent, Codro illiusque genti præbituros, postmodum abstulerant. Ceterum in deos, vel in homines nihil aliàs pecco. Leges quas ipse Atheniensibus dedisti, seruari atque secundum eas vivere iubeo. Et quidem melius servantur quam possent, si multitudinis imperio res ageretur. Permitto enim nemini iniuriam fieri: ac tyrannus ego, præter dignitatem & honorem, nihil à plebe differo, solis eis stipendijs contentus, quæ ipsi quoque qui ante me regnarunt, debebantur. Denique Atheniensium singuli decimas frugum suarum separant, non in usus nostros consumendas, verum sacrificijs publicis, commodisque communibus, & si quando bellum contra nos ingruerit, in sumptus deputandas. Tibi equidem nihil succenseo, quod mentem meam, consiliumque detexeris, quippe qui id potius reipublicæ studio civitatis, quam mei odio detexeris, ac præterea quod ignorares cuiusmodi ego rex futurus essem. Id enim si didicisses, æquo animo & conatus meos fortè tolerasses, & te fugæ haudquaquam commisisses. Redi igitur domum bona fide, mihi & iniurato credens, nihil esse periculi à Pisistrato Soloni. Nosti enim neminem, etiam ex inimicorum numero, mali quippiam à me perpeßum. Denique si placuerit frui nostra

nostra amicitia, inter primos eris. Nihil enim in te fraudis, perfidiæve conspicio. Quod si alioqui habitare Athenis nolueris, pro arbitrio tuo id facies: tantum, ne nostri causa patria excideris. Vale. Hæc Pisistratus.

- 5 Solon autem humane vitæ terminum septuaginta annos esse ait. Videtur autem id præclare statuisse: Siquis parentes non enutrierit, is ignobilis & obscurus esto. Similiter & qui patrimonij versuram fecerit. Is item qui sectatur ocium, omnibus accusare volentibus obnoxius esto. Porro Lysias in oratione quam contra Niciam scripsit, Draconem asserit eam scripsisse legem, Solonemque tulisse. Eum item qui nequitia ac flagitijs insignis esset, tribunali publicis que suggestis arcendum statuit. Athletarum quoque præmia castigata moderatione correxit. Ei quidem qui Olympia vicisset, quingentas drachmas: qui verò Isthmia, dari centum constituit: eademque ratione in certaminibus ceteris. Esse enim absurdum, huiusmodi honores modum desiderare, solum verò eos qui in prælijs occubuisent, præmijs esse illustrandos, quorum filios ex publico nutriendos erudien-
- 10 dosque præcepit. Quo sanè animati viri fortiter ac strenuè in bellis dimicabant. Sic Polyxelus, sic Cynægyrus, sic Callimachus, sic omnes qui in Marathonis expeditione pugnaverunt. Sic præterea Harmodius, Aristogiton, Militades, innumerabilesque alij. Hi verò dum exercentur, nimium preciosi sumptuosique athleta, & dum vincunt, reipublicæ detrimento sunt, & contra patriam magis, quam aduersus hostes coronantur: ac iuxta Euripidem, cum senuerint,
- 15 Τριζωες εὐλείποντες ἀιχρονται κερβανες. hoc est, Tramis relicta deteruntur pallia.
- 20 Id præuidens Solon, eos parcius accepit. Præclare & illud statuit, ut curator cum pupillorum matre non cohabitaret. cauitque ne is fieret curator, ad quem post pupillorum obitum substans-

Solonis leges sanctissimæ.

Marathonie pugne duces fortissimi.

substantia spectaret. Illud item, non licere anulario, eius qui
 anulum vendidisset, seruare sigillum. Et qui alteri vnum
 oculum eruerit, ei ambos erui debere: & quia non posuisti,
 ne tollas: si quis secus facit, capitale esto. Principem, si ebrius
 deprehensus esset, morte mulcandum. Homeri poemata, 5
 *vt ordine resarcirentur, scripsit, vt esset versusum sen-
 suumq; consequentia. Magis ergo Solon, quam Pisistratus,
 Homerum illustrauit, vt in quinto Megaricorum Dienci-
 das ait. Primus autem trigessimam diem mensis, ἐννὴν δὲ βῆσαν
 appellauit: nouemq; principum numerum ad sententias di- 10
 cendas primus instituit, vt Apollodorus in secundo libro de
 legislatoribus refert. Seditione autem inter vrbanos, agre-
 stes, ac maritimos exorta, neutrarum se partium fecit. Aie-
 bat sermonem esse imaginem quidem operis: regem verò,
 qui esset fortissimus viribus. Leges aranearum telis esse si- 15
 milimas. Illis quippe si quid leue & imbecillum incidit,
 inuolui ab eis atq; contegi; si quid maius aut grauius, per-
 rumpti ac perire. Sermonem quidem silentio, silentium ve-
 rò tempori signari dicebat. Qui apud tyrannos auctoritate 20
 valerent, eos calculis quibus in componendis rationibus vti-
 mur, comparare consueuerat. Vt enim illi interdum maio-
 rem numerum, interdum minorem significauit; ita & ty-
 rannos horum quemque prout libitum fuerit, aliquando il-
 lustrem & inclytum, aliquando obscurum habere & igno- 25
 bilem. Interrogatus, quamobrem contra parricidam legem
 non tulisset, quod desperasset, ait, hoc scelus. Quo pacto item
 homines minime humana iura violarent, si sic doleant &
 afficiantur, qui iniurijs non lacesuntur, vt qui lacesuntur.
 Satietaem ex diuitijs nasci, & ex satietate contumelianam
 gigni. Athenienses verò vt dies secundum Lunæ cursum 30
 agerent, monuit. Thespim tragedias agere, ac docere pro-
 hibuit, inutilem eas falsiloquentiam vocans. Vbi ergo se-
 ipsum

ἢ ὑποβόλῃς
 ἢ ἀφ' οὐραίου.

ἐν τῷ, que vox
 Atticis antiqua
 sonat, Demoste-
 nes enim ἕνα
 ἀρχαῖος dixit.

ipsum Pisistratus consternasset ac vulnerasset, hinc ait, ista
 pullularunt. Sunt autem eius monita quibus consulere so-
 lebat hominibus, vt ait Apollodorus in libro de Philosopho-
 rum sectis, huiusmodi: Virtutem atq; probitatem iuramen-
 to fideliozem cense. Mentiri noli. Praeclara studiosè medi-
 tare. Amicos cito noli parare, quos autem paraueris, ne re-
 ijcias. Tunc rege, cum primum didiceris regi. Consule non
 que suauissima, sed que sunt optima. Animum ac rationem
 ducem sequere. Noli malis congredi. Deos honora, Paren-
 tes reuerere. Fertur & Mimnermū increpasse cum scripse-
 rit, sexagesimum annum fatalem esse, monuisseq; vt octo-
 gesimum scriberet. Sunt item qua metro celebrantur eius
 praecepta in hunc sensum:

15 Περυλαγμένῳ ἀνδρᾷ ἕκαστῷ,
 Ορα μὴ κρυπθῶν ἔχθρῳ ἔχων
 Κραδίλλω, φαίδρω προσενέπῃ, παρσάτωρ,
 Γλώσσα ἢ οἱ δὲ χόμυθῳ
 Ἐκ μελαίνας φρονὸς γερωνῆ. hoc est,
 Tu si sapias, fac singulos probè obserues,
 20 Ne sortè quisquam tegat quod habet intus
 Odium, & interim vultu loquatur blando,
 Ac lingua duplex ex atra sonet mente.
 Constat eum scripsisse leges, cōciones quoq; & ad sese qua-
 dam exhortatoria. Elegia de Salamina, Atheniensiumq; re-
 25 pub. ad quinq; nullia versusum. Iambos etiammū & Epodos.
 Porro ipsius imagini in hūc sensum epigramma inscriptū est:
 Ἡ Μυδῶν ἀδίκων πάλαισι ὕβρει, ἠδ' ἐξ βλαπῶν
 Τὸν δ' ἐτεκνεῖ Σαλαμῆς δεσμοδέτῳ ἱερῶν. hoc est,
 Quae dudum insanas Medorum propulit iras,
 30 Legisferum Salamis pulchra Solona parit.
 Floruit autem maxime circa quadragesimam sextā olym-
 piadem, cuius tertio anno princeps Atheniensium fuit, vt

ἢ ἄρχεπρωτῶν
 μασδῶν ἀρχα-
 ἔσαι. Impera,
 sed cum impe-
 rium ferre dis-
 diceru.

*1720

ait Socrates, quo etiam tempore leges eis dedit. Obijt au-
 tem in Cypro etatis suae anno octuagesimo, hoc suis man-
 dans, vt Salaminam eius ossa transferrent, atque in cine-
 rem solum per prouinciam disseminaret. Quocirca & Cra-
 tinus in Chirone ipsum ita loquentem facit: Ego hanc, vt
 aiunt homines, insulam colo, sparsus per omnem Aiakis vr-
 bem strenui. Extat de illo & nostrum epigramma, ex eo
 cuius iam supra meminimus epigrammatum libro, vbi &
 de sapientibus omnibus & doctrina praestantibus viris, om-
 ni genere metrorum *lustimus:

Iaertij liber,
 qui παράμει-
 νος inscribi-
 tur, cuius saepe
 alibi meminuit.
 *Graecus addit
 ἡ ἐπιγραφή ἡ
 μέλειται, ἡ γὰρ
 ἐστίν.

Σῶμα μὲν ἦρε Σόλωνος ἐν ἄλλοδαπῇ Κίτιον πῦρ,
 ὅσα δ' ἔχει Σαλαμίνος, ἂν κόνις ἀσάχνης.
 Ψυχὴν δ' ἀξονες εὐθύς ἐς ἑρανὸν ἤραρον. εὐ γὰρ
 ὅηκε νόμος αὐτοῖς ἀχθεῖα κερόταλα. hoc est,
 Cypria defunctum subtraxit flamma Solonem.

Ossa sed in cineres versa tenet Salamis.
 Mox animus nitido sublatus ad aethera curru,
 Quippe sacras leges pondera grata tulit.

Aiunt & hanc ipsius fuisse sententiam: Nihil nimis. Ip-
 sumq; refert Dioscorides in commentarijs, cum lachryma-
 retur ac lugeret defunctum filium, dicereturq; a quodam,
 At nihil proficis, respondiſſe, ac propter hoc ipsum illachry-
 mor, quia nihil proficior. Feruntur & ista eius epistola.

SOLON PERIANDRO.

SCRIBIS tibi plurimos insidiari. At tu siquidem
 omnes è medio ruleris, ne sic quidem proficies. Insidiabitur
 enim tibi quispiam ex his quos minimè suspectos habes,
 partim sibi quidem metuens, partim te reprehendens, quòd
 omnia formides, nihilq; non metuas, partim item ciuitati
 gratificari cupiens. Effet ergo optimum abstinere tyran-
 nide, vt causis omnis metus euaderes. Quòd si tyrannidi
 omnino insistenti censes, compares tibi necesse est externas
 vires

Itege ἡ ἐπιγραφή
 ἡ γὰρ ἐστίν.

vires, & peregrina auxilia vrbis viribus maiora, vt iam
 tibi nullus infestus sit, & tu neminem extorrem agas. Vale.

SOLON EPIMENIDI.

NEQVE leges mea profecto Atheniensibus profuturae
 multum erant, neque tu eis antiquatis ciuitati fuisti emo-
 lumento. Deus enim ac latores legum non soli iuuare ci-
 uitates possunt, sed qui multitudinem agunt in quamcumq;
 sententiam volunt. His enim si rectè rem administrant, deus
 ac leges vtilis sunt: sin autem male, nihil profunt. Neque
 sane mea leges ac iura, quae scripsi, quicquam profuerunt:
 sed qui illas transgressi sunt, magna Reipub. inuexere de-
 trimenta. Qui Pisistrato, ne tyrannidem inuaderet, non
 obstituerunt: neque verò futura predicenti mihi fides habe-
 batur. Ille fidelior existimabatur Atheniensibus blandiens,
 quam ego vera proloquens. Positis igitur armis pro curia,
 his quidem qui Pisistratum gestire tyrannidem non anim-
 aduertunt, sapientiorum: eis verò qui libertatem Reipub.
 asserere metuerent, fortiosem esse me dixi. At illi Solonis
 interpretabantur insaniam, tandem ita patriam contesta-
 tus excessi: O patria, hic quidem Solon ille tibi opem ferre
 & factò & dicto promptus & paratus est, ceterum hisce
 & insanire videor. Itaque te deserta proficiscor, solus ex
 omnibus Pisistrati inimicus. Isti verò & fauere & obse-
 qui parati sunt. Nosti enim hominem amice, quanto ille
 astu, quo ingenio, qua arte tyrannidem inuaserit. Nam cœ-
 pit blandè plebem illicere, deinde sibi etiam vulnera inflixit,
 ac progressus in publicum, easq; se ab hostibus accepisse vo-
 ciferans, orabat quadringentos robustissimos inuencis sibi
 custodes darent. At illi, me quidem reluctante & reclamante
 acquiruerunt. Erant autem hi armati validis fustibus.
 His itaque stipatus statum Reipub. euerit. Dumque illi spe
 inani pauperes suos, ne mercede seruirent, liberare student,
 omnes

Graecus v. c.
 ἡ ἐπιγραφή

omnes unâ sub iugum missi sunt, vniq; seruiunt Pisistrato.

SOLON PISISTRATO.

CREDO equidem nihil me abs te passurum mali. Nam ante tyrannidem tibi amicus eram, ne nunc quidem magis insensus quam alius quivis Atheniensium qui tyrannidem non ament. Siue autem vnus imperio regi, siue publice rem administrari illis vtilius sit, ex sua quisq; sententia statuatur. Certè tyrannorum te omnium esse præstantissimum fateor. Athenas autem redire mihi vtile non esse cognosco, ne quis me iuste reprehendat, qui Atheniensibus dudum Rempub. ex aequo administrandam tradideram, præsensq; oblatam mihi tyrannidem sponte declinaueram, modò rediens factum tuum subita penitentia probare videar.

SOLON CROESO.

AMPECTOR mirificè tuam in nos benevolentiam, & per deos immortales, nisi apud me iam pridem statuissem ibi sedem habere, vbi Respub. sit libera, mallet apud te in tuo regno vitam quam Athenis agere, violèter tyrannidem exercente Pisistrato. Verum ibi suauius ex instituto nostro viuimus, vbi sunt omnibus aqua & cõmunia iura. Veniam tamen ad te, vt tuo vel hospitio tantisper fruatur.

CHILO LACÆDEMONIUS.

CHILO Lacedæmonius patre Damageto fuit. Hic scripsit elegiam ad versus serè ducentos. Dicebat autem futurorum prouidentiam ratione comprehendendi posse, pro virtute viri. Indignanti fratri quòd Ephorus ipse non fieret, cum ille fuisset: Ego, inquit, pati iniurias scio, non tu. Fuit autem Ephorus circa quinquagesimam, & quintam olympiadem. Porro Pamphila circa sextam ait, primumq; Ephorum fuisse sub Euthydemò, auctore Sofistrate: primumq; instituisse, vt Ephori regibus adiungerentur, Saryrus Lycur- gum dixit. Hic, vt Herodotus in 1. historiarum libro refert,

* v. c. è d. t. y. s. i. a.
 è φολος magis
 stratus apud
 Lacedæmonios,
 sic dicit ab eo
 quòd res cinita
 is inspicerent,
 erant autem
 numero 5.
 * c. i. c. v. v. adde
 Cretico.
 † Creticus non
 habet.

fert, Hippocrati in Olympia sacrificanti cum feruere absq; ignis adminiculo lebetes cõpissent, consuluit, aut persisteret cõlebs, aut si duxisset vxorem, dimitteret, filiosq; necaret. Ferunt eum & Aesopum interrogasse, quidnam faceret Iupiter, illumq; respondisse: Excelsa humiliat, & humilia extollit. Rogatus quòd differunt periti ab imperitis: Bona, inquit, spe. Quid difficile: Arcana, inquit, reticere, & ocium rectè dispensare, iniuriasq; tolerare posse. Præcipiebat & hæc: Lingua semper quidem, sed in conuiuio præsertim continenda. Proximo non male dicendum, aliquotim audituros que nobis dolebunt. Nemini intentandas minas: esse enim muliebre. Promptius ad amicorum aduersos casus, quam ad secundos successus accurrendum. Vxorem humilem, apparatu modico ducendam. Mortuo non maledicendum. Honorandam senectutem. Cauendum sibi ipsi. Damnum potius, quam turpe lucrum eligendum: nam id semel tantum dolori esse, hoc semper. Elato secundis rebus non arridendū. Fortem mansuetum esse oportere, vt proximi non tam metuant quam reuereantur. Discendum domui siue ritè præesse. Linguam præire animo non permitteudam. Superandam iracundiam. Diuinationem non execrandam. Impossibilia non appetenda. In via non festinandū. Inter loquendum non agitandam manum: esse enim vecordium. Obtemperandum legibus. Quietem adamandam. Inter ceteras eius sententias hæc maximè placuit, qua dixerat, lapideis cotibus aurum examinari, & dare apertum sui documentum, auro autem bonorum malorumq; hominum mentem cuiusmodi sit, comprobari: Aiunt illum cum iam esset vetulus, dixisse sibi non esse conscium in tota vita ingratitude: vna tamen re se modicè moueri, quòd cum semel inter amicos illi iudicandum esset, neque contra ius agere aliquid vellet, persuaserit amico iudicium à se prouocaret, vt

Lege περι κυ-
θηρων.
Cythera insu-
la & eiusdem
nominis urbs,
ante Porphyris
dicitur, auctor
Plinius.

sic nimirum vtrumq; legem & amicum seruaret. Maxima gloria praecipue apud Gracos fuit, quod de *Cytheris insula Laconia praedixerit. Nam cum illius naturam, situmq; didicisset: Vtinam, inquit, haec nunquam fuisset, aut certe simul ac nata est, submersa esset. Praclare siquidem ac perspicaciter prauiderat. Demaratus enim Lacedemone surgens, Xerxi consuluerat in ea insula naues contineret, & profecto in ditionem hostium venisset Gracia, si id regi persuasisset. Postea vero Nicias bello Peloponnesiaco euersa insula, praesidium illic Atheniensium statuit, Lacedemoniosq; multis cladibus afflixit. Erat in loquendo breuis, atque ob eam rem Aristagoras Milesius, hunc loquendi morem Chilonium appellat. Senuerat iam circa quinquagesimam secundam olympiadem, quo tempore florebat Aesopus orator. Obijt autem, vt Hermippus ait, Pisa, amplexus atque osculatus filium, quod in Olympia fuisset coronatus. Defunctum asserunt immodica laetitia, & senij imbecillitate. Omnes autem qui ad celebritatem conuenerant, honorificentissime iusta persoluerunt. Est & in hunc nostrum epigramma:

Φωσφόρε σὶ πολλὸν σευ κες ἔχω χάριν, οὐνεκα ὕδης

Χείλων & πυγμαῖον χλωρὸν ἔλεν κότινον.

Et dicitur πατρὶς σεφανεῖον ἰδὼν τέκνον ἡμισυν ἠδ' εἰς

οὐ νεμεσηῖδον, ἐμοὶ τοῖο ἴτω θάνατο. hoc est,

Phosphore reddatur Pollux tibi gratia, quod fert

Chilonis natus tempora cincta pugil.

Serta videns nati genitor, si latus obiuit

Mortem non mirum, mors mihi talis eat.

Ipsius item imagini inscriptum:

Τὸν δ' εὖ δοξασέσαν & Σωκράτη Χείλων ἐφύτευον,

ὅς τ' ἂν ἐπὶ τὰ σφῶν παρ' ἄνθρωπον ἔφυ σοφία. hoc est,

Hic sapiens sortis natus Lacedemone Chilon,

Qui est numero septem maximus vnus erat.

Eius

Eius est ea sententia, Sponsioni non deesse iacturam. Breuis quoque Epistola ipsius fertur huiusmodi:

CHILON PERIANDRO S.

IUBES vti militia vacem, extorrisq; agam, quasi tu in tuto futurus sis. Atqui ego monarcha nec sua tuta esse puto, felicemq; eum tyrannum censeo, cui in sua domo absq; sanguine contigerit mori.

PITTACVS MITYLENÆVS.

PITTACVS Mitylenæus Hyrradio patre, quem Thracia fuisse, Duris auctor est. Hic vnâ cum Alcæi fratribus Melanchrum Lesbii tyrannum profligauit. Et cum de agris Achillitidis possessione inter Athenienses & Mitylenæos armis decerneretur, imperator ipse exercitus cum Phrynone Atheniensium duce, qui & pancratiastes & olympionices fuerat, singulari certamine pugnare instituit. Recte igitur clypeo regens, Phrynonem eo, dum non cauet, inuoluit, ipsoq; perempto agrum seruauit. Postea vero Athenienses disceptasse cum Mitylenæis de possessione agris, ipsumq; à Periandro controuersis iudice Atheniensibus adiudicatum, tradit Apollodorus in Chronicis. Hinc igitur Pittacum in summo honore Mitylenæi habuere, eiq; principatum tradiderunt, quem ille cum decem annis tenuisset, ac Rempub. praeclaris ordinibus constituisset, seipsum sponte magistratu abdicauit. Decem inde alios supernixit annos, agrumq; sibi à Mitylenæis traditum sacravit, qui nunc Pittacius dicitur. Porro Socrates partem ipsius abscedisse, dimidiumq; plus toto dixisse, testatur. Sed & Cræso pecuniis ad se mittente, suscipere noluit, duplo plura quam vellent se habere constitutus. Defuncto enim fratre sine liberis hereditatem ad se pertinere. Pamphila autem in secundo commentariorū, Tyrchaum refert ipsius filium, cum sederet in throno Cumis, iniecta securi ab erario fuisse necatum: à Cumis

pro ἀποτυχη
νικησῶν lege
ἀποτιμώμενος

C 3 verò

verò vincitum homicidam ad Pittacum misum, atq; ab eo poena fuisse absolutum, dicente, cum rem cognovisset, indulgentiam penitentia esse preferendam. Heraclitus autem Alceum asserit habuisse captivum, liberuq; dimisisse, veniamq; supplicio meliorem dixisse. Ebrios cum peccarent, duplici incommodo efficiendos per leges statuit, ut cauerent temulentiam: abundat quippe vino insula. Feruntur eius ista sententia: Perdifficile est bonum esse, cuius & Simonides meminit, Plato item in Protagora. Necessitati ne deos

ἀπὸ τῆς μαγίστρας, quod dicitur Sophocles Solon, Aristoteles verò Bianci tribuit, ethicon lib. 5.

quidem reluctari. Principatum virum declarare, interrogatus aliquando quid esset optimum: Quod in praesentia, inquit, occurrit, bene agere. A Craso item rogatus, quodnam esset maximum imperium: Ligni, inquit, varii, legem nimirum innuens. Dicebat autem victorias sine sanguine acquiri. Phocatico item dicenti, querendum esse studiosum, ac frangi virum, etiam si valde, inquit, quesieris, non invenies. Percontantibus quidnam esset maxime gratum, tempus ait: quid obscurum, futurorum euentus, inquit: quid fidele, terra: quid contra insidiam, mare inquit. Dicebat, prudentium virorum esse prius quam adversa contingant, prauidere ne veniant: fortium verò, cum illa cōtigerint, aequo animo ferre. Quod, inquit, facere instituis, noli predicare: nam si facere nequiveris, rideberis. Infelicitatem nemini improprietis: ne iuste querimonia pateas. Depositum cum acceperis, redde. Amico noli maledicere, ac ne inimico quidem. Pietatem colas: frangi esto: pudicitiam ama: veritati stude: fidem, pernitiam, dexteritatem, amicitiam, diligentiamq; custodi. Quae verò cecipit ac maxime probantur, haec sunt: Sumpto arcu & iaculis sagittiferaq; pharetra, impetendum

ἢ, c. πῶς προῆτι, ὅτι ἔστιν ἴσως ἰδενταί

hominem improbum. Nam fidam nihil lingua loqui valet, dam corli duplex alte insedit sensus. Fecit item ad sexcentos elegos versus, & carpm de legibus ad cines. Floruit maximè

maximè circa XLII. olympiadem. Mortuus est autem sub Aristomene, tertio anno LII. olympiadis, cum vixisset supra annos septuaginta, iam totus senio confectus, sepultuq; in Lesbos monumēto ipsius inscriptum epigramma testatur.

Excusatus male ἀριστοδῆμος.

Ἰδίοις δακρύοις ἀγεναμένα καταβλάπτει
 Ἐνθάδε Πιττακὸν ἦδ' ἱερὰ Λέσβῳ. hoc est,
 Condidit hoc tumulo lacrymis te Pittace Lesbos
 Sacra suis, obitu languida facta tuo.

† Excusatus Οἰκείαις ἢ, c. ἀριστομένη κῆρα καὶ αἰδῶ

Est illa eius sententia: Tempus nosce. Fuit & alter Pittacus legislator, cuius & Phatorinus in primo commentariorum, & Demetrius in aequiuocis meminit, qui & minor appellatus est. Fertur autem sapiens ille cum ab Atarnete adolescente compelleretur, ut moneret vira sibi ducenda esset vxor, duas quippe se expetere, alteram quidem opibus sibi & genere parvam, alteram vtraq; in re excellentem: bacillo senum admuniculo sublato admonuisse, pergeret ad triuium ciuitatis, quò ludendi causa pueri conueniunt, eosq; consuleret quid facto opus esset, sequereturq; illorum monita. Sicq; factum esse, adolescentemq; illum puerorum vobibus monitum, equalem sibi duxisse. Id factum Callimachus in epigrammatis venustissime scribit:

Atarna ciuitas media inter Mysiam & Lydiam, non procul à Lesbos.

Ξεῖνῳ Ἀταρνείτης τις ἀνῆρετο Πιττακὸν οὕτως,
 Τὸν Μιτυληναῖον παῖδα τὸν Ὑρραδῆ.
 Ἀπὸ γέροντος με καλεῖ γάμῳ, ἢ μίαν μὲν δὴ
 Νύμφην, ἢ πλοῦτον ἢ γενεὴν κατ' ἐμὴ.
 Ἡ δ' ἐτέρῃ προέβηκε. Τί λαιόν, εἰδ' ἀχρεῖν μοι
 Βάλευσον ποτέρῳ εἰς ὑμέναιον ἄγω.
 Εἶπεν. ὃ ὅ σάπιοναι γεροντικὸν ὄπλον ἀείρας,
 Ἡνίδε, καίνοί σοι πάν' ἐρέουσιν ἔπῳ.
 Οἶδ' ἄρ' ἔσθ' ἀπὸ πῆγῆσι θεοῖς βέμβυκας ἔχοντες
 Ἐσπερον εὐρεῖν παῖδες ἐνὶ τριβύδῳ.
 Κεῖνον, ἔρχο, φησὶ, μετ' ἔρχαι. ἢ ὁ μὲν ἐπέειπεν

30

κληθ' ὄντι

Πλησίον, οἷδ' ἔλεγον, τὴν χεῖρ' αὐτῶν ἔλα.
 Ταῦτ' αἰὼν ὁ ξεῖν' ἐφείσατο μεῖζον ὄντι
 Δράξασθ' παίδων κληθ' ὄντι σωθῆμεν
 Τλω δ' ἀλάλω, ὅς κείν' ἐς οἰκίον ἤγαγε νύμφην,
 Οὕτω ἢ σὺ Δίων τὴν χεῖρ' αὐτῶν ἔλα. hoc est,
 Nuper Atarnaus, rogabat Pittacon hospes
 Hyrradij natum, quem Mitylena tulit:
 Care senex, gemina inuitat me teda, puella
 Vna mihi par est gente, simulq; opibus:
 Altera sed prestat. tu scire quod expedit oro,
 Ducenda in thalamos vtra mihi vxor erit?
 Dixerat, ille breui elato, senis arma, bacillo;
 Ecce, ait, hi totam rem, mihi crede, docent.
 Illi autem celeres senticis lentioribus orbes
 Gyabant latis in triuijs pueri:
 I, sequere illorum vestigia, dicit, & ille
 Accedit, recinunt, tu tibi sume parem.
 Hac vbi deprendit, inueniunt aequis lusibus hospes
 Commonitus, magnis adibus abstinuit,
 Ac tenuem modicas vxorem duxit in ades:

Ergo Dion post hac tu tibi sume parem.
 Dionemq; itidem admonet facere parem vt eligat: Videtur
 autem ex affectu ita dixisse. Nam nobiliorem ipse duxerat
 Draconis filij Penthili sororem, qua illi immodicē super-
 ba erat. Hunc Alcæus παράπρωδα & ἀέρατων vocat, quod
 25 latos pedes traheret. χεῖροπῶδες autem, quod vulnera
 in pedibus haberet, que χεῖρες appellatur. γυώλια,
 quod frustra intumesceret. Physonem verò & gastronem,
 quod pingui esset aqualiculo. Ζορροδ' ἀρτίδ' αὖ quoque,
 quod obrusam haberet oculorum aciem. Αγάστρην verò,
 30 quod obrectatoribus pateret, & sordidus esset. Huic exer-
 citium fuit molendi tritici, vt Clearchus philosophus testa-
 tur.

Ζοφοροδοπί-
 δ' αὖ Plutar-
 chus dicitur
 putat, quod for-
 didis copulatiu-
 m'is gauderet.

1 ur. Est autem eius breuis epistola huiusmodi:

PITTACVS CROESO.

I V B E S me in Lydiam venire spectatum opes tuas.
 Ego, etsi illas minime aspexi, nihil ambigo. Alyattis filium
 5 regum omnium esse opulentissimum, auroq; referissimum.
 Neque verò amplius quicquam habituri sumus, si Sardis
 ad te accesserimus. Auro enim ipsi non indigemus, conten-
 ti modico vite stipendio, quantum satis sit mihi, & amicis.
 Veniam tamen, vt tibi perhumano & hospitali viro sani-
 10 liaris efficiar. Vale.

BIAS PRIENÆVS:

Lege Bias τευ-
 βειδ' & πριην-
 υβος.

B I A N T I Prieneo pater fuit Teutamus. Hunc Satyrus
 septem reliquis prætulit. fuisse opulentum plerique au-
 tumant. Duris aduenam fuisse testatur. Phanodicus verò,
 15 captiuas eum puellas redemisse Messenias, sibiq; in filias
 nutrisse, ac postea adiectis dotibus, Messanam parentibus il-
 las remisisse. Breui post inuenio Athenis, vt diximus, à pi-
 scatoribus auro tripode, cui erat inscriptum, Sapienti, Sa-
 tyrus quidem puellas, alij verò ex quibus Phanadicus est, il-
 20 larum patrem in concione venisse ait, Biantemq; expositis
 que in se egisset, appellasse sapientem, sicq; tripodam ad eum
 missum, eo cōspecto dixisse Biantem, Apollinem esse sapien-
 tem neque illum admisisse. Alij Thebis Herculi sacrasse se-
 25 nia, Phanodico idipsum asserente. Fertur cum ab Alyatte
 Priene ipsius patria obsideretur, Biantem ex industria dios
 saginasse milites, eosq; in castra impulisse, eis conspectis ob-
 stupuisse regem, quod bruta quoque animalia tam nitide
 haberent, ac de soluenda obsidione cogitantem, explorandi
 30 gratia nunciam in urbem misisse. Biantem consilio regis ex-
 plorato, magnos arena aceruos tritico operuisse, hominūq;
 ostendisse, eo agnito regem cum Priene, sibus pacem percuf-
 fisse

Græcè legito
 εις τὴν σικλην
 σιαν.

*πρόβλημα ἐστὶ ἐν προσημιαστικῇ φράσει, pro exemplo contempria.

si se, moxq; regem Bianti, vñ ad se veniret, mandasse, illūq; dixisse: Equidem Alyatten *cepas edere ac flere iubeo. Fertur & in causis orandis summus, atque vehementissimus fuisse, bonam tamen in partem dicendi vim exercere solitum. Idq; Demodicum Alexiū significasse cum diceret: Oratori Prienam causam esse imitadam. Hipponactemq; similiter, qui dum laudare quempiam summae integritatis vellet, eum Biantem Prienensi ait causas egisse praestantius. Mortuus est & ipse in hunc modum: Causam pro amico dixerat iam vetulus, & cum a dicendi labore quiescisset, caput in sinu nepotis ex filia fesus reclinauit. Cum vero aduersarius itidem perorasset, iudicesq; sententiam pro eo tulissent, qui causa sua Biantem habuerat patronum, soluto iudicio, nepotis in gremio efflauisse animam compertus est: ipsumq; magnifice sepelinit ciuitas, atque eius laudes tumulo inscripsit:

Κλεινὸς ἐν δαπέδοισι Πριήνης φόντα καλύπτει
Ἡδὲ Βίαντα πέτρι κόσμον ἴσοι μέτρον. hoc est,
Petra Prienam tegit hoc bene culta Biantem,
Ornamentum ingens qui fuit Ionij.

Est & nostrum in eundem:
Τῆδε Βίαντα κέκευθα, τὸν ἀτρέμας ἤγαμεν Ἐρμῆς
Εἰς εἰδὼ πολὶ ἡμεῖς νιφόμενον.
Εἴπε γὰρ εἴπε δῖαλυ ἑτάρα πινε, εἴτ' ἀποκλιθεῖς
Μαῖδ' ὄς ἐγκαλίδας μακρὸν ἔπειναν ὕπνον. hoc est,

Hic situs est Bias, Hermes quem duxit ad Orcum
Albentem niueis tempora cana pilis.
Vt causam dixit socij, inclinatus in vltis
Mox praeri, somnum soluitur in tenuem.

30 Scripsit autem de Ionia ad duo millia versuum, quam nam ratione quis felix esse posset. Placuerunt eius ista in primis sententia:

sententia: Ciuibus placere omnibus stude: habet enim id multum gratiae. Contra vero fastus, ac superbia semper nocuit. Et illud: Corpore quidem esse validum, natura munus est. Porro quae vtilia sunt patria dicere, animi & prudentia proprium. pecuniarum autem copia etiam plurimis forte obuennisse. Infelicem dicebat, qui ferre nequiret infelicitatem: morbumq; animae impossibilia amare, & appetere, & alieni vero incommodi non meminisse. Interrogatus quidnam esset difficile, ferre, inquit, fortiter mutationem rerum in deterius. Nauigabat cum impijs aliquando, & cum tota tempestate nauis quateretur fluctibus, illiq; deos inuocaret: Silete, inquit, ne vos hic illi nauigare sentiant. Percontanti impio homini quid esset pietas, nihil respondit: cumq; ille silentij causam sciscitaretur: quia, inquit, de rebus nihil ad te pertinentibus quaeris. Rogatus quid esset dulce hominibus, spes ait. Malle se inter inimicos, quam inter amicos iudicare dicebat. Quippe ex amicis alterum prorsus futurū inimicum, ex inimicis autem alterum amicum. Fortē interrogatus quidnam faciens homo delectaretur: Lucrans, inquit. Dicebat vitae tempus ita metiendum, quasi & diu, & parum victuri simus, ita amandum quasi odio simus habituri, malos enim esse plurimos. Sic autem consulebat: Si quid agere instituis, lentē id aggredere: ceterum in eo quod elegeris, firmiter perseque. Noli cito loqui, est enim insanie indigna. Prudentiam dilige. De dijs ita vt sunt loquere. Indignum hominem diuitiarum gratia laudare noli. Persuadens accipe, non cogens. Quicquid boni egeris, in deos refer. Viaticum tibi ab adolescentia ad senectatem sapientiam compara, ea quippe sola est certa veraq; possessio. Memento Biantis, vt diximus, etiam Hipponax, & insuauis Heraclitus ipsam praecipue commendat his verbis: Priene oppidum, Biantem tulit, Tentami filium, cuius est opinio inferior

v. c. ἀλλότριον τὸ κακόν.

v. c. ἡμῶς.

Cicero in Laelio hanc sententiam Biantis esse negat, quod sapiente viro sit plane indigna.

lustrior quam ceterorum. Et Priene sacellum ipsi dedica-
 runt, quod Teutanium dicitur. Eius est sententia: *Plures
 mali sunt. *Huius etiam feruntur esse sententia: Quicquid
 proposueris, firmiter seruans perseuera. Duo maxime con-
 traria sunt consilio, ira scilicet & festinatio. Diu delibera-
 tos amicos elige, eosq; vno affectu, non vno habeas merito.
 Amicos sequere quos non pudeat elegeris. Amici vitam tuam
 puta gloriam.

Lege oi πλεί-
 σοι άνθρωποι
 κακοί.
 Hec videntur
 assuta, nam in
 Greco codice
 non habeban-
 tur.

CLEOBVLVS.

CLEOBVLVS Euagora filius, ex Lindo. siue vt Duris i
 auctor est, ex Caria fuit. Eius genus plerique ad Her-
 culem referunt. Corporis viribus, ac forma fuisse insignem,
 Aegyptumq; percipiendae philosophia gratia petisse tradit.
 natamq; illi filiam Cleobulinam hexametrorum enigma-
 tum vatem, cuius & Cratinus meminit in eiusdem nominis i
 poemate, plurali inscribens numero. Sed & Minerva pha-
 num a Danato constructum, illum instaurasse aiunt. Scri-
 psit autem carmina, obscurasq; sententias ad vna millia ver-
 suum. Midae quoque Mausoleo inscriptum epigramma ab
 eo factum, non desunt qui sentiant.

In collectaneis
 Grecorum epi-
 grammatum
 circumfertur
 hoc carmē Ho-
 meri simile.

Χελκὴν περθὲν εἰμι, Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κέκισα.
 Εὐτ' αὖ ὕδωρ τε γάη, καὶ δ' ἐνδρῶα μακρὰ τε θύλα,
 Ἡλίος τ' ἀνῶν λαμπροὶ, λαμπρὰ τε σελαίη,
 καὶ ποταμοὶ ῥέουσιν, ἀνακλύζῃ τε θάλασσα.
 Αὐτ' ἤδ' ἐ μέγιστος πολυκλάυτος ἐπὶ τύμβῳ
 Ἀγγεῖω παύσῃσι, Μίδα δ' ὅτι τῆδ' ἐτέθειν. hoc est,
 Aenea sum virgo, Midae quo incumbo sepulcro.
 Dum fluit vnda leuis, sublimis nascitur arbor,
 Dum sol exoriens, & splendida luna relucet,
 Dum fluuij labuntur, inmundant litorea fluitus,
 Hic constanter ago, lacrymisq; in marmore tincto
 Fixa, Midae moneo hic simulatum care viator.

20

25

30

Imitum-

Imituntur autem Simonidis testimonio, qui vituperare vi-
 dentur, quod tantas laudes in eius statuum tanto verborum
 strepitu congesterit, vt eam indeficientibus omnibus vernis
 floribus, Solisq; flammis, & aurea Luna, & aquoreis vndis
 comparauerit; ipsumq; Cleobulum aperte fatuum appellat.
 Vnde constat Homeri illud non esse, qui multis annis Midam
 praecessit, vt aiunt. Fertur in commentarijs Pamphila ip-
 suis huiusmodi anigma:

Legitur &
 in I. Diogenor.

Εἰς ὁ πατήρ, παῖδες δ' ἐδυώδεκα τῶνδε ἐκάστω
 10 Παῖδες τρηκόντα δ' αὖνδ' ἴχα εἰδ' ἔχουσαι.
 Αἱ μὲν λευκαὶ ἔασιν, αἰδ' αὖτε μέλαινα
 Ἀθάνατοι δ' ἐτεῖσαι ἀποθνήσκουσιν ἀπασαι. hoc est,
 Est genitor proles cui sit bisseua, sed horum
 Cuius triginta nata, sed dispare forma.

15 Ἡα νινεῖς τοῦα, φuscis sed vultibus ille,
 Atq; immortales cum sint moriuntur ad vnam.
 Est autem annus. Sunt & ista ex sententijs illius celebres:
 Imperitia in omnibus maiori ex parte dominatur, & mul-
 titudo verborum. Sed tempus sufficet. Sentire atque sapere
 20 illuſtre aliquid & inclytum stude. Inanis, & ingratus ne
 sis. Filius nuptui locari oportere atate virgines, sed prudentia
 & sensu mulieres, docens per id virgines quoq; erudien-
 das esse. Dicebat amicos beneficij fouendos vt amicitiores
 sint, inimicos autem amicos faciendos. Cauendam enim ca-
 25 lumiam amicorum, insidiasq; inimicorum fugiendas. Illud
 item antequam domo quis exeat quid acturus sit, apud se
 pertractet: rursus cum redierit quid egerit recogitet. Con-
 sulebatq; corpus rite exercendum. Audiendi magis quam
 loquendi studiosum esse oportere. Intentum studijs potius,
 30 quam indoctum. Linguam non maledicam esse debere. Pro-
 prium virtutis, esse alienum a vitio, iniustitiam fugere. Ci-
 uitati ea consulenda quae sunt optima. Voluptatem fruen-
 dam.

Idem Pittaco tribuitur, ut in eius vita abud dictum est.

dam. Vi nihil agendum, erudiendos liberos, inimicitias soluendas. Cum muliere neque blanditijs agendum, neq; praesentibus extraneis iurgandū: illud quippe vecordiam, istud vesaniam significare. Famulum vino hilarem non puniendum, videri enim id dementius esse. Vxorem sibi parem eligendam. Nam si clariorem te duxeris, inquit, affines dominos habebis. Iis qui conuicijs perstringuntur non insultandum, inimicos quippe ex ea irrisione fieri. Dum secūda fortuna arridet, superbire noli. Aduersa perstrepenste noli frangi. Fortuna mutationes fortiter perferre discere. Obijt senex annorum LXX. eiusq; laudes tumulo inscriptum epigramma continet.

Ανδρα σοφὸν Κλεόβουλον ἀποθνήσκον καὶ ἀπαρθεῖ

Ἡδὲ πᾶτερν Λίνδῳ πόντῳ ἀγαλλομένῳ. hoc est,

Extinctum luget Cleobulum patria Lindus,

Patria quae medio est vndiq; cincta mari.

Scripsit & ipse breuem epistolam Soloni sic:

CLEOBVLVS SOLONI.

* AMICI quidem tibi sunt permulti, singulisq; domus est. verum ego Soloni commodissimam fore ad inhabitandum Lindum censeo ciuitatem liberam. Estq; insula maritima, vbi si morari volueris, nihil a Pisistrato mali formidabis, atq; ad te amici vndiq; confluent. Vale.

PERIANDER CORINTHIYS.

PERIANDRO Corinthio Cypselus pater fuit ex Heraclidarum gente. Vxorem autem Lysiden duxit, quam ipse Melissam appellabat, Proclei Epidaurensium tyranni, & Eristeneae Aristocratis filiae, sororisq; Aristodemi filiam, qui, vt ait Heraclides Ponticus in libro de Principatu, totius ferme Arcadiae dominabantur. Duos ex ea filios genuit, Cypselum & Lycophronem: alterum ex his iuniorem prudentem, maiorem natu stolidum. Post aliquantum tempore

Lege & Graecae hae tribue hac dialecto.

vis accensus ira, missam sub gradus praegnantem coniungem, calcibus percussit, ac necauit, pellicum persuasus calumnijs, quas tamen postea igne cremavit, puerumq; Lycophrona matri steru iusta soluentem abdicauit, atque in Corcyram agi praecepit: iam vero vicinus senio illum vt ei tyrannidem per manus daret, ad se accersiri iussit. Eius deprehensio consilio Corcyrenses inuicem interemerunt. Hoc ille comperito, furijs succensus, eorum liberos ad Abyattē praesecandos misit. Cum autem nauis appropinquasset Samo, Iumoni vota facientes, a Samijs seruati sunt. Quod ille vbi didicit, morore confectus excessit e vita, annos natus ferme octoginta. Socrates eum ante Cræsum obiisse diem aserit, LX. & vno annis, ante quadragesimam nonam Olympiadem. Hunc Herodotus in primo Histor. Traisbuli Milesiorum tyranni hospitem fuisse ait. Aristippus autem in primo de Anticq. delic. libro, haec de illo refert: matrem eius Crateam illius amore feruentem, clam congregi solitam, illo non inuito tantoq; flagitio acquiescente. Quod vbi cognitum est, dolens se fuisse deprehensam, grauius iam ciuibus instabat. Porro Ephorus in historia, vouisse illum tradit, si Olympia quadriga vicisset, autem statuan deo sacraturum, victoria vero potiturum; & auro egentem, quadam celebritate populari, mulieribus procedentibus ornatis, mundum admississe muliebrem, atque ita donarium misisse, asserunt, illum cum sepulcrum suum ignorari vellet, tale quippiam molitum, duobus iuuenibus viam quendam ostendisse, ac iussisse noctu per illam incederent: cumq; qui primus occurrisset, interimerent ac sepelirent. postq; illos quatuor alios misisse, qui eos necarent ac sepulture traderent. rursus contra eos misisse plures, atidemq; vt facerent imperasse, atque ita ipsum primis obuium, occisum esse. Enimvero Corinthij cenotaphium illius versibus illustrarunt.

Graecus ita habet: φανερόν δὲ γὰρ οὖν βαρῶν πᾶσιν ἐγίνετο δὲ τὸ ἀδύνατον ἐπὶ τῇ φασί. Sed lege 2077.

Πλάτῃ καὶ σοφίῃς ἀφ' ἑαυτῆς πατρὶς ἡδὲ Κόρινθου
Κόρινθοις ἀφ' ἑαυτῶν γῆ Περικλῆδρον ἔχει. hoc est,
Et sophia & nummis Periandrum terra Corinthus
Clarum, litorco continet alma sinu.

Extat & nostrum in eundem:

Μὴ ποτὲ λυπήσῃ σε τὸ μὴ σε τυχεῖν τινός, ἀλλὰ
τέρπειο πᾶσιν ὁμῶς οἷσι δίδωσι θεός.
Καὶ γὰρ ἀθυροῦσας ὁ σοφὸς Περικλῆδρον ἀπέσκη
Οὐρανὸν ἐν ἐπιχρῆν περιξίει. ἢς ἔθελεν. hoc est,
Ne tibi iam doleat si non optata sequaris,
Sed inuet id superi quod tribuere Dei.

Nam sapiens stygiis Periander cecit ad umbras
Extinctus, quod non que voluit valuit.

Græcè δὲ ἐν γῆ
τῶν κέρδων
καρδέειν φη.

Huius illud est: Nihil pecuniarum gratia agendum. *Opor-
tere enim aliàs modo qui honestus non sit, lucrari. Scripsit
& ἑσθῆνας ad duo millia versuum. Dicebat his qui tunc
regnare vellent, summa ope nitendum, vt benevolentia, non
armis stiparentur. Rogatus aliquando, cur in tyrannide per-
sisteret, quia, inquit, & sponte & inuitum cedere aque pe-
riculosum est. Dixit & hæc: Bona res est quies, ac pericu-
losa temeritas. Turpe lucrum. Populi administratio tyr-
annide præstantior est. Voluptates corruptibiles sunt, honores
immortales. Inter secundas res esto moderatus, inter aduer-
sas prudens. Amicis & felicibus & infelicibus eundem re-
præbe. Quodcumq; pollicitus fueris, serua. Inter loquendum
caue ne secreta pronunties. Non peccantes modo, verum
& peccare gestientes punito. Primus hic armatis circum-
septus incesit, magistratumq; ad tyrannidem transtulit,
neq; in vrbe viuere quosuis permittebat, vt Ephorus & Ari-
stoteles tradunt. Claruit autem circa trigessimam octauam
olympiadem, exercuitq; tyrannidem annos xli. Porro So-
tion atque Heracles & Pamphila in v. Comment. duos
aiunt

aiunt fuisse Periandros, tyrannum alterum, alterum verò
sapientem, eumq; Ambrociotem. Quin eos Neanthes quoq;
Cyzicenus ait patruales sibi inimicem fuisse. Porro Aristo-
teles Corinthium asserit fuisse sapientem, Plato negat. Ip-
sius & hoc est: *Exercitatio potest omnia, nam et Isthmum
quoque potuit perfodere. Ipsius aliquot seruntur epistola,
cuiusmodi hæc est:

* μελέτη κυρά,
& labor, qui,
vt ait Maro, o-
mnia vincit.

PERIANDER SAPIENTIBVS.

GRATIAS immortales ago Pythio Apollini, quòd in
vnum coactos *epistola mea repererunt, ipseq; Corinthum,
vt confido, perducent. Expecto itaq; vos. Certè ipsi videbi-
tis quam ciuilitè vos excipiam. Sicut igitur anno præterito
Sardis in Lydiam venistis, ita nunc oro ne pigeat ad me quoq;
proficisci Corinthi tyrannum. Videbunt enim vos non sine
gratulatione Corinthij Periandri domum aduentis.

PERIANDER PROCLEO.

NOBIS quidem non *ex sententia fuit vxoris scelus. Græcè legitè
Tu autem sponte filio ingrato si quid egeris, peccas. Aut igi-
tur inmanitatem in filium compefce, aut ego illi opem se-
ram. Nam & ipse satis diu penas dedit.

TRASYBVLVVS PERIANDRO.

PRÆCONI quidem tuo nihil dissimulauì, sed ipsum
in segetem inducens, eminentiores spicas bacillo feruens de-
cutiebam, subsequente illo, tibiq; si interrogares, referret
quicquid vel viderit vel audierit à me. Tu ergo sic facito, si
quidem tyrannidem tutò tenere cupis, atq; in ea constabili-
ri, ciuitatis principes tolle, siue illi amici, siue inimici vide-
antur. Quippe tyranno amici quoque sepe suspecti sunt.

ANACHARSIS SCYTHA.

ANACHARSIS Scytha Gmuri quidem filius, Ca-
duida verò Scytharum regis frater, matre Græca fuit,
quam obrem & vtriusq; lingue peritus erat. Scripsit autem

& de Scytharum legibus, & de his quæ apud Græcos legitima & solemnia sunt, ad frugaliorem ac viliozem victum, itemq; de re bellicâ ad nongentos versus. Præstitit proverbij occasionem, eò quòd esset audax & constans in dicendo, vt qui eius constantiam imitaretur, *Scythicum dicendi genus diceretur imitatus. Eum Socrates Athenas concessisse x. i. olympiade, sub Euerate principe tradidit. Però Hermippus Solonis iuisse domum, & cuidam ex familia iussisse nuntiaret ei Anacharsim adesse pro soribus, vt illius conspectu & hospitio, si fieri posset, frueretur, puerum intus hæc nunciasse Soloni, eiusq; iussu hæc illi renuciasse, in proprijs regionibus hospites fieri. Ad hæc introgressum dixisse Anacharsim, modo se esse in patria, atque ad se pertinere hospites facere. Eam viri dexteritatem admiratû Solonem, continuo illum admisisse, & artissimis amicitie vinculis sibi deninxisse. Post aliquantulû temporis regressum in Scythiam, cum patrias leges immutare vellet, Græcasq; toto conatu niteretur inducere, in venatu a fratre sagitta percussum interfisse, dicentem, Sermonis & discipline gratia se ex Græcia seruatum, per inuidiam in domo & patria perisse. Quidam Græco ritu sacrificantem occisum tradunt. Est autem nostrum in illum epigramma:

Εἰς Σκυθίῳ Ἀνάχαρσις ὅτ' ἦλυθε πολλαὶ μογήσας
 Πάντας ἐπειθε βιοῦν ἠθέσιν Ἑλλάδα κοῖσι.
 Τὸ δ' ἔτι μῦθον ἀκρωλίον ἐνὶ σομάτεσσιν ἔχοντα
 Πηνὸς ἐς ἀθανάτους ἤστραπεν ὄνα δόναξ. hoc est,
 In Scythiam patrias rediens Anacharsis ad oras
 Orabat Græco viuere more suos.
 Vix ea cum summo infelix versaret in ore
 Verba, senem superis dira sagitta dedit.

Huius illud dictum memoratur: Vitæ vvas tres ferre. primam voluptatis, secundam ebrietatis, tertiam mæroris. Mirari

* τὴν ἀπὸ σκυθῶν ἤθησιν, hoc est, Scytharum orationem, eò autem proverbij vice vitatur Lucianus & Aelianus in epistolis.

rari se dixit, quomodo apud Græcos artifices certarent, iudicaretq; qui artifices non essent. Rogatus quo pacto quis abstemius fieret, si turpes, inquit, ebriosorum motus sibi ante oculos ponat. Mirari item se dicebat, quinam fieret, vt Græci a lueris eos qui iniurijs laceffunt legem ferentes, athletas, cum se inuicem feriunt, honorant. Cum didicisset quatuor digitos nauis esse crassitudinem, tantum, inquit, à morte absunt qui nauigant. Oleum vesaniæ pharmacum dixit, quòd eo vncti athletæ, contra se mutuo magis insanirent. Quis sit, inquit, vt qui mentiri vetant, in cauponum tabernis apertè mentiantur? Mirari se dixit, cur Græci initio conuiuij paruis poculis uterentur, vbi verò saturati essent, maioribus. Inscrubitur autem ipsius imaginibus, lingua, ventre, pudendû continentum est. Rogatus an in Scythia sint tibiæ, ne vites quidem inquit. Percontatû quem esset securissima nauis, ea, inquit, que in portum venerit. Istud quoq; se apud Græcos mirabile vidissè referebat, quòd fumum in montibus relinquerent, ligna in urbem conueherent. Interroganti, vtrum plures sint vivi quàm mortui, nauigantes, inquit, vtra in parte constituis? Exprobratû sibi Attico, quòd Scythia esset, at mihi, ait, dedecori est patria, sed patria tu. Rogatus, quidnam esset hominibus bonum ac malum, lingua, inquit. Melius, aiebat, est anicum vnum egregium, quàm gregarios multos possidere. Forum ad fallendû inuicem, atq; ad dandas auaritie manus destinatû locum dicebat. Ab adolescente in conuiuium passus contumeliâ, adolescens, inquit, si modo cum iuuenis es, vinum non fers, quando senueris aquam feres. Inuenit, vt quidâ voluit, ad vitæ usum ancoram & siguli rotam. Scripsit & hæc epistolam.

ANACHARSIS CROESO.

Ego, Lydorum rex, *in Græciam adueni, Græcorum mores & studia, & instituta percepturus. Auro autem

Lege τὰ ἐξ

Lege τὰ τὴν γυναικὴν ἐκείνην.

nihil egeo, satisq; mihi est, vt ad Scythas redeam melior atq; doctior. Veniam tamen ad te Sardis plurimi faciens tibi familiarem & amicum fieri.

MYSON.

MYSON Strymonis filius, vt ait Soficrates, Cheneus genere, Hermippo auctore, traditur, a vico Oetæo siue Laconico sic dictus, numeraturq; inter septem sapientes. Aium eius patrem tyrannum fuisse. Fertur à quodam Pythiam, cum ab Anacharside quaeretur, quisnam se esset sapientior, respondisse, vt de Chilone prædiximus in Thaletis vita, Oetæum quendam Mysonem Cheneum se sapientiorrem esse. Hoc illum oraculo sollicitatum, ad vicum peruenisse, eumq; reperisse estate, stiuam aratro aptantem, ac dixisse: Atqui ô Myson, nō aratro vacandi nunc tempus est, illumq; respondisse, Imo satis tempestiuum, ad illud parandum. Alij oraculum illud non Oetæum, sed Eteon dixisse autumant, inquiruntq; quid sit Eteus. Parmenides quidem pagum esse Laconie, vnde fuerit Myson, Soficrates verò in successuionibus patre Eteum, matre Cheneum fuisse tradit. Eutyphro Heracledis Pontici filius Cretem asserit, esse enim in Creta oppidum Etean. Anaxilaus Arcadem tradit. Meminit ipsius & Hipponax, dicens: Et Myso quem virorum omnium sapientissimum Apollo prædicauit. Aristoxenus in varia historia, hunc ab Apemanti & Timonis moribus non multum abfuisse testis est, quippe qui hominum esor fuerit, quiq; deprehensus Lacedemone solus in solitudine riserit. *Cum ab eo rogaretur qui eum de improviso deprehenderat, cur nemine presente rideret: at ob hoc ipsium rideo, dixisse. Ex hoc habitum ignobilem, quod non ex vrbe, sed ex vico, eog; obscuro natus esset, obq; eam ignobilitatem, que ipsius sunt a plerisq; Pisistrato tyranno attribui, idem Aristox. auctor est, præter Platonem philosophū. Nam meminit

Heroicus est versus in Mō-
stius, a, elide.

Ficō Attice op
pidū. Plinius
& itēis La-
conice Stepha-
nus per s p̄silon
scribunt, nō æ
diplithongum.

Græcè lege
ἀπομύσεια.

Legendum in
Græco, ἀπομύσεια
ἱδὸν ἄγῃ πῶθεν
μύσεια Ἀλ. τῆ
μὲν εἰς πῶθεν
πῶθεν πῶθεν.

nit illius in Protagora, illum pro Periandro constitutū. Dicebat autem, Nō ex verbis res, sed ex rebus verba esse inquirenda, neq; propter verba res perfici, sed rerum gratia verba consummari. Defunctus est autem ætatis anno xcvii.

EPIIMENIDES.

EPIIMENIDES, vt ait Theopompus, alijq; complures, patrem habuit Phæstium, alij Dosiadem, alij Agesarcum tradunt. Cretensis genere, Gnofo oriundus, vbi ex vici natura effigiem mutasse perhibetur. Missus enim aliquando à patre vt ouem rure deferret, meridiano tēpore diuertit ex itinere, atque in spelunca, lvi. annos perpetuos obdormiuit. Dehinc somno excitatus querebat ouem, putabat enim se parum obdormisse. Quam cum nō inuenisset, in agrum reuertitur. Cū verò xerū omniū faciem immutatam cerneret, agrumq; in alterius ius concessisse, stupore attonitus, & dubius redijt in oppidum. Ibi cū domū suam vellet ingredi, quisnam esset interrogatus, vixq; agnitus à iuniore fratre iam vetulo, omnem ex illo didicit rei veritatem. Porro illius fama per Græciam volante, Deo esse carissimus existimatus est. Vnde & Athenienses cū aliquando peste laborarēt, responso à Pythia accepto, urbem expiari oportere, Niciam Nicerati filiū nauī misere, Epimenidemq; ex Creta aduocarunt. Profectus autem olympiade xxvi. i. Iustrauit urbem, pestemq; compescuit, hoc modo: Sumpsit oues nigro & candido vellere, duxitq; in Arium pagum, atque inde quō vellent abire permisit, his qui illas sequebantur mandans, vbicumque ille ac cubuissent, singulas mactarent peculini cuiquam Deo, atq; in hunc modum quietiuit lues. Ex eo iam hodieq; per Atheniensium pagos, aras sine nomine inueniri certū est, in eius que tunc facta est expiationis memoriā. Alij causam dixisse pestis Cylonium scelus, liberationeq; significasse, atq; ideo mortuos duos adolescenti.

Adde Græco
πῶθεν ex r. c.

ὅτι πῶθεν
πῶθεν πῶθεν
quem extraxit
ex σπῶν δε-
rum asylo Pe-
ricles interse-
cū.

tes Cratinū & Ctesibium, atq; ita cladem quieuisse. Athe-
nienſes ea pernicie liberi, hominū talentū decernunt, & na-
uium qua illum in Cretam reueheret. Verū ille pecunia re-
pudiat, amicitiam & societatem Athenienſium & Gno-
ſiorum ꝯimpetrauit, reuerſuſq; domum, paruo poſt tempore
migravit ꝯ vita, ætatis ſue anno centeſimo quinquageſimo
ſeptimo, vt ait ꝯPhaſgo in libro de longæui: ſicut autem
Cretenſes tradūt, ducenteſimo nonageſimo nono. Xenopho-
nes verò Colophonius audiſſe ſe dixit, centeſimo quinquage-
ſimoquarto. Scripſit autem Curetū & Corybantium ge-
nerationem, & theogoniam ad quinq; millia verſuum. Ar-
gus quoque nauis apparatus & ſtructuram, & Laſonis in
Colchon nauigationem, ad ſex millia & quingentos verſus,
ſcripſit & proſa oratione de ſacrificijs, & Repub. Creten-
ſium, ac præterea de Minōe & Radamantho, ad quatuor
millia verſuum, Conſtruxit & apud Athenienſes phanum
ꝯreuerendorū Deorum, vt ait Lobon Argiuus in libro de Pœi-
tis. Fertur etiam primus domus atque agros expiſſe, delu-
braq; erexiſſe. Sunt qui illum non obdormiſſe, ſed ad tempus
expatiatum aſſeuerent, intentū videlicet radicibus ſcandis.
Extat ipſius ad Solonem conditorem legū epistoſa de ea Re-
pub. quā Minos Cretenſibus tradidit. Sed Demetrius Ma-
gneſius in lib. de Pœitis ac ſcriptoribus æquinocis, epistoſā vt
recentem neq; Cretenſi, ſed Attica locutione, ipſaq; nō ſatis
antiqua ſcriptam, arguere nititur. ſit illa ſanè recens, vt
vult ipſe. Ego & aliam ipſius epistoſam reperi in hūc modū.

EPIMENIDES SOLONI.

CONFIDE ð amico. Si enim vel ſeruire aſſuetis, vel
non bene inſtitutis Athenienſibus Piſiſtratus immineret,
imperium proſectò diuturnum habuiſſet: ceterū viros
haud ſanè malos, aut ignavos ſeruire compulit, ſed qui mo-
uitorum Solonis memores præ pudore ingemiſcant, ſeruire
tyran-

ἡπορίσσετο.

ἡ. c. Φλίξων.

ἡ σερμῶν θῆσιν,
καὶ τῶν ἡν
νερανδρῶν.
Sic enim
appellantur
apud Athenien-
ſes furie.

tyramidi diutius haudquaquam ſerent. Verū eſt Piſi-
ſtratus ciuitatem occuparit, non tamen ad illius liberos im-
perium ſpero deducendum. Eſt enim perdifficile hominibus
liberis præclarisq; inſtitutis legibus ſub ſeruitute durare, Tu
autem noli queſo vagus agi, ſed in Cretam venire ad nos
matūra, vbi tyrannus nullus cuiquam moleſtus eſt. Si verò
illius amici fortè, vt ſit, in itinere inciderint, metuo ne quid
ſiniſtri tibi eneniat. Hæc ille.

Quidam Demetrio auctore tradunt accipere ſolitum à
nymphis cibum, eumq; intra bouis vngulam conditum ſer-
uare, paulatimq; inde ſumere, nullaq; exinde egeſtione in-
digere, neq; viſum vnquā edere. Meminit huius & Timæus
in ſecunda. Sunt item qui dicant, Cretenſes illi ſacrificia
offerre, vt deo. Aiunt & diuinationis fuiſſe peritiſſimū. Si-
quidem cum apud Athenienſes μύρω χίαν vidiſſet, ignorare
eos dixiſſe quantarū cladium cauſa locus ille futurus eſſet,
quod ſe ſcirent, dentibus illū diſcerpturos. Hæc autem præ-
dixit multis antè temporibus. Fertur & primus ſe Acacum
dixiſſe, Lacedæmonijsq; prædixiſſe captiuitatem, quā paſſi-
ri erant ab Arcadibus, ac ſeipſum reuiniſcere ſepe ſimulaſſe.
Theopompus autem in mirabilibus refert, cum nympharum
templū exædificaret, vocem è calo lapſam, Epimendes, non
nymphis, ſed Ioui dedicato. Cretenſibus item pronuntiaſſe
belli exitū, quod inter Arcades & Lacedæmonios agebatur,
eum quem prædiximus. Quo in bello deſerti ab Orchome-
nijs in ius hoſtium conceſſere. Senuiſſe illum intra rot dies,
quot obdormiſſet annos, non deſunt qui aſſeuerāt, hoc enim
Theopōpus ait: Hūc à Cretenſibus Curetem appellari ſolitū.
Myronianus in ſimilibus auctōr eſt. Corpus eius apud ſe La-
cedæmoniū ſeruauit reſponſo quodā admoniti, vt refert Soſib.
Lacedæmon. Fuerunt alij duo Epimenes, genealogie ſcri-
ptores, & tertius qui Doricè Rhodi hiftoriam ſcripſit.

Munychia por-
tus Attice, &
templum Dia-
ne, que inde
μύρωχία απο-
pellatur.

PHERECYDES.

PHERECYDES Badii filius, Syrius, vt in successioni-
 bus Alexander tradit, Pittaci auditor fuit. Eum Theo-
 pompus asserit primum omnium de natura, & de dijs scri-
 pisse. Plurima de illo & stupenda memorantur. Deambu-
 lantem enim secus litus *Pfsanium, cum intuitus fuisset
 nauem plenis velis currentem, post paulum mergendam pra-
 dixisse, atque vt dixerat se inspectante contigisse. Haustam
 rursum aquam ex puteo cum biberet, post diem tertium ter-
 ra motum futurum predicasse, atq; ita factum esse. Cum de-
 mo Messaniam ascendisset in Olympiam, Perilio hosti co-
 suluisse, cum tota familia inde migrare maturaret, negle-
 xisse illum, Menassiamq; paulo post captam ab hostibus fuisse.
 Lacedaemonijs solitum dicere: Neq; aurum, neq; argentum
 honorandum, vt Theopompus in mirabilibus scribit. Prae-
 cipisse hoc sibi in somnis Herculem, quem & eadem nocte re-
 gibus, Pherecydi vt obtemperarent, iussisse. Sunt qui Pytha-
 gorae ista ascribant. Tradit Hermippus illum, cum inter Ephe-
 sios atq; Magnesios vigeret bellum, cuperetq; Ephesios vin-
 cere, quendam ex praeereuntibus interrogasse vnde esset, &
 cum se ille Ephesium dixisset, adieciisse: Trahe me per cru-
 ra, & in agro Magnesio pone, ciuibusq; tuis annuntia, vt
 parta victoria me in eo loco sepeliant, adiecitq; se esse Phe-
 recydem. Haec vbi ille ciuibus renunciavit, magna eos vi-
 etorie incesit spes. Postridie vero commisso praelio, Magnes-
 ios fundum, victoresq; Pherecydem ex vita migrasse com-
 periuunt, quem etiam sepelientes magnifice honorauerunt.
 Quidam profectum Delphos e monte Corycio seipsum de-
 icisse aiunt, demiq; sepultum esse. Alij a pediculis confum-
 tum, obuisse diem tradunt. Aristoxenus vero cum de Pytha-
 gora eiusq; familiaribus scriberet, refert illum cum a Py-
 thagora qui visitandi gratia aduenerat, vt sese haberet in-
 terrogatus

* τῆς ψάμμου
 scriptum erat
 in Græco codi-
 ce, haud scio an
 mendose.

terrogatus esset, digitum immisisse per ianuam ac dixisse:
 *Aperite mihi: vnde ea vox postea a Philosophis in malam
 partem accipi solita. Qui autem ea in meliorem partem
 vtuntur, peccant. Dicebatque deos mensam *δυνασὶν* vo-
 5 care. Porro Andron Ephesius duos tradit fuisse Pherecydes
 Syros. Astrologum alterum, alterum Theologum, Badii
 filium, cuius Pythagoras studiosus fuerit. Eratosthenes
 vnum tantum Syrium, alterum Atheniensem genealogum
 fuisse, asserit. Seruatur adhuc Pherecydis Syri, quem scri-
 10 psit, libellus de rerum principio, cuius initium est: Iuppiter
 quidem atq; Tempus idem, & Tellus erant semper. Terre-
 nae autem nomen fuit Telluri, postquam ipsi Iuppiter primum
 dedit. Seruatur & heliotropium in Syra insula. Refert
 15 autem Duris in secundo sacrorum, in scriptum eius tumulo
 hoc epigramma:

Τῆς σοφίης πάσης ἐν ἐμοὶ τέλει, ἣν δέτι πλείον
 Πυθαγόρῃ τῷ μῶ, λέγεις τῶ δ' ὅτι πρώτῃ ἀπ' αἰώνων
 Ἔστιν αἰὲρ Ἑλλάδα γῆν, ἢ ψεύδομαι ὦδ' ἀργεῦόν.
 hoc est,

20 Desinit in me omnis sapientia. prima quod autem
 Pythagora nostro tribuatur palma, fatebor
 Id, sed ob hoc quia primus erat in gente Pelasga.
 Ion autem Chius de ipso sic scribit.

Ὡς ὁ μὲν ἠγορεῖτε κακασμένῃ, ἠδὲ καὶ αἰδοῖ
 25 Καὶ φθίμεν Ἐυχῆν τερπνὸν ἔργον ἑσίοιο,
 Ὡσπερ Πυθαγόρης ἐτύμως ὁ σοφὸς παρὶ πάντων
 Ἀνθρώπων γλώσσαις εἶπε καὶ ἐξέμαθεν. hoc est.
 Virtutum ornatus insignibus atque pudore
 Hic animo viuit suaviter exanimis.

30 Atque, vt Pythagora sapientia summa, virorum
 Multorum mores vidit & edidicit.
 Est & nostrum sic se habens, carmine Pherecytio.

* ἄπο δὴ λέγει
 vel, vt alij le-
 gunt, ἄπο τῆ-
 δὴ λέγει, ex cute
 apparet.
 δυνασὶς sacra
 mensa.

Τὸν κληρὸν Φερεκύδῃ
 Οὐ τιμὴ ποτὲ Σὺρ
 Ἐς φθέρρας λόγῳ ἐστίν,
 Ἀλλάξαι τὸ πρὶν εἶδῳ,
 Θῆναι τ' ἐϋθυ καλεῦν
 Μαγνήτων, ἵνα νίκῃ
 Δοίῃ τοῖς Εφέστοιο
 Γενναίοις πολίταις.
 Ἦν γὰρ χρῆμα δὲ ὄν ἡδὲ
 Μένῳ τῷτο καλέων,
 Καὶ θήσκη παρ' ἐκείνοις.
 Ἀρ' ἔν τῷτ' ἀρ' ἄλληδ' ἄς
 Ἦν, εἶπε σοφὸς ὄντως,
 Καὶ ζῶν ἐστὶν ὄντοισι
 Χ' ὅταν μὴ δὲν ὄνταρχῃ. *hoc est.*
 Insignis Pherecydes
 Syros quem parit olim,
 Turpes in pedicillos
 Permutasse priorem
 Formam dicitur, atque
 Magnetum in regionem
 Se iussisse trahi, quo
 Donaret generosis
 Palmam illustrem Ephesinis.
 Oraculum fuerat, quod
 Solus nouerat ipse
 Hoc mandans moriturq;
 Latus sic apud illos:
 Verum est hoc igitur, quod
 Si verè est sapiens quis,
 Finis utilis vsque
 Exinctusq; iuuabit.

5

10

15

20

25

30

alio-

Aliorum etiam in eum feruntur epigrammata. Fuit autem In Græco de-
 circa sexagesimam nonam olympiadem. Est eius quoq; ad sunt.
 Thaletem huiusmodi epistola:

PHERECYDES THALETI.

5 BENE moriaris, cum tibi fatalis dies superuenerit. Mor-
 bus me inuaserat cum tuas accepi literas, pediculis operie-
 bar, & feбри quatibar totus. Mandavi itaque quibusdam
 ex familiaribus, ut cum me sepelierint, ad te perferant que
 scripsi. Tu autem siquidem ea probaueris cum sapientibus
 10 reliquis, ita legēda demum trades: sin autem improbaueris,
 nolito edere. Mibi certè necdum satis placebat. Est ibi qui-
 dem non certa rerum fides. Neque enim id recepi, neq; quid
 sit verum me scire professus sum. fortè quedam de Theolo-
 gia reseruauī. cetera intelligere oportet. Omnia quippe in-
 15 dico potius, quàm aperio. Morbo autem diebus singulis in-
 ualescente, neque medicorum quempiam, neque amicorum
 penitus amitto. Ceterum assistentibus pro foribus, & in-
 terrogantibus quo in statu sim, digito per ostij claustra di-
 20 missis, quàm pestilenti malo teneor, ostendi: admonitq; ut
 posttridie conueniant ad solennes Pherecydis inferias. Vale.
 ATQUE hi sunt qui appellati sunt sapientes, quibus
 plerique Pisistratum etiam tyrannum ascribunt. Venien-
 dum verò iam ad Philosophos, ac primò inchoandum ab Io-
 25 nimus, Anaximandri præceptorem.

FINIS LIBRI
PRIMI.

DIO-

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER SECVNDVS.

ANAXIMANDER.

ANAXIMANDRO Milesio Praxiades pater fuit. Huius est illud: Principium *κ*ελμεν-
 tum immensum hoc, & infinitum esse, non ta- 10
 men desiniens aera, & aquam, aut aliud quip-
 piam. Partes quidem eius immutari, totum vero immuta-
 bile. Durare medio loco terram centri instar constitutam
 globosamq; esse, & rotundam. Lunam *κ* falso lucere lumi- 15
 ne, splendoremq; a Sole mutuari. Solem terrae equare ma-
 gnitudinem, & esse purissimū ignem. Primus autem gno-
 monem inuenit, ipsumq; Lacedaemone in loco captandae
 umbræ idoneo statuit, quod, ut ait Phauorinus in omnimoda
 historia, conuersione Solis, & æquinoctia notaret. *κ*ποικη- 20
 ma quoq; fabricatus est, ac primus terræ, marisq; *κ* circuitus
 descripsit, & spheram insuper construxit. Quæ verò accom-
 moda sibi visa sunt, summam, prout memoriæ occurrebāt,
 exposuit. Apollodorus Atheniensis illum in Chronicis ait
 secundo anno LVIII. olympiadis, annū egisse ætatis sexa- 25
 gesimum quartum, ac pauld post obijisse diem. floruisse au-
 tem maxime sub Polycrate Samiorum tyranno. Aiunt eum
 carentem à pueris irrisum, eoque comperto dixisse, cauendū
 ergo puerorū causa modulatus. Fuit & alius Anaximan-
 der historicus, & ipse Milesius Ionicus scriptor.

ANAXIMENES.

ANAXIMENES Eurystrati filius, Milesius Anaxi-
 mædri auditor fuit. Quidam & Parmenidem audis-
 se asse-

In v. c. additur
294.

↓ ποδοιδον, id
est, falsifor-
mem.

* περιμετρος ον.

se asserunt. Hic initium dixit aera, & infinitum. Moueri
 sydera non supra terram, sed circa terram. Vfus est autem
 Ionica locutione simplici & minimè fucata. Sexagesima
 tertia olympiade natum esse, atq; eo anno quo Sardis capta
 5 sit, obijisse diem, Apollodorus tradit. Fuerunt & alij duo
 Lampfaceni eius nominis orator vnus, alter historicus, qui
 oratoris nepos Alexandri gesta conscripsit. Extat Philosophii
 Anaximenis epistola huiusmodi:

ANAXIMENES PYTHAGORÆ.

10 **T**HALES ab ætatis flore ad senectutem per studia vir-
 tutis humanitatisq; peruectus, inclyta morte defungitur. Is
 cum, vt consueuerat, vnà cum ancillula sydera inspecturus,
 atrio domus matutinus exisset, immemor vt sese loci situs
 haberet, dum æthera securus explorat, in subiectam foveam
 15 cecidit. Milesij syderum obseruatoris hunc finem tradunt.
 *Ceterum nos qui literarum amore tenemur tanti viri iu-
 giter meminimus, atq; in illius maxime doctrina acquiesci-
 mus, initiumq; sermonis nostri Thaletem semper institui-
 mus. Rursum alia ad eundem.

ANAXIMENES PYTHAGORÆ.

20 **C**ONSULTIVS nobis egisti vt quietus viueres, qui
 ex Samo Crotonem commigrasti. Nam Acacidae cum alijs
 infessi sunt, tum Milesijs *κ* tyranni dominantur. Medorum
 item rex nobis acriter imminet, nisi velimus esse tributarij,
 25 quanquam videntur Iones pro libertate omnium cum Me-
 dis dimicare. Ita enim illi nos *κ* vndique vrgerit, vt nulla no-
 bis spes salutis sit. Quoniam igitur animo possit Anaxime-
 nes cali secreta rimari, cuius iugis aut mortis aut seruitutis
 30 gratus atque in pretio es, quem accedunt & ex Sicilia stu-
 diosi quique.

Grecè ita le-
 gēda, ημετες δε
 οι λεγονται
 αυστηρα μεμενη
 μηδα τη αν-
 θρωπων αυτιδης οχη
 λεχλωται.
 * λεχλωται,
 Ionum lingua
 violenti & ca-
 tumeliosi.
 * Lege κροτων
 ον.

ANAXA-

ANAXAGORAS.

ANAXAGORAS Hegesibulo siue Eubulo patre, Clazomenius, Anaximenes fuit in primis studiosus. Primus hic materiae, quam ἄλλω appellant, mentem adiecit, in principio operis sui sic scribens: Omnia simul erant, deinde 5
accesit mens, eaq; composuit, quam obrem & *mens siue animus dicitur. Timon hoc ipsum de Anaxagora fatetur, in Sillis, dixisse scilicet mentem, confusis primo rebus accessisse, omniaq; compegisse simul, atque ordinasse. Timonis carmen ita habet:

* νῆς κογνομι-
natus est Ana-
saxagoras.

Καὶ πῶς Ἀναξαγόρας εἶπε
Νῆς, ὅτι διὰ νόος αὐτοῦ, ὃς ἐξ ἀπείρου ἐπαγορεύσας
Πάντα συνεστράφηκεν ὁμῶς τὴν ἀεργυμῆναι πρῶτον. hoc est,
Nunc ubi Anaxagoras Mens est fortissimus heros,
Qui mentem subito, nam mens non defuit illi,
Composuisse putat, fuerant quae incondita quondam.

Hic non modo generis gloria & opibus, verum animi quoq; magnitudine clarissimus fuit: quippe qui vniuersum patrimonium suis sponte concessit, quo cum ab eis insimularetur negligentiae, quid ergo, inquit, nome vos ista curatis? 20
Demum ab eis profectus, ad speculandam rerum naturam se contulit, rei & publicae & priuatae omnino negligens: adeo ut cuiusdam se ita compellanti, Nulla ne tibi patriae cura est? dixerit: Mihi verò patriae cura & quidem summa est, digitum in caelum intendens. Fertur in Xerxis transitu 25
annum aetatis vicesimum egisse, vixisseq; annos LXXI: Apollodorus in Chronicis floruisse eum LXX, olympiade, septuagesimaeq; octauae primo anno defecisse refert. Philosophari Athenis coeperat sub Callia, vicesimo aetatis anno, ut Demetrius Phalereus in descriptione *principum refert: ubi 30
& triginta annos commoratum tradunt. Dicebat Solenr candens ferrum esse, ac penitus ignitum, & Peloponneso maiorem.

* ἀρχόντων.
hi erant magi-
stratus apud
Athenienses.

maiolem. Alij hoc ad Tantalum referunt. Lunam habitacula in se habere & colles & valles. Initia rerum similitudines habere partium. Vt enim ex minutissimis, quae vocantur, ramentis, aurum constat, ita & ex paruis similibus partium corporibus, hoc totum esse compositum, mentemque initiumq; motus. Et graua corpora inferiorem locum, vt terram, leuia superiorem obtinuisse, vt ignem, medium aëri atque humori distributum. Ita enim super terra latitudinem mare subsistere, humoribus à Sole in vaporem conuersis. Sydera principio quidem turbato & confuso motu ferri solita, ita secundum terrae verticem, eum qui semper apparet polum versari, postea verò inclinationem accepisse. Laetæum orbem reflexum esse solaris luminis non intermiscuitibus astris. Cometas errantium stellarum esse concursum flammæ ex se emittentium, eosque veluti scintillas ab aëre vibrari. Ventos fieri, cum aër à Sole tenuatur. Tonitrus nubium esse collisionem, coruscationes confricationem itidem nubium, terrae motus & successionem aëris in terram. 10
Animantes primò ex humore & calore, terraq; manasse, postea ex inuicem natas esse, mares à dextris, feminasq; à sinistris. Aiunt illum prædixisse eum qui circa Aegos fluitum contigit lapidis lapsum, quem ex Sole casurum dixerit, eaq; ratione inductum Euripidem ipsius discipulum, Solem in Phætonæ fabula auream glebam appellasse. Profectum 25
quoque in Olympiam sereno & lucente caelo sedisse pellicea indutum veste, quasi breui eruptione pluuia, sicq; contigisse. Percontanti, an Lampfaceni montes mare essent aliquando futuri, dixisse serunt, Ita sanè, nisi tempus deseruit. Rogatus cuius rei causa natus esset: Inspiciendi, inquit, cæli, & solis & lunæ. Dicenti cuiusdam: Atheniensibus priuatus es, Nō ego illis, ait, sed illi me. Cum vidisset Mausoli sepulcrum, Monumentum, inquit, pretiosum, & Lapidibus

* ὑπανόστητον.

dibus ornatum, diuitiarum imago. Indignanti cuidam ac moleste ferenti, quod in alieno solo moreretur, Bonus, inquit, esto animo: Idem enim undique in infernum descensus est. Videtur autem, vt Phauorinus in omnimoda historia testatur, primus Homeri poema de virtute & iustitia compositum esse dixisse, multumq; Metrodorum Lampacenum familiarem suum ad eam opinionem contulisse. Quem in his etiam quae ad naturae historiam attinent, constat poetam fuisse in primis studiosum. Primus autem Anaxagoras librum a se scriptum edidit. Enimvero sub principe Dimylo cecidisse de caelo lapidem, Anaxagoramq; tum dixisse, caelum omne ex lapidibus esse compositum, ac vehementi circuitu constare, alias continud summa vi impetus lapsurum, Silenus in primo historiarum auctor est. Varia de huius damnatione referuntur. Nam in successione philosophorum tradit Socion a Cleone impietatis accusatum, quod Solem candentem dixerit laminam, ac penitus ignitam: defensum autem a Pericle discipulo, quinq; talentis multatum, exilioq; damnatum fuisse. Porro Satyrus in vitis a Thucydide accusatum, quod contraria Pericli in Reipub. administratione sentiret, neque impietatis modo, verum & proditionis, absentemq; morti addictum. Et cum illi renuntiata esset, & damnatio sua & filiorum mors, ad alterum dixisset: Jam pridem aduersum illos atq; se ex equo naturam tulisse sententiam, ad alterum: Sciebam me genuisse mortales. Alij hoc ad Solonem referunt, alij ad Xenophontem. Hunc autem manibus etiam proprijs sepelisse liberos, Demetrius Phalereus in libro De senectute testatur. Hermippus in vitis, carcere inclusum, addictumq; morti tradidit. Periclem verò percontatum, an alius vitam in aliquo criminaretur, cum nullum ei crimen impingi comperisset, dixisset: Atqui ego discipulus istius sum. Nolite igitur iniquis calum-

μύθον.

Graecè legendū
καθουγγυ-
λίνων.

calumnijs inducti illum perdere, verum mihi potius obtemperare, liberumq; abire permittite, sicq; factū esse. Hanc tamen illum iniuriam agrè tulisse, ac sponte inde discessisse. Verum Hieronymus in secundo commentariorum Periclem asserit illum adduxisse in iudicium, incertis gressibus nutantem, & praenimia agritudine confectum macie, misericordiamq; iudicum potius, quam quod innocens fuerit inuentus, dimissum esse. Tam varia, de ipsius damnatione inter auctores minimè obscuros habetur opinio. Nec defuere qui existimarent illum Democrito infestum fuisse, quod ab illo non fuerit admissus in colloquium. Lampacum postea profectus illic diem suum obiit. vbi rogantibus eum principibus ciuitatis, nunquid fieri mandaret, iussisse ferunt, vt pueri quottannis quo mense defecisset, ludere permitterentur, seruanti- que & hodie consuetudinē. Defuncto igitur Lampaceni honorificè iusta perfoluerunt, eiusque tumulum epigrammate illustrauerunt:

Ενθάδε πλείστον ἀληθείας ἐπὶ τέρμα περιήσας,
Οὐρανὸν κόσμῳ κείται Ἀναξαγόρας. id est;
20 Hic situs ille, cui rerum patuere recessus,
Atque arcana poli magnus Anaxagoras.

Est & nostrum in eundem:
Ἡέλεον πυρόεντα μύθον ποτὲ φάσκον ὑπάρχειν,
Καὶ διὰ τὸ τοῦ θανεῖν μέλλον Ἀναξαγόρας.
25 Ἀλλ' ὁ φίλος Περικλῆς μὲν ἐρύσατο τῦτον, ὅθ' αὐτὸν
Ἐξάγαγεν βίῳ τε μελτακίη σοφίης. id est;
Candentem ferri massam Phaëthonta putauit
Quondam, & ob id morti addictus Anaxagoras.
Hunc tamen incolumem Pericles seruauit, at ille
30 Rursum ob inuisam perdidit inscitiam.
Fuere & tres alij eodem nomine, in quorum nullo fuere omnia. primus orator ex Socratis discipulis. statuarius alter,
E cuius

cuius meminit Antigonus. tertius grammaticus Zenodoti discipulus.

ARCHELAUS.

Archelaus Atheniensis, suae Milesius, patrem habuit Apollodorum, suae ut quidam scripsere, Midonem, Anaxagoraeque discipulus, & Socratis magister fuit. Primus hic ex Ionia physicam philosophiam Athenas inuexit, & appellatus est physicus, quod in eum philosophia deestitit naturalis, Socrate et hinc introducente. Quanquam ne hic quidem ethice rudis fuisse videatur, namque de legibus philosophatus est, & de honesto & aequo. Porro Socrates, quod hac ab illo sumpta propagauerit, inuenisse putatus est. Duas esse generationis causas assererat, calidum & frigidum. Animalia de limo nata. Iustumque & turpe non natura constare, sed lege. Hac autem ratione nitebatur. Liquecentem calore aquam, ubi ignis inflammatur ardore, terram efficere; ubi vero circumfluit, aërem gignere, atque ideo illum quidem ab aëre, hunc autem ab ignis leui facillique motu conrineri. Gigni vero animalia ex terra calore, qua limum lateri similimum ad escam eliquauerit, sic & homines natos. Primus vocem aëris percussum diffiniuit. Mare in concavis per humum veluti colatum consistere dixit, maximumque siderum solem, & omne hoc infinitum appellauit. Fuerunt & tres alij eiusdem nominis. Primus Chorographus, qui omnem ab Alexandro peragratam terram descripsit. Alius qui quae naturae sunt propria, versu pradiidit. Tertius orator, qui & artem oratoriam scripsit.

SOCRATES.

Socrates Sophronisco patre lapidario, matre Phanareta Obstetrice natus, quemadmodum Plato in Theaeteto meminit, Atheniensis, patriae pago Alopeccensis fuit. Non defuerant qui illum iuuasse Euripidem existimauerint. Vnde Mnesi-

*ιδις φωνή

πῶν ὀνομαζόμενον

Mnesilochus ait: Phrygibus nouo Euripidis poemati & Socratem sarmenta ministrasse. * Ac rursus Euripides Socratis, ut socij & adiutoris meminit. * Aristophanes quoque hoc ipsum in Nubibus tradit, hunc asserens Euripidem fuisse, qui tragœdias scripserit * eloquentiae sapientiaq; plenissimas. Cum igitur Anaxagora, secundum quosdam auditor fuisse, & Damonis, ut Alexander in successionebus ait, post eius damnationem, ad Archelaum se physicum contulit, cui in delicijs fuisse scribit Aristoxenus. Porro Duris, seruise illum ait, & sculpisse lapides. opus illius esse Gratiarum, quae sunt in arce, vestit as plerique asserunt. Vnde illum & Timon in Sillis, ita depingit his versibus:

Εκ δ' ἄρα τῶν ἀπέκλινε λιθοξῶος ἐν* νομοπέτρῃς
Ἐλλήνων ἐπεσιδῶος, ἐκρεβόλοβος ἀποφῆνας
Μυκτῆος, ῥητορομικτος, ὑπατῆκος, εἰρωευτῆος. hoc est,
Fluxit ab his legumq; loquax, lapidumq; politor
Graecorum vates, imposturaq; magister,
Derisor, rhetorq; subatticus, & simulator.

Erat quippe in oratoria, sicut etiam Idomeneus resert, promptus atque acer, sed eum tyranni triginta dicendi artem, ut ait Xenophon, docere vetuerunt. * Agitur & ab Aristophane, ut qui deterioyem rationem meliorem faceret. Primus quippe, ut Phauorinus in omnimoda scribit historia, cum Aeschine discipulo oratoria campos aperuit. Idomeneo id ipsum in libris quos de Socraticis scripsit asserente, primusq; de vitæ ratione disseruit, ac primus philosophorum damnatus moritur. Ait autem Aristoxenus Spintari filius, pecunias illum ex ministerio suo ad necessarium victum congregare solitum: ceterum * Critonem cum ad emendicanda quotidiana stipe atque ab officine subduxisse ministerio, gratiam animi ipsius admiratum, eiq; se in disciplinam dedisse Demetrius Bizantius auctor est. Annaduertens au-

In Greco pira & secum haec

foris ἐπι ἀκτῶος, v.c.

Lege ἀν

* κακοποιῶος, quod vane vertit interpretes.

Est autem locus ex comœdia que Nebule in scribitur, in qua amarissime me profundit Socratem Aristophanes.

Grati legio κῆλαρα non κῆλαρα

tem naturalis speculationis fructum nullum esse, eamq; ad officia vite nihil esse necessariam, inuexit primus ethicen, deque illa & in officinis, & in publico quotidie philosophans, ea potius inquirenda hortabatur, que mores instruerent, & quorum vsus nobis domi esset necessarius. Illic enim, Homeri testimonio, nobis

--Κακόν τ' ἀγαθόν τε τίτυκται. hoc est, --Agitur prauumq; probumq;.

Sepe verò inter loquendum, agente id orationis vehementia, * iactare digitos solebat, & crimes vellere, ita vt à plerisque, ferire tali que videretur, habereturq; despectui; que tamen omnia ferret, & digitorum iunctura. Id enim est νόδουδ. Sepe verò inter loquendum, agente id orationis vehementia, * iactare digitos solebat, & crimes vellere, ita vt à plerisque, ferire tali que videretur, habereturq; despectui; que tamen omnia ferret, & digitorum iunctura. Id enim est νόδουδ. Vnde & cum fuisset à quodam calce percussus, admirantibus illius tolerantiam, dixit: Quid enim si me asinus calce impetisset, num illi diem dixissem? Hec Demetrius. Peregrinatione verò illi opus non fuit, quemadmodum plurimis, nisi in quantum militauit, sed semper eodem in loco manens, contentus cum familiaribus, ac studiosis disputabat. nitebaturq; summo ingenij acumine, non tam illos ex sententia resellere, quam ipse quid verum esset, inuenire. Fertur cum Euripides ei legendum Heracliti opusculum dedisset, rogarerq; quid sibi videretur, dixisse, ea quidem que intellexi, * fortia sunt puto, item et que non intellexi; verum Delio quopiam natatore indigent. Cura illi vehementis fuit corporis exercitationis, eratq; preclari habitus. Denique in Amphipolim armatus militiam secutus est, atque praelio commisso circa Delium, lapsus equo Xenophonem apprehendit, atque seruauit. Confugientibus Atheniensibus ceteris ipse lento passu abibat, sepe clam retrospiciens, & vlcisci cupiens, si quis ense incautos inuadere tentasset. Militauit & in Potideam per mare. nam pedibus minime licebat, obsistente bello, quo tempore nocte tota in vno habitu permanuisse tradunt. Et cum in ea expeditione fortissime pugnas-

pugnasset ac vicisset, *victoriam Alcibiadi, sponte cõcessisse, Lege τὰ ἀγία quem à Socrate amatum, Aristippus in quarto de antiquis delitijs testatur. Ion autem Chius iuuenem cum Archelao in Samum peregrinatum venisse tradit. Aristoteles & Pytho-nem profectum ait. Isthmum quoque Phauorinus in primo commentariorum adijisse refert. Erat autem constantis animi, inuictaq; sententia, & in primis popularis rei studiosus: quod cum ex alijs constat, tum ex eo maxime quod iubentibus qui cum Critia erant nobilibus, Leontem Salaminium illustrem & opulentum virum ad se deduci perimendum, haudquaquam celsit, solusq; aduersus decem potentissimos duces sententias ferre ausus est, & cum liberè quò velle abire carcere liceret, noluit, & plorantes seuere increpauit, pulcherrimosq; sermones illos victus profectus est. Frugi item erat & continens. Refert Pamphila in V XI. comment. cum Alcibiades grandem illam arcam ad construendam domum largiretur, dixisse, An verò si calciamentis mihi opus esset, corium dares vt calceos *mibi ipse conficerè? at qui ridiculus essem si acciperem. Sepe cum eorum que publice vendebantur multitudinem intueretur, secum ista voluebat, quam multis ipse non egeo. Ac semper habebat in ore iambos illos, quibus argentum & purpura, & cetera id genus tragœdijs potius quam vsui vite necessaria docentur. Archelaum præterea Macedonem & Scopam Cramonium, Eurylochumq; Lariseum aspernatus est magno animo, cum neque ab eis *missas pecunias accepit, neque ad eos ipse proficisci voluit. Aded autem parcè ac temperatè vixit, vt cum Athenas pestis sepe numero vastaret, solus ipse nunquam egrotauerit. Duas illum vxores duxisse, priorem Xanthippen, ex qua Lamproclum genuerat: alteram Myrtonem Aristidis illius in filiã, quam & sine dote accepit, quaq; sibi Sophroniscum, Menexenumq; peperit,

Aristoteles auctor est. Alij Myrtonem prius duxisse, plerique
 vitasque simul habuisse tradunt, ex quibus & Satyrus est et
 Hieronymus Rhodius. Nam Athenienses cum bellis ac lue
 ciuibus exhaustam civitatem reparare, sobolemq; propaga-
 re vellent, decreuisse referunt, uti urbanam quidem unam
 uxorem ciues ducerent, liceret autem & ex altera procreare
 liberos. Idq; tum & Socratem fecisse. Magna vero animi
 sublimitate carpentes se atque obiurgantes contemnebat. In
 facilitate victus maxime gloriabatur, mercedemq; a nullo
 exigebat. Dicebat autem qui suavisimè comederet, eum
 minimè obsonio egere: & qui cum voluptate biberet, eum
 quod praesens non sit, poculum non querere, nec expectare.
 Eumq; dijs maxime propinquum, qui minimis egeat. Hoc si
 quis velit, a Comici doceri poterit. qui profecto, illum dum
 vituperare conentur, laudant. Aristophanes enim sic illum
 comœdijs agit:

Ω τῆς μεγάλης σοφίας ἐπιθυμήσας ἀνδρωτε,
 Ως ἐν βαίμων ἐν Αθηναίσις καὶ τοῖς Ἑλλησι γενήσεται,
 Εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντισὴς, καὶ τὸ τελευτήσων ἐρεσι
 Ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις, μὴ ἐσῶς, μὴτε βαδίζων.
 Μὴτε φρυγῶν ἀχθεὶ λίαν, μὴτε γ' ἀριστῶν ἐπιθυμείς,
 Οὐτε ἀπέχει καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἀλλῶν ἀνοήτων.

Hoc est,

O praeclara sapientie amator homo,
 Quam felix Athenis, & inter Græcos eris,
 Si memor es, & curis plenus, & arumna inest
 Animo, neq; fatigaris aut stans, aut sedes, aut ambulās:
 Sed ne algens quidem multū doles, neq; prandere cupis,
 Et vino abstines, & exercitantentis, & id genus stolidis.
 Porro Amipsias palliatum illum inducens, sic ait: Socrates
 paucorum optime virorum, multorumq; vanissime, & ipse
 ad nos tandem venis, patiensq; es? Unde tibi pallium hiber-
 num?

num? Hoc incommo dum per coriarij contigit malignitatem.
 Hic tamen si esuriens assentari nunquam sustinuit. Cete-
 rum eius rei quam semper inimicus fuerit, quanquam ma-
 gno & alto animo scdam istam adulationem contempserit,
 Aristophanes idem testatur in hanc sententiam:

Βρενθύητ' ἐν πᾶσιν δόδοις, καὶ τὸ ὀφθαλμῶ παραβάλλει
 Καὶ νυθόλητος κακὰ πολλὰ ἀνέχη, καὶ φ' ἡμῖν σε μνοπρο-
 σωπέει. id est,

In excluso se-
cus hac leguntur.

10 Et discalciatus mala multa tolerat, & inter nos vultu
 gravitatem prae se fert.

Cumq; hoc vitæ instituto degeret, interdum tamen tempori
 seruiens, venustiore habitu amiciebatur, ut in Platonis
 Symposio ad Agathonem profectus. Aequa illi & hortandi
 & debortandi facultas fuit. Denique Theatetum cum de
 disciplina dissereret, ut ait Plato, mirificè immutatum divi-
 numq; sermè remisit. Eutyphrona qui patri diem dixerat,
 quaedam de iustitia & pietate loquens, ab instituto reuoca-
 uit. Lysidem autem hortando maxime moralem fecerat.

20 Erat enim illi ingenium ad eliciendos ex rebus sermones ac-
 commodatum. Lamproclum filium in matrem inmitem ac
 ferum, ut ait Xenophon, suadendo ad reuerentiam reduxit:
 Glauconem praeterea Platonis fratrem ad Kemp. accedere
 volentem, proposito retraxit, quod is rudis esset, ignarusq;

25 rerum. Item, ut refert Xenophon, Charmilem contra, quia
 esset maxime idoneus, ad capeffendam incitavit. Iphicrati
 quoque duci animos adiicit, cum ostendisset ei gallus galli-
 naceos tonforis Mide, aduersus eos qui erant Calkie, pennis
 ac rostro dimicantes. Ipsum Glauconides civitati applicare

30 optabat, non secus ac salsianam autem, aut panonem. Dicebat
 autem facile cuius esse que habet aliquis a nira probat, bene. Certe
 amicos autem quos possideat nonimicè diffillimum: tam

tam in eis obseruandis inesse negligentiam. Euclidem verò cum videret forensum causarum in primis studiosum : O, inquit, Euclide, sophistis quidem vti poteris, hominibus non poteris. Inutile enim arbitrabatur ac turpe, hisce dare operam. sicut & Plato in Euthydemo testatur. Dederat illi Charmides domesticos pueros, vt ab eis domum deduceretur, sed noluit ipse suscipere. Sunt qui dicant illum Alcibiadis eximiam formam aspernatum. Ociùm, vt possessionum omnium pulcherrimam laudabat, vt in Symposio testatur Xenophon. Dicebat & vnicum esse bonum, scientiam : malum contra vnicum, inscitiam. Opes ac nobilitates non solum nihil in se habere honestatis; verùm & omne malum ex eis oboriri. Denique cum dixisset ei quidam, Antisthenem matre esse Threicia, Tu ne, inquit, arbitraris ex duobus Atheniensibus aded insignem virum natum? Phaedonem quoque captiuitatis necessitate quaestui turpi expositum, Critoni redimendum praecepit, spectatumque philosophum fecit. Sed & sibilus canere didicit cum vacaret, minimè improbum, seu pulendum dicens, quod quisque nesciat discere. Saepius item saltabat, eam exercitationem plurimum ad tuendam bonam valetudinem conducere existimans, sicut & Xenophon in symposio testatur. Aserebat & demonium sibi futura predicere : ac bene incipere paruum non esse, sed maximum : & scire se nihil praeter hoc ipsum quod nihil sciret. Eos item qui praeconia magno emerent, desperare aiebat se ad maturitatis tempus peruenturos. Rogatus aliquando, quae nam sit iuuenum virtus; Nihil nimis inquit. Geometris consue dandam operam monebat, quoad quisque possit terram mensura accipere & dare. Empiride verò de virtute ita disserente, vt diceret praclarum esse temere hanc dimittere, surgens egressus est, ridiculum esse dicens, mancipium si non inueniatur, dignum inquisi-

inquisitione iudicare, virtutè verò pessum perire permittere. Interrogatus vtrum melius esset, vxorem ducere, nec ne: vtrumuis horum, inquit, egeris, penitentia ducèris. Mirari se dicebat cur hi, qui lapidea signa sculperent, summa ope niterentur, vt lapis homini quam simillimus euadat, seipfos curare negligenter, ne similes lapidibus & videantur & sint. Hortabatur & iuuenes, vt se iugiter in speculo intuerentur, vt si quidem formosi essent, digni ea specie fierent; sin autem deformes, eam deformitatem eruditione tege-
 10 rent. Cum vocasset ad cenam diuites, & Xanthippen modici puderet apparatus, Bono, inquit, esto animo. Nam si quidem modesti erunt, frugique mensam haud quaquam aspernabuntur: sin autem intemperantes, nulla nobis de hisce cura fuerit. Aiebat alios homines viuere vt ederent, se
 15 ideo edere vt viueret. Ad hæc vulgus ignobile & imperitam multitudinem idem serme facere dicebat, ac si quis singulos nummos reprobaret, congestum ex hisce cumulum vt probabilem susciperet. Cum illi dixisset Aeschines, pauper sum & aliud habeo nihil, me ipsum autem tibi do: An ve-
 20 rò tu, inquit, non animaduertis quam mihi maxima tradas? Indignanti cuidam quod despiceretur, cum summa rerum triginta tyranni sibi vendicassent, Ergone, inquit, panitet te? Referenti quòd illam Athenienses mori decreuissent, Et natura illos, inquit. Hoc alij ad Anaxagoram re-
 25 ferunt. Dicente ei vxore, iniuste morieris, An tu, inquit, iuste malles? Cum in somnis quendam sibi ista dicentem audisset:

Ἡματί κεν Ἰριτάτω Φθίλει ἐπιβόλον ἴησις hoc est,
 At te frugifera sistet lux tertia Phthiae:

30 Ait ad Aeschinem: post diem tertium se moriturum. Die qua cicutam bibiturus erat, Apollodorus ei pallium preciosum obtulit, vt in illo moreretur: & ille, Quid, inquit, num-

E 5 palli-

pallium meum viuenti conuenit, uita functo non conueniet?
 Nuncianti quendam se maledictis mcebere, bene, in-
 quit, loqui non didicit. Cum disruptam pallij sui partem
 uertisset Antisthenes, & inspectandam omnibus delisset,
 Aspicio, inquit, per scissuram pallij tuam uanitatem. Di-
 centi cuidam, non ne tibi ille maledicit? Non, inquit: Mihi
 enim ista non adsunt. Dicebat expedire, ut sese ex industria
 comicis exponeret. Nam si quidam ea dixerint, quae in no-
 bis corrigenda sint, emendabunt: sin alias, nihil ad nos.
 Xanthippe cum in eum prius conuicia & maledicta inges-
 sisset, post uero & sordidis aquis perfudisset, Non ne, inquit,
 dicebam Xantippen tonantem quandoque pluituram? Di-
 centi Alcibiadi non esse tolerabilem Xanthippen adeo mo-
 rosum: Atqui, ait, ego ita hisce iam pridem assuetus sum, ac
 si iugiter sonum trochlearum audiam. An uero tu non tole-
 ras clamore perstreptentes anseres? illo dicente, At mihi
 oua pullosque pariunt. & mihi, ait, Xanthippe filios gignit.
 Cum pallium illa sibi in platea sustulisset, monerentque sa-
 miliares, iniuriam manu uisceretur, Praclare, inquit, ut
 nobis corrixantibus quisque uestrum acclamet: Eia Socra-
 tes, eia Xanthippe. Asperioris ingenij uxori ita congregien-
 dum monebat, ut equis animosis equites. Nam sicut illi
 cum eos semel subegerint, reliquis facile utuntur, ita &
 mihi post Xanthippes usum, reliquorum mortalium facili
 toleratio obueniet. Ista & huiusmodi gerens quotidie &
 dicens, Pythia testimonio laudatus est, quae Charephon-
 ti id oraculum elidit, quod in omnium ore est, nimirum
 hoc:

Αὐτὸν εἰς τὰ πάντα Σωκράτης σοφώτατος. hoc est,

Mortalium vnus Socrates uere sapit.

Ex quo magna in illum inuidia conflata est, prater ea quae
 quoddam eos qui seipsos magni facerent & estimarent, ut stolti-
 dos

* τροχλίας.
 est autem τροχ-
 λία Pollu-
 ci, rote genus,
 qua aqua ex
 puticibus educitur.

dos & insensatos arguisset. Eorum ex numero Anitus est,
 sicut in Memnone Plato ait: Is enim a Socrate rideri se non
 ferens, primum quidem Aristophanem aduersus illum in-
 uexit, atque in eum maledicta pronunciauit. Post uero
 Melitum etiam induxit, ut illi crimen impietatis adolescen-
 titumque corruptiones obijceret. Et Melitus quidem apud
 iudices illum accusauit, sententiam uero Polyuctus dixit,
 ut ait Phauorinus in omnimoda historia: orationem Poly-
 cratis sophista scripsit, ut Hermippus refert; siue, ut quidam
 volunt, Anitus. preparauit autem omnia Lycon orator. Por-
 ro Antisthenes in philosophorum successionibus, & in Apo-
 logia Plato tres illum accusasse tradunt, Anitum, Lyconem
 ac Melitum. Anitum quidem opificum ciuiliūque partes
 tuentem: Lyconem oratorum: Melitum uero poetarum,
 quod eos omnes carperet Socrates. Phauorinus in 1. Com-
 mentar. ueram non esse Polyeratis in Socratem orationem
 tradit, quod in ea facta sit mentio murorum à Conone in-
 stauratorum. Id uero factum constat v. anno post mortem
 Socratis, atque ita se habet. Enim uero causa ipsius conuira-
 tio hoc modo gesta est. Seruatur enim haecenus, inquit
 Phauorinus in Metroo: Accusauit Melitus Melii filium Pi-
 theensis Socratem Sophronisci filium Alopecensem de hisce
 criminibus. Iura uolat Socrates, quos ex maiorum institu-
 to suscepit ciuitas, deos esse negans, alia uero noua demo-
 nia inducens. Contra ius & fas iuuenes corrumpit. Pena
 illi mors. Philosophus uero cum illi Lysias quam pro co-
 scripserat, apologiam recitasset: Bona, inquit, & pra-
 clara est oratio Lysia, mihi tamen minus congruit. Erat e-
 nim illa iudiciali instituto uiciniore, quam ut philosopho
 conuenire uideretur. Percontanti Lysia, ut si bona esset,
 non sibi congrueret oratio: Non ne, inquit, & indumen-
 ta & calciamenta speciosa esse possent, neque tamen mihi
 conue-

διαικύνε
 σε.

conuenire? Cum verò iudicium ageretur, ascendisse Platonem in suggestum refert Iustus Tyberienſis in ſtemmate, ac dixiſſe: Minimus natu cum ſim, viri Athenienſes, his omnibus qui tribunal aſcenderunt, interpellatúmque à iudicibus reclamantibus, deſcende. Damnatuſ igitur eſt iudicium ducentis octoginta & vna ſententijs, ſupra eas quibus abſolvebatur. Tractantibúſque inter ſe iudicibus, quid illum potius conueniret pati, an pendere xxv. drachmas ſoluturum ſe dixit. Quanquam Ebulides centum eſſe pollicitum dixerit. Verùm tumultuantibus iudicibus, Forum, inquit, gratia, quæ à me geſta ſunt, cenſeo me in Prytaneo publicè ali debere. Tum illi adiectis alijs lxxx. ſententijs mox illum damnant, & continuò coniectuſ in vincula, poſt paucos dies cicutam bibit, multa prius de immortalitate animorum, ac præclara diſſerens, quæ in Phedone Plato digeſit. Pæna quoque illum ſcripiſſe plerique autumant, cuius eſt initium, Delie Apollo ſalue, & Diana pueri glorioſi. Porro Dionyſodorus pæna illius non eſſe memorat. ſecit & Aefopiam fabulam non multum compoſitè, cuius initium eſt,

Αἰσωπὸς ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄνθρωπον νέμεισι

Μὴ κέρειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ. hoc eſt,

Ciuiſus Aefopus dixit quiſ culta Corinthuſ

Ne virtutem in ius iudice plebe vocent.

Atque in hunc modum Socrates exceſſit è vita. Athenienſibus eius facti tantum penitentiæ inceſſit, mox vt paleſtras & gymnaſia clauderent, & alioſ quidem exilio, Melitum verò morte damarent. Socratem eræi imagine publicè honorare, quam à Lyſippo perfectam in vrbiſ * celeberrimo loco ſtatuerunt. Anitum ipſa die dum peregre eſſet, Heraclæotæ exterminarunt. Huiuſmodi designarunt Athenienſes non modo in Socrate, verùm & in alijs viris illuſtribus permul-

* πομπή.

permultis. Namque, vt ait Heraclides, Homerum veluti inſanientem drachmis quinquaginta multarunt: Tyrtaeumque mentis impotem dixerunt, & Aſtydamantem primum ex ludo Aefchyli ſapientiſſimum eræa imagine honorauerunt. Eis Euripides quoque id exprobrat in Palamede, doctam Philomelam innocuamque muſam inſectatos clamans. Quanquam Philochorus Euripidem ante Socratem obijſſe tradat. Naſcitur Socrates, vt ait Apollodorus in chroniciſ, ſub Apſephione, ſeptuageſimæ & ſeptimæ olympiadis anno quarto, Thargelionis menſis ſextæ, quo die luſtrant Athenienſes ciuitatem, Dianamque natam Delij tradunt. Moritur primo anno nonageſimæ quintæ olympiadis, ſeptuageſimo ætatis anno. Eadem ſerme Demetriuſ Phalereuſ ait. Sunt qui ſexagenarium obijſſe referant. Vterque verò Socrates & Euripides Anaxagoræ auditoſe fuere. Porro Euripides primo anno ſeptuageſimæ olympiadis ſub Calliade ortuſ eſt. Videtur autem mihi Socrates & de naturalibus diſſeruiſſe, quandoquidem & de prouidentia plerumque diſputat, vt Xenophon ait, tameſi de rebus quæ ad bonos moſes faciunt, tantum verba eum ſeciſſe aſſeueret. Sed & Plato, in apologia mentionem Anaxagoræ faciens aliorumque phyſicorum, quæ Socrates negat, de hiſ dicere ipſe comprobatur, & quidem cum ſua * omnia Socrati ſemper attribuat. Refert Ariſtoteles magnam quendam ex Syria profectum Athenis, Socratem pluribus in rebus reprehendiſſe, violentamque illi mortem futuram predictiſſe. Eſt noſtrum in illum adſcriptum epigramma.

Πῖνε νῦν ἐν δίδῳ ὄν, ὃ Σώκρατες, ἢ σε γδ ὄντας

Καὶ σοφὸν εἶπε θεὸς, καὶ θεὸς ἢ σοφίῃ.

Πρὸς γδ ἀθλωαίων κόνειον ἀπλῶς μὲν ἐδέξῃ,

Αὐτοῖδ' ἐξέπιον τοῦτο τῆς σόματι. hoc eſt.

Nunc bibe apud ſuperos bone Socrates. ipſe enim Apollo

Te

θαργηλίων μὲ
ſis dictuſ ab eo
quod terræ cale
faciat, Greciſ
auſpicatiſſi-
muſ.

Adde Grece
πάντα.

Te sapere haud leuiter dixit, & is sapiens.
Cuius ingratis tibi erat porrecta cicuta.
Ast idem hauserunt protinus ore tuo.

Fuit ei, vt refert Aristoteles tertio de poetica, cum Antiocho Lemnio, & Antiphone prodigiorum interprete contentio, quemadmodum & Pythagora cum Cydone & Onata, viuentique Homero cum Sagari, vita functo cum Xenophane Colophonio. Hesiodo item cum Cercope, quo defuncto cum Xenophane, cuius iam supra meminimus. Pindaro cum Amphimene Coo, Thaleti cum Pherecyde, Bianthique cum Saluro Prienao, Pittaco cum Antimenide & Alceo, Anaxagora cum Sosibio, Simonide, que cum Timocreonte. Verum ex his qui successere Socrati, appellantur Socratici, nobilissimi sunt, Plato, Xenophon, & Antisthenes. Ex his vero qui decem dicuntur, clarissimi fuerunt quatuor, Aeschines, Phaedon, Euclides & Aristippus. Primum igitur dicendum de Xenophonte, deinceps de Antisthene inter Cynicos, tum de Socraticis, atque ita demum de Platone, qui & decem sectarum princeps est, primamque Academicam ipse constituit. Hic ergo successionis esto modus. Fuit & alius Socrates historicus qui Argos diligenter descripsit, alius item peripateticus Bithynus, atque alius poeta epigrammatum, & alius Caus qui deorum preces & imprecationesq; conscripsit.

αργυριος.

lege Socrate in 2° dionis v. c.

XENOPHON.

Xenophon Grylli filius Atheniensis, pago Archieus fuit, verecundus admodum, & vltra quam diu possit speciosus. Aiunt cum cum Socratem in angiporto quadam habuisset obuium, porrecto baculo transire prohibuit, percontanti vero, vbi nam venirent que humanis visibus sunt necessaria, cum ille respondisset, rursus, vbi nam boni ac probi homines fierent, herente illo dixisse Socratem, sequere igitur & disce. ex eo tempore Socratis auditor factus. Primus

lege vti.

omni-

omnium qua dicebantur notis excepta in publicum edidit, commentaria inscribens, primusque philosophorum scripsit historiam. Hunc adamasse Cliniam Aristippus in quarto de Antiq. delit. meminit, atque ad eum haec dixisse, At nunc ego Cliniam libentius intueor, quam cetera omnia qua sunt inter homines speciosa, caecusque mallem ad cetera fieri, dum vnici Cliniae conspectu fruere. Angor noctu & in somnis, quod illum non video, diei ac soli gratias ago, quod Clinia mihi faciem reuelant. In Cyri amicitiam hoc modo venit. Erat illi familiaris quidam Proxenus nomine, Baeorum genere, discipulus Gorgia Leontini, Cyro notus & charus. Is apud Cyrum Sardis morabatur. Scripsit autem Xenophonti epistolam Athenas, accersens illum, & Cyro amicum fieri suadens. Hanc ille Socrati ostendit, consultumq; petebat. Eum ille Delphos misit, in ea re Dei consilio usurum. Paruit Xenophon, profectusq; ad Deum, rogat num proficisci ad Cyrum debeat nec ne. Sed quanquam ea in re Socrates illum etsi modice simulabat, proficisci tamen monuit. Vbi autem ad Cyrum venerat, ita se illi insinuat, vt non minus illi amicus charusq; fuerit, quam Proxenus. Omnia igitur que in ascensu Cyri, ac descensu contingere, nobis ipse diligentissime tradidit. Inimicitias autem aduersus Menonem Pharsalium grauissimas exercuit, qui fuerat accensus tempore peregrini militis ductor, cui inter cetera maledicta & illud obiecit, maioribus illo se usum amassis. Apollonidi item cuidam exprobrauit, quod perforatis esset auribus. Post accensum vero & Ponticas clades foederaque a Senthio Odryforum rege violata, se in Asiam contulit ad Agesilaum Lacedaemoniorum regem, Cyrique milites illi sub mercede praestitit, ac se illi totum deuouit, amicissimisque fuit. Quo tempore quod Laconicas partes turri videretur, exilio damnatus ab Atheniensibus est. profectus deinde Ephesum, dimidium auri quod secum

αποκρησθη
ματι, que
hodie extant
ad tres libros.

in Greco v. c.
ηρισταλο.

secum tulerat, Megabyzo Diana sacerdoti seruandū tradit
 quoad reuenteretur. Sim secus statuan ex eo consecram dea
 cōsecrare iubet. Ex dimidio reliquo donaria in Delphos mi-
 sit. Inde cum Agesilao in Graciam ad bellum contra The-
 banos profectus est, Lacedemoniis commeatum illi suppedi- 5
 tantibus. Hinc iam omisso Agesilao in agrum Helca, Cillū-
 tem venit ab vrbe haud procul distantem. Sequebatur autē
 illum & muliercula Philetia nomine, vt refert Demetrius
 * Magnesium, & duo * liberi, Gryllus ac Diodorus, vt ait
 Dinarchus in libro de Repudio aduersus Xenophontem, qui 10
 etiam * gemini vocati sunt. Adueniente verò Megabyzo
 sub occasione publicae festiuitatis receptis pecuniis praedium
 emit, & dea consecrauit, quod annis interfluit Selinus,
 eiusdem nominis cum Ephesino. Hinc verò venationibus
 vacabat, amicis conuiuia faciens, histori. & que conscribens. 15
 Refert Dinarchus Lacedemonios illi domum agrumq; de-
 didisse. Philopidam praeterea Spartiatum aiunt ad eum illuc
 dono misisse mācipia ex Dardania captiua abducta, ipsum-
 que arbitrio suo illa disposuisse, quo tempore Helienfes in
 Scillunta cum exercitu profectos Lacedemoniis * remonan- 20
 tibus agrum cepisse. Tum verò Xenophontis filij cum pau-
 cis seruis clam se subducentes in Lepreum concessere. Xe-
 nophon quoque ipse in Helim primò, postea in Lepreum ad
 filios venit, atque inde cum illis Corinthum profectus, sal-
 uis euasit, vbi etiam postea habitauit. Interea cum decreuis 25
 sent Athenienses afflictis Lacedemoniorum rebus opitulari,
 filios Athenas militatum Lacedemoniis mittit. apud Spar-
 tianos quippe instituti fuerant, vt refert Diocles in vitis phi-
 losophorum. Ex ea pugna Diodorus nullo praclaro facino-
 re illustris seruatus est, eique filius ex fratris nomine fuit. 30
 Porro Gryllus inter equites fortissimè dimicans (erat au-
 tem ea pugna circa Mantinea) honesta morte defungitur,
 magi-

* μάγνης.
* υίαις.

* διοσκύροισι.

I legit γ. c. ἑρα
δ υνόντων.

magistro equitum Cephisodoro, & imperatore exercitus
 Agesilao, vt ait Ephorus in v. & xx. historiarum lib.
 In ea pugna & ipse Epaminundas Thebanorum dux ce-
 cidit. Fertur Xenophon tunc coronatus sacrificasse, &
 cum filium corruisse didicisset, coronam deposuisse: vbi ve-
 rò acriter pugnans oppetisse comperit, eam rursus capiti
 imposuisse. Sunt qui illum ne lacrymatum quidem dicant,
 solūque dixisse: Sciebam me genuisse mortalem. Refert
 Aristoteles Grylli laudes & epitaphia tunc innumeros scri-
 10 psisse, partim vt eius virtus celebris fieret, partim item vt
 patri gratificarentur. Socratem item Grylli laudes conscri-
 psisse, Hermippus testis est in libro, de vita Theophrasti.
 Timon eum, * vt solet, insectatur. * Hac vita Xenophontis
 fuit. Floruit maximè quarto anno x c. & i i i i. olympia
 15 dis, ascenditque cum Cyro sub principe Xenoneto, anno
 vno ante Socratis mortem. Obiit autem, vt ait Steficlides
 Atheniensis in descriptione principum & olympionicum,
 anno primo c v. olympiadis, sub principe Callidemede,
 sub quo & Philippus Amyntae filius Macedonibus impera-
 20 bat. Obiit Corinthi, vt ait Demetrius * Magnesium, ad ma-
 turam iam prouectus senectutem, vir profecto cum in ce-
 teris praestans ac bonus, tum equorum venationisque, ac di-
 sciplina militaris in primis studiosus, vt ex libris eius intel-
 ligi potest. Religiosus praeterea & sacrificiis intentus,
 25 qui res sacras non mediocriter reueret, & Socratem ad yn-
 guem imitatus. Scripsit autem quadraginta libros aliis ali-
 ter eos diuidentibus. Ascensum Cyri, cuius per singulos li-
 bros, non autem totius operis proemium fecit. Cyri instituti-
 30 ſumque, & economicum. De re equestri, & de venatione.
 ἱππασχιδόν praeterea, & Socratis apologiam, & de semi-
 nibus. Hieronem siue tyrannicum, Agesilaum, & Athe-
 niensium

Eadē serē Vaa
lerius Max. in
suo libro sexto.

ἐν τοῦτοισι
in Græco hie
plura adduntur.
ubi pro ἑρα
λεγετο ἑρα.

* μάγνης

* πειδίλας

uientium ac Lacedaemoniorum temp. quam non esse Xenophontis Demetrius Magnesius testatur. Fertur & Thucydidis libros eatenus latentes cum subducere possit, ipse primus in eius viri gloriam in lucē dedisse. Appellabatur autem musa Attica prae dulcedine eloquentiae, & incredibili facilitate. Vnde illi cum Platone non omnino conueniebat, vt suo loco cum ad Platonem venerimus, dicemus. Sunt autem & in hunc nostra epigrammata sic se habentia,

v.c. μένον
v.c. ἦντις

Ὁδ' ἴδ' ἐς Πέρσας ἀνέβη Ξενοφῶν δια Κῦρον
Ἄλλ' ἀνοδὸν ζῆτορ ἐς δίδος, ἥτι' ἔγει.

10

Παιδείης γὰρ ἐὼς Ἑλλωικὰ πρῶτα ματα δειξῆς
Ὡς καλὸν ἢ σοφὸν μνήσατο Σουφάτε. hoc est,
Non tantum ad Persas Cyrus Xenophonta vocauit
Quam virtus, qua itur limina ad alta Ionis.
Ipse suum ostendit, Graecorum gest. recensens
Nobile & egregij Socratis ingenium.

15

Item aliud de eius morte:

Εἰ γὰρ σὲ Ξενοφῶν κραναὴ κέρποτις πολιταί,
Φεύγειν κατέρχων τῆ εἰλε χόριν Κύρη,
Ἄλλὰ Κόρινθος ἔδειπτο φιλόξενος ἢ σὺ φιλοφῶν
Οὕτως ἀξέσκει, κείθι γὰρ μέγ' ἐχθρὸς. hoc est,
Sis quanquam ingratis Xenophon eis eius Athenis
In te ob fauorem Cyri amici regium;
Te tamen excepit fugitiuum grata Corinthus,
In qua hospes vrbe nosti letus viuere.

20

25

Inueni alibi claruisse illum circa octogesimoam & nonam olympiadem vna cum Socratis ceteris. Istrus autem asserit illum ex decreto Eubuli exulasse, eiusdemque postea sententia redisse. septem verò suere Xenophontes. Primus hic ipse, secundus Atheniensis * Pythostrati illius frater, qui * Theseidos poema composuit, qui inter cetera Epaminonda quoq; vitam conscripsit, ac Pelopida, tertius Cou medicus.

v.c. Νικος πρό-
7ου
* θεοσιδω.

30

eus. quartus qui Hannibalis historiam scripsit. quintus qui prodigia fabulosa commentus est. sextus Parius sculptor egregius. septimus antiqua comœdiae poeta.

AESCHINES.

5 **A**eschines Charini * lucanicas vendentis, siue vt volunt, * ἀδελφὸς τοῦ Ἰ
Lysania filius Atheniensis à puero mira indolis, labo- interpres le-
rumq; patientissimus fuit. * Quocirca & à Socrate nun- gisse videtur
quam discessit, atque ideo Socrates de illo dicere solebat, ἀδελφὸς τοῦ
Solut nos colere nouit Aeschines. Hunc Idomeneus tradit, λς.
10 in carcere fugam Socrati suadere tentasse, non Critonem, v.c. δ' εἶν.
verum Platonem, cum magis faueret Aristippo, Critoni ver-
ba illa accommodasse. Vocatur in ius Aeschines, & in pri-
mis à Menedemo Eretricusē, quod Socratis nomine dialo-
15 gos complures inuexerit, quos à Xanthippe se accepisse me-
morabat. ex quibus illi sunt, qui vocantur ἀλέφαλοι: nimirū
remissi, nec Socraticam constantiam aut copiam praeferen- v.c. περίσπου
tes. eos tamen Aeschinis non esse * Pisistratus Ephesus asse- ες
rit, sed bonam partem septem illis ascribi. Persens refert
20 Pasipontis Eretrici esse, atque ab eo Aeschinis insertos li-
bris. Aristhenes quoque paruū Cyrum, & minorem Her-
culem, & Alcibiadem, ceterorumq; libros ab eo fuisse con-
scriptos. Sunt autem Aeschinis dialogi, qui Socraticum ex-
primunt morem septem isti. Primus Milciades. Ion quo-
25 dia modo imbecillior est, deinde Callias, tū Axiochus, Asp-
sia, Alcibiades, Telages, & Rhinon. Auunt ipsum inopia
adactum, venisse in Siciliam ad Dionysium, atq; à Platone
despectum, ab Aristippo fuisse illi commendatum. ibiq; pro-
latis dialogis quibusdam accepisse manera, demum Athenis
reuersum, ibiq; nimirū docere philosophiam suam ausum,
30 quod illic Platonis & Aristippi esset clarissimū nomen. au-
ditores sibi mercede questuisse, deinde in defensionem inno-
centiū se ad scribendas orationes iudiciales conuertisse. atq;

ideo Timonem de illo dixisse ferunt, quod in persuadendo potens fuerit. Aiunt illi dixisse Socratem cum premeretur inopia, ut a seipso vsuras exigeret sibi subducendo cibaria. Huius diálogos Aristippus etiam suspectos habuit. Nam dum eos Megaris legeret, subsannatum ferunt, ac dixisse, 5
Vnde tibi ista furcifer? Refert Polycritus Mendesium in primo, de Dionysio, vixisse illum cum tyranno quoad tyrannide exciderit, & vsque ad Dionis in Syracusas reditum, cum illo asserens & Carcinum conicum fuisse. Fertur & eius ad Dionysium epistola. Erat autem in arte oratoria maxima 10
ximè exercitatus, ut ex ea oratione quam pro defensione patris Pheacis magistri militum scripsit, & ex eo quod Gorgiam Leontinum imitatus est maxime constat. Scripsit autem & Lysias orationem contra illum, quam inscripsit, de calumnia, ex quibus profecto liquet oratorem precipuum fuisse. Erat ei & familiaris quidam Aristoteles nomine, cognomento Mythus. Panatius omnium Socraticorum veros esse dialogos censet, Platonis, Xenophontis, Antisthenis, Aeschini. de Phedonis tantum & Euclidis ambigit, ceteros damnat. Octo autem fuerunt hoc nomine. 20
Primus hic de quo loquimur. Secundus qui artem oratoriam conscripsit. Tertius orator Demosthenis amulus. Quartus Arcadia profectus, Socratisque discipulus. Quintus Mityleneus, quem & * flagellum oratorum vocabant. Sextus Neapolitanus Academicus philosophus, Melantij Rhodij discipulus, idemque in delitiis habitus. Septimus Milesius cuiuslibet scriptor. Octauus statuarius.

ARISTIPPVS.

Aristippus genere Cyrenaeus fuit. profectum vero Athenas Socratis suam percitum Aeschines tradidit. 30
Is, ut ait Phanius peripateticus Eresius, primus Socraticorum mercedem exegit, & quaestu philosophatus est, praecpto-

ceptorique pecunias mittebat. Cui cum aliquando viginti minas misisset, ille eas continuo remisit, asserens Deum Socratis id sibi non permittere. Displicebat id nimirum Socrati. * Xenophon quoque aduersus eum infesto fuit animo.

- 5 Quocirca & librum contra voluptatem, in Aristippum scripsit assertorem voluptatis, eamque Socrati disputationem assignauit. Theodorus quoque in libro de sectis, illum conuitiis agit, & Plato in libro de anima, sicut in aliis memorauimus. Erat autem ei ingenium facile, ut se accommodaret loco, tempori, persona. Nouerat omnem conuenientiam simulare rationem. Quamobrem & Dionysio plus ceteris probabatur, quia ad omne quod emergeret bene affectus instructusque videretur. Nam ut libenter percipiebat presentium voluptatem, ita ut absentibus fruere non laborabat. vnde & Diogenes ipsum regium appellabat canem, eumque Timon ut nimis delicatum acriter mordet, cum ait:

Οἶδ' Ἀριστάρκῃ τρυφερῶν φύσις ἀμαρτῶων
Ψεῦδῆ. hoc est,

Qualis Aristippi mollis natura sophista,

- 20 Que potuit tactu a falso discernere verum.
Aiunt illum aliquando iussisse perdicem quinquaginta drachmis emi. tantum luxuria grauer ferenti cuiusdam respondisse, tu istam obolo non emeris? & cum annuisset ille, mihi vero, inquit, quinquaginta drachmae tantum valent. Tres 25
formosas meretrices ei in conspectum dari aliquando Dionysius iussit, eumque quam ex illis vellet eligere. Tum ille tres simul abduxit, dicens, neque Paridi tutum fuisse quod unam praeulerit ceteris. Eas igitur ad vestibulum vsque deduxit, ac dimisit. aded erat in eligendo, & in contemnendo factus 30
lis. Ideoque Stratonem, siue, ut alij volunt, Platonem, ad eum dixisse tradunt, Tibi soli & chlamydem & * pannum paros ferre datum est. Consputus a Dionysio aquo animo tulit.

an iniuriam cum quidam egre ferret, Piscatores, inquit,
 ut gobiium venentur, mari patiuntur se aspergi, & ego ut
 *bilenam accipiam, non patiar excreatione aspergi. Preere-
 reunt enim quandoque Diogenes olera ablucens obiurgauit &
 dixit, Ista tu si parare tibi didicisses, tyrannorum aulis non
 ambires. Tu vero, ait ille, si quidem conuersari cum homi-
 nibus scires, olera profecto non lauisses. interrogatus quid-
 nam sibi ex Philosophia studiis quesisset, posse, inquit, omni-
 bus fidenter loqui. Cum probro sibi daretur quod pre-
 tiose & exquisitissime viueret, si vituperandum, ait, hoc
 esset, in celebratibus Deorum profecto non fieret. Rogatus
 aliquando quid habent eximium Philosophi, si omnes, in-
 quit, leges intercedo, equabiliter viuemus. Percontanti Dio-
 nysio cuius rei gratia Philosophi diuitum limina terant,
 Philosophorum vero diuites non ita, quod illi, inquit, sciunt
 quibus indigent, at hi nesciunt. Cum illi vitio vertisset Pla-
 to, quod tam laute viueret, num, inquit, tibi videtur bonus
 vir esse Dionysius? illo annuente: Atqui ille, ait, multo me
 lauius viuuit. vnde nihil prohibet quempiam laute & bene
 viuere. Interrogatus quo differant docti ab indoctis, quo,
 inquit, domiti equi ab indomitis. Ingressus aliquando merce-
 tricis cubiculum, cum erubesceret quidam ex his qui cum eo
 erant adulescentibus, non, inquit, ingredi turpe est, sed egre-
 di non posse turpe est. Cum a quodam sibi propositum esset
 enigma, & ut solueret importune ab eo ipso qui proposue-
 rat vrgeretur, quid, inquit, o stolidus, vis ut soluiam, quod
 etiam ligatum nobis exhibet negotium? Melius esse dicebat
 in mendicium euadere, quam in doctum. Illic enim pecunias,
 hic humanitate indiget. Cum aliquando conuictis agere-
 tur, abibat, in seclatere vero prosequente ac dicente, cur su-
 gis? quoniam, inquit, maledicendi tu potestatem habes, au-
 diendi ego non item, indignanti cuiusdam ac dicenti, Philoso-
 phos

* inuicem, si de
 * mid eulov.
 Cincet mem-
 dui, quasi di-
 cas rogatorem
 quidam interro-
 gantem,

phos cerneret obsidere diuitum fores, & medici, inquit, lan-
 guentium ianuas frequentant, non tamen ideo quispiam
 egrotare mallet, quam mederi. Corinthum nauigabat ali-
 quando, & cum tempestate iactaretur, turbari coeperat. in
 ea perturbatione cuidam insultanti ac dicenti; Nos imperi-
 ti non metumus, vos Philosophi cur trepidatis? Non, in-
 quit, de eadem anima vtrisque nostrum cura & metus in-
 cumbit. Glorianti cuidam, quod multa didicisset, ait, sicuti
 non hi plurima comedunt & exerecentur, melius valent,
 quam qui sumunt necessaria: ita non qui plurima, sed qui
 vtilia legerunt studiosi habendi sunt, & eruditi. Oratori
 qui causam pro se dixerat & vicerat, sciscitanti, quid tibi
 profuit Socrates? hoc, inquit, ut oratio qua pro me habuisti
 vera sit. Aretam filiam praclaris monitis instituebat, exer-
 cens eam ut id quod nimium esset, contemneret. Rogatus a
 quodam, in quo melior euasurus esset filius, si erudiretur, esse
 nulla, inquit, alia in re, certe vel in theatro non sedebit lapis
 super lapidem. Cum sibi quidam comendasset filium, quin-
 gentas postulauit drachmas, cui ille cum diceret, tanti eme-
 re mancipium possum, eme, inquit, & habebis duo. Pecuniam
 se ab amicis accipere dicebat, non ut ipse vreretur, sed ut
 scirent illi quas ad res pecunias vri conueniat. Probro illi se-
 mel obiciuntibus, quod in causa propria conduxerit Rhetorem:
 Atqui, inquit, & cocum dum conam facio conduco. Co-
 gente aliquando Dionysio, ut aliquid ex Philosophia loque-
 retur: Ridiculum, ait, est, si quidem me ut loquar interro-
 gas, & quando loqui oporteat ipse me doces. Ad haec vero in-
 dignatus Dionysius extremum omnium insit accumbere.
 Sed ille, illustrem, inquit, hunc locum voluisti. Gloriabatur
 quidam, ac sibi apte debebat de natandi peritia, ad quem ille:
 Non erubescis, inquit, in his, quae delphinis propria sunt glo-
 rriari? Interrogatus quid differat sapiens ab insipienti, Mit-

te, ait, ambos nudos ad ignotos, & disces. Exultanti cui-
dam quod multum bibens non inebriaretur: hoc, inquit,
etiam mulus facit. Ad eum qui illi quod meretrici cohabi-
taret, exprobrabat: Dic age, inquit, num quid differat eam
domum accipere quam multi aliquando inhabitauerint, 5
aut quam nemo? Negante illo, quid, inquit: Nam differre
putas ea naui ferri in qua innumeri saepe nauigauerunt, an in
qua nullus? minime, inquit ille. Num ergo, inquit, differt,
vbi mulieri congregiari, ei qua neque multis fuerit exposi-
ta, an ei qua nullus? Culpatus, cur ex Socratis disciplina ve- 10
niens pecuniam acciperet, & merito, inquit, nam Socrates
cum sibi plerique mitterent triticum * & vinum, paucis in
* *τρεῖς ἕξ* = suos vsus reseruat, remittebat reliqua. Habuit enim ille
suos. Erant * *πενταῖος* Atheniensium principes, ego autem Euthychidem
penitios magis eripitium seruum. Vtebatur & Laide meretrice, vt refert 15
Sotio in 11. Successionum libro. Qua ex re cum sugillare-
tur a plurimis, habere se Laidem respondit, non a Laide se
haberi. Nam continere se a voluptatibus, neque eis manus
dare praeclearum esse, non earum sibi vsum interdiceret. Ex-
probrantem sibi lautiores & deliciores cibos, hac ratione 20
compefcuit: Tu, inquit, ista tribus obolis non emeris? Fatē-
te illo, non tam igitur, inquit, ego voluptati studeo, quam tu
auaritia. Ostendebat ei Simus Dionysij quastor magnifice
instructas ades, & pauimenta pretiosa. Erat autem Phryx-
tum ille sputa quam maximè potuit ei in faciem cōiecit. In 25
dignante illo, non habui, inquit, oportuniorem locum. Cha-
ronda, siue, vt quidam volunt, Phedoni interroganti, quis-
nam esset vnguentis delibutus, ego, inquit, infelix, & me in
felicior Persarum Rex. Ceterum vide, ne vt cetera animan-
tes propterea, nihil sui amittunt, sic ne homo quidem. Mali 30
vero male percant cynedi, qui vnguenta pretiosa nobis ex-
probrant. Interrogatus quomodo Socrates obisset diem,
vinam,

* adde Graeco.
* *τρεῖς ἕξ* =
suos. Erant
penitios magis
eripitium seruum.
Vtebatur & Laide
meretrice, vt refert
Sotio in 11. Successionum
libro. Qua ex re cum
sugillaretur a plurimis,
habere se Laidem
respondit, non a Laide se
haberi. Nam continere
se a voluptatibus, neque
eis manus dare
praeclearum esse, non
earum sibi vsum
interdiceret. Exprobran-
tem sibi lautiores &
deliciores cibos, hac
ratione compefcuit:
Tu, inquit, ista tribus
obolis non emeris? Fatē-
te illo, non tam igitur,
ego voluptati studeo,
quam tu auaritia. Ostendebat
ei Simus Dionysij
quastor magnifice
instructas ades, &
pauimenta pretiosa.
Erat autem Phryx-
tum ille sputa
quam maximè potuit
ei in faciem cōiecit.
In dignante illo,
non habui, inquit,
oportuniorem locum.
Charonda, siue, vt
quidam volunt,
Phedoni interroganti,
quisnam esset
vnguentis delibutus,
ego, inquit, infelix,
& me in felicior
Persarum Rex.
Ceterum vide, ne vt
cetera animantes
propterea, nihil sui
amittunt, sic ne
homo quidem. Mali
vero male percant
cynedi, qui vnguenta
pretiosa nobis
exprobrant.

vinam, inquit, sic ego. Intrauit ad illum aliquando sophista
Polyxenus, intuitusq; mulieres cōpositas, & magnifice in-
structum conuiuium, accusare luxum eiusmodi cœpit. Con-
tinuit se ille modicè ac demum. Potes'ne, inquit, hodie no-
5 biscum esse? Et cum ille annuisset, cur ergo, inquit, quere-
ris? Videris enim non deliciores mensam accusare, sed
sumptum. Gestabat eius famulus in itinere pecuniam, &
cum premeretur onere, effunde, ait, quod nimis est, et fer ea
qua potes. testatur id Bion. Cum aliquando nauigaret, di- 10
diciissetq; nauem esse piraticam, acceptum aurum numeraba-
bat, deinde velut imprudenti & inuito lapsus è manibus,
iactauit in mare, ingemuitq; grauius. Sunt qui illū & hac
dixisse memorent, melius est, vt hac ab Aristippo, quam Ari-
stippus propter ista pereat. Interroganti Dionysio ad quid 15
venisset, vt, inquit, que habeo impartiar, que non habeo ac-
cipiam. Alij sic eum respondisse referunt, quando sapientia
egebam adij Socratem, nunc pecuniarum egenus ad te veni.
Arguebat maximè homines, quod in auctioribus quidē va-
sa inspicerent, vitam verò non inspicerent. Hoc alij Diogenis 20
fuisse volunt. Iusserat aliquando Dionysius in conuiuiis, vt
singuli in veste purpurea saltarent, id Plato renuit, dicens:
Οὐκ εἰν δυνάμειω δὴλιν ἐνδύσαι ποδῶν
Ἀρρῶν περικῶς, ἃ γένος εἰξ ἀρρῶν. hoc est,
Effœminata veste non possum regi,
25 Cum sim vir, & virili natus stemmate.
Sumptam verò Aristippus se induit, & cum saltare incipe-
ret, propriè prompteq; dixit:
-Καὶ γὰρ βακχεύμασιν
Οὐκ ὁ σάφρων ἢ διαφθαρήσεται. hoc est,
30 Neque in sacris Liberi
Parris, pudica mens vnquam corrumpitur.
Orabat aliquando pro amico Dionysium, & cum repellere-
tur,

Senarij ex Eu-
ripido tragœ-
dia quapiam.

tur, ad pedes eius corruit. Id factum cum argueret quispiam, non ego, inquit, in culpa sum, sed Dionysius, qui aures habet in pedibus. Morabatur in Asia, & cum ab Artapherne satrapa fuisset comprehensus, interrogatus à quodam, an ibi consideret, quasi verò, inquit, ò stulte magis vntiam fidēs fuerim quàm modo sum, allocuturus Artaphernem? Eos qui liberalibus imbuti disciplinā Philosophiā neglexissent, Penelopes aiebat prociis esse simillimos. Illos enim & Melanthò & Polydorā ancillas cunctāque potius habere quàm dominā ipsius nuptias sperare potuisse. 10 Simile quiddam & Aristo dixisse fertur. Ulyssē quippe cum descendisset ad inferos, mortuos ferè vidisse omnes, atlocutumq; esse, reginam verò ipsam ne videre quidem potuisse. Aristippus verò rogatus quānam iuuenes oporteat discere, ea, inquit, quæ viris vsui futura sunt. Exprobranti 15 cuiquam quòd à Socrate ad Dionysium se contulisset: at qui, inquit, ad Socratem disciplina indigens profectus sum, ad Dionysium autem pecunie egenus veni. Multas iam pecunias consecuto cum diceret Socrates, vnde tibi tam multa? Ille, inquit, vnde & tibi pauca? Dicente scorto, ex te gevo 20 vterū: Non, inquit, hoc magis nostri, quàm si per spinas densissimas ambulans dicere possēs, ista me pupugit. Causante quodam quòd filium quasi non ex se natum proiiceret, Au verò, inquit, ignoramus & pituitam & pediculos ex nobis gigni, que tamen velut inutilia quàm longissimè proiciamus? Cum à Dionysio pecuniam ipse, Plato librum accepisset, insimulante se quodam, ego, inquit, pecuniis indigeo, Plato libris. Percontanti cuius rei gratia se Dionysius argueret, eius, ait, cuius arguant ceteri. Postulabat pecuniam à Dionysio, & ille, dixisti, inquit, non egere sapientem. Da, 30 inquit, ille, & postea de his queramus. & cum dedisset, videt ne ait me non indigere? Dicente ad eū Dionysio: * Qui

* In Greco sunt tres Senarij versus.

ad tyrannum proficiscitur, illius est seruus, quamvis liber fuerit: Non est, inquit, seruus si liber venit*. Hoc Diocles refert libro de vita Philosophorum. Alij Platonem id dixisse tradunt. Iratus Aeschini, Nonne mox redibimus ait in gratiam, neque delirare desistemus? Num expectabis quòd quippiam de nobis scurrā loquatur ad pocula? Et ille grato, inquit, animo. Memento ergo, ait Aristippus, quòd ad te cum maior essem natu prior accessi. Et Aeschines: Rectè, inquit, per Iunonem dixisti, nam me multò profectò melior 10 es. Ego enim inimicitiarum, tu amicitia princeps fuisti. Et ista quidem de illo referuntur. Fuerunt autem Aristippi quatuor. Primus iste de quo nobis sermo est. Secundus qui Arcadiæ historiam scripsit. Tertius qui quòd à matre doctus esset, ut pro dicitur & dictus est, prioris nepos ex filia. Quar 15 tus ex noua Academia profectus, huius autem Cyrenæici Philosophi libri isti memorantur, tres historie Libyæ libri ad Dionysium missi. Dialogi viginti quinque. Alij quidem Attica, alij verò Doricæ locutione scripserunt. Sunt autem 20 hi, Artabazus, ad naufragos, ad fugitiuos, ad mendicium, ad Laidem, ad Porum, ad Laidem de speculo, Hermias somnium, ad eum qui præerat poculo, Philornelus, ad domesticos, ad increpantes quòd vetus vinum scortaq; possideret. Advituperantes quòd magnificè instrueret mensam. Epistola ad Arerē filiam, ad eū qui seipsum exercebat in Olympiā, interrogatio, alia interrogatio, & perit, Necesse est ad Dionysium, alia de imagine, alia de Dionysii filia, ad eū qui arbitrabatur se contemptui & ignominie haberi, ad eum qui consulere moliebatur. Plerique illum & dicitur cor sex libros explicitisse asserunt, alij prorsus scripsisse negant, ex 30 quibus est Sosicrates Rhodius. Porro & Sotion in secundo, & Panæcius hæc illum scripsisse referunt, videlicet, De disciplina, de virtute exhortatorius, Artabazus naufragi fugitiui,

* διαδύκτου

ἡρεσιῶν.

92

gitiui, diatribarum libri sex, * necessitatum libri tres, ad Laidem, ad Porum, ad Socratem de fortuna. Finem verò definiuit lenem motum ad sensum emanantem.

Age verò quoniam ipsius vitam descripsimus, nunc eos qui ab illo fluxere, Cyrenaicos suo ordine prosequamur. Ex his alij quidem ἡγνοιστὰς, ἀντιπατέρας alij, alij Theodorios seipsos appellauere. Sed & illos etiamnum qui à Phadone manarunt, ex quibus Eretricos nobilissimos dixere. Sic autem illorum seriem recenscamus. Aristippum audiuit Arete filia & Aethiops Ptolemeus, & Cyrenaus Antipater. Arete verò auditor fuit Aristippus Meïrodidactos cognominatus, eius verò Theodorus qui primo ἀΐσος, deinde Theos appellatus est. Antipatrum Epitimedes Cyrenaus audiuit, eius Parabates auditor fuit. Parabatis Hegesias qui παρσιδένας & est dictus, & Anniceris, à quo Plato redemptus est. At enim qui Aristippi instituta amplexi sunt, & ab illo Cyrenaici sunt appellati, hisce opinionibus vtuntur. Duas perturbationes ponunt, dolorem & voluptatem: voluptatem lenem motum, dolorem verò asperum motum appellantes. Nihil differre à voluptate voluptatem, neq; plus altera commune habere alteram, atq; illam quidem cinctas animantes appetere, hūc autem aspernari. Voluptatem autem corporis intelligunt, quam & finem esse dicunt, vt etiam Panætius in libro de Sectis tradit, non eam qua in statu sit, & doloris priuatione consistit, & veluti à turbatione omni quietem agit, quam suscepit Epicurus, finemq; constituit. Videtur autem eis finis à beata vita differre: finem quippe esse particularem voluptatem, beatam autē vitam siue felicitatem, voluptatum particularium constare conuentu, quibus & praterita connumerantur & futura. Particularem quoq; voluptatem propter se eligendam, felicitatem verò non propter seipsam, sed propter particulares

lares voluptates expetendam. * Testimonio nobis esse finem habendam voluptatem, quòd à pueris hāc nobis natura conciliauerit etiam absque iudicio rationis: & cum illa fruimur, nihil amplius inquirimus, quodq; nihil aequè ac dolorem naturaliter fugimus, voluptatem praterea bonum esse, etiam si à turpissimis & proueniat rebus, vt ait Hippobottus in lib. de sectis. Si enim facta sit actio, voluptatē tamen per seipsam eligendam esse, bonumq; existimandam. Porro illa doloris amotio quam tuetur Epicurus, eis non videtur voluptas esse, neque priuatio voluptatis dolor. viraque enim esse in motu constituta, cum non sit motus doloris voluptatisq; priuatio. Quippe doloris illa vacatio veluti dormientis status est. Posse quosdam aiunt voluptatem minimè appetere per animi peruersionem, non tamen omnes animi voluptates ac dolores in corporeis voluptatibus & doloribus fieri, quippe qualibet simplici ex patria prosperitate, siue priuata felicitate gaudium gigni. Imo ne ex memoria quidem seu exspectatione bonorum voluptatem perfici dicunt, quod placet Epicuro, nam tempore motum animi esse fluere, quin ne solo quidem visu vel auditu voluptates constare posse, quando & eos qui lamentationes imitantur, libenter audimus, veras autem illibenter atque iniucundè. Porro priuationē huiusmodi aut voluptatis, aut doloris medios status appellabant. Longè tamē esse prestantiores corporum quam animorum voluptates, deterioresq; corporis quam animi affectiones, quocirca & his peccantes magis cruciari. Durius quippe dolere, letari verò familiarius & gratius arbitrabantur. Quocirca & maior illis erat corporis cura quam animi. Vnde cum inde quæque constet eligendam voluptatem, pleraque tamen que sunt efficientia quarundam voluptatum, cum sint molesta, sepe aduersari vt difficillima eis videatur voluptatum congeries, qua beatam

Lege πῶς τὸ δ' εἶναι τὸ τὸ τίδεις.

Lege γίγνηται.

beatam vitam efficere non possit. Placet autem eis neque sapientem semper in voluptate vivere, neque rursus insipientem semper in dolore, verum maiore ex parte sic vtrumque affici. Satis autem esse, si quis vel per viam incidentem voluptatem suaviter afficiatur. Prudentiam quidem bonum esse afferunt, non autem propter seipsam appetendam, sed eorum gratia, quae nobis ex illa proneniunt. Amicum necessitatis causa amplectendum. Nam & corporis partes quam diu adsunt, adiuvari. Virtutes quasdam imprudentibus & communes esse. Corporis exercitationem conferre ad virtutem capessendam. Sapientem nunquam invidia tentandum, neque cupiditati, neque superstitioni vnuquam cessurum. Ista enim ex inani opinione contingere, metu tamen & dolore pulsandum. Id quippe naturaliter fieri. Diuitias praeterea voluptates efficere, neque per se appetendas. Perturbationes item comprehendere posse dicebant, non autem etiam ex quibus fiunt. Naturalium rerum inquisitionem omitebant, quod comprehendere non posse manifeste colligerent. Et loquaces propter summum eius usum attingebant, tamen Melagri sententia est in secundo de opinionibus, & Clitomachi in primo de sectis, eos & physicam & dialecticam aequè asseruari. Possent enim & aptè dicere, ac extra superstitionem esse, mortisque metum effugere, qui rationem bonorum malorumque didicerit. Nihilque natura iustum esse, aut honestum vel turpe, sed consuetudine ac lege. Vir tamen bonus nihil agit perperam ob imminetia damna, opinionesque sinistras euitandas, esse autem sapientem profectum quendam in iis quae vel in philosophia, vel in ceteris bonis & honestatis artibus non satis prouenerunt. Aiuunt & dolore affici alium alio magis, sensusque non semper vera nunciare. Verum enimvero hi qui dicuntur Hegesiaci, eandem sanè de voluptate ac dolore habuere sententiam,

pre-

praeterea neque gratum esse aliquid, neque beneficentiam, neque amicitiam, quod ista non per seipsa appetamus, sed vsus ac necessitatis gratia, ac propter eos qui si absint, illa nec subsistere quidem, esse autem impossibile cumulatè contingere beatam vitam. Corpus quippe morbis multis passionibusque affligi, animam verò simul cum corpore pati, & vna turbari, complura item quae speremus, a fortuna impediti, propter ista igitur atque huiusmodi beatam vitam non posse obtineri. Vitam praeterea ac mortem eligendam. Natura item suauè atque insuauè nihil opinabantur, ceterum propter rerum vel raritatem, vel nouitatem, vel satietate letari alios, alios angere. Diuitias vel paupertatem nihil ad voluptatis valere rationem, neque enim aliter ea voluptate diuites quam pauperes affici. Seruitutem aequè atque libertatem, nobilitatem atque ignobilitatem, gloriam vel ignominiam nihil differre ad voluptatis modum, atque insipienti quidem expedire si viuat, id verò sapienti indifferens esse. Sapientem suiipsius gratia cuncta facturum. Alium quippe neminem aequè ac se dignum arbitrari. Quamlibet enim ingentia videatur ab eo consecutus, non tamen eorum quae ipse praestiterit merita aequare. Tollebant & sensus, quod certam non inserunt notionem, quique sine delectu agere cuncta viderentur. Eorum peccata venia dicebant promereri, neque enim sponte peccare, sed aliqua perturbatione coactos. Non odio quenuquam habiturum, sed potius eruditurum. Sapientem num aded in bonorum electione inhesurum, vt in malorum fuga, finem constituendo, vt neque in labore, neque in dolore viuatur. Idque eos assequi qui circa voluptatum materiam neutram in partem inclinatiores sunt. Porro Anicerij in ceteris ab istis non dissentiuunt. Relinquit autem amicitiam in vita, & gratiam, honoremque aduersus parentes, & pro patria praclarum aliquod facinus.

Quo-

ν.ε. δδ'ενα ἰρῶ
π ον πω ραλλ.α.
ε'ε'ε.

Quocirca quamvis molestias sapiens, ac negocia subeat, nihilominus beatè victurum, etsi minimum voluptatis illi suppetierit. Amici felicitatem nō per se appetendam, neque ei proximi patere sensui, neque satis esse in ratione mōnēti, ut considerare possumus, & multorum opinione celsiores evadere, oportere verò in optimis quibusque assuescieri, propter inolitam & insitam nobis affectionem vitiosam. Amicum non propter usum, ac necessitatem solum suscipiendum, qua profectò si deserit, non erit ille aversandus, verum etiam propter insitam benevolentiam, cuius gratia dolores quoque esse subeundos. Quamvis enim finem in voluptate constituant, dolentq; si illa priuari contingat, sponte tamen sustinendos labores volunt pro summo in amicum studio, affectuq; singulari.

Qui autem Theodorij sunt appellati, à Theodoro quem prædiximus traxere cognomen, eiusque decretis vsi sunt. Porro Theodorus ipse omnes de diis opiniones sustulit. Denique librum ipsius de diis inscriptum offendimus non contemnendum, ex quo & Epicurum complura sumpsisse asserunt. Audiuit autem Anniceridem, Dionysiumque dialecticum, ut ait Antisthenes in philosophorum successione. Finem opinatus est gaudium & merorem. Alterum constare prudentia, alterum verò imprudentia. Bona esse prudentiam atque iustitiam, mala verò contrarios habitus, media voluptatem & dolorem. Sustulit & amicitiam, quod ea neque insipientibus adsit, neque sapientibus. In illis enim sublato vsu amicitiam quoque evanescere. Sapientes verò cum sibiipsis sufficiant, amicis non indigere. Probabile dicebat prudentem virum non seipsum pro patria periculis exponere, neque enim pro insipientium commodis amittendam esse prudentiam, esseque patriam mundum. Furto quoque & adulterio, & sacrilegio cum tempestivum erit

erit daturum operam sapientem. Nihil quippe horum turpe natura esse: sed auferatur de hisce vulgaris opinio, qua è stultorum imperitorumque plebecula conflata est. Sapientem publicè absque villo pudore ac suspitione scortis congressurum. Aiebatque istiusmodi argutis, Nonne mulier literis instructa utilis erit, quia literata est? & puer videm & adolescens utilis erit, quia literaturam callet? Ita sanè. & mulier igitur utilis est, quia pulchra erit. Et puer & adolescens utilis erit, quia formosus est? Ita sanè. Puer igitur & adolescens pulcher, & ad hoc erit profectò utilis ad quod formosus natus est. Assentiabatur. Est autem utilis ut ei congregiatur. Quibus concessis inferebat, Si quis ita utatur eiusmodi congressione quando id utile est, non peccabit. neque igitur si utatur pulchritudine dum id utile est, peccat. His igitur atque huiusmodi interrogatiunculis auditores capiebat. Videtur autem idcirco appellatus deus, quod cum illum Stilpo percontatus esset, Putas ne Theodore te id esse quod dixeris? atque ille fateretur, Deus, ergo, inquit, es. Id cum ille gratè accipisset, subridens ait: atqui infelix, inquit, ea ratione & cernicem te esse fatereris, & alia huiusmodi innumera. Cum asideret aliquando Theodorus Euryclidi Hierophanta, Dic mihi, ait Euryclides, qui nam sunt qui circa mysteria impij sunt? cum respondisset ille, eos eius criminis reos teneri, qui ea necdum initiatis aperirent. Et tu ergo, inquit, impius es, qui ista nondum initiatis enarres. Parum autem absuit, quin periclitaretur ne traheretur in Arium pagum, nisi eum Demetrius Phalereus eruisset. Amphicrates verò, in libro de viris illustribus, ait illum damnatum, venenumque bibisse. Cum verò apud Ptolemæum Lagi filium moraretur, legatus aliquando ad Lysimachum ab illo missus est. magna verò fiducia utenti, ait Lysimachus, Dic mihi Theodore, non ne

tu Athenis excidisti? Et ille, rectè iudicas, inquit: nam me Atheniensium ciuitas ferre non valens, non secus ac Semelo Dionysium expulit. Rursus dicenti Lysimacho, Caue ne ulterius ad nos proficiscare, Non, inquit, reuertar, nisi me mittat Ptolemeus. Aderat Mythrus Lysimachi dispensator. Is cum diceret, videris non solum deos, verum & reges ignorare: quo pacto, inquit, illos ignoro, quandoquidem te diis inimicum puro? Fertur cum aliquando Corinthum venisset, magna discipulorum turba comitatus, & Metrocles Cynicus σκάνδμας (id enim est siluestre olus) abluens
 ei diceret, * At tu sophista nequaquam multis discipulis ege-
 res, si olera dilueres. dixisse, Et tu si cum hominibus con-
 versari didicisses, profecto istis oleribus non vterere. Simile
 quiddam, vt suo loco diximus, de Diogene & Aristippo me-
 moratur. Huiusmodi Theodori fuisse vitam ac doctrinam
 compertimus. Demum verò Cyrenem profectus apud Ma-
 rium in pretio diu vixit: vbi cum primum euceretur,
 non illepidum quiddam dixisse fertur; Male, inquit, faci-
 tis viti Cyrenatici, qui me ex Iybia in Graciam exulem
 agitis. Fuerunt autem Theodori viginti. Primus Sa-
 mius Rhami filius, qui consuluit carbones fundamentis
 Ephesini templi subiici. Nam cum humidus esset locus,
 carbones ait reiecta ligni natura soliditatem accipere hu-
 mori inuiolabilem. Secundus Cyrenaticus geometra, cuius
 & Plato auditor fuit. Tertius hic ipse philosophus. Quar-
 tus, cuius fertur * libellus de vocis exercitatione*. Quin-
 tus, qui de legislatoribus scripsit à Terpandro initium su-
 mens. Sextus Stoicus. Septimus qui Romanas res con-
 scripsit. Octauus Syracusanus, qui de re militari scripsit.
 Nonus Byzantius in causis ciuilibus clarus. Decimus
 similiter, cuius & Aristoteles in oratorum epitome men-
 tionem facit. Vndecimus Thebanus sculptor. Duodeci-
 mus

hec adde Gre-
 co, σὺ δὲ σοφ-
 οῦν ἀδύνατον
 τὸ σὺν ἄνθρω-
 πῶν ἐπιμαρ-
 τῶν ἐν ἀρχαῖς
 γὰρ ἐπιμαρ-
 τῶν ἐν ἀρχαῖς
 καὶ οὐ ἐπιμαρ-
 τῶν ἐν ἀρχαῖς
 * Φωνασκιδόν.
 * Πάγκραλον
 adde pro πῶ-
 κραλον.

10
 15
 20
 25
 30

mus pictor, cuius & Polemon meminit. Decimustertius Atheniensis pictor, de quo Menodorus scribit. Decimusquartus Ephesius pictor, cuius Theophanes in libro de pictura meminit. Decimusquintus epigrammatum poeta.
 5 Decimussextus qui de poetis scripsit. Decimusseptimus medicus Athenaei discipulus. Decimusoctauus Chus philosophus Stoicus. Decimusnonus Milesius, & ipse philo-
 sophus Stoicus. Vicefinus tragediarum scriptor.

PHAE DON.

10 PHaedon Eliensis nobili familia, vnià cum patria captus
 coactus est intra sellulam infami se quaestui addicere.
 Adiecto tamen ostiolo Socratis contubernio præceptorèque
 fruebatur, quoad ipsum Alcibiades seu Crito, Socrate mo-
 nente redimeret: ex quo liberaliter philosophia operam de-
 15 dit. Hunc Hieronymus in libro * de assensu retinendo,
 seruum fuisse asseuerat. Scripsit autem dialogos, de qui-
 bus nihil dubitatur, Zopyrum & Simonem: * De Nicia
 controuersia est; Medium quem Aescbimis esse plerique tra-
 20 dunt, alij verò Polymeni; Antimachum siue Senes. & de
 hoc ambigitur. Scythicos sermones etiam quidam Aescbi-
 nis esse asseuerant. Successor autem eius fuit Plifanus
 Eliensis, & ab eo tertius Menedemus Eretricus, Asclepia-
 desque Phliasus à Strilpone profecti, atque vsque ad eos
 Eliaci sunt appellati: à Menedemo autem Eretrici, de quo
 25 postea dicemus, idcirco quòd ipse se esse princeps atque au-
 ctor fuerit.

EVCLIDES.

EVclides Megaris oppido, quod Isthmio adiacet, siue iux-
 30 ta quosdam Gelous, vt in successionibus tradit Ale-
 xander, Parmenidis librorum in primis studiosus fuit.
 Ab eo Megarici denominati sunt, qui postea ἐπεσοδοί:
 postremo dialectici sunt. Quos ita primus Dionysius

tu Athenis excidisti? Et ille, rectè iudicas, inquit: nam me Atheniensium ciuitas ferre non valens, non secus ac Semele Dionysium expulit. Rursus dicenti Lysimacho, Caue ne vltorius ad nos proficiscare, Non, inquit, reuertar, nisi me mittat Ptolemaus. Aderat Mythrus Lysimachi dispensator. Is cum diceret, videris non solum deos, verum & reges ignorare: quo pacto, inquit, illos ignoro, quandoquidem te diis inimicum puto? Fertur cum aliquando Corinthum venisset, magna discipulorum turba comitatus, & Metrocles Cynicus *σκέλεμας* (id enim est siluestre olus) abluens

hec adde Greco, *εὐδὸν σοφιστῶν ὅσα ἀντιπρὸς τὸν ἱεροῦ χριστὸς μεθ' ἑαυτῶν ἐλάχων καὶ ἑὺ εἰσέρει*

ei diceret, * At tu sophista nequaquam multis discipulis egeres, si olera dilueres. dixisse, Et tu si cum hominibus conuersari didicisses, profectò illis oleribus non vterere. Simile quiddam, vt suo loco diximus, de Diogene & Aristippo memoratur. Huiusmodi Theodori fuisse vitam ac doctrinam comperimus. Demum verò Cyrenem profectus apud Maronem in pretio diuixit: vbi cum primum eueceretur, non illepidum quiddam dixisse fertur; Male, inquit, facitis viri Cyrenaici, qui me ex Lybia in Graciam exulem agitis. Fuerunt autem Theodori viginti. Primus Samius Rhæmi filius, qui consuluit carbones fundamentis Ephesini templi subiici. Nam cum humidus esset locus, carbones aut reiecta ligni natura soliditatem accipere humori inuolabilcm. Secundus Cyrenæicus geometra, cuius & Plato auditor fuit. Tertius hic ipse philosophus. Quartus, cuius fertur * libellus de vocis exercitatione. Quintus, qui de legislatoribus scripsit à Terpandro initium sumens. Sextus Stoicus. Septimus qui Romanas res conscripsit. Octauus Syracusanus, qui de re militari scripsit. Nonus Byzantius in causis ciuilibus clarus. Decimus similiter, cuius & Aristoteles in oratorum epitome mentionem facit. Vndecimus Thebanus sculptor. Duodecimus

* Φοινιστικόν. πέννημαλον adde pro πέννημαλον.

mus pictor, cuius & Polemon meminit. Decimustertius Atheniensis pictor, de quo Menodorus scribit. Decimusquartus Ephesius pictor, cuius Theophanes in libro de pictura meminit. Decimusquintus epigrammatum poeta. 5 Decimus sextus qui de poetis scripsit. Decimus septimus medicus Athenæi discipulus. Decimus octauus Chrus philosophus Stoicus. Decimus nonus Milesius, & ipse philosophus Stoicus. Vicesimus tragicædiarum scriptor.

PHAEDON.

10 PHaedon Eliensis nobili familia, vna cum patria captus coactus est intra sellulam infami se questui addicere. Adiecto tamen ostiolo Socratis contrubernio præceptorè que fruebatur, quoad ipsam Alcibiades seu Crito, Socrate moneunte redimeret. ex quo liberaliter philosophiæ operam dedit. 15 Hunc Hieronymus in libro * de assensu retinendo, * *περὶ ἑποχῆς* seruum fuisse assenerat. Scripsit autem dialogos, de quibus nihil dubitatur, Zopyrum & Simonem. * De Nicia addde hac ita controuersia est; Medium quem Aeschinus esse plerique tradunt, alij verò Polymeni; Antimachum siue Senes. & de hoc ambigitur. Scythicos sermones etiam quidam Aeschinisi esse assuerant. Successor autem eius fuit Plistanus Eliensis, & ab eo tertius Menedemus Eretricus, Aselepiadesque Phliasus à Stilpone profecti, atque vsque ad eos Eliaci sunt appellati: à Menedemo autem Eretrici, de quo 25 postea dicemus, idcirco quòd ipse sectæ princeps atque autor fuerit.

addde hac ita Græci; *ἡσάνα Ζόρεινον ἢ Νίαν μηδέϊον ἢ Φασί τινες ἀισχίνης διδῶν πολυαίνας ἀντιμάχου ἢ πρεσοῦτας, καὶ οὕτως ἀνωξεται*

EVCLIDES.

EVclides Megaris oppido, quod Isthmo adiacet, siue iuxta quosdam Gelous, vt in successionebus tradit Alexander, Parmenidis librorum in primis studiosus fuit. 30 Ab eo Megarici denominati sunt, qui postea *ἐπερισσοὶ*: postremo dialectici sunt. Quos ita primus Dionysius

Carthaginensis idcirco appellavit quod interrogando ac respondendo sermones librosque componerent. Ad hunc ait Hermodorus, post Socratis mortem, venisse Platonem, ac philosophos reliquos metu atrocitatis tyrannorum compulsos. Hic bonum esse unum definiit multis nominibus celebre. Aliquando enim hoc dici prudentiam, quandoque deum, alias mentem appellari, & huiusmodi cetera. Quae bono aduersa viderentur sustulit, ea ne esse quidem dicens. Vtebatur probationibus, non his quae per assumptiones, sed quae per conclusiones sunt. Disputationem item quae sit per similitudinem sustulit, dicens illam sanè aut ex similibus consistere, aut ex dissimilibus. & si ex similibus consistit, circa ipsa potius quam quibus sunt similia versari rationem debere. Sin autem ex dissimilibus, superuacaneam esse comparationem. Idcirco & Timon illum unam cum ceteris Socraticis mordet, nullius sibi horum curam esse dicens, non Phedonis, non alterius cuiuspiam, neque Euclidis qui Megarensibus contentions rabiem inuexit. Dialogos autem conscripsit sex, Lampriam, Aeschinem, Phœnicem, Critonem, Alcibiadem, Amatorium. Porro ex Euclidis successione est & Eubulides Milesius, qui & plurimos in dialectica modos, rationesque interrogandi tradidit, mentientem & fallentem, electram, conuelatam, acervalem, corneam, & item caluam. Et istum non defuit ex Comicis qui carperet.

Ἐπιπέτρων. Sic enim vertit Porphyrius totum hunc locum.

Ὁ ὑψίστιος Εὐβουλὶς ἰσῆς κερατίνος ἐρωτῶν,
 καὶ ψευδὲς εἰλαῖ' οἱ λόγοις τοὺς ῥητορας κολίον
 Ἀπῆλθ' ἔχων Δημοσθένες πῶ ῥομῆος οὐκ ἴδισαυ. id est,
 Contumeliosus Eubulides ceratimas interrogans,
 Et mendacibus fastuosisque verbis rhetores versans
 Abiit Demosthenis habens volubilitatem.

Videtur Demosthenes hunc audivisse, & cum & literam pronunt

pronunciare vix posset, emendasse iugi exercitio. Neque item obscurum est Eubulidem aduersus Aristotelem inimico animo fuisse, eumque in plurimis reprehendisse. Inter ceteros vero qui ex Eubulidis ludo manauerant Alexinus Eliensis fuit, vir acer, & contentions viribus ac neruis clarus, vnde & Alexinus cognominatus est. Maxime autem Zenoni infestus erat. Hunc ait Hermippus ex Elide in Olympiam profectum, ibique philosophatum. Discipulis autem rogantibus, cur illic moraretur, dixisse, velle se sectam instituire, quam Olympiacam vocaret. Illos vero cum rerum omnium penuria, & praeterea insalubri loco affligerentur, ab eo recessisse, iamque Alexinum solum ac desertum vno tantum famulo comite ibi remoratum. Postea dum nataret in Alpheo flumine arundinis acumine lesum, vita excessisse. Et est in ipsum nostrum epigramma sic se habens,

Οὐκ ἄρα μῦθ' ἦν ἐκεῖν' εἰκᾶι,
 ὧς ἀτυχῆς πρὸς ἄνδρα κολυμβῶν περιπέριτο
 Ηλφ. καὶ γὰρ σέμενος ἀνὴρ πρὸν Ἀλφειῶν

Ποτ' ἐκπερᾶν Ἀλεξίνος ἔθενεν ὑχθεὶς κατὰ μῦ. id est,
 At non inanis hercle erat illa fama,
 Cuiusdam natanti misero transfixum pedem
 Clauo. nam Alexinus prius flumen Alpheum
 Quam transfretasset, canna fixus occidit.

Scripsit non solum ad Zenonem, verum & alios complures libros, & ad Ephorum historicum. Ex Eubulidis disciplina & Euphantus fuit Olynthius, qui temporis sui conscripsit historiam. Scripsit & tragœdias plurimas, quibus in certaminibus maxime probatur. Fuit & praeceptor Antigoni regis, ad quem etiam librum de regno scripsit perutile atque laudatissimum. Vita vero senectute sinu r. F. erunt & alij complures auditores Eubulidis, inter quos & Apollonius Cronus.

Iste v. c. addit s, & continuat sequens caput, non jón pñat.

DIODORVS.

DIODORVS Amenij filius Iasus, & ipse cognominatus Cronus, quem & Callimachus in epigrammatis mordacissime insectatur, ac parietibus inscribit illud, Cronus est sapiens. Erat & iste dialecticus, primusque inuenisse a quibusdam existimatus est inuolutum & cornutum differendi genus. Hic apud Ptolemaum Soterem commorans, cum a Stilpone sermones quosdam dialecticos interrogatus extemplo nequiuisset soluere, a rege increpitus, Cronisque in iurgio vocatus conuiuium deseruit, egressisque libri de ea propositione conscripsit, vitamque memorare finiuit. Est in ipsum nostrum epigramma in hunc modum,

Κρόνε Διδάσκαε τίς σε δαίμωνων κακῶν
 Αθυμίᾳ ξωείρυσεν, 15
 Ἴν' αὐτὸς αὐτὸν ἐμὲ καλῆς εἰς τάρταρον
 Στίλπον' ἔδ' ἔλεσας ἀνιγματοῖσ' ἀέπων;
 Τοῖς δ' εὐρέθης Κρόνος ἔξωθεν τῶ ῥῶ κατ' ἄπ' α τε. hoc est,
 Crone Diodore quis te demonum mala
 Affectione compulit, 20
 Ut tu te in atrum mitteres in tartarum,
 Quod non solitis Stilponis enigmatis
 Victus fuisti? iure ergo deprehenderis
 Cronus remotis r, & cappa literis,

Fluxit ab Euclide Ichthyas Metallii filius, vir illustris, ad quem Diogenes Cynicus dialogum scripsit. Clinomachus item Thurius, qui primus de proloquiis & pradicamentis & ceteris huiusmodi scripsit. Et Stilpo Megarensis clarissimus philosophus, de quo nunc dicendum est.

STILPO MEGARENSIS, 30

STILPO Megarensis eius oppidi quod in Graecia est, audivit quosdam ex Euclidis familia. Alij ex ipsius Euclidis

κρόνος extra p
 & r, hoc est,
 ἄνος.

dis auditorem tradunt. Thrasymachi etiam Corinthij illius qui Ichthya familiaris erat, ut ait Heraclides. Infantum vero & inuentione & eloquentia praecessit alios, ut parum abfuerit quin omnis Graecia in illum intenta * in Megara ^{Megarae} transisse diceretur. De eo Philippus Megaricus ita sermone retulit. A Theophrasto quidem Metrodorus illum speculationis studiosum, & Timagoram Geloum auulsit, ab Aristotele vero Cyrenaico Clitarchum & Simmiam. Porro a dialecticis Paonium quidem ab Aristide, * Diphilum ^{recte, non φιλ} vero Bosphorianum Euphanti, & Myrmecem Exaneti ^{si-loy} silium, qui ad se arguendum venerant, utrosque sui studiosos habuit. Praeter hos autem Phrasidemum peripateticum physicumque peritissimum ad se attraxit, Alcimumque oratorem omnium qui in Graecia tum florebant eminentissimum. Cratem insuper, & complures alios in sua retia induxit, Phoenicemque Zenonem vna cum illis abstulit. Erat praeterea maxime ciuilis, ac praeter uxorem quam duxerat, Micarete etiam pellice utebatur, ut Honetor ait, filiamque parum pudicam genuit, quam duxit Simmias Syracusanus eius necessarius. Haec dum lasciuus viueret, Stilponique a quodam renunciatum esset eam sibi probro esse, non inquit, ista maiori mihi probro est, quam ego illi ornamento. Suscepit hunc honorifice, ut aiunt, & Ptolemas Soter, cum Megara ipsius urbem victor obtinuisset, ac tradita sibi pecunia oraret, ut in Aegyptum secum nauigaret. Tum ille pecuniae modicum admisit, eam profectioem reuocans, in Aeginam contendit, quoad ille remearet. Demetrius quoque Antigoni filius cum cepisset Megara, domum illi referuari, cunctamque direptam substantiam restituere curauit. Vbi cum ea que amiserat, ut scriptis sibi traderet moneret, nihil ille suum se perdidisse respondit, quippe doctrinam & eruditionem sibi admississe neminem, reliquamque sibi esse &

eloquentiam et disciplinam, atque illum mortalis beneficē-
 riae admonuit * tanta orationis vi, ut rex illius iam studio-
 sus, prorsus auditor fieret. Aiunt illum ita quendam de
 Phidia Minerva compellasse, num, inquit, Minerva Iouis
 filia * deus est? Cūm verò annuisset ille, dixisse, At ista non
 Iouis, sed Phidia est: concedebat. Non ergo, inquit, ip-
 sa deus. Quā ex re cūm in Arium pagum pertractus
 fuisset, nihil infirmitum ferunt, imò rectē se locutum asse-
 ruisse. non enim deum esse, sed deam: deos quippe mares
 esse. Arcopagitas tamen nihilo placatiores factos, iussisse
 continuo ipsum vrbe excedere, quo etiam tempore Theodo-
 rum cognomento deum iurgio dixisse, Unde hoc nouerat
 Stilpo? Num anota * palla ipsam inspexerat? Erat iste
 profecto audacissimus, verūm Stilpo vir compositissimus,
 & maximè facetus. Denique cūm rogasset illum Crates
 an dij precationibus ac diuinis honoribus gaudeant, Noli,
 me, inquit, fatue in via de hisce rogare, sed solum ac se-
 orsum. Hoc ipsam & Bionem interrogatum, an sint dij,
 dixisse tradunt:

Οὐκ ἂν' ἐμὴ σκεδᾶσσι ὄχλον ταλαπείριε πρέσβυ, hoc est
 Tū ne senex turbam à nobis propellere curas?

Fuit & Stilponi ingenium simplex, neque vlla simulatione
 fucatum, ita ut imperite quoque concioni se accommodare
 nullo negotio posset. Cratere denique Cynico semel ad id
 quod fuerat interrogatus non respondente, sed crepitum
 ventris emittente, Sciebam, inquit, te omnia potius quàm
 quae deceret locuturum. Caricam illi aliquando interroga-
 tiunculamque proposuerat. Eam verò ille statim comedit: et
 cūm dicoret illi Stilpo, Hercle * caricam perdididi, non solum,
 inquit, caricam, sed & interrogatiunculam, cuius arra
 haec fuit carica. Rursus cūm vidisset hieme Cratem adu-
 lum. O Crates, inquit, videris mihi * nouo indigere pal-
 liō

lio, quasi diceret, veste & mente: ad hanc eius vocem rubo-
 re suffusum, ita in illum iussisse Cratem:

Καὶ μὴν καὶ Στίλπον ἑσειδὼν χαλεπ' ἄλγε' ἔχοντα
 Ἐν Μεγάροις. ὅτι φασὶ Τυφωῆς ἔμμεναι εὐνάς.

Alludit ad Ioa-
 cum Iliad. 8.

Ἐνθάδ' ἐρίζεσκεν, πολλοὶ δ' ἄμφο' αὐτὸν ἐταῖροι,
 Τὴν δ' ἀρετὴν παρὰ γράμματα δῖοκοντ' κατέτριβον.
 Atqui ego Stilponem Megaris mala multa ferentem
 Vidi, vbi monstrofi esse ferunt habitacula Typhoëi.
 Hic contendebat iuuenem comitante caterua,
 Nil sani misera quam de virtute docebat.

* Fertur Athenis hominum ita in se studia vertisse, ut ex of-
 ficinis ad eum confluerent visendum. Vbi cūm quidam di-
 ceret, admirantur te, ὁ Stilpo, veluti belluam: minimè, in-
 quit ille, sed velut hominem verum. Ceterum cūm esset di-
 sputator acerrimus, species quoque tollebat, dicebatque qui
 hominem diceret neminem esse, neque hunc aut hunc dice-
 re. Quid enim hunc magis quàm hunc, non igitur hunc.
 Rursusque olus quod ostenditur non est, olus enim ante mil-
 le annos fuit, non est igitur hoc olus. Fertur cūm Cra-
 ti colloqueretur, inter loquendum festinasse ut pisces eme-
 ret. cūm eum ille retinere vellet ac diceret, sermonem re-
 linquis? minimè, inquit, sed sermonem habeo, & te dere-
 linquo. Sermo quippe manet, cibus autem venum dabitur
 nisi festinauero. Feruntur ipsius dialogi nouem non satis gra-
 tia habentes: Mofchus, Aristippus siue Callias, Ptolemaus,
 Charecrates, Metrocles, Anaximenes, Epigenes, ad filiam
 suam, Aristoteles. Huius auditorem fuisse Zenonem Stoi-
 corum principem Heraclides refert. Senem verò defecisse
 Hermippus testis est, hausto prius mero ut citius morere-
 tur. Reprehensus est à Sophilo comico in comædia quæ in-
 scribitur γάμμοι. Est autem in hunc Stilponem nostrum
 epigramma.

Τὸν Μεγαρέα τὸν Στίλπωνα γνώσκεις δ' ἴσως,
 Τῆρας ἔπειτα νόσθ' ἀκαθείλης δ' ὄσμαχον ζύγον,
 Ἀλλ' οἶνον ἔβρε τῆς κακῆς συναγίδ' ἔ
 Φέρτερον ἠνίοχον. * hoc est,
 Stilpona nosti Megarensē illum forsitan,
 Quem cū senectus cepit morbus improbus,
 Iugumq; triste, vinum bigæ pessima
 Inuenit aurigam illico longè optimum.

* In Greco ad-
 duntur: πῶν
 γὰρ ἔχασε.
 προσεκόφη
 ὑπὸ φίλου (le-
 γε σωφίλου)
 τῆ καμικῆ ἐν
 δράματι γά-
 μου: σίλπω=
 vos ἐστὶ βύσ-
 μαδ' ὁ χαρίης
 λόγος.

CRITO ATHENIENSIS.

CRito Atheniēsis, vnus omnium maxime eximio quo-
 10 dam amore Socrati affectus est, atque eius ita curam
 egit, vt nunquam aliquid ex his quæ sunt ad vsū neces-
 saria illi deesse pateretur. Ipsi liberi Socratis auditores
 fuere, Critobulus, Hermogenes, Ctesippus, Epigenes. Cri-
 to igitur dialogos decem & septem scripsit, qui vno conti-
 15 nentur codice, ita inscriptos, Non ex disciplinis constare
 probitatem. Quid sit abundare, Quid idoneum siue ciuile,
 de honesto, de Deo, quid sit malefacere, de * fertilitate, de
 lege, de artibus, de congressu, de sapientia, Protagoras, siue
 20 ciuilibus, de literis, de poëtica, de honesto, de disciplina, de sci-
 entia, quid sit scire.

SIMON ATHENIENSIS.

Simon Atheniensis coriarius. Quoties ad eius officinam
 perrexisset Socrates, atque differeret omnia quæ memi-
 25 nisse poterat, notabat. Unde & ipsius dialogos σκωτικὸς
 appellauit, quod inter huiusmodi opifices sint habiti. Sunt
 autem numerus xxxiii. qui vno itidem codice compre-
 henduntur. De diis, de bono, de honesto, quid sit pulchrum &
 honestum, de iusto dno, de virtute, quod doceri non possit,
 30 de fortitudine siue virilitate tres, de lege, de popularitate,
 de honore, de poësi, de bona valetudine, de amore, de phi-
 losophia,

* ἐν Δημοσθένει

losoφια, de scientia, de musica, quid sit pulchrum, de di-
 sciplina, de differendo, de iudicio, de eo quod est, de nume-
 ro, de diligentia, de operando, de auaro, de iactantia, de ho-
 nesto. Alij autem, de consulendo, de ratione siue aptitudi-
 5 ne, de maleficientia. Fertur hic primus omnium Socrati-
 cos sermones disseruisse. Cum autem Pericles polliceretur
 si ad se veniret cuncta illi necessaria exhibiturum, liber-
 tatem, inquit, vendere consilij non fuerit. Fuit & alius Si-
 mon, qui scripsit artem rhetoricam. alius item medicus
 10 Seleuci & Nicanoris necessarius, atque alius quidam
 sculpsit.

GLAYCON ATHENIENSIS.

GLAYCON Atheniensis, nouem itidem in codice vno
 scripsit dialogos: Phadylum, Euripidem, Amyntichum,
 15 Euthiam, Lysitedem, Aristophanem, Cephalum, Anaxiphe-
 num, Menexenum. Feruntur eius & alij triginta duo, sed
 suspecti & suppositiij.

SIMMIAS THEBANVS.

SIMMIAS Thebanus fuit. Et huius feruntur dialogi
 20 triginta tres vno volumine, de sapientia, de veritate, de
 musica, de versibus, de fortitudine, de philosophia, de ra-
 tiocinatione, de literis, de doctrina, de arte, de regimine,
 de decoro, quid eligendum, quid ve fugiendum sit, de
 25 amico, de scientia, de anima, de bene viuendo, de possibili,
 de pecuniis, de vita, quid sit honestum, de diligentia, de
 amore.

CEBES THEBANVS.

CEBES & ipse Thebanus, scripsit dialogos tres, qui
 30 inscribuntur * Tabula, Septima, Phrynichus.
MENEDEMVS Phædonis Cliftbenis filij, ex fami-
 liâ

* πῶν ἔσται ἡ
 ἡθλια καταε.

^{σκηνορῶσαν.}
^{γ.σ. σκηνορῶσα}
^{φον.}
 lia Theopropidarum filius fuit, viri sanè nobilis, sed opificis,
 ac pauperis. Alij * tabernaculorum sutorem fuisse tradunt,
 & vtrumque didicisse Menedemum. Quocirca, cum decre-
 tum quoddam tulisset, reprehensum ab Alexinio quodam,
 quòd scilicet non conveniret sapienti, neque tabernaculum, 5
 neque decretum scribere. Missus autem ab Eretrienfibus in
 Megaram presidio futurus, contendit ad Platonem in Aca-
 demiam, inq̄ illius retia non inuitus incidit, deseruitq̄ mi-
 litiam. Ceterum Asclepiade Phlasiō ad se illum pertrahente,
 Megaris apud Stilponem egit, cuiusque ambo auditores 10
 fuere. inde nauigantes Eliden Anchipylo & Moscho Phe-
 donis discipulis congressi sunt, atque tum adhuc, vt supra
 cum de Phadone loqueremur dictum est, ἡλιακοὶ appella-
 bantur, postea verò ab eius patria, de quo nunc sermo est,
 Eretrici vocati sunt. Constat Menedemū honestate ac gra- 15
 uitate fuisse celebrem, qua ex re Cratem quoque sic in il-
 lum iocatum:

Φλιασίον τ' Ἀσκληπιάδην, καὶ ταῦτον Ἐρέτριον. hoc est,
 Phlasiūm, Asclepiadem, taurumq̄, Eretrensem.

Timon nem elato supercilio cum dicturus assurgeret, fuisse 20
 illum notat, his verbis:

Λόγον ἀναστῆσας ἀφρωώμενον εἰς προσιβόμην. hoc est,
 Dicturus fastosus erat, rudibusq̄, cachinnus.

Aded autem ea grauitate insignis fuit, vt cum Eurylochus
 Cassandraus ab Antigono accersiretur vnā cum Cleippide 25
 Cyziceno adolescente abnuerit, metnere enim ne id Me-
 nedemus persentiat, erat enim summa in obiurgando gra-
 uitatis atque præcipue auctoritatis. Denique cum adole-
 scens in illo motu temerario ferretur, dixit quidem nihil,
 ceterum sumpta festuca pingebat in pavementostratecti si- 30
 gnam, dum interim spectantibus omnibus adolescens insi-
 gni contumelia notari se intelligens abscessit. Hierocles in
 Pireo

Pireo* de Amphiarao * illum obtundebat, & cum plurima
 de Eretria loqueretur excidio, nihil aliū locutus est, tan-
 tum rogauit quid in eum Antigonus traucit. Audacter ex-
 ultanti adultero, ignoras, inquit, non modò brassica succum
 5 inesse iucundum, sed & raphano? Clamanti adolescentulo
 & vociferanti, Vide, inquit, ne quid retro dum nescis, ha-
 beas. Consultanti Antigono an * luxuriosum adiret conui-
 uium, hoc illi solum renuntiare iussit: Memento regis te esse
 filium. Stupidum quendam nescio quid nihil ad rem dicen-
 10 tem, interrogauit an villam haberet. & cum ille multa se
 habere prædia dixisset: perge, inquit, & illorum curam ge-
 re, ne & illa negligenter curando perdere contingat, & a-
 mittere simplicem vrbaniatē. Sciscitanti cuidam an vxor
 esset ducenda sapienti, non ego, inquit, tibi sapiens videor?
 15 Et cum annuisset ille, at ego, ait, duxi. Dicente quodam cō-
 plura esse bona, rogat quot numero, & an putet plura esse
 quàm centum. Sæpius dolebat quòd luxuriosa cōuiuia, ma-
 gnificumq̄, apparatus nequiret ferre. Vocatus verò semel
 ad cœnam, intuensq̄ lautissimis cibis diuitem mensam, ni-
 20 hil locutus est, sed tacitus eam luxuriam coarguit, dum so-
 las oleas in cibum sumpsit. Huius denique libertatis causa
 parum absuit quin in Cypro apud Nicocreontem pericula-
 retur cum Asclepiade amico. Nam cum eos rex ad men-
 struam celebritatem euocasset, sicut & philosophos ceteros,
 25 Menedemū dixisse ferunt, Si quidem honesta est huiusmodi
 virorū congregatio, quotidie sunt festa celebrāda: sin aliās,
 superflue quoq; modo celebrat. Ad hæc tyrannus cum ita oc-
 currisset, hanc diem habere se celebrem, vt negetiis omifis
 philosophis congregari liceret, ille seuerius adhuc in sententiā
 30 persistit, ostēdens ex sacrificio oportere nunquam non phi-
 losophos audiendos. Quid plura? nisi à tibi sine admoniti
 fuissent, forsitan perissent. Vnde cum in nauis iactarentur
 flucti-

fluctibus, Asclepiadem dixisse ferunt, Tibicinis peritam modulationem sese scire, Menedemi vero confidentiam perdidisse. Erat autem, ut fertur, & simplici in docendo apparatu, neque in schola vllum circa illum, ut fieri solet, ordinem vidisses. Non subsellia erant per gymnasium disposita, non aliud quippiam, sed ut singulis aut sedere, aut stare, aut ambulare contingit, ita illum audiebant. Alias tamen gloria avidum, ignominiamque metuentem fuisse tradunt. Adde ut cum prius opifici suam ipse atque Asclepiades nauaret operam, & Asclepiades super reiecta lutum ferre cerneretur nudus, is si quem aspiceret praterirentem occultaretur. Postea vero quam ad Rempublicam accessit, ita erat anxius atque sollicitus, ut cum aliquando turam poneret, extra turibulum miserit. Circumsteterat illum Crates aliquando, & quod civilia negotia subisset, probro dabat. Tum ille quibusdam precepit ut illum carceri includerent. Ille nihilominus praterirentem observabat, respiciensque Agamemnonium & ἄνιστρον vocabat. Erat autem nescio quid in eo religionis, & in superstitionem pronior. Denique manducaverat aliquando per ignorantiam in taberna meritoria proiectas carnes cum Asclepiade. Id cum animadvertisset, nausea pallorque turbabatur, donec illum Asclepiades seuerius obiurgans, non carnes diceret eiusce mutationis causam esse, sed presumptam de illis fatuam opinionem. Alias magnanimus fuit vir, & plane liberalis. Corporis in eo iam senis habitus, & status durabat qui erat in iuvene, athleta instar firmus, validus atque adusta facie, obesus item & attritus fuit, mediocrisque proceritatis, ut ex ea constat imagine que Eretrie in veteri stadio cernitur. Est enim veluti ex industria ita sculpta, ut cultam ferè nuditatem corporis praeferat. Erat praterea in suscipiendis amicis omni officio deditus, & quia parum salubris erat, Eretria conuiuia saepe inter poetas musici-

* L'age s'élevé

* φιλωνόδοος
χ^{ος}

musicosque celebrabat. Amabat Aratum & Lycophronem Tragicum poetam, Antagoramque Rhodium, sed maxime omnium studebat Homero. Deinde etiam Lyricis, deinceps Sophocli, atque Acheo inter Satyros veluti secundas partes, & Aeschylis autem primas semper dabat. Unde & aduersus eos qui contra in republica sentirent, ita ferebatur:

Ἠλίσκετ' ἄρα καὶ πρὸς ἀσθενῶν τεχνῆς,
καὶ πρὸς χελεύων ἀετὸς βραχέει χεῖρας. hoc est,
Deprensus olim est ab impotenti celer,

10 Et tarda cepit testudo regem alitum.

Hec autem Achei sunt ex Omphale satyrica. Falluntur igitur qui illum nihil praeter Euripidis Medeam legisse dicunt, quam inter Sicyonij Neophronis poemata legunt. Magistros Platonem & Xenocratem, praetereaque Parabatam Cyrenaicum aspernabatur. Stilponem solum admirabatur. De quo dum aliquando interrogaretur, nihil aliud dixit, nisi, liberalis est. Erat illi ingenium varium & callidum, atque in componendo ita orationem accommodabat, ut neque quum vellet emergere prospiceretur, atque ideo illi difficile occurreretur. Versabat omnia, infinitamque orationis copiam fundebat. Acerrimus item in concionibus erat, ut in successibus tradit Antisthenes, atque huiusmodi rogationibus compellare solebat, Num aliud ab alio differt? ita sane. Aliud est autem prodesse, quam bonum concedebatur. Non igitur prodesse bonum est. Tollebat & proloquia negativa, affirmatiua vero ponebat. Simplicia, ex his maxime probans; quae simplicia non sunt, auferbat, ea & coniuncta & complexa dicens. Scribit Heraclides, decretis quidem eum fuisse Platonicum, dialecticem autem eum fuisse aspernaturum. Denique sciscitanti Aleximo an adhuc patrem cadere desisset, dixisse, neque cecidi, neque desii. Adde et illo oportere ambiguitatem solui, ita vel non dicendo, Ridiculum, inquit, est

* διακαλον
* τες
* v.c. ἐσπίφιστο

est vestras leges sequi, cum liceat in portis reluctari, & contra niti. Cum Bion diuinos studiose ac diligenter insectaretur, mortuos illum iugulare dixit. Alio rursus dicente, maximum esse bonum omnibus quae quisque cupiat frui, multo, inquit, maius est ea solum quae deceat cupere. Refert Antigonus Carystius, eum nihil scripsisse neque composuisse, ita ne dogma quidem vllum afferuisse. Porro in quaestionibus, inquit, ita pugnax erat, ut non prius discederet, quam in eius oculis *ardentis spiritus indicia deprehenderentur. Verum enim cum in verbis esset talis, factus tamen erat placidissimus. Denique cum Alexino plurimum illuderet & obiurgaret grauius, fouit tamen illum beneficiis. Nam ipsius coniugem ex Delphis Chalcidem vsque deduxit, itineris furti, latrociniaque metuentem. Amicitias pie sancteque tuebatur, ut ex ea quae illi cum Asclepiade fuit coniunctione constat, quae profecto admodum insignis erat, ut nihil a Pyladis distaret beneuolentia. Verum maior natu erat Asclepiades, ita ut poeta ipse, Menedemus verò histrio diceretur. Fertur Archepolis tria millia illis designasse, & cum orta esset amica contentio vter secundo loco acciperet, neutrum accepisse. Vxoribus quoque ambos duxisse fama est, Menedemum matrem, Asclepiadem filiam: & cum defuncta esset uxor Asclepiadis, Menedemi cepisse coniugem, illumque quod reip. praesisset, aliam duxisse nobilem & locupletem: nihilominus quoniam communis eis erat domus, rei familiaris administrationem prioris uxori permisisse. Igitur Asclepiades ante illum vita excessit Eretria iam longaeuus, cum vna diu memorabili beneuolentia suauitate vixissent. Fertur post aliquantum temporis cum Asclepiadis amasius ad conuiuium venisset, arcerentque illum ianuus adolentes, Menedemum iussisse introduci, ac dixisse, Asclepiades etiam sepultus ei ianuas aperit. Erant autem qui ambobus fouerent Hipponi-

cus

tus Macedo & Agetor Lamicus. Ex his alter vtrique xxx. minas largitus, Hipponicus verò Menedemo duo millia dragmatum in filiorum dote. Duxerat autem, ut ait Heraclides ex Oropia uxores tres. Porro conuiuia in hunc modum faciebat. Prius ipse cum duobus aut tribus prandebat dum dies in vesperam vergeret. Tum verò vocabat quispiam eos qui aduenerant & ipsos iam canatos. Itaque si qui citius venissent percontabantur exeuntes, quid esset appositum, ac recens id esset nec ne, & si quidem vel olusculum vel * satiusculum quippiam audissent, recedebant; sin verò carnes, ingrediebantur. Lectulis estate * * * hieme veruecum * pelles superponebant. Porro puluinar sibi afferri oportebat. Poculum quod circumagebatur * cotula maius non erat. Bellaria illis saba ac lupini. Interdum verò & pyra vel mala punica & huiusmodi, cum matura, tum praecocia, saepe & carica. Ea omnia memorat Lycophron in satyra quam inscripsit Menedemum, philosophi conscribens laudes, quorum quadam huiusmodi quoque sunt,

Ως ἐκ βραχείας δαιτὸς ἢ βαλὰ κὺλιξ
 Αὐτοῖς κυκλεῖται πρὸς μέτρον, τρεῖς ἡμέρας
 Ὅπως θρασύτης τοῖς φιλοῦσι λόγος. hoc est,
 Ut ex pusillo poculum conuiuio
 Versatur illis ad mensuram, sed mera

25 Sermo eruditus studiosus sunt bellaria.

Primo igitur contemptui haberi cepit, canisque ab Eretrienibus ac delirus appellari. Postea verò in summa admiratione omnium fuit, admodum ut ciuitatis quoque gubernacula sibi traderentur, legationibusque crebris ad Ptolemaum et Lysimachum, praeterea ad Demetrium functus, vbique honoratus est. Cumque illi ciuitas ducenta quotannis talenta persolueret, quinquaginta remisit. Apud quem accusatus

H

quod

quod traderet Ptolemao civitatem, se per epistolam purgavit, cuius hoc initium est:

MENEDEMVS DEMETRIO REGIS.

AVDIO tibi de nobis plurima fuisse narrata, &c. Per eam illum admonet caueret vnum ex his qui sibi essent in-
 fensi Aeschylum nomine. Constat illum ad Demetrium pro
 Oropo * grauisime legatione functum, vt Euphantus quoq;
 in historis meminit. Erat eius in primis studiosus Antigo-
 nus, seq; ipsius discipulum esse predicabat, & cum Barba-
 ros fudisset, circa Lysimachiam, decretum ei scripsit simplex
 atque ab * assentatione alienum, cuius initium est: Duces
 & * consilij primores dixerunt, quoniam Antigonus rex
 praelio domitis Barbaris aduenit in * Eliam, eique prosperè
 cuncta succedunt, visum est senatui ac plebi. Horum igitur
 gratia, & praterea propter summam cum illo amicitiam,
 quod illi civitatem proderet, suspectus habitus, insimulan-
 te Aristodemo, clam exiit, atque Oropi moratus est in Am-
 phiarai sano. Ibi cum perissent aurei calices, vt Hermippus
 ait, communi Bœotiorum decreto loco migrare iussus est.
 Inde profectus marens & patriam clanculum ingressus vx-
 orem ac filias sumens, se ad Antigonum contulit, ibique vi-
 tam marore terminauit. Refert Heraclides his omnino con-
 traria. Nam illum senatus principem Eretriam à tyrannia
 sape liberasse Demetrii viribus fretum. Non igitur Antigo-
 no prodidisse civitatem, sed falsam subisse calumniã, profe-
 ctumque ad Antigonum, cum vt patriam è seruitute eripe-
 ret, illum inducere non posset, septem dies totos cibo absti-
 nuisse, atque ex animi dolore vita excessisse. His similia &
 Antigonus Carystius refert. Soli autem Persæo inexorabi-
 le indixit bellum. Haud enim obscurum erat Antigonum
 cum Menedemi gratia, Eretriensibus temp. voluisset resti-
 tuere, ab eo fuisse prohibitum. Quocirca in conuiuio Mene-
 demus

ἀντιπολιτευο-
 μένων
 π. c. ἐμπερίθε-
 σαι, & me-
 λισσι.
 * π. c. ἀκόλα-
 κού
 * πρόβυλος
 quod mox se-
 natui principi-
 bus veniet.
 Legunt et id in
 οὐ

lege Græcè πο-
 τον non πόλι-
 μου

demus in illum acriter inuectus, inter cetera sic ait, At quis iste quidem philosophus est, sed vir omnium qui sunt aut fuerunt vel futuri sunt, profecto nequissimus. Moritur autem, vt ait Heraclides, septuagesimum tertium agens ætatis 5 annum. In eius autem laudem nos quoque ita scripsimus:

Εκλυόν μὲν ἐδὴ καὶ τὰ δὴ κούρον, ὡς
 Ἐκλὸν ἀπὸ τῆς ἐν ἡμέρῃσιν ἐπὶ αὐ-
 τῷ Μὲν ἐν ἐσθλῶν, κατ' ἔργον ἔφευγας ἐρετρίων,
 Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτῶν ἀνδρῶν ἀψυχῆν ὑδ' ἡγεμῶν
 Επετῆ. hoc est,
 Audita nobis Menedeme mors est tua,
 Qui sponte ad septem dies nihil sumpseris
 Ciborum, opus quidem aggressus Eretricum,
 Sed non virile: suavitati nam impotentia

π. c. καὶ ἔργων
 ἔφευγας

10
 15

Hoc animi.
 Et hi quidem Socratici & qui ab eis profecti sunt. Trans-
 eundum autem est ad Platonem, qui instituit Academiam,
 & ad eos qui ab ipso quotquot fuerunt, eloquentes.

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER TERTIVS.

PLATO.

PLATO Aristone patre & matre Perictiona, sue Potona Athenis natus est. Mater à Solone genus duxit. Solonis quippe frater Dropides, Critiam genuit, cuius filius Calestus Critia filius, qui vnus fuit ex triginta, Glauconisque pater à eo Charmides & Perictione geniti sunt, atque ex ea & Aristone Plato sextus à Solone nascitur. Porro Solon ad Nelcum & Neptunum genus refert. Aristonem quoque patrem à Codro Melanthi filio originem ducere tradunt, qui à Neptuno itidem sanguinem trahere Thrafsillo teste memo-
 rantur. Enimvero Pseusippus in lib. qui Platonis de *Ἐξάκαια* in scribitur, et Clearchus in laudatione Platonis, & Anaxilides in 11. de philosoph. lib. asserunt Athenis famam esse Aristonem Perictione cum esset speciosissima, vim inferre conatum esse, verum fuisse illius conatus irritos, vidisseque
 * in somnis Apollinem, atque ab eo mundam à iugali copula quoad pareret, uxorem seruasse. Nascitur autem Plato, ut Apollodorus testatur in Chronicis, 1 x x x v i i i. olymp. Thargilionis septima, qua die natum Apollinem Delij autumant. Moritur autem, ut Hermippus tradit, primo anno centesime octauae olymp. in nuptiis discumbens, octogesimum & primum etatis agens annum. Neanthes octoginta quatuor annos natum defecisse scribit.
 Est igitur Isocrate minor natu annis sex. Ille quippe sub Lysimacho, Plato sub Aminia natus est. sub quo & Pericles diem obiit. Erat autem * familia Collyteus, ut refert
 Antis

* πηγίδειπνυρ.

* ἀπολλωνίου, Apollinis vultum.

* τὸν δὴ μὲν κολυτῆος, quod ferè paginaverit interpres.

Antileo in secundo de temporibus. Natus est secundum quosdam in Aegina in Phidiade domo, eius qui Thaletis filius fuit, ut Phauorinus ait in Omnimoda historia, patre ipsius cum ceteris misso, in agrum sortiretur, Athenasque reuerso, cum à Lacedaemoniis qui Aeginensibus opem tulerat, expulsi sunt. Ludos quoque magnificos Athenis exhibuit, Dione sumptus suppeditante, ut ait Athenodorus in octauo περιπατηῶν libro. Fratres habuit Adimanthum et Glauconem, sororemque Potonam, de qua Speusippus nascitur. literasque apud Dionysium didicit, cuius & in Anterastis meminit. Exercitatusque est apud Aristonem Argium palaestritam, à quo & Plato propter egregium corporis habitum cognominatus est, cum prius Aristocles ex aui nomine uocatus esset, ut in successionibus tradit Alexander. Sunt qui ob orationis vbertatem & miram latitudinem sic appellatum putent, siue quod ampla fuerit fronte, ut Neanthes scribit. Nec desunt qui in Isthmio palestra, se exercuisse velint. sicut & Dicearchus in primo de Vitis. Pictura quoque fuisse studiosum ac poemata scripsisse, primum quidem dihyambos, deinde melos ac tragœdias. Vox illi gracilis fuit, ut ait Timotheus Atheniensis in libro de Vitis. Fertur & Socrates vidisse per somnium oloris pullum sibi in gremio plumescere, qui continud exortis alis in altum aduolans suavissimos cantus ediderit. * Postridie cum Plato sibi à patre commendatus esset, hunc cygnum quem viderat dixisse. Philosophari cepit primum in Academia, inde se in hortum qui iuxta lege magis colonum est contulit, ut Alexander in Successionibus scripsit, Heraclitum adducens testem. Demum cum tragicam certamen esset initurus, ante * Dionysiacum theatrum audito Socrate igni poemata exussit, dicens:
 Ἡρακλῆς περὶ μὲν ἄδῃ, Πλάτωνος ὅτι σὶν χαρίζῃ. hoc est, Huc ades ð Vulcane, Plato nam te eget in hac re.

* ἰσθμίου.

* κοσμίαι.

in Creso ad vultum male

Hinc annum vicesimum aetatis agens Socratem audiuit, Illo decedente Cratylo Heracliti discipulo & Hermogeni Parmenidis philosophiam tuenti operam dedit. Deinde cum esset annorum duodetriginta, ut ait Hermodorus, Megara se ad Euclidem cum aliis aliquot Socraticis contulit. § Hic Cyrenem profectus Theodorum mathematicum audiuit, atque inde in Italiam ad Pythagoricos Philolaum atq; Eurytum concessit. Ab his se in Aegyptum ad prophetas sacerdoresq; recepit, quod & Euripidem aiunt vna secum profectum esse, atque ibi morba comprehensum, a sacerdotibus

forte ἀπολου marina curatione fuisse absolutū, qua ex re postea dixerit: σθῆνας ἀβλυῖα. *Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. hoc est,*

Mare vniuersa proluit hominum mala.

Quin & dixisse iuxta Homerum Aegyptios omnes medicos esse. Decreuerat Plato magis etiam congregari, verum propter Asiae bella proposito destitit. Regressus vero Athenas in Academia commorabatur. Est autem locus in suburbano nemorosus, a quodam heroe Academio nomine appellatus, sicut & Eupolis in Astrateutis memorat, dicens:

Ἐν εὐσκόις δρῆμοισιν Ἄκαδημει θεῷ. hoc est, 20 In ambulacris Academi vmbrosis Dei.

Sed & Timon in Platonem loquens, inquit:

τῶν πάντων δὲ ἡγεῖτο πλατύς τε, ἀλλ' ἀγορητὴς Ἡδυσπένης τέτιξεν ἰσορροφῶν, δὲ δ' ἑκαδήμει δένδρῳ ἐφεζόμενοι ὅπερ ἀριθμοῦσαν ἱεῖσι. hoc est, 25 Hos inter dux ille Plato celsissimus ibat;

Cuius ab ore melos manabat, quale Hecademii Arbutus lepida modulantur voce cicadae.

Antea enim per a tenue scribebatur Ecademia. Hic igitur Philosophus Isocrato amico vtebatur, Enimvero Praxiphanes quandam conscripsit inter eos habitam de Poëtis scholam, cum in rure Platonis hospitio fruereetur Isocrates.

Ter illum militasse Aristoxenus auctor est, primò in Tanagram, secundo in Corinthum, tertio in Delum, vbi & victoria potitus sit. Miscuit Heracliteorū Pythagoreorumq; ac Socraticorum rationes, atque in his quidem qua sensibus subiaccnt, Heracliti partes tuebatur. Porro in his qua ad intelligentiam pertinent, Pythagore acquiescebat. In rebus autem ciuilibus Socratem suum maxime amplectebatur: atq; ita in vni corpus triplicem Philosophia compegit rationem. Aiunt quidam, ex quibus Satyrus est, Dion illum

scripsisse in Siciliam, vti tres libros Pythagoricos sibi emeret, a Philolao centum minis. Erat enim satis opulentus, acceptis a Dionysio plusquam octoginta talentis. Sicut enim Honetor scribit in libro cuius est titulus; An pecuniosum oporteat esse sapientem, Multum illi Epicharmus contulit comicus, cuius & plurima transcripsit, ut Alcimus in eis libris quos ad Amyntam scripsit, quatuor numero, meminit. Eorum in primo ita loquitur; Constat autem & Platonem complura sibi de Epicharmi libris assumere. Id ita inspiciendum est. Sensibile asserit Plato, quod aut in qualitate aut in

quantitate nunquam persistat, sed diffluat semper, atq; immutetur. Vcluti si numerum ex iis tuleris, quae neq; aequalia, neq; aliqua, neq; quanta, neq; qualia sunt. Porro ista sunt quorū semper generatio est, nunquam vero substantia. Intelligibile vero cui nihil vel accidit, vel decedit. Hoc autem

sempiternorum natura est, quam similem atq; eandē semper esse cōtingit. Atqui Epicharmus de sensibilibus atq; intelligibilibus in hanc sententiā expresse loquitur. * addidit praterca Alcimus. Aiunt autē sapientes animam, alia quidē sentire per corpus, puta videndo atque audiendo; alia verò ipsam per seipsam animaduertere, nullo corporis officio vterem. Quocirca eorum quae sunt, alia sensibus percipi, alia intelligentia ratione cōprehendi. Quare Plato quoq; oportet

* ἐπὶ δελίῳ. Nam Delium Tanagraeorū est municipium, & Apollinis templum.

Gellius decem millibus denariū mercatum scribit,

Graecus codex habet praterca haec, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σοφῶν παρῶν, ἡμῶν δὲ τὰ κακά & reliqua, quae sensum quantur, mul-

tere dicebat eos qui cuperēt rerum initia colligere, ipsas primū species, quas Ideas vocat, secundum se ipsas distribuere, puta similitudinem et monadē, multitudinē atq; magnitudinē, & statumq; et motū. Secundo ipsum per seipsum, honestū ac bonum, iustum, atq; huiusmodi cetera subiicere. Tercio conspice quæ sibi mutuo cohærent Idea, puta scientiā aut magnitudinem siue dominationem, simul & illud cogitare, ea quæ sunt apud nos ex illorum participatione eis æquiuocant fieri. Exempli causa, dico iusta esse quæ iusto communiucant; honesta, quæ honesto. Est autē vnaquæq; species æter-

na, ac præterea intelligentiā omni perturbatione vacua.

Quocirca & Ideas in natura velut exemplaria dixit subsistere. Alia his esse similia quæ maximè ad istarum similitudinem consistant. Epicharmus igitur de bono atque ideis ita ferè differt: Num tiliarum cantus res aliqua est? ita sanè, homo igitur ipse cantus est. nihil minus. Age videamus, Tibicen aliquis homo ne tibi videtur nec ne? homo profectò.

Non ne igitur idem tibi videtur de bono, aliud esse bonum, aliud vero rem? si quidem secundum seipsum quisquis illud didicerit, iam bonus efficitur. quemadmodum qui tiliarū

cantum didicerit, tibicen; qui saltare, saltator; qui cōplecti, complexor meritò dicitur, atque in hunc modum de ceteris, quòd qui ea didicerit, non ars ipsa, sed artifex vocatur. Plato in opinione de ideis ait: Si quidem est memoria, ideas in

his quæ sunt, existere, quòd memoria quæta cuiusq; rei ac manentis sit: manere autem præter ideas nihil. Quo enim, inquit, modo seruariantur animantes, nisi & ideam attingissent, & præterea naturalem mentem accepissent? Meminit autem similitudinis & pabuli cuiusmodi illis esse soleat, ut cæcès quòd sit animalibus omnibus insita similitudinis intelligentiā. Quocirca et quæ sunt eiusdem generis sentiunt.

Porro Epicharmus ita ferè ait: Sapientia nō in vno tantū

con-

consistit, sed quæ viuunt omnia, notionem quoque habent. Nam gallina, si advertere volueris, non parit viucentes pul-

los, sed oua prius incubat, & calore animat. Hæc autem sapientia, ut sese habeat, natura nouit sola. Ab ea quippe eruditur, Ac rursum, Nihil profectò mirum si ita loquar, & placere eas sibi & videri præclare natas. Nam & canis canini videtur esse pulcherrimus, & boui bos, & asinus asino, sus item sui videtur venustate præstare, ista & huiusmodi quatuor libris prosequitur Alcimus, admonens quantum

emolumenti Plato ex Epicharmo sibi comparauerit. Quòd autē neq; Epicharmus ipse hoc ignorauerit, ex iis conicere licet, quæ præfagiens ac veluti diuimans fore imitatorum sui, sic ferè ait; Ut autem ego puto, imò pro comperto habeo, mearum adhuc erit memoria rerum, meorumq; ser-

monum, eisque quispiam acceptis, metro soluto, quo nunc constat, coloreque adiecto, purpuram venustate verborum componet, & inuictusq; ipse alios facillè superabit. Viderur Plato Sophronis quoque mimographi libros antea neglectos primus Athenas inuexisse, gestumq; ex eis duxisse, qui

& sub eius capite fuerint reperti. Ter autem nauigauit in Siciliam, primò quidem ut insulam cræterisque videret, quo tempore Dionysius Hermocratis filius tyrannus impulit, ut secum loqueretur. vbi cum ille de tyrannide disserteret, dicens non id præstare quod sibi soli esset vtile, nisi & virtute excelleret, offensum tyrannum & iratum dixisse aiunt. Verba tua ocioforum senum sunt. & ille, & tua inquit, tyrannidem sapiunt. Ad hæc indignatum tyrannū primò quidem necare illum voluisse. deinde verò à Dione & Aristomene exoratum, id quidem non fecisse, verum Polidi

Lacedæmonio qui per id temporis legatus ad se venerat, eum tradidisse, ut venundaretur. Eum ille in Arginam adductū vendidit. Quo tempore Charmander Charmandridis filius

II 5 cum

νετρεται δὲ
περὶ ἰουμ, ἰν-
τερπες λεγί-
σθαι δὲ τῶν
ἐπιμ.

eum mortis reum esse accusauit. Iuxta promulgatam enim apud eos legem capitale erat, si quis Atheniensium eam insulam adiisset, atque ipse eam legem tulerat, ut Phauorinus memorat in Omnimoda historia. Ceterum cum à quodam fuisset dictum, & disciplina gratia Philosophum eò ascendisse, absolutum dimiserunt. Afferunt plerique illum & in cationem adductum, ubi cum obseruaretur, nihil penitus locutum fuisse, prompto animo quicquid contingeret, accipere paratum, illos eum minimè quidem occidendum, sed solum vendendum captiuorum more decreuisse, Aderat forte Aniceris Cyrenaeus; is eum viginti minis, siue ut alij volunt, triginta redemit, remisitq; Athenas ad amicos. Illi extemplo pecuniam Aniceridi remisissent. Sed hanc ille omnino accipere noluit, afferens non eos solos dignos esse quibus Plato cura esset. Alij Dionem eam misisse pecuniam dicunt, illumq; eam nulla ratione admisisse: sed hortulum quoque in Academia sibi comparasse, Polidem verò à Chabria superatum, & postea in Helice fuisse submersum, fama est, demonio illi indicante ista illum Philosophi gratia perpeti, ut Phauorinus in primo commentariorum meminit. At qui non quieuit Dionysius ipse, verum cum didicisset quae illi contigissent, scripsit Platoni, orans ne in se maledicta ingereret. Ad quem ille scripsit, non sibi tantum superesse orij, ut Dionysii meminisset. Secundo profectus est ad iuniorem Dionysium, postulans terram atque homines qui iuxta constitutam ab eo Remp. viuerent. Id ille quanquam pollicitus, non praestitit. Nec absuit secundum quosdam suspicio illum magno sui periculo Dioni & Theota persuadere tentasse, illorumq; erexisse animos ad liberandam insulam, Quo tempore Archytas Pythagoricus scripta ad Dionysium epistola purgauit illum à suspitione, atq; receptum Athenas remisit. Est autem epistola huiusmodi.

ARCHY-

ARCHYTAS DIONYSIO S.

MISI MV S omnes Platonis necessarii Lamiscum & Photidam, virum illum abs te recepturi & iure antiqua nostra amicitia. Rectè igitur feceris, si memineris quanto à nobis studio efflagitasti Platonis ad te aduentum, ut nos illum venire hortaremur, facturum te spondens omnia: illumq; liberè accedere & abire permissurum. Memor esto igitur quanti illius aduentum feceris, quòdque eo tempore plus ceteris amaueris. Quòd si qua orta similitas est, humanus te agere conuenit, illumq; nobis restituere illatum. Hac enim si facis, iustitià coles, ac nobis gratificaberis. Tertio accessit. Dionem reconciliaturus Dionysio: sed cum id obtinere nequisses, infecto negotio ad patriam rediit. Vbi ad Remp. accedere quidem noluit, quamuis maximè ciuilis esset, ut ex his constat qua scripsit. Ratio autem cur abstinerit à publicis negotiis, illa in primis fuit, quòd plebs alis institutis & moribus assueuerat. Refert Pamphila in vigesimo quinto commentariorum, Arcadas ac Thebanos condita ciuitate ingentis magnitudinis rogasse illum ut eam Remp. instrueret, quos cum ille didicisset aequalitatem sectari nolle, profectum nò esse. Fectur & Chabriam ducem reum mortis secutus, cum id ciuium nemo tentare voluisset, quando & arcem cum Chabria ascendenti Crobylus sycophanta conuiciatus dixit, alteri opem laturus accedis, quasi verò nescias & te manere Socratis & venenum? Ad quem ille, quando pro patria militabam, pericula pertuli, & modo amici gratia ne desim officio, perlibenter me periculis expono. Primus hic, ut Phauorinus ait in octauo omnimode historia, dialogos introduxit, primusq; inquisitionis modum per resolutionem Leodamanti Thasio induxit. & primus in Philosophia nominauit Antipodas & elementum & Dialecticam & Poëmata & pralongum in numero, extremorumq;

Ἐπιπέδον ἐπιφάνειαν

ζυμῆς *planam superficiem, ac Dei providētiā. Primusq;
 Philosophorum orationi Lysie Cephalī filij contradixit, ip-
 sam ad verbum exponēs in Phaedro, primusq; Grammatica
 vim speculatus est. Cumq; primus omnibus ferē qui ante se
 fuerant, contradixerit, queri solet, cur Dēmocriti mentio-
 nem non fecerit. Refert Neanthes Cyzicenus hunc cum in
 Olympia aliquando descendisset, Græcorum in se omnium
 ora cōvertisse, ac eodem tempore Dionī congressum, aduer-
 sus Dionysium bellare instituenti. Porro in primo commen-
 tatorum Phaurini fertur, Mithridatem Persam Platonis
 statuam in Academia locasse, ita inscriptam, Mithridates,
 Rhodobati filius Perses, Musis imaginem Platonis dicavit,
 Silanionis opus. Tradit Heraclides iuvenem Platonem aded
 fuisse verecundum, aded compositum, vt nunquā risisse nisi
 modicē, deprehensus sit. Cum tamen esset eiusmodi, ne sic
 quidem comicorum conuicia effugit. * Theopemptus enim
 in Antiochare sic ait:

Ἐν γὰρ ἐστὶν ἕδ' ἔν·
 Τὰ δ' αὖ μάλισ' ἐν ἐστὶν αἰς φησὶ Πλάτων. *hoc est,*

Vnum enim ne vnum quidem est,
 Sed vix dua sunt vnum, narrat vt Plato. *20*

Sed & Anaxandrides in Theseo,
 Οτε τὰς μορίας ἐπρωγεν ὡσπερ Πλάτων, *hoc est,*

Quando vorabat oleas noster vt Plato.
 Timon quoque ita illum * agit, *25*

Ὡς ἀνέπαυε Πλάτων πεπασμένα θαύματα εἰδ' αἰς. *i.*
 Vt conficta Plato astutus miracula sumpsit.

Et Alexis in Meropide,
 Εἰς χερσὸν ἤκεις αἰς ἐγώ γ' ἀπορριμένῃ

Ἀπο κάτω τὰ περιπατῆ σ', ὡσπερ Πλάτων
 Σοφὸς ἕδ' ἐν εὐρηκ', ἀλλὰ κοπιῶ τὰ σκέλη. *hoc est,* *30*
 In tempore ipso tu venisti, verum ego

Ἦ. α. θ. ὁ π. α. μ. ὡ. σ. ο.

Ἦ. α. ρ. α. γ. α. μ. α. ρ. α. τ. ἰ. ζ. α. ν.

Sursum ac deorsum tristis, vt Plato, feror
 Misera, labore frustra lassis cruribus.

Et rursum in Acylione;

Ἀγέεις περὶ ὧν οὐκ οἶσθα, συγγενῶς τρέχων
 Πλάτωνι, ἢ γέροντι δίδασκον ἢ κρόμμυον. *hoc est,*
 Ignota nobis narras, planē cursitans
 Platonis instar, ac nosce cepe & litron.

Amphibis in Amphicrate,

Τὸ δ' ἀγαθὸν ὅτι παρ' ἐστὶν, ἢ σὺ τυγχάνειν
 Μέλεις διὰ ταυτῶν, ἢ ἴσον οἶδα τῶτ' ἐγὼ
 Ὡς δεσποτ', ἢ τὸ πρὸς Πλάτωνι ἀγαθὸν. *hoc est,*
 Atqui bonum illud quod nancisci cogitas
 Te posse, propter hanc, certē id minus scio
 Platonis illud quam bellum bonum ὁ here.

In Dexidemide verd ait, ὡς Πλάτων

Ὡς ἕδ' ἐν οἶσθα πλὴν σκευθῆσ' ἀζῆσιν μόνον,
 Ὡσπερ κοχλίας, σιμῶδες δ' ἀπρηκτῆσ' ἡδὲσ' ὄφρ' ἔσθ'. *hoc est,*
 Aliud nil potes quam merere mi Plato,
 Et fronte semper corrugata, vt cochlea.

Cratinus in subdititio,

Ἀνθρωπῶσι εἰδηλοῖσθαι, ἢ ψυχῆν ἔχεις.
 Κατὰ μὲν Πλάτωνι, ἢ οἶδ' ἔσθ' ἡδὲσ' ὄφρ' ἔσθ'. *hoc est,*
 Homo es profecto, mentemq; & sensus habes.
 Iuxta Platonem, vix scio, verum arbitror.

Alexis Olympiodoro,

Σῶμα μὲν * ἐμὸν τὸ θνητὸν ἀνθρωπῶσι ἐγένετο. *Legitur ἐμὸν*
 Τὸ δ' ἀθάνατον ἐξῆρε πρὸς τὸν αἴρα.

Ταῦτ' ἢ σχολῶν Πλάτωνι; *hoc est,*
 Homo suis quidem mortale, in me quod suis

Mortale, quod non suis, in auram euauit.
 Num hæc ex Platonis schola?

Et in Parasito.

Ἡ μετὰ Πλάτωνος ὁ ἀδολοσχεῖν καταμόνας. hoc est,
Aut cum Platone solitarium loqui.

* κέρκη.

Subsannat & hominem Anaxilas in Bortyllione & * Cerco, & πεισσίας. Aristippus in quarto de antiquis deliciis ait illum adolescentis cutusilam Stella nomine qui cum eo Astrologia dabat operam, amore captum, Dionis etiam cuius meminimus: Nonnulli & Phadrum amasse putant. Indicium autem amoris fuisse epigrammata ab eo in illos conscripta.

Ἀσέρας εἰσαθρεῖς ἀσὴρ ἐμὸς, εἶθε γνοίμην 10

Οὐρανὸς ὡς πολλοῖς ὀμμασιν εἰς σε βλέπω.

Ἀσὴρ πρὶν γὰρ ἔλαμπε ἐν ζῳοῖσιν ἑῷ,

Νῦν ὃ θανάτων λάμπεις ἑσπερὸς ἐν φθιμένοισι. hoc est,

O vitam calum fierem cum sidera cernis

Mi Stella, ut multis in te oculis tuerer.

15

Iamdudum viuis lucebas lucifer, at nunc

Exinctus lucet Hesperus Elysiis.

In Diogenem vero in hunc modum,

Δάκρυα γὰρ ἐλάβη τε καὶ Ἰλιάδῃσι γυναιξὶ

Μοῖραι ἐπέλωσαν δῆποτε γενομέναις. 20

Σοὶ δ' Δίων ῥέξαντο γὰρ ἐπὶ νίκιον ἔργον

Δαίμονες εὐρείας ἀλατῆρας ἐξέχεαν.

Κεῖσαι δ' ἀνρυχόρα ἐνὶ πατρίδι τίμιος ἀσείς,

Ὡ ἐμὸν θαμνῆας θυμὸν ἔρωπ Δίων; hoc est,

Et lacrymas Hecuba, & Troianis fata puellis

Decrevere recens ex genitrice satis. 25

At tibi post partos praclaro Marte triumphos

Spes reliqua est nullis clare Dion Superis.

Te patria ampla fouet, cumulat te civis honore,

Quo mihi nunc mentem perdis amore Dion? 30

Hoc enim illius sepulcro inscriptum Syracusis tradunt.

Quin & Alexim amasse fertur, & Phadrum, quem admodum

dum diximus, in quos scripsit in hunc modum,

Νῦν ὅτε μηδὲν ἀλεξίς ὅσον μόνον εἶπ' ὅτι καλὸς;

Ὡπτα, καὶ πάντῃ * πάσι περιβλέπει.

Θυμὲ, τί μινύεις κυσὶν ὀσθόν; εἴτ' ἀνίσεις

5 Τσέρον, ὅχ' οὕτω Φαῖδρον ἀπαλώσαμεν; hoc est,

Nunc quoniam nihil est quoquod se vertetur omnis,

Solum quod pulcher visus Alexis ait:

Quid mi amice os canibus prodis, mox inde molestus

Detrectas, Phadrum sicine perdidimus?

10 Archeanassa quoque Colophonia usum esse, in quam sic scripsit,

Ἀρχεάνασσαν ἔχω τὴν ἐκ κολοφῶν ἑταίραν;

Ἡς καὶ ἐπὶ ρυτίδων ἔζετο δριμύς ἔρωσ.

Ἀ δειλοὶ νεότητι ἀπαντήσαντες ἐκείνης

15 Πρωτοπλοῦ, δι' ὅσας ἤλθετε πυρκαϊῆς. hoc est,

Archeanassa mihi est meretrix Colophonias, feris

Cuius & in rugis sedit acerbus amor.

Quas miseri flammis, per quanta incendia ab istis

Libata illa quibus prima iuventa fuit.

20 In Agathonem item,

τὴν ψυχὴν ἀγάθωνα φιλῶν ἐπὶ χεῖλεσιν ἔσχον;

Ἡλθε γὰρ ἡ Σλήμων ὡς διαβησομένην. hoc est,

Suaavia dans Agathon, animam ipse in labra tenebam:

Aegra etenim properans tanquam abitura fuit.

25 Item aliud,

τῷ μίλλω βάλλω σε, σὺ δ' εἰ γὰρ ἐκύσα φίλεις με

Δεξάμενη τ' σῆς παρ' αἰνῆς μετὰ δ'.

Εἰ δ' ἄρ' ὁ μὴ γένοιτο νοεῖς, τ' ἔτ' αὐτὸ λαβύσα

Σκέψαι τὴν ἄραν ὡς ὀλιγοχρόνιος. hoc est,

30 Malo ego te ferio. tu me si diligis, illud

Suscipe, me imparti & virginitate tua.

Hoc fieri si posse negas, hoc suscipe malum, &

Quam

* αἰῶν, πᾶσι
ἑπιερίφεται

Hoc distichon a Platone ad huc adolescente scriptum p. 115 Gellii.

Quam pereat paruo tempore forma vide.

Μῆλον ἐγώ, βέλλει με φίλων σέ τις. ἀλλ' ἐπίνευσον
Ξανθίππη, καὶ γὰρ ἔγ' οὐ μαλακὸν βουδα. hoc est,

Malum ego, me iaculatur, amat qui te. annue queso
Xanthippe, tibi mox nam & mihi forma perit.

Aiunt & illud in Eretrientes insidius exceptos ipsius esse;

Εὐβοίης γένε' ἡμῶν Ερετρικὸν, ἀγχι δ' Ἰέσων
Κεῖμαδα, φεὺ γαίης τόσον ἀφ' ἡμετέρης. hoc est,

Eubœa finimus Eretrum genus. at prope Susas

Condiamur, veni nostra tam procul a patria!

Et illud,

Ἀ Κύπρις μούσαισι κορέσσια τῶν Ἀφροδίταν

Τιμαῖτ', ἢ τὸν Ἔρον ὑμῖν ἐροπίσομαι.

Χ' αἰ Μῦσαι, ποτὶ Κύπριν ἀρεὶ τὰ σαμύλα τᾶντα;

Ἀ μῖν δ' οὐ πέτα. Τέτο τὸ παιδάριον. hoc est,

Hæc Venus ad Musas: Venerem exhorrescit e nymphæ,

In vos armatus aut Amor insiliet.

Cui contra Muse: lepida hæc ioca tolle precamur.

Aliger huc ad nos non volat ille puer.

Item aliud,

Χρυσὸν ἀνὴρ ἑυρέων ἔλεπεν βρόχον. αὐτὰρ ὁ χρυσὸν

Ὀν λίσσεν ἐχ' εὐρέων ἦψεν. ἀν' εὐρε βρόχον. hoc est,

Aurum qui reperit, laqueum abiicit: alter, amisso

Auro, collo aptat quem reperit laqueum.

At verò Molon hostili aduersus illum animo, non id ait
esse mirandum, si Dionysius Corinthi, sed si Plato esset in

Sicilia. Videtur & Xenophon haudquaquam amico in
illum fuisse animo. Nam veluti contentionis studio simi-

lia scripsere, Symposium, Socratis descensionem, com-

mentaria moralia. Ad hæc ille de Repub. hic Cyri scripsit
infantiam, quam in suis legibus Plato scitam dixit: neque

enim eiusmodi fuisse Cyrum. Tum anbo cum Socratem
semper

semper habeant in ore, nusquam reperies sui inuicem fe-

cisse mentionem: Semel tantum Xenophon Platonis me-

nimit in tertio commentariorum. Fertur & Antisthenes

cum eorum quæ scripserat quippiam recitare vellet, orasse

illum vt adesset recitanti. Et cum roganti cuiusmodi id es-

set, libri eius titulum explicuisset, de eo inquit, quod non sit

contradicere. Tu ergo, ait ille, de hoc ipso quomodo scri-

bis? & cum doceret * contra suam venire sententiam,

scripsit aduersus Platonem dialogum, Sathonem illum in-

scribens. Ex eo iam alienis animis in se inuicem fuere.

Aiunt Socratem cum Platonis Lysidem audisset recitari,

proh dij immortales dixisse, quam multa de me mentitur

adolescens! Scripsit quippe non pauca vir ille, quæ Socra-

tes non dixit. Fuit illi & aduersus Aristippum haud ob-

scura simultas. Nam in libro de anima illum insinulat,

quod abfuerit morienti Socrati, cum in Aegina vicino Atti-

ca loco per id temporis moratus sit. Erat illi cum Aeschi-

ne quoque, vt fertur, Socratis auditore contentio, quippe

cum a Dionysio magnifieret, egensque rerum omnium ad

eum profectus esset, a Platone despectum, atque ab Ari-

stippo fuisse commendatum. Porro sermones quos Crito-

nem fecit in carcere loquentem, cum Socrati consuleret

fugam, Aeschini fuisse tradit Idomeneus, illi verò a Pla-

tone huius odio fuisse attributos. Eius verò nusquam in

libris suis Plato mentionem fecisse deprehenditur, præter-

quam in libro de immortalitate anima, & in Socratis de-

fensione, idque tenuiter. Enimuero styli ipsius genus, inter

poëma & prosam orationem medium ait Aristoteles flue-

re. Hunc solum Platoni assedisse quodam loco Phaurori-

nus ait, cum librum de anima recitaret, reliquos omnes

surrexisse. Plerique autumant Philippum Opuntium ip-

sius leges quæ erant in cera, transcripsisse, huius & Epimo-

munda esse aiunt. Euphorion ac Panatius initium librorum
 de Rep. sapius inuentum inuersum atque immutatum di-
 xere. Eam ipse Remp. Aristoxenus totam ferme in Pro-
 tagora contradictionibus asserit scriptam. Phadrum pri-
 mo illum scripsisse fama est. Habet enim questio illa non
 nihil iuuenile. Porro Dicæarchus totum id scribendi genus,
 vt graue ac molestum carpit. Platonem tradunt cum vi-
 disset quendam aleis ludentem increpasse, & cum ille,
 quam me in paruis reprehendis diceret, respondisse: At est
 consuetudo non parua res. Rogatus an ipsius monumenta
 sicuti superiorum futura essent, primum, inquit, compara-
 re oportet nomen, tum multum promorum fuerit. Ingres-
 so aliquando Xenocrati, eade, inquit, hunc puerum. Nam
 ipse quiddam iratus sim, nequeo. Cuidam item seruorum, iam,
 inquit, vapulasses, nisi iratus essem. Cum equo insedisset,
 continuo descendit, dicens vereri se ne equi * ferocitate ra-
 peretur. Ebriis consulere solitus erat, vt in speculo se stu-
 diosè intuerentur, quoad eiusmodi seditate deterrerentur.
 Potare vsque ad ebrietatem nusquam decere monebat,
 praterquam in diebus festis dei largitoris vini. Somnus
 item immodicus illi displicebat. In legibus siquidem ait,
 Dormiens autem nemo vllius precij est. Veritatem sua-
 uiorem auditu omnibus qua dicerentur. Alij vera loqui
 iucundius omnibus dixisse putant. Sic autem & de ve-
 ritate dixit in legibus. Praclarum quiddam est veritas, &
 hospes, atque durable. Verum id persuadere non facile vi-
 detur. Optabat insuper memoriam sui, vel in amicis vel
 in libris relinqui. * Locis & ipse vtebatur plurimum. Mo-
 ritur eo quo diximus modo, x l i i. Philippi regis anno, vt
 Phauorinus in l i i. comment. refert, a quo & obiurga-
 tum fuisse illum * Theopompus auctor est. Myronianus in
 similibus ait Philonem meminisse prouerby de Platonis pe-
 diculis

* ἰπποφίε.

* ἰπποφίε.

Græcè legitur
 Θεοπόμπου
 ἢ superius.

diculis, quasi sic ille defecerit. Sepultus est autem in Acade-
 mia, vbi plurimum temporis philosophatus fuerat. Vnde et
 qua ab eo fluxit secta Académica est appellata. Corpus ei
 elatum honorificè, et ab his qui eò conuenerant conditum.
 5 Eiusmodi fuit ipsius testamentum. Hæc legauit Plato atque
 reliquit: Hephæstiadeum fundum, cui ab aquilone vicina
 via est, quæ ducit à templo Cephisiadum, ab austro Hera-
 cleum Hephæstiadum; ab ortu solis Arcestratus Prearius,
 ab occasu Philippus Cholidensis. Hunc autem nemini licitū
 10 sit aut vendere, aut alienare, sed sit Adimanti filij quantum
 fieri potest. * Enerefiadumq; fundum quem erit à Callima-
 cho, cui ab aquilone vicinus est Eurymedon Myrrhinusius,
 ab austro Demonstratus Xypeteron, ab ortu Eurymedon
 Myrrhinusius, ab occasu Cephissus. Argenti minas tres, ar-
 15 genteam phialam pendente drachmas C L X V. Cymbium
 ponderis drachmarum quadragintaquinque: anulum au-
 reum, & in aurem aureum, ambo drachmas quatuor &
 tres obolos pendencia. Euclides lapicida mihi debet minas
 tres. Dianam dimittit liberā, famulos relinquo Tychonem,
 20 Bictam, Apolloniadem, & Dionysiu. supellectilem & vasa
 scripta, quorum habet exemplar Demetrius. Nulli autem
 quicquam debeo. Curatores erunt Sosthenes, Speusippus,
 Demetrius, Hegias, Eurymedo, Callimachus atq; Thraspis.
 Hoc testamēti ipsius exemplar. Sepulcrū eius his illustra-
 25 tum est epigrammatibus, quorum illud primum est;
 Σωφροσύνη προφέρει θνητῶν ἡθρὰ τε δικαίω
 Ευθάδε δὴ καί ται * δὴ Ἐ Αριστοκλῆς, ἦ τις
 Εἶδὲ τις ἐκ πάντων σοφῆς μέγαν ἔσχατον ἔπαινον
 * Οὗτος ἔχει πλείστον, καὶ φθόνος οὐχ ἔσεται. hoc est, excusum habes
 30 Iustitia cunctis præstans, vitæque modesta;
 Hoc situs in tumulo diuus Aristocles.
 Si quenquam ad magnos sapientia vexit honores,
 I I Hunc

Hunc citra inuidiam vexit & ipsa virum.

Item alterum,

Hoc epigramma
Spreuſippo ad-
ſcriptū reperi,
hauꝑ ſuo an
falſo.

Γαῖα μὲν ἐν κόλπῳ κρύπτει, τὴνδε σῶμα Πλάτωνος,
Ψυχὴ δ' ἀθανάτων τάξιν ἔχει μακάρων.

Τῶν δ' ἀρίστων, τὸν τίς ἔτι γλήθῃ νεύων
Τιμᾶ ἀνὴρ ἀγαθὸς θεῖον ἰδόντα βίον. hoc est,

Corpus habet gremio comectum terra Platonis,

Mens sed habet superum tecta beatam deum.

Diuinum quem iam veneratur quisquis honestus,

Et probus est, cuius vel procul est regio.

Et aliud recentius,

Αἰετὲ τί τί τ' εἰ βέβαια ὄπισθε τάφῳ, ἢ τίνος, εἰπέε,
Ἀσεύοντα θεῶν οἶκον ἀποσκοπέεις;

Ψυχὴς εἰμὶ Πλάτωνος ἀποπλεγμένης ἐς ὄλυμπον

Εἰκὼν, σῶμα δ' τῷ γηγενὲς ἀτθῆς ἔχει. hoc est,

Quid monumenta super volucrum regina volasti?

Tu mihi dic superum quam tueare domum?

Diua ego sublata in caelum seror ymbra Platonis,

Terrenum at corpus Attica seruat humus.

Est & nostrum in hanc sententiam,

Καὶ πῶς εἰ μὴ φοῖβος εἴδ' Ἑλλάδα φῦσε Πλάτωνα

Ψυχᾶς ἀνθρώπων γράμμασιν ἠκέσαστο.

Καὶ ἴδ' ὅ τῆδε γαῖας Ἀσκληπιὸς ἐστὶν ἱππῆς

Σώματος, ὡς ψυχῆς ἀθανάτοιο Πλάτων. hoc est,

Ni doctum Graecis genuisses Phœbe Platonem,

Proxus nemo animis qui medeatur erat.

Corporis est medicus satus ex te Asclepius agri,

Aeterna vt sapiens est anima ipse Plato.

Et aliud de eius morte,

Φοῖβος ἔφυσε βροτοῖς Ἀσκληπιὸν, ἢ δὲ Πλάτωνα

Τὸν μὲν ἵνα ψυχὴν τὸν δ' ἵνα σῶμα σάοι.

Δαιμόνιος δ' γάμον, πόλιν ἠλυθεν, ἢν ποτὲ αὐτῷ

Ἐκπῶ

Ἐκπῶ, ἢ δὲ πᾶσι δὴ ζῶντος ἐνιδρύσατο. hoc est,

Produxit nobis Asclepium atque Platonem

Phæbus, vt hic corpus curet, & ille animum.

Coniugium celebrare volens, quam condidit olim

Vrbem adit ipse, Iouis quamque solo posuit.

Atq; ita se habent epigrammata. Discipuli verò fuere Speu-

sippus Atheniensis, Xenocrates Chalcedonius, Aristoteles

Stagirites, Philippus Opuntius, * Hestias Perinthius, Dion

Syracusanus, Amyclus Heracleotes, Erastus et Cariscus Ἰστιαῖος

10 Scepſy, Timolauſ Cyzicenus, Euaon Lampſacenus, Pitbon

& Heraclides Aenij, Hipporhales et Calippus Atheniensis,

Demetrius Amphipolites, Heraclides Ponticus, et complu-

res alij. Cum his & mulieres dua, Laſthenia Mantinea, &

25 Axiothea Phliaſia, qua, vt Dicaarchus auctor est, virili vte-

batur veste. Theophrastum item illius fuisse auditorem qui-

dam referunt, & Hyperidem oratorem, Chamaleon & Ly-

curgum ait, Polemo & Demosthenem scribit ipsius fuisse

studiosum. Sabinus item ait & Mnesistratum Thasum in

quarto de meditatione libro, & est id quidem verisimile.

20 Verum enimvero cum Platonis in primis studiosa sis, idque

hauꝑ sanè iniuria: Philosophi summi dogmata peculiari

quodam amore ac studio præ ceteris indagare soleas, opera-

pretium existimaui & sermonum illius naturam, & dialo-

gorum ordinem, & perſuaſionis aut inductionis vim, pro vi-

25 ribus, veluti per elementa capitâq; digerere, vti neq; de il-

lius vita quam collegimus, dogmata quoq; & decreta desi-

derentur, aliàs quippe iuxta proverbium, noctuâ Athenas,

si ea qua per species distribuuntur, enarrare tibi oportebit.

Dialogos itaq; primū Zenonem Eleatē scripsisse seruit. Ari-

30 stoteles in 1. de poetis, Alexamenū Stryreū sine Teiū, sicut &

Phauorinus in commentariis tradit. Ceterum Plato, meo

quidem iudicio, id genus expoliuit, adhuc aliqui rude,

atque perfecit. Ita non solum ornata & expolita orationis,
 verum & ipsius inuentionis dignissimè sibi primatum ven-
 dicat. Est autem Dialogus ex interrogatione & responsione
 compositus, de ea re qua vel philosophiam vel reip. partes
 attingat, cum decenti & congrua expressione personarum
 que assumuntur, accuratèq; compositione verborum. Diale-
 ctica est disputandi ars per quam aliquid aut probamus aut
 improbamus, ex interrogatione itidem, & responsione dif-
 ferentium. Enimvero Platonica orationis geminus stylus
 est, vterque summus. Alter ex his qui instituit atque im-
 10 buit, appellatur $\delta\epsilon\mu\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$, alter in inquirendo versatur, di-
 citurque $\zeta\eta\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$. Prior ille in duo distinguitur genera,
 alterum in speculatione consistit, alterum in actione. Pri-
 mum in naturale ac rationale, secundum in morale ac ciui-
 le diuiditur. Porro secundus ille itidem in duas species scin-
 15 ditur, prima qua exercetur, vocaturq; gymnastica, secunda
 in certaminibus est, & agonistica dicitur. Quin & gymna-
 stica bipartita diuisio est, altera velut incunabula exercita-
 tionis fouet, vocaturq; Mæutica: altera iam suis viribus
 nititur, tentatq; quid possit, & Pirastica dicitur. Agonisti-
 20 ca item est bipertita distinctio, alia demonstrationi inseruit,
 & Endictica vocatur, alia exhortatur, & Anatreptica di-
 citur. Neq; sanè nas fugit plerisque Platonis dialogos aliter
 ac nos distinguere. Dicunt enim ex hijs alios dramaticos,
 quod quasi poema videantur imitari, alios quod narrationi
 25 inseruiant, dogmaticos, mixtos alios appellant. Sed ea sanè
 distinctio dialogorum scena qua philosophorum schola vi-
 detur accommodatior. Sunt ex his quidam qui ad physicam
 pertinent, vt Timæus Logice vt Politicus, Cratylus,
 Parmenides & Sophista. Sunt qui ad moralem, vt
 30 Apologia, Criton, Phædon, Phædrus, Symposium, Me-
 nexenus, Clitophon, epistola, Philebus, Hipparchus
 &

& Anterasta. Ciuilem vero Respub. leges, Minos, Epino-
 mis, & Atlanticus. Mæuticam astrauit Alcibiades duo,
 Theages, Lysis, Laches. Pirasticam, Eutiphron, Menon,
 Ion, Charmides, Thætetus, Endicticam, Protagoras. Ana-
 5 trepticam Eutydemus, Hippiæ duo, Gorgias. De dialogo
 quid nam sit, & qua nam sint eius differentia, hactenus.
 Quoniam vero infinita contentio est, alijs dicentibus ipsum
 dogmata inferre, alijs negantibus, agè de his quoque vi-
 deamus. Dogmatista proprium est dogma asserre, sicut
 10 & legislatoris, leges instituere. Porro dogmata siue de-
 creta * indifferenter vocantur, & qua opinamur, & opi-
 nio ipsa. Ex his autem quod opinamur propositio est.
 Opinio autem persuasio ipsa siue opinatio. Plato igitur
 * qua perceperat, ea exponit, qua vero sunt falsa, coar-
 15 guit. De rebus incertis non definit. Atque de his quidem
 que ipse opinatur, quatuor inducit personas, Socratem, Ti-
 maum, Atheniensem hospitem, peregrinum Eleatem. Sunt
 autem * peregrini non vt quidam opinantur, Plato & Par-
 20 menides, sed segmenta sine nomine sunt. Quando & So-
 cratis atque Timæi verba dum loquitur, pro decretis in-
 fert Plato. Qui mendacij coarguantur inducit Thrasy-
 machum, Calliclem, Polum, Georgium, & Prothagoram,
 Hippiam, atque Eutydemum, & huiusmodi ceteros. At
 25 vero cum probationibus & argumenti conclusionibus lo-
 cus est, plurimum vitur inductione, eaque non vnica sed
 bipertita. Est enim * inductio oratio ex veris quibusdam
 simile sibi verum proprie colligens atque inferens. Eius
 sunt species due, ea qua ex contrario fit, & qua ex conse-
 30 quenti. Qua igitur ex contrario fit eiusmodi est, vt in-
 ter tuus, aut idem. Si igitur alius est pater meus quam
 Inductio per
 contrarium.

pater tuus, cum sit alius quam pater, non erit pater. Si idem est qui pater meus, idem existens qui pater meus, meus erit pater. Et rursus: Si animal homo est, lapis aut lignum erit. Non est autem lapis aut lignum, animatus quippe est, & ex seipso mouetur, animal igitur est. Si autem anima est, animal verò & canis & bos, erit & homo animal & canis & bos. Hac igitur inductionis specie que per contrarium fit, ubi rixæ locus est virtutis Plato, non ad asserendum dogma, sed ad refellendum quod falsum fuisset obiectum. Est & alia ipsius species, que per consequens: & ea duplex, altera quidem id quod in parte queritur per id quod est in parte demonstrat: altera quod vniuersaliter per id quod in parte est probat. Prior illa oratorum, sequens dialecticorum est. Queritur in prima an iste occiderit. Argumentum est eo tempore repertum esse eade cruentum. Est autem, vt diximus, oratorum ea inductionis species, Quippe rhetorica vis & officium est circa particularia, non circa vniuersalia versari. Querit enim non de iure ipso, verum de particularibus iustis. Altera verò dialecticorum probatur quippe vniuersum per partes. quemadmodum queritur an sit immortalis anima, & an ex mortuis sint qui viuunt, quod in lib. de Anima probatur per vniuersale quoddam, quod contraria ex contrariis fiant. Idem ipsum vniuersale ex quibusdam particularibus conficitur, vt somnus ex vigilia, & contra, itemque, manus ex minore, & contra. Hac autem specie utebatur ad asserenda que percepisset. Nam vt olim tragediam prius quidem chorus solus aiebat, postmodum verò Thespis vnum inuenit histrionem, vt chorus interdum requiesceret, secundum postea Aeschylus adiecit, & tertium Sophocles, atque in hunc modum tragedia consummata est: ita et philosophie ratio dudum circa vnam tantum physica specie iuxta vertebatur. Accessit Socrates,

Inductio per
ἀποδείξαι.

ἰσχυρὰ δὲ
ἀποδείξαι.

& adiecit ethicen. Tertiam Plato dialecticam addidit, & consummato Philosophia operi extremam manum apposuit: *Thyastillus autem asserit illum iuxta tragicum quadriloquium dialogos suos edidisse. Tragedi enim quatuor *poëmatibus certabant, Dionysius, Lenæis, Panathenæis, Chytris. Erat autem quartum poema Satyricum. Porro quatuor poemata quadriloquia appellabantur. Sunt igitur omnes eius dialogi, de quibus nihil ambigitur, quinquaginta sex, republica in decem diuisa libros, quam & apud Protagoram totam ferme inueniri in contradictionibus, tradit Phavorinus in secundo Omnimoda historia. Leges in duodecim diuiduntur. Sunt autem huiusmodi quadriloquia nouem numero, legibus vno volumine, & Reipub. libris, in vno itidem inclusis: Primum igitur quadriloquium ponit, quod communem hypöthesim habere videatur, ostendere volens cuiusmodi esse debeat vita philosophi, dupliciter, in libris singulis inscriptione vititur, altera ex nomine, ex re altera imposta. Huius quadriloquii quod primum est in capite ponitur Eutyphron, siue de sanctitate. Est autem ipse dialogus tentatiuus. Hunc sequitur Socratis defensio, moralis. Tertio loco Criton, siue de eo quod agendum est, moralis. Quarto Phædon, siue de anima, moralis. In secundo verò quadriloquio preponitur Cratylus, siue de rectitudine nominum. Logica partes agens Theætetus, siue de disciplina tentatiuus. Sophista, siue de eo quod est, logicus. Politicus, siue de regno, logicus. In distributione tertia ponitur primo loco Parmenides, siue de ideis, logicus. Secundo Philebus, siue de voluptate, moralis. Tum symposium, siue de amore, moralis. Postremò Phædrus siue de bono, moralis. In quarto preponitur Alcibiades prior, siue de hominis natura, moralis. Alcibiades secundus, siue de precatatione, obstericicus. Hipparchus, siue de lucri studio, moralis.

γ. c. Θεοσύν
λαος
δ' ἐλάμασσι

ἡ τετραλογία
prima.

* πρὸς πρῶτον

Anterasta, aut philosophia, moralis. Quinta praefertur
 in capite Theages, siue de sapientia, obstetricius, ac dein-
 cept Charmides siue de frugalitate, tentatiuus. Laches, siue
 de fortitudine, obstetricius. Lysia, siue de amicitia, obstet-
 ricus. Sexta princeps est Eurhydemus, siue contentiosus, &
 anatrepticus. Tum Protagoras seu sophista, endicticus,
 Gorgias siue de rhetorica, anatrepticus. Menon siue de vir-
 tute, tentatiuus. Septima proponuntur Hippia dua, de
 honesto prior, posterior de mendacio, ambo exhortatiui.
 Ion siue de Iliade, πεισιστοδς. Menexenus siue epitaphius, 10
 moralis. Octaua primum sibi locum vendicat. Clitophleo
 siue exhortatiuus, moralis. Reshuh, seu de iustitia, ciuilib.
 Timaeus siue de natura, physicus. Critias seu Atlanticus,
 moralis, Nona praesidet Minos siue de lege, ciuilib. Le-
 ges siue de ferenda lege, ciuilib. Epinomis * siue philoso- 15
 phus, ciuilib. Epistola tredecim morales, quibus prapone-
 bat εὐ πράττειν, Epicurus autem εὐ διαίειν. Cleon ve-
 ρὸ χαίρειν. Ex his vna est ad Aristodemum, ad Archytam
 dua, ad Dionysium quatuor, ad Hermiam & Erastum &
 Coriscium vna, ad Leodamantem vna, ad * Dionem vna, 20
 ad perdicam vna, ad Dionis * necessarios dua. Est autem
 huiusmodi iuxta Thrasylum librorum illius distinctio, cui
 plerique accedunt. Alij autem ex quibus & Aristophanes
 Grammaticus est, in tria quia eius dialogos ita distribuunt.
 primam ponunt cui praesit, Republica, Timaeus Critias. Se- 25
 cundam, cui Sophista, Politicus, Cratylus. In tertia leges
 statuunt, Minoen, & Epinomida. In quarta Theaetum,
 Eutyphrona, defensionem. In quinta, Phaedronem, Crito-
 nem, epistolas, Cetera singula & sine ordine panunt. Inci-
 piunt quidam, vt praediximus, a republica, alij a maiore Al- 30
 cibiade, plerique autem a Theage, alij ab Eutyphrone, non-
 nulli a Clitophonte, quidam a Timaeo, alij a Phaedro. Sunt
 item

* Graecum habet
 ἢ γυκτηριός,
 σύλλογος ἢ φι-
 λσοφος πολλο-
 τικός.

* excusum περ-
 δικαν male.
 ἢ ὀκαίους.

item qui a Theaeto incipiant, sunt qui a defensione. Ex his
 autem dialogis qui Platoni inscribuntur, hi sine vlla con-
 trouersia aduereyini sunt Midon siue * Hippostrophus, Ery-
 xias siue Erastriatus, Alcyon, Acephalus siue Sisyphus, 5
 Axiochus, Phaeaces, Demodocus, Chelidon, Septima, Epi-
 menides. Ex his Alcyon Leontis cuiusdam esse fertur, vt
 Phauorinus in quinto commentariorum refert. Enimvero
 nominibus vitur variis, vt ne illius opera imperitijs & ru-
 dibus conspicua sint: proprie tamen sapientiam esse arbitra-
 10 tur earum rerum quae intelligentia comprehenduntur: &
 qua vere sunt, scientiam, quam de Deo ait animamque a
 corpore disunctam. Proprie vero sapientiam & philoso-
 phiam vocat appetitionem quandam ac desiderium diuinae
 sapientia. Communiter apud ipsum sapientia dicitur etiam
 15 omnis peritia. Vt cum, verbi gratia, sapientem vocat artifi-
 cem. Vitur & iisdem saepe nominibus in significandis * va-
 rijs rebus. φαῦλος siquidem apud illum, etiam pro simplici
 ponitur, sicut & apud Euripidem in Licymio de Hercule
 in hunc modum:
 20 φαῦλον, inquit, ἀκοῦσον τὰ μέγισ' ἀγαθὸν
 Πᾶσαν ἐν ἔργῳ περιταμνόμενοι σοφίαν
 * Δόχλω ἀτρεβῶνα. hoc est,
 Neglectum, inornatum, atque vt plurimum probum
 Re merientem, non verbis sapientiam.
 25 Sermone nunquam palliato, at simplici.
 Vitur eo Plato quandoque & pro pulchro & honesto, ali-
 quando pro * paruo. Sape vero & variis nominibus v-
 titur in eadem significatione. Namque ideam & speciem
 nominat & genus & exemplar & initium & causam. V-
 30 titur & contrariis vocibus vt idem significant. Nam sensi-
 bile & quod est, & quod non est dicit. esse quidem propter
 generationem, non esse autem propter asiduam mutationē.
 Ideam

* v. c. ἰπποστρο-
 φος.

Lege ἰπὶ δια-
 φερῶντος σου
 μαινομένου.

* v. c. ἄσχημα
 ἡ βανα.

* μεστῆς

ideam *ipidem* appellat quod neque mouetur neque manet,
 & idem, & vnum & multa. Idem verò & in plurimia fa-
 cere solitus est. Est autem librorum eius triplex * expositio.
 Primo enim docere oportet eorū quæ dicuntur vnumquod-
 que quid sit, deinde cuius rei gratia dictum sit. Vtrum ex
 principali intentione, an in similitudinis parte, & ad dog-
 matum assertionem vel ad refellendum contra differentem.
 Tertio verò an rectè dictum sit. Verum quoniam ipsius li-
 bris & notæ quadam apponuntur, agè de his quoque pauca
 loquamur. X enim litera ad dictiones ac figuras assumitur,
 prorsus ad Platonicam consuetudinem. XX duplex ad dog-
 mata opinionesq; eius peculiare *περίεργον* ad eiectiones
 quasque sententias ornatusq; verborum apponitur. Du-
 plici periestigmeno ad quorundam emendationes adhibe-
 tur. Obelus periestigmenus ad superflua quæque iugulan-
 da proponitur. Antisigma ad vsus duplices scripturæque
 translationes adhibetur. Ceteranimum ad philosophia insti-
 tutionem assumitur. Asteriscus ad conuenientiam dogma-
 rum. Obelus ad * improbationem. Sunt igitur huiusmodi
 note, & hic librorum numerus, vt Antigonus Carystius in
 libro quem nuper de Zenone edidit, refert. Ea si quis di-
 gnoscere voluisset, mercedem his qui docerent pendebant.
 Quæ verò illi placuerunt, huiusmodi fuerunt: Immortalem
 esse animam, & de corporibus ad corpora perpetuis vicibus
 migrare, eiusque initium constare numeris. Corporis prin-
 cipium, Geometria item constare ratione. Diffiniebat eam
 ideam esse penitus * remoti spiritus, seipsam mouentem &
 motum præstantem corpori, & esse tripartitam. Rationa-
 lem ipsius partem sitam in capite, irascibilem in corde, con-
 cupiscibilem in umbilico & iecore consistere. * Continere
 item ex medio semper corpus per gyrum atque ex elemen-
 tis constare, diuisamq; secundum harmonia interualla, duos
 orbes

* ἀπονοίς.

Note in libris
Platonis,

* ἀστέρων.

Platonicorum
dogmata.

* ἀπονοίς.

* ἀπονοίς.

orbes efficere coniuictos. Ex his interioreni circulum in
 sex alios scissum, septem reliquos circulos facere. eumque
 iuxta diametru ad leuam intrinsecus habere sedem. Alter-
 rum verò secundum latus ad dexteram, ideoq; ipsum * obli-
 5 nere quòd sit vnicus. Alterum quippe interius in plures esse
 diuisum, atque hunc ipsius, illos alterius esse dicens, hanc
 quidem animi, illam verò vniuersi esse motionem, erran-
 tiumq; siderum motus, ita se habentes vt ex medio sit scis-
 10 sio sibi ad extrema congruens atque coniuicta, nosse quæ
 sunt, atque aptare, eo quòd in seipsa per harmoniã elemen-
 ta habeat, & opinionem quidem fieri secundū alterius cir-
 culum se * subrigentem, scientiam verò secundum alium qui
 fit idem. duo omnino esse rerum principia: Deum atq; ma-
 15 teriam. Illum & mentem & causam appellat. Esse autem
 materiam informem & infinitam, ex ea concretiones fieri.
 Ea cum aliquando temere & inordinatè moueretur, à Deo
 ait in locum vnum coactam, quòd ordinem temeritati præ-
 stare censuerit. Porro huiusmodi essentiam in quatuor ele-
 20 menta conuersam, ignem, aquam, aërem, terram. Ex his
 mundum ipsum & quæ in eo sunt nasci. solam terram ait
 immutabilem, causam esse putans figurarū ipsius, ex qui-
 bus constet, differentiam. Aliorum quippe figuræ eiusdem
 generis dicit, compositas nimirum omnes ex vno oblongo
 25 triangulo, terra verò propriam esse figuram. Ignis enim ele-
 mentum esse pyramidem, aëris quòd *ὀρθὸν* vocat, at-
 que *εἰκοσάεδρον*, terra autem cubum. Quocirca neque ter-
 ram in ista mutari, neque in terram ista conuerti. Non autem
 suis locis discreta esse singula quòd circumferentia
 30 constringens, & ad medium cogens, parua hæc componit,
 eaque quæ sunt maiora discernit. atque ideo cum species
 mutar, & loca mutare. Mundum vnum esse genitum, nam
 & sensibilis est. à Deo conditum, animatumq; esse, quòd
 præ-

* ἀπονοίς.

* ἀπονοίς.

præ-

praestantius sit quod animatum est, quam quod caret ani-
 ma. Huiusmodique opificium suprema causa subiectum, v-
 nimque conditum fuisse, non infinitum, quod etiam * ex-
 emplat ad quod creatus fuerit, vnicum sit. Esse autem ad
 sphaera similitudinem rotundum, quod conditoris ea quoque
 figura sit. Illum quippe ceteras continere animantes, hunc
 autem omnium figuras. Leuem itidem & absque vlllo per-
 gyrum instrumento, quod huiusmodi nullus sibi vsus sit.
 Immortalem praetera durare mundum, eo quod non dis-
 soluatur in id quod non est. Ac totius generationis causam
 esse caelum, quod boni sit benefacere. Porro cali generationis
 auctorem summe bonum, atque excellentissimum. Eius
 quippe quod sit in rebus conditis pulcherrimum, eum esse
 conditorem, quem intelligibilium omnium constet esse pra-
 stantissimum. Itaque quoniam huiusmodi Deus est, caelum
 verò praestantissimo illi simile est, quonia pulcherrimum cer-
 nitur, nulli creatura erit similis quam Deo soli. Constare
 verò mundum ex igne, aqua, aere, & terra. Ex igne qui-
 dem, vt visibilis sit: ex terra, vt solidus: ex aqua & aere, vt
 proportione non vacet. Nanque solidorum vis duobus ma-
 xime mediis proportionem sumit, vt vnum fiat hoc totum.
 Ex omnibus verò, vt perfectum atque immortale sit. Tem-
 pusq; sempiterni imaginem fuisse, idq; semper manere. Cae-
 li autem motus tempus esse. Noctem enim ac diem ac men-
 sem & huiusmodi cetera esse temporis partes. Idcirco abs-
 que mundi natura non constare tempus. Simul enim atque
 conditus fuerit, & tempus illi affuisse. Porro post temporis
 generationem, & solem, & lunam, & errantia genita. Vt
 autem horarum manifestus & certus esset numerus, ani-
 mantesq; numeri non essent expertes, accendisse solis ra-
 dios Deum. Lunam quidem supra eminentem terra circum-
 lum, solem propius huius orbi, in superioribus verò vaga si-
 dera

dera ferri. Esse prorsus animatum, quia sit animato motu
 deuinctus & alligatus. Vt autem perficeretur hic mundus,
 essetq; similis intelligibili animanti, aliorum quoq; anima-
 lium conditam esse naturam. Quoniam igitur ille habebat:
 caelum quoq; vt haberet operaprecium fuisse. Deos ergo esse
 vt plurimum igneos. Esse autem et reliqua genera animan-
 tium tria, volatile, aquatile, terrestre. Terram esse antiquis-
 simam omnium qui essent in caelo deorum. Fuisse autem co-
 ditam, vt diei noctisq; tempora & vices variaret. Eam cum
 media sit circa medium moueri. Quoniam verò causa, in-
 quit, duae sunt, alia quidem constantiam ac firmitatem esse,
 alia verò necessaria ex causa creata dicendum. Sunt autem
 ista: aer, ignis, terra, aqua, quae quidem non exacte erant e-
 lementa, sed ad percipiendum apta. Haec autem ex triangu-
 lis constare compositis, atque in ipsos dissolui. Esse autem ip-
 sorum elementa porrectum triangulum, & equilaterum.
 Initia igitur & causas reru esse duo quae praediximus, quo-
 rum exemplar sit Deus ac materia. Id verò informe esse ne-
 cesse est, sicut & alia * perceptioni accommodata. Horum
 autem causam ex necessitate esse, quippe qua receptis ideis
 essentias gignat, ac per potentia dissimilitudinem mouea-
 tur, motuq; suo qua mouentur ex ea in diuersum moueri.
 Porro ista quidem primo tumultuario & inordinato motu
 agitari. at vbi ornatus adhiberi coeptus, debitum ordinem, et
 modum ex Deo accepisse. Causas enim & ante cali creatio-
 nem duas fuisse, & tertiam generationem, eas tamen per-
 obscuras, vestigiaq; duntaxat & incompositas, & eis demum
 profecto mundo accepisse ordinem. Ex omnibus verò quae
 subsisterent corporibus factum esse caelum opinatur, & Deum
 sicut & materiam incorporalem esse. Sic enim corruptione
 & perturbatione nulla omnino affici. Ideas sicut praedixi-
 mus, causas quasdam atque principia ponit, vt huiusmodi
 sint

* δεκτικά, fi-
 cut παλιό ante.

sunt qua natura consistunt, qualia & ipsa sunt. Enimvero de bonis ac malis ita diserebat: Finem esse, Deo similem fieri. Virtutem sufficere quidem ad bene, beateq; viuendum. Ceterum instrumentis indigere corporis bonis, robore, sanitate, integritate sensuum, & ceteris id genus. Exterioribus idem, puta opibus, generis claritate, gloria, & huiusmodi ceteris. Ea etsi non affuerint, nihilominus tamen beatum fore sapientem. Accessurum item ad remp. vxorem ducturum, legesq; positas non prauaricaturum. Laturum insuper, patrie suae quantum fieri poterit commodas leges. Idq; nisi per summam plebis seditionem operam suam recip. iudicari inutilem fore. Arbitratur & deos humana cernere atque turare, & demones esse, notionemq; honesti primus definiuit, eam, quae à laudabili & rationabili utriq; & decoro, & congruo non discernetur, quae simul omnia, id quod per naturam fit consequens, ac pro confesso habeatur, attingant. Differuit de ratione & rectitudine nominum, atque adeo rectè respondendi, & interrogandi scientiam primus ipse constituit, affatim vsus. Porro in dialogis iustitiam diuinam legem arbitratus est, vt ad iustè agendum potentius persuaderet, ne post mortem poenas improbi lucent. Quocirca eum plerique fabulosum putauerunt, quod eiusmodi narrationes interdum suis scriptis interserat, vt quod incertum sit ista post mortem sic se habere, admoniti mortales iura violare pertimescant. Atq; in hunc modum ille sensit. Distribuebat autem, vt ait Arist. res in hunc modum. Ex bonis, inquit, quadam sunt animi, quadam corporis, alia extrinsecus. Iustitiam, prudentiam, fortitudinem, frugalitatem, & cetera id genus in animo ponebat. Pulchritudinem & habitum praeclarum, sanitatē & fortitudinē in corpore. Amicos autem & patriae felicitatem, atq; diuitias inter exteriora numerabat. Bonorum igitur tria esse genera, alia in anima,

anima, alia in corpore, alia extrinsecus. Tres item esse amicitiae species, naturalem, socialem, atque hospitalem. Naturalem qua parentes liberis afficiuntur, cognatique semutuo alterutrum diligunt. Eam verò in ceteras quoque animantes esse diffusam. Socialem quam sine vilo consanguinitatis vinculo sola consuetudo conciliat, cuiusmodi Py-ladis & Orestis fuisse memoratur. Hospitalem qua ex commendatione vel literis hospitibus coniungimur. Addunt plerique quarto loco & amatoriam. Ciuitatem itidem in species quinque distinxit. Aliam popularē, aliam quam optimates exerceant, tertiam quae diffundatur in paucos, quartam, quintam tyrannicam. Popularem remp. in eis esse ciuitatibus in quibus ad imperium multitudinis agitur res, eiusq; nutu magistratus eliguntur, et pro illius arbitrio feruntur leges. Aristocraticā, vbi neq; diuites, neq; pauperes, neq; nobilitate vel gloria illustres dominantur, verum soli ij, qui sunt in ciuitate optimi rem administrant. Oligarchicā, quando à censibus magistratus eliguntur, sunt enim pauciores pauperibus. Regnum bifariam secundi: aliud enim secundum legem: aliud secundum genus esse. Secundū legem constare Carthaginiensium regnum. Ciuile quippe esse, Lacedaemoniorum verò & Macadonum secundum genus. Habent enim regni successionem quandam per genus. Tyrannidem dici, cum impulsi & vi adacti ciues ab aliquo reguntur. Iustitia tria esse genera: aliud circa deos: alterum circa homines: tertium circa defunctos versari. Nam & qui sacra secundū leges faciunt, sacrarumq; rerū curā habent, religiosi in deos ac pijsunt. Qui verò mutua, depositaq; restitunt, iusti erga homines sunt. Qui autem vita sanctis iustis persolunt, tertiam illam iustitiae partem exequentur. Disciplina similiter tres esse species: Aliam quidem in citione consistere, & practicen dici: Aliam ex operis effectu constare,

re, & appellari poeticon. Tertiam speculationi studere, & rhetoricon vocari. Nam adium nauiumque structuram certum est ad effectricem illam pertinere. Nam ex illis opus aliquod factum videmus. Politiam verò & tibiarum cantus, pulsusq; citharæ, & huiusmodi cetera, præctice subesse. Neque enim consummato actu quippiam remanet quod oculis subiectū sit, ceterum in ipso actu vis omnis est: itaque alius tibus, alius fidibus canit, alius temp. gerit. Porro geometria, & harmonia, & astrologia sub intelligentiam cadunt, & speculationi tantummodo inseruiunt. Neque enim vel agunt vel efficiunt quicquam, sed geometria quidem contemplatur ut sese habeat ad inuicem linee, harmoniacus fonos ratione diiudicat, astrologus sidera atque caelum. Medicina item quinque species esse: aliam quippe dici pharmaceuticam, quæ morbis medicata potione subueniat: aliam chirurgicam, quæ sectione & ystione curet: tertiam quæ sola victus ratione & ordine arceat agriuidines, appellarique diæticam: quartam quæ ex celeri discretione morborum succurrat agris, vocarique vocatur quædam: quintam adiuuicem dici, quod strenuo auxilio doloribus continuo liberet. Legis item geminam esse distributionem, alteram scriptam, alteram verò non scriptam, priorem illam esse civilem, qua administramus temp. quæ verò cura scripturam consistat, eam à natura & vsu proficisci, quales est nudum in forum ambulare non debere: aut muliebri veste uti, quod nulla scripta lege prohibetur. Nam ab eiusmodi sola citra scripturam, naturalisque lex vetat. Sermonem seu orationem in quinque diuidi. Esse enim eius genus quoddam quo vituperatur in concionibus hi qui administrant temp. ique iucile appellari. Aliud quo vituperantur oratores in demonstratone, dum vel laudent, vel vituperent, vel accusant quicquid: esse verò id genus oratorium. Tertio quo priuati inter

sa

se mutuo colloquuntur, diciturque priuatum. Quartum quo compendio ij qui rogant & respondent, ad interrogata differunt, vocarique id genus dialecticum. Quinto quo artifices dum de sua arte differunt loquuntur, appellariq; id artificiosum. Musicam in tria secari. Quandam enim voce sola constare, ut cantum: aliam voce simul & manu, ut citharæ cantus: tertiam solis manibus perfici, ut cum silente oris organo citharam percutimus. Nobilitatem quatuor in species diuidi. Nam qui claris, bonis iustisq; maioribus fuerint nati, eos nobiles vocari, quorum item parentes potentes ac principes fuere item vocari nobiles, quorum sint maiores fama & opinione celebres, quam vel ex bellicis rebus præclarè gestis, vel ex certaminum coronis reportauerint. Alterum esse nobilitatis genus idq; præstantissimum, cum quis per se animi magnitudine excellit. Pulchritudinem item in tria distinguit: aliam quippe esse laudabilem, ut formosam faciem: aliam quoque vsui deservire, ut instrumentum & domum, quæ præterquam quod speciosa sunt, vsibus nostris commoda etiam sunt. Tertiam legibus studiisq; constare, eamq; humana vitæ commodis maximè consilere. Animæ tres itidem partes esse, rationalem, concupiscibilem, & irascibilem. Ex his autem rationalem sedem esse consilij, cogitationis, consultationis, & huiusmodi reliquorum. Concupiscibilem esse appetendi cibi, vel coitus, & similiarum causam. Irascibilem verò confidentia, voluptatis, doloris, & iracundia auctorem esse. Perfectæ, consummatæque virtutis esse species quatuor, primam prudentiam, secundam iustitiam, fortitudinem tertiam, quartam temperantiam. Ex his prudentiam ut rectè agantur omnia causam esse. Iustitiam verò inter consortia, & humanæ vitæ commercia, non violandi iuris auctorem: fortitudinem autem ne inter pericula & terrores à fortiter ceptis defi-

K. 2

CIAMMA

ciamus: porro temperantiam ad frandas cupiditates, ut
 à nulla voluptate subigamur, honesteque viuamus, sua no-
 bis lege præscribere. * Magistratus in quinque partitur: In
 legitimum, naturalem, æquum ac rectum, in eum qui sit
 per generis successionem, & denique in violentum & ty-
 rannicum. Nam magistratus ciuitatum si eligantur a ci-
 uibus, secundum legem imperant. Per naturam verò ma-
 res vbiq; non modò inter homines, verùm inter alta ani-
 malia quoque feminis præsent. Ex consuetudine verò &
 pedagogi pueris, & magistri discipulis imperant. Per ge-
 nus autem quemadmodum Lacedæmoniorum reges domi-
 nantur. nam ex genere regnum sortiuntur. Eodem modo
 & apud Macedones reges imperant. quippe & illic re-
 gnum ex genere institutum est. Porro qui coactis per vim
 à ciuib; inuitis regnant, ij violenti ac tyranni vocantur. 15
 Oratoria sex species tradit. Nam quoties iusserit orator
 bellum suscipere, & auxilium contra aliquem ferre; id ge-
 nus vocatur adhortatio. Cùm verò quietem agere, neque
 bellare, neque opem ferre monuerit, appellatur ea species
 dehortatio. Tertia, cùm qui se à quopiam iniuria affe-
 ctum, & complura incommoda perpassum docuerit: eius-
 modi verò vocatur accusatio. Quarta species, defensio dicitur,
 cùm is qui accusatur, se neq; violasse ius, neq; aliud
 quicquã temere & perperam egisse probarit. Quinta deinceps
 species, cùm quis bene & cõmode dixerit, honestumq; 25
 ac bonum prædicauerit, eaq; laus siue εὐλογία dicitur.
 Sexta deinde, cùm turpem, ac malum probauerit, & hac vi-
 tuperatio potest appellari. Rectè dicere in quatuor scindit.
 primum enim quid dicere oportet obseruandum. secundò
 quàm multa dicere. tertio ad quos. quarto quando sit dicen-
 dum. Ea igitur oportet dicere, quæ vtilia futura sint &
 dicenti & auditori. Quæ dicere conueniant, ea sunt ut neq;
 nimis

nimis multa, neq; pauciora quàm satis est, dicantur. Qui-
 bus autem dici oporteat, ut si quidem ad peccantes seniores
 dicendum sit, verba illi etati congrua loquamur. Sin verò
 ad iuniores verba faciendã sint, maiore auctoritate vtamur
 5 in dicendo. Quando verò dicendũ, ut neq; prius, neq; poste-
 rius quàm ratio exigit, dicatur. Alioqui profecto vitium
 nõ effugiet, qui secus faxit. * Beneficentia quadrifariam di-
 uiditur. Aut enim pecuniis, aut corporibus, aut disciplinis,
 aut verbis beneficium præstari. Pecuniis quidem beneficium
 10 constat, cùm quis egenos, ut inopia liberentur, pecuniis iu-
 uat. Corporibus verò, cùm se mutuo fouent homines, & ab
 iniuria, cadentiumq; petulantia vindicant. Porro qui di-
 scipulis erudiunt, vel medicina arte subueniunt, boni ali-
 quid docent, tertio illo beneficentiæ genere vtuntur. At cùm
 15 in iudicium quispiam ingressus pro amico dixerit, eumq; vi-
 orationis adiuuerit, hic beneficentiæ munus verbis expleuit.
 Finem itidem rerum quadrupartitum facit. nam res aut se-
 cundum leges finem accipiunt. ut cùm decretum aliquod le-
 ge firmatur, & impletur. Aut secundum naturam finis re-
 20 bus accedit. Namq; & dies & annus, & anni tempora na-
 turali lege decedunt. Aut secundum artem finis rei imponi-
 tur. Architectus enim arte consummat edificium, & nauis
 fabricator itidem perficit nauem. Aut sortitudo finis contin-
 git, ut cùm secus ac putabamus, et præter opinionem aliquid
 25 accidit. Aut igitur legitimus est rerum finis, aut naturalis,
 aut arte constat, aut sortitudo. Potentiam idẽdem quatuor
 in species diuidit. Vnam quippe esse qua cogitare animo &
 opinari possumus. Alteram qua corpore valemus, & profici-
 sci & accipere, & dare, & cetera id genus. Tertiam qua
 30 vel pecuniarum copia, vel multitudinis militum potes di-
 cimus. Vnde & multum posse dicitur Rex. Quartam po-
 tentiæ distributionem, qua & facere ac pati bene & male
 possit

possimus. Nam & infirmari, & erudiri, conualescere vale-
 mus; & huiusmodi omnia. Primam itaq; Potentia speciem
 constare animo, secundam corpore, tertiam exercitu atq; pe-
 cuniis, quartam in faciendo et patiendo. Humanitatem tri-
 plicem inducit. Quondam enim compellatione fieri, ut cum
 5 forte obtutu quicq; humaniter quis salutat, et dextra por-
 rigens, coniter excipit. Aliam esse eius specie, cum quis affli-
 ctis opem clementer impendit. Tertium eius genus quo con-
 uivia inter se homines celebrat. Aut igitur salutationis offi-
 cio, aut ope & auxilio, aut conuiuio, frequentiq; congressu
 10 constare huiusmodi. Felicitate quinq; partium diffinit.
 Primam eius partem bene consulere, secundam sensibus &
 bona valetudine corporis vigere, tertiam in rebus gerendis
 fortunatum esse, quartam gloria & auctoritate apud homi-
 nes excellere, quintam pecuniis rebusq; ceteris ad omnes
 15 usus vite affluere. Sanam consultationem ex eruditione mul-
 tarumq; rerum peritia et experimento contingere. Sensum
 integritatem ex corporis membris accidere, ut si quis cernit
 oculis, audit auribus, narium praterea & oris sensu valet
 20 ubi opus est. Tertium esse, cum quis quod agere intendit, ita
 egerit, ut deceat sapientem & strenuum virum. Quartum il-
 lud, scilicet glorie celebritatem ex opinione bonitatis ema-
 nare. Postremum rerum affluentia est, cum cui ad vite usus
 ita suppetit pecuniarum copia, ut et amicos fouere beneficio,
 & largi ac liberaliter cuncta necessaria subministrare va-
 25 leat. Porro cui hac suppetant omnia, eum perfecte felice ac
 beatum esse. Artes trifariam diuidit. Prima in tractatione
 ferri & metallorum, materieq; cadenda constat, quod ista
 quasi preparat. Secunda, que ex his conficiat aliquid. Nam
 ex ferro ararius arma fabricat, ex lignis faber tibias & ly-
 30 ras facit. Tertia * in usu earum rerum est, siquidem equestris
 frans vititur, armis bellica, musica tibis & lyra. Bonum in
 quatuor

ἐὐεθλία.

ἐὐτοχία.

εὐτεπία.

ἁρεστικία.

quatuor genera diuiditur. Primum bonum dicimus eum, qui
 habeat virtutem. Secundo virtutem ipsam & iustitiam di-
 cimus bonum. Tertio cibos & commodam exercitationem
 ac * medicamenta. Quarto demum loco bonum dicimus ti-
 5 biarum cantum, histrionicam, atq; huiusmodi cetera. Eorum
 que sunt quadam dicimus mala, quadam bona, alia neutra.
 Ex his mala esse que semper nocere possunt, ut est intempe-
 rantia, demetia, iniquitas, et huiusmodi. Bona, que his con-
 traria sunt. Media, que neutram partem tuentur, cuius-
 10 modi sunt hæc: deambulatio, cessio, cibiq; perceptio, que om-
 nino neq; prodesse possunt, neq; obesse; ea igitur neq; bona
 esse neq; mala. Optima legum moderatio in tria diuiditur.
 Primum si sint leges præclaræ & graues. I I. si ciues eas leges
 que ita latæ fuerunt, omni studio obseruent. I I I. si iuxta
 15 * consuetudines ac studia quorumlibet positæ legibus bene
 Resp. administrantur. Est igitur prima pars eiusce modera-
 tionis, ut sint leges optime. Secunda, ut intra illos manea-
 tur. Tertia, ut præclaris consuetudinibus studiisq; viuatur.
 Contraria huic laudabili legum moderationi iniquitas in
 20 tria itidem scinditur. Primum ex his est, si sint leges lato
 peregrinis & ciuibus noxiæ. Alterum si his que sunt, mini-
 me obtemperetur. Tertio, si bona nulla omnino sit lex. Con-
 traria trifariam ita diuiduntur, quemadmodum bona ma-
 lis contraria dicimus, ut iustitiam iniustitiæ, sapientiam in-
 25 sipientiæ, et huiusmodi cetera. Mala autem malis contraria,
 ut prodigalitas illiberalitati, & iniusta pœna, iniusta impu-
 nitati, & cetera id genus mala malis contraria sunt. Porro
 neutris neutra contraria sunt, pauperem esse & diuitem,
 neutrum enim per se neq; bonum, neq; malum, contraria
 30 tamen. Verum leuia grauioribus, tardis velociâ, et nigra cæ-
 didis, ut neutris neutra contraria sunt. Contrariorum igitur
 partim ut bona malis contraria sunt, partim ut mala malis,

φάρμακα.

εὐνομία.

ἐὐνομία.

ἀνομία.

partium vt neutra neutris contraria dicuntur. Bonorum tria sunt genera, alia enim ex his haberi, alia participari, alia subsistere. Prima illa sunt quae esse possunt, vt est iustitia & sanitas. Secunda quae haberi quidem nequeunt, eorum tamen esse participes possumus, vt bonum ipsum habere possibile non est, neque tamen est impossibile illius participatione frui. Subsistentia verò quae neque participationem admittunt, neque habere possibile est, sed esse oportet, vt probum esse, & iustum esse & bonum. Ea verò neque habere neque participare licet, sed sufficere, vt probum esse, & iustum esse. Consilium itidem tripartitum est, aliud quippe à prae-
συμβουσία. terito, aliud à futuro, aliud à praesenti tempore sumitur. Praeteritum tempus exempla suppeditat, dum attenditur quid, cur quaeque gens passa sit, vt caueamus, aut quid prudenter egerit, vt imitemur, vtpote quid passi sint Lacedaemonij dum confidunt. Praesens autem rem ipsam quae in manibus est, considerare monet, puta imbecilles muros, homines timidos, annonae caritatem, & cetera huiusmodi. Futurum prospicere suadet, vti neque fiat temerè, habedum bonae opinionis rationem, vt non esse violandas suspitione
μεγίστη. legationes, ne Gracia gloriam honestatis amittat. Vox in duo diuiditur, est enim animata alia, alia inanimata. Animata quidem animantium, inanimata verò sonorum atque crepituum. Porro animata bisariam diuiditur, est enim altera literata, altera illiterata. Literata vt hominum, illiterata vt animalium. Eorum quae sunt, alia diuidua, alia indiuidua dicimus. Diuiduorum verò alia sunt similium partium, alia dissimilium. Atque indiuidua quidem sunt quae diuisionem non admittunt, & simplicia sunt neque ex aliquo composita, vt monadem, punctum, ac sonum indiuidua
συμφωνία, dicimus. Diuidua verò quae sunt ex aliquo composita, vt syllaba, & consonantiae, animantes & aqua, & aurum. Similium

milium partium sunt quae ex similibus componuntur, neque totum à parte nisi multitudine differt, puta aqua, atque aurum, & cetera huiusmodi. Dissimilium partium dicimus quae ex dissimilibus constant, vt est domus & huiusmodi cetera. Eorum quae sunt, alia per se, alia verò ad aliquid dicuntur. Ea quidem per se dicimus, quae nulla interpretatione, vt intelligantur, indigent. Eiusmodi sunt homo, equi, & animalia reliqua. Nihil horum interpretatione indiget. Ea verò ad aliquid dicuntur, quae interpretatione quadam
ἡρώτα. egent, vt est maius aliquo, & aliquo celerius, & melius, & huiusmodi reliqua. Namque maius minore maius est, & celerius aliquo est celerius, & in hunc modum cetera. Ita & priora diuidebat secundum Aristotelem. Fuit & alius Plato Philosophus Rhodius Panetij discipulus, vt ait Seleucus Grammaticus in 1. de Philosoph. libro. & alius Peripateticus, Arist. discipulus, & alius Praxiphanis, alius item Poëta priscæ comœdiæ.

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER QVARTVS.

SPEVSIPPVS ATHENIENSIS.

QUAE de Platone dicenda erant, pro viribus diximus, quid de eo viro singuli sensissent studiose in vnum corpus colligentes. Successit autem ei Speusippus Eurymedontis filius Atheniensis, pater Myrrhinusius, Potones Platonis sororis filius. Octo autem annos schola Platonica praesuit, à centesima octaua Olympiade initium sumens. Gratiarum signa in schola collocavit, quae sunt à Platone in Academia extructa. Perstitit autem intra Platonis dogmata, etsi moribus eiusmodi non fuit. Namque & iracundus erat, & voluptatibus deditus. Denique aiunt illum ira concitatum, catulum in puteum iecisse, voluptatēque delinitum in Macedoniam ad Casandri nuptias profectum esse. Fertur & Platonis discipulas Laestheniam vatem, & Axiotheam Phlasiā ipsum quoque audiuisset. Quo etiam tempore Dionysius ita ad illum mordaciter scribens ait: Et ex Arcade discipularum Philosophiam discere possumus. Et, Plato quidem gratis sua limina terentes docebat, tu verò tributa exigis, & à volentibus & nolentibus accipis. Primus hic, ut ait Diodorus in primo commentariorum, in disciplinis quid esset commune, vestigauit, easque quantum fieri poterat, sibi inuicem iunxit atque foederavit. Primus item quae ab Isocrate dicebantur arcana edidit, ut Caneus refert, ac primus quo pacto ex gracilibus lignis capacia, & in ventrem tumētia vascula fierent inuenit. Cum verò iam paralyti corpus illi

δασμολογία.

ν. c. κενός

ἀναφορμαία.

illi omne resolutū esset, accersito Xenocrate, orauit ut sibi in docēdo succederet. Aiunt illū cū vehiculo ferretur in Academiam, obuiū habuisse Diogenem, et cū illi saluē dixisset, hoc ab eo responsum accepisse, At tu nequaquam saluē, qui eiusmodi cū sis viuere sustines. Denum verò in carcere impulsū, cū iam senio confectus esset, mortem sibi sponte consciuisse. Porro Plutarchus in vita Sylla ac Lysandri pediculis efferuescentibus illum interiisse ait. Erat enim corpore fragili, quod testatur Timotheus in lib. de vitis. Hic ad diuitem qui amaret deformem mulierem, ait: Quid tibi isthac opus est? ego tibi decem talēris formosiores inueniā. Reliquit autē complura cōmentaria, & dialogos plurimos, inter quos & Aristippus Cyrenaeus est, de diuitiis vnum, de voluptate vnum, de iustitia vnum, de Philosophia vnum, de amicitia vnum, de Diis vnum, Philosophus vnum, ad Cephalum vnum, Cephalus vnum, Clinomachus siue Lysias ciuis vnum, de anima vnum. Cōmentariorum ad Gryllum vnum. Aristippus vnum, ἐλεγχῶν artium vnum, ὑπερμεγαλοδιδάκτορες, artificiale vnum. Dialogi earum rerum quae sunt in quaque re similes decem. Diuisiones & argumenta ad similia. De generibus & speciebus exemplorum, ad Amartyrum Platonis laudes. Epistola ad Dionem, Dionysium, Philippū, de legis sanctione. Mathematicus, Maandrabulus, Lysias, diffinitiones, Cōmentariorum ordines, versus prope infiniti. Ad hunc Simonides scribit historias, in quibus Dionis ac Bionis gesta signauerat. eius libros Aristotelem tribus talēris emisse, Phavorinus in secūdo cōmentariorū auctor est. Fuit & alter Speusippus medicus Erophileus Alexandrinus.

XENOCRATES CHALCEDONIVS.

Xenocrates Agathenoris filius Chalcedonius à primis ferme annis Platonis auditor fuit, eiq; in Siciliam proficiscenti comes itineris adhaesit. Erat autem hebes ingenio

ὁ παρ. II. e sunt opinor definitiones quae saluo Platoni ascribuntur. Sequitur in v. c. κενός δὲ φασὶν ἄριστον ἐν τοῖς φασὶν.

genio ac tardus, adeo vt cum illum Plato Aristoteli confer-
 ret, alterum frano, *alteru diceret egere calcariibus. illudq;
 Cui equo quem asinum *iungo? alioquin se uero semper ac
 serio habitu & ore perdurabat, ita vt saepe ad illum Plato
 diceret, Xenocrates gratis sacra facito. Vixit autem vt
 plurimum in academia. Siquando vero ad urbem profe-
 cturus esset, turbas omnes tumultuosorum ac impudicorum
 eius obseruare transitum solitas tradunt, eius inquietandi
 gratia. Phrynem denique nobile scortum illum aliquando
 *tentasse, cum videlicet a quibusdam dedita opera insecta
 retur, ab eo intra adiculam admissam humanitatis causa,
 cumque solus illic & vnicus lectulus esset, oranti lectuli ip-
 sius partem concessisse: demum *cum multa nequicquam
 orasset, insecto opere, profectam esse, ac dixisse percontanti-
 bus, se non a viro, *sed a statua exire. Quidam vero disci-
 pulos Laidem illi iniecisse in lectulum tradunt, illumque
 addo fuisse continentem, vt cum se ad libidinem tritari
 presensisset, & secare & *vrere verenda saepe pateretur.
 Tanta vero illius verbis fides habebatur, vt cum iniurati
 nullius testimonium admitteretur, huic soli remisert 20
 Athenienses iusurandum. Erat praeterea maxime frugi,
 ita vt cum illi Alexander magna pecunie summam misis-
 set, sublatis solum tribus minis Atticis reliquum remisert,
 dicens illi: opus esse pluribus, qui plures emiriret. Ab Anti-
 patro quoque sibi missam pecuniam non suscepisse Myro-
 nianus in similibus testatur. Corona quoque aurea dona-
 tum in praenium largioris comotationis, ab his qui se
 continebant apud Dionysium, cum inde esset profectus, eam
 ante Mercurij statuam deposuisse, vbi flore as etiam coro-
 nas ponere solitus erat. Missum illum cum ceteris lega-
 tum ad Philippum fama est, ac reliquos quidem donis
 emollitos, & conuiuia celebraffe, & cum illo saepe in col-
 loquium

adde greco τῷ
 μὲν μύστος
 δ' εἰ
 ἀλίφω γ. c.

τῷ φεῖσται non
 τῷ φεῖσται

lege ἐκλιπτα-
 εἶσαι ἕστρακ

adde greco
 ἀλλ' ἀπ' ἀνδρι
 ἀνδρῶν

γ. c. κλαύσεφ

Lege ὅτις κει-
 μεχυσίον

loquium venisse, eum vero horum neutrum fecisse. Neque
 enim illum adeo Philippus admiserat. Quocirca et Athenas
 reuersos legatos dixisse, Frustra Xenocratem secum iuisse:
 & cum illi parata iam esset multa, comperto ex illo vt sese
 res haberet, monente tunc maxime reipub. curam habenden-
 dam. Quippe Philippum ceteros *donis corrupisse, se vero
 nulla ratione inclinari ad suum consensum posse peruidisse.
 Ea ex re duplici honore honestatum asserunt. Philippum
 quoque tandem dixisse solum Xenocratem ex omnibus qui
 ad se venerant, legatis, munera spreuisse. Ad Antipatrum
 quoque legatione sunctus, vt qui ex Atheniensibus in bello
 Lamiao capti fuerant, redderet, ab eo inuitatus ad cenam,
 hysce ad illum metro verbis vsus est,

Ω κίρην τις γδ κέν ἀνήρ ὅς ἐναίσμηθ' εἶη
 15 Πρὶν τλαίη πάσασθαι ἐδ' ἠτύθ' ἠδ' ἐ ποτ' ἦτθ'
 Πρὶν λύσασθ' ἐτάρεσ, κ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 id est,

Quis cupiat Circe prudens, vel sanior vnquam
 Sustineat bibere, atque cibum gustare, priusquam
 20 Soluantur focij, mihi vel reddantur ad vnum?

* Quibus docet non se prius cibum gustaturum, quam quod
 petebat impetrasset, amicosq; ac ciues absolutos videret. *

Eius hanc *dexteritatem ille perlibenter amplexus, omnes
 continuo absoluit ac remisit. Cum aliquando passer accipi-
 25 tri futurus prada se in eius sinum recepisset, operuit ac souit
 dicens, non oportere supplicem prodere. Cum a Bione ob-
 iurgaretur, non tibi, inquit, respondebo equidem. Nam neq;
 tragedia comædiam, cum ab ea lacefferet, responsione dig-
 uatur. Ad eum qui neque musica, neque geometria, neque
 30 *astronomia instructus, ludum suum frequentare cepiebat,
 Abi, inquit, ansis enim & adminiculis philosophia caret.
 Alij sic dixisse ferunt, Apud me enim vellus non *mollitur.

γ. c. γὰρ ἡδ' ἔ
 δ' ὠροδοκίησεν
 γ. c. φιλίππος

* Odyssæ κ.

he due lineæ
 in greco deũt.

γ. c. ἐυχίω

* κείπ' ἵσταται.

Cum Platoni Dionysius diceret, caput tibi quispiam tollet, aderat hic & suum ostendens, nullus, inquit, id prius quam istud abscindet. Aiunt Antipatro Athenas profecto, & se salutanti non antea respondisse, quam ceptam finiret orationem. Porro glorie & fastus in primis contemptor fuit, & ac sepe interdum meditationi inseruiebat, atque unam silentio distribuebat horam. Scripsit autem plurima, commentarios numerum, parvenses, & versus. Ea serè ista sunt, de natura libros sex, de philosophia sex, de diuitiis unum. Arcaden unum, de infinito unum, de puero unum, 10
 *περὶ θανάτου. *Extat hic, si te unum, de voluntario unum, de amicitia duos, de scribenfallor, versus à Marsilio Ficino.*
 de continētia unum, de utili unū, de libero unum, de mor-
 rio duo, de felicitate duo, de mendacio unum. Calliclem unum, de prudentia duo, Oeconomicum unum, de frugalitate unum, de potestate legis unum, de repub. unum, de sanctitate unum, quod virtus tradi possit, unum; de eo quod est, unum, de fato unum, de perturbationibus unum, de vitis unum, de concordia unum, de discipulis duo, de iustitia unū, de virtute duo, de speciebus unum, de voluptate duo, de anima duo, de scientia unum, politicum unum, de vita unum, de fortitudine unū, de vno unum, de ideis unū, de arte unū, de diis unum, de diis duo, de anima duo, de scientia unum, 20
 *επιστημοσύνης
 ciuilem unum, de *scientificis unum, de philosophia unū, de Parmenide unū. Archedemus sue de iustitia unum, de bono unum, de his quæ circa mentem sunt octo. Solutio eorū que accidunt orationi unum, de his que de physica ratione audiuntur sex, caput unum, de generibus & speciebus unum, Pythagoria unum, solutiones duo, diuisiones octo, positionū libros xxxiiii. de ratione differendi libros xiiii. post hæc libros xv. & alios xvi. de disciplinis eorum que 30
 circa distinctionem versari possunt libros ix. eorum que
 circa

circa mentem sunt alios libros iii. eorum que circa disciplinas versantur libros sex, de his quæ circa mentem libros duos alios, de geometris lib. quinq; cōmentariorum unum, contrariorum unum, de numeris unum, numerorum speculatio unum, de interuallis unum, de his quæ in astrologia versantur libros sex, elementa ad Alexandrum, de regno lib. 10
 1111. ad Arybam, ad Hephæstionem, de geometria duo, versus cccxlv. Eum tamen cum tantus ac talis esset, Athenienses aliquando venderunt, ut eo modo in exilio
 10 positus frangeretur. Eum Demetrius Phalereus emit, & vtriq; succurrit. Xenocrati enim libertatem restituit, Atheniensibus verò imposto illi viro ab vrbe exilio satisfecit. Hoc ait Myronianus Amastrianus in primo historicorum similibum capitulorū. Suscepit autem Speusippus scholam, ac
 15 præfuit annos xxv. Docere autem cœperat sub Lysimacho centesima decima olympiadis, anno secundo. Moritur noctu, cum * in Sartagine fortè offendisset etatis agens αν- λικάνη
 num octogesium secundum. Nos de eo sic diximus,
 Καλκῆ προσπλάσας λικάνη ποτὲ, καὶ τὸ μέτωπον
 20 Πλήξας, ἔαχεν ᾧ σύντομον, εἴπ' ἔθανεν
 Ο πάντα πέντη Ξενοκράτης ἀνὴρ γαλανός. hoc est,
 In peluim quondam lapsus malè cautus ahenam
 Frontem læsit & ᾧ vociferatus obit
 Xenocrates vir ille, qui vnus omnibus fuit omnia.
 25 Fuerunt & alij quinq; eiusdem nominis. Primus antiquissimus huius philosophi ciuis ac propinquus. Fertur eius oratio que inscribitur Arsmoëtica, de Arsmoët defuncta.
 *Alter philosophus Elegia scriptor non satis probatus. Ita enim se habet res, ut poetæ quidem, si prosa oratione scribere
 30 re velint, præsent. Qui verò pedestri oratione scribere
 consueuerunt, si poetica sibi partes vendicare velint, non assequantur. Id ex eo liquet, quod alterum nature, artis
 alterum

Numerus à
 Græco hic desin-
 it aliique.

alterum opus est. Alius statuarius fuit. Postremus Aristoxe-
no teste odas conscripsit.

POLEMO ATHENIENSIS.

Polemo Philostrati filius Atheniensis, pago Oeetenfis
oriundus, cum esset adolescens, adeo impudicus ac lubri-
cus fuit, ut pecunias circumferret, quod paratior esset & in-
structior ad voluptates implendas, eas itidem in viis & an-
giportis occuleret. In Academia quoque iuxta columnam
quandam reperta est pecunia ab eo illic in usus similes re-
cōditā. Aliquando verò * ex composito cum sodalibus ebruis, 10
& coronatus Xenocratis * irrupit scholam. Quo ille nihil
deterritus, eam quam cōperat orationem, ardentius quoque
prouexit. Erat autem sermo de temperantia. Ea illius ora-
tione sensim impurus adolescens seipsum collegit, atque ita,
ut industria & studio ceteros vinceret, eique in schola re- 15
genda succederet, incipiens à centesima decima sexta
olympiade. Refert Antigonus Caristius in vitis, patrem eius
fuisse primarium ciuitatis, equosq; * iugales nutrire solitū,
fugissq; iudicium Polemonem ab vxore nequitia in simu-
latum, quod adolescentibus congregeretur. tantam verò 20
inter ipsa philosophandi principia oris atque habitus as-
sumpsisse cōstantiam, ut idem semper permaneret, vocemq;
nunquam immutaret. Quibus ex rebus Crantorem quoque
sui in primis studiosum fecit. Quin à cane rabioso impedi-
tus dum suram morſu discerperet, ne expalluit quidem, tu- 25
multuq; in ciuitate excitato, percontatus quid nam conti-
gisset, immobilis perſtitit. In theatris quoque nulla misera-
tione mouebatur. Nicostrato enim, qui cognominabatur
Chytemestra, poëta quiddam sibi Cratiq; recitante, illoq;
in affectum cōmiserationis translato, hic ita perseuerauit, 30
ac si non audiisset. Eiusmodi autem profecto fuit, qualem
describit Melantius pictor in libris de pictura. At enim

v. c. ουδένων.

v. c. ηδύ.

αρχαγοργος
φησιν

oportet

oportere contumaciam quandam atque duritiam operibus
& moribus ex aequo moderari. Polemo autem dicebat oportere,
in rebus exerceri, non in dialecticis speculationibus,
ne breuem quandam artem sorbentes atque meditantes,
dum in rogationibus admirationi habentur, affectu sibiipsis
repugnarent. Erat igitur vrbanus adiuncta seuera con-
stantia. Idque fugiebat quod de Euripide scribit Aristophanes,
* acidum eum atque asperum vocans. Neque vero sedens dicebat
cum rogaretur, sed ambulans. Itaque
10 propter summum probitatis studium in ciuitate honoraba-
tur. Maximè autem post deambulationem quiescebat in
hortulo, iuxta quem discipuli constructis breuibz tuguriis
prope scholam excedrānque habitabant. * Videtur au-
tem Polemo Xenocratem in cunctis emulatus, eumque
15 amasse Aristippus in quarto de antiquis deliciis refert. Sem-
per enim illius innocentiam & siccitatem Polemo in ore
habebat: induerat illius quoque grauitatem, veluti * Do-
ricus quidam in musica modus. Erat autem & Sophoclis
in primis studiosus, atque in illis maximè locis, vbi * iuxta
20 conicos canis quidam Molossicus secum vna poëmata se-
cisse videbatur: & vbi iuxta Phrynium non * elatus, aut
turbidus, sed * mitis incedit atque placidus. Dicebat
enim Homerum quidem epicum esse Sophoclem, Sopho-
clem verò Homèrum tragicum. Obiit iam vetulus ex pti-
25 si, reliquitque opuscula non sanè pauca. Nostrum est tale
de eo carmen,

Οὐκ αἶψα, Πολέμωνα κελεύθμεν, ὄν θέτο τῆδε
Ἀρρώστια τὸ δεινὸν ἀνθρώπων πάθος.

Οὐ μᾶλλον Πολέμωνα τὸ σῶμα ἢ τῷτο γδ' αὐτὸς

Μέλλον ἐς ἄσπρα διαβαίνει θῆκεν χαμαί. hoc est,

Heus bone, si nescis, tegimus Polemona viator,

Quem morbus hic iam collocauit pessimus.

30

Legitur δὲ ὅτι
σὺ φάσκε

Lege ἴων

* δόριος δὲ κα-
νομία

v. c. κατὰ τὸν
καμικὸν

Legitur γὰρ
ἕξ
πράμιος.

L

Imb

Imò non Polemona, sed hoc quod ad astra profectus
Humi reliquit corpus semiputridum.

CRATES ATHENIENSIS.

Legitur etiam
Ῥατάος δὲ
τὸν δῆμον

CRATES Atheniensis patre Antigene ortus, pago
*Thriasius fuit, auditor simul amatorq; Polemonis,
illiussq; successor schola. Ita verò sibi profuere inuicem, ut
non modo viuentes eadem studia sint secuti, verum ad vl-
timum frè respirationem alterutrum similes fuerint, &
mortui eodem sepulcro sint conditi. Vnde & Antagoras
ambos versu laudauit in hanc sententiam,

Μνήματα τῶ δὲ Κράτητα θαυδία, καὶ Πολέμωνος
Ενεπε κούπεσθαι ἔτινα περὰρ χόμην
Ἀνδρας ὁμοφροσύνην μάλα ἠνέρεας, ὧν ἄπο μὴδ
λεπὸς ἦσεν δαμμονίς σῆμα
Καὶ βέλτε καθαρὸς σοφίας ἐπὶ θεῶν ἐχούμεν
Αἰὼν ἀσπερίεις δόγμασι τειρόμεν

Αἰὼνα τριπ-
τύει

hoc est,

Hoc Polemona situm tumulto sanctumq; Cratetem

Qui facis hac, narra quisquis es hospes, iter.

Mutua quos pariter iunxit concordia, quorum

Ambrosius sacro fluxit ab ore lepos.

Et sua, quae mionis fuerat contracta seueris

Vita illustrauit secula mundicies.

Hinc & Archesilaum cum ad eos à Theophrasto diuerteret,
dixisse ferunt, illos deos esse quospiam, aut aurei seculi reli-
quias. Erant enim ingenito minime vulgari, aut multitudi-
nis faucibus dedito, sed quod de Dionysodoro tibicine fer-
tur, illis conuenientissimè aptari potest, quem aliquando di-
xisse tradunt exultantem atq; gloriantem, quòd nihil ex

Adde Greco
κατ' ἐπιπέ-
δους

suis pulsibus, neq; in tricris, neq; ad fontem vnquã audiuis-
set, sicuti Ismenij. Cenare apud Crantorem solitum refert
Antigonus concorditer ambobus Arcesilao etiam adiecto
viuenti-

viuentibus. Habitasse item Arcesilaum vna & Crantorem,
Polemonemq; vna cum Cratere, & Lysiclide quodam ex
ciuibus. Erat autem, inquit, amator, ut prædicum est, Po-
lemonis quidem Crates, Crantoris autem Arcesilau. Mo-
riens autem Crates, ut Apollodorus in tertio chronicorum
ait, libros reliquit, alios quidem philosophicos, alios de co-
mœdia. Orationes item populares alias, & alias de legatio-
nibus. Habuit & discipulos sanè memorabiles. Horum ex
numero fuit Arcesilaus auditor eius, de quo in consequen-
tibus dicemus, & Bion irem Borysthenites, ac postremo
Theodorus, à quo secta Theodorica denominata est: de quo
item dicemus mox post Arcesilaum. Decem verò fuerunt
Crateres. Primus antiqua comœdiae poëta. Secundus ora-
tor Trallianus de Isocratis familia. Tertius *vallorum effos-
sor, qui cum Alexandro militauit. Quartus Cynicus, de quo
postea dicemus. Quintus philosophus Peripateticus. Sex-
tus Academicus quem prædicimus. Septimus Malotes
grammaticus. Octauus qui geometrica scripsit. Nonus
poëta epigrammatum. Decimus Tarsensis Academicus
philosophus.

CRANTOR.

CRANTOR Solensis cum apud suos haberetur in ho-
nore, concessit Athenas, ibiq; Xenocratis auditor. Po-
lemonisq; socius in dicendo fuit. Reliquit autè cōmentaria
ad xxx. versuum milia. Ex eis quadam Arcesilao non desunt
qui applicent. Fertur cum interrogatus esset quamobrè ita
se Polemoni addixisset, respondisse, quia illo nunquam neq;
acutius neq; grauius audisset loquentem. Is cum incidisset in
morbu, in Asclepianu secessit, ibiq; deambulabat. Continuo
ad eum illuc vndiq; confluxere discipuli, existimantes illum
non morbi causa, sed quòd ibi scholam veller instituire.
Aderat tum illic & Arcesilaus volens ab illo se ad Polemo-

nem commendari, quanquam amatore suo, sicuti cum ad Arcefilaum venerimus, dicemus. Quia ex re non solum nihil succensuit, sed ipse quoque cum sanus factus esset, se ad audiendum Polemonem contulit, atque inde multum illi & gloria & laudis accessit. Fertur & substantiam Arcefilao reliquisse talentorum duodecim. Et cum ab eo rogaretur, ubi nam sepeliri vellet, dixisse:

Εν γῆς φίλοις μυχῶσι κρυφθῆναι καλόν. hoc est,
Terra in latebris condi amicis expedit.

Poëmata quoque scripsisse dicitur, eaq; signata in Mimernae fano in patrio solo condidisse. Theatetus quoque poeta illum laudans & viris & musis fuisse in primis gratum canit, atq; sub ipsam senectutem cum defecisset, humo conditum, illic tranquillo auro frui. Ipsius autem carmen sic habet,

Ἦνδ' αὖν ἀνθρώποις, ἅδ' ἐπίπλεον ἦνδ' ἀνεμούσαις
Κράντωρ, καὶ γῆρας ἦλυθεν οὐτ' ἄρ' ὄρα. 15

Ἦν σὺ γὰρ τρυφῶντα τὸν ἱερὸν ἀνδρ' ὑποδ' ἔζη,
Ἦρ' ὄρα καὶ ζῶει κείθι ἐν εὐθυμίᾳ. hoc est,
Gratus erat superis, musis sed gratior ipsis

Crantor, & huic nondum cana senecta aderat;
Exanimem sed terra virum tu suscipe sacrum,
Vitam ut mollem istic ipse quietus agat. 20

Admirabatur Crantor praeter ceteris Homerum & Euripidem, dicens, operosum esse & industria plenum proprietate servata tragice simul cum affectu misericordiae scribere, proferebatque versiculum ex Bellerophonte:

Οἶμοι, τίδ' οἶμοι, ἦντ' ἄτοι πτωχὸν ἦθα μιν. hoc est,
Humana quantum dum boni passi sumus!

Antagoram quoque poetam fertur ut Crantoris versibus in amorem ferri huiusmodi, 30

Ἐνδοί μοι θυμὸς ὅτοι γένθ' ἀμετρίωντων
Ὅτι θεῶν, τὸν πρῶτον ἀειμαρῶν ἕρος εἶπω,

Τῶν

Τῶν ὄσας ἔρεβός τε πάλαϊ, βασιλεία τε πείδης
Γείνατο γυζὶς πελάγεσσιν ὑπ' εὐρέθ' ὠκεανοῖο
Ἡ σῆμα κύριδος ὕια περίφρονθ', ἠὲ σὲ γαίης
Ἡ ἀνέμων τοὶ αἴσα κακὰ φρονέων ἀλάλησαι
Ἀνδρῶπων ἠδ' ἐσθλά, τὸ καὶ σέο σῶμα λιφύον. hoc est.

Mens foret illa mihi, cecini qua feruidus olim
Progeniem diuam aeternam, celebrare Cupido
Te primum inciperem, & quot natos edidit atram
Nox, Erebusque senex, alto sub gurgite lati
Oceani, Terraque satus, Venerisque puellum,
Ventorumq; vagos cursus, humanaq; vota,
Naturamque tuam canerem, corpusq; gemellum.

Erat autem & in nominibus fingendis acer. Nam Tragediam dixit in fractam habere vocem, & cortice plenam: & poeta cuiusdam versus * σιφθης plenos esse ait, & Theophrasti * questiones ostreis conscriptas esse. Laudatur eius maximè liber quem de luctu edidit. Obijt ante Polemonem & Cratem aequae intercutis morbo. Est nostrum epigramma in eum huiusmodi,

Ἐπέκλυσε καὶ σὲ κράντωρ ἡ νόσων κακίη,
Χ' οὕτως κατήλθε εἰς μέλαιναν πλατείαν ἄβυσσον,
Καὶ σὺ μὲν ἐκείθι νῦν χαίρεις, σῶν λόγων ἦ
Χίρη ἔσηκεν ἀκαδημία καὶ σόλοι πατρὸς σεῦ. hoc est,
Inundavit & te Crantor pessimus morbus,
Atque ita in atram descendisti Plutonis Abyssum:
Tu quidem illic nunc gaudes, at sermonum
Tuorum vidua est Academia & Soli patria.

ARCESILANVS.

Arcefilans Seuthi sive Scythi filius, sicut Apollodorus in IIII. chronicorum ait, Pritaneus ex Aeolide. Primus hic mediam inuexit Academiam, negotiationes continens propter sermonum contrarietates: primusq; in vitamq; differere

I. 3 par-

partem aggressus est. Idq; orationis genus quod Plato tradiderat, per interrogationem, ac responſionem, ex umbra in certamen ac pulverem primus eduxit. Crantori verò in hũc modum congressus est. Quartus erat ex fratribus, qui illi duo erant ex eodem patre, duosq; eadem ex matre nati. Ex his alter, qui eodem ex patre maior natu erat, Pylades: qui verò ex matre, Mæreas dicebatur, quique eius curator erat. Audiuit itaque principio quidem Autolycum mathematicum civem suum, antequam proficisceretur Athenas, quicum Sardis quoque perrexit. Deinde Xanthum Atheniensem musicum, post quem Theophrasti auditor fuit. Tum demum in Academiam se ad Crantorem contulit. Mæreas enim frater, quem prædiximus, ad oratoriam ediscendam hortabatur, sed illum philosophiam iam amor ceperat. Eo amore flagrantem Crantor in eum affectus, Euripidis ex Andromeda versiculo producto rogat,

Ω παρθέν' εἰ τώταί μ' εἴστη μοὶ χάρις; hoc est,

O' virgo si te servum habebis gratias?

Cui ille quod mox sequitur respondit,

Ἀγὼ μὲν ὃ ξέρε εἴτε * δ' μὲν ἔθελαις εἶθ' ἄλοχον. hoc est, 20

Duc hostes ancillam me, aut si vis coniugem.

Ex hoc iam pariter ambo morabantur. Aegre tulisse Theophrastum aiunt illius recessum, ac dixisse, quam ingeniosus promptusque adolescens è schola discessit. Namque cum esset in dicendo gravissimus, atque in scribendo satis exercitatus, poetica quoque operam dedit. Feruntur eius epigrammata in Attalum in hanc sententiam,

Πέρι γὰρ * ἐχ' ὄπλοισι καὶ εἰ μὴν μένον, ἀλλ' ἂν ἢ ἰσχωροῖς

Πολλοὶ κεν εἰς δ' ἄταρ πύσαν ἀνάξαι θέλω.

Εἰ δ' εἰ τὸν ἀκρίβησιν θεμετὸν θυμὸν ἴδον εἰσπέω

Εὐαίται εἰς ἄουβις πολλὸν ἀνδρῶν ἴερν. hoc est,

Sæpe

Sæpe per egregiam memoratur Pergamus armis
Urbem & equis Pisam, & religione sacram.

At si mortali phas præſagire futurum,

Rursus erit multo commemorata magis,

5 Atque in Menodorum Eudami filium, unum ex condiscipulis amantem,

Τηλὴ μὲν φρυγίη, τηλ' ἂν ἰερὴ θυάτειρα

Ω μιν ὄρωρε σὴ πατρὶς Καλιανάδι.

Ἀλλὰ γὰρ εἰς ἀχέροντα τὸν εἰ φάτων ἴσα κίλευθα

10 Ως δ' ἀνὸς ἀνδρῶν πάντοθεν μετρεύμενα.

Σῆμα δ' εἰ τοὶ τόδ' ἔρεξεν ἀειφραδὲς εὐδαμῶν, ᾧ σὺ

Πολλῶν πενέστερ' ἢ δὴ προσφιλέστερ'.

hoc est,

Sacra quidem procul est Phrygia, & procul est Thyatira

Tua Menodore patria & Calianade.

15 Verum aditus tetrum patet vndique liber ad Orcum,

Quem perspicaci mensus es presentia.

Eudamus insigni tibi sed deduc arte sepulcrum

Pauperrimo quidem, verum charissimo.

Amplectebatur Homerum maximè ex omnibus, cuius aded studiosus erat, ut semper ante somnum eius aliquid legeret. Mane quoque cum surgeret, dicens se ad amasium ire, cum se velle legere inueneret, Pindarum quoque dicebat esse in primis idoneum implere vocem, verborumque ac

20 nominum copiam præbere. Stylum etiam Ionicum expressit, cum esset iunior. Hipponici item geometriae auditor fuit, in quem iocatus ille plerunque est, quod cum esset hebes & obtusus & oscitans, artis tamen intelligentiam assequutus videretur, hianti sibi geometriam in os aduoluisse

25 aiebat: eum etiam * dementem aliquando effectum domi

secum habuit, atque tam diu illius curam egit quoad red-

30 dederetur sensui. Crate autem vita functo scholam tenuit cedente sibi Socrate quodam. Nullum vero librum scripsisse ferunt, quod

* παραπλοῦς

duci d' vni.

aequè de omnibus suspenderet sententiam. Alij deprehensum dum quaedam emendaret, tradunt. Ea tamen ipsa alij non edidisse, alij flammis tradidisse, aiunt. In honore summo Platonem habuit, librosque illius studiosè lectabat. Sunt qui Pyrrhonem quoque imitatum assenerent. Dialecticæ quoque fuit non imperitus, Eretricorumque sermones ac rationes calluit. Vnde & de illo ab Aristone dicebatur,

Πρόσθε Πλάτων, ὁπισθε ἢ Πύρρων, μέσθ' Διόδωρον. i. Antè Plato, retrò Pyrrho, medius Diodorus.

Timon etiam sic de illo locutus est, 10

Μενέδημον

Τῆ γδ' ἔχων * Μενέδημον ὑπὸ σέβροισι μόλυβδον
Θίσσεται, ἢ Πύρρωνα τὸ πᾶν κρέας, ἢ Διόδωρον. hoc est,
Hinc sequitur Menedemus habens sub pectore plumbū,
Certè aut Pyrrhonem carnosum, vel Diodorum.

Erat autem proloquii abundè utrens, & constrictus, atque 15
in locutione ambiguus. Ac præterea obiurgator confidens multum, atque audax, quod Timon quoque signavit, qui illius vehementiam vno versiculo expressit.

Græcus μὴ λύ-
σης

Καὶ γέρον * λήσις ἐπιπληξέσιν ἐγκαταμυζύς. hoc est,
Et te, cum obiurgas, inuenem vixisse memento. 20

* ἀσπραγάλη.

Vnde & adolescente quodam audacius quam par erat lo-
quente, Nullus ne, inquit, hunc * talo excipiet? Cum retulisset ad eum quidam vitiosè concludens, non videri altero alterum maius: nec decem, inquit, digitorum longitudi senorum longitudine. Emone quodam Chio cum esset deformis, 25
formosum se arbitrante, ac iuxter * chlamydem preciosam induente ac rogante, num illi sapiens amaturus videretur:

ἤμενος, ἢ. c.
* χλαμύδα.

Ἦαc interroga
τινὲς γράει.

Maximè, ait, nisi ita quispiam fuerit pulcher vt tu, & ita
speciosè induatur. Cum verò ab impudico agigaretur, cui

Græcè ὡς εἰς
Ἐξούτων ἀρ-
μισσαίων ἴφθ

Ἐξέστιν ἐρωτᾶν τὸ τινὲ ἢ ὀργὴν ἔχειν, hoc est,
Licet regem te casta, aut obmutescere? 30

Respon-

Respondit,

Τὸναι τί μοι πρᾶχθεῖα καὶ ἐκ εἰθισμένως καλεῖς; hoc est,
Quid dura nobis & noua affers femina?

Verbofo item cuidam * ignaui ac molesto, 5

Ἀκχλας, inquit, ὁμιλεῖν γίνεται δέλων τέκνα. hoc est,
Obscena nati seruorum loqui solent.

* Loquaci iidem obtondenti nimio verborum strepitu, Νε 15
malam quidem, inquit, nutricem nactus est. Quibusdam
verò nihil respondebat. Fœneratore quodam, ac discendi

10 studioso, quiddam se ignorare dicente,

Λήθεις γέρε τοι, inquit, καὶ ἀνέμων διέξοδοι
Θήλειαν ὄρνιν πλὴν ὄταν τὸ κέ παρῆ. hoc est,
Nescit latentes transitus ventorum auis
Femella, fœtus adfit ni in presentia.

τόκος νιταν-
que fœtum &
νιτανam sig-
nat.

15 Sumpta sunt autem ista ex Oenomao Sophoclis. Alexi-
num quendam dialecticum, Alexini quadam commodè ac
pro merito enarrare non valentem, quid Philoxenus aduer-
sus latericios operarios egisset, admonuit. Ille enim cum hoc
carmen ipsius malè cantantes offendisset, lateres illorum

20 conculcare cepit ac dicere, Vos mea corrumpitis, ego vestra
dissipabo. Ferebat grauiter, si quis intempestiue discipli-
nas liberales arripuisset. Naturaliter autem nescio quo-
modo in disserendo utebatur hoc verbo, * arbitror equi-

dem, & non assentietur istis ille, eum ex nomine appel-
25 lans: idque discipulorum quoque plurimi imitabantur, ne-
que id solum, verum & rhetoricen eius, omnemque dicen-

* Φημι ἐγὼ
καὶ ἐ συγκα-
ταθήσει τὰ τοῦ
τοῖς ὁ δ' εἶναι.

30 di modum ac figuram in se nitebantur exprimere. Erat
autem illi inuentionis præcipua felicitas. Ritè item ac
facilè occurrere obiectis, orationisque ambitum ad id quod
erat propositum referre, atque omni se tempore accom-
modare mirificè callebat. Magna illi præterea ultra om-
nes ceteros erat persuadendi quæ vellet acrimonia.

L 5

Quibus

Quibus ex rebus factum est, ut ad eum audiendum confluerent plurimi, & quidem cum illius immodico acumine offenderentur. Quod tamen illi ipsi equo animo, ac libenter tolerabant. Erat enim vir egregie bonus, suosque auditores bona spe plenos emittebat. Erat illi summa facilitas in communicandis rebus suis, atque ad ferenda beneficia promptus occurrebat: latere quoque gratiam omni studio querebat, factum eiusmodi maximè exhorrens. Denique ingressus aliquando ad Ctesibium egrotum, vidensque eum inopia rerum angustiari, plenum nummis sacculum clam eius pulvino subiecit. Quo ille inuento, Arcestilai, inquit, hic ludus est. Sed & aliis mille ad eum solidos misit. Archiam verò Arcadem Eumeni commendans, ut magna dignitate fungeretur effecit. Liberalis quoque admodum fuit, ipsamque liberalitatem suam argenteis in primis vasis præferebat. atque cum Archocratis & Callicratis apparatu contendens, aurea quoque vasa in studio habuit, plurimisque ea subministrabat, quibus & conivivia, & cœnas faciebant. Acceperat ab eo quidam ad suscipiendos amicos argentea vasa, cum verò is *egenus esset, non repetiit. Aiunt alij de industria hæc illum vitanda dedisse, & cum ea ille redderet quia pauper erat, illi largitum fuisse. Erat quidem illi & in Pitane substantia, ex qua sibi Pylades frater suppeditabat ad vitam usus. Sed & Eumenes Philetæri filius ipsum largissimis frequentibusque illustrabat donis. Quocirca & huic soli præter ceteros studebat reges. Cum autem Antigono plerique obsequerentur, illiusque domum salutandi gratia frequentarent, ipse abstinerebat, nolens in illius notitiam incidere. Hieroclis item amicitius in primis fruebatur, qui Munchiam possidebat, & Pireum. Itaque diebus feriis semper descendere ad eum consueverat, & cum ab ea quoque ut Antigonom salutatum iret, induceretur, non acquieuit, sed adus-

malè græcus
habet.

adusque illius ianuas profectus, retrò rediit. Post naualem verò Antigoni pugnam plurimè eum adeuntibus, epistolâsq; pro consolatione scribentibus, tacuit ipse. Atamen pro patria legatione ad Antigonom in Demerriadem functus absque effectu rediit. Omne igitur tempus vixit in Academia, reip. negotia fugiens. Interdum & Athenis in Pireo morabatur ex tempore dicens. Hierocle enim, ut diximus, utebatur familiariter, vnde & à plerisque carpebatur, magnificentia præterea excellens. Quid enim rectius dici potest, quàm alter Aristippus? Cœnas cum suis similibus sæpe celebrabat, ipseque ad illos proficiscebatur. Theodora item ac Phileta Eliensibus scortis palam congregiebatur. Detrahentibus autem, Aristippi xpœias recensebat. Adolescentibus item maximè studebat, eratque in amorem pronus. Vnde illum Aristoteles Chius Stoicus corruptorem iuuenum * disertumque impudicum & temerarium appellabat. Nanque & Demetrium, cum is Cyrenen nauigasset, amasse plurimum dicitur, & Myrleanum Leocharem, de quo & ad comeffantes dixisse, se quidem aperire velle, illum autem prohibere. Hunc amabant & Damochares Lachetis, & Pytoles Bugeli filius. Quos ille cum deprehendisset, cedere se pro sua patientia dixit. Præterea carpebant eum, & obiurgabant ij quos diximus, ut vulgò addictum gloriæque studiosum. Maxime autem illum apud Hieronymum peripateticum vexabant, cum amicos cogeret ad natalem diem Alcyonei Antigoni filij, qua die pecunias plurimas in sumptus quotannis mittebat Antigonus. Vbi cum deiret inter * pocula differere, Aridelo * proponenti sibi quiddam quod speculatione indigeret, orantique, ut super illo differeret, dixisse ferunt, At hoc ipsum in primis philosophiæ proprium est, cuiusque rei tempus scire.

* xivai δολῶν

Legitur etiam
ἐπιπολιτικῶς
Addit græco ex-
cluso ποτιῶν

In id autem quod turba addictus culpabatur, & Timon itidem suo more iocatur.

ν. σ. σπίνε
melius ὀχλω
ἀριστίας.

ὡς εἰπῶν, ὀχλω περισσιν εἰσατέδωκεν,
Οἱ δ' ἔμιν ἠύτε γλαῦνα περι *σπίνε τερατῶν
Ἠλέματον δεικνύντες, ὅθ' οὐνεκεν * ὀχλοαρέσκης
Οὐ μέγα φρονίμα τάλας, τί πλατύνεται ἠλιθίος ὄς. id est,
Hæc ait, & turbam dextra laeva que frequentem
Ingreditur, volucres vlulam vt mirantur inepta:
Illa stupet stolidum, sed tu vanissime plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Cum tamen alioqui ita moderatus & castus fugiens erat,
vt discipulos moneret & alios audire. Et cum adolescens
quidam Chius ex ludo suo, Hieronymi quem prædiximus
scholam plus sibi placere significasset, ipse manu apprehen-
sum ad illum duxit, philosophoque commendauit, admo-
nens seruaret ordinis ac discipline grauitatem. Perlepidum
& hoc illius dictum memoratur. Percontanti enim
cur ex discipulis aliis plerique ad sectam Epicuream tran-
sirent, ex Epicureis verò nullus se ad ceteras conferret, ait:

quia ex viris quidem galli sunt, ex gallis viri nunquam.
Cum verò iam esset morti proximus, sua omnia Pyladi fra-
tri legauit, quod is illum Chium clam Mærea, atq; inde
Athenas deduxerat. Nunquam verò vxorem duxit, aut
filios genuit. Tria testamenta conscripsit. Ex his vnum
Eretria penes Amphicritum deposuit. Secundum Athe-
nis apud quendam ex amicis. Tertium domum ad Thau-
masiam quendam necessarium suum misit, orans vt illud
seruaret. Ad quem ita etiam scripsit.

ARCESILAVS THAVMASIAE S.

TESTAMENTA mea Diogeni tradidi ad te perfe-
renda. Quia enim sepius agrote, & corpore non rectè
valeo, testamentum conscribere placuit, vt si quid contingat
inopi-

inopinatum, sine tua iniuria profisciscar ex vita, qui vnus ex
omnibus maximè me affectu profecutus es: fadisimus autè
omnium qui hic sunt, cum mihi semper fueris, diligenter ea
seruare stude, tum propter atatem, tum propter necessitu-
s dinem. Cura igitur, memor quantum tue fidei committam,
vt quod apud te tum deponetur quantum in te est & nego-
tia mea honestè disposita sint. Posita sunt autem ista Athe-
nis apud quendam ex amicis, & Eretria penes Amphicra-
tum. Obiit, vt Hermippus ait, cum merum inmodicè hau-
sisset ac offendisset, septuagesimo, & quinto atatis anno, sus-
ceptusq; est ab Atheniensibus vt nemo alius.

Ἀρκεσίλαε τίμοι, τί τοσῶτον ἀκριτον ἀφείδῳς

Ἐσαζαι ὡσε φρονῶν ἐκτὸς ὀλισθες ἑῶν;

Οἰκτεῖρω σ' ἔ τῶσόν, ἐπὶ θάνατος, ἀλλ' ὅτι μοῦσας

15 Ἰβείσας, ἔ μετρίη χηροάμενος κύλιμα. hoc est,

Arcesilæ meri quid tantum prodigus hauris,

Extra sis mentem lapsus vt ipse tuam?

Nec tua me tantum mors afficit, at mihi musas

Inmodica lasus sorbitione dolet.

20 Fuerunt & tres alij Arcesilai. Primus poëta prisca come-
dia. Secundus elegia. Tertius sculptor, in quem & Simonides
hoc scripsit epigramma:

Ἀρτέμυδος τὸ δ' ἀγαλμα, διδόσαι γδ ὁ μετῆδς

Δραχμαὶ τὰ πέντε, τῶν ἐπίσημ' ἄριστος.

25 Ἀσκητὸς δ' * ἐπιήσθη ἀθλιωταῖς παλαιήσων

Ἀξίος Ἀρκεσίλαος υἱὸς Ἀριστοδίου. hoc est,

Tercentum Paris simulacrum insigne Diana

Hoc drachmis constat, signum Aratus quibus est.

Doctus at absoluit calo manibusq; Mimeræ

Arcesilas sculptor, natus Aristodici.

30 Prædictus autem philosophus, vt ait Apollodorus in chroni-
cis, floruit circa centesimam & vigesimam olympiadem.

Lege ἐπὶ φιλο
σοφίᾳ

Bion genere quidem Borysthenites fuit. Quibus verò sit
ortus parentibus, & quibus ex rebus ad * philosophiam
se contulerit; ipse Antigon aperuit. Cum enim ille scisci-
taretur,

Τὸς, πῶθεν εἰς ἀνδρῶν, πῶθι ἰορπάβις, ἠδὲ τοκῆες. hoc est,
Aede tuum nomen, patriam, genus, atque parentes.

Sentiens se vituperatum esse apud regem, atque ideo sic lo-
cutum, ad illum ait, Pater quidem meus libertus fuit, cubi-
to se tergens (Significabat autem illum * succidum & lar-
dum vendere) Borysthenites genere, non habens faciem, sed
in facie scripturam acerbissimi domini, mater autem ex lu-
panari, nimirum quam huiusmodi dicere potuit. Deinde
pater nescio quid in rem publicanorum committens, cum
tota domo venundatus est: Me adolescentulum haud ingra-
tum orator quidam emit. Is moriens, mihi omnia reliquit.
Ego tabulas ipsius exurens, cunctisquē conscindens, Athe-
nas concessi, ibique philosophatus sum.

Ταύτης τῆς γὰρ τῆς, τοῦ τῆ πατρὸς εὐχομαι εἶναι. hoc est,
Huius me esse patris, generis me glorior huius.

Ista habui qua de me dicerem. Desinant igitur Persaus ac
Philonides ea historia tradere, me autem ex me ipso intue-
re. Et erat sanè Bion alias versatili ingenio, & sophista
callidus, puerque circa philosophiam se exercere volentibus
occasionem praeberat. In quibusdam verò civibus & sua-
vis, fastuque perfrui valens. Complura item reliquit com-
mentaria, sed & sententias viles & graues, ut illud:
Cum sibi probro daretur, quod adolescentem non sibi ven-
dicasset, non enim, inquit, possibile est mollim caseum
hano attrahere. Interrogatus aliquando, quisi nam anxie-
tate maiore detinetur, ille, inquit, qui se maxime cupit esse
felicem & quietum. Rogatus an durenda esset vxor, re-
fertur

τοσεριχέμπο
βου

5
10
15
20
25
30

ferrur enim & ad hunc istud, Si quidem, ait, turpem duxeris,
penam habebis: sin autem formosam, communis erit:
Senectutem malorum omnium portum assererat, siquidem
ad ipsam cuncta confugere. Gloriam annorum esse matrem,
& ptebritudinem alienum bonum, diuitias nervos rerum.

Ad eum qui agros suos vorauerat, Terra, inquit; Am-
phiaraum absorbit, sed terram tu. Magnum aiebat ma-
lum esse, ferre non posse malum. Arguebat eos qui homi-
nes, quasi sine sensu essent, exurerent. Dicebat autem iugi-
ter, optabilius esse * speciem alteri largiri suam, quam alie-
nam petulanter ambire. Corpore quippe atque animo laedi adde
qui id fecisset. Sed & Socratem in ius vocabat dicens: Nam
si quidem Alcibiade vri potuit, & abstinuit, inanis fuit:
sin verò non valuit, nihil magnum fecit. Facilem esse di-
cebat ad infernum viam, clausis enim oculis illuc iri.

Alcibiadem culpans, dicebat illum dum esset adolescens,
viros ab vxoribus, iuuenem verò vxores a viris abduxisse.
Rhodi Atheniensibus ad oratoriam se exercentibus, phi-
losofiam ipse docebat. * Causante quodam cur ita faceret,

20 Frumenta, inquit, attuli, & ordeum vendo. Dicebat eos, qui
qui essent apud inferos, magis profectò cruciandos, si in-
tegris, quam si perforatis vasis aquam ferrent. Orante il-
lum verboso quodam, ut sibi opem ferret, Satis, inquit, ti-
bi faciam, si internuncios ad me miseris, ipse verò non ve-
neris. Nauigans cum perditis hominibus, in latrones inci-
dit. Dicentibus illis, peribimus si agnoscatur, At ego, in-
quit, nisi agnoscatur. Elationem esse assererat profectus
impedimentum. Ad diuitem auarum, Non, inquit, hic sub-
stantiam possidet, sed ab ea, ipse possidetur. Tenaces aiebat
30 opum vt suarum habere curam, verum ex eis vt ex alienis
nihil capere vtilitatis. Fortitudine, inquit, cum sumus iuue-
nes, vtimur, at cum senescere incipimus, prudètia valemus.

Greco excise
ἀπαρ

Lege πρὸς οὐρ
ταῦ ἀπαισά

Tantum

Tantum verò prudentiam à virtutibus ceteris differre asse-
vebat, quantum visum ab aliis sensibus. Dicebat non esse
exprobrandam senectutem, ad quam omnes pervenire cu-
pimus. Invidio cuidam subtristi, Nescio, inquit, vtrum tibi
malum, an alteri bonum contigerit. Impietatem pessimum
esse dicebat contubernalem fiducia.

Δουλί γδ ἀνδρα καὶ θεασόμενος τὴς ἡ. hoc est,
Virum domabit quamlibet ferox sit is.

Amicos qualescunque sine oportere servari, ne videamur
vel malis vti, vel deuitare bonos. Is in principio Academia
instituta aspernabatur, quo tempore Cratis auditor erat,
deinde Cynicum elegit institutum, sumpro pallio, & pera.
Nam quid illum aliud ad eam animi constantiam tradu-
xit? Demum verò se ad Theodoria trāstulit, Theodori impij
auditorium frequentans, qui omni orationis genere vti so-
lebat in dicendo. Post hunc verò Theophrastum peripateti-
cum audiuit. Erat autem & spectatorū studiosus, risumq;
mouere auditoribus maxime peritus, grauitibus nominibus
aduersū res viens. Quia verò orationem suam omni dicen-
di genere temperauerat, aiunt Aratosthenem dixisse de illo,
Primus omnium Bion & philosophiam vario orationis flore
vestiuit. Erat illi item & faciendis versibus ingenium pra-
cipuè accommodatum. Eius sunt illa quoque:

Ω πῶτον Αρχύτα ἑλληγενὲς, δολβίοντα

Τῆς ὑπάρτης εἰσὸς πέντων ἑμπερὸ τὰτ' ἀνδρῶν. hoc est,

O' tener Archyta, nitidog; beatule fastu

Litibus & cantu superas dicacibus omnes.

Sed omnino & musicam & geometriam pro ludo habuit.
Apparatus quoq; magnifici ac pretiosi erat studiosus, atque
ideo ex vrbe in urbem saepe migrabat. Interdum & praesti-
gium aliquod arte moliebatur. Nam Rhodi nauis persua-
sit, vt sumpta scholarum veste se sequeretur, cumq; his ingref-
sus

Adde greco

sus gymnasium conspicuus fuit. Consuevit & adolescentes
sibi adoptare, vt eis et ad voluptatem abuteretur, & ab eorū
beneuolentia protegeretur. Sed & sui vehementer amans
fuit, semperq; illi in ore erat, amicorum cuncta communia.

Idcirco & nemo illius discipulus inscribitur, cum tot habue-
rit sui auditores. Quosdam verò ad impudentiam prouexit.
Vnde & Butio quidam ex familiaribus suis aliquando ad
Menedemum dixisse fertur, Equidem d̄ Menedeme noctu
Bioni cōiungor, nibilq; indignum mihi passus videor. Mul-
ta etiam scelstius congregientibus colloquebatur. Hac au-
tem ex impij Theodori disciplina hauferat. Postremò inci-
dens in malam valetudinem, vt dixerunt qui erāt in Chal-
cide, illic enim & vitam finiuit, & ligaturas suscipere indu-
ctus est, & pœnitentiam agere super his quæ peccarat in

15 deum. Eorum verò inopia quibus infirmorum cura erat, dirè
cruciatu est, quoad Antigonus duos illi, famulos misit, se-
cutusq; est eum in *cella, vt Phaurimus tradit in diuina * φασίη.

historia. Sed hic quoq; vita excessit. Illum nos ita perstrin-
ximus: Bionā Borysthenitem Scythica tellus produxit, quē
dixisse audimus deos, quòd reuera sint nihil. Ac si quidem
id dogma tueri perstrisset, meritò dicendus esset sensisse * vt
visum fuisset, et si malè visum esset At nunc tamen longo
morbo tabescens, ac mori pertimescens, qui deos non esse di-
xerat, sanum non viderat, mortalibus qui illudebat veris diū

25 diis immolarent, non popina quidem ad aras ac mense ni-
dori, deorum hostiis admouit nares. Nec peccati dixi deli-
ctis parcite, sed & anui collum facile porrexit excitandum,
brachiaq; loris persuasus deuinxit, rhamnūque & lauri
ramum ianua imposuit, & cuncta perpeti magis quam mori

30 paratus. Stultus qui mercede voluerit deos esse, quasi tunc
dij essent, cum illos Bion demum esse arbitraretur. Ergo ne-
quicquam sapiens cum lembus erat carbo totus, tendensque

* πρίωτος λόγος

Hic desunt ver-
sus Græci.

lege dicitur

Adde greco pro
ἀ, ἡ, νεοῦνα.

manum, Salue, inquit, Pluto salue. Decem verò Biones fuerunt. Primus qui Pherecydi Syro contemporaneus fuit cuius duo feruntur libri. Est autem Proconesius. Secundus Syracusanus, qui artes rhetoricas conscripsit. Tertius hic ipse. Quartus ex Democriti familia, & mathematicus Abderites, qui Atticè scripsit, & Tonicè. Hic primus esse dixit regiones quasdam, ubi esset sex mensium nox, & tetidem dies. Quintus Solensis, qui conscripsit Aethiopica. Sextus rhetoricus, cuius feruntur libri nouem, musarum inscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus Milesius sculptor, cuius & Polemo meminit. Nonus poeta tragicus ex his qui Tragicè dicuntur. Decimus itidè sculptor Clazomenius, siue Chius, cuius & Hipponax meminit.

LACYDES CYRENAEVS.

Lacydes Alexandri filius Cyrenaeus, noue Academiae princeps, Arcesilaiq; successor fuit, vir eximia seueritatis, qui instituti sui non paucos habuerit amulos. Fuit ab adolescentia summe studiosus, & pauper quidem, sed gratus admodum atque in sermone iucundus. Anunt cum & circa rem familiarè felicissime se habuisse. Cum ex pena promere quicquid voluisset ob signato aditu, rursus anulum per foramen intrò iaculabatur, ut nihil inde ex reconditis rebus tolleretur. Id cum animaduertissent famuli, resignabant quae signata erant, & quae voluissent, inde tollebant, ac deinde anulum in porticam per rimam immittebant. Idq; cum scirent, nunquam deprehendi poterunt. Lacydes igitur Academiae scholam habebat in horto, quem Attalus rex fieri curauerat. Lacydiūmque ab ipso appellatus est. Solisq; ex omni memoria iuuenis Phocensibus Telechi & Euandro scholam tradidit. Porro Euandro successit Hegesinus Pergamenus, à quo Carneades. Lepidum verò illud ad Lacydem refertur: Attalo enim illum ad se accersente, dixisse fertur, imagine procul

in lege

procul esse intuendas. Serò autè geometriae danti operam quispiam? Num verò nunc tempus? An nunc quidem? Obiit autem cum scholam administrare coepisset, quarto anno Olympiadis, xxv. annis in schola consumptis. Mortuus est autem ex paralyssi, quam ex immodica potatione contraxerat. Et nos ita de illo cecinimus,

Καὶ σὺο Λαυδὸν φάτιν ἔκλυον, ὡς ἄλλοι εἰς

Βάκχον ἔλθον ἀίδεον πρὸς ἴν ἔσχευες ἀκροῖς.

Ἡ σαφὲς ἦν δρόνον ὅταν πολὺς ἐς δέμας ἔλθοι

Λῦσε μέλη. διδὸ δὲ καὶ μίτη λυαῖ ἔφυ. hoc est,

Fama est Lacyde pedibus quod traxeris atras

Exceptum Bacchum Ditis adusque fores.

Scilicet hoc verum est, penetrat cum corpora, Bacchum

Soluere membra, ideo non satius illo fuit.

CARNEADES.

Carneades Epicomi, siue, ut Alexander in successionebus tradit, Philocomi filius Cyrenaeus. Hic Stoicorum & Chryssippi libris diligentissime perlectis, eis modicè reluctabatur, adeoq; id verecundè faciebat, ut sepius diceret, nisi Chryssippus esset, non essem ego. Fuit autem vehementer studiosus. Porro physica minus curam habuit, ethica se magis deuouit. Quocirca & casarism & vngues nutriebat, tanta erat in literas intentione. Adeo autem in philosophia valuit, tantumque sibi in ea nervorum comparauit, ut oratores quoque in ipsius scholis ad eum audiendum conuenirent. Erat autem illi & vox maxima, & praecipua sonora, adeo ut gymnasiū princeps ad illum mitteret, ac ne ita clamaret, admoneret ad quem ille, Da vocis modum, inquit. Et ille sapientissime sanè, congrueq; respondit. Nam modum habes, ait, auditores. Acriter autem inuehebatur, atque in quaestionibus erat insuperabilis. Cuius autem ob causas praedictas declinabat. Hic aliquando cum Mentor

lege προσηλαί
ζαμεν

μηπλοαίος
π.ε.

lege ἐπιπρε-
βήσανα

*ad ipsum au- Bithynus discipulus atq; auditor *pellicem suam adamaret, diendum venis ut Phauorinus refert in omnimoda historia, inter dicendū fet& experire ita in illum iocatus est Mentora.

tur num in pel licē &c

Πολέεται τις δ'ὑπο γέρον, ἄλλιος,νημερτῆς Μέντορα εἰδόμενος, ἢ μὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδῆν Τέτον σχολῆς τῆς δ' ἐκκαυρήχθαι λέγω. hoc est, Tetricus hic quidam versatur homuncio, & idem Vanus inersq; senex, par Mentori μέτρας, vocem, iue, Exterminari quem schola ex nostra volo.

At ille continuo exurgens, intulit,

Οἱ μὲν ἐλπίουσαν, τοῖς δ' ἠγείροντο μολ' ὄρα. hoc est, Hi dixere quidem, surgunt sed protinus illi.

συνεχία

Durius autem videtur circa sinem versatus esse, cūm * sepius diceret, quæ constituit natura & compegit, ea & disfoluet. Cūm autem didicisset Antipatrum veneno hausto defunctum, & ipse incitatus est ad audendum contra mortem: ait q; suis, date igitur & mihi. Quis cūm diceret, quid? ait, nullum. Defuncto autem illo de seclionem luna factam aiunt, vt compari sibi * videri possit pulcherrimum post solem sydus, refert Apollodorus in chronicis humanis cum excessisset rebus, olympiadis centesima sexagesima secunde, anno quarto, cūm vixisset annos octoginta quinque. Feruntur eius epistole ad Ariathem Cappadocia Regē. Reliqua ipsius conscripsere discipuli, ipse enim nihil reliquit. Est autem & in hunc nostrum epigramma logadico, & archabudeo metro.

I. ege ἀνιτλο- μίνης

σκαυσίς ἀπτα- ράδην. sed alij ἀριανόν

Τί μὲν Καρπεάδην, τί μὲν ἄλλα δ' ἄλλ' ἐλέγχον Ἀμαθῆς ὅ; οὐπ' ἀταίδων ὅπως ἀεδοίκα; Τὸ δ' ἀνείν, ὅτε καὶ φθισκὴν ποτ' ἔχον κακίστην Νόσον, καὶ ἐδραε λύσιν ἰσχυρίων, ἀλλ' ἀκούσας Ὅπ' φάρμακων ἀντίτατε & πῶν ἀπέσβη Δόπε πῆσιν ἔρυσσι καλῶσι, πῶν μὲν τοι, τίδ;

Δότ'

Δότ' οἰνόματι, σφόδρατ' εἶχε φρόνησιν ταυτὶ φύσις ἢ σωέχυσά με, καὶ διαλύσεται δ' ἡ. Καὶ δ' μὲν ἔδ' ἐν ἑλασσον ἔβου κριτὰ γῆς, ἐν ἡν ὅ

Τὰ * πλέα κακὰ κέρδη ἔχοντα μολεῖν ἐς ἀδην, hoc est, alii πλείω

5 Quid Carneadem vis misa vt arguam Qui rudis adhuc, non videbat cur metueret Mortem, vnde cum pt hifi olim laboraret, pessimo Morbo, curam noluit admittere, sed audiens Antipatrum hausto extinctum pharmaco, 10 Date igitur, inquit, & mihi quod bibā. quid nam, quid? Date nullum mihi, nam grauius habet hæc facilis Natura, quæ me continet, dissolueturque ilico. At ille nihilo minus sub terram cessit, licet quæ Plura mala lucra habentem, migrare ad Orcum.

15 Fertur ei lunina caligine offendi solita, ipso nihil aduertente, iuberéque solitum puero lucernam accendere, quam ille cūm intulisset, ac diceret, attuli, respondere consueisse, lege igitur. Huiusce alij complures fuere discipuli, sed excelluit omnes Clitomachus, de quo etiam subsequenter dicendum. 20 Fuit & alius Carneades elegia Poëta, sed frigidus & obscurus.

CLITOMACHVS.

C Litomachus Carthaginensis, patria lingua Asdrubal appellabatur, in qua etiam apud suos philosophari cōsueuerat. Athenas autem contendit quadraginta annos natus, audiuitq; Carneadem. Eius ille industriam animaduertens literas doceri fecit, ac studiosè imbuit virum. Ad tantū autē experitiæ peruectus est, vt vltra quadraginta volumina conscripserit, successeritq; Carneadi, cuius etiā dicta maxime illustrauit literis. Versatus est autem in tribus maxime seclis, Academicorum scilicet, Peripateticorum, atq; Stoicorum. Porro Academicos ita serè insectatur Timon:

M 3 ΟΥΣ'

Alij ἀναλόγως

Ὁὐδ' Ἀναλογίᾳ τῶν πατρῶν, ἡμεῖς ὁμοίως ἀναλόγως. hoc est, Sed neque garrulitas Academi incondita ludi.

Hactenus de Academicis qui à Platone fluxere diximus: veniendū iam ad Peripateticos, & à Platone venientes, quarum fuit princeps Aristoteles, de quo primum dicendum.

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER QVINTVS.

ARISTOTELES.

ARISTOTELES Nicomachi Phœsiasque filius Stagyrites fuit. Porro Nicomachus à Nicomacho Machaonis filio Aesculapique nepote originem duxit, ut Hermippus in eo libro quem de Aristotele scripsit, tradit. Coniuxit autem Amyntæ Macedonum Regi medicina & amicitia gratia. Hic inter omnes Platonis discipulos maxime excelluit, vocēque gracili, ut Timotheus Atheniensis in libro de vitis refert, & * exilibus cruribus parvisque oculis fuit, vestē insigni & annulis, & ac tonsura utens. Natus est autem illi & filius Nicomachus ex Herpylide concubina, ut Timotheus ait. Recesit à Platone dum adhuc supervivere. Unde dixisse illum tradunt, Aristoteles in nos recalcitrauit, non secus atque in matrem pulli geniti. Refert Hermippus in vitis, cum Athenensium legatus ad Philippum profectus esset Aristoteles, Academicæ scholæ profectum fuisse Xenocrate. Cum verò reuersus esset, scholamque sub alio vidisset, elegisse in Lyceo τειχιματῶν, illicque vsque ad vultionem deambulando cum discipulis philosophari solitum, atque

Ἰταχνοτάτος. hoc non habet

all. ex v. c. i. ὁμοίως ὁ ἄλλοις, ἡμεῖς ὁμοίως ἀναλόγως. hoc non habet

atque inde peripateticū appellatum esse, Alij idcirco sic vocatum asserunt, quòd ægritudine conualescenti, ac deambulanti Alexandro assistens * quadā differere soleret. Vbi verò iam plures esse cœperant, sedens docebat, dicens:

Ἄισχρόν σιωπᾶν, Ξενοκράτηδ' ἐὼν λέγειν. hoc est, Silere turpe me, & Xenocratem loqui.

Ad propositam questionem discipulos vnà exercebat simul & oratoriam docens. Deinde ad Hermiam eunuchum profectus est, Atarnensium tyrannum, quem alij quigem delicias ac lusus ipsius fuisse tradunt. alij verò sibi affinitate iunctum tradita ei filia siue nepte, ut refert Demetrius Magnesius in libris de Poëtis ac scriptoribus æquiuocis, qui & Eubuli seruum Hermiam fuisse ait, Bithynium genere, quem & dominum suum enecasse. Porro Aristippus in primo de antiquis delitiis libro, Aristotelem ait Hermiæ concubinam aduasse, quam ille cum sibi permisisset, duxisse eam, & gaudio elatum immolasse mulieri, ut Athenienses Eleusina Cereri, Hermiæque pæana scripsisse, qui ἐν δὲ, hoc est, intus scriptus est. Hinc in Macedonia apud Philippum vixisse, atque ab eo Alexandrum filium eruditum accepisse, petisseque instaurari solum patrum à Philippo euersum. Id vbi impetrasset, dedisse illis leges. In schola quoque leges tuit imitando Xenocratem, ut decendialem principem facerent. Vbi verò Alexandro instituendo satis visus est nauasse operam, eumque sibi deuinxisse, commendato illi cognato Callisthene Olynthio Athenas concessit. Eum audacius quàm par erat, alloquentem, Regem, & minimè illi obsequentem, ab ipso increpitum asserunt versu, adiuonente, ni talia loqui desisteret, mature periturum, quod & factum est: versus autem sic habet:

Ὀνόμοσθ' δὴ μοι τέκος εὐχέται. οἱ ἀγροῦντος. hoc est, Qualia mi loqueris, vereor sis nate superstes.

Nanque Hermolao in Alexandrum insularum socius fuisse deprehensus, cauea ferrea circumduci, pudore atque squalore oblitus, leoni postremo obiectus est. sicq; excessit e vita. Enimvero Aristoteles Athenas profectus, cum illic tredecim annis docuisset, clam in Chalcidem concessit, quod ab Eury-medonte hierophanta impietatis accusatus esset, siue, vt Phavorinus ait in omnimoda historia, a Demophilo, quod hymnum in eum quem predictimus Hermia scripserit, quodque hoc epigramma statuae quae in Delphis est, inculci curauerit:

alij ἀγνὸν

Τὸν δὲ ποτ' ὄχ' ὁσίων περαθεῖς μακάρων θεῶν ἀγνὸν
 Εκτρέφειν περσῶν τοσοφθῶν βασιλεύς.

alij ἀνδρῶν δ' αὖ
 λῆς

Οὐ φανερῶς λόγῳ φονίος ἐν ἀγῶσι κρατήσας,
 Ἀλλ' ἀνδρὸς πίσις χρεστάμενος *δολίως. hoc est,
 Impius hunc quondam Persarum morte tyrannus
 Multauit violans iusq; nefasq; virum.
 Nam neque collato oppressit certamine, verum
 Insidiosè hominis vsus amicitia.

Alias Hermip-
 rus vel ἑρμι-
 λος
 Hoc epigram-
 ma in graeco
 phavorinur
 hymno.
 ἀκονεῖτι.

Hic verò, vt ait * Eumolus in quinto historiarum, aconitum bibens, mortuus est septuagesimo aetatis anno. In quem est nostrum hoc epigramma;

Εὐρυμέδων ποτὲ μάλλον Λειστοέλλω ἀπελείας
 Γραψασθαι δὸς μυσίδ' ὦν ἀρότολ' ὦν.
 Ἀλλὰ πῶν ἀκόνιτον ὕπεκρυψε τὴν *ἀκονεῖτι
 Ἦν ἄρα νικῆσαι σοκοφάσις ἀδίως. hoc est,
 Nuper Aristotelem, lesa vt pietate nocentem
 Derulit Eurymedon sacrificus Cereris.
 Ille aconita bibens subterfugit, certe aconiti
 Hoc erat iniustum vincere sacrificum.

Adde βεβίω-
 κε γὰρ τρία
 μὲν πρὸς ὧν
 ἐξήκοντα

Idem verò refert ipsum Platoni trigenarū se in disciplinam dedisse, sed profectò fallitur. * Nanq; septimo decimo aetatis anno Platonem audire cepit. Est autè hymnus huiusmodi:

Αρετα

Αρετὰ πολύμοχθε γένε' βροτείφ, θύεσμα κάλλιστον βίφ-
 σῆς πῆει παρθένε μορφῆς, κ' δανεῖν ζήλωτος ἐν ἀλλὰ δὲ πότ-
 μοσὺ πόνος τλήναι μαλερὸς κ' ἀκάμαντας. τοῖον ἐπὶ φρένα
 βέλλης καρπὸν ἐς ἀθάνατον χρυσὸν τε κρείσσον, κ' γοιέων,
 ὧ μαλακαυγῆ τοῖο δ' ὕπνε. σῆ δ' ἐνεκ' ἐκδοῖς ἠερακλῆς, λήδες
 τε κῆροι πολλ' ἀνέτλασαν, ἔργοις * ἀναγρεύοντες δ' ὕναμιν,
 σοῖς τε πόθοις ἀχλεύς αἰάσσε ἀίδεο δόμης ἦλθον. σῆ δ' ἄ-
 ἔρεκεν φίλις μορφῆς, ἀπεινέως * ἐν τροφῶν ἀελίη χήρωσεν
 αὐγῆς. ποῖ δ' ἀίδεμ' ἔργοις ἀθάνατοί τε μιν ἀυξήσουσι φος
 Ἴο μῆσαι μνημοσύνας δύγατρεις διδς * ξενίος σέβας αὐξῆσαι. alij ξενίου
 hoc est,

Virtus laboriosa generi mortaliū, honestissimum vitæ humane incitamentū. Pro tua siquidem forma ὁ virgo, expectanda est in Graecia mortis conditio, & grauium assiduumq; laborum tolerantia. Talem nimirum inferis hominum animis fructum planè immortalem, & auro præstantiorem parentibusq; ipsis, somnoq; dulcissimo. Nam in gratiam tuam Iouis Hercules, & Leda filij multa perpessi sunt, qui quid possent, opere declararunt. Quin & tui desiderio Achilles, & Atax ad inferos penetrarunt, tuæq; formæ luculentissima gratia Atarnæ ciuem Solis priuauit lumine. Quod enim clarus spectatusq; rebus gestis? Hunc immortalis meæ auctiorem reddent muse, quæ Iouis hospitalis decus augere solent;

Primam hunc orationem iudicalem pro seipso scripssisse, cum huius criminis argneretur, Phavorinus in omnimoda historia auctor est, ac dixisse Athenis:

Ὀρχην ἐπ' ὄρχην γηρόσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ. hoc est,
 Et pyra nata pyris, ficusq; in ficibus extant.

Ait autem Apollodorus in chronicis natum illum anno primo, nonagesima nonæ olympiadis, perrexisseq; ad Platonē * decimo septimo aetatis anno, annosque viginti apud eum fuisse

M 5

fuisse commoratum. Tum vero venisse Mitylenem princeps Eubula, quarto anno centesima octava olympiadis. Verum Platone primo anno functo vita, sub Theophilo profectum esse ad Hermiam, mansisseque annos tres. sub Pythodoto autem se contulisse ad Philippum secundo anno centesima nona olympiadis, Alexandro quintum decimum iam annu etatis agente. Athenas vero concessisse secundo anno centesime undecima olympiadis, atque in Lyceo tredecim annos docuisse, ac demum perrexisse Chalcidem; tertio anno centesima quartadecima olympiadis, morboque perisse, cum esset annorum ferme sexaginta trium. Quo etiam tempore Demosthenes in Calabris defunctus sit sub Philocle. Fertur autem ob Calisthenis insidias in Alexandrum, insensam fuisse Regi, illumque ad eum contristandam Anaximnemen extulisse, ac misisse Xenocrati dona. Lusit in eum epigrammate Theocritus Chius, ut ait Ambrion in libro de Theocriti vita, in hunc sensum:

Ἐπειὲν εὐνάχῃ, ἢ δὲ εὐκόλῃ ἀμὰ δάδα
Σύμα κενὸν κενόρων τῶ ἕαν Ἀεσόδελας. hoc est,
Hernia eunuchi simul Eubuliq; sepulcrum
Mente vacans vacuum struxit Aristoteles. 20

Timon quoque sic illum agit:

Ὅδ' ἔβ' Ἀεσόδελας ἰκχυσοῦντος ἀλαγειῶς. hoc est,
Sed neque Aristotelis leuitas miserranda loquacis.

Hæc vita Philosphi fuit. Ceterum nos ipsius quoq; testimonia legimus in hunc ferme modum. Bene quidem ac rite erit, Quod si quid contigerit, ita legauit Aristoteles. Curatorem quidem annuum et per omnia iussit esse Antipatrum. Quoad vero Nicanor adoleseat, curatores ac tutores instituit Aristomenem, Timarchum, Hipparchum, Cliotelem, et Theophrastum si voluerit, ac si curam suscipere velit filiorum & Herpylidis, rerumq; omnium. Cumq; puella fuerit 30
matura

matura viro, tradi illam Nicanori. Sin vero puella quippiam contigerit, quod absit, vitæ ag; prius quam cōnubio iungatur, siue etiam postquam nupserit antequam filios procreet, ex-
cesserit, Nicanor dominus est, ut & de puero & de ceteris
5 dignè nobis ac sese disponat. Curet autem Nicanor & de puella & de puero Nicomacho, nihil ut illis desit, patris ac fratris vnà implens munus. Quod si Nicanori quidpiam contigerit, quod absit, siue priusquam puellam duxerit siue postquam duxerit, nondum filiis natis, quæ quidem ille in-
10 stituerit, ea rata sunt. Sin autem voluerit, & Theophrastus puella curam habeat, Sin aliàs, curatores habito cum Antipatro consilio & de puella & de puero dissonant, ut eis videbitur optimum. Curam habeant tutores & Nicanoris mei, & Herpylidis memores. Nanque erga me studiosa plu-
15 rimum fuit, ceterorumque omnium: & si virum accipere voluerit, curent, ne indignè nobis locetur. Dentq; illi præterea quæ antea acceperat, de nostra substantia, talentum argenti, tresq; si voluerit, famulas, & ancillam quam habet & Pyrrheum puerum. At si quidem in Chalcide ha-
20 bitare voluerit, hospitium quod ad ortum est: sin autem in Stagyris, paternam domum. Virum vero horum maluerit, studeant procuratores domum ita necessaria supellectile instruere, ut & sibi honestè, & Herpylidi sufficienter instructa videatur. Curæ sit autem Nicanori & Myrmecem pue-
25 rum non indignè nobis ad suos referri, cum eius, quas cepimus, facultatibus. Si autè et Ambracii libera, cumq; puella viro traderetur, quingētas illi drachmas, ancillamq; quam habeat, dari iubeo. Sed & Thaleri præter ancillam quam habet emptam, drachmas mille, & ancillulam. Simo quoq; absq; priore pecunia, in puerum alium, siue puerum eni, siue pecuniam dari. Tychonè esse liberum cum puella nupsē-
30 rit, Philonemq; & Olympiū eiusq; filiolum. Porro eorū qui mihi

mibi famulantur puerorum nullum vendi volo, sed heredes
eis uti. Cum verò adulti erunt, pro merito dimitti liberos
volo. Curent item ut consummentur quæ Grillyoni sunt
tradita exculpanda imagines. Vbi verò perfecta erunt, suis
inponantur locis. Nicanoris quoque ac Proxeni quam scul-
pendam cogitabam, matrisque Nicanoris. Arinmestri verò
quæ perfecta est, suo statuatur loco, ut sit ipsius monumen-
tum, quia sine liberis defunctus est. Matris quoque nostræ
*Cererem in Nemea locet, aut ubicunque videbitur. Vbi
verò tumultum fecerit, ibi et Pythiadis sublata ossa condat, 10
sicut ipsa præcepit, sistat, & seruari Nicanoris votum quod
pro illo vouimus. Animalia lapidea cubitorum quatuor Ioui
seruatori, ac Mineruæ seruatrici in Stagyris. Hæ testa-
mentorum ipsius series fuit. Fertur autem ollas plurimas
reperas esse, Lyconémque dicere, illum in * pelui calentis 15
olei lauari solitum, oleumque venundare. Quidam vitrem
calentis olei stomacho illum imponere consueuisse tradunt,
& cum se ad quiescendum componeret, æream spheram te-
nere in manu pelui subiecta, eo consilio, ut cum dormientis
manu excussa sphaera in subditum æreum vas incidisset, so- 20
no illius excitus exurgeret. * Eius esse præclaras istas sen-
tentias legimus. Interrogatus quidnam mendaces lucraren-
tur, ut cum vera, inquit, dixerint, non illis credatur. Cum
sibi probro daretur, quod flagitioso homini misericorditer
tulisset opem, non, inquit, mores miseratus sum. sed homi- 25
nem. Amicis ac discipulis ista consueuerat dicere, ubicunque
moraretur, Aspectus quidem à circumfuso aëre lumen acci-
pit, animus autem à disciplinis liberalibus. Sæpenumero
cum in Antihenieses inuheretur, aiebat illos frumenta &
leges inuenisse, verum frumentis quidem uti, non autem le- 30
gibus. * Studiorum liberalium amaræ radices, fructus autē
dulces esse assererat. Rogatus quidnam cito consenseret,
gratia,

διημιτάραι

πυλῶν.
v.c. præponit
πυλῶν, ὄργη

Adde Greco:
ἀναφίπτου
δὲ τῆς αὐτῶν

* πῶδ' ἰσας.

gratia, inquit. Quid sit spes, vigilantis, ait, insomniū. Dio-
gene caricam porrigente, cogitans nisi acciperet, * vsum 2
esse, meditatus sumens, Diogenem ait caricam simul cum
usu perdidisse. Rursum ab eo porrectam accipiens, atque pue-
5 rili more in sublime eleuans cum dixisset, magnus Dioge-
nes, eam illi reddidit. Tria dicebat pueris esse necessaria, in-
genium, exercitationem, disciplinam. Audierat aliquando
se à quodam maledictis esse lacepsitum: Tum ille, absentem,
inquit, etiam verberet. Dicebat pulchritudinem plus, quam
10 epistolas omnes valere ad commendationem. Plerique Dio-
genem ita statuisse asserunt, ipsam autem donum forma
dixisse: Socratem verò modici temporis tyrannidem, Plato-
nem naturæ priuilegium, Theophrastum tacitam deceptio-
nem, Theocritum verò eburneum detrimentum, Carne- 15
dem regnum * solitarium. Rogatus quo differrent docti ab
indoctis, quo, inquit, viuentes à mortuis. Eruditionem dice-
bat inter prospera esse ornamentum, inter aduersa resu-
gium. Parentes qui liberos erudiendos curassent, longè ho-
norabiliores esse his qui solum genuissent. Eos enim viuendi
20 tantum, illos etiam bene beatæque viuendi auctores esse.
Glorianti cuidam quod magna esset vrbis cinis, noli, inquit,
hoc attendere, sed an dignus sis magna & illustri patria.
Rogatus quid sit * amicus, vna, inquit, anima in duobus
corporibus habitans. Homines plerisque dicebat ita esse
25 parcos, ac si semper victuri essent: alios tam prodigos, ac si
continuo morituri. Percontanti cur honesta forma præstan-
tibus diutius congregimur, cæci, inquit, huiusce interroga-
tio est. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset, hoc,
inquit, ut iniussus ea faciam, quæ plerique per legem me-
30 tum faciant. Interrogatus quo pacto discipuli egregie præ-
ficerent: Si excellentiores, ait, prosequentes tardiores non
morentur. Loquaci homini cum illum improbe probis
mul-

ἔπειτα.

ἀδ' ὁμοφύτων.

ἔιδος non φῖν
ἄλλοσφου

lege μοι τὴν
οὐρανὸν
ἐπαύου.

multis * obtulisset, dicenti, num te satis obtudi? Hercle, inquit, non tibi animū aduerti. Causanti cur * stipem nō bono homini dedisset, nam & ita contigisse ferunt: Non, inquit, homini dedi, sed humanitati. Rogatus erga amicos quales esse debeamus: quales, inquit, eos erga nos esse optamus. Iustitiam dicebat virtutem animi unicuique secundum dignitatem distribuentem. Disciplinam optimum esse dicebat vnicuique ad senectutem. Refert Phavorinus in secundo commentariorum illum crebro dicere solitum: O amici, amicus nemo. * Et ista quidem ad illum referuntur. Con-

10 scripsit autem & complura volumina, quae ut summa ingenij illius vis, ac praecipua circa omne orationis genus exercitatio clarius eluceat, subnectenda necessarīo existimauit. De iusticia libros quatuor, de poetis tres, de philosophia tres, de republica duo, de rhetorica * Gryllus vnum, Nerinthus vnum, Sophista vnum, Menexenus vnum, Amatorius vnum, Conuiniū vnum, de diuitis vnum, Exhortatiuum vnum, de anima vnum, de precatione vnum, de nobilitate vnum, de voluptate vnum, Alexander seu de colonis vnum, de regno vnum, de doctrina vnum, de bono tres, de Platonis legibus tres, de eiusdem Reip. duos, Oeconomus vnum, de amicitia vnum, Quod sit tolerare siue tolerantia vnum, de disciplinis vnum, de his quae in contentionem cadunt duos, Solutiones eorum quae in contentionem veniunt, quatuor, Diuisiones sophisticas quatuor, de contrariis 25 vnum, de speciebus & generibus vnum, de propriis vnum. Commentaria, * ἐπιχειρήματα tres, Propositiones de virtute tres, Obiectiones vnum, de his quae quot modis dicuntur, siue secundum propositum vnum, de elementis tres, de scientia vnum, de perturbationibus in vnum, Moralium 30 quatuor, de principio vnum, Diuisiones xvii. Diuisibulum vnum, de interrogatione & responsione duo, de motu vnum

Craecum addit
ἀπὸ τῶν ἐπιπέδων
ἐπιπέδων τῶν ἰσῶν
ἐπιπέδων, non ἐπὶ
ἐπιπέδων ἴσων.

adile ἄ

lege ἐπιπέδων

lege ἐπιπέδων
ἐπιπέδων

vnum, Propositiones vnum, Propositiones contentiosa quatuor, Syllogismi vnum, Priorum analyticorum nouem, Posteriorum analyticorum maiorum duo, de quaestionibus ad disciplinam pertinentibus octo, de meliore vnum, de idea 5 vnum, Termini * topicorum septem, Syllogismorum duo, συλλογιστῶν & diffinitiones vnum, de eligibili & accidenti vnum, de ijs quae ante locos sunt vnum, Topicorum ad diffinitiones duo, Perturbationum vnum, Diuisibulum vnum, Mathematicus vnum. Diffinitiones xi i i, Epichere: a- 10 tum duo, de voluptate vnum, Propositionum vnum, de voluntario vnum, de pulchro vnum, Quaestiones epichere: maticae xxv, Quaestiones de amicitia duo, Quaestiones de anima vnum, Politicorum duo, Politicae auditionis, sicut Theophrasti, octo, de iustis duo, Artium introductio duo, 15 Artis rhetoricae duo, ars vnum, alia ars duo, Methodicum vnum, Artis Theodecti introductionis vnum, Artis poeticae libros duos, Enthymemata rhetorica, de magnitudine vnum, Enthymematum diuisiones vnum, de dictione duo, de * consilio vnum, Collectionis duo, de natura tres, 20 Physicon vnum, de Archyta philosophia tres, de Speusippi Xenocratisque philosophia vnum, ex Timaei Archytae, disciplinis sumpta, vnum, aduersus Melissi dicta vnum, aduersus Alcimaeonis dicta vnum, aduersus Pythagoricos vnum, aduersus Gorgiam vnum aduersus Xenocratem vnum, 25 aduersus Zenonis scita vnum, de Pythagoricis vnum, de animalibus nouem, Anatomorum octo, de fabulosis animalibus vnum, de non gignendo vnum, de plantis duo, Physiognomicon vnum, Medicinalia duos, de monade vnum, Si- 30 gna tempestatum vnum, astronomicon speculatiuum vnum, de motu vnum, de musica vnum, Memoriale vnum, Home- ricarum

lege ὁποι
ἐπιπέδων

ἐπιπέδων

ricarum ambiguitatum sex, Poetica vnum, Naturalium
 secundum elementa, triginta octo, Inspectorum problema-
 tum duos, Liberalium disciplinarum duos, Mechanicus
 vnum, Problematum ex Democrito * sex, de lapide vnum,
 Parabola vnum, Inordinata xii. Exposita generatim
 xiiii. Iura vnum, Olympionice vnum, Pythionice musi-
 ces vnum, Pythicus vnum, Pythionicorum * argumenta
 vnum, Dionysiaca victoria vnum, de tragœdiis vnum, Do-
 ctрина vnum, Proverbia vnum, Lex commendatitia vnum,
 Legum quatuor, Predicamentorum vnum, de interpreta-
 tione vnum, Respublica vrbium, CLVIIII. Scorsumque
 ad Philippum de populari, paucorumque & optimatum &
 tyrannorum Rep. epistola. Selymbriorum epistola, ad Alex-
 andrum quatuor, ad Antipatrum nouem, ad Mentorem
 vnam, ad Aristonem vnam, ad Olympiadem vnam, ad He-
 phestionem vnam, ad Themistagoram vnam, ad Philoxe-
 num vnam, ad Democritum versus, quorum initium est
 sancte deum * Elegie, quarum est initium, Formose matris
 filia. Sunt in summa versus omnes plus minus quadragesies
 quinquies mille, trecenti & triginta. Hec librorum illius
 series, hic numerus, in quibus quid agat summam expo-
 nendum est. Duplicem esse philosophia rationem, alteram
 versari circa actus, appellarique πρακτικὴν, alteram in in-
 telligentia & speculatione consistere, & θεωρητικὴν dici,
 Ad actionem pertinere ethicen & politicen, qua in parte
 tum de publica, tum de familiari re agi. Ad intelligentiam
 Physicen logicenque referri. Porro logicen instrumentum
 esse exactissimum. Eius cum geminam destinationem ac
 scopum subiecisset, verisimile ac verum, ad vtranque dua-
 rum maxime rerum viribus nititur. Namque ad verisimi-
 le seu probabile, oratoria & dialectica, ad verum autem
 analytica & philosophia vsus est, nihil omnino omittem
 eorum

Grecus ex-
 sus α, β

recte ἐλεγχοί
 non ἀγέτακ-
 τικ

Addit Grecus
 περιστοίχῃ
 ἀκατάστατα

eorum qua vel ad inuentionem, vel ad iudicium, vel etiam
 ad vsum pertinerent. Enimvero ad inuentionis adminicula,
 atque ad eas res qua speculationi & arti inseruiunt, propo-
 sitionum multitudinem tradidit, ex quibus quaestiones pro-
 5 babilium epicherematū elicere affatum licet. Porro ad iu-
 dicandum analytica priora & posteriora conscripsisse, prio-
 ribus assumptionum iudicia permittens, posterioribus colle-
 ctionis examen tradens. Ceterum ad iudicandū ea qua sub
 certamen cadunt, quaeque in interrogatione versantur &
 10 contentione sophisticorum argumentorū, atque syllogismis
 atque his similibus. Veritatis verò iudicium earum quidem
 qua secundum imaginationem sunt actionum sensum defi-
 niuit. Moralium verò, vbi de re publica, ac domestica, vbi de
 legibus agitur mentem. Finem autem vni exposuit, virtutis
 15 vsu in vita perfecta. Felicitatem ait pleuritidinem ex tri-
 bus maxime bonis constantē, iis nimirū qua in animo sunt,
 qua & * priora viribus appellat, iis qua ad corpus attinent, * πρώτα τῶν
 vt sunt bona valetudo, fortitudo, pulchritudo, ceteraque his
 20 & claritudine, atque in hunc modum ceteris, quibus tertium
 locum assignauit. Virtutem ad beatam vitam sibi minime
 sufficere dixit, quippe corporis bonis exterioribusq; indigere.
 Miserum atque infelicem fore sapientē, siue doloribus affi-
 ciatur, siue inopia, & ceteris huiusmodi incōmodis prema-
 25 tur. Vitium autem ad miseriam atque infelicem vitam suffi-
 cere, quantumlibet corporis affluat bonis. Virtutes ait non se
 inuicem sequi. Fieri enim posse, vt prudēs quispiā ac iustus,
 idemq; intemperans atque incontinens sit. Sapientem qui-
 dem non omnino perturbationibus vacare, verum pertur-
 30 bari modicē dixit. Amicitiam aequitatem esse definiuit re-
 ciprocā benevolentia. Eius tres species esse tradidit, Esse
 quippe aliam cognationis, aliam amatoriā, tertiam hospi-
 talem

talem. Amorem non modò congressionis, verùm & philoso-
 phia esse. Amaturum quòque sapientem, neque accessurum
 ad Rempublicam, ductu iam que uxorem, & cum rege uni
 victurum. Tribus autem generibus vita constitutis, primò
 quod in speculatione, sequenti quod in actu, & tertio quod
 in voluptate consistit. Specularium genus semper præcudit.
 Liberales disciplinas ad apprehensionem virtutis multum
 conferre sensit. In descriptione rerù naturalium præter ce-
 teros rationem maximè secutus est, adeò vt minimarù qua-
 rumq; rerum reddiderit causas. Vnde & naturalium com-
 mentariorum complura scripsit volumina. Deum sicut &
 Plato incorporalem diffiniuit, eiusque providentiam ad cœ-
 lestia vsque pertingere, ipsum verò immobilem esse. Porro
 terrena omnia ad cœlestium congruentiam ordinemq; dis-
 ponit. Præter elementa ista quatuor esse & quintum aliud,
 ex quo cœlestia consistant, eiusq; motum orbicularem esse
 vitium. Animam item incorpoream, primamque esse virtu-
 tis, corporis nempe naturalis & organici potentia vi-
 tam habentis. Est autem ea iuxta illum duplex. Entelechia
 verò appellat, cuius sit species quedam incorporea. Altera ex
 his quidem secundum potentiam, vt est Mercurius in cera,
 informis quidem, sed idoneus ad percipienda lineamenta,
 sicut item in ere statua. Secundum verò habitum Entele-
 chia dicitur, et que est consummata ac perfecta Mercurij
 statua. Naturalis autem corporis dixit, nam sunt corpora
 alia quidem manu & arte elaborata, vt sunt que ab artifi-
 cibus fiunt, puta turris atque nauis. Alia verò sic à natura
 procedunt vt arbores, & animalium corpora. Porro organici
 dixit, hoc est, ad aliquid parati & conditi, vt est ad viden-
 dum oculus, aurisq; ad audiendum. Virtute autem vitam
 habentis, vt puta in seipso. Virtute autem in vel potentia mi-
 nus est secundum efficaciam. Secundum actionem autem,
 vt

lege διακρίσις

lege κοινὸν ποῖον
τιμῶν

alij ἐκείνη

vt vigilans habere animam dicitur. Secundum habitum au-
 tem, vt dormiens. Vt igitur & hic intelligatur, adiecit po-
 tentia. Multa igitur eiusmodi & alia, & de aliis multis in
 hunc modum philosophatus est, quæ perlongum esset nume-
 rare. Cunctis enim in rebus summo studio atque industria
 fuit, inuentionisq; incredibili copia viguit, vt ex his quæ su-
 præ à annotauimus voluminibus constat, quæ ad quadringen-
 torum numerum serè perueniunt, de quibus nihil ambigi-
 tur. Nam sunt & alia complura quæ ipsi ascribuntur volu-
 mina atque sententiæ. Verumenimvero octo fuere Aristo-
 teles. Primus hic ipse. Secundus qui Athenis rempub. admi-
 nistravit, cuius etiã iudiciales leguntur orationes sanè quàm
 elegantes. Tertius qui Iliadem Homeri scripsit. Quartus
 Siculus orator, qui ad Panegyricum Isocratis rescripsit.
 Quintus qui cognominatus est Mythus, Aeschini Socratici
 necessarius. Sextus Cyrenæicus, qui de poetica scripsit. Sep-
 timus pedotriba cuius meminit Aristoxenus in Platonis vi-
 ta. Octauus grammaticus obscurus & ignobilis, cuius de
 pleonasmò ars legitur. Huius autem Stagyræ philosophi
 complures quide fuere discipuli, sed omnibus maximè præ-
 celluit Theophrastus, de quo modò dicendum est.

THEOPHRASTVS ERESIVS.

Theophrastus Eresius Melæti, vt Athenodorus in octa-
 uo deambulationum libro ait, fullonis filius, primo qui-
 dem in patria Leucippi ciuis sui auditor fuit, inde cum
 Platonem audisset, se ad Aristotelem contulit. Eo item in
 Chalcidem profecto, illi in schola regimine successit, olympi-
 adæ cxi. Fertur ipse quoque seruus Pomylius
 nomine philosophus fuisse, vt refert Myronianus Amastria-
 nus in primo similium historicorum capitum. Fuit autem
 Theophrastus vir summa prudentia, studiisq; singularis,
 atque vt scribit Pamphila trigesimo commentariorum li-

alij ἀναρπῆς
δεικτε2. φῆσιν ὅτι
2. φῆσιν ὅτιv. c. μεταδύνα
ἐπέτιος

alij λαοκίμων

bro, Menandrum ipsum comicum instituit. Erat item be-
 neficus in primis, & maxime affabilis. Eum Cassander sus-
 cepit, Prolemaeusq; ad illum misit. Aded autem Atheniensibus
 acceptus fuit, vt cum illum Agnonides impietatis accu-
 sare ausus esset parum absuerit, quin ipse ob eam rem cri-
 men ipsum in se retorqueret. Accurrebant ad illum audien-
 dum discipuli ad duo millia. Hic in epistola ad Phaniam
 peripatericū inter cetera, de iudicio quoque ita locutus est.
 Tantum abest, inquit, vt populi frequentiam conuocem, vt
 ne confessum quidem eiusmodi admitam, qualem abiectis-
 simus quisque. Porro recitationes emendationis auctores
 sunt. Protelare autem omnia, atque negligere non iam se-
 runt etates. In ea epistola scholasticum nominat. Cum ta-
 men esset huiusmodi, secessit ad tempus & ipse & philoso-
 phi reliqui. Quippe Sophocles Amphiclyda filius legem tulerat,
 vt ne quis philosophorum praecesset schola, nisi id senatus
 ac plebs decreuisset: qui secus faceret, capitale esset. Ve-
 rum sequenti anno demum reuersi sunt, cum a Philone So-
 phocli dies dictus esset. Quo tempore Athenienses ea lege
 abrogata Sophoclem talentis quinque multarunt, decreue-
 rintque philosophis reditum, vt & Theophrastus remane-
 ret, si holumque vt antea regeret. Eum, cum antea Tyrta-
 mo illi nomen esset, ob diuinam elocutionem, Aristoteles Theo-
 phrastum appellauit. Cuius & filium Nicomachum tamesi
 is preceptor esset, amauit, vt Aristippus in 1111. de anti-
 quis delitiis meminit. Fertur Aristoteles de Theophrasto &
 Callisthene idem quod de se & Xenocrate Plato, vt predi-
 ximus, dixerat. Dixisse enim quod hic pro excellenti acu-
 mine ingenij cuncta facillime a sequeretur & exponeret, ille
 tardus & obtusus esset ingenio, hunc freno, illum egere cal-
 caribus. Dicitur & priuatim hortum post Aristotelis disces-
 sum possedisse, Demetrio Phalereo familiari suo in hoc sibi

καταδρα-
στης.

λενο ἐπαρθε-
ρα, ἔκκευσε φησὶ
τοῦ. Ἰδὲ τ. ε.
κατὰ τὰς

cooperante. Nobiles sunt & huius illa sententia: Cuius cre-
 dendum dicebat infra equo, quam verbo incomposito. Ad
 illum qui in conuiuio penitus tacebat, si quidem, ait, impe-
 ritus es, prudenter facis: sin verò peritus, imprudenter. Ha-
 5 bebat & illud semper in ore, Sumptus preciosissimus tem-
 pus est. Obiit senex etatis anno LXXXV. cum modicè à la-
 bore quieuisset. In quem etiam est nostrum epigramma:
 Οὐκ ἔλεγε τὰ τοῦ μάταιον ἔπος μερόπων πινὶ λέχθῃ
 Πήγασον σοφίης τὴν ἄντ' ἐμὲ μόνον.
 10 Δὴ γὰρ καὶ θεόφραστος ἕως ἐπὶ θύει μὲν, καὶ ἔπειτα
 Ἦν δ' ἔμας, ἐπὶ τ' ἀνεθείς κατὰ τὴν προμαχίαν. hoc est,
 Haud vanè quidam, studij, si fortè relaxes,
 Rumpi arcum dixit, quisquis homo ille fuit.
 Nam vegetus Theophrastus erat firmusq; labore.
 15 Laxauit postquam membra labore, obiit.
 Aiunt illum, cum rogetur à discipulis, num quippiam illis
 mandare vellent, dixisse, nihil quidem quod imperaret se ha-
 bere, nisi quòd multa dulcia gloriae obtentu vita mentitur.
 Nos verò cum viuere incipimus, tunc morimur. Nihil enim
 20 est inanius amore gloriae. Sed este felices, verbumq; istud
 aut omittite, grandis enim labor est: aut illi intendite, ma-
 gna enim illi gloria prouenit. Porro vita vanitas amplior
 quam utilitas est. Verum mihi quidem non iam quid agen-
 dum sit consulere suppetit, vos autem quid faciendum erit,
 25 deliberabitis. Ista dicentem exhalasse animam tradunt.
 Eum verò, vt fama est, Athenienses pedibus omnes profecu-
 ti, publicè honorauerunt. Refert Phauronius illum iam ve-
 tulum lectica circumferri solitum, idq; dicere Hermippum,
 eumque id ex Arcefilai Pitanaei historia sumpsisse inter ea
 30 verba, quae ad Lacydem Cyrenensem habuit. Reliquit autè
 & ipse ingenij sui complura monumenta, & ipsa dignissima
 sum arbitratus quae adnotarem. Sunt autem ista, Priorum

ἄριστος μέλιος.

analyticorum tres, posteriorum analyticorum septem, de solutione syllogismorum vnum, analyticorum epitome vnum, Deductorum locorum duo, Speculationes eorum quae circa contentiosam orationem versantur, de sensibus vnum, ad Anaxagoram vnum, de Anaxagora vnum, de Anaximene vnum, de Archelao vnum, de sale nitro aluminis vnum, de his quae durantur in lapides duo, de indiuisibilibus lineis vnum, auditionis duo, de ventis vnum, virtutum differentie vnum, de regno vnum, de regis instituto vnum, de vitis tres, de senectute vnum, de Democriti astrologia vnum, de his quae in sublimi sunt vnum, de imaginibus vnum, de succis, cute, & carnibus vnum, διακόσμος vnum, de hominibus vnum, dictorum Diogenis collectio vnum, diffinitionum tres, Amatorius vnum, alius de amore vnum, de felicitate vnum, de speciebus duo, de caducis vnum, de afflacione dei vnum, de Empedocle vnum, de epichelematis xv i i i. Controueriarum tres, de voluntario vnum, Abbreuiatio Reip. Platonis duo, de diuersitate vocis animalium eiusdem generis vnum, de his quae subito apparent vnum, de his quae morsui & vulneri patent vnum, de animalibus quae sisperere dicuntur vnum, de his quae in sicco morantur duo, de his quae colores immutant unum, de his quae latibula & fossas faciunt vnum, de animalibus septem, de voluptate, sicut Aristoteles, vnum, alius de voluptate vnum. Quaestiones xv i i i i. de calido & frigido vnum, de vertigine & obtenebratione vnum, de sudore vnum, de affirmatione & negatione vnum, Callisthenes, siue de luctu vnum, de laboribus vnum, de motu tres, de lapidibus vnum, de pestilentia vnum, de exanimatione vnum, Megarius vnum, de atrabile vnum, de metallis duo, de melle vnum, de Metrodori collectis vnum, de arcibus duo, de ebrietate vnum, Legum secundum elementa xv i i i i. Legum epitome decem, ad diffinitiones vnum, de odoribus vnum

εὐθυσιασμη.

lege χι' ους

λεπτοφυχίας

lege ἀφροδία γων

vnum, de vino & oleo primarum propositionum xv i i i. Legiferorum tres, Politicorum tres, Politicon ad tempora quatuor, Ciuium consuetudinum quatuor, de optima Republica vnum, Problematum collectionis quinque, de prouerbiis vnum, de concretionibus & liquefactionibus vnum, de igne duo, de spiribus vnum, de paralyti vnum, de suffocatione vnum, de amentia vnum, de passionibus vnum, de signis vnum, Sophismatum duo, de syllogismorum solutione vnum, Topicorum duo, de cruciatu duo, de pilis vnum, de tyrannide vnum, de aqua tres, de somno & insomniis vnum, de amicitia tres, de liberalitate duo, de natura tres, de naturalibus xv i i i. de naturalium abbreviacione duo, Naturalium octo, aduersus Physicos vnum, de naturalibus historis decem, Naturalium causarum octo, de humoribus quinque, de mendacio voluptatis vnum, de anima quaestio vna, de indubitata fide vnum, de simplicibus dubitationibus vnum, Harmoniacon vnum, de virtute vnum, Occasiones, siue contradictiones vnum, de negatione vnum, de sententia vnum, de ridiculo vnum. Meridianorum duo, diuisiones duae, de differentiis vnum, de iniuriis vnum, de laude vnum, de experientia vnum, Epistolarum tres, de fortuitis animalibus vnum, de selectione vnum, Laudes deorum vnum, de solemnitatibus vnum, de felicitate vnum, de enthymematibus vnum, de inuentis duo, Scholarum moralium vnum, Morales figurae vnum, de tumultu vnum, de historia vnum, de iudicio syllogismorum vnum, de mari vnum, de assentatione vnum, ad Cassandrum de regno vnum, de comedia vnum, de metecoris vnum, de dictione vnum, Verborum collectio vnum, Solutiones vnum, de musica tres, Naturalium opinionum xv i i. Naturalium epitome vnum, de gratiis vnum, Morales figurae vnum, de falso & vero vnum, Historia eorum quae de deo dicuntur, sex, de diis tres, de mensuris vnum,

πολιτικῶν.

* παραφροσύνης.

vns.

* τιμαίσις.

* φιλοφιλίας.

* χυδαίον.

* ἐπισημῶν.

* ἀφροδίατων.

αὐτῆς γράσσει.

Hec in graco
usque ad πλιν
μωνας στέλ
transponuntur.

gracim. 5.

gracim v. c. d.

Et reliqua graco
adde: επιχηριση
μελων α. β. δ. ε.
στis. γ. περι βω
αιδισια α. β. περι
αιλιων α. β. περι
δημοκριτες. α.
περι διαβολης
α. περι γενησεις
α. περι ζωων
φρονησεως
adde graco περι
xvii. C. 5. β. περι
δ. v. α. d. προς
δ. 25. β. περι τς
δ. ed. 20. 21. α.

* p. 200
* x. 21. 22

v. c. μ. ε. ω. 4.

* Megacles vnu, de legibus vnum, de iniquis legibus vnum,
Xenocraticoru collectanea vnum, Confabulationes vnum,
de iuramento vnum, Orotoria precepta vnum, de diuitiis
vnum, de poetica vnu, Problemata ciuilia, naturalia, ama-
toria, moralia, vnum, Prouerbiorum vnum, Problematum
collectio vnum, de problematibus naturalibus vnum, de ex-
emplari vnum, de propositione & narratione vnum, de poe-
tica alius, vnum: de sapientibus vnum, de concilio vnum, de
solocisimis vnum, de arte oratoria vnum, de artibus oratoriis
species septem, de simulatione vnum, Commentariorum
Aristotelicorum siue Theophrasticorum * septem, Historico-
rum geometricorum quatuor, Epitome Aristotelis de ani-
malibus * sex, de diis epicheumatum duo, Quaestiones tres,
de regno duo, de causis vnum, de Democrito vnum, de ca-
lumnia vnum, de generatione vnum, de animaliu prudentia
I 5
& moribus vnum, * de motu duo, de visu quatuor, ad ter-
minos duo, de eo quod est dari vnum, de maiore & minore
vnum, de musicis vnum, de diuina felicitate vnum, ad eos
qui erant ex academia vnum, Exhortatorius vnum. Quo
pacto ciuitates optime inhabitentur vnum, Commentaria
20
vnum, de * riuo qui erat in Sicilia vnu, de concessis vnum,
Qui sunt modi sciendi vnum, de falso tres, Ante topica vnu,
Astrologica historia sex, Arithmeticarum historiarum ar-
gumentum vnum, Acicharus vnum, de iudicialibus oratio-
nibus vnum, Epistola ad Asticeontem Phaniam, & Nica-
25
norem de pietate vnu, Euiadis vnum, de * temporibus vnu,
de propriis orationibus vnum, de liberis educandis vnum,
alius differens de eadem re vnum, de disciplina, seu de vir-
tutibus, siue de frugalitate vnum, Exhortatorius vnum, de
numeris vnu, Diffinitiones de dictione syllogisimorum vnu, 30
de caelo vnum, Politici duo, de natura vnum, de fructibus
& animalibus, qua in summa complexa sunt versibus * mille
supra

supra centum octoginta duobus. Tot ab eo volumina elabo-
rata sunt. Legi autem & ipsius testamentum in hac verba:
Bene quidem, vt spero erit. Ceterum & si quid secus conti-
tigerit, ista statuo. Domesticam omne supellectilem Me-
5 lanti & Pancreonti Leontis filiis trado. Porro ex his que ab
Hipparcho suppeditata sunt, ista mihi fieri volo: qua circa
scholam sunt, atque spectacula perfici, vel si quid circa ea in
melius possit ornari. Debinc Aristotelis imaginem eo in te-
plo collocari, ac donaria reliqua, quaeq; atea in templo erat.
10 Deinde * porticum, qua secundum scholam erat, exedifi-
cari priore non deteriore, tabulasq; in quibus orbis situs
sunt, in inferiore porticu reponi, saram quoque construi, ita
vt neque profectio neque honestas desideretur. Volo autem
& Nicomachi imaginem absolute perfici. Opus quidem
15 Praxiteli inunctum est. Reliqua vero impense ab eo fieri.
Statui autem illam iubeo vbicunque illis visum fuerit, qui-
bus cura erit rerum ceterarum, quib; testamento inscripti
sunt. Ac de templo quidem ac donatis in hunc modum sta-
tuo. Fundum vero quidem Stagyris habemus, Callino lego,
20 librosq; omnes Neleo. Hortum autem & deambulationem,
adesque omnes horto adiacentes amicis inscriptis lego, qui-
que voluerit in eo vna vacare literis, atque simul philoso-
phari, quandoquidem fieri non potest, vt quiuis semper pe-
regrinetur, ea tamen lege, vt neque illum * alienent, neque
25 vt proprium quisquam possideat, sed veluti sacrum quidda
communiter ab hominibus possideatur, quique se inuicem
amicis ac familiariter vtantur, sicuti congruum ac iustum
est. Sint autem qui illo communiter vtentur, Hipparchus,
Neleus, Strato, Callinus, Demoticus, Demaratus, Callisthe-
nes, Melantis, Pancreon, & Nicippus. Licere autem si phi-
30 losophari velit, & Aristoteli Midia Pythiadisq; filio, horum
esse participem. Ipsiusq; curam diligentissime habere maio-
N 5 ves

res natu, vt quammaximè ad philosophiam instituantur, nosq; sepelire in horti parte, qua eis maximè commoda videbitur, nihil superfluum circa funus tumultum ue faciendo. Vt autem dictum est, postea quam nobis rectè curata sunt omnia, cum sanum & monumentum & hortus & ambulatorium reparata & refecta erunt, vnà & Pompylū hunc, qui inhabitat, ea curare volo, aliarumq; rerum quemadmodum prius, curam habere, illiusq; cōmodis prospicere qui ista habent. Pompulo autē & Threpte dudum liberis, qui magno nobis vsui fuerunt, si quid antea a nobis prestitum est, & qua illi acquisierunt, & qua nunc illis ac Hipparcho dari cōstituit, drachmas bis mille, iudā ac firmiter hac illis possidenda censeo, sicut & ipsis Melanti & Pancreonti sapius dixi, cunctaque mihi annuerunt. Do autem illis & Sema-
 15 talem, & ancillam. Ex pueris autem Molonem quidem & Cimonem, & Parmentem iam nunc liberos dimitto. Manem verò & Calliam cum annos quatuor in horto persequerantur, in cultu & labore se ita gerentes, vt culpari iuste non possint, liberos dimitti inbeo. * Domestica verò supellectilis cum Pompulo quantum visum fuerit curatoribus
 20 sufficere datum fuerit, quod reliquum erit, conflare. Demotimo Cariona do, Donacemque Neleo. Eubium venum dari placet. Dabit autem Hipparchus Callino drachmas ter mille. * Melanti verò & * Pancreonti, nisi Hipparchum
 25 intueremur & antea nobis fuisse perutilem, & nunc in suis rebus magnum perituisse naufragium, mandarem profecto ea cum * Melanto, & Pancreonte educere. Quoniam verò non illis facile fore animaduerti, cum illo vnā dispensare ac exequi, commodiusque illis arbitratus sum, siquid ab Hipparcho constitutum acceperint, Dabit autem Hipparchus Melanto & Pancreonti vtrique talentum, daturus & curatoribus ad ea qua in testamento scri-
 30 pta

συγγαλιετιδωλο

lege δινηματι-
κωlege μεδωνη δε
και παυρορεσι

lege μεδωνη δε

pta sunt perficienda sumptus necessarios, suo quaque tempore. Quae cum implerit omnia, absolutus erit, ac liber à debito omni, & omnibus qua contraxerat mecum instrumentis. Quod si quid meo nomine Hipparcho in Chalcide pro-
 5 uenit emolumentum, hoc totum eius erit. Curatores autē earum rerum qua testamento inscripta sunt, hi erunt, Hipparchus, Neleus; Strato, Callinus, Demotimus, Callisthenes, Cresarchus. Porro testamenti exemplaria Theophrasti anulo signata apud Hegeham condita sunt. Hipparchi testes Ca-
 10 lippus, Pellaneus Philomelus, Euonymus, Lysander, Hybees, Philon Alopecensis, Testamentum alterum accepit Olympiodorus. Testes idem fuere, alterum accepit Adimantus. Tulit autem Androsthene filius. Testes Aimnestus Cleobuli filius Lysistratus, Phidonus Thasius, Strato Arcesi-
 15 lai filius Lampsacenus, Thesippus, Thesippi filius è sigulis, Dioscorides Dionysij Epicephus. Hac series testamentorum illius fuit. Sunt qui dicāt Erasistratum medicum huius fuisse auditorem, & * fieri potest. Succesit autem illius schola
 20 Strato.

* συμφοραται
αλι συμφοραται* τοι δε οιδωγαρ
τα εις ος.

20 STRATO LAMPSACENVS.

Strato Arcesilai filius Lampsacenus, cuius in testamento
 5 mentionem fecit Theophrastus, vir eloquentissimus fuit. Physicus autem iccirco appellatus est, quod in ea speculatione pra ceteris diligentissimè versatus est. Fuit autem & preceptor Ptolemai Philadelphi, à quo talentis LXX X.
 25 donatum aiunt. Enimverò schola praefici cepit, vt Apollodorus in Chronicis refert. Olymp. CXXIII. eamque annos XVIIII. tenuit. Feruntur eius de regno libri tres, de iustitia tres, de bono tres, de diis tres, de * magistratibus tres, seu duos, de vitis, de felicitate de regia philosophia,
 30 de fortitudine, de inani, de caelo, de spiritu, de natura humana, de generatione animalium, de cōcubitu, de somno, de in-

lege αρχων

in somniis, de visu, de sensu, de voluptate, de coloribus, de morbis, de iudiciis, de viribus, de met' allicis machinis, de fame, de obtenebrationibus, de leui & graui, de afflacione, de tēpore, de cibo & incremēto, de animalibus, de quibus dubitatur, de fabulosis animalibus, de causis, ambiguoꝝ solutio, 5
 locorum principia, de accidenti, de diffinitione, quid sit magis & minus, de iniusto, de priore & posteriore. Inuentorum elenchi duo, de commentariis ambigitur Epistola quarum est initium, Strabo Arfinoē salutē, quadringenta quinquaginta. Hunc aiunt adeo fuisse tenuem, vt sine censu moreretur. In quem hoc scripsimus epigramma,

αδελφείας ἢ
 ἢ alij rui.

Λεπτὸς ἀνὴρ ὃ προσεχρήσατο χρησμοῖς
 Στρατόναε τέτον φημι τὸν Ἰλαμψακιδόν.
 Δάμψακ' ὃν ποτ' ἔφουσεν, αἰεὶ δ' ὃ νόσοισι παλαίων
 Θνήσκει λαθὼν, ἢ δ' ἤσδετο θανάτω. hoc est, 15

Corpus erat tenuis si non oracula fuissent,
 Stratonā dico, si nescis, Lampfacenum.

Qui morbis semper fuerat luctatus acerbis:
 Tandem sine vlllo sensu mortis occidit.

Fuerunt autem Stratones octo. Primus Isocratis auditor. 10
 Secundus hic ipse. Tertius medicus, Erasistrati discipulus. siue, vt quidam aiunt, alumnus. Quartus historicus, Philippi & Porsēi qui aduersus Romanos pugnaverunt, gestorum scriptor. Sextus poēta epigrammatum. Septimus antiquus medicus, vt ait Aristocles. Octauus peripatericus, qui vixit 25
 Alexandria. Porro Physici istius feruntur testamēta in hunc modum. Ista si quid sinistre accidat dispono. Ea quidem quae domi sunt Lampyrioni, & Arcesilao relinquo omnia. Porro ex pecunia quam Athenis habeo, primum quidem curatores iusta, & quae post funus fieri solene est, diligenter curabunt, 30
 nihil neq; superflue, neque illiberaliter agentes. Erunt autē testamenti curatores, Olympicus, Aristides, Mnesigenes, Hip-

Hippocrates, Epicrates, Gorgylus, Diocles, Lycon, Athanes. *Scholam quidem Lyconi relinquo. Namq; alij sunt vel se- * διατριβήν
 niores vel occupati. Rectē autem facient reliqui, si hoc ipsum suo iudicio firmauerint. Libros illi omnes, praeterquam quos 5
 ipsi scripsimus, relinquo, vasa etiam omnia conuiuij stramentaq; & pocula. Dent autem Epicrati curatores drachmas quingentas, & vnum ex pueris quemcunque Arcesilaus iudicabit. Primum quidem Lampyrion & Arcesilaus pacta tollant quae pro * Hyrao Daippus statuit, nihilq; de- 10
 beat, neque Lampyrioni neque Lampyrionis heredibus, sed liber sit ab omni * χιρογραφο. Dent illi curatores drachmas * συμφοραίαι.
 quingentas, & ex pueris vnum quemcunque probarit Arcesilaus, vt is qui nobiscum multum laborauit, magnoq; nobis 15
 vsui fuit, habeat vnde viuere honestē possit. Diophantum praeerea dimitto liberum, & Diocle, & Album. Simmiam autē Arcesilao reddo. Sed & Dromanem liberum relinquo. Vbi verò Arcesilaus aduenerit, cōputet Hyraus cum Olympico & Epicrate ceterisq; curatoribus funeris, aliorumque solennium sumptus. Quod autem pecuniae reliquum erit, 20
 accipiat Arcesilaus ab Olympico, nihil ei molestiae exhibens per tempora & annos. Tollat autem & pacta Arcesilaus quae composuit Strato cum Olympico, & Amenia, condita penes Philocratem Tisameni filium. Monumentum verò faciant, vt videbitur Arcesilao & Olympico & Lyconi. Atq; 25
 hic quidem, vt fertur, testamenti illius summa fuit, sicut ipsum collegit Aristō eius necessarius. Ceterum Strato ipse, sicut & supra declaratum est, vir insignis, & summa admiratione dignus fuit, in omni orationis genere versatus, sed physicae maximē studiis excellens, quod genus & antiquius 30
 est, & multorum praecleara ingenia exercuit. Successit in eius locum Lycon.

LYCON Astyanactis filius Troadensis, vir eloquens, educandis, instituendisq; pueris maxime idoneus fuit. Aiebat enim adiungi necessario pueris pudorem, & laudis studium, velut equa calcar atque frenum. Porro ipsius locutio & interpretationis copia hinc apparet. Ait enim in virginem pauperem hoc modo, Grave onus est patri puella, præ dotis inopia, excurrens in flore ætatis. Vnde & Antigonum de illo hoc dixisse ferunt, possibile non esse sua uolentiam mali atq; gratiam aliorum transferri, sed in ipso homine veluti in arbore singula quæ dicerentur oportere inspicere. Ceterum quia in dicendo erat suauissimus, idcirco quidam etiam ipsius nomini g, literam adiciebant, ut esset Glycon, quod dulcedinem sonat. Porro in describendo sui dissimilis erat. In hos vero qui quoniam dum tempus esset non didicerant, in penitentia ducerentur, idq; reuocare cupiebant, in hunc modum iocabatur. Dicebat enim eos qui ignavia sua seram penitentiam voto sarcire quererent, impossibile se ipsos arguere. Qui autem uellet, plane eos aiebat excidisse ratione, veluti distorta regula naturam recti explorantes, seu faciem perturbata aqua vel speculo peruerso. Quin & ad forenses quidem coronam complures proficisci, verum ad olympicam, & aut paucos aut neminem. Sæpe Atheniensibus consulens magno illis emolumento fuit. Erat uero mundissimus cultu, adeo ut vestium incredibili mollicie ac nitore uteretur, ut Hermippus refert, sed exercitatisimus ac valido sanoque corpore effectus est, omnemque athletarum habitum præferabat, cum, autore Antigono Carystio, antea fractiori, & graciliori esset corpore. Quocirca & in patria luctatus fertur, more patrio, atq; pile ludo exercuisse. Erat autem Attalo & Eumeni in primis charus acque inter paucos amicissimus, qui & illum sepe numero regia magnificentia dona

* μάστιγος

lege μάστιγος

adde excusio
μάστιγος.* ἀποδιδάξαι
καὶ ἐμαρτυρῆσαι.στραχὺς ἠδὲ λικ
καὶ σφοδρῶς

donabant. Tentauit & Antiochus illum habere apud se, sed spe sua frustratus est. Aded autem inimicus erat Hieronymo peripatetico, ut solus aniuersario die ad illum non proficisceretur, de quo in Arcesilai vita diximus. Porro scholæ principatum tenuit annos duos supra quadraginta, cum illum sibi successorē in testamento Strato reliquisset, olymp. CXXVII. Quin & Panthædi quoque dialectici auditor fuit. Obiit autem annos natus septuaginta quatuor, afflitus podagra morbo. In quem nostrum est epigramma.

10 Οὐ μὰ τὸν, ἐδὲ λυκῶνα παρήσομεν. ἢ πὶ ποδαγῆς
Καί θανε θαυμάζω τὸ τοῦ μάστιγα * δὲ ἐργῶ.
Τὴν οὕτως εἶδεν μακρὴν ὁδὸν, αἶν περὶ ὁ περὶ
Ἀλλοτρίοις βελούτοις ἐδραυε νυκτὶ μὴ. hoc est.
Prætereunda mihi non sunt & fata Lyconis,

15 Fecerat infirmum quem valetudo pedis.
Namq; pede alterius semper cum nixus adiret,
Tam longam miror nocte volasse viam.

Fuerunt & alij Lycones, Primus Pythagoricus, Secundus hic ipse, Tertius versificator, Quartus epigrammatum poetæ. Huius quoque philosophi testamentum huiusce reperimus. Ista equidem statuo de rebus meis, si quidē hunc morbum ferre nequiuero. Ea quidē quæ domi sunt, omnia Astyanacti & Lyconi fratribus do, atque ex his reddendum censeo, quæ Athenis possedi à quouis sumpta, siue exacta, quæq; in funus ceterisq; solennibus impensa fuerint. Quæ uero in urbe & Aegina habeo, Lyconi præcipue do, quod is nomen ferat nostrum, mecumq; diuissimè, atque cum summo amore sit commoratus, sicut dignum erat, quippe qui filij tenebat locum. Porro Peripatum amicis ac necessariis reliquo,

30 Bulloni, Callino, Aristoni, Amphioni, Lyconi, Pythoni, Aristomacho, Heraclio, Lycocomedi, Lyconi fratremeli. Præsciant autem ipsi quemcumque permansurum in schola, maximeq;

* ἐτήσω.

leg. λέγει.

meq̄ vtilem futurum, existimauerint. Eis verò consentiātē
 & reliqui familiares, & mei & loci gratia. Ceterum funus
 & crematio cura erit Buloni & Callino & amicis ceteris,
 vti ne illiberalis, neu superflua sit. Eas verò quae mihi erant
 in Aegina partes, post discessum meum diuidat Lycon adu-
 lescentibus, in vsu olei, vt ex eo mei & eius qui me hono-
 rauerit vtilitate paretur iusta memoria, *statuamq̄, nostrā
 locet eo loco vbi conuenienter stare eam perspexerit. Coope-
 retur autem vnā & Diophantus & Heraclides Demetrii
 filius. Ex his autem quae in vrbe sunt, reddat Lycon omnibus
 qua praedixi praesens post ipsius discessum, sequanturq̄ Bu-
 lon & Callinus, & quacunque in funere ac solennibus cete-
 ris impensa fuerint. Tollat autem ea ex his rebus domesti-
 cū, quae ambobus communiter à me relicta sunt. Honoret
 item & medicos Paphemini & Midam dignos profectō
 magno & honore & pretio, ob summam in me diligentiam,
 & artem. Lego & Callino filio paternas duas, vxorūq̄ illius
 gemmas duas, tapetasq̄ alterum villosum, alterum purum,
 & sagum & duo puluimaria ex omnibus quae reliqua sunt
 optima, vt quantum ad honoris rationem attinet, ne isto-
 rum obliui videamur. De his autem qui mihi seruiuerunt, sic
 statuo. Demetrio quidem iam diu libero redemptionis pre-
 tium remitto, & quinque minas do, & pallium & tunicam,
 vt qui mecum diu & multum laborauit, honeste vitam exi-
 gat. Critoni autem Chalcedonensi similiter redemptionis
 pretia relaxo, et minas quatuor itidem dari iubeo. Micrum
 liberum dimitto, ac eum Lyco nutriat, & annos sex ab hoc
 tempore deinceps erudiat. Charetem itidem dimitto liberū,
 nutriatq̄ illum Lyco, duasq̄ illi minas do, & libros meos
 relictos. Eos verò qui necdū editi sunt, Callino, vt illos edat
 diligenter. Sed & Syro libero minas quatuor lego, & Me-
 nodorā do, & si quid mihi debet, relaxo. Hylarā itē quinque
 minas

gracis addit
 v. c. d. i. o. t. h. s.
 x. g. i. u. s. a. u. l. i. s.
 x. p. o. c. h. x. s. o. n. s.

* ποταμῶν, &
 gemmas, θυρι-
 αλίσαν.

minas & * tapetem villosum, & duos puluinos, & peri-
 stroma, & lectum quencunque voluerit. Liberam item di-
 mitto Micri matrem, & Noëmonem, & Dionē, & Theo-
 nem, & Euphranorem, & Hermiam, & Agathonem, vbi
 biennij tempus impleuerit, dimitti liberum iubeo, & lecti-
 carios. Ophelionem quoq; & Posidonium cum annos qua-
 tuor peregerit, itidem liberari volo. Demetrio praeterea &
 Critoni, & Syro singulis lectum & stragulam vestem ex
 residuis relinquo, vt Lyconi cōuenire videbitur. Ista illis do-
 nabuntur, qui profectō ostenderunt quā sollicitē sibi com-
 missa peregerint. De sepultura verò videbit Lycon, siue me
 hic siue domi sepelire maluerit. Certō enim mihi persuasum
 est, illum quod conueniat, honestumq̄ sit, nil segnius cerne-
 re quā nos. Cum verò pro dignitate praestiterit haec omnia,
 rata sit illi eorum quae hic sunt omnium largitio. Testes Calli-
 nus, Hermioneus, Ariston Chius, Euphronius Peanensis.
 Aded autē sapienter ille gessit omnia quae pertinent ad eru-
 ditionem & studia humanitatis, vt ad testamenta quoque
 sua nihilominus diligentiam prudentiamq̄ pertenderit, itē
 vt in ea quoque parte sit studiosè imitandus.

DEMETRIUS PHALEREVS.

Demetrius Phanostrati filius Phalereus, auditor qui-
 dem fuit Theophrasti, ceterum cum apud Athenien-
 ses concionaretur, vrbi praesuit annos decem, areisq̄ statuū
 honoratus est trecentis sexaginta, quarum plures equestres
 erant, & in curribus ac bigis stabant, summoq̄ studio in-
 tra trecentos dies consummata erant. Cœpisse autem rem-
 pub. administrare eo tempore quo Harpalus Alexandrum
 fugiens Athenas venit, Demetrius Magnetis in aquiuocis
 testatur. Diu autem atque praclarè rem administravit.
 Namque & retribus, & aedificiis ciuitatem auxit, &
 quidem cum adhuc satis illustris non esset. Erat enim, vt
 O Pha-

Phaenonius in primo commentariorum ait, ex Cononis familia, verum urbana ac nobili Larina amica, ut idem ait in primo, utebatur. Sed & à Cleone sese perpeffum esse in secundo tradit. Porro Didymus in symposiaci ipsum, & χαριτοβλέφρον, & λαμπρόν à meretrice quadam appellatum ait. Fertur cum Alexandria amisisset oculos, à Serapide illos rursus accepisse. Quocirca & psanas qui nunc etiam canuntur, fecisse. Verum cum apud Athenienses clarissimus esset, & ipse tamen ab ea qua cuncta consumit invidia tentatus est. Quippe insidias passus à quibusdam mortis sententiam absens excepit. Non tamē eius corpore potiri sunt, verum ipsius deicientes imagines, æruginē ex industria fœdatas, alias quidem vendiderūt, alias summerferunt, aliasq; in xystis conciderunt. Quippe & hoc fertur. Vna autem sola in arce servata est. Fecisse autem hoc Athenienses Demetrio iubente rege, Phaenonius auctor est in Omnimoda historia. Sed & imperij ipsius administrationem, ut Phaenonius idem ait, impietatis accusarunt. Enimvero Hermippus eum tradit post Cassandri necem Antigoni metu se ad Ptolemaum Soterem contulisse, multumque illic temporis moratum inter cetera consuluisse regi, ut filius quos ex Eurydice susceperat, impartiretur regnum. Illo non obtemperante, sed ei quem ex Berenice genuerat diadema tradente, ab hoc ipso post patris mortem fuisse asseruatum in prouincia, quoad aliquid de illo statuisset. Hic ille mœstior vixit, ac veluti dormitans ab aspide manum morsus ex vita migravit, sepultusq; est in Bursirite regione prope Diospolin. Ei quoque nos fecimus epigramma in hunc modum:

Παρ' ἡμῶν ἐν εἰλεν ἀπ' αἰτίας, τὸν σοφὸν Δημήτριον
 ἰὸν ἔχουσι πολλὴν ἀσμηκτον

Οὐ σιλῶσι φῶς ἀπ' ὀμματων, ἀλλ' αἰδῶ μέλαρα. id est
 Occidit aspis sapientem nostrum Demetrium

Vir-

Virus habens terri plurimum:

Non flammam ex oculis coruscans, sed atros inferos.

Porro Heraclides in epitome successuum Sotionis, Ptolemaum ait Philadelpho concedere voluisse regnum, illumque prohibuisse dicendo, si alteri dederis, ipse non habebis. Cum verò accusaretur Athenis Menander comicus, nam & hoc audio, parum absuit quin capitis exciperet sententiam, ob aliud nihil nisi quod amicus huius esset. Purgavit autem eum Telephorus Demetrii gener. Verum & librorum multitudine, ac versuum numero omnes ferme sui temporis peripateticos superavit, doctissimus atque peritissimus omnium. Sunt autem ipsius monumenta, partim historica, partim politica, poetica alia, alia rhetorica, concionum ac legationum, sed & orationum Aesopiarum collectiones, & complura alia. Sunt autem de legibus Atheniensium libri quinque, de ciuibus Atheniensibus duo, de ratione ducendi populum duo, de rep. duo, de legibus vnum, de rhetorica duo, de re militari duo, de Iliade duo, de Odyssæa quatuor, Ptolemaus vnum, Amatorius vnum, Phædonas vnum, Madon vnum, Cleon vnum, Socrates vnum, Aristomachus vnum, Artaxerxes vnum, Homericus vnum, Aristides vnum, Aristomachus, Exhortatorius vnum, Pro repu. vnum, de decennio vnum, de Ionibus vnum, de legatione vnum, de fide vnum, de gratia vnum, de fortuna vnum, de magnificentia vnum, de legibus vnum, de nuptiis vnum, de trabe vnum, de pace vnum, de studiis vnum, de tempore vnum, Dionysius vnum, Chalcidicus vnum, Atheniensium incursio vnum, de Antiphane vnum, proœmium historicum vnum, Epistola vnum, Concio iurata vnum, de senectute vnum, Iura vnum, Aesopiarum vnum, de usu vnum. Porro stylus ipse Philosophicus, oratorio robore viribusque permixtus. Hic vbi cōperit Athenienses imagines suas euer-

rīsse: At, inquit, virtutē illi non euerterunt, cuius gratia illas erexerant. Aiebat non esse paruum vt negligendum membrum supercilia, posse enim vitam omnem obscurare. Non modò diuitias cæcas assererat, verum & illarum auctorem fortunā. Quātum in bello posset ferrum, tantum in Repub. eloquentiam valere. Cūm vidisset aliquando iuuenem luxuriosum, ecce, inquit, * quadrata statua, habēs syrma, ventrem, pudenda, barbam. Hominum fastu turgidorū aiebat circumcidi oportere altitudinem, sensumq; relinquere. Iuuenes assererat oportere domi quidem parentes, in irineribus autem obuios, in solitudine verò seipos reuereri. Amicos dicebat secundis in rebus adesse aduocatos, in calamitatibus autem sua sponte atq; inuocatos. Fuerunt autem Demetrii memorabiles viginti. Primus Chalcedonius orator Thrasymacho antiquior. Secundus hic ipse. Tertius Byzantius peripatericus. Quartus qui cognominatus est παφίδης, apertus atq; ad disserēdum facilis, idemq; ipse pictor. Quintus Aspendius, Apollonij Solensis discipulus. Sextus Calantianus qui de Asia et Europa scripsit libros viginti. Septimus Byzantius qui tredecim libris Gallorum ex Europa in Asiam transitū, & octo aliis Antiochi & Ptolemai gesta, Libyæq; sub ipsis administrationem conscripsit. Octauus sophista qui moratus Alexandria artes oratorias scripsit. Nonus Adramytinus grammaticus, Ixion appellatus, quod Iunonem in aliquo iniuriis affectisse videretur. Decimus Cyrenæus grammaticus cognomento Stannus, vir sanè memorabilis. Vndecimus Sceptius vir diues ac nobilis, & in primis studiosus. Hic etiam Metrodorum ciuem promouit. Duodecimus grammaticus Erythræus, cuius adscriptus in * Mno. Decimus tertius Bithynius Diphylus Stoicij filius, discipulusq; Panæij Rhodij. Decimus quartus orator Smyrnæus. Atq; isti quidem prosa oratione scripserunt, poetæ autem hi.

Pri-

Primus qui comædiam scripsit. Secundus Epicus poetæ, cuius illa sola habentur, quæ aduersus inuidos scripsit:

Ζωὸν ἀπὸ μῆσαντες, ἀποφθίμενον ποθέουσι.

Καὶ πρὸς ὑπὲρ τὸ μῆσοιο, ἢ ἀπὸ νόου εἰδὼλοιο

5 Ἀσέα νεῖκον ἐπιλάθων ἕεν δ' ἐρήσαστο λαός. hoc est,

Oderunt viuum quem mox post funera quarent.

Et super exanimi nonnunquam vmbra, atque sepulcro

Contendēre vrbes ampla, populūque potentes.

Tertius ex Tarso Satyricus. Quartus Iambicus, vir amarulentus. Quintus sculptor, cuius Polemo meminit. Sextus Erythræus, varius scriptor, qui historicos & oratoricos conscripsit libros.

HERACLIDES PONTICVS.

15 Heraclides Eutyphronis filius, Heracleotes è Ponto, vir diues Athenas concessit. Vbi primum quidem Speusippose in disciplinam dedit, Pythagoreorumq; auditor fuit, Platonēq; imitari nitebatur. Postremò, vt Sotion in successione ait: Aristotelem audiuit. Hic mollicula veste vrebatur, tumentiq; fuit corpore, adèd vt illū Attici non iam Pōticum, sed pompicum vocarent. Porro incessu mitis erat, & verendus. Feruntur ingenij illius in monumenta præclara atq; optima. Dialogi, quorū quæ ad mores instituendos faciūt, sunt hæc, de iustitia tres, vnum de tēperantia, de pietate, de fortitudine, cōmuniterq; de virtute vnū, de felicitate vnū, 25 de principio vnum, de legibus vnum, deque his affinis, de nominibus vnum, pacta vnū, Inuitus amatorius, & Clinias vnū. Naturales verò, de mente, de anima, seorsumq; de anima, & de natura. & imaginibus seu simulacris. Aduersus Democritum, de cœlis vnum, de his quæ sunt apud inferos, de vitis duo, de causis morborum vnum, de bono vnum, 30 aduersus Zenonem vnum, aduersus Metronem vnū. Grammatici verò, de Homeri & Hesiodi atate duo, de Archilocho

καὶ τὰς ἀρετὰς
πομπικῶν.

ἐπὶ δὲ ἄλλων.

* Ἰελεῶντος
& Ἰερείου.

lege ἐν τῇ πρώτῃ

& Homero duo. Musici verò de his qui apud Euripidem &
 Sophoclem reperiuntur, duo, de musica duo. Solutionum
 Homericarum duo. Theorematicus vnum, de tribus tragicis
 vnum, figura vnum, de poetica, & poetici vnum, de conie-
 ctura vnum, de prescientia vnum, Heracliti enarrationes 5
 quatuor, in Democritum enarrationes vnum, Solutionum
 quæ in contentionem veniunt duo, proloquium vnum, de
 speciebus vnum, Solutiones vnum, monita ad Dionysium
 vnum, Rhetorici duo, de oratoris officio, siue Protagoras.
 Historici, de Pythagoreis, & de inuentis. Ex his alia quidem 10
 comicè finxit, sicuti de voluptate, & pudicitia. Alia tragicè,
 sicut de his quæ sunt apud inferos, & de pietate, & de pote-
 state. Observat autem sæpenumero & mediocritatem in
 dicendo quandam veluti philosophus, & ducibus civibusque
 viris adinvicem loquentibus. Extant illius scripta & de geo- 15
 metria, & de dialectica. Est autem in omni genere oratio-
 nis varius, & dictione distinctus, maximãq; habet capiendi
 animos, atq; oblectandi vim. Sunt qui asserant illum & pa-
 triam à tyranno liberasse. eo necato, vt ait Demetrius Ma-
 gnesius in δμωνύμοις, qui de illo tale aliquid tradit. Nutrif- 20
 se eum à puero draconè, & cum iam moriturus esset, iussisse
 cuidam ex necessariis, vt eius corpus occuleret, draconemq;
 supponeret lectulo, vt putaretur ad deos migrasse, factumq;
 est, vt ille mandauerat. Interea cum Heraclidem efferrent
 ciues, acque laudibus prosequerentur, audito clamore draco 25
 ex vestibulis prodit, perturbauitq; plurimos. Tandem verò
 aperta sunt omnia, visusq; est Heraclides, non qualis putari
 voluit, sed qualis erat. Est & in hunc nostrum epigramma:

Ηδελος ἀνθρώποισι λιπεῖν φάτιν Ἡρακλείδην

ὡς παρ' ἀθανάτων ἐγένετο ζωὸς ἀπασιν δράκων.

Ἀλλὰ θεοφειδύσθης σε Κορυσμίνε. διή γὰρ ὁ μὲν διήρ

Ἡε δράκων, σὺ δ' ἀνὴρ, ἐ σοφὸς ὢν ἕαλωσ. hoc est,

Mi-

Mirum Heraclides quid tantum optaueris amens

Post mortem nobis vt viderere draco.

Falsus at es, mihi crede, fuit nam bellua verè

Ille draco, sed eras bellua non sapiens.

- 5 Hac Hippobotus quoque ait. Ceterum Hermippus Hera-
 cleotas tradit, cum famens vastaret prouinciam, incommodi
 absolucionem ex Pythia quassisse. Porro Heraclidem Theo-
 ros, & quam memorauimus Pythiam quoque corrupisse
 pecuniis, vt dicerent tunc demum eos lauandos incommo-
 10 dis, si & viuum Heraclidem Eutyphronis filium, aurea co-
 rona honorarent, & vita sanctum, vt heroem venerarentur.
 At vbi oraculum delatum est, nihil eos qui hanc scenam
 finxerant, inde esse lucratos. Continuo enim coronatum in
 theatro Heraclidem stupidam atque tactum hydere esse,
 15 Theoros verò * deuoluto interisse, Pythiamque ipsa hora
 cum ascendisset, in adytum draconis morsu continuo effluisse
 animam, atque ista quidem de ipsius morte. Tradit autem
 Aristoxenus musicus illum tragedias etiam scripsisse, Thes-
 pidisq; illas prænortasse titulo. Climacoleon quoq; ait illa sua
 20 furatum de Homero & Hesiodo scripsisse. Autodorus quoq;
 Epicureus illum arguit, contradicens is, quæ ille de iustitia
 scripsit. Insuper & Dionysius Metathemenus, seu vt alij vo-
 lunt Spintharus Parthenopæum scribens, Sophocli inscrip-
 sit. Ille ita credens, in quibusdam commentariis suis eius te-
 25 stimoniis veluti Sophoclis vitur. Id sentiens Dionysius, illo
 negante & dissentiente misit ex exemplari videndos versus,
 & ita per omnia habebat. Amabat autem iste Dionysium,
 verum ille neque ita fidem accommodans, fortè aiebat &
 fieri posse, vt ita se haberet: rursus ad illum scripsit Diony-
 30 sius, Hac profectò comperies:

Γέρον πίνθηθ' ἐχέλισκεται πᾶσι,

Ἀλίσκεται μὲν μετὰ χέρον δ' ἀλίσκεται. hoc est,

O. 4

La-

conige necesse
 λισσὸν ἔλεγε

* παρὰ τὴν ἰδίαν
 γράψας τὸ ἀρχαι-
 λος.

Laqueo vetustam non prehendes funiam.

Prendes quidem illam, quamvis agere id denique.

Et ad hæc, Heraclides literas ignorat, nec erubescit. Fuerunt autem x i i i. Heraclides. Primus hic ipse. Secundus conterraneus huius qui pyrrhichas, nugæque composuit.

Tertius Cumanus qui Persica quinq; libris absoluit. Quartus Cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus Callicianus siue Alexandrinus, qui sex libris successionem explicuit, orationemq; Lembeuticam, vnde & Lembus vocabatur. Sextus Alexandrinus Persicarum proprietatum scriptor. Septimus dialecticus Bargyletes qui contra Epicurum scribit. Octauus medicus Niceus. Nonus medicus Tareninus empericus. Decimus poëticus qui * præcepta conscripsit. Vndecimus sculptor Phocensis. Duodecimus argutus epigrammatum poëta. Decimustertius Magnesium, qui scripsit Mithridatica. Decimusquartus qui conscripsit de astrologia.

¶ παραμύθευσι.

20

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER SEXTVS.

ANTISTHENES ATHENIENSIS. . l .

10 **A**NTISTHENES Antisthenis filius Atheniensis fuit. Dicebatur autem non esse indigena. Quod cum sibi probro daretur, dixisse fertur. & Deum mater Phrygia est. videbatur enim illius mater ex Thracia. Vnde cum in Tanagrensi pugna fortiter se gessisset, auctor fuit Socrati, vt diceret: Ex duobus Atheniensibus ita
 15 fortem nunquã natũ esse. Ipse quoq; Atheniẽsibus quod indigena esset gloriãtibus exprobrãs dicebat, illos * brucis & co-
 20 illum in celebritate Isthmia vituperare, ac laudibus efferre solitum Athenienses, Thebanos, & Lacedæmonios, deinde id vitasse intuentem plurimos * ex vrbe confluere. Postremo Socrati sese addixit, tantũque * cum illo profecit, vt
 25 Cõmorãnsque in Pireo quotidie, quadraginta stadiis emensis audiebat Socratem, a quo & tolerantiam addiscens tranquillitatis illius imitator effectus, cynicam primus sectam instituit, princepsque in ea fuit. Quodq; labor bonum esset, magni Herculis, ac * Cyri exemplo persuadebat, id à Grecis, hoc à Barbaris mutuatus, primusq; definiuit sermonem, di-
 30 cens: Sermo est qui quicquid sit aut fuerit, exprimit. Dicebat autem identidem, Insania potius, * quã voluptate affi-
 O 5 ciar.

* αἰτεῖσθαι

v. c. τῶν πῶλλον

gracius v. c. ἰσχυ-

ῶν

quidam dicitur

αἰτεῖσθαι

ciar. & illud: Cum eiusmodi mulieribus consuetudinem habendam, quæ beneficio beneficium retalien. Pontico adolescenti cum se illi in disciplinam dare vellet, rogaretur, quanam re sibi opus esset: Libro, inquit, nouo, & stylo nouo, nouaque tabella, animum significans. Interroganti cuiusmodi uxorem duceret: Si, inquit, formosam duxeris, & communem habiturus es: si deformem, pœnam. Cum audisset Platonem aliquando sibi maledicere: Regium, inquit, est malè audire, cum bene feceris. Cumque aliquando Orphicis mysteriis initiaretur, diceretur sacerdos, eiusmodi initiatos bonis plurimis apud inferos perfrui. Cur igitur, ait, ipse non moreris? Probro ei dabatur aliquando, quod non esset ex duobus liberis genitus: Neque, inquit, ex duobus luctatoribus, & tamen luctator sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos, quod, inquit, argentea illos virga eticio. Rogatus item cur in discipulos acriter inueheretur, & medici, inquit, in languidos. Cum vidisset aliquando fugientem mœchum, O, inquit, infelix quantum periculi vno obolo vitare potuisti. Præstare dicebat, vt Hecaton ait, necessitate urgente in coruos, quam assentatores incidere: illos quippe mortuos, istos viuentes deuorare. Rogatus quid nam apud homines esset beatissimum: Felicem, inquit, mori. Familiari quodam apud se deplorante, quod perdidisset commentaria, oportebat, inquit, ista animo potius, quam charitatis inscribere. Sicuti rubigo ferrum, ita inuidiam inuidos consumere aiebat. Eos qui cuperent immortales esse, oportere dicebat piè viuere ac iustè. Ciuitates tunc interire aiebat, cum bonos discernere nequeunt à malis. Cum aliquando à malis laudaretur: Misere, inquit, metuo, ne fortè mali quippiam fecerim. Fratrum qui essent concordis conuictum omni muro dixit esse fortiorem. Ea dicebat paranda viatica, quæ cum nauisragio simul enatarent.

Pro-

* Græcè iucundi
or. προσοναμία
in καίρι & πρῶ
πῆ.

* ἀφαιρέσις ἢ ἀφαιρέσις
ἀφαιρέσις.

Probro illi dabatur aliquando quod congregaretur malis: At medici, inquit, inter agrotos versantur, neque tamen febricitant. Absurdum esse dicebat triticum purgare, & solio, bellumque inuiti milite: rem verò publicam inuidis non exaurire. Rogatus quidnam ex Philosophia lucratus esset, mecum, ait, colloqui posse. Cuidam sibi in conuicio dicenti, cane, tu mihi, inquit, tibias infla. Diogeni tunicam petenti, pallium explicari iussit. Interrogatus quenam esset disciplina magis necessaria, mala, inquit, & discere. Eos hortabatur qui maledictis inceserentur tolerare, magis quam si lapidibus se quippiam ageret. Platonem insimulabat, vt fasta turgidum. Cum ergo fieret pompa, inspiciens hinnientem frementemque equum, ad Platonem cōuersus: Tu, inquit, iudicio meo præclarus fuisses equus. Venerat aliquando ad eum mala valetudine affectum, & cum vas cerneret vbi Plato vomerat: Bilem, inquit, video fastum verò non video. Atheniensibus consulebat, afinos vt equos deligerent. Quod cum illi ab oratione alienum dicerent, at, inquit, apud vos duces erunt qui nihil didicerunt, solumque designati sunt. Dicenti sibi cuidam, multi te laudant, quid enim, ait, mali feci? Cum pallij discissam partem conuersam in conspectum dedisset, intuitus Socrates, video, inquit, per pallium tuam vanitatem. Interrogatus à quodam, vt ait Phanius in libro de Socraticis, quid nam faciendo bonus, & honestus euaderet: Si mala, inquit, quæ habes, ab eis qui nouerunt didiceris esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, & inimici, ait, delicate viuant. Adolescenti qui se fictori suo conformabat, dic ait, si vocem as acciperet, quanam in re gloriaretur: illo dicente, in pulchritudine: Non igitur, inquit, erubescis qui cum inanimi gloriaris? Pontico adolescente pollicente illum sibi fore curam, si nauis applicaret qua salsamenta vehabantur, sumpto illo & vase

* αἰρεσις.

* αὐθιγοῦ.

* λέγει αὐθιγοῦ
δὲ αὐθιγοῦ.* λέγει αὐθιγοῦ
v. c. addit ἐν δὲ
ὁ παλαιὸς & de
le in excuso (ut
ἔν).* ἐξ ὅρων πρῶ
δὲ.v. c. addit τὸ
ὄμοια.

vase nouo, abiit ad eam quae farinam venundabat, & oneratus abibat. Illa vero pretium petente, hic, inquit, adolescens dabit, si salsamentorum ipsius nauis applicuerit. Ipse Anyta exilij & Melito mortis auctor fuisse videtur. Namque Ponticis iuuenibus ob Socratis gloriam sollicitatis cum incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens illum moribus sapienterem esse quam Socratem, qua ex re indignatos circumstantes effugasse illum. Sicubi vero ornatum offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur, iubebatque virum eius equum proferre & arma, ut si quidem haec illi essent, delitiis vacare sineret, his enim iniurias propelleret: sin alias, cultum amoueret. Quae autem illi placuerit, ista sunt: * Docibilem esse virtutem. * Eosdem esse nobiles ac studiosos. Sufficere virtutem ad beatam vitam nullo indigentem, nisi Socratis viribus. Virtutem quoque operum esse, neque verbis multis, neque disciplinis indigentem, sapientemque sibi ipsi sufficere. Ipsi enim esse quae aliorum sunt omnia. * Glorie priuationem bonum esse labori simile. Sapientem non secundum constitutas leges victurum, sed iuxta virtutis normam, ducturumque, vxorem procreandorum liberorum causa, formosissimis quibusque congressurum mulieribus, atque amaturum. Solum quippe scire sapientem quam sit amanda. Inscribit * illi Diocles & ista, Sapienti peregrinum aut nouum nihil, neque indignus est qui ametur vir bonus. Studiosi amici propugnatores faciunt, qui animosi & iusti sunt. Virtutem arma esse quae tolli non possunt. Praestat cum paucis bonis aduersus malos omnes, quam cum multis malis aduersus paucos pugnare. Sollicitè obseruandos inimicos, primi enim peccata sentiunt. Iustum virum pluris faciendum quam propinquum. Viri ac mulieris virtus eadem. Bona pulchra, mala esse turpia. Iniqua omnia aliena puta atque peregrina. Murum tutissimum prudentiam esse,

lege διδοικοντις
gracius addit xai

* αιδεσις.

lege αινωραφει
δ' αινω
lege απαντις πε
τες

neque enim decidere, neque prodi. Maxima struenda in nostris animis quae capi non possunt. Disserebat autem in gymnasio quod κνωσαεγος appellatur, non longe à portis ciuitatis. Vnde quidam cynicam sectam appellatam voluit, ipsè seque cognominabatur κνωσουων, ac primus pallium, ut ait Diocles, duplicauit, ipsoque solo utebatur, baculumque sumpsit ac peram. Primus autem, ut Neanthes tradit, simplicis quoque pallij usum habuit. Porro Socrates in successionum tertio, Diodorum Aspendium & barbaram demississe, & baculo, & pera usum esse ait. Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum, & ex suauitate colloquij quemlibet capere ac ducere quod vellet. Liquet id autem ex libris suis, atque ex illo Xenophontis symposio: videturque & grauioris sectae Stoicæ princeps fuisse. Quocirca & Athenæus poeta epigrammatum sic de illis ait,

Ω Στωϊκῶν μυθῶν εἰδήμονες, ὧ πανάεστε
Δόγματε ταῖς ἱεραῖς ἐνθήμεροι σελισί.

Τῶν ἀρσταν ψυχὰς ἀγαθὸν μόνον, εἰ δὲ γὰ ἀνδρῶν

Μόνον κῆ βιοτῶν ῥύσαιτο κῆ πόλιαι.

Σαρκὸς δὲ ἠδὲ πάθημα φίλον, τέλει ἀνδρῶν ἄλλοις

Ἡ μία τῶν μνήμων ἠνυσσε θυγατέρον. hoc est,

Stoicide spectata cohors, qui insignia sacris

Mandatis melius dogmata vestra libris.

Vnam animi summum virtutem culmen habere

Vrbes quod seruet sola quod ipsa homines.

Carnis at illecebras aliis, sibi finis ut esset

Vnica perfecit filia Mnemosynes.

Hic & Diogeni tranquillitatis, & Crati continentiae, & Zenoni tolerantiae dux & auctor fuit. Ipse qui ciuitati fundamenta subiecit. Enimvero Xenophon suauissimum in colloquio fuisse ait, atque in rebus aliis continentissimum,

mum. Feruntur & ipsius scripta tomi x. Primus in quo de dictione siue de figuris. Atax siue Aiakis oratio. Vlysses siue de Vlysse. Orestis defensio, de causidicis. Isographe siue Desias siue Isocrates, aduersus Isocratis ἀμαρτυροῦν. In secundo tomo de animalium natura, de procreatione filiorum, siue de nuptiis amatorius, de Sophistis φυσιογῶμους. Exhortatorius primus, secundus, tertius, de Theognide quinto. Tomus tertius, in quo de bono, de iustitia, de fortitudine, de lege siue de Republica; de lege siue honesto & iusto, de libertate & seruitute, de fide & curatore, de interrogatione, de victoria. Oeconomicus. In quarto tomo Cyrus, Hercules maior siue de fortitudine. In quinto tomo Cyrus siue de regno. Aspasia. In sexto tomo in quo veritas, de differendo ἀντιλογίας. Sathon de contradictione tres. de locutione. In septimo tomo, de disciplina siue de nominibus quinque, de moriendo, de vita & morte, de his que sunt apud inferos, de vsu nominum siue contentiosus, de interrogatione & responsione, de opinione & scientia quatuor, de natura duo. Interrogatio de natura duo, Opiniones siue contentiosus, de addiscendo problemata. In octauo tomo de musica, de expositioribus, de Homero, de * iniustitia, & impietate, de Calchante, de exploratore, de voluptate. In nono tomo de Odyssea, de virga Minerva, siue de Telemacho, Helena, & Penelope, de Protheo, Cyclops, siue de Vlysse, de vini vsu, siue de ebrietate, siue de Cyclope, de Circe, de Amphiarao, de Vlysse, & Penelope, de cane. In x. tomo Hercules, siue Midas, Hercules, siue de prudentia siue de fortitudine. Dominus siue amans. Dominus, siue exploratores. Menexenus, siue de imperio. Alcibiades, Archelaus, siue de regno. Atque ita quidem scripsit. Timon autem ob multitudinem eorum que scripsit increpans illum, * ingeniosum nugatorem eum dixit. Obiit morbo,

* ἀδίκως

* παντοφύη
φρέσιν αἰετῶν

morbo, quo tempore Diogenes ingressus ad illum dixit, Num amico opus est? aliquando item intrauerat sciam habens. ad quem ille cum diceret, quis me doloribus absoluet? ille ostensa sica, hac ait: & ille, doloribus dixi, non vita. Videtur enim ferme nullius præferri morbum præ amore vitæ. Est autem nostrum epigramma in Antisthenem ita se habens:

- Τὸν βίον οἶσθα κίων Ἀντισθένης. ὃ δὲ περικύβητος
ὡς δακύν κρεάδην, ῥήμασιν ἢ σβύμασιν.
- 10 Ἄλλ' ἔθαρτες φθιπύβης, τὰ χ' ἐπεὶ τις ἴσως. τί τῦτο;
Περίττος εἰς ἀδύτων δ' εἰ τὴν ὀδύνην ἔχειν; hoc est,
In vita canis acer erat Antisthenes, vt tu
Morderes verbis, haud tamen ore homines.
Mortuus es phibificus, verum quis forte rogabit,
- 15 Non ne ducem ad manes prorsus habere opus est?
Fuerunt autem & alij Antisthenes tres. Vnus è schola Heracliti. Alius Ephesius. Tertius Rhodius quidam historicus. Quoniam verò eos qui ab Aristippo fluxere, ac Phedone transeginuus, age nunc illos qui ab Antisthene venerunt Cy-
20 nicos, ac Stoicos hoc ordine adiciamus.

DIOGENES, 2.

- Diogenes Icesij mensarij filius, Synopeus fuit. Fugisse illum, cum pater ætus publice mensam haberet, ac pecuniam adulteraret, Diocles auctor est. Porro Eubulides in
25 libro de Diogene, Diogenem ipsum hoc fecisse ait, & cum patre vnâ pulsum fuisse. Ipse quoq; in Podalo de seipso ait, v. c. πρὸς ἀφ' ἑαυτοῦ
falso signare monetam. Quidam verò eum cum curator effectus esset, persuasum ab opificibus aiunt verisse Delphos, atque Delum, in patriam Apolliniam, percontatumque esse an
30 id ageret quod ei suaderetur, quod cum sibi permittitur esset, euentum rei non intelligens, de ciuili monetæ æs adulterasse, deprehensumque, vt quidam volunt, exilio damnatum esse,

* ἀπερωταλόμενος. interrogatus respondes: notabat autem illum ut * verbum sum. Interrogatus ubinam Gracia viros vidisset bonos: viros quidem, ait, nusquam, sed Lacedamone pueros vidi. Cum serio quandoque loqueretur, nemoque sibi intenderet, * sese ad sonum musicum contulit. Congregatis autem ad se plurimis exprobrauit quod ad inepta studiosè concurrerent, ad ea verò quæ grauius essent & vtilia negligenter * conuenirent. Dicebatque de fodiendo & calcitrando certare homines, ut autem boni & probi fierent, curare neminem. Grammaticos admirabatur, quod cum Vlyssis mala requirerent, sua ignorarent. Musicos itidem in ius vocabat, quod cum lyra chordas congruè aptarent, animi mores inconcinnos haberent. Sed & mathematicos carpebat, quod solem & lunam & sidera intuentes, quæ ante pedes essent negligerent. Oratores item, quod studerent iusta dicere, non autem & facere. Auaros quoque, quod pecuniam vituperarent, ac summè diligerent. Reprehendebat eos, qui iustos quidem, quod pecunias contemnerent, laudabant; pecuniosos verò imitari satagebant. Stomachatur eis qui pro bona valetudine sacra facerent, inter sacrificia contra sanitatem cœnarent. Seruos mirabatur, qui cum edaces dominos cernerent, nihil diriperent ciborum. Laudabat eos, qui uxores ducturi fuissent & non ducerent, & qui nauigaturi non nauigarent, qui que accessuri ad rem, minimè accederent, & qui pueros habituri in delitiis se continerent, & qui se componerent ad conuiuendum regibus, neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos * non complicatis digitis extendi oportere. Refert * Hermippus in auctione Diogenis, quod captus ac venditus, cum roicaretur quid sciret agere, respondit; scire se viris imperare, atque ad præconem, predica, inquit, quisnam dominum sibi emere vult. Sedere prohibitus, nihil, inquit, refert, nam & pisces quomodolibet ia-

* ἀπερωταλόμενος.

* ἐπισημαίνων.

* τὸ περιπατεῖν.

lege μὴ πλεῖν.

v. c. uij. οὐκ ἐπισημαίνων δ' αὐτὸν τὸ λέγειν. * Alias, Menippus.

CRANI

teant emi. Mirari dicebat, cū ollam * quidem ac operculum non sine tactu ac tinnitu * emamus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniasa emptori suo, ipsi sibi, quanuis esset seruus, obtemperare oportere, nam & medicus & gubernator, si seruus, vtrique sibi paretur. Eubulus vero in libro qui inscribitur Diogenis auctio, ita filios Xeniasa instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare, atque iaculari. Deinde in palestra non permittebat padotribæ eos in morem athletarum exercere, sed * id roboris tantum, & bonæ valetudinis gratia. Tenebant verò pueri, poetarum, ac scriptorum aliorum ipsiusque Diogenis plura memoriter, omnemque illis doctrinam rationem ut facili memoria teneretur, breuiter collectam insinuabat. Domi quoque ministrare docebat cibo leui, ac vili contentos & aqua. Tonderi ad * cutem iubebat, * incompositosque deducebat, ac sine tunicis, & calceis tacitos, ac se tantum in via * induentes, educabatque eos & ad venationes. Contra illi Diogenis curam habebant, parentibusque commendabant. Senuisse ipsum apud Xeniasam, idem ipse auctor est, ac vita functum à filiis eius fuisse sepultum. Vbi percontante Xeniasa quomodo se sepeliri mallet, in faciem inquit. Illo causam interrogante, quoniam, inquit, post paululum inferiora conuertenda sunt. Dixit autem hoc quia Macedones iam obtinerent, atque ex humilibus sublimes fierent. Cum se quispiam in domum magnifico instructam apparatu induxisset, & spueret vetaret, posteaquam excreauit in illius faciem sputa coniecit, deteriorem locum vbi spueret se non inuenisse dicens. Alij Aristippo id applicanti. Cum clamasset aliquando, heus homines, conuenissent que plurimi, baculo illos agebat dicens, homines non purgamenta vocaui. Ait hoc Hecato in primo de vsu.

* λαπαρὸν δ' αὐτὸν προσημαίνων ἀλλ' ἠνομισμένον

lege ἀλλ' αὐτὸν

* ἐν ἑστῶν, & incompositos. ἀνεστῶτων οὖν σιωπηλῶς ἀλλ' * βδελύσσων

P 2

Ale-

Alexandrum dixisse ferunt, quod nisi Alexander esset, Diogenem se esse voluisset. * Debiles dicebat non surdos aut cecos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando semitorso capite conuiuium iuuenum, quemadmodum scribit Metrocles in vsibus, plagas retulit. Postea nomina illorum qui se ceciderant inscribens circuibat in Leucone, ea prae se ferens. Ita illis vicem contumeliae reddidit, dum reprehendendos & obiurgandos omnibus exposuit. Dicebat se canem esse laudatorum, verum laudantium neminem secum ad venandum exire audere. Dicente quodam viros se in Pythia vincere viros, *equidem, inquit, mancipia. Cum diceretur sibi, senex es, iam quiesce à labore: quid enim, ait, si in stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere, & non magis intendere? Vocatus ad coenam, assuturum se negauit, neque enim sibi priorie die gratiam habitam. Nudis pedibus calcabat niuem, & alia quae praedicta sunt, crudas item carnes edere conatus est, sed in eo non perstitit. Offendit aliquando Demosthenem oratorem in diuersorio prandentem. Illo autem cedente, tanto, inquit, magis in diuersorio futurus es. Peregrinis aliquando Demosthenem videre cupientibus, medium intendens digitum, hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. Panem euicente quodam & resumere erubescete, castigare illum volens, vrcei colum per figuli traherat officinam. Imitari se dicebat chori magistrorum. Illos enim tonum excedere, vt reliqui congruum tonum arriperent. Plurimos aiebat insanire praeter digitum. Si quis igitur medium digitum praetendens pergat, insanire videbitur. sin autem indicem, non ita. Quae sunt pretiosissima, ea minimo venire, & contra. Nam statuam tribus milibus emi, farinae verò chemicem duobus aereis. Et qui se emerat Xenadae dixit, vide, vt quod praecipitur facias, dicente illo,

ἀνθρώποις

πυθίωνων
ἐνδ' οὐσ.
στρατίας οὐδ' αὐ-
δραπιδόων

lege & coupe

ἄλλοι

Ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χερῶσι παγαί, hoc est, Sursum sacrorum fluminum fluunt fontes. At si medicum, ait, ager emisses, non illi obtemperasses, sed diceres ἄνω ποταμῶν, volebat quispiam apud eum philosophari, cui ille pernam dedit, ac sequi se iussit. Vt autem ille praerecundia abiecto quod ferebat abscessit, post aliquantulum occurrens illi ridens ait, Tuam & meam amicitiam perna dissoluit. Enimvero Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidam, impera nobis Diogenes. At ille abducto casei frustum ferendum dedit. Illo renuente, meam, inquit, ac tuam amicitiam modicum casei dissoluit. Intuitus aliquando puerum concaua bibentem manu, cotylam pera productam abiectit dicens, puer me vilitate superauit. Proiecit & catinum eodem studio, cum vidisset puerum vasculo fracto, *concauo pane lenticulam suscipientem. Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deorum sunt, Diis autem amici sapientes sunt. Sunt autem amicorum cuncta communia, omnia igitur sapientum sunt. Inspererat mulierem inhonestius diis procidentem, eius superstitionem auferre volens, vt Zoilus Pergaeus ait, accurrit dicens, Non vereris mulier ne forte stante post tergum deo, cuncta enim plena ipso sunt, inhoneste te habetas? Asclepio *percussorem sacravit, qui procumbentes in faciem accurrens contereret. Solebat enim dicere imprecationes tragicas sibi occurrisse, esse enim sine domo, sine ciuitate, priuatum patria, pauperem, palantem, vitam in dies habentem. Aiebat se obicere fortunae quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad solem sedenti in Craneo sibi assistens Alexander ait, pete à me quod vis: at ille inquit, noli mihi vmbra facere. Legebat quidem diuinitatem, cumque ad finem libri nihil ultra scriptum esse ostenderet, bono, inquit, este animo viri, ter-

hoc est,

*σταπέρην.

lege in graeco
μεσολίου τυρόν
ἐπίδου φέρον,
ἀρνησιμαίου
την στήν φημι
ἐλεην φιλίων ημ
Ελλίου τυρίον
διαλέωκα
*κοίλω τῷ ψω-
μίω.

ἢ. ε. π. κ. η. κ. η.

*ἀποσιότησόν
μουν.

ram intueor. Ratiocinanti cuidam & concludenti illum habere cornua, manu frontem palpans, equidem, inquit, illa non video. Itidem & dicente sibi quodam non esse motum, exurgens ambulabat. Ad eum qui de caelestibus differebat, quando, inquit, de calo venisti? Spadone quodam scelerato domui sua inscribente, nihil ingrediatur mali: dominus, ait, domus quonam ingrediatur? Vnguento inungens pedes dixit, à capite quidem in aërem ascendere vnguentum, sed à pedibus in olfactum. Rogantibus Atheniensibus, ut initiaretur, atque dicentibus, quod apud inferos hi qui initiati sunt praesident, Perridiculum est, inquit, si quidem Agesilaus & Epaminondas in caeno degent, viles autem qui que initiati in beatorum insulis erunt. Muribus ad ipsius mensam subrepentibus, ecce, inquit, & Diogenes parasitos nutrit. Platone canem ipsum appellante, sane, inquit, nam equidem ad venditores remeant. E' balneis exiens percontanti an multi homines laurent, negavit. At roganti num turba multa, confessus est, Platone item diffiniente, Homo est animal bipes sine pennis, cum placeret ista eius diffinitio, nudatum pennis ac pluma gallum gallinaceum, in eius inuexit scholam, dicens, Hic Platonis homo est, vnde adiectum est diffinitioni, * latius vnguibus. Interroganti quam horam prandere oportet, si diues, inquit, est, quando vult, si pauper, cum potest. Apud Megareses intuitus oves pellibus tectas, illorum autem filios nudos, ait, praestat Megarensis arietem esse quam filium. Ad eum qui se trabe concusserat, ac postea dicebat, caue: num, inquit, iterum me ferire * vis? Aiebat oratores quidem plebis ministros, coronas autem gloriae * bullas. Lucernam interdum accendens, hominē, aiebat, quero. Stabat aliquando manantibus persus vndis, his vero qui circumstantibus illum miserantibus, Plato, nam & is aderat, si vultis

* πλάτωνος.

adde greco μέλιτι;

* ἐξωντηματα.

vultis, inquit, illum miserari, abite, gloriae illius cupiditatem significans. Colaphum à quopiam accipiens, Hercle, ait, nesciebam me galea armato capite ambulare. Midia quoque ipsum colaphis cadente ac dicente, tria milia tibi in mensa posita sunt, postridie sumpto pugilum casu, casoque sese illi dixit, tria milia tibi in mensa sunt posita, Lysia pharmacopola sciscitante, an deos esse crederet, Quomodo, inquit, non credo qui te diis inimicum puto? Alij Theodorum hoc dixisse ferunt. Quendam intuitus se vndis spargentem, ait: O infelix an ignoras quoniam ut in grammatica erratis aspersus non absolueris, ita nec vitæ criminibus euades liber? Culpabat maximè si qui fortunam causarentur, dicens homines quæ sibi bona viderentur, non quæ vera bona essent postulare: Eis vero qui terrentur ad somnia dicebat, ea quidem quæ vigilantes agitis, non moramini; quæ vero dormientes imaginamini, ea curiosè disquiritis. In Olympia pronunciante præcone, Diioxippus viros vicit, Hic, ait, mancipia, sed ego viros. Amabatur autem & ab Atheniensibus. Nam adulescenti, cum dolium illius contriuisset, plagas intulerunt, illique aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus, illum post Cheroniam deprehensum abductum esse ad Philippum, à quo, quid esset, interrogatus, explorator, inquit, insatiabilis auiditatis tuæ. Ex quo admirationi habitus, liber dimissus est. Miserat aliquando Alexander epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam quandam cum adesset Diogenes, Athlias, inquit, per Athliam ad Athlium. Perdica comminante nisi ad se veniret, illum se occisurum, nihil, inquit, magni facies. Nam & cantharus & phalangium id facerent. Illud autem non dubitabat contra * minari ac dicere, quod si & absq; se viueret, feliciter victurus esset. Clamabat autem sæpius hominum vitam facile à diis dari, verum occultari illam querentibus * mulsum,

quidam ἐπει-
σειν

* μελιτι μελιτι.

sum, unguenta, & his similia. Unde & ei qui à famulo calciabatur, nondum, ait, beatus es, nisi te etiam abstergat: hoc autem erit, si mancus fueris. Cum vidisset aliquando magistratus qui ἰσορῶντες dicebantur, quadam ex arario phialam furatum adducentes, magni, inquit, fures paruum ducunt. Intuens aliquando adolescentem lapides in crucem iacentem, euge, inquit, scopo potieris. Circunstantibus se adolescentibus, atque dicentibus, cauebimus, ne mordeas nos, bono, inquit, estote animo filiole, canis betis non vescitur. Gloriantī cuiusdam quod leonis pelle tegetetur, 10 desine, inquit, virtutis stramentum pudescere. Beatus dicebatur Callisthenes, quod magnificis ab Alexandro apparatibus exciperetur: at ille, infelix, inquit, est, quod prandeat ac cœnat cum Alexandro videtur. Cum pecuniis egeret, eas se ab amicis repetere non petere dicebat. Quandoque in foro manibus operans, utinam aiebat, liceret sic 15 perfricato ventre non * esurire. Adolescentem intuitus cum satrapis ad cœnam abeuntem, abductum ad suos reuocauit, obseruarique iussit. Composito adolescenti quippiam roganti non prius se affirmavit responsurum, quam aperte 20 exploraret, vir'ne esset an mulier. * Plaudenti lasciuus in balneo adolescenti, quanto, inquit, melius, tanto deterius. Inter cœnandum ossa illi quidam ut canis iactabant, at ille propius accedens permungebat ut canis. Oratores atque omnes in dicendo gloriam quærentes, ter homines, 25 pro eo quod est ter infelices appellabat. Diuitem indoctum ouem * auro vellere dicebat. Cum vidisset prodigi cuiusdam domui inscriptum, venalis, sciebam, inquit, quod præ nimia crapula facile dominum euomeret. Causanti adolescenti perturbantium se multitudinem, desiste, inquit, 30 & tu perturbationis indicia proferre. Ingressus sordidum balneum, qui hic se lauant, ait, vbi lauantur? Cum rudem

lege πεινῶν

* νοσῶντι 2or.

* χρυσόμαλλον

rudem pinguemque citharædum omnes causarentur, solus ipse laudabat. Rogatus quamobrem, ait, quod talis cum sit, cithara se, non latrocinii exerceret. Citharædum qui semper ab auditoribus deserebatur, ita salutabat. Salue 5 galle: illo autem dicente, cur ita: quia, inquit, canens omnes excitas. Cum * adolescentem plurimi inspicerent, ille * sinum lupinis complens se * incuruabat. Multitudine in eum conuersa, mirari se dixit quomodo illo dimisso se intuerentur. Dicente quodam vehementer supercilioso, vno ictu 10 caput sibi perfringam: at ego, inquit, à sinistris adstans te tremere faciam. Hegesia se deprecante, ut sibi librorum aliquid exponeret, stultus, inquit, es Hegesia, qui caricas quidem non scriptas eligis, sed veras: vera autem exercitatione neglecta te ad scriptam confers. Ei qui sibi exiliū ex- 15 probrabat, at huius, inquit, miser causa, philosophatus sum. Alio rursus dicente, Sinopei te exilij condemnant, & ego illos, inquit, mansone. Intuitus aliquando Olympionicem oues pascentem, quàm cito, inquit, ò præclare, ab Olympiis ad * Nemea te contulisti. Rogatus cuius rei gratia 20 athlete nihil sentiunt, quia, inquit, suillis ac bubulis carnibus extructi sunt. Petebat aliquando statuam rogatus cur hoc faceret, ut me, inquit, non potiri assuesciam. Cum postularet quempiam, quippe & hoc primum propter inopiam, dicebat, si quidem & alij dedisti, mihi da; si verò 25 nemini, à me incipe. Interrogatus aliquando à tyranno cuiusmodi are præstaret statuam sculpere, quo, inquit, Harmodius & Aristogiton fusi sunt. Rogatus quomodo Dionysius amicis vreretur, ut * vasculis, ait, dum plena sunt suspendit & abiicit vacua. Inscripterat quidam domui 30 sua, vxore nuper ducta, Iouis filius Callimicus Hercules hic habitat, nihil ingrediatur mali, inscripsit ipse, post bellum auxilium. Cupiditatem arcem omnium malorum dixit.

* πρὸς ἄλλοις.
διὰ δὲ τὸν μέγαν
τοῦ τ. ἡ ἀσπίδα

* ἐπὶ τῶν ὀλέων

* ἡ ὀλέων

Prodigum quendam intuitus oleas in diuersorio edentem, sic prandisses, ait, non ita cenares. Bonos viros imagines deorum esse. Amorem vacantium occupationem. Rogatus quid nam esset in vita miserum, senex, ait, egenus. Quae nam perniciosissime morderet bellua, ex feris, inquit, obirektor; ex sicuribus autem adulator. Intuitus aliquando

* Σίφρων ἐστίν

Centaurus duos pessime pictos, ait, vter horum * deterior est? Sermonem ad gratiam instructum melleum esse laqueum dixit. Venirem vita Charybdam appellabat. Audiens Didymonem moechum fuisse comprehensum, dignus est, inquit, ex ipso nomine suspendi. Rogatus cur pallens esset aurum, quia, inquit, multos habet insidiatores. Mulierem in lectica intuens non secundum feram ait esse cauea. Fugitiuum seruum ad puteum sedentem cum vidisset, caue, inquit, adolescens, ne excidas. Cernens vestimentorum

* ἐπὶ ἀλλοτριᾷ τῶν, ἢ ἐπὶ ἀλλοτρίων. ὁ. c. ἀλλοτρίων. * λαπαοδύτην.

furem in balneis, num, inquit, * ad vnguentulum, an verò ad aliud vestimentum? Cum vidisset aliquando mulieres ex oliuae arbore pendere suffocatas, vitinam, inquit, arboreas cetera fructum huiusmodi tulissent. Intuitus * sepulcrorum violatorem, ait,

Τίηε σὺ ὧδε φέριστε,
Ἡ πνὴρ συλήσων νεκρῶν κατὰ θεοειώτων; hoc est,
-Sed hic quid vir bone queris?

An aliquam è vita functis spoliare laboras?

Rogatus num seruulum aut ancillam haberet, negauit: dicenti si ergo mortem obieris, quis nam te ad sepulcrum efferet? qui domo, inquit, indiget. Cum animaduerneret formosum adolescentem incustoditè obdormientem, manu pungens, surgè, inquit,

Μήτις σοι εὐδοντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξῃ. hoc est, 30
Ne quis te à tergo stertentem cuspide figat.
Ad cum qui preciosa parabat obsonia,

Ωκω

Ὀκύμορϑο Σήμαι τέκϑο ἔοσεαι. *
Nate mihi haud longaeus eris.

gracis addit δὲ ἀγοραζέαις

Platone de ideis differente & nominante mensalitatem & cyathitatem, Equidem, inquit, à Plato mensam & cyathum video, * mensalitatem verò, & cyathitatem non video. Et ille, rectè, inquit, quibus enim cyathus mensaq; conspicitur, oculos habes; quo autem mensalitas & cyathitas intelligitur, animum non habes. Interroganti cuidam qualis sibi videretur Socrates, furens respondit. Rogatus à quo-

* τραπέζῃ καὶ κύπελλῳ

10 dam quo tempore ducenda sit vxor, iuuenibus, inquit, nondum, senibus verò nunquam. Interrogatus quid nam vellet, vt colaphum acciperet, galeam, inquit. Adolescentem intuens se componentem, si quidem, inquit, ad viros, * frustra; sin autem ad mulieres, nequiter. Videns adolescentulum ru- 15 bore perfusum, confide, ait, fili: huiusmodi est virtutis color. Cum duos aliquando audisset legisperitos, ambos damnauit, dicens, alterum quidem furatum esse, alterum verò non perisse. Rogatus cuiusmodi vinum libentius biberet, alienum inquit. * Dicente sibi quodam, plures te irrident, at ego, in-

* ἀτυχῆς ἀδυναίς.

20 quit, non irrideor. Dicenti malum esse viuere, non, inquit, viuere malum est, sed male viuere. Consulentibus vt fugitiuum quaereret seruum, ridiculum, inquit, est, si Manes absque Diogene viuat; Diogenes absque Mane non possit. Prandebat oleas, inuectam verò inter prandendum placen- 25 tam proiecit dicens:

adde excluso: πρὸς τοὺς ἰπὸν τοὺς πολλοὺς σε καὶ τω γελῶσι, ἀλλ' ἐγὼ δὲ φη, ἐ καὶ τω γελῶμι.

Ὡ ξένη τυρέωνοις ἐκπεδῶν * καθίσασο. &
- Ἄλλοτε μᾶστιξεν δ' ἐλάειν, hoc est,
Longè à tyrannis temet hospes auferas. &
- Nunc celeres agitabat equos.

alij, καθίσασο

30 Rogatus qualis esset canis, esuriens, inquit, Melitæus, satiatius verò Moloisicus. Quosdam permulti laudant, neque tamen ob laborem audent cum eis vnà ad venationè egredi

di

di, ita ne mihi quidem ob dolorum metum congrédi atque
vna viuere potestis. Rogatus an sapientes placentis vesce-
rentur, omnibus inquit, sicut & homines ceteri. Interroga-
tus cur mendicis largirentur homines, non autem philoso-
phis, quia claudi, inquit, ac caeci fieri potius quam philoso-
phos euadere sperant. Poscebat quiddam ab auaro, atque
illo tergiverfante, * ad cibum, inquit, homo te postulo, non
ad sepulcrum. Exprobrant i quod aliquando falso pecuniam
signasset, tempus, inquit, fuit cum talis eram, qualis tu mo-
do, qualis autem ego modo sum, nunquam tu eris. Alteri si-
bi idem exprobranti, atqui, inquit, emingebam tum cele-
rius, modo non ita. Myndum profectus cum videret magni-
ficas portas, & urbem modicam, viri, inquit, Myndij portas
claudite, ne vrbs vestra egrediatur. Cum vidisset aliquando
hominem in purpura furto deprehensum,

* εἰς τὴν σφύβην εἰς
εἰς τὴν σφύβην.

Ελλὰ σε inquit te πορφύρεος θάνατος ἢ μοῖρα κρατῶν. i.

Purpureum cepit fatum, violentaq; parca.

Cratero precante vt ad se ille proficisceretur, at malo, in-
quit, sal Athenis lingere, quam apud Craterum frui ma-
gnificè instructa mensa. Anaximenem conueniens pingui
aqualiculator hetorem, impartire, inquit, & nobis pauperi-
bus ventrem, quippe & ipse ab onere leuaberis, & nobis
emolumento eris. Diserente illo aliquando * pernam præ-
tendens auditores in se conuertit. Indignante illo, dispu-
tationem, inquit, Anaximenis oboli pretium dissoluit. Cum
illi probro daretur, quod in foro manducaret, in foro enim,
ait, esurio. Quidam & illud huius esse aiunt, quod intuitus
illum Plato lauante olera, accedens tacitè illi dixerit, Si
Dionysio obsecutus esses, olera profectò non lauisses: il-
lumq; ad aurem item respondisse, Et si lauares olera, Dio-
nysio non esses obsequutus. Dicenti cuidam, multi te irri-
dent, & illos, inquit, fortè asini. Sed non illi asinos curant,

* τὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

ne-

neque ego illos, respondit. Conspecto adolescentulo philoso-
phante, eia, inquit, amatores corporis ad animæ pulchri-
tudinem traducis. Admirante quodam ea quæ in Samothra-
cia sunt donaria, longè, ait, plura essent, si & qui seruati
non sunt, ea dedicassent. Alij Diagora Medo hoc assi-
gnant. Formoso adolescenti ad conuiuium eunti, deterior,
inquit, remeabis. Illo redeunte & postridie sibi dicente, &
abij, & deterior effectus non sum, deterior inquit. Postu-
labat ab Eurytio difficile quiddam, illo dicente, si mihi per-
suaseris, equidem inquit, si persuadere posim, suasissem vt
te suffocares. Reuertebatur ex Lacedæmone Athenas, in-
terrogabatur quò & vnde veniret: A viris, inquit, ad mu-
lieres. Reliæns ab Olympiis cum rogaretur, an multa ibi
turba fuerit, turba, inquit, multa, sed homines pauci. Luxu-
riosos dicebat similes ficibus quæ per præcipitia nascun-
tur, quarum fructus homo non gustat, corui autem & vultu-
res comedunt. Phryne scortum Venerem auream Delphis ob-
tulit, quam ille ita inscripsit: Ex Grecorum intemperantia.
Alexandro quoque illi assistente & dicente, Ego sum Ale-
xander magnus ille rex, at ego, inquit, Diogenes canis.
Rogatus quidnam faciens canis vocaretur, quod eis, inquit,
blandior qui dant, in eos verò qui non dant oblatro, ma-
los autem mordeo. Ex ficu quadam poma legebat, * custode
dicente, huic ante paucos dies homo suspensus est, ego, in-
quit, illam purgabo. Olympionicen intuens in scortum fre-
quenter intendentem, Ecce, inquit, vt aries Martius à puel-
la vulgari per collum captus abducitur. Formosa scorta le-
tali mulso non dissimilia dicebat. Prudenti in platea qui
circumstabant identidè acclamabant, canis. At ille vos, ait,
canes estis, qui prudentem circumstatis. Cum duo molles se
ab eo subducerent, nolite, inquit, vereri, canis betas non co-
medit. De puero stuprato cuius esset rogatus, Tegeates in-
quit,

* ἀπαρτίζετο.

quit. Cum vidisset ignavum luctatorem medicinam profi-
tentem, quid hoc, inquit, num & eos qui te aliquando vice-
runt, nunc ipse deiciis? Cum scorti filium in turbas ia-
ctantem lapides cerneret, caue, ait, ne patrem ferias. Pue-
ro ostentanti sibi gladium quem ab amatore acceperat, gla-
dius, inquit, pulcher est, sed capulus foedus. Laudantibus
quibusdam eum qui illi erogauerat, * me autem, inquit,
non laudatis qui accipere merui? Cum a quodam pallium
exigeretur, si quid ait; donasti habeo, sin autem exuisti,
vtor. Supposititio quodam dicente, aurum habet in pallio,
ita sanè, inquit, idcirco illo supposito obdormio. Rogatus
quid ex philosophia lucratus fuisset: etsi nihil aliud, inquit,
vel hoc ipsum quod ad omnem fortunam paratus sum. In-
terrogatus vnde esset, * mundanus ait. Sacrificantiibus qui-
busdam vt filium a diis impetrarent, vt, inquit, bonum im-
petretis non immolatis. Cum stipem aliquando posceret
* egrotanti, ait:

Τὸς μὲν ἄλλους ἐνάριζ' ἀπὸ δ' Ἥκτορος ἰσχυροὺς χεῖρας. i.

Tu reliquos spolia, sed ab Hectore contine dextras.

Scorta dicebat regum esse reginas, petere enim quodcumq;
eis videretur. Atheniensibus Alexandrum Liberum patrem
decernentibus, & me, inquit, Seraphin facite. Exprobranti
quod loca immunda intraret, & sol, inquit, in secessus
abit, neque inquinatur. In fano cœnans inter panes sordi-
dos appositos, sublatos abiecit dicens, in sacrum nihil oportet
sordidum ingredi. Dicente quodam, cur nihil sciens phi-
losopharetur, & si, inquit, philosophiam simulo, hoc ipsum
philosophari est. Laudabatur puer ad illum adductus, quod
ingenio excelleret, essetq; optimis moribus: quid ergo, in-
quit, me indiget? Qui recta dicerent nec facerent, eos cy-
tharæ similes aiebat, hanc enim nihil audire, neque sentire.
Theatrum ingrediebatur ex aduerso exeuntium. Rogatus
cur

adile excenso ἐμὲ
δ' ἔτι ἐπαυεῖται
ἵδ' ἄξιον λαβεῖν
αἰπῶν ἰσχυρῶς
ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν
να, ἐφθ

* κισσοπολίτης

* πρὸς τὸν ἑρω-
νέριον.

adde ἐφθ

cur ita faceret, hoc, ait, in omni vita facere studeo. Videns
aliquando adolescentulum effœminari, non pudet, ait, dete-
rius, quàm naturam ipsam, de reipso statuere? Illa enim te
virum fecit, tu te cogis mulierem fieri. Intuens quendam
parum cordatum aptare psalterium, non erubescis, inquit,
qui sonos ligno aptes, animû ad vitam non componas? Di-
centi cuidam, idoneus ad philosophiam non sum: quid ergo,
inquit, viuis, si vt bene viuas nulla tibi cura est? Contènente
quodam patrem, non pudet, ait, eum contènere, qui tibi
vt magnum sapias est auctor? Videns decorum adolescen-
tem indecore loquentem, non erubescis, ait, ex eburnea va-
gina plumbeum educens gladium? Cum illi probro daretur,
quod in caupona biberet, & in tonstrina tondeor, in-
quit. Vitio vertebatur illi quod ab Antipatro accepisset pal-
liolum, tum ille inquit:

Οὐ τοι ἀποβλήται ἐστὶ θεῶν ἐρεμῶν δῶρα. hoc est, Iliad. γ.

Reicienda deum non sunt insignia dona.

Cum illi quidam trabem impegisset, ac diceret, caue, virga
illum cadens ait, caue. Supplicante quodam meretrici, quid,
ait, vis miser ab illa, cum praestet frustraris. Vnguentis de-
libuto vide, ait, ne * fragrantia capitis factorem vita pra-
estet. Seruos quidem dominis, malos autē cupiditatibus ser-
uire dicebat. Rogatus cur mancipia ἀνδρείωνται sint appel-
lata, quia pedes, inquit, habent virorum, animum autem
quem tu tunc habes qui hoc interrogas. A prodigo pete-
bat minam, a quo cum rogaretur cur ab aliis obolum, ab se
peteret minam, quia, inquit, ab aliis omnibus denuo me ac-
cepturum spero, abs te verò an rursus accepturus sim, θεῶν
ἐν γούνασι κείται, hoc est, In genibus diuûm positum est.
Cum probro daretur, quod Platone non petente ipse pete-
ret, & ille, inquit, petit.

Ἀγχε σὺ γὰρ κεραιλὴν ἴνα μὴ πευθοίαισ' οἱ ἄλλοι, hoc est,

Sed

Sed caput admouens, reliqui ne forte resciscant. Sagittarium intuitus imperitum iuxta scopum confedit dicens, ne forte me feriat. Eos qui ad voluptatem aspicerent falli ac frustrari dixit. Interrogatus an mala esset mors, quoniam, inquit, modo mala, quam presentem non sentimus? Alexandro stante atque interrogante num me times? Quid enim, inquit, es, bonum, an malum: dicente bonum, quis ergo, ait, bonum timeat? Disciplinam iuuenibus quidem sobrietatem, senioribus solatium, pauperibus diuitias, diuitibus ornatum esse dixit. Didymoni mœcho curanti aliquando puella oculum, vide, inquit, ne virginis oculum curans, puellam corrumpas. Dicente quodam amico illi insidiari, & quid, ait, agere oportet, si amicis & inimicis aequè utendum erit? Rogatus quid esset inter homines optimum, libertas, inquit. Ingressus aliquando scholam cum videret musas multas, paucosque discipulos, cum diu, inquit, preceptor multos habes discipulos. Solebat autem omnia palam facere, & quæ ad Cererem & quæ ad Venerem pertinent, atque huiusmodi conclusunculis utebatur: Si prandere nihil mali est, neque in foro prandere malum est. Non est autem malum prandere, nec in foro quidem prandere malum est. Cumque ante ora omnium obnixè operaretur, vinam liceret, aiebat, perfricato ventre à fame conquiscescere. Referuntur in eum & alia, quæ cum sint multa, prolixum esset & omnia prosequi. Dicebat autem duplicem esse exercitationem, alteram esse animi, alteram corporis, hanc secundum quam in exercitio perpetua quæ sunt imaginationes præstant ad virtutis opera quædam adminicula. Porro alteram sine altera esse imperfectam, nihilominus bona habitudine & robore inter ea quæ competunt adnumerato, quippe quæ veluti circa corpus, ita & circa animam sint. Adiciebatque argumenta, quod ad virtutem facile exercitio proficiatur. Cernere enim se

se in artibus mechanicis & aliis opifices ex consuetudine operis non minimam operandi celeritatem fuisse consecutos: Athletas itè & tibicines inter sese eminere tanto intervallo, quanto maiore studio & labore versati fuerunt. Atque si quidem ita isti exercitationem ad animum transfulissent, nequaquam inutiliter aut imperfectè laborarent. Nihil dicebat in vita omnino absque exercitatione perfici, eam vero omnia excuperare posse. Cum igitur repudiatis inutilibus laboribus naturales insequi, ac viuere beatè debeamus, per summam dementia in infelices sumus. Namque ipsius quoque contemptus voluptatis si nos assuescerimus iucundissimus fit. Et sicut hi qui consueuerunt voluptuosè viuere, molestè inde se anelli patiuntur, ita qui aliter exercitati sunt, facillimè ipsas contemnunt voluptates. Talia dacebat atque etiam nam re ipsa præstabat, monetas reuera adulterans, quod nihil minus naturalibus, quàm legitimis deserret, eandem vitam formam, quam Hercules, se viuere affirmans nihil libertati præferes, omniaque sapientum esse dicens, cuiusmodi rationibus, quas supra allegauimus vsus, Omnia, inquit, deorum sunt. Amici autem sunt sapientibus dii. Sunt autem amicorum omnia communia, omnia igitur sapientum sunt. Ac de legè, quod sine ipsa geri resp. non possit. Nam sine ciuitate nihil conferre quod vrbanum est, vrbs verò ciuitas est, lex verò absque ciuitate ad nihilum vrilis est, igitur vr- bana lex. Nobilitatem verò & gloriam, & huiusmodi cetera ridebat, dicens malicia esse velamenta. Solam rectam esse reipub. quæ esset habenda in honore. Dicebat & mulieres communes esse oportere, nuptias nihil esse arbitrarius, sed vt quisque cuique persuasisset, ita illi corret, com- nesque, idcirco filios fieri. Nihil esse iniquum duxit ex templo quippiam accipere, aut quoduis gustare animal, ne iniustum quidem esse humanis vesci carnibus, idque ex aliorum

gentium consuetudine liquere, atque hac recta ratione omnia in omnibus & per omnia esse dicens. Nanque & in pane carnes esse, & in olere panem, cum panis & corpora reliqua, in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores ingerantur, atque vna euaporent, sicut & in Thyeste manifestum est: siquidem ipsius sunt tragœdia, & non Philisci Aeginitæ ipsius familiaris, siue Paspionis Luciani, quem scribit Phavorinus in omnimoda historia post obitum eius scripsisse. Musica verò, & geometriæ, & astrologiæ, ceterorumque similium fuisse negligentem, veluti inutilem & quæ minimè essent necessaria. Fuit autem promptissimus ad obuiandum iis, quæ dicerentur, vt ex superioribus liquet. Quin & sui aucionem fortissimè pertulit. Nam cum in Aeginam nauigaret, atque à piratis fuisset comprehensus quorum princeps erat Scirpalus, in Cretam deductus, venditus esset, præcone interrogante, quid sciret facere, respondit scire se hominibus dominari. Vnde quum indicasset digito Corinthium quendam, habitu ingenuo prætereuntem Xeniadem quem prædiximus, huius, inquit, me vende, hic enim domino indiget. Emit igitur illum Xeniaades, Corinthiumque secum adducens filius præceptorem dedit, & toti domui præfecit. Is verò ita se gessit in omnibus, vt sursum ac deorsum curstrans ille diceret, bonus genius domum meam ingressus est. Refert Cleomenes in libro qui pedagogus inscribitur, necessarios suos illum redimere voluisse, illum vero eos fatuos dixisse. Neque enim leones seruos esse nutritium, sed e conuerso illos seruire leonibus. Nam serui timere est, feras verò hominibus terrori esse. Erat autem viro mirabilis persuadendi vis, adeo vt quemlibet oratione facile caperet. Fertur denique Onesicratus quidam Aeginensis Athenas misisse, alterum ex duobus liberis suis, Androsthenem nomine, eumque cum audisset Diogenem, illic persistisse.

riffe, misisse itidem quem prædiximus Philiscum, qui erat maior natu, ipsumque itidem detentum fuisse. Postremò vero ipsum aduenisse, atque vna cum filiis philosophatum esse, tanta Diogenis sermonibus suauitas merat. Audiuit ipsum & Phocion, qui cognominatus est Bonus, & Stilpo Megarensis, & complures alij ciuiles viri. Fertur nonaginta ferme annorum obiisse diem. Porro de ipsius morte varia habetur opinio. Sunt enim qui dicant illum cum bouis pedem crudum comedisset, bilem sibi consciuisse, atque ita perisse, ex quibus est Cercidas Megalopolita siue Cretensis in Meliambis sic:

Οὐ μὲν ὁ πάρος γ' ἐξ̄ Σινωπέως τῆνος
 Ο *βακτοφόρος διπλοέματος, ἀθιβελοσκος
 Αλλ' ἀνέβα, χεῖλος ποτ' ὀδόντας ἐρείσας,
 15 Καὶ τὸ πνεῦμα σινωπεῶν, ἦν γδ̄ ἀλαθέως
 Διογένης ζανὸς γόνθ' ἐρείπιός τε κύων. hoc est,
 Non enim patitur priscus ille Sinopeus
 Baculifer ille, & duplicatus, sub diuo pastus.
 Tandem qui sublatus est, cum labris dentes offirmasset,
 20 Et spiritum continuisset, erat enim verè
 Diogenes Iouis filius, & celestis canis.
 Alij dicunt cum polypum canibus partiri voluisset, morsum in cruris nervo, ac ex eo defunctum esse. Ipsius tamen necessarium, vt in successionebus ait Antisthenes, id potius approbant, quod spiritum continendo animam exhalauerit. Degebat enim in Cranio, id erat gymnasium ante Corinthum. Cum verò ex more familiares aduissent, pallioq; obuolutum deprehenderent, non illum dormire arbitrati, erat quippe minimè somnolentus, reuelato pallio animam effluisse inueniunt, suspicatiq; sunt illum hoc fecisse desiderio migrandi ex vita. Hinc inter eos quæcum sepelirent oborta seditio, vt ferè admanis ventum sit. Aduenientibus autem patribus il-

βακτοφόρος

lege σινωπεῖς
 ζωστῆς
 τὸν ὄντα

lorum atque primatibus ita sedata discordia, sepultum esse iuxta portam que in Isthmum* fert. Erigentes autem super illius tumulum columnam, canem desuper ex lapide Pario sculpservnt. Postea & ipsius ciues areis illum statuis honorarunt, ita inscribentes:

Γηράσκεις ἢ χαλκός ὑπὸ χροῦς, ἀλλὰ σὸν οὐ πικρὸς
Κύδος ὁ πάς αἰῶν Διογένης χαδεύει.

Μένος ἐπέβη βιοταῖς αὐτάρχεια δόξαν ἔδειξας

Θνητοῖς, ἢ ζωῆς οἶμον ἐλαφρότατον. hoc est,

Aëta quidem absunit tempus, sed tempore nunquam

Interitur a tua est gloria Diogenes.

Quandoquidem ad vitam miseris mortalibus equam

Monstrata est facilis te duce, & ampla via.

Est item de eo tale epigramma carmine proceleumatico:

Διογένης ἄγε, λέγε, τίς ἔλαβέ σε μόρος

Ες αἴδους, ἔλαβέ με κωδὸς ἄρειον ὀδᾶξ. hoc est,

Diogenes age loquere, quis exitus ad inferos

Te abstulit, abstulit ne canis morsus ferox?

Aiunt quidam illum dum moveretur mandasse insepultum

proici cadaver, vt omnes bestia participes ipsius essent, si-

ue in foueam superiecto modico puluere inuicerent. Alij au-

tem in Elisum se immitti voluisse tradunt, vt esset fratribus

utilis. Demetrius autem in equiuocis ait eadem die Alexā-

drum Babilonia, Diogenemque Corinthi vita functos esse.

Erat autem senex Olympiadē cxxi. Feruntur eius ista

volumina: Dialogi capitum, Ichthyas, graculus, pardus,

plebs Atheniensium, Respublica, ars moralis, de diuitiis,

Amatorius, Theodorus, Hypsias, Aristarchus, de morte, Epi-

stola, Tragœdia septem, Helena, Thyestes, Hercules, Achil-

les, Medea, Chrysippus, Oedipus. Porro Socrates in primo

successionum, & Satyrus in quarto de vitis, nibileorum esse

Diogenis affirmant. Tragœdiolas autem ait Satyrus Phi-

lisci

lisci Aeginensis esse, Diogenis discipuli. Sorion autem in se-

scripto hac sola Diogenis esse ait, de virtute, de bono, amator

rium, mendicum, τολμαῖον, pardum, Cassandrum, Cepha-

lionem, Philiscum Aristarchum, Sisyphum, Garmydem,

de vsu epistolas. Fuerunt autem quinque Diogenes. Primus

Apolloniates physicus. Eius autem scriptorum istud initium

fuit, Quicquid est quod dicere aggredior, operæ pretium esse

videtur initium irrefragabile ponere. Secundus Sicyonius

qui Peloponnesiaca scripsit. Tertius hic ipse. Quartus Stoi-

cus ex Seleucia, appellatus est autem Babylonius ob vicini-

tatem. Quintus Tarsensis, qui de questionibus poeticis scri-

psit, quas etiam soluere nititur. Hunc verò philosophum

Athenodorus in quinto de ambulationum ait, quod vugi so-

litus esset, lucidum semper apparuisse.

MONIMVS SYRACVSANVS. 3.

Monimus Syracusanus Diogenis quidem discipulus,

famulus verò mensarij cuiusdam Corinthij fuit, vt

Socrates tradit. Ad eum Xenias qui Diogenem emerat,

frequens commeabat, virtutem hominis, atque in dicendo

vim admiratus, Monimum in sui pellexit amorē. Ille enim

cōtinuè simulata vesania abiicere monetā, omnemq; men-

sa pecuniam cepit, donec à domino repudiatus continuè se

ad Diogenem contulit. Adhæsit autem & Crati Cynico sa-

pius, ceterosq; id genus studiosè consecratus. Qua ex re fa-

ctum est, vt eum dominus adhuc magis insanire putarit.

Fuit autem vir eloquens ac doctus, adeò vt Menander co-

micus ipsius mentionem fecerit in quadam comœdia, qua

Hippocomus inscribitur, sic de eo dicens:

Μόνιμος τις ἦν ἀνθρώπος, ὃ φιλόσοφος,

ἀδοξότερος, μικρῶ δὲ ὁ τὴν πῖραν ἔχων.

Πῖρας μὲν ἐν γῆϊ, ἀλλὰ ἢ εἰκότως ῥήματα

* Κρατῆρις, sive Cratæti.

ὃ φίλων σοφῶς οὐκ.

Εφθέγγεατ' ἐδ' ἐν ἐμφερές, μὰ τὸν δία
 Τῷ γινώσκει σαυτὸν, εἴ ᾧ τοῖς βοωμένοις
 Τέτοῖς, ὅτι πῦρ δὲ τᾶντα ἀποροσάτων ἢ ῥυπαῶν,
 Τὸ γὰρ ὁπολιφθῆν τύφω εἶναι πάντων ἐφθ. hoc est,
 Monimus fuit quidam sciens vir, ὁ Philo,
 Contemptior quidem, ferens sed manticam.
 Tres ergo peras, verum similitudinis
 Verbo est loquutus, tale per Iouem nihil
 Quale illud est, Te ipsum nosce, aut consinia
 His verba, scurra prater haec & sordidus.
 Nam cuncta fastum dixit esse cetera.

Aded verò grauis ac cōstans fuit, vt contempta gloria solam
 veritatem appeteret. Scripsit autem ludicra sententiis seriis
 permixta, de* appetitionibus duo, & exhortatorium.

ὁμοίωσι

ONESICRITVS. . 4.

Onesicritum quidam Aeginensem tradunt. Porro De-
 metrius Magnesius Aftypalensem fuisse ait, & hic
 ex Diogenis ludo probatissimus. Videtur autem quiddam
 habere simile cum Xenophonte. Ille enim cum Cyro, hic
 cum Alexandro militauit. Ille Cyri παῖδ' εἶεν, hic Alexandri
 scripsit initia. Ille Cyri, hic Alexandri prosequitur laudes.
 Est autem & stylus vtriusque simillimus, nisi quod apogra-
 phus, & quod transcriptum est dissentit ab archetypo &
 exemplari. Fuit & Menander Diogenis discipulus cogno-
 mento Drymus Homeri admirator, & Hegeſeus Sinopeus
 κλοῖδς cognominatus, & Philiscus Aeginensis, vt prædi-
 ximus.

CRATES THEBANVS. . 5.

Crates Thebanus Ascondi filius, ipse quoque inter sa-
 pientissimos Diogenis discipulos fuit. Ceterum Hip-
 po-

5

10

15

30

robatus non Diogenis ipsum fuisse discipulum ait, sed Bry-
 sonis Achii. Huius ista feruntur ludicra:

Πῆρ τις πόλις ἐς ἰ μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι τύφῳ
 Καλὴ καὶ τίμια, περὶ ῥόπτου, εἰ δ' ἐν ἔγκωσῳ.
 Εἰς ἣν ἄνεπι εἰσέλθῃ ἀνὴρ μακρὸς, παρ᾽ εἰστός
 Οὐτὲ λίχνος πόρνῃς, ἐπαγγελλόμενος πυγᾷ π,
 Ἀλλὰ θυμὸν καὶ σκόρδα φέρει, καὶ σὺν καὶ ἀρῆσῳ,
 Εξ ᾧν εἰ πολεμῶσι πρὸς ἀλλήλοισι περὶ τῶν
 Οὐχ ὁπλὰ κέκλιται περὶ κέρματος, εἰ περὶ δόξης, id est,
 Est quadam medio constructa vrbs mantica fastus,
 Pulchra quidem & pinguis, circumflua, rebus egena,
 Quam nullus parafitus adit, stolidus ne penetrat,
 Deditus aut quisquam damnosus ganeo scortis.
 Allia sed, panes, ficus, profert q, lupinos,
 Nec pro gloriola capiunt aut sordibus arma.

5

10

15

20

25

30

Est & Ephemeris illa vulgatissima ita se habens: Ponit q
 coquo minas decem, medico drachmam, assentatori talenta
 quinque, consiliario fumum, meretrici talentum, philosopho
 triobolum. Vocabatur autem & δυσπενοῦντις, quod in
 omnem egrederetur domum & corripere. Sunt autem &
 eius hi versus:

Ταῦτ' ἐχῶ ὄσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα, καὶ μετὰ μισῶν
 Σαμὸν ἐδάτω, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια τῷ φος ἔμασσε.

hoc est,

Tantum habeo quantum didici, quantum q, labore
 Percepi, & studio, rapiuit sed cetera fastus.
 Et quod illi ex philosophia studio accessisset,
 Θέρμων τε χολίτζ, καὶ τὸ μιν δὲνὸς μέλεν. hoc est,
 Chænix lupini, & cura nullius rei.

Fertur eius & illud: Amorem sedat fames, sin minus tem-
 pus, eis verò si vti non vales, laqueus. Floruit circa centesi-
 man & decimam tertiam Olympiadem. Hunc ait Anti-

Q 4

sthe-

sthenes in Successionibus, cum in tragœdia quadam cerneret Telephum sportulam tenentem * aliasq; opulentum ad cynicam philosophiam prorupisse, illumq; patrimonio vendito, erat quippe vir nobilis, cum congregasset plus quam ducenta talenta, cumibus ea diuisisse, adeoq; constanter philosophatum esse, vt & Philemon comicus ipse mentionem fecerit, ait nempe:

Καὶ τὸ Δίερος μὲν εἶχεν ἰμῶτιον δαυδ.

Ἴν' ἐγχερατὺς ἦ, τῷ δ' ἐ χειμῶνος ῥάκος. hoc est,

Aestate crassum vestiebat pallium,

Sed hieme pannum, vt temperans euaderet,

Refert autem Diocles persuasisse illi Diogenem vt peculium dimitteret, ac si quid pecunie haberet, iactaret in mare. Atque Cratis quidem domus illi ab Alexandro, Hipparchia vero a Philippo. Quosdam ex propinquis ad se venientes, atque auertere ab instituto molientes sepe numero baculo persequabatur, constansq; perdurabat. Porro Demetrius Magnesijs ait deposuisse illum pecuniam apud trapezitam ea conditione, vt si quidem filij idiotæ essent, eam illis redderet: sin autem philosophi, plebi distribueret, nihilo quippe egere philosophos. Erasthenes autem, cum ex Hipparchia, de qua dicemus, natus sibi esset filius Pasicles nomine, eum iam adultum ad ancillæ adduxisse domum ac dixisse, hoc ei paternum esse matrimonium. Ceterum mæchorum apud tragicos exilia & cades esse premium, eos verò qui scortis congregentur apud Comicos ex luxu & ebrietate in insaniam verti. Huius frater Pasicles fuit Euclidis discipulus. Eius facetum quiddam Phauorinus in secundo commentariorum refert. Ait enim cum pro quodam intercederet apud gymnasium principem, eius coxas tetigit. Illo indignante, quid enim, ait ille, non ne & ista tua sunt sicut & genua? Dicebatq; possibile non esse inueniri qui lapsus

psus non sit, sed veluti in malo punico granum etiam aliquod putridum esse. Cum Nicodromum citharædum irritasset, casus in faciem est. Cartulam itaque imponens fronti inscripsit, Nicodromus faciebat. Scorta ex industria inhabitabatur maledictis, vna & seipsum exercens ad perferenda conuitia. Demetrio Phalereo qui panes ac vinum miserat, conuiciabatur dicens, vinam & fontes panes ferrent. Constat igitur aquam bibisse. Ab Atheniensibus ciuili iuris peritis arguebatur quod sindone amiciretur, quibus ille, Theophrastum, inquit, ostendam vobis opertum sindone. non credentibus, induxit illos in tonstrinam vbi ille tondabatur, ostenditq; lino coopertum. Cum Thebis à principe gymnasij flagris casus esset, siue vt alijs placet, Corinthi ab Euthycrate, ac pede traberetur, ridebat, dicens:

Ἐλκε τοῦδ' ἑτεροῦν θιά βνή δεσποσίου. hoc est,

Protractum pedibus detrusit limine sacro.

Diocles autem pertractum eum à Menedemo Eretrienfi restatur. Nam cum esset decorus & Asclepiadi Phlasijs vsui esse videretur, tetigit Crates illius coxas dicens, intus Asclepiades, qua ex re indignatum Menedemum traxisse illum, idq; eum dixisse. Zeno verò Criticus in libris de vsu, pellem ouis quoque insuisse pallio refert, vt esset deformior. Erat autem & facie turpis, & cum se exerceret, ridebatur. Solebat autem sublatis manibus dicere, confide Crates pro oculis & corpore reliquo. Hos enim videbis irrisores iamiam & morbo contrahi, & beatum dicere, se autem ignauia arguere. Dicebat autem tandiu philosophandum esse, donec videantur duces exercitus esse* asinarij. Desertos dicebat eos qui cum assentatoribus essent, non secus ac vituli cum inter lupos sunt: neque enim cum illis qui bene velint, neque cum his, sed insidiatores. Cum autem sentiret se morti proximū, inspiciebat seipsum dicens:

-Στείχεις δὴ φίλε κούρων,
 Βάλεις δίδωο δόμους κωφὸς ὧσιν διὰ γῆρας. hoc est,
 -Vadis nunc optime curue,
 Vadis ad Orci ades, longa gibbose senecta.

Erat quippe ex senectute curuatus. Alexandro rogante num
 5 vellet: estitui ac refici patriam suam; quid, ait, opus est?
 rursum enim fortassis Alexander eam alius diruet. Habere se
 patriam contemptum gloria & paupertatem, qua in pote-
 statem fortuna nunquam sint cessura. Diogenisq; ciuem es-
 se inuidia* infidias non metuentis. Meminit ipsius & Me- 10
 nander in Geminis dicens:

*καταναλάω.

Συμπεριπατήσεις γὰρ τρέων' ἔχουσ' ἐμοί,
 Ὅσπερ κρᾶτηι τῷ κωικῷ ποτ' ἢ γυνί. hoc est,
 Mecum ambulabis tecta pallio, velut
 Cratete nuper vxor atro cum cane.

Et filiam tradebat illis, vt ipse ait, probationi triginta indu- 15
 ctis diebus discipuli eius.

METROCLES. 6

Metrocles Hipparchia frater, cum prius audiret Theo- 20
 phrastum Peripateticum, aded corruptus erat, vt
 cum sepe inter differendum crepitum ventris emitteret, pra
 dolore animi domi inclusus moraretur. Hoc agnito Crates
 ingressus est ad eum consolaturus, ac lupinis industria vora-
 tis, persuasit quidem illi primum verbis, nihil mali fecisse, 25
 fore quippe prodigiosum, si non & secundum naturam fla-
 tum emitteret. Tum vero & ipse in huiusmodi crepitum
 erumpens illum similitudine rei seruauit, ac verbis in spem
 erexit. Hinc ipsius auditor fuit, euasitq; vir in philosophia
 eminent. Hic libros suos, vt ait * Hecaton in primo vsuum, 30
 combussit dicens:

καλὸν αἰβί

Τὰ δ' ἐς' ἀνείρων νεπέρων φωνάσματα. hoc est,

Hac

Hac somniorum sunt imaginacula:

Ac si diceret, nugas & deliramenta.

Sunt qui Theophrasti commentaria, qua ex illius ore perce-
 perat, combussisse ferant, ac dixisse:

5 Ἡρασε θεόμουλ' ὠδὲ, θέντς vύτω σοῖο χαλίξ. hoc est,
 Mulciber huc propera, tua eget Thetis arte decora.

Res docebat partim eni pecunia, vt domum, partim tem-
 pore & diligentia, vt disciplinas liberales. Diuitias nocere
 nisi quis dignè vtatur. Obiit senex à seipso suffocatus. Por-
 10 τὸ discipuli eius fuere Theombrotus, atque Cleomenes. The-
 ombroti auditor fuit Demetrius Alexandrinus, Cleomenis
 autem Timarchus Alexandrinus & Echeclus Ephesius, qui
 & ipse Theombroton audiuit, à quo Menedemus, de quo
 postea dicemus. Fuit autem inter illos insignis & Menip- 15
 pus Sinopeus. Capta est & illorum verbis Metroclis soror
 Hipparchia.

HIPPARCHIA. 7.

Hipparchia Metroclis soror. Erant autem Maronita 20
 ambo. Amabat verò Cratis vitam atque verba, neque
 vlla omnino procorum excellentia potuit auelli, non opibus,
 non nobilitate, non pulchritudine, sed hac omnia sibi Crates
 erat, parentibusq; minabatur seipsam, nisi huic traderetur,
 * necaturam. Cum igitur Crates à parentibus puella roga- 25
 retur, vti ab hoc illam proposito auerteret, postquam egit
 omnia nec persuasit, exurgens omni sua supellectile ante il-
 lius oculos exposta, hic ait sponsus, hac eius possessio est, ad
 hac delibera. Neque enim esse nostri consors poteris, nisi ea-
 dem studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptog; illius
 30 habitu vnà cum viro circuibat, & congregiebatur in aper-
 to, atque ad cenas proficisciebatur. Quo tempore & ad Ly-
 simachum ad conuiuium venit, vbi & Theodorum impium

lege κατὰ φύσιν

COAT-

coarguit sophisma huiusmodi obiiciens, quod faciens Theodorus iniuste agere non diceretur, id Hipparchia si faciat, facere iniuste non dicitur. Theodorus autem seipsum feriens iniuste non agit, ne Hipparchia quidem Theodorum cadens iniuste agit. Tum ille ad id quidem minimè respondit, sed illius pallium traxit. Sed neque territa, neque turbata est Hipparchia, ut mulier, verum dicente sibi illo:

αὐτῆς ἢ τῶς

* Τὴν τὰς περὶ ἰσοῖς ἐκλιπῶσα κερκίδα. hoc est,

Radios reliquit hac apud telas suos.

Sum equidem, inquit, Theodore, sed num tibi malè de me ipsa statuisse videor, si tempus, quod in telis consumptura eram, disciplina potius impendi? Hæc & alia innumera de philosophante femina dicuntur. Fertur & Cratis epistolarum liber, in quibus præclare philosophatur. Stylus ipse sæpe Platoni similis videtur. Scripsit & tragœdias altissimo philosophiæ stylo, quale illud est,

Οὐ χεῖς πάτρας μοι πύργος, ἔμια μοις ἐστίν,

Πάσης ἢ χεῖρα καὶ πύργος καὶ δόμος

Ἐτοιμος ἡμῖν ἐνδιδεῖν εἶδαι πάτρα. hoc est,

Non turris vna, nec casa vna patria 10

Mibi est, sed vniuersæ arces terra, & domus

Parata nobis mansio & cœnacula.

Obiit vetulus, at que in Bœotia sepultus est.

MENIPPVS PHOENIX. § 25

Menippus & ipse Cynicus, patria quidem Phœnix, conditione seruus fuit, ut ait Achaicus in ethicis. Diocles autem dominum ipsius Ponticum fuisse, Batonemq; vocatum tradit. Cùm verò præ cupiditate pecunie importunius peteret, Thebanus fieri valuit. Edidit quidem dignum memoria nihil, at ipsius libri multo risu referti sunt, non secus atque Meleagri, qui tempore eius fuit. Refert Hermippus

αὐτῆς ἢ τῶς

διου-

diuturnum fœneratorem fuisse, vocatumq; ex re ἡμεροδραμείων tandem. Namque nautica usura fœnerari solere, & pignori accipere, ut pecunias complures cogeret. Tandem insidias perpeffum omnibus priuatum esse, ac præ mœrore & laqueo sibi vitam extorsisse. Nos autem lusimus in eum hoc carmine.

Φοῖνικα τὸ γένος, ἀλλὰ Κρητικὸν κύνα ἡμεροδραμείων,

Τὸ τοῦ δ' ἐπεκλήζεις, οἷσθα Μένιππος ἰσως, Θίβησιν

Οὗτος ὡς δ' ἰωρὺ χει ποτὲ καὶ πάντα ἔβαλλεν.

10 Ei ὃ ἐνόηε φύσιν κυνὸς, αὐτὸν ἀπεκρέμασεν. hoc est, * ἀνεκρ-

Phœnicem genere, sed Creticum canem diuturnum fœneratorem,

Sic enim vocabatur, nostri Menippum forsitan, ut Thebis

Ille perfodiebat olim, & omnia profugabat.

15 Si autem canis naturam nouisset, se suspendisset.

Quidam eius libros non ipsius esse, sed Dionysij & Zopyri

Colophoniorum tradunt, qui iocandi causa conscribentes velut censori idoneo dederunt. Fuerunt autem Menippi sex:

Primus qui de Lydis scripsit, Xanthumq; breuiavit. Secun-

20 dus hic ipse. Tertius Stratonicus sophista, ex Caria oriundus. Quartus sculptor. Quintus & sextus pictores, utrosque memorat Appollod. Cynici autem volumina xiiii.

sunt. Neniæ, testamenta, epistola composita ex decorum persona, ad physicos & mathematicos, grammaticosque, &

25 Epicurifœtus, & eas quæ ab ipsis religiosè coluntur, imagines, & alia. * ἐκείδους.

MENEDEMVS. §

30 Menedemus Coloti Lampfaceni discipulus fuit. Hic, ut ait Hippobotus, in tantum prodigiose superstitionis venerat, ut sumpto habitu furia circumiret, dicens speculatorem se ex inferno venisse iis qui peccarent, ut descen-

scen-

scendens hac ibi demonibus renunciaret qua vidisset. Vestis autē talis erat pulla tunica talaris, astricta puniceo balteo, pileus arcadicus capiti impositus habens intexta elementa XI I. * cothurni tragici, barba prolixa, virga in manu fraxinea. Atque ista quidem vita sunt singuli cuiusque Cynicorum. Subiicienda nunc & qua in genere illis visa sunt. Siquidem & sectam hanc philosophiā esse iudicamus, non ut quidam volunt, constantiam vitæ. Placet ergo illis rationalem naturalemq; philosophiam tolli oportere ab Aristone Chio non discendentibus moralisq; solvintendi, quodq; plerique Socrati, hoc Diocles Diogeni inscribit, hunc asserens dixisse inquirendum,

Ὅτι τοι ἐν μεγάροις κελὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται. id est,
Quid domibus nostris pravi rectiq; geratur.

Repudiant & disciplinas liberales. Denique neque discendas literas dixit Antisthenes, ne frangi effecti peruerterentur alienis. Tollunt & geometriam & musicam, & cetera id genus. Nempe enim & Diogenes cuiusdam ostendens sibi ἀφοκοπίον, vtile sanē inuentum, ait, ne priuocmur censa. Ad eum verò qui musicam ostentabat, ait,

Γνώμεις ἢ ἀνδρῶν εὐ μὲν ἰσχοῦνται πόλεις
Ἐδ' δ' οἶκος, ἢ λαλοῦσι καὶ περιηλισμασίν. hoc est,

Magna reguntur vrbes nam prudentia:

At vna cantu non queat regi domus.

Placet eis & finem esse secundum virtutem viuere, vt Antisthenes ait in Hercule, quemadmodum & Stoici. Nam societas quedam est inter has duas sectas, vnde & * Cynismum dixere breuem ad virtutem viam, atque ita vixit & Zeno Citticus. Placet item eis simplex & parabilis victus, quippe qui sobrius cibaribus vtuntur, et solis pallis. Diuitias, gloriam nobilitatemq; contemnunt. Plerique etiam herbis & aqua tantum frigida vtuntur, operimentisq; fortè oblati

& dolis, fictis Diogenes, qui dicebat Deorum esse propriū nihil indigere, eorum verò qui diis essent similes, minimis egere. Virtutem dicant esse docibilem, vt in Hercule ait Antisthenes, esseq; minimè reiciendum, sed studiosè colendum, ac sine peccato sapientem, & * simili amicū fortunæ quoque nihil permittendum. Quæ verò inter virtutem & vitia sunt, indifferentia, vt Aristo Chius appellat. Et isti quidem Cynici fuere. Veniendum nunc ad Stoicos, quorum princeps fuit Zeno Cratis discipulus.

DIO-

DIOGENIS LAERTII

DE PHILOSOPHORVM VITA,

LIBER SEPTIMVS.

ZENO CITTICVS. - 1 -

ZENO Mnasi siue Demei filius Citticus ex
Cypro, Græcia ciuitate Phœnicibus accolis.
Collo fuit in alteram partem inclinatio, vt
refert Timotheus Atheniensis in lib. de vitis.
Apollonius autem Tyrius, gracili corpore, statu procero, &
atra cute fuisse illum auctor est. Vnde illum quidem, vt
Chrysippus in v. prouerbiorum ait, Aegyptium * palmitem
dixit. Crura habuit turgida & * imbecilla infirmaq;. Ic-
circo & Perseus in commentariis conuiuialibus, ipsum re-
fert complures cœnas declinasse. Vescabatur perlibenter fi-
cubus * recentibus atque ad solem passis. Auditorq;, vt di-
ctum est, Cratis fuit. Deinde Stilponem etiam audisse &
Xenocratem decennio perpetud non desunt qui affirmant. si-
cut Timocrates in Dione. Polemonis itidem frequentasse
auditorium. Porro Hecaton & Apollonius Tyrius in pri-
mo de Zenone lib. scribit, cum oraculum consulisset, quo
pacto viuere optime posset, respondisse deum, si mortuis con-
color esset. Quod ille cum intellexisset, se ad legendos anti-
quorum libros magno contulisse studio. Denique Cratis hoc
modo familiaritate vsus est. Purpuram ex Phœnicia mer-
catus aduectans ad Pireum naufragium fecit. Ea iactura
subristior factus Athenas ascendit annos triginta natus,
sedique iuxta librarium. Legente autem illo secundum
Xenophontis commentariorum, delectatus ille, & iam la-
tior sciscitatur, vbi nam eiusmodi viri morarentur. Op-
por-

* ἀνακλιδία
ἀνακλιδία

* Ζηγοῖς.

portunè tunc prætereunte Crate, digito illum bibliopola
ostendens, hunc, inquit, sequere. Ex eo iam Cratis auditor
factus est, aptissimus alioqui ad philosophiam, verum vere-
cundior, quam vt se ad impudentiam cynicam conferre pos-
set. Id vbi animaduertit Crates, curare etiam in hoc illum
studens, ollam lenticula refertam dedit vt per Ceramicum
ferret. Cum autem videret pudescere illum ac se pra vere-
cundia regere, baculo iclam perfregit illam. Illo fugiente
& lenticula per crura defluente, quid, inquit, fugis puni-
ceolum? nihil mali passus es. Aliquauid igitur audiuit
Cratem. Quo tempore cum scripsisset de Rep. quidam io-
cantes aiebant, in cauda canis illum scripsisse. Præterea
scripsit & ista, de vita secundum naturam: de appetitu, si-
ue de hominis natura: de perturbationibus, vel de vitis, de
officio, de lege, de Græcia peritia, de aspectu, de toto, de sig-
nis, Pythagorica, vniuersalia, de dictionibus, Problematum
Homericorum quinque, de poetica auditione. Est ipsius
item & ars & solutiones & argumenta 11. commenta-
ria * Cratis moralia, atque isti quidem libri eius sunt. Po-
stremo discessit, & quos prædiximus audiuit ad xx. annos,
vbi & illum dixisse ferunt, Tunc secundis ventis nauis
gauri, quando naufragium feci. Alij sub Crate hoc dixisse
aiunt, Quam bene fortuna facit, que nos ad philosophiam
impellit. Alij dum Athenis diuersaretur, audito naufragio
dixisse illum ferunt, Rectè sanè egit fortuna, que nos ad
philosophiam impulit. Quidam deposito Athenis onere, sic
demum ad philosophiam fuisse conuersum. Vertens igitur
se ad porticū variam, quæ & τειραιῶν αὐτῆος appellabatur,
& ex varia & multâ scientiâ pictura Polygnoti τῶν ἰσθμῶν,
orationē formabat, volens & locū illū stabilē facere, nullisq;
seditionibus vltra violabilē. Nāq; ad M. ccc. cxx. ci-
ues ibi fuerant necati. Eo igitur ad illū audiendam discipuli

Hec in excuso
græco desunt, &
reliqua variant.

R

iam

iam cōfluebant, atq; ideo Stoici vocati sunt etiā qui ab ipso
 antea Zenonij appellabantur, vt Epicurus in epistolis ait.
 Siquidem & ante illum Stoici qui in illa morabatur, poeta
 dicitur erat, vt ait Eratosthenes in VI I I. de antiqua comœ-
 dia, à quibus multū incrementū ea appellatio accepit. Enim- 5
 uerò summo in honore apud Athenienses habebatur. Zeno,
 adeo vt vr̄bis ac mœnium apud illum clauēs deponerent, co-
 ronāq; aurea, & creta imagine honorarent. Hoc autem &
 ciues ipsius fecisse ferunt, magno sibi ornamento fore viri
 imaginē existimantes. Amplectebatur illū & Sidonij Citti- 10
 ci. Suscipiebat illum & Antigonus, & si quando Athenas
 contendisset, auditor eius erat, multumq; orabat vt se ad eū
 conferret. Id ille non paruit quidem ipse, ceterum Perseum
 vnum ex familiaribus misit Demetriū filium genere Citti-
 cum, qui Olympiade CXXX. florebat, Zenone iam senē. 15
 Est autem hic exemplum epistolæ Antigoni, vt refert Apol-
 lonius Tyrinus in his quæ de Zenone scripsit.

REX ANTIGONVS ZENONI PHIL. S.

NONI PHIL. S. 20

Ego fortuna me quidem & gloria vitam tuam an-
 teire existimo, ceterum disciplina studiūq; liberalibus &
 perfecta felicitate quā tu possides, longè abs te præcellis fen-
 tio. Quocirca te orare statui, vt ad me proficiscaris, id mihi
 persuadens te preces meas minime irritas fieri passurum. 25
 Tu igitur modis omnibus exerce, vt tuo contubernio fruamur,
 certo sciens, non me tantum, sed omnium simul Mac-
 cedonā eruditorem fore. Nam qui Macedonia regē erudit,
 atque in virtutem imbuit, eum & subditos quoq; instruere
 ad fortitudinē & probitatē, certū est. Nam cuiusmodi fue- 30
 rit dux, tales vt plurimum subditos fieri necesse est. Vale.
 Ad hac Zeno ita respondit:

ZENO

ZENO ANTIGONO REGI. S.

AMPECTOR tuum tam vehemens discendi studium,
 quod veram, vtilem atque necessariam, non popularem &
 quæ ad peruertendos mores tendit, eruditionem apprehen-
 dere instituis. Qui enim philosophiæ amore ac studio tene- 5
 tur, declinatq; celeberrimam & vulgarem voluptatem,
 quæ quorundam adolescentulorum animos effeminat, eum
 non natura modo nobilitatem tueri, verum quidem virtutis
 quoque instituto manifestum est. Porro liberali ac nobili 10
 ingenio si adiciatur modica exercitatio, neque desit præ-
 ceptoris copia, maturè ad perfectam virtutis euadit frugem.
 Equidem nisi senectus mihi obfisteret, sum enim octogena-
 rius corpusq; præterea inualidum, ipse ad te venire, vt tu-
 bes. Quia verò id non datur, quosdam ex contubernali- 15
 bus meis ad te mitto, qui animi bonis me minime inferiores
 sunt, & corporis etiam commodis exuperant. His si tu stu-
 diosè congregare, nihil quod ad perfectam pertinet beati-
 tudinem desiderabis. Vale.

Misit autem Perseum quem prædicimus, Thebanumq;
 20 Philonidam. Vtriusque horum Epicurus mentionem facit
 in epistola ad Aristobulum fratrem congressosq; Antigono
 memorat. Placuit Atheniensium quoque de illo decretum,
 quoniam est memorabile subnectere. Est autem eiusmodi
 decretum: Arrenida principe Acamantidis tribus, quinto 25
 magistratu Augusti decima, magistratus decimatertia præ-
 sidentium concio rata decreuit, Hippio, Cratistoteles Xym-
 peteon & ceteri primarij, Thraso Thrasonis filius Anaæni-
 sis dixit, Quoniam Zeno Anasæi filius, Citticus, com-
 plures annos in ciuitate philosophè versatus est, atque 30
 in omnibus vir bonus esse perstitit, ac iuuenes qui ad il-
 lum disciplina causa conuenerunt ad virtutem & fruga-
 litatem exhortando, ad ea quæ sunt optima intendit, vi-

R 2

tant

tam suam verbis ac doctrine sue consentaneam exemplar omnibus proponens, bona fortuna visum est plebi laudare Zenonem Mnasei filium Citticum, & aurea coronate ac legitime ornare propter singularem eius virtutem & temperantiam. Præterea que construxere illi sepulchram in Ceramico publicè. Corona autem faciendâ ex edificandi que tumuli plebem iam quinque viros ex Atheniensibus eligere qui curam habeant. Decretumq; hoc scribam plebis inscribere columnis duabus, liceretque sibi alteram in Academia, alteram in Lycio ponere. Sumptus vero columnarum distribuere cum qui negotiis præst, ut omnes intelligant Atheniensium plebem bonos viros & viros & defunctos honorare. Ad huiusmodi autem structuram electi sunt Thraso Anaceus, Philocles Piraus, Phadrus Anaphlystius, * Melon Acarnæus, & Mycithus Sympalleteus. Hoc exemplar decreti fuit. Refert autem Antigonus Caristius ipsum se non negare Citticum: nam cum vnus eorum è numero fuerit, atque in columna descriptus sit, qui ad lauacri structuram contulere Zenonis philosophi, ut etiam Citticus aduiceretur orauit. Cum vero fecisset aliquando vasculo cauum operculum, circumferebat pecuniam, ut Crates præceptor promptum haberet ac paratum necessarium victum. Aiunt illum plus quam mille talenta habuisse cum venit in Graciam, eaque nautis facerari solitum. Edebat modicè panem & mel, & suavis vini paululum bibebat. Pueris semel ferè aut bis vsus est, & ancillula quadam, ne sexum odise videretur. Eandem quoque domum ipse & Persæus vna habuit. Is cum aliquando ribicinam mulierem ad eum induxisset, ab se raptam ad Persæum abduxit, eratque ad illum aditus facilis, neque ipse difficile quod quisque vellet circumdabatur, adèd vt saepe apud eum Antigonus cenaret rex, atque

ἀνετίθη

ἐπέθετο

* λωοῦσθαι

malè in excuso
περὶ τοῦ αἵματος

ad Aristoclem citharædum ad conuiuium cum illo vna itabat. Sensim tamen id euitasse traditur, ac declinasse, ne nimis esset popularis, adèd vt in summo gradu consideret deuitans vel alteram perturbationis partem. Neque verò cum pluribus quam duobus vel tribus ambulabat. Quibusdam verò, vt Cleantes ait in libro de ere, inebat as dare, circumstantes vti ne sibi molesti essent. Cum circumstarent eum multi confertiq;, ostendens in porticu in summo ligneam ara circumferentiam, Hac, ait, aliquando in medio erat exposita, quia verò impedimento erat, seorsum posita est. Vos igitur vosmet ex medio tollentes minus molestiarum nobis exhibebitis. Demochare autem Lachetis filio salutante illum, atque dicente, si quid opus haberet dicturum se ac scripturum Antigono præbituro omnia, indignatus potestea illi congressus non est. Fertur autem post Zenonis mortem Antigonum dixisse, quale spectaculum perdidit. Vnde & Atheniensibus per Thrasonem legatum, vt in Ceramico illi sepulturam facerent, petiit. Interrogatus autem cur illum adèd admiraretur, quia, inquit, cum illi à me multa & magna saepe data sint, nunquam emollitus est, neque humilis apparuit. Erat autem & ad inquirendum solers, subtilisq; in omnibus ac diligens, Vnde & Timon in Sillis de eo ita scribit:

Καὶ φοίτων ἴδον Διγυόρηται σιταροῦ ἐν τῷ φῶ
 Πάντων ἡμερέσων, δὲ ἔρρει γύρωθεν αὐτῆς
 Μικρὸς ἰὼν, τοῦν δ' εἶχεν ἐλεόσωνα σινδύαλοιο. hoc est,
 Vidi & in vmbroso fastu Lichnogram Phœnissam
 Omnia quæ cuperet, sed hiabat gurgathus eius
 Distillans, & cui scindapso erat inferior mens.
 Diligenter autem & accuratè cum Philone dialectico se
 exercebat, atque vna vacabat. Vnde non minori admirationi apud iuniorem Zenonem est habitus, quam Diodo-

* ἐχρῆν ἀδῆν.

Ἰουμαρὸς παρὰ

rus preceptor eius. Erant autem cum ipso * nudi sordidique homines, vt ait Timon;

Ἐρωτῆ

Ὁφρα πῦρες ἐὼν σὺναγεν ῥέφος, οἱ περὶ πάλιν
Πτωχότατοι τ' ἦσαν, ἢ καφάρτοι * εἰς ὧν. hoc est,

Vnam in congeriem donec cumlaret egenos, 5

Qui leuitate, simul superarent sordibus omnes.

Enimvero gestus ipsius subtristis grauisque & acer fuit. Vnde & rugabat frontem, & ora contrahabat. Vili prae-
terea valde apparatu erat, & qui barbaricam tenuitatem

πρὸς χημελί
ἐπιτοκωσῆσαι
ἢ ἐπιτοκῆσαι

redoleret, idque sub * prae-textu frugalitatis faciebat. Si quem 10
* obiurgasset, circuncisè id ac breuiter, neque nimium, sed
velut ex longinquo faciebat, vt exempli gratia de eo qui se

nimio studio componeret aliquando ait. Cum enim ille
vehiculum quoddam lente sequitèrque transcenderet, mer-
itò, inquit, suspectum habet lutum, neque enim se in illo 15

veluti in speculo intueri potest. Cùm verò Cynicus qui-
spiam oleum se in vasculo non habere diceret, atque ab eo
postularet, se minimè daturum asseuerauit, abeuntem
verò animaduerrere inquit, vter esset impudentior. Cùm

esset autem in amasium Chremonidem affectus, ipso & 20
Cleanthes assistētibus surrexit, cumque admiraretur Clean-
thes, ait, & medicos audio dicentes, praclarum esse ad tu-
mores quosque remedium quietem. Duobus in conuiuio

* ἀσολοίαν.

iuxta se recumbentibus, cum is qui sibi adiacebat, inferio-
rem socium * pulsaret pede, ipse hunc pulsauit genu, conuer-
so illi, quid ergo, ait, illum abs te pati arbitraris qui sub

te est? Ad eum qui pueros amabat, neque magistros habere
sensum ait, si semper inter pueros verentur, neque illos. Di-
cebat autem * eruditorum sermones & imperfectos Ale-
xandriae pecunie similes esse. Nam gratos quidem oculis, 25

* σκευαλίξοι-
795-

ac pictos monetæ instar; nihilo tamen esse meliores. Eos
verò qui secus essent, tetradrachmis Atticis assimilabat.

30

te.

temere quidem ac rusticè incisis, sed qui pictam orationem
superare possint. Aristone autem discipulo non satis inge-
niosè multa, quadam etiam temere. procacitèrque disse-
rente, possibile non esse, inquit, ita dicere, nisi ebrius te

5 genuisset pater. Vnde ipsum etiam loquacem appellabat.

Breuis ipse in loquendo & circuncisus. * Edaci cuidam
nihil obsoniorum focus inter conuiuandum relinquenti,
appositum ingentem piscem sustulit; * solisque comedere
velle videbatur. Cum ille in eum intueretur, quid 10

ergo, ait, socios quotidie tolerare arbitraris, si tu meam
edacitatem ferre non vales? Adolescentem instantius
quàm per atatem conueniret, quiddam inquirentem,
admoto speculo inquit inspicere: rogauit deinde num sibi

15 videretur ei faciei congruere tales quaestiones. Dicente
quodam Antisthenis sibi complura minimè placere, ad-
ducto in medium Sophoclis testimonio, rogauit, num illi
bene quadam etiam habere viderentur, illo se nescire di-
cente, non puderet, inquit, si quid ab Antisthene male di-
ctum sit, hoc indagare & memoriter tenere; si quid verò

20 boni, negligere neque meminisse? Cuidam breuia esse phi-
losophorum * dicta asserenti, vera, inquit, loqueris, oportet
nempe, si fieri possit, breues esse illorum & syllabas.

Dicente quodam de Polemone, quòd alia proponeret &
alia loqueretur, substomachans, quanti enim, inquit,

25 faciebat qua dabantur? Operapretium esse dicebat, eum
qui disputaret, in morem histrionum voce viribusque ma-
gnum esse, os tamen aperire non debere immodicè, quod ij
faciunt qui plurima loquuntur quidem, sed ea bene dicere
non possunt. His qui bene dicerent, locum minimè relinquen-
dum, veluti praclaris artificibus in spectando. Contra verò
auditorum sic eis qua dicuntur intentum esse oportere, vt
non vacet illi ad notas faciendas. Adolescenti loquaciori,

ἔξοφῶν

ἴοσι

* ἀσολοίαν

*aures, inquit, tuae, in linguam confluxere. Formoso cuidam
 dicenti, non videri sibi amaturum sapientem, nihil, ait, vo-
 bis formosis esset infelicius. Dicebat & philosophorum plu-
 rimos, multis in rebus esse insipientes, in paruis * fortuitisq;
 imperitos. Adiciebatque Capheſi illud, qui cum animad-
 verteret quendam ex discipulis inflatam atque turgidam,
 percutiens dixit, non si magnus fueris, bonus eris, sed si bo-
 nus magnus. Adolescente quodam audacius loquente, dice-
 re, inquit, non possum adolescens qua occurrunt mihi. Rhod-
 dio cuidam formoso atque diviti, ceterum ad aliud nihil
 utili, cum nollet recipere eum ad philosophiam, primò qui-
 dem super gradus concisos sedere illum iussit, vt abollam
 fœderet, deinde verò in pauperum locum introduxit, vt in-
 ter pamos eorum versaretur, postremò receſſit adolescens.
 Nihil fastu esse indecentius dicebat, id quod tum in ceteris,
 tum in iuuenibus maximè. Monebat non circa voces &
 vocabula memoriam, sed circa intelligentiam mentem ex-
 exercere oportere, vt ne veluti * luxuriam quandam assuma-
 mus. Conuenire maximè iuuenibus dicebat in omnibus vti
 summa honestate, habitu, incessu, amictu, habebatq; semper
 in ore Euripidis de Capaneo versus.*

εὐχολογία.

* Grace εὐχολογία ἢ σκευασμάτων.

Βίος μὲν ἦν αὐτοῦ, ἠκίστα ἢ ὄλεθρον γὰρ ἄπορος ἦν.

Ἀπόβια δ' οὐ πη μείζον ἐίχεν ἢ πένης ἀνής. hoc est,

Erat quidē illi vnde viueret, sed fortuna nō efferebatur,

Neq; maiori fastu erat quàm quiuis pauper.

Dicebat ad perceptionem disciplinarum nihil esse alie-
 nius poetica, nulliusq; nos rei maiorem inopiam perpeti,
 quàm temporis. Interrogatus quis esset amicus, alter, in-
 quit, ego. Seruum in furto, vt aiunt, deprehensum verbe-
 rabat, cūmq; ille diceret, fatale mihi erat furari, & cædi,
 inquit. Pulchritudinem dixit vocis florem esse, alij verò
 pulchritudinis vocem. Cū familiarium cuiusdam iuuenē
 liuen-

liuentem aspexisset, video, inquit ad illum, tui furoris vesti-
 gia. Cuidam vnguentis delibuto, quis, ait, mulierem olet?
 Dionysio cuidam querenti cur se solum non corrigeret,
 quia, inquit, tibi minus credo. Inepta, & nihil ad rem lo-
 quenti adolescentulo, idcirco, inquit, aures habemus duas,
 & os vnum, vti plura audiamus, loquamur pauca. In con-
 uuiuo tacitus sedebat: * percontanti causam, nuncia, inquit,
 regi adesse quendam, qui tacere sciat. Qui autem interro-
 gabant legati à Ptolemao aduenerant, & discere cupiebant
 quid de illo regi nunciarent. Interrogatus quonam esset
 animo aduersus maledicta, dixit, velut si legatus absque re-
 sponso remittatur. Refert Apollonius Tyrius, quòd cū
 Crates eum per pallium à Stilpone retraheret, dixerit, ὁ
 Crates commodissimè auribus philosophum teneas. Cū
 igitur persuaseris, tum illum trahere. Nam si per vim egeris,
 corpus quidem apud te, sed animus apud Stilponem erit.
 Versatum illum & cum Diodoro, Hippobotus auctor est,
 apud quem & dialectica studuit. Iam verò proficiens atque
 prouectus Polemonis frequentabat auditorium * calcandi fa-
 stus causa. Denique illum dixisse ferunt, Non latet nos Ze-
 no te per horti ianuas irrepere furariq; dogmata, eaq; Phœ-
 nicum more induere. Fertur cū dialecticus sibi septem
 species dialecticas θερίωντι sermone demon. strasset, interro-
 gasse * quidnam sibi mercedis dari vellet, poscentique cen-
 tum, ducentum dedisse, tanto discendi amore tenebatur.
 Aiunt illum primum καθήκον, id est, officium vocasse, li-
 brumq; de illo scripsisse. Hesiodi item versus mutare solitum
 in hanc sententiam:

Κείνος μὲν πανάριστος ὅς εὖ εἰπὼντι πείθεται.

Εὐθλὸς δ' αὖ κακείνος ὅς αὐτὸς πάντα νοήσῃ. id est,

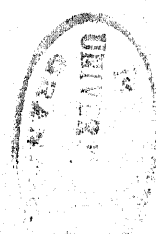
Optimus ille quidem qui paret reſta docenti,

Nec malus ille, potest qui per se noscere cuncta.

ἐφ' ἃν τοῖς ἡ-
καστοῖς

* αὐτοφλοῦς ἦν κα

καὶ οὐκ ἦν
Ces.

Præstantiorem enim cum esse, qui bene quod dicitur audire possit, atque eo vti, quam qui per seipsum omnia assequitur, huic enim solum adesse intelligentiam, qui verò obtemperet, inesse præterea & effectum. Rogatus cur seuerus cum esset, in conuiuio tamen hilaresceret, & lupini ait, cum sint 5 amari, persufi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in secundo chriarum, cuiusmodi consortia non illibenter admittere solitum, ac dicere melius esse pedibus quam lingua labi, bene paulatim aliquid fieri non parum esse. Hoc alij Socratis dicunt. Erat autem patientissimus, & simpli- 10 cissimi victus, crudisq; tantum cibus utebatur, & tenui pallio, ita vt de illo diceretur:

Τὸν δ' ἐκ ἄσ' χειμῶν κρυβείς, ἐκ ὄμβρ' ἀπείρων,
 Οὐ φάδξ' ἡελίοιο διαμάζεται, ἔ νόσ' ἀνὴν,
 Οὐχ ὡς τις δῆμι ἐναρσθμιος, ἀλλ' ὄγ' αἰτειρῆς
 Ἀμφὶ διδασκαλίῃ ἴεταται νύκτας τε καὶ ἡμέρας. hoc est,
 Hunc non acris hyems domuit, non frigidus imber,
 Non solis radij, non vis teterrima morbi,
 Non quicquid vulgò pretiosum, innictus at vnus
 Instabat grauibus studiis, noctesq; diesq;. 15

Comici tamen imprudentes hūc dum vituperant, laudant. Namque Philemon in comœdia philosophi ait:

Εἰς ἄρστον ὄψον ἰσχυέας, ἐπιπέειν ὕδαρ,
 Φιλοσοφίαν καινὴν γδ οὐ ποτ' φιλοσοφεῖ,
 Πενήν διδάσκει καὶ μαθητεῖς * λαμβάνει. hoc est, 25
 Cum pane caricas vorat, & aquam bibit,
 Exercet ignotum philosophiæ genus,
 Docet esurire, dehinc auditores capit.

πεινῶν
 λαμβάνειν.

Alij Posidippum putant. Iam verò ferme & in prouerbium abiit illud, vt diceretur de eo, Continentior Zenone. Sed 30 & Posidippus ait in translatis, Itaque diebus decem Zenone continentius. Re enim vera omnes præcedebat formæ

εξ=

excellentia, & honestate, magnaq; per Iouem felicitate. Quippe nonagesimo octauo atatis anno vita excessit incolumis, atque integer, ac sine morbo. Persæus autem in scholis moralibus septuaginta duorum annorum migrasse tradit ex vita. Athenas quippe concessisse atatis anno xxi. Quinquaginta verò & octo annos scholæ præfuisse Apollonius auctor est. Sic autē obiit. Cum abiret è scholâ, offendit, digitumq; perfregit. Manu verò terram feriens, dixit illud ex Niobe,

10 Ερχομαι, τί μ' ἀύξεις; hoc est,
 En adsum, quid me, oro, vocas?
 Continuoq; se strangulans interiit. Athenienses autem illum in Ceramico sepelierunt, decretisq; quæ supra prædiximus, honorauerunt, virtutis illi testimonium addentes. In 15 quem Antipater Sidonius sic scripsit:
 Τῆνος ὄδα Ζήνων κηπίφ φίλος, ὅς ποτ' ὄλυμπον
 Ἐδραμεν, ἐκ Οσση Πήλιον ἀνθέμενος.
 Οὐ δὲ τὰγ' Ἡρακλῆος ἀέθλια, τὴν ὅ ποτ' ἄστρα
 Ἀτραπὸν μῦνος εὖρε σιαφροσύνας. hoc est, 20
 Sic Zeno ille deus patriæ, qui nuper olympum
 Scandit, nec Osse Pelion imposuit.
 Gestâ etenim magni non Hercules ista, sed altam
 Virtute inuenit solus ad astra viam.

Zenodotus Stoicus * Diogenis discipulus aliud scripsit in 25 hanc sententiam:

* Ἐκλιπας, αὐτάρκει ἀναρξεί, κενεαυχία πλάτων
 Ζήνων σὺν πολιῶ σέμιδος ἐπισκωμίζφ.
 Ἀρσεναι γδ λόρον εὖρες, * ἀναθλίσω ὅ φροναίξ
 Αἴρεσιν ἀπρῆσε ματέρ' ἐλευθερίας.

30 Εἰ ὅ πάτρα φοίνισαι, τίς ὁ φθόν' ἦν καὶ ὁ Κἀδμος
 Κείνος, ἀφ' ἑ' ἰραπῶν Ἑλλάς ἔχει σελίδα. hoc est,
 Vixisti frugi, spreto prædiuite luxu

* διογενους,
 Diogenis.

Κηρας αυταρξείας
 ε' ηθλισω

Spe-

Speſtandus, cano Zeno ſupercilio.

*Pugnasti ingenio, inueniſti maſcula verba,
Et tibi libertas dulcis amica fuit.*

*Si patria es Phœnix, quid tum? nam Cadmus & ipſe
Phœnix, cui debet Græcia docta libros.*

*In genere autem de omnibus Stoicis Athenæus epigramma-
tum ſcriptor hoc edidit:*

Ω Στωϊκῶν μωθῶν εἰδήμονες, ἃ πανέριστα

Δόγματα ταῖς ἰεραῖς ἐνθήμενοι σελίσι.

Τῶν ἀρετῶν ψυχῆς ἀγαθὸν μόνον, ἃ δὲ γὰρ ἀνδρῶν

Μίνα, καὶ βιοτῶν ῥύσατο καὶ πόλιος.

Σερκός δ' ἠδὲ πᾶθημα φίλον τέλει ἀνδράσιν ἄλλοις

Ἡ μίνα τῶν μνήμης ἦνυσε θυγατέρων. hoc est,

O' Stoicæ gnari ſectæ, quàm inſignia veſtra

Dogmata, quæ ſacris ſcribitis in tabulis.

Esſe bonum vnam animi virtutem, ſola tuetur

Quòd validas vrbes, quodq; ea ſola homines.

Aſt alijs vita ſcopus eſſet ſpurca voluptas,

Vna egit pulchræ filia Mnemofynes.

*Diximus iam quemadmodum Zeno è vita diſceſſerit, atque
in pammetro noſtra ſic de eo ſcripſimus,*

Τὸν κηλιᾶ Ζήνωνα θενεῖν λόγος, ὡς ὑπὸ γήρωος

Πολλὰ κελῶν ἐλύθη, οἷδ' εὖ μέρων ἄσποτος.

Οἷδ' ὅτι περὶ σέβας περὶ φη, κηρὶ γαῖαν ἀλοῖσας

Εργασίαι ἀυτὸματος δὴ, τί με, τί με καλεῖς; hoc est,

Cittuſem variè extinctum Zenona loquuntur,

Hic conſectum annis, hi periſſe fame.

Aſt alij dixiſſe ferunt lapſu malè leſum,

Ecce tibi vltro adſum, quid me ita quaſo vocas?

*Nam nonnulli ita mortuum aſſerunt, atq; de eius morte hæc
dicta ſint, Refert Demetrius Magnetiſus in æquinocis Mna-
ſcum huius patrem ſepe vt pote mercatorē Athenas aduen-
tan-*

*tantem complures Socraticos libros Zenoni adhuc puero
aduexiſſe. Iamq; tunc in patria philoſophia deſiderio fla-
grantem, Athenas proſectum: Crati congreſſum eſſe. Vide-
tur autem, inquit, & ipſe circa negationes errantium ſine*

*ſtatuſſe. Sed & per capparim, ait ille, iurabat ſicut & So-
crates per canem. Quidā tamen, ex quibus eſt Caſſius Sce-
pſius, in plurimis Zenonem accuſant. Primò quidem quòd
diſciplinas liberales inutiles denuntiet, in principio ſua
reip. Secundo quòd inimicos & hoſtes & ſeruos & alie-*

*nos ſibi inimicem dicat omnes qui prohibiti ſtudeant, & pa-
rentes filiorum, & fratres fratrum, & propinquos pro-
pinquorum. Rurſusq; in rep. commendat ciues, & amicos,
& propinquos, ac liberos ſolos eſſe qui ſint ſtudioſi. Stoi-
cis itaque parentes ac liberi inimici ſunt, non enim ſunt ſa-*

*pientes. Vxorēq; communes itidem in rep. ſtatuat, ac ſe-
cundū ducentos, neq; ſacra, neq; iudicia, neq; gymnafia in
vrbibus conſtrui permittat, atq; ita de monet a ſcribat. Nū-
mum verò neq; commutandi gratia, neq; peregrinationis
cauſa parari arbitrandum eſt, eandemq; veſtem viros ac*

*mulieres indui præcipiat, nullamq; corporis nudare par-
tem. Porrò hanc eius eſſe remp. & Chryſippus in libro de
rep. ſcribit. De amatoris nem diſſeruit in principio libri,
qui inſcribitur, ars amatoria. Similia identidem ſcribit in
diatribis. Huiusmodi quadam ſunt apud Caſſium itēmq;*

*apud * Heſidorum rhetorem Pergamēnū qui etiam expun-
cta ac eraſa ait ex libris quæ malè ſenirent, ac dicerent
Stoici ab Athenodoro Stoico, cui commiſſa erat ſeruanda
bibliotheca Pergamena, deinde * reinfert a eſſe deprehenſo
ac periclitante Athenodoro. Hactenus de his quæ illi ſue-*

*runt obiecta. Fuere autem octo Zenones. Primus Eleates,
de quo dicemus. Secundus hic ipſe. Tertius Rhodius, qui lo-
corum ſcripſit hitoriam. Quartus hitoricus, qui Pyrrhi in*

Ita-

Φασὶ
ὅτι περὶ καὶ σκίτων
τῶν σκεπτικῶν
non κλαστικῶν

τὸς μὴ σκεπ-
τικῶν

ισιδόρου

ἀποκρίσεως καὶ
ἀπορίας

270 DIOG. LAERT. DE VITA
 Italia ac Sicilia *gesta conscripsit, epitomenq; Romanorū
 & Carthaginensium rerum. Quintus Chryssippi discipulus
 qui libros quidem scripsit perpaucos, sed complures discipu-
 los reliquit. Sextus medicus Herophilus, intelligentie acu-
 mine potius, quam scriptura clarus. Septimus grammaticus
 cuius inter cetera etiam epigramata feruntur. Octauus Si-
 donius genere, philosophus Epicureus, sensu & elocutione
 clarus atque apertus. Zenonis verò discipuli fuere com-
 plures, hi tamen nobiliores, Perseus Demetrii filius Citti-
 cus. Hunc alij quidem necessarium, alij verò famulum illius
 tradunt, vnumq; ex his qui ad scribendos libros missi sibi
 ab Antigono fuerant, cuius & filij Alcyonei nutritor fue-
 rit. Eius igitur experimentum cum aliquando capere Anti-
 gonus vellet, falso sibi nunciari fecit pradia sua ab hosti-
 bus fuisse direpta, & cum tristior effectus esset, vides, in-
 quit, diuitias non esse indifferentes. Feruntur eius ista vo-
 lumina: de regno, Laconica resp. de nuptiis, de impietate,
 Thyestes, de amoribus, Exhortatorij, διατριβών, ηξειών,
 IIII. cōmentaria, in Platonis leges VI. X. Aristo, Miltiadēs
 Chius qui ἀδιαφοσίαν, hoc est, indifferentiā inuexit, Heri-
 lus Chalcedonius, qui finem dixit esse scientiam. Dionysius
 qui in voluptatem transtulit. Nam ob vehemētē lippitu-
 dinem grauabatur iam dolorem dicere indifferentem. Fuit
 autem Heracleotes. Sphærus Bosphoranus, Cleanthes Pha-
 nij filius Asiū, qui illi in schola successit. Hunc ille cerēis
 durioribus tabulis comparare solebat, quæ vix quidem &
 cum difficultate scribuntur, sed quæ inscripta fuerint, ser-
 uant diutius. Porro Sphærus post Zenonis mortem Clean-
 thes idem auditor fuit, dicemusq; de illo cum ad Cleanthem
 venerimus. Erant autem & isti discipuli Zenonis vt Hip-
 pobotus ait, Athenodorus Solensis, Philonides Thebanus,
 Calippus Corinthius, Possidonius Alexandrinus, Zeno Si-
 do-

PHILOSOPH. LIB. VII. 271
 donius. In genere verò de dogmatis Stoicis omnibus in Ze-
 nonis vita mihi dicendum putauī, quod is eius sectæ auctor
 fuerit. Sunt quidem eius et conscripti libri, in quibus ita lo-
 cutus est vt Stoicorum nemo. Porro dogmata siue decreta
 5 sunt ista in summa. Dicemus autē summam vt in aliis cō-
 suenimus facere. Tripartitam esse dicunt philosophia ra-
 tionem, aliam quippe physicē, ethicē aliam, tertiam logi-
 cē dici. Sic autem primus diuisit Zeno Citricus in libro de
 oratione, Chryssippusq; in primo de oratione, atque in pri-
 mo Physicorum. Apollodorus item * Ephilus in primo In-
 troductionum ad dogmata. Eudromusque in moralit̄ insti-
 tutione. Diogenēsque Babylonius & Possidonius. Has ve-
 10 rō partes Apollodorus quidem locos vocat, Chryssippus ve-
 rō atque Eudromus species, alij genera. Enimvero philo-
 15 sophiam animalī similem dicunt, ossibus ac neruis logicē,
 carnibus ethicē, animā physicē conferentes. Siue rursus
 ono, esse quippe superficiem logicē, sequentia ethicē,
 intima & penitus abstrusa physicē. Sunt qui agro frugi-
 fero, quippe circumiectam sepem logicē, fructum ethicē,
 20 humum ac arbores physicē. Nonnulli ciuitati muris opti-
 mē septæ ac pulchra ex dignitate administratæ. Neutrā
 verò partem præferri alteri, sicut quidam eorum mixtas
 arbitrantur, easque confusē ac permixtē tradunt. Alij verò
 logicē primam, secundam physicē, tertiam ethicē sta-
 25 tuunt. Ex quibus est Zeno in libro de ratione, & Chry-
 sippus, & Archedemus, & * Eudromus. Ptolemæensis
 verò Diogenes ab ethicis inchoat. Apollodorus autem ethi-
 cē secundo in loco constituit. Porro Panætius & Possido-
 30 niū necessarius, in primo Possidonij qui de scholis inscribi-
 tur. Ceterum Cleanthes sex philosophia partes ait, dia-
 lecticam, oratoriam, moralem, ciuilem, naturalem, theolo-

Eφηνος
 * 501261678

* Εὐδρόμος, Επ-
 δένος.

gicam. Alij has partes non rationis, verum philosophiæ ipsius tradunt, vt Zeno Tarsensis. At partem in binas disciplinas diuidi plerique autumant, rhetoricam atque dialecticam. Quidam verò & indefinitam speciem qua de regulis est atq; iudiciis. Alij definitam ipsam diuidunt, nam de regulis atq; iudiciis partem assumunt ad inueniendam veritatem: in ipsa enim fantasiarum differentias dirigunt. Eandem itidem definitiuam ad agnitionem veritatis, quippe per notiores res accipiunt. Porro rhetoricam artem bene dicendi circa orationem, ad persuadendum idoneam. Dialecticam verò rectè differendi scientiam, circa orationem qua interrogatione & responsione consistit, versari dicunt. Quocirca ipsam ita diffiniunt, Scientiam veri falsiq; & neutrius. Ac rhetoricam quidem ipsam tripartitam esse dicunt. Nam aliam deliberatiuam, aliam iudicialem, tertiam demonstratiuam. Diuidi autem in inuentionem & elocutionem, & dispositionem, & actionem. *Orationem autem rhetoricam, in exordium, & narrationem, & confutationem & epilogum. Ceterum dialecticam diuidi in figuram eorum qua significantur & vocis locum. * Et locum quidem eorum qua significantur, diuidi in figuram eorum qua singuntur, atque eis subsistunt, & iis enunciationibus atque ex se perfectis & predicamentis & similibus, relictis atque supinis generibus atque speciebus. Eadem ratione & ex orationibus, ex modis atque syllogismis, ex eis item qua præter vocem & res sunt sophisticatis, vt sunt sermones falsi atque veri, & negantes, σαρπίται, & his similes, deficientes & ambiguæ & concludentes & obscuri, *cornuti, & ὀπίδες, hoc est, nihil importantes & *merentes. Esse autem dialecticæ locum propriū quem prediximus de voce ipsa, in quo ostenditur litterata vox, & quadam orationis partes, ac de solocismo & barbarismo & poëmatibus & amphiboliis, & de-

In exordio græco desunt, sed in r. c. meo leguntur.

* τὸ πρῶτον.

Hæc variant à græco nonnihil

ἐπιπέσει
* ἐπιπέσει.

ἐπιπέσει

de canora voce, et de Musica, et de terminis secundum quosdam, diuisionibus itē & dictionibus. Aiunt autem vtilissimā esse syllogismorum intelligentiam ac subtilitatem, quippe demonstratiuum ostendere, idq; multum ad emendationem dogmatum conferre, ordinem & memoriam & doctum assumptum iudicare. esse autem hanc orationem & ad cogendum & ad concludendum idoneam. Porro syllogismum orationem ratiocinatam ex his constare. Demonstrationem orationem esse per ea qua magis comprehenduntur, id quod minus comprehenditur, de omnibus colligentem. Fantasiam verò impressam in animo. Nominis figuram propriè translata figuris qua in cera per anulum sunt. Verum fantasiā aliam esse cōprehendere, aliam verò cōprehendere non posse. cōprehendere quidē eam quam rerum esse indicium dicunt, qua fiat ab existente secundum ipsum existens insignitam, atq; impressam alius. non comprehendit verò eam qua aut non ab existente aut ab existente quidem, non autem secundum ipsum existens proficiatur, ipsam verò dialecticam esse necessariam, virtutemq; in specie virtutes continentem, & σοφιστικῶν, scientiam qua docemur quando consentire oporteat, & quando non. Porro ἀπειροσύντη, validā orationem ad id quod decet, ne impertinenti argumento cedamus. Itidem ἀπειροσύντη, quam dicunt vim esse orationis, ne ab ipsa in contrarium abducamur. Quam autem appellat ἀπειροσύντη, habitum esse aduersus futile argumentum, intellectum ad rectam rationem referentem. ipsamq; scientiam dicunt, aut certam comprehensionem siue habitum in intellectu, susceptione nihil à ratione deuiantem. Ceterum absque dialecticæ speculatione sapientem in oratione sine lapsu non futurum. quippe ex illa dignosci verum atque falsum, probabile item & quod ambigūe dicatur intelligi, ea remota iam non licere ritè interrogare atque respondere, sed pertinere

tingere eam, quæ in negationibus est temeritatem, ad ea etiam quæ fiunt, aded vt in absurditatem ac vanitatem vertantur qui fantasias minimè exercitas habent, neque aliter acutum & ingeniosum, cautumq; omnino in dicendo & fore & visum iri sapientē. Eiusdem enim esse rectè & loqui, 5 rectèq; cogitare, eiusdemq; ad ea quæ proponantur differere, & ad ea quæ interrogantur respondere, quæ sint omnia viri dialectica periti. Hæc igitur in eis quæ ratione colliguntur summam illis visa sunt: atque vt etiam particularia non omittamus, & ista quæ secundum illos ad institutionis artem 10 tendunt adijciamus, quæ ipsa ad verbum Diocles Magnesius in excursionem philosophorum ponit, dicens ita: Placet Stoicis orationem de intellectu ac sensu præponere in ordine velut iudicium quoddam, quo rerum veritas noscitur. Secundum genus fantasia est, et secundum quod oratio de consen- 15 sione & comprehensione & intelligentia præcedens. Cetera non absque fantasia constant, ea quippe præcedit. Deinde mens cuius officium sit enuntiare quod à fantasia patitur, exprimit verbo. Differt autem fantasia à fantasmate. Fantasma enim visum animi est: cuiusmodi in somniis fit. Fantasia verò est formæ in animo impressio, hoc est, mutatio, sicut Chrysippus in x i i. commentat. Neque enim suscipiendum est formationem huiusmodi esse veluti sigilli formam. Nam possibile non est figuras plures eodem in loco simul fieri. Intelligitur autem fantasia ea esse quæ ab existente se- 25 cundum existens impressa, formata atq; insignita est: qualis profectò non fieret à non existente. Enimvero fantasiarum iuxta illos aliæ sensibiles sunt, aliæ non. Sensibiles quidem quæ per sensus siue sensum accipiuntur. Non sensibiles autem illæ sunt quæ percipiuntur animo, veluti incorporatum rerum et eorum quæ ratione tantum accipiuntur. Porro sensibiles ab his quæ existunt cum cessione & consensione 30 sunt.

διὰ τὴν ἀσθενεῖαν
καὶ διὰ τὴν ἀσθενεῖαν
καὶ.

fiunt. Sunt autem fantasiarum etiam evidentia quæ ab existentibus rebus quomodolibet fiunt. Præterea fantasiarum aliæ sunt rationales, aliæ irrationales. Rationales quidem rationalium animalium, irrationales irrationalium sunt. 5 Rationales igitur intelligentia sunt, irrationales nomen hætenus non habent. Et aliæ quidem artificiales sunt, aliæ autem in artem non cadunt: Aliter quidem ab artifice spectatur imago, aliter ab artis imperito. At verò sensus secundum Stoicos dicitur spiritus à principali ad sensum pertingens; 10 & quæ per illos fit comprehensio, sensumq; ipsorum opificum, secundum quod plerique sunt dabilis. Actioq; ipsa sensus appellatur. Ceterum comprehensio secundum illos fit sensu quidem, vt albi & nigri, lenis & asperi: ratione verò eorum quæ ex demonstratione colliguntur, puta deos esse, 15 eosq; humanis rebus providere. Nam quæ intelliguntur partim per incidentiam, partim per similitudinem, aliæ per rationem, aliæ per compositionem, quædam per contrarietatem intellecta & animaduersa sunt: Per incidentiam quidem sensibilia intellecta sunt; per similitudinem verò quæ ab ad- 20 iacente aliqua re; vt Socrates ex imagine. Per rationem autem ex incremento quidem vt Tytius ac Cyclops: ex detrimento autem vt Pygmaus. Sed ad centrum terræ ex proportionem intellectum est à minoribus orbibus. Per translationem verò, vt in pectore oculi. Per compositionem autem, vt Hippocentaurus intelligitur, & per contrarium mors. Nonnulla item per transitionem intelliguntur, vt quæ dicta sunt, & locus. Naturaliter autem iustum quippiam & bonum noscitur, & per priuationem vt mancus. Hæc sunt quæ illi de fantasia & sensu & intelligentia tradunt decreta. Astruunt ve- 30 ritatis esse iudicium comprehensibilem fantasiam, eam videlicet quæ ab existente proficitur, vt Chrysippus in x i i. physicorum tradit & Antipater, & Apollodoros. Nam Boë-

thbus quidem complura iudicia reliquit, mentem, sensum, appetitionem & scientiam. Sed enim Chrysippus ab illo dissentiens in primo de oratione, iudicium dicit esse sensum & anticipationem. Est autem anticipatio naturalis intelligentia earum rerum quae vniuersaliter sunt. Alij vero quidam ex antiquioribus Stoicis rectam rationem iudicium tradunt, vt Possidonius ait in libro de iudicio. Verum enim uero dialectica speculationis ratio, omnium iudicio, videtur inspicienda à vocis loco. Est autem vox, aer ictus: seu, vt ait Diogenes Babylonius in arte quam de voce scripsit, sensus est, qui proprie auditu percipitur. Animalis quidem vox, est aer ex impetu percussus. Hominis vero vox, est articulata vox, & quae ex mente proficiscitur, vt ait Diogenes, quae * à XIIII. etatis anno consummatur. Sed & corpus est vox secundum Stoicos, vt ait Archedemus * quidam in libro de voce, & Diogenes & Antipater & Chrysippus in secundo Naturalium. Omne enim quod facit aliquid corpus est, facit autem vox quae à loquentibus ad auditores perrendit. Dicitio autem secundum Stoicos, vt Diogenes ait, vox literata est, vt dies est. Oratio autem vox significatiua, quae ex mente proficiscitur. * Loquutio est dicitio expressa iuxta gentium varietatem, quemadmodum Attico more dicitur δαλαίωσις, Ionico vero ἡμέρη. Dictionis vero elementa viginti quatuor litterae sunt. Dicitur autem littera tripliciter, elementum, figura, & nomen, vt α. Porro septem sunt vocalia elementa, α, ε, η, ι, ο, ω, υ. Mutae scilicet β, γ, δ, κ, π, τ. Differt autem vox à dictione: nam vox quidem & sonus est, fit enim dicitio nihil significans, vt * Blytyri, non sic autem oratio. Differunt item dicere ac pronuntiare. Nam proferuntur voces, dicuntur autem res quae dici possunt. Orationis vero quinque sunt partes, vt ait Diogenes in libro de voce, ac Chrysippus, nomen, appellatio, verbum, coniunctio, articulus. Antipater me-

* graecus non habet.
* τε quidem.

* δαλαίωσις.

* βλῆτιναι non βλῆσι.

dium adiecit in libro de dictione & de his quae dicuntur. Est autem appellatio secundum Diogenem, pars orationis significans communem qualitatem, vt homo, equus. Nomen vero, est pars orationis significans propriam qualitatem, vt Diogenes, Socrates. Verbum, est pars orationis significans incommpositum predicatum, vt Diogenes: vel, sicut quidam volunt, elementum orationis sine casu, significans aliquid constructum, de aliquo, vel aliquibus, vt lego, scribo. Coniunctio autem pars orationis est sine casu, connectens orationis partes. Porro articulus elementum est orationis casuale, distinguens nominum genera et numeros, vt δ, τὸ, τοῖ, αἰ, τὰ. Virtutes orationis quinque sunt, Gracismus, euidentia, breuitas, decorum, compositio. Est igitur Gracismus recta secundum artem loquutio, non vulgarem consuetudinem. Euidentia est dicitio mentis interpres, qua id quod intelligimus aperte loquimur. Breuitas est dicitio ipsa tantum quae sunt necessaria continens, ad significationem rei. Decorum dicitio est cuius rei proprie accommodata. Compositio dicitio est qua rusticitas dicendo deuitatur. Porro ex * vitij Barbarismus dicitio * est * praeter consuetudinem felicium Graecorum. Solacismus autem est oratio incongrue constructa. Poëma item est, vt ait Possidonius in ea introductione quam de dictione scripsit, dicitio numerosa certa mensura constans, atque prosa orationis speciem excedens: vt maxima tellus & Iouis aether. Poësis autem significatiuum est poëma diuinarum humanarumque rerum imitationem complectens. Definitio est, vt ait Antipater in primo de definitionibus, oratio per resolutionem perfecte enuntiata, [sive vt Chrysippus ait in libro de definitionibus] * assignatio. Descriptio autem est oratio figurate ad res inducens, sive definitio, definitionis vim simplicius exprimens. Genus est plurimum cogitationum, quae afferri non possunt, conceptio, vt cum dico animal. Hoc enim

* ἡμετέριον
* πρὸς αὐτὸν
* περι

* excusus non habet.

* αὐτὰ δὲ αὐτῶν.

cuncta per species comprehendit animalia. Cogitatio est imaginatio mentis, neque aliquid existens, neque aliquid faciens, sed veluti aliquid existens, & aliquid faciens, ut cum cogitatur equus etiam non praesens. Species est quae sub genere continetur, sicuti sub animalis nomine continetur homo. Est autem maximè generalis, quae cum sit genus, genus non habet. Est propria maximè, quae cum sit species non habet speciem, sicuti Socrates. Est autem generis diuisio scissio in * continentes species, ut animalium sunt alia rationalia, alia irrationalia. Contraria diuisio est generis in speciem scissio per contrarium, velut per negationem, ut existentium quaedam sunt bona, quaedam verò non bona. Subdiuisio est diuisio sub diuisione, ut illud, existentium alia sunt bona, alia non bona. Eorum autem quae bona non sunt, alia mala sunt, alia indifferentia. Partitio autè est generis in locos ordinatio, ut Crinis ait, quemadmodum bonorum alia quidem circa animum, alia circa corpus sunt. Amphibolia dictio est duas aut plures res significans, per orationem * ac propriè, & secundum eandem consuetudinè, ut plura simul in eadè dictione possint colligi, veluti cum dicimus *ἄνθρωπος* cecidit: significatur enim eadem voce aliquid tale, aula ter cecidit: & rursum tale, tibicina cecidit. Dialectica est, ut ait Posidonius, verorū, falsorum, ac neutrorū scientia. Versatur autè ipsa, ut Chrysippus ait, circa significatiua & significata. Hac igitur atq; huiusmodi de speculatione vocis disserunt. Porro in loco qui de rebus significatis est, construitur oratio de his quae dici possunt, & perfectis enuntiatis ac syllogismis, item de deficientibus, & predicamentis, rectisq; ac supinis. Aiunt autè illud dici posse quod secundum rationalem subsistat imaginationè. Eorum verò alia dicunt esse perfecta Stoici, alia imperfecta. Ac deficientia quidem sunt, * quae imperfectam habent enuntiationem, ut cum dicimus,

scribit:

ἐκ τῆς λέξεως
ἀεὶ τῆς λέξεως.

ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς
ἢ ἄλλου.

scribit: queritur enim, quis: Perfecta verò sunt, quae plenam habent enuntiationem, veluti cum dicimus, Socrates scribit. Itaq; deficientibus quidè predicamenta, perfectis verò enuntiata, syllogismi, interrogationes, responsiones applicantur. Est autem predicatum quod de aliquo enuntiat, aut res de aliquo, aliquibus ue composita, ut Apollodorus ait, siue descendendum deficiens constructum recto casu ad enuntiatum generationem. Predicatorum autem, alia quidem sunt accidentia, ut navigare per scopulos, atque alia quidem predicata recta sunt, alia supina, alia neutra. Recta quidem sunt, quae construuntur cū aliquo ex casibus obliquis, ad predicatum generationè, ut est, audit, videt, loquitur. Supina verò sunt, quae cū particula passiva construuntur, * ut est, audior, videor. Neutra sunt, quae neutro se habent modo, ut est sapere, ambulare. Reciproca in agendo et patiando verò sunt, quae in supinis supina non sunt. Sunt autè actiones cuiusmodi est illud, tondetur, se enim qui tondetur cōplectitur. Obliqui verò casus sunt genitiuus, datiuus, accusatiuus, ablatiuus. Enuntiatum verò est id quod aut verū aut falsum est, aut perfecta res negans quantum in seipsa, ut Chrysippus in dialecticis definitionibus scribit. Enuntiatum est, aut negans, aut affirmans quantum in seipso, puta dies est, Dion ambulat. Appellatum est autem Graecè ἀξίωμα quod affirmet vel neget. Nam qui dicit, dies est, videtur affirmare diè esse. Si enim dies sit, verū est quod proponitur enuntiatū, si verò non, falsum. Differt autè enuntiatum, & interrogatio, & percontatio, & imperatiuum, & adiuratiuum, & substantiuum, & appellatiuum, et enuntiatum simile. Enuntiatum quippe est, quod dicentes pronuntiamus quippiā aut verum aut falsum esse. Interrogatio, res est perfecta quidè sicut enuntiatū, sed quae responsionè requirat, ut est, num dies est? Hoc neq; verū neq; falsum est. Itaq; dum dicimus, dies est, enuntiatū est: dum verò dicimus, Num dies

S 4 est?

excusus e. wet
sed v. c. habet.

^{ἰσχυρῶς} est? interrogatio. Percontatio verò res est ad quam * signanter respondere non possumus, sicut in interrogatione etiam, sed dicere, in hoc loco habitat. Imperatiuum autem res est, quam dicentes imperamus, vt est illud:

Σὺ μὲν βιάσῃς τὰς ἐπὶ Ἰνάχῃ πόλιν. hoc est, 5
Tu verticosi vade ad Inachi vadum,

^{ἡ γὰρ ἔχει} * Adiuuatiuum est res quam si dicat quispiam, compellet oportet & obtestetur, vt illud est:

Ἀγέμεν μάλιστα δὲναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον. hoc est, 10
Maxime Rex hominum multorum Atrida Agamemnon.
Est autem simile pronuntiatio, id quod enuntiatu prolationem habens ex quadam parte, abundat, seu vitium extra genus enuntiatorum cadit, vt illud:

Οὐχὶ καλὸς ὁ ἀπαρθρώς;
Ὁ Πειραιεύς ἢ ἔμορφε ὁ βασιλεὺς. hoc est, 15
Formosus an non est hic virginum locus?

Quàm similis est hic Priami natis bubsequa.
Est & ambigua res quadam ab enuntiato differens, quam si dicat, quispiam ambigat. Nonne simile aliquid est dolor atq; vita? Neque enim vera neq; falsa sunt interrogationes & percontationes, & his similia, cum pronuntiata aut vera sint, aut falsa. Enuntiatorum alia simplicia sunt, alia non simplicia, vt ait Chrysippus & Archedemus & Athenodorus & Antipater & Crinis. Simplicia quidem sunt, quæ constât ex enuntiato non ambiguo, vel ex enuntiatu, veluti dies 20 est. Non simplicia autem sunt, quæ constant ex enuntiato ambiguo, vel ex enuntiatu. Ex enuntiato quidem ambiguo, veluti si dies est. Ex enuntiatu verò, si dies est, lux est. In simplicibus verò pronuntiatis est enuntiatuum & negatiuum & priuatiuum & pradicatiuum et indefinitum. In his 30 autem quæ simplicia non sunt, est connexum & solutum & implicitu et disunctum & causale, et quod explicat id quod maius

maius est, atque id quod minus est, pronuntiatu quidem, vt, non dies est. Est autem huius species * qua superenuntiatua dicitur, ea verò est enuntiatu enuntiatuum, vt non dies est, ponit autem dies est. Negatiuum verò est quod constat 5 ex negatiua particula & pradicato, vt nullus ambulat. Priuatiuum verò genus est, quod ex priuante particula & enuntiato consistit secundu vim, vt inhumanus est iste. Pradicatiuum autē est quod constat ex recto casu & pradicato, vt Dion ambulat. Indefinitum est quod ex indefinita particula, siue ex indefinitis particulis constat, vt aliquis ambulat, ille mouetur. Porro non simplicium enuntiatorum coniunctum quidem est, vt Chrysippus in Dialecticis, & Diogenes in arte Dialecticæ tradunt, quod constat per si, coniunctionem coniunctiuam. Vult autem hæc coniunctio vt subse- 15 quens statim sequatur, quod præibat: vt si dies est, lux est. Adiuunctum verò est, vt Crinis ait, in arte Dialecticæ, enuntiatum quod à coniunctione, quoniam, dependet incipiens à pronuntiato & in enuntiatum desinens, vt quoniam dies est, lux est. Spondet autem coniunctio ista, secundum item se- 20 qui post primum, primumq; subsistere. Complexum verò enuntiatum est quod copulatiuis quibusdam coniunctionibus constat, vt & dies est & lux est. Disiunctum autem est quod aut coniunctio disiuncta disiungit, vt, aut dies est, aut nox est. Denuntiat autem ista coniunctio alterum enuntiatum falsum esse. Causale autem est enuntiatum quod per quia connectitur, puta, quia dies est, lux est, perinde ac causa sit secundi, primum. Declarans autem quod potius dicitur enuntiatum, est quod construitur per eam coniunctionem potius, quod declarat, et media enuntiatoru ponitur: vt 30 potius dies est quam nox est. Declarans verò minus, pronuntiatum est superiori contrariu: vt minus nox est quam dies est. Præterea enuntiatu illa secundum veritatem & mentium

dacium sibi inuicem opposita sunt, quorum alterum negatur ab altero, vt dies est, & dies non est. Coniunctum ergo verum est, cuius oppositum principali intentioni dicentis repugnat, vt si dies est, lux est. Hoc verum est, nam non lux, quod dicitur oppositum designanti, repugnat ei quod dicitur, dies est. Coniunctum aut falsum est cuius oppositum antecedenti non reluctatur, vt si dies est, Dion ambulat. Nam illud, Dion non ambulat, non repugnat ei quod dicitur, dies est. Adiunctum autem verum est, quod a vero inchoans in consequens desinit, vt quoniam dies est, Sol est supra terram. 10 Falsum autem aut a falso incipit, aut non in consequens desinit, vt quoniam nox est, Dion ambulat, si dicatur id de die.

Causale autem verum est, quod a vero incipiens in consequens desinit, non tamen habet desinenti initium consequens, vt quia dies est, lux est. Ei enim quod dicitur dies est, sequitur necessarie, lux est, sed quod dicimus, lux est, non sequitur, dies est. Causale vero falsum est, quod aut a falso incipit, aut non in consequens desinit, aut habet initium desinenti non respondens, vt quia nox est, Dion ambulat. Probabile pronuntiatum est quod ad consensionem inducit, vt si quid aliqua peperit, eius illa mater est. Est autem id falsum, neq; enim avis oui est mater. Præterea sunt alia, possibilis, alia impossibilia, alia item necessaria, alia non necessaria. Possibile quidem est, quod probat verum esse externis non aduersantibus, ne verum sit, vt, viuít Diocles. Impossibile est, quod verum esse probari non potest, vt terra volat. Necessarium est, quod cum verum sit, falsum esse nō potest, aut potest quidem, sed quæ extrinsecus sunt, falsum esse coniungunt, vt virtus utilis est. Non necessarium autem est, quod & verum est, & falsum tamen esse potest, si exteriora non repugnent, vt ambulat Dion. * Verisimile pronuntiatum est, quod plures, vt verū sit, occasiones habet, vt * viuemus cras.

Sunt

Sunt item alia pronuntiatorum differentia, ipsorumq; ex inuicem in falsa & conuersa incidentia, de quibus latinus dicemus, Oratio est, vt Crimis ait, quæ constat ex lemmate vel lemmatis, & assumptione, & conclusione. Est autem huiusmodi, si dies est, lux est: assumptio verò, dies autem est, conclusio, lux ergo est. Modus autem est velut orationis figura, cuiusmodi est illud, si primus est, secundus, atqui primus est, est ergo secundus. Longotropos autem est, quod ex virisque componitur: vt, si viuít Plato, spirat Plato. Atqui prius ita se habet, igitur & posterius. Inuectum est autem id genus in prolixioribus verborum structuris, vt non necesse esset assumptionem longam, conclusionemq; dicere, sed tantummodo inferre. primum autem est, ergo & secundum. Orationum verò alia quidem conclusionem admittunt, alia non. 15 Non recipiunt quibus oppositum conclusionis reluctatur lemmatum connexioni, cuiusmodi est hoc, si dies est, lux est, dies autem est, ambulat ergo Dion. Quæ verò conclusionem admittunt, partim quidem æquiuoca vel genus dicuntur conclusionem, partim syllogistica. Syllogistica quidem sunt, quæ vel absque demonstratione sunt, siue ad eas quæ sunt eiusmodi adducunt, secundum aliquam vel aliqua positiones. Sunt autem huiusmodi. Si ambulat Dion, mouetur ergo Dion. Conclusiua autem sunt specialiter quæ colligunt non syllogisticè, vt falsum est, dies est & nox est, 20 dies autem est, non ergo nox est. Præter syllogismos autem sunt quæ probabiliter quidem syllogisticis adiacent, non autem concludunt, vt si equus est Dion, animal est Dion, non ergo animal est Dion. Orationum item alie veræ sunt, alie falsæ. Veræ quidem sunt, quæ ex veris colligunt, vt si virtus prodest, vitium nocet, Falsæ autem sunt quæ falsum aliquid in assumptionibus habent, vel quæ non concludunt, vt si dies est, lux est, dies autem est, viuít ergo Dion.

Sunt

πρὸ αὐτῶν ὁμοίων
λεγι δεβει δὲ
ἕως ὁμοίων
πρὸ τῆς
* δὲ πρὸ τῆς
mibi est.

* ἕως ὁμοίων

* δὲ πρὸ τῆς

Sunt quoque posibles orationes & impossibles, necessariae & non necessariae. Sunt etiam quae quod demonstratione non egeant, & ἀπόδεικτοι dicuntur. Aliae quidem apud alios. Ceterum apud Chrysippum quinque ex quibus omnis ratio textitur, accipiunturq; in concludentibus & syllogismis & tropicis. Prima est huiusmodi, in qua omnis oratio textitur, ex coniuncto & antecedente, à quo inchoat coniunctum quippiam & desinens, ut si primus, secundus, atqui primus, ergo secundus. Secunda est, quae per coniunctum & oppositum consequentis, oppositam habet antecedentis & conclusionem, ut si dies est, lux est, atqui nox est, non ergo dies est. Fit enim assumptio ex opposito consequenti, conclusioq; ex opposito antecedenti. Tertia demonstratiua est, quae per negantem complexionem & unum aliquid eorum quae in complexione sunt, infert oppositum reliqui, ut illud, non est mortuus Plato, & vivit Plato, atqui mortuus est Plato, non ergo vivit Plato. Quarta est, quae per disiunctum, & unum eorum quae sunt in disiuncto oppositam habet conclusionem reliqui, ut illud, aut est primum aut secundum, atqui primum est, non est ergo secundum. Quinta est, in qua omnis oratio construitur ex disiuncto & vno opposito eorum quae in distincto sunt, insertq; reliquam: ut, aut dies est, aut nox est, non est autem nox, dies ergo est. Nam in vero verum sequitur secundum Stoicos, ut dies est, lux est: in falso falsum, ut nox est, falso tenebrae sunt: & in falso verum, ut volare terram, esse terram. Vero tamen falsum non infertur. Nam dum dicimus esse terram, non sequitur ut volet terra. Sunt item ambigua quaedam orationes, obscurae ac latentes, & ἀσέβηται & ἐερατιδες, & υτιδες. Est autem obscura & invidua oratio huiusmodi, Non pauca duo sunt, non etiam tria, ne ista quidem, non autem et quatuor, atque ita vsque decem, duo autem pauca sunt, & decem igitur.

igitur. *ἄντις* autem est oratio coniunctiua, ex infinito & finito constans, assumptionem verò & conclusionem habens, ut, si quis est hic, non est ille Rhodi. Ac huiusmodi sunt in logicis Stoici, ut maxime asserant dialecticum solum esse sapientem. Omnis enim res per eam quae in verbis est speculationem cerni, quaeq; ad naturam pertinent, & quae rursus ad mores logica egere adminiculo. Quid dicere oporteret de rectitudine nominum, quo pacto statuerunt leges in operibus, non facile dixerim. Porro cum duae sint consuetudines quae virtuti subincidunt, altera quidem quid quodque sit in rerum natura inspicit, alia verò quid vocetur. Atq; in hunc modum de rationali philosophia parte differunt. Enimvero moralem philosophia partem in subiectos diuidunt locos, videlicet de appetitione, de bonis & malis, de affectibus, de virtute, de sine, deq; prima & aestimatione, & de actibus ac de officijs, de adhortationibus & dehortationibus. In hunc autem modum subdistingunt, Chrysippus, Archedemus, Zeno Tarsensis, Apollodorus, Diogenes, Antipater & Posidonius. Nam Cirticus, Zeno & Cleanthes, ut antiquiores simplicius tractarunt. At hi rationalem, naturalemq; philosophia partem diuiserunt. Primam autem hanc animantis appetitionem fuisse dicunt, seipsum tuendi atque seruandi, natura sibi ipsum ab initio ita conciliante, ut Chrysippus ait in primo de finibus, primum proprium cuique animanti dicens ipsius fuisse commendationem, huiusq; & notionem. Neque enim fas erat animal ipsum vel ab se alienum fieri, vel omnino id fieri, vel non sibi maxime propinquum fieri. Restat igitur ut dicamus hanc ipsum sibi maxima concordia & charitate deuixisse. Ita enim & noxia propellit, & quae sibi sunt vtilia suscipit. Quod autem dicunt quidam primam appetitionem animantibus ad voluptatem fieri, falsum esse euincunt. Accessionem enim arbitrantur si quid sit igitur.

Alij tres, rationalem, naturalem, & moralem. Quatuor
 Posidonius, plures Cleantes, Chrysippus, & Antipater.
 Apollonphanes verò vnam dicit virtutem, prudentiam. Por-
 rò virtutum alias quidem primas, alias verò eis subiectas.
 primas quidem, ac veluti principes has esse, prudentiam, for-
 titudinem, iustitiam, temperantiam, harum autem in spe-
 cie, magnanimitatem, conscientiam, tolerantiam, * inge-
 nium, consilium. Ac prudentiam quidem scientiam, esse bo-
 norum ac malorum, ac mediolorum. Iustitiam verò scientiam
 eorum quæ eligenda sunt, quæq; fugienda, quæq; sunt me-
 dia. Ceterùm magnanimitatem, scientiam quæ habitum fa-
 ciat excelsoiorem omnibus quæ contingere possint ex æquo bo-
 norum ac malorum. Continentiam verò affectionem insu-
 perabilem rectæ rationis, siue habitum voluptatibus inui-
 ctum. Porro tolerantiam, scientiam, siue habitum earum 15
 rerum quibus insistendum sit, vel non, atque mediarum. In-
 genium autem habitum celerem officij inuentorem. Consili-
 um verò, scientiam inspiciendi quenam, & quo pacto ge-
 rentes vtiliter quippiam operemur. Consentaneum est au-
 tem vitiorum quoque alia prima, alia * his esse subiecta, 20
 puta imprudentiam, formidinem, iniustitiam, intemperan-
 tiam, incontinentiam, & hebetudinem, & malum cōsiliium
 his esse subiecta. Esse autem earum rerum ignorantiam ini-
 tium, quarum scientia virtus sit. Bonum verò communiter
 quidem id esse quod sit vtile, propriè verò siue idem, siue ab
 vtilitate non alienum. Quocirca ipsam quoque virtutem &
 particeps ipsius bonum, ita tripliciter dici, cuiusmodi sit, bo-
 num ex quo contingit, veluti * in virtutis actum. A quo
 autem veluti studiosum virtutis participem. Aliter ita pro-
 priè definiunt bonum, quod sit perfectum secundum natu-
 ram rationalis, * vel quasi rationalis. Huiusmodi verò esse
 virtutem, vt particeps sui actus ac probos reddat. Accessio-

* ἀρχινοίω.

* ἴσθ' ὅ τὰ αὐτῶς
 ποιοῦ τὰ αὐτῶς.

v. c. pro εἰς
 ὧς habet.

ἢ ὡς λογικῶς
 adde greco.

nes verò ipsius gaudium esse & letitiam, & his similia. Eo-
 dem modo & in malis, aliud quidem esse imprudentiam,
 formidinem, iniustitiam, & his similia. quæ autem parti-
 cipent vitiosos esse actus & malos homines. * Horum esse
 accessiones maiorem & angorē, & cetera in hunc modum.
 Præterea bona alia esse * circa animum, alia extrinsecus,
 alia neque circa animum neque extra. Ea quidem quæ sint
 circa animum, virtutes esse, virtutisq; actiones. Quæ verò
 extrinsecus sunt, nobilem habere patriam, & amicum cha-
 rum atque probum, harumq; rerum comitem felicitatem.
 Quæ verò neque extrinsecus neque in animo sunt, quemque
 ipsum sibi ipsi esse * bonum ac felicem. § Rursus autem ma-
 la partim esse circa animum, ipsa videlicet vitia actusq; vi-
 tiosos, partim extrinsecus, vt stultam habere patriam &
 stolidum amicum, & quæ ista consequuntur. Infelicitatem
 partim neque extrinsecus esse, neque circa animum, vt ip-
 sum sibi ipsi esse malum, atque infelicem. Item bona alia ver-
 sari circa fines, alia in effectu consistere, alia vtrunq;. Simul
 esse amicum quidem, & quæ ab ipso nobis proueniunt com-
 moda, effectu, esse bona. Porro confidentiam, & magnitu-
 dinem animi, & libertatem, & oblectationem, & letitiam,
 & tranquillitatem, omnemq; virtutis actum, finis in parte
 esse, eadem verò vtrunque simul esse. nam ex eo quidem
 quod perficiunt felicitatem, effectiua sunt bona: ex eo verò
 quod illam veluti partes ipsius implent, ad finem pertinent.
 ¶ Pari ratione malorum quoque alia esse finalia, alia effe-
 ctiva, alia in vtrunq; modum se habentia. Inimicum nem-
 pe, & quæ ab ipso oriuntur incommoda effectiua esse. Simp-

Locus est mat
 τῆς, ἵνα γὰρ λεγι-
 το. ἐπινοήματα
 τα δὲ τὴν τε
 χαρὰν, καὶ τὴν
 εὐφροσύνην,
 καὶ τὰ παρὰ
 πῶλήσιαι εἶσθαι
 τὰς δὲ τῶν
 κακίων, τὸ μὲν
 εἶναι ἀφροσύ-
 νην, δὲ φιλίαν ἀ-
 δικίαν, καὶ τὰς
 παρεπλησιαί-
 ας μετέχουσι δὲ
 κακίων τὰς τε
 περὶ ἀρεῖς κατὰ
 κακίων, καὶ τὰς
 φαύλας, ἐπι-
 γέννημας τὴν
 δὲ διονομίαν,
 & quæ sequun-
 tur hic, ita co-
 dex habet Va-
 ticanus.
 * pro κατὰ τὰς
 περι habet.
 * ἀγαθῶν
 non φαῦλον.

§ hæc in excuso greco desunt: adde hoc modo ἢ ἀνάπτειν δὲ καὶ τῶν κακίων τὰ μὲν
 30 περι ψυχῆν εἶναι τὰς κακίας καὶ τὰς κατ' αὐτὰς περὶ ἀρεῖς κατὰ ἑαυτοῦ. τὸ ἀφροσύ-
 να παρὰ ἑαυτὸν εἶναι καὶ ἀφροσύνην φίλον, καὶ τὴν τῶν κακίων διονομίαν κατὰ ἑαυ-
 τὸς, ὅτε περι ψυχῆν τῶν ἑαυτῶν εἶναι φαῦλον καὶ κακὸν δαιμόνιον.

¶ verba hæc quoque greco adde ex Veneto codice ita, ὁμοίως δὲ τῶν κακίων τὰ μὲν

εἶναι τελικὰ, ditatem autem & humilitatem, & seruitutem, & mole-
 τὰ δὲ ποιητι- stiam, & merorem ac tristitiam, omnem actum malitia
 κὰδ δὲ ἀμ- ad finem pertinere. Ea verò se vtroque modo habent. Nam
 φουέρως ἐχον- & ex eo quod inferunt infelicitatem, affectiua sunt: & ex
 τας, τὸν μὲν ἐχ- eo quod cam, vrpote ipsius partes, impleunt, ad finem per- 5
 θροὺν καὶ τὰς- tinent. Præterea bonorum animi, alia habitus sunt, alia
 ἀπ' αὐτῶν γίνο- affectiones, alia neutrum eorum. * Affectiones quidem vir-
 μένας βλαβῶ- affections sunt, habitus autem studia. Porro * actiones neque ha-
 ποιητικὰ εἶ- bitus neq; affectiones sunt. Communiter autem bonorum
 νοσι. καὶ πρῶ- bitus neq; affectiones sunt. Communiter autem bonorum
 ζῆν εἶναι καὶ- quada sunt mixta, vt fecunditas prolis, et quæta senectus. 10
 πεπεινότηται, & δ' ἐλείων καὶ
 ἄτερωτων καὶ- Simplex verò bonum est scientia, ac semper quidæ presentia
 δύσ' ἡλίω καὶ- bona virtutes, non semper autem, vt gaudium, deambula-
 περιλυπώτων καὶ- tio. Bonum autem omne conducens, & oportunum, & com-
 πᾶστων τῆν καὶ- modum, & vtile, & honestum, & pulchrum, & optabile,
 κακίω πρῶ- & iustum esse. Conducens quidem quod ea conferat, quibus 15
 ζῆν τελικὰ ἀμ- emolumentum capimus. Oportunum quod ea quæ oportet
 φουέρως δ' ἴ- contineat. Commodum, quod ad id accommodatum sit, vt
 ζωνται, ἐπι κα- excedat emolumento extrinsecus contra cōtracta commer-
 θὸς μὲν ἀποστε- cia. Vtile, quod vsum præster vtilitatis. Honestū verò quod
 λῆσι τῆν κακῶ- laudabilem conuenientiam operetur. Pulchrum, quod mo- 20
 δαιμονίαν. deratè sui vsum præbeat: ὠφέλιμον, quod tale sit vt iuuare
 ποιητικὰ ἐστὶ- possit. Optabile, quod eiusmodi est vt optione præposita me-
 καθὸ δὲ συμ- ritò id eligamus. Iustum verò, quod iuri ac legi concordet,
 πωληρῶσιν ἄν- efficiatq; societates. Honestum autem quod sit, * perfectum
 τῆν ὥστε μέρη- ἀντὶς γίνεσθαι
 ἀντὶς γίνεσθαι- dicunt bonum quod omnes à natura habeat questitos nu- 25
 τελικὰ ἐστὶ. meros, sitq; perfectè moderatum. Eius quatuor species tra-
 * διαβίωσις. dunt, iustitiam, fortitudinem, temperantiam & scientiā.
 * εὐεργεσία. porro his honestas actiones consummari. Eadem itidem ra-
 * τὸ τίλη δ' ἐγὼ. tione turpe quod est, in species quatuor scindunt, in iniusti-
 * κοσμικὸν. tiam, formidinem, intemperantiam, & insipientiam. Dici 30
 ἴεγο. autem honestum vnicè quidè, quod eo qui hoc præditi sunt,
 meritò omni laude dignos facit. Aliter autem bene & aptè
 ad

* διαβίωσις.
 * εὐεργεσία.
 * τὸ τίλη δ' ἐγὼ.
 * κοσμικὸν.
 ἴεγο.

ad opus suum natum esse. Aliter verò quod exornet, cum di-
 cimus solum sapientem bonum, honestumq; esse. Di-
 cunt autem quod honestum sit, id solum esse bonum, vt
 Hecato in primo de bonis ait, vt Chrysippus in libro de
 honesto. Id autem esse virtutem & quod sit virtutis par-
 ticeps, cui æquale illud est, bonum omne quod sit, id etiam
 honestum esse. * Honestum autem ac bonum tantundem
 valere. Id autem huic simile est. Nam quia bonum est, ho-
 nestum est: Est autem honestum, bonum ergo est. Pu-
 10 tant & omnia bona esse paria, bonumq; omne summope-
 re esse appetendum, idq; nec augmentum * suscipere, nec
 detrimentum. Eorum autem quæ sunt, aiunt alia bona, lego.
 mala alia, alia neutra. Bona quidem virtutes esse, pruden-
 tiam, iustitiam, fortitudinem, temperantiam, & cetera id
 15 genus. Mala verò his opposita vitia, imprudentiam, in-
 iustitiam, & cetera. Neutra verò, quæ neque profunt ne-
 que obsunt, vt est vita, sanitas, pulchritudo, voluptas, vi-
 res, opes, gloria, nobilitas, & quæ eis opposita sunt, mors,
 ægritudo, dolor, turpitudine, infirmitas, inopia, obscuritas
 20 atque ignobilitas, & his similia, vt ait Hecato in septimo
 de fine, & Apollodorus in Ethice, & Chrysippus. Non enim
 esse ista bona, sed indifferentia per speciem producta. Si-
 cut enim caloris proprium est calefacere, non refrigerare;
 ita & boni proprium prodesse est, & non nocere. Non
 25 autem magis profunt, quam noceant opes atque sanitas.
 Quo autem bene & malè vti possumus, id bonum non est:
 diuitijs autem & sanitate bene & malè vti possumus, non
 est igitur bonum opulentia & sanitas. Possidonus ta-
 men ista quoque bona esse dixit. Sed neque voluptatem
 30 bonum esse dicunt, & Hecato in nono de bonis, & Chry-
 sippus in libris de voluptate. Esse enim & fædas vol-
 uptates: verum nihil quod fædum sit, esse bonum.

* τὸ ἴσο δὲ ἴσο
 μὲν τὰ καλὰ
 ἴπιδε γὰρ
 ἴεγο.

Prodesse autem est mouere, aut habere secundum virtutem. Contra verò nocere est mouere, aut habere secundum vitium. Duobus autem modis dici indifferentia. Vno quidem, ea quæ neque ad felicitatem, neque ad infelicitatem conferunt, vt sunt diuitiæ, sanitas, vires, gloria, & cetera id genus. Nam et sine his contingit felicem esse, cum earum vsus vel rectus felicitatis, vel prauus infelicitatis auctor sit.

Aliter autem dicuntur indifferentia, quæ neq; appetitum, ^{* κινήσεια} lego neque occasionem * mouent: vt est, vel * pares in capite ^{* ἄγριος} habere capillos, vel impares, vel extendere, vel contrahere ¹⁰ digitum. Priora enim quæ diximus indifferentia non ita se habent. Illa quippe & appetitum & occasionem mouent.

Itcirco alia quidem ex eis eliguntur, cum cetera æqua ratione vel eligenda sint, vel fugienda. Porro indifferentium ^{* ἀπορρημένα} alia quidem * producta sunt, quæ vocant; alia * abducta. ¹⁵

Producta quidem, quæ habeant existimationem; abducta ^{per sequentem pag. ponitur in greco fortisus} verò quæ existimatione careant. Existimationem verò quidem conferre aliquid ad consentaneam vitam, quæ circa ^{confusè ponuntur, multaque in greco desiderari videtur vsq; ad partem} omne bonum est. Aliam verò mediam quandam vim, aut ²⁰ vsus conferre ad eam vitam quæ sit secundum naturam, cuiusmodi dicere possimus opes atque sanitatem, si quid asserant cōmodi ad naturalem vitam. * Metuere enim nunquam sapientem, sed cauere. Cupiditati voluntatem con-

trariam dicunt, quæ sit appetitio rationabilis. Quemadmodum, quæ lectior ²⁵ igitur sub prioribus perturbationibus quædam cadūt, ita & sub primis affectionibus. Namq; voluntati adiungi beneuolentiam, placiditatem, lenitatem, dilectionem. Cautioni autem verecundiam, castitatem, & cetera id genus.

Gaudio iocunditatem, letitiam, æquanimitatem. Auiunt autem ³⁰ tem & semper quietum esse, ac perturbationibus vacuum. Esse item & alium sine affectu malum, quod tantundē valet, ac si dicatur durus * & ad virtutis actiones immobilis.

quæ verò hic se quætur, in greco præcessere. ^{* ἀνίχτω} una vox.

Fastu

Fastu itidem vacare sapientem, quippe tanti honorem & gloriam existimare, quanti dedecus & ignominiam: * esse ^{* εἶναι ἡ εἰς ἄλ} & malum quemlibet sine fastu. quippe qui æquè moue- ^{λον ἀποφον.}

tur ad decus & ignominiam. Seueros item aiunt esse sapientes omnes, quod neq; ipsi loquantur ad voluptatem, neque ab alijs ad voluptatem dicta admittant, esse autem & alios seueros qui ad rationem acris vini seueri dicantur, quo ad ^{* πρὸς πόσιν.} medicamenta potius quàm ad * propinationem vtuntur. sinceros item esse sapientes, obseruareq; & cauere solitè,

¹⁰ ne quid de se melius quàm sit commmendare putemur, suo seu arte aliqua mala occultante, & bona quæ insunt apparere faciente, ac * circuncidere vocis omnem fictionem, esse ^{* περιηρηκίαι.} itidem speciem à negotijs remotos. cauere enim ne quid prater officium faciant, ac eos vinum quidem bibere, non

¹⁵ autem inebriari, nunquam item sanitate mentis excidere. incidere tamē aliquādo in imaginationes absurdas, propter arre bilis redundantiam, siue ob delirationem, non quidem deuiatione rationis, verūm ex imbecillitate natura. neque dolore capiendum sapientem, quod ea egritudo sit animi,

²⁰ ratione aduersante, contractio, quemadmodum Apollodorus ait, in moralibus, diuinos quoque esse, quod in seipsis quasi habeant deum. Malum verò, impium et sine deo esse, quod duplici ratione accipitur, siue quod deo contrarius dicatur, siue quod aspernetur deum. id tamen malis omnibus

²⁵ non conuenire. Pios autem & religiosos esse sapientes, peritos enim esse diuini iuris omnes. Porro pietatem scientiam esse diuini cultus: dijs item eos sacrificia facturos, castosq; futuros, quippe ea quæ in deos admittuntur peccata detestari, dijsq; charos ac gratos fore, quod sancti iustiq; in re-

³⁰ bus diuinis sint. Solos verò sacerdotes esse sapientes, consilere quippe ac decernere * verò cum errore sunt, vt multilare seipsum, substantiamq; proijcere: * eadem ratione &

* ἡγὰρ περὶ εἰσεσιν. v. c. ^{* λέγε ἀνάλω.}

T 3 de

de his quæ præter officium sunt. Præterea officiorum alia quidem semper efficienda sunt, alia verò non semper. Et semper sanè, vt est interrogare atque respondere, & ambulare, & eius generis omnia. Eadem & in his quæ sunt præter officium ratio est. Est etiam in medijs officium aliquod, vt est pueros obtemperare pedagogis. Aiunt autem animam octo in partes esse diuisam. Esse autè has illius partis quinque sensus, & vocis & cogitationis * instrumentum, quæ est ipsa mens, & generandi vim. Enimvero ex falsis accedere mentis peruersionè, ex eaq; complures pullulare per-
 10 turbationes, atque inconstantiæ causas. Est autem secundum Zenonem ipsa perturbatio irrationabilis ac præter naturam animi motus, aut immodicus animi impetus. Porro perturbationum supremarum, vt ait Hecato in secundo de
 15 perturbationibus, ac * Zeno in eo quem scripsit itidem de perturbationibus libro, quatuor esse genera, dolore, metum, concupiscentiam, voluptatem. Putant autem perturbationes iudicia esse, vt Chrysippus in libro de perturbationibus ait. quippe auaritiã opinionè esse de pecunia, quòd honesta sit: ebrietatèq; itidem, & intemperan-
 20 tiam, & cetera similia. At dolorem quidem irrationabilem animi contractionem esse. Eius autem species misericordiam, inuidiam, emulationem, zelotypiam, angorem, conturbationem, tristitiam, mororem, confusionem. Misericordiã dolorem esse ex alterius prolata iniuria. Inuidiam
 25 verò dolorem esse in alienis bonis. Aemulationem dolorem ex eo, quòd alius eo potatur quod ipse cupierit. * Zelotypiam agritudinem esse ex eo venientem, quòd adsit alteri quod ipse quisque habeat. Angorem verò agritudinem esse prementem: Conturbationem agritudinem esse vrgentem, difficultatèq; præstantem. Tristitiam agritudinem
 30 alius insitam animo, atque crescentem: Mororem agritudinem

* μέγιστον γ. c.

* καὶ ἔχουσαν ἐν τῷ περὶ πικρῶν. adde grec.

* In greco adde ἐπιδοστικῶν ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπι τῷ καὶ ἀλλοπαρῶν.

tudinem laboriosam. Confusionem agritudinem esse irrationabilem, mordentem, & præsentia conspici prohibentem. Timorem autem esse metum impendentis mali. Porro ad timorem & ista referunt, metum, pigritiam, pudorem, terrorem, tumultum, anxietatem. Esse autem metum timorem trepidationem facientem. Pudorem metum esse ignominia. Pigritiam metum futuri laboris. Terrorè metum ex insueta rei imagine proficiscentem. Tumultum metum esse cum adhaesione vocis. Concupiscentiam verò
 10 irrationalem esse appetitum, cui & ista tribuantur, indigentia, odium, contentio, ira, amor, iracundia, excandescencia. Est autem indigentia cupiditas quadam cum eo non potimur quod cupimus, ac veluti à re ipsa separata, frustra verò ad illum nititur. Odium verò est cupiditas qua malè
 15 cuiquam optamus, * cum profectu aliquo & incremento. * Contentio cupiditas quadam est circa opinionem tuendam. Ira libido puniendi eius est, qui lasisse videatur iniuria. Amor autem est concupiscentia quadam in præstanti ingenio viros non cadens. Est enim insidiatrix industria &
 20 studij per apertam ac se ingerentem pulchritudinem. Iracundia est ira inueterata & plena odij, vlciscendi tempus obseruans, quod hisce verbis ostenditur:
 Εἶπερ γὰρ τὸ χόλον καὶ ἀετὴμαρ κατὰ πῆλη,
 Ἀλλὰ καὶ ἐν μετόπισθεν ἔχει κόντον ὄφρα τελέσῃ. hoc est,
 25 Nam si quidem ad tempus bilem sibi concoquat atram,
 Non tamen ira animo excedet nisi pœna sequatur.
 Porro excandescencia est ira nascons, & mox subsistens. Ceterum voluptas est irrationabilis eius rei appetitus quæ videatur experenda, Eius partes sunt, delectatio, gaudium
 30 in malis, oblectatio, effusio. Est autem delectatio voluptas suauitate auditus animam deliniens. Insultatio autem voluptas in malis alienis. Oblectatio quadam est inductio

* παρὰ λόγου, tu corrige μετὰ πρὸς σκοπῆς πινος, καὶ ἀετῶσιν.

animiq; inclinatio, ad voluptatem emolliens. Effusio verò virtutis dissolutio est, atq; remissio. Sicut autem in corpore sunt agrotationes quædam, veluti podagra, & articulo-
rum dolores; ita & in animo gloria, & voluptatis appe-
titio immodica, & cetera eiusdem generis. Est agrotatio 5
morbus cum imbecillitate. Morbus autem opinatio vehe-
mens eius rei quæ videatur expetenda. Et sicut in corpore
casu gignuntur agritudines, quemadmodum κατάρποι,
& διαρροαί; ita & in animo sunt quædam procliuitates,
* vi inuidentiæ, contentiones ac similia. Esse autem & bo- 10
nas affectiones aiunt tres, gaudium, cautionem, voluntatē.
Esse verò gaudium placidum, & constans contrarium * do-
lori, rationabilemq; voluntatē. Cautionem verò, malorum
declinationem cum ratione timori contrarium, quæ est de- 15
clinatio sine ratione. Nam metuere existimationem pro-
bati vicissitudinem, quamcumq; statuerit peritus rerum, vt
verbi gratia, commutare cum hordeo triticum, Esse igitur
producta, quæ & existimationem habent, vt in eis quidem
quæ ad animam pertinent, ingenium, artem, profectum, &
his similia. In corporalibus autem, vitam, sanitatem, robur, 20
bonam habitudinem, integritatem, pulchritudinem. In eis
verò quæ sunt exterius, diuitias, gloriam, nobilitatem, &
in his similia. Contrà autem superioribus, in his quide quæ
ad animum pertinent, obtusionem, hebetudinem, inertiam,
& his similia. Porro in rebus corporis, mortem, morbum, 25
imbecillitatem, malam habitudinem, debilitatem, turpitu-
dinem, & his similia. In exterioribus autem, paupertatem,
obscuritatem, ignobilitatem, & cetera in hunc modum.
Neque verò producta sunt, neque non producta, quæ neutro
se habent modo. Præterea productorum alia quidem per 30
seipsa producta sunt; alia verò propter alia; alia & propter
seipsa, & propter alia. Per seipsa quidem, vt ingenium,
pra-

* v. c. φανερία
ἀνελεημοσύνη

* in græco sic po-
ne φασιν εἶναι
τῆ δόξης, τῆ
ἠδονῆς & δε-
λίας.

profectus, & similia. Per alia verò, vt diuitia, nobilitas, &
cetera id genus. Ob seipsa verò & alia, vt valentia, viuaci-
tas, sensuum incolumitas. Per seipsa quidem, quia per nat-
uram sunt: per alia verò, quia non modico vsui sunt.
5 Eodem se modo habet abductum contraria ratione. Offi-
cium autem id esse dicunt, quod cur factum sit probabilis
ratio reddi potest: pertingere autem id ad arbores etiam &
animantes. notari namque & in his officia. Ceterum &
à Zenone primo τὸ κατῆκον ita appellatum est officium, ex
10 eo quod per quosdam veniat, appellatione sumpta. esse au-
tem id actionem quandam naturalibus rebus propriam. nam
ex his quæ secundum appetitum geruntur, alia quidem esse
officia, alia præter officium. Ea verò officia intelligenda, quæ
ratio facienda suaserit, vt parentes honorare, fratresq; ac
15 patriam tueri, amicos parare, illisq; adesse. Præter officium
sunt, quæ ratio fugienda suggererit: vt est parentes negli-
gere, fratrum omittere curam, amicis non consentire, pa-
triamq; aspernari, & cetera in hunc modum. Quæ autem
ratio fieri neque vetat, neque postulat, ea neque officium
20 esse, neque præter officium; vt est festucam tollere, tenere
stylum, * vrceum, & cetera id genus. Atque alia quidem
officia esse absque errore, alia cum errore. Sine errore qui-
dem, vt valetudinem suam, sensusq; tueri & similia. Quæ
de sacrificijs, templorum, instructionibus inductionibusq;
25 ceteris quæ sunt dijs gratissima. Calendos item parentes ac
fratres secundum deos monent. Aiunt autem affectum &
indulgentiam in filios ipsis esse naturalem, malisq; inesse ne-
gant. Peccata item paria existimant, vt Chrysippus ait in
I I I I. naturalium quaestionum, Perseusq;, & Zeno.
30 Nam si verum vero maius non est, nec falsum falso maius
erit, ita nec fraus fraude, nec peccato peccatum. Nam &
qui centum stadijs abest à Canopo, & qui vno, æque in Ca-
I 5 nopo

pro μέσων με-
ταξύ τῶν λέγο.

tem eis nullum inter virtutem & vitium esse * medium. Peripateticis contra inter virtutem & vitium perfectum facientibus. Quemadmodum enim lignum aut distortum aut rectum oportere esse aiunt, ita iustum vel iniustum: neque verò iustius neque iniustius, atque in ceteris similiter. At virtutem Chrysippus quidem amitti posse, Cleanthes verò non posse ait. Ille posse amitti per ebrietatem & iram bilem; ille non posse ob firmas ac stabiles comprehensiones, ipsam verò esse eligendam. Erubescimus denique in his quæ malè agimus, adeò vt quod sit honestū, id solum scimus esse bonum, ipsamq; sibi sufficere ad bene beatèq; viuendum, vt ait Zeno & Chrysippus in libro de virtutibus, & Hecato in secundo de bonis. Si enim, inquit, magnitudo animi sola sufficit, qua omnes fastigio mentis transcendamus, ipsaq; pars virtutis est, perfectò & virtus sola sufficit ad beatam vitam, ea quoque contemnens quæ molesta videntur. Pannatius tamen & Posidonius virtutem minimè sufficere dicunt; verum opus est bona valetudine, & affluentia rerum & robore. Placet item eis virtute semper vti, sicuti Cleanthes ait. Amitti enim non potest, semperq; perfectò animo vretur sapiens. Natura quoque ius non positione constare, sicuti & legē et rectam rationem, vt Chrysippus in libro de honesto ait. Videtur autē eis ne dissonantiā quidem à philosophia discedere. Hac enim ratione prius defectur à omnem vitam quàm defuturam philosophiam, vt Posidonius in exhortationibus ait. Liberales quoque disciplinas esse magno vsui sapienti, Chrysippus auctor est. Placet item illis nullum nobis ad animantes ceteras ius esse, ob naturæ similitudinem, vt Chrysippus in primo de iustitia, & Posidonius in primo de officijs tradunt. Amaturum quoque sapientem eos iuuenes qui præ se ferant indolem generosam, ingeniumq; ad virtutem propensum, vt Zeno in libro de repub,

repub. & Chrysippus in libro de vitis primo, & Apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amorem verò adminiculum beneficentia propter apparentem venustatem, neque congressus est verum amicitia. Nam Thraasonidem & quidem cum haberet in potestate amatam, abstinuisse ab ea, ne in odium veniret. esse igitur amorem amicitia nodum, vt Chrysippus in libro de amore ait, neque esse eum in vitio. Pulchritudinem item virtutis esse florem, & cum triplex vita genus sit, speculatiuum, actiuum, & rationale, tertium illud eligendum dicunt. Quippe de industria factū à natura rationale animal ad speculationem, & actionem. rationabiliterq; aiunt sapientem seipsum educturum ex vita, & patriæ & amicorum causa, siue inter nimium acerbos doloris aculeos, siue membrorum mutilationes, aut incurabiles morbos illi occumbendum sit. Placet item illis vxores quoque communes esse oportere apud sapientes, vt quilibet illi congregiatur quæ sibi prior occurrit, vt ait Zeno in rep. & Chrysippus in lib. item de rep. Diogene itidem Cynico ac Platone huius rei auctoribus. Omnes enim * patrum instar æqua charitate diligemus, tolleturq; adu-
 terij suspicio & Zelotypia. Eam verò remp. esse optimam quæ sit mixta ex regno, & populari dominatu, & optimorumq; potentia, atque in moralibus quidem decretis huiusmodi sunt, plurāq; huiusmodi tradunt, non improbabili ratione subnixi. Verum ista summam, ac veluti per capita & elementa tetigisse sufficiat. Ceterum physicam rationem diuidunt in locum, de corporibus, & principijs, & elementis, & dijs, et finibus, & loco, & inani. Et ista quidem per species diuidunt, generaliter autem in locos tres, de mundo, de elementis, tertium de causis. De mundo locum in duas distinguunt partes. Vna enim consideratione in ipsius ascisci societatem, & mathematicos, per quam defixis

pro γδ v. c. le-
git πῶδες.

adde greco ex-
cuso hæc: καὶ

αἰετισμοῦ τῆς

ἐν μὲν τοῖς

ἡθικῶν δόγμα-
τοις τῶν αἰώνων

περὶ τῶν προ-
τερῶν ποτε.

pro τόπῳ
omnino legen-
dum τῶν αἰώνων.

vagusq;

vagisq; sideribus disputant, quemadmodū si sol tantus sit, quantus videtur, & luna iridem quanta sit magnitudo, & de ortu, occasuq; siderū, atque ceteris huiusmodi quaestionibus. Alteram eius considerationem esse, quae solis congruat Physicis, quae quae sit illius substantia quaeritur, ac de sole & utrum genitus, an ingenuus sit, & utrum animatus sit, an inanimatus, corruptibilis ne an incorruptus, & providentia agatur nec ne, atque in hunc modum de reliquis. Causalem quoque rationem & ipsam esse bipartitam. Eius alteram speculationem medicis esse communem quaestionem, qua inquirunt de principali anima, & de his quae fiunt in animo, & de feminibus, atque eius generis ceteris. Reliquum verò mathematicos quoque sibi usurpare, quo modo videlicet videmus, & quae sit causa perspicacis imaginationis, quae ratione constent nubes tonitruaq;, & irides, & * area & cometæ, & his similia. Videtur autem illis duo esse verum omnium principia, faciens videlicet ac patiens. Quod igitur patitur sine qualitate esse substantiam materiam. Quod autem faciat, verbum deum esse quod in ipsa sit. hunc enim quippe sempiternum per ipsam omnē singula creare. Ponit autem hoc decretum Zeno Citicus in libro de essentia. Cleantes quoque in libro de atomis, & Chrysippus in primo physicorū in fine. Archedemus quoq; in libro de elementis, et Posidonius in secūdo naturalis rationis. Differre autē aiunt principia, & elementa. Nam illa quidem ingenita esse, & corrumpi non posse; elementa verò per igneam euaporationē corrūpi. sed & corporea esse principia, & ipsa informia, hęc verò formata. Corpus autem appellat Apollodorus in physica, quod secetur in tria, in longitudinem, latitudinem, & altitudinem. Id autem solidum corpus appellatur. Porro superficies est corporis finis, seu corpus longitudinem solum habens, ac latitudinem, sed carens altitudine. Hanc autem

autem Posidonius in quinto de sublimibus & secundum intelligentiam, & secundum substantiam reliquit. Linea superficiei finis est siue longitudo absque latitudine, siue corpus solum habens longitudinem. Punctus autem est linea finis, notaq; minima. Vnum quoque deum esse, ipsumq; & mentem, & fatum, & Iouem, & multisq; alijs appellari nominibus. Principio igitur illum cum esset apud se, substantiam omnem per aërem in aquam conuertisse. Et quemadmodum in fœtu semen continetur, ita & hanc * ferendi rationem in humore * talem resedisse materia ad operandum aptissime parata, ex qua cetera post hæc gignerentur. Tum genuisse primum elementa quatuor, ignem, aquam, aërem, terram. Differit ista Zeno in libro de vniuerso, Chrysippusq; in primo physicorum, & Archedemus in quodam de elementis. Est autem elementum ex quo primo prodeunt quae fiunt, & in quod extremum soluiuntur. Esse autem quatuor elementa simul, infectam, incompositamq; substantiam materiam. Esse autem ignem calidum, aquam liquidam, aërem frigidum, terramq; aridam. quinetiam adhuc in aëre inesse eandem partem. Summo enim in loco ignem esse quem aëthera appellant: in quo primū immobilium astrorum orbem esse natū, deinde errantium, post hunc aëra, tum aquam, extremum autem omnium terram, quae media omnium sit. Mundū verò tripliciter dicunt ipsumq; deum, quem ex omni substantia dicunt propriam qualitatem, qui & incorruptibilis, & ingenitus sit opifex tanti operis ac ornamenti, vt quotannis orbes suos peragat sol, in seipsum omnium substantiam consumens, ac eam rursus ex seipso gignens, ipsumq; ornatum astrorum mundum esse dicunt. Tertium qui sit ex vtriusque compositus. Est autem mundus proprie qualitas vniuersae substantiae, siue, vt ait Posidonius in meteoricis * praeceptis, qui constat ex calo &

* In greco pro datus accusatiuos legito.

* σπερματικὸν λόγον.

* τοῖς τῶν πρὸ τῶν ἰόντων λέγε.

* εἰς τὸν κόσμον

terra,

terra, atque ex illorum naturis siue qui constat ex dijs & hominibus, eiusq; rebus que horum gratia condita sunt.

* *ἤτις*. *Ἐπι*. *Calum autem est extrema circumferentia in qua diuinum*
ὅμοιοι δὲ τ. c. *omne fixum ac locatum est. Mundum quoq; regi ac *admini-*
ἡν δὲ καὶ δ. αἰ. *strari secundum mentem ac prouidentiam, vt Chrysippus ait*
in v. de prouidentia, et Posidonius in x i i. de dijs, mente
per omnes illius partes pertingere, sicut & in nostra anima
contigit, sed per has magis, per alias minus. Per quasdam
enim veluti habitus recessit, vt per ossa, ac neruos; per alias,
veluti mens, vt per principale. Sic igitur & mundum totum
qui animal est, & animatus, ac rationalis, habere principa-
le suum aethera, vt ait Antipater Tyrius in octauo de mun-
do. Chrysippus autem in primo de prouidentia, & Posi-
donius in libro de dijs, calum aiunt principale esse mundi,
Cleanthes vero solem. Chrysippus autem rursus a se disti-
dens in eodem, purissimum dixit ac liquidissimum aethera,
quem etiam primum asserunt esse deum sensibilibus, veluti
infusum esse per ea que sunt in aere, per cunctas animan-
tes & arbores, per terram autem ipsam secundum habi-
tum, vnum esse mundum & hunc finitum, globosaq; figu-
ra. nanque ad motum esse huiusmodi orbem aptissimum,
vt ait Posidonius in quinto de ratione physica, & Antipa-
ter in libris de mundo. extra ipsum autem circumfusum
esse vacuum immensum, quod sit incorporeum. Incorpo-
reum autem id esse, quod a corporibus contineri queat, non
*autem *contineatur. Porro nihil in mundo esse vacuum,*
sed inter se mirabili esse vnitatem deumctam. Id enim cogere
caelestium ad terrena concordiam & congruentiam. De
*vacuo autem diserit Chrysippus in *lib. de inani, & in*
primo naturalium artium, & Apollonhans in physica,
Apollodorus item & Posidonius in secundo rationis natura-
lis. Esse autem incorporea hac similia. Tempus praeterea
esse

* *ἡν δὲ καὶ δ. αἰ.*
 * *ἄλλο γράκο*
ἡν δὲ καὶ δ. αἰ.
 * *ἡν δὲ καὶ δ. αἰ.*

esse incorporeum, quod interuallum sit mundani motus.
 Huic *praeteritum quidem esse infinitum ac futurum, praesens autem finitum. Placet autem eis corruptibilem esse mundum, quippe genitum eorum ratione qua per sensus intelliguntur. Cuius & partes sunt corruptibiles, & totum, partes autem mundi corruptibiles sunt: In se enim inuicem mutantur. Est igitur corruptibilis mundus. Ac quicquid mutari in deterius potest, corruptibile est: mundus autem huic mutationi & corruptioni obnoxius est, Namq; & siccatur
 10 & in humorem soluitur. Mundum vero fieri, cum ex igne substantia per aërem versa in humorem fuerit, deinde crassior ipsius pars effecta fuerit terra, porro subtilior in aërem cesserit, eademq; magis ac magis extenuata in ignem euaserit. Tum ex his permixtis exortas esse animantes, & arbores, & alia eiusmodi. De generatione igitur & corruptione mundi, & Zenon in lib. qui de toto inscribitur disputat, & Chrysippus in primo physicomum, & Posidonius in i. de mundo, Cleanthes item, & Antipater in x. de mundo. Porro
 20 Panetius *corruptibilem asserit mundum. * Quod autem sit animal mundus, & rationale, & animatum, & intelligibile, & Chrysippus in primo de prouidentia disserit, & Apollodorus in Physica, & Posidonius. Sit autem animal quod sit substantia animata sensibilis. Animal enim eo quod non sit animal praestantius est. Nihil autem mundo praestantius
 25 est. Est ergo animal mundus. Porro animatum esse inde manifestum est, quod anima nostra inde veluti auulsa sit. Boëtus autem ait non esse animal mundum: Vnum autem esse, & Zeno in libro de toto, & Chrysippus, & Apollodorus in naturalibus, & Posidonius in primo naturalis rationis tradunt. Vniuersum autem dicitur, ait Apollodorus, mundus, & secundum alterum modum id quod ex mundo, & exteriore vacuo constat. Mundus igitur finitus est, sed inane
 V illud

lege παραρτηματα.
 Graecus habet ἀφθαρτον.
 * ἐν αὐτῷ καὶ σμερ, ὅτι δὲ καὶ ζωὴν ὁ κόσμος, καὶ λογικὸν καὶ ἐκφυχον, καὶ νοερον, καὶ χρωσιτων.
 ἐν αὐτῷ περὶ σπουδαιος hac desunt in graeco excusa.

illud infinitum. Ceterum sidera illa quae fixa sunt cum caelo toto una circumferri, errantia vero suis motibus agi. Porro solem obliquum iter peragere per signiferum orbem. Lunam similiter nunc plenam esse, nunc cornibus fulgere. Esse autem solem purissimum ignem, ut ait Posidonius in ⁵ decimo septimo de caelestibus, ac terra mole sua magnitudine vincere, ut idem ait in decimo sexto naturalis rationis. Esse autem orbicularē ad mundi rationem, idem ipse auctor est. Ignem idcirco esse, quod omnia ignis peragat munera, maiorem autem terra globo, quod tota ab illo illustretur, neque ipsa modo, sed ¹⁰ etiam calum. Id quod et terra com instar umbram faciat, maiorem esse significat. Omnibus autem ex partibus cerni propter magnitudinem. Lunam vero plus habere de terra, quippe quae illi propior est. Nutriri autem et haec ignea, et astra cetera. Solem quidem ex mari magno, quod sit intellectualis vapor. ¹⁵ Lunam vero ex potabilibus undis, quod sit permixta aeri, ac vicina terra, ut Posidonius in sexto de ratione natura ait, ex terra cetera. Putant et sidera globosa esse, et immobilem terram. Lunam proprio quidem carere lumine, sed id a sole mutuari. Deficere autem solem * cum ante illum ex ea parte ²⁰ quae terras respicit, se opposuerit luna, ut in libro de vniuerso scribit Zeno. Apparet enim quando ex concursione mutua illum occulit, rursumque restituit. Notatur id maxime per vas areum patens in quo sit aqua. Lunam vero cum in terra inciderit umbram, quocirca tunc ²⁵ solum hoc defectu laborare, cum plena fuerit, et quidem cum per diametrum soli mensuris singulis obiecta sit. Nam cum obliquo motu contra solem moueatur, latitudine differt, cum vel ad australem, vel ad septentrionalem vergit plagam. Cum tamen illius latitudo ad solis, et eam quae media interiacet, latitudinem venerit, de ³⁰ inde fuerit emensa solem, tunc deficit. Mouetur autem eius latitudo per ea quae media sunt in chelis et scorpio et ariete

v. c. i. d. d. u. y.

in graeco pro epi-
to p. o. o. b. s. o. n. s. l. e. g. e.
e. p. i. t. a. p. o. o. b. s. o. n. s.
e. n. s.

pro mouens pro
p. u. a. l. e. g. e. n. d. u. m.

et tau-

et tauro, ut ait Posidonius. Deum vero esse animal immortale, rationale, perfectum ac beatum, a malo omni * remotissimum, prouidentia sua mundum, et quae sunt in mundo administrans omnia. Non tamen inesse illi humanae formae linamenta. Ceterum esse opificem immensi huius operis, sicut et patrem omnium. Communiter autem et ipsius partem, quae per omnia penetret, eaque multis appellari nominibus iuxta proprietates suas. Namque Graecis dicitur appellari, quod per ipsum sint omnia. Eadem Graecis vocari, quod vita omnium sit auctor. ¹⁰ ad hunc autem, quod in aethere distentum sit imperium eius. Neque vero, quod in aere. Neque in artificiali igne. Neque in humore. Neque in terra. Eadem et appellationes alias probabili quadam ratione indiderunt. De diuina substantia, Zeno ait mundum totum atque caelum. Chrysippus quoque in primo de Dijs, et Posidonius in primo de Dijs, et Antipater in septimo de mundo, aerem ipsius substantiam tradunt. Boetius autem in libro de natura, Dei substantiam fixorum siderum globum dixit. Naturam vero aliquando quidem exponunt, quae contineat mundum, aliquando vero quae ²⁰ germinare humum facit, nascique super terram omnia. Est autem natura habitus ex seipso motum accipiens, iuxta seminalem rationem, efficiensque et continens quae ex ipsa constant, statutis diffinitisque temporibus, eaque facies a quibus discreta per naturam est. Hanc autem et voluptati praeferre commodum, quod ²⁵ ex hominis constat opificio. Fato autem fieri omnia Chrysippus in libris de fato, et Posidonius in secundo de fato, et Zeno, Boetius quoque, in primo de fato tradunt. Est autem fatum connexa rerum series, siue ratio per quam mundus administratur. Diuinationem autem omnem aiunt subsistere, aut ³⁰ etiam esse prouidentiam, ipsamque per ascensus quosdam artem diffiniunt, ut ait Zeno, et Chrysippus in secundo de diuinatione, Athenodorusque, et Posidonius in duodecimo de ratione

pro rivos pons
et uir or.

recit interpret
et pro i. n.

et rous d. d.

V 2 natura,

natura, & in quinto de diuinatione. Panatius autem hanc non subsistere dixit. Enimvero verū omnium substantiam, primam materiam dicit, vt & Chrysippus in primo rerum naturalium, & Zeno. Est autem materia ex qua quiduis constat. Appellaturq; dupliciter, materia scilicet atque substantia, siue illa omnium, siue rerum singularum, ac veluti particularium causa. At omnium quidem materia neque maior neque minor efficitur. Est autem alia eorum qua in parte sunt. Corpus autem esse substantiam definiunt, idq; finitum, vt *Antipater ait secundo de substantia, & Apolodorus in Physica, *passibilisq; est, vt idem ait. Nam si esset immutabilis, nulla ratione qua sunt ex ea fieri possent. Hinc & illius sectio in infinitum tenditur, quam infinitam Chrysippus ait. Nihil enim infinitum est in quod sectio cadit. Verum finita est. Concretiones item fieri per totum, vt Chrysippus in tertio naturalium ait, & non per circumscriptionē, & appositionem. Nam pusillum vini pelago iniectum, aliquandiu oblectabitur, postea defluet, atque vna corrūpetur. Quosdam item esse demones dicunt, quibus insit hominum miseratio, inspectores humanarum rerum. Heroas quoque solutas corporibus sapientum animas. Porro ex his qua manant ab aere, hyemem quidem esse aiunt, aërem super terrā, congelatum ob solis longiorem discessum. Ver autem temperiem aëris, quando suo ad nos cursu sol agitur. Aestatē verò eminentem terra aërem confotum & calefactum solis ad septentrionem cursu. Autumnū quoque fieri *recurfu solis à nobis, ad ea loca à quibus fluunt. Caterū eiusmodi tempestatum autorem esse solem nubes euaporantem. Irim verò reflexos esse ab humidis nubibus radios, siue, vt ait Possidonius in Meteorologica, declaratio scissuræ solis, seu luna in nube rosida concaua atque continua, ad imaginationem veluti in speculo imaginata magni orbis circumferentiam.

Cometas

Cometas autem & pogonias & faculas ignes esse subsistentes, quando crassior aër ad aetherea loca peruehitur. Tubar autem repentini ignis incendium, quod citò per aërem fertur, ac longitudinis imaginem delinat. Pluuiam verò conuersionem ex nubibus in aquam, cum siue ex terra, siue ex mari vi solis sursum elatus humor effectu caruerit. Id verò congelatam pruinam dici. Grandinem verò concretam nubem à vento comminutam. Niuem autē humorem ex concreta nube, vt ait Possidonius in octauo de ratione natura. Coruscationem accensionem nubium, qua à vento illi dantur, atque rumpantur, vt Zeno in libro de vniuerso. Tonitruum verò fragorem esse qui ex nubium collisione gignitur. Fulmen autem incensione validam, vehementi cum impetu terris irruentem, cum inter se vi ventorum colliduntur nubes, atque perrumpuntur. Alij conuersionem ignei ac flammatis aëris violenter delapsam. Typhonem verò fulmen violentum, magna vi spiritus demissum, siue fumantē spiritum *rupta nube dilapsum. Præsterem nubē igni circumsusam cum flatu in terra concaua, seu concluso, & coartato spiritu in terra, vt ait in septimo Possidonius. Esse autem illius plura genera, terra motus, hiatus, illuuiēs, ebullitiones. Placet autem eis & ordinem ita se habere. Terra mediam centri rationem obtinere, post quam globosam aquā, & ipsam idem habere centrum cum terra. Ita vt in aqua terra sit, post aquam aërem sphaera instar. Esse autem in cælo circulos quinque. Ex his primū septentrionalem qui semper appareat. Secundum tropicum æstiuum. Tertium æquinoctialem. Quartum hyemalem tropicum. Quintū antarcticum qui non appareat. Dicuntur autem παρὰ ἄλλοι, quia non *scinuicē conueniunt. Describitur tamen circa eundem polum. Porro Zodiacus circulus obliquus est, equidistans. Quinque autem sunt Zone super terram. Prima septen-

F 3

E 10

adde græco ἀντι-
πάλως.
recte interpret
πάλως πρὸ ἀ-
πάλως legit.

πάλως πρὸ ἀ-
πάλως legit.

μη τυγχάνου
ἐργασίας.

lege græcè ἀρρω-
γος αἰσὸ πρὸς
οὐρανὸν. malle.

πρὸ συμβαίνουσα
melius συνβα-
ννοσι V. G.

rionalis super arcticum circulum rigore frigoris inhabita-
 bilis. Secunda temperata. Tertia nimia vi æstus inhabita-
 bilis, quæ torrida dicitur. Quarta temperata. Quinta austra-
 lis itidē frigore inhabitabilis. Opinantur itē naturam ignem
 esse artificialem suo itinere ad generationem tendere. Id autem
 esse spiritum ignis speciem artisq; præ se ferentem. Ani-
 mam vero sensibilem, eamq; esse nobis insitum et ingenitum
 spiritum, ideo & corpus esse, ac durare post mortem, * esse
 tamen obnoxium corruptioni. Ceterum vniuersi animam esse
 incorruptibilem, cuius partes sunt animantium anima. Ze-
 no autem Citricus, & Antipater in libris de anima, & Pos-
 sidonius animam spiritum calidum dicunt. Hoc enim spirare
 nos atque ab ipso moueri. Cleanthes quidem omnes perdu-
 rare, donec calore destituantur. Chrysippus verò solas sapien-
 tium. Partes autem animæ octo esse dicunt, quinque sensus,
 & quæ nobis insunt seminales rationes vocem præterea, &
 sermonem. Videre autem cum id quod inter visum subie-
 ctumq; lumen est, in conu intenditur speciem, ut Chrysippus
 in secundo Naturalium ait. Apollodorus aëris illam partem,
 quæ conu speciem habet prope visum: Basim verò prope id
 quod cernitur fieri: quemadmodum per virgam verberato
 aere, quod videtur ibi manifestum esse. Porro audire cum is
 medius inter loquentem, & audientem est, aer verberatur
 orbiculariter, deinde agitated auribus influit, quemadmodum
 et cisternæ aqua, per orbis iniecto agitur lapide. Somnum
 verò fieri, cum is sensus circa principale soluitur. Causas ve-
 rò perturbationum reddunt eas, quæ circa spiritum sunt con-
 uersiones. Semen autem esse dicunt, quod eiusmodi gignere
 potest, à quibus quoque ipsum discretum sit. Porro hominis
 semen quod emittit homo, vnà cum humido animæ commi-
 sceri partibus, pro cōmixtione rationis parentum. Id autem
 Chrysippus in secundo Naturalium ait spiritum esse secun-
 dum

vñ dicitur v. c.
 non est melius

dum substantiam, idq; ex iactis in humum seminibus con-
 stare, quæ cum antiqua fuerint, non iam nascuntur, quod
 scilicet expirauerit illorum virtus. Atq; ex omnibus corporis
 partibus defluere id ait Sphærus. Omnes ergo gignere corpo-
 ris partes. Porro fœmina semen infœcundum esse aiunt, im-
 becillumq; & modicum, & aqueum ut Sphærus ait. Prin-
 cipale verò potissimam ac propriè esse animæ partem, in qua
 imaginationes appetitusq; gignantur, atq; vnde sermo red-
 datur. Id autem in corde esse. Sed enim ista secundum illos de
 rebus naturalibus, quantum sufficere ad præsentis operis cō-
 pendium arbitrari sumus hæctenus sum dicta. Quenam ve-
 rò sint in quibus illorum sententia differant, breuiter adno-
 tandum. Aristoteli Chius Phalantusq; cognomento Siren, sinem
 esse dixit ad aliquid inter virtutes ac vitia indifferenter vi-
 uere, nullam quamlibet modicam varietatem relinquendo,
 sed se æqualiter in omnibus habendo. Esse autem sapientem
 præclaro histrioni similem, qui siue Therpsita, siue Agamem-
 nonis personam sumat, vtrunq; decentissimo gestu imitatur.
 Naturalem item ac rationalem locum sustulit, dicens alte-
 rum quidem esse supra nos, alium verò nihil ad nos. Solam
 autem quæ mores instituit partem ad nos pertinere. Similes
 autem esse orationes dialecticas dicebat aranearum telis, quæ
 & si quid artificiosum indicare videantur, inutiles sunt.
 Virtutes quoq; neq; multas inuexit, ut Zeno, neq; vnā quæ
 multis appellatur nominibus, ut Megarici, sed & id quoque
 quod ad aliquid habere dicitur. In hunc autem modum philo-
 sophans, atque in Cynosarge differens obtinuit, ut secta pro-
 pria inuentor diceretur. Milciades deniq; & Diphilus Ari-
 stonij appellabantur. Erat autem illi magna persuadendi vis,
 plebiq; se maximè accommodabat. Vnde & de illo Timon ait:
 Καὶ τῆς Ἀγίσων ὁ γέννης ἀπὸ αἰμύλης ἔλκεν. hoc est,
 Quidam & Aristonis natus de stirpe disertis.

recte, v. c. dicitur
 pro 152em.

Congressus autem Polemoni, ut Diocles ait Magnesium, cum Zeno longum incurrisset morbum, sententia decessit. Maxime autem Stoico dogmati ille intendit animum, quo dicunt sapientem esse * opinabilem. Cui Perseus reluctatos geminos fratres induxit, ut alter ex his illi depositum daret, alter deinde reciperet, atque ita haerentem coarguit. Exercebat autem aduersus Arcefilaum inimicitias. Vnde cum vidisset taurum monstruosum matricem habentem: Me miserum, inquit, datum est Arcefilao epicherema aduersus euidentiam. Academico cuiquam quicquam se comprehendere neganti: ergo ne, inquit, hunc diuitem iuxta te sedentem vides? negante illo:

Τὸ σ' ἐτύφλωσεν, ἔφη, τίς ἀνείλετο λαμπράδ' αὐγάς;
Hoc est,

Quid caecutis, ait, oculis quis lumen ademit? Feruntur eius ista volumina. Exhortationum libri duo, de Zenonis dogmatibus dialogi, de scholis sex, de sapientia exercitationum septem, Amatoria exercitationes, commentaria de mani gloria, commentaria x xv. commentarij tres, de visu undecim, aduersus oratores, aduersus Aleximum rescripta, aduersus dialecticos tres, ad Cleanthen epistolarum libri quatuor. Panatius autem & Sosicrates solas epistolas ipsius esse dicunt, cetera Peripatetici Aristonis. Hunc fama est, cum caluus esset, astum solis excepisse capite, atque ita vita functum esse. Lusimus autem & in ipsum hoc modo, Choliambico carmine:

Τὶ δὴ γέρων ἂν καὶ φίλαντος Ἀγίστων
Τὸ βρέγμα δάκρυς ἠλίω κατοπιήσου;
Τὸ γὰρ τὸ φερμὸν πλεῖον ἢ δέον ζῆτῶν
Τὸν ψυχρὸν ὄντως εὐρες οὐ θέλων ἄδην. hoc est,
Quid iam senex, & exosus senem Aristonem
Soli coquendum sinciput dabis caluum?

Atqui

* δ' ἔστ' ὀν.

in graeco dele
τῶν.
χρησιμῶν ἰσὶ adde
g' acc.

Atqui calorem cum vltra quam est satis quæris,
In frigidum incidisti vel nolens Orcum.

Fuit autem & alius Aristoxilietes Peripateticus, alius item In manuscriptis
musicus Atheniensis. Quartus tragicus Poëta. Quintus A- I' ἄλλ' ἦν.
5 laensis qui artes Oratorias scripsit. Sextus Alexandrinus
Peripateticus.

HERILLVS.

Herillus * Carthaginensis sine scientiam dixit, quod est
semper viuere, cuncta referendo ad viuendum cum sci-
10 entia, ne ignorantia deiciamur. Esse autem scientiam habi-
tum ex fantasiarum acceptione, non verbis explicabilem.

Aliquando dicebat nullum esse finem, sed secundum casus
varios & res immutari, ut si idem es & Alexandri fiat sta-
tua, & Socratis. Differre autem finem & eam quam dicit

15 fini subiectam. Hanc enim & eos qui sapientes non sunt cons-
piciari, illum neminem nisi solum sapientem. Quæ autem
inter virtutem, & vitium sint, indifferentia esse. Sunt eius
libri breues quidem, sed succi ac sensus pleni, continentque
contradictiones aduersus Zenonem. Fertur cum puerum

20 complures adamasse, quos Zeno cum vellet auertere, tonde-
re coëgit Herillum, illosque ab eo auertit. Sunt autem eius li-
bri de exercitatione, de perturbationibus, de opinione, le-
gumlator, obstetrilius, Antipheron, præceptor, parans, diri-
gens, Mercurius, Medea, dialogi quæstrionum moralium.

25 Dionysius verò qui Metathemenus appellatus est, finem di-
xit voluptatem. Nam cum in oculorum dolorem incidisset,
eo cruciatus acriter, dolorem dicere noluit indifferentem.

Erat autem Theophanto patre natus, & ciuitate Heraclia,
atque ut ait Diocles, primò quidem audiuit Heraclidem ci-
30 uem suum, deinde Aleximum ac Menedemum, postremò Ze-
nonem. Principio quidem studiosus admodum omnigenis se
poëmatis addixerat. Aratum tamen carius amplectebatur,

V 5 quem

Pro Carthagi-
nensis v. c. K. ed.
xii d' ἄλλ' ἦν legit.

quem & imitari satagebat. Demum cum discessisset à Zenone, sese ad Cyrenaicos contulit, ac palàm iustra ingrediebatur, ceteraq; sub omnium gerebat oculis quae ad voluptatem pertinerent. Cumq; ad octogesimum vitae annum pervenisset, inedia consumptus interijt. Circumferuntur autem 5 eius libri, de sedatione perturbationum duo, de exercitatione duo, de voluptate quatuor, de divitijs et gratia & cruciatu, de hominum usu, de felicitate, de antiquis regibus, de his quae laudantur, de barbaricis cōsuetudinibus. Et isti quidem qui à Stoicis decretis deviauerunt. Successit autem Zenoni 10 Cleanthes, de quo dicendum nunc est.

CLEANTHES.

Cleanthes Phanijs filius, Afsius, vt Antisthenes ait in successioneibus, primum quidem pugil fuit: profectus aut Athenas drachmis quatuor instructus, vt quidam aiunt, 15 congressusq; Zenoni studiosissimè philosophatus est, inq; eiusdem decretis perstitit. Memoriae proditum est ipsum laboriosissimum fuisse, & adeò vt inopia cogente mercenariam faceret, ac noctu quidè in hortis hauriret aquas, interdum autem operam studijs liberalibus daret, vnde et ορεάωντας, hoc 20 est, exhauriens puteos appellaretur. Aiunt illum eū pertractus esset ad iudicium redditurus rationem, quod aded robustus, ac tam boni habitus viueret, hortulano apud quem id muneris implebat, ac muliere apud quam farinas pinsebat, testibus victus sui absolutum esse, Areopagitasq; admiratos, 25 decem illi minas dari censuisse: Zenone autè accipere illum vetuisse. Aiunt autem & Antigoniū ter mille dedisse. Item cum ad spectaculum quoddam puberes duceret venti flatu enudatum esse, ac sine tunica apparuisse. Qua ex re plausu exceptū atque ab Atheniensibus fuisse veste donatum, vt ait 30 Demetrius Magnesium in equiuocis. Admirationi igitur ob eam quoq; rem habitus est. Aiunt Antigoniū auditore illius, cum

ἄς πρὸς νόον
ἀστυε λέγο.

cum rogaret quam ob rem hauriret, audisse, num solū haurio? nunquid non fodio & rigo, & omnia facio philosophia causa? Zeno enim illū ad id exercebat, iubebatq; obolū sibi ex labore asferre. Coactā aliquando stipē in medium famissiarium intulit dicens, Cleanthes quidè Cleanthem aliū possit 5 nutrire, si vellet. Qui verò vnde nutriatur assatim habet, ab alijs querūt quae sunt ad vsum vitae necessaria, & quidè remissius philosophātes. Ea igitur ex causa alter Hercules Cleanthes dicebatur. Erat illi quidè eximium studiū, ceterū ingenium obtusum atq; tardissimū. Eā tamē tarditatē ingenij labo 10 re, studio, ac diligentia vincebat. Vnde et de ipso sic Timō ait,

Τίς δ' ἄστος κτλ. ὃς ἐπιπλεῖται σίχας ἀνδρῶν οὐτῶν.
Μωλύτης, ἐπέων φίλος, ἀστος, ὄλμος ἀτολμος; id est,
Afsius iste aries quis nam est, qui circuit omnem

15 Turbam, verbosusq; senex, pistillus, hebesq;?

Cumq; à discipulis dicerijs incessetur, tolerabat: & cum audiret, asinus, non abnuebat, dicens solū se ferre posse Zenonis sarcinā, Cum aliquando probro illi daretur, quod esset timidus, At ideo, inquit, parum pecco. Suam verò inopiam

20 *diuitum opibus praeferens, dicebat, dum illi pila ludunt, ego duram ac infrugiferam humum exerceo. Sepe cum foderet seipsum increpabat. Quem audies Aristo, quem, inquit, ob- 25 iurgas? Et ille ridens, senē, inquit, canū quidem, sed excordem & amentō. Cum diceret quidā Arcefilaum vitae officia

negligere, quiesce, inquit, neq; vituperes. Ille enim est i verbis officium tollit, operibus tamen cōmendat. Ad quē Arcefilaus, nō, inquit, adulationes admitto: & Cleanthes, At e- 25 quidè, ait, adolor, qui dixi alia te facere, alia dicere. Rogāte quodā quidnā filio crebro ingerere deberet, illud ait Electra,

30 Σίγα σίγα κλεπὸν ἵχνος. hoc est,

Tace tace tenue vestigium.

Lacone quodam dicente, laborem esse bonum, gestiens ait,

Αἴμα-

V. C. λευκὸν
habet.

Αἷματ' ἔϊς ἀγαθὸν φίλον τέκος. hoc est,
Sanguine mi fili es generoso.

* μπισμοῦς.

Dicit autē Hecato in vsibus, cūm ad cum formosus quidam
adolescens dixisset, si pulsans ventrem ventriχ at, num &
pulsans coχas coxiχ et, dixisse, hābe tu adolescens *cocci- 5
χationes, voces proportionales, proportionales res omnino
non significāt. Adolēscenti cuidam differens, an sentiret ro-
gavit, annuente illo, cur, inquit, ego te sentire non sentio?
Sofitheo poēta in theatro coram se dicente:

Οὗς ὁ Κλεάνθης μωρία βονλατεῖ, hoc est,

10

Quos Cleanthus insania exagitat.

Eodem vultu & habitu perstruit. Qua ex re permoti audi-
tores huic applaudentes Sofitheum abiecerunt. Agente illo
penitentiam, quod illum hoc maledicto inceχisset, respon-
dit dicens, indecens esse Liberum patrem atque Herculem 15
ἀ ποῖtis illudi, nec irasci, se autem leui maledicto indignari.
Dicebat Peripateticis idem accidere quod literis, quae cūm
bene sonant, seipsas tamen non audiunt. Ferrur cūm diceret
secundum Zenonē ex specie comprehendi posse mores, adu-
lescentes quosdam scurras adduxisse ad illum libidosum 20
rusticum callis duratū, & illum, vt de more eius sententiam
ferret rogasse, illum cūm aliquādiu hesisset, iussisse abire ho-
minem. Vt verò abibat, cœpit sternutare: ad hęc, habeo illū,
inquit, Cleanthes, mollis est. Cuidam soli secum loquenti,
homini, inquit, loqueris non malo. Exprobrante quodam se- 25
nectutem, & ego, inquit, abire volo. Cūm verò me sanum
omni ex parte considero, scribentemq; ac legentem, rursus
maneo. Aiunt illum quae *ἀ Zenone audierat testē boum q;
ofibus inscribere solitū, cūm pecunijs careret quibus chartas
emere posset. Hoc vita instituto clarus obtinuit vnus ex 30
multis, vt Zenoni succederet. Et quidem cūm plures essent
illius memorabiles discipuli Zenonis. Reliquit autem pul-
cherri-

παρα τὸν non
αὐτὸν λέγε
in greco.

cherrimos libros, qui sunt ferè de tempore, de physiologia
Zenonis 1 1. Heracliti expositionum libri quatuor, de sen-
su, de arte, aduersus Democritum, aduersus Aristarchū, ad-
uersus Herillum, de * appetitione duo, antiquitatū, de dijs, * ὀργμῶς.
5 de Gigantibus, de Hymenaeo, de poēta, de officio tres, de con-
silio, de gratia, exhortatorius, de virtutibus, ars amatoria, de
honore, de gloria, de ingenio, de Gorgippo, de inuidētia, de
amore, de libertate, politicus, de consilio, de legibus, de iudi-
cando, de instituto, de oratione tres, de fine, de honestis, de a-
10 ctis, de scientia, de regno, de amicitia, de symposijs, quod ead-
em sit virtus viri & scemina, quod sapientis philosophari,
de vsu duo, de voluptate, de proprijs, de ambiguis, de diale-
ctica, de modis, de pradicamentis. Hęc ab illo scripta sunt.
Moritur autem hoc modo: Tumuit illi ac putruit gingiua,
15 medicis autem intercedentibus, biduum totum cibo absti-
nuit, atque in tantum conualuit, vt medici illi omnes con-
suetā permitterent. Ea illum licentia minimè vsūm fuisse,
sed & contrā sine cibo perstitisse dicentē iter iam sibi *con-
fectum esse, atque ita inedia consumptū exhalasse animam,
20 cūm vt quidam volunt, Zenonis aquasset annos, audisset q;
illum annos xviii. Lusimus & nos in eum hoc modo: xvi iiii.

Αἰνῶ Κλεάνθην, ἀλλὰ μάλλον ἀτῆλιν.

Ἰδὼν γὰρ αὐτὸν πρέσβην ἐκ ἡνέσχετο

Μὴ ἔ ποδ λοιπὸν εἶνεσιν ἐν φθίλοῖς ἔχειν

25 Τοσῶτον ἐνθλῆσαντα τῷ βίῳ χρονον. hoc est,
Miror Cleanthem, laudo sed ditē magis,
Nam vt vidit illum iam senem, vltra non tulit
Tandem quietem quin vel mortuo daret,
Qui tantum aquarum exhauserat dum viueret.

30

S P H A E-

S P H A E R V S.

HVnc, vt prædiximus, post Zenonem audiuit et Sphærus Bosphoranus, qui cū in liberalibus studijs profecisset, Alexandriam ad Ptolemaum Philopatera se contulit. Orto autem sermone aliquādo de opinatione sapientis, Sphæroꝝ illum negāte opinari, volens illum rex arguere, mala punica cerea inſit apponi. Sphæro autem decepto, exclamauit rex, fallaci illum dicens conſenſiſſe fantaſia. Ad quem Sphærus promptè ac paratè ſic reſpondens, ait, conſenſiſſe non eſſe ea mala punica, ſed probabile eſſe, mala punica eſſe. Differre autem cōprehensibilem fantaſiam à probabili. Mneſtrato ſe accuſanti quod Ptolemaum non dixit regem eſſe: At, inquit, eiꝝmodi cūm ſit, regē quoq; eſſe Ptolemaū dico. Scripſit autē iſta volumina: de mundo duo, de elementis ſemis, de fortuna, de minimis, aduerſus atomos & ſumulaera, de ſenſibus, de Heracliti quinq; diatribis, de morali inſtituto, de officio, de appetitione, de perturbationibus duo, de regno, de Rep. Laconica, de Lycurgo & Socrate tres, de lege, de diuinatione, dialogos amatorios, de Eretriacis philoſophis, de ſimilibus, de diſſinitionibus, de habitu, de his quibus contra dicitur tres, de oratione, de diuitijs, de gloria, de morte, artis dialectica duo, de prædicamentis, de amphibolijs, epiſtolas.

C H R Y S I P P V S.

Chrisippus Apollonij filius Solenſis ſeu Tarſenſis, vt Alexander in ſucceſſionibus ait, diſcipulus Cleanthis fuit. Hic primum lancea exercebatur, poſtea verò Zenonis ſiue Cleanthis, vt Diocles & plurimi tradūt, auditor fuit: à quo adhuc viuente receſſit. Nec in philoſophia mediocriſ fuit, vir ingenioſus ac acutiſſimus in omni genere orationis, adeo vt in plerisque diſſentiret à Zenone atque à Cleanthe ipſo, cui ſepenumero dicebat, ſolius ſe dogmatum doctrina indigere.

Nam

εἰς λαοὺς non λαο-
2ων.

Nam probationes ſe reperiturum. Quoties verò aduerſus illum diſſerendo egiſſet, penitentiā tantā ducebatur, vt crebro diceret,

Εγὼ ὅ τ' ἄλλα μανέριος πέφυκ' ἀνὴρ,

5 Πλὴν εἰς Κλεάνθου, τὸτο δ' ἐν εὐδαίμονῳ. hoc eſt, Equidem aliās vir ſum fortunatus, præterquā in Cleanthem, in hoc felix non ſum. Aded autem in dialectica inſignis fuit, tantūq; apud omnes eſtimationis, vt pleriq; dicerent, ſi apud deos vſus eſſet dialecticæ, non futuram aliam, 10 quā Chryſippeam. Ceterū cūm eſſet rerū ſacundiſſimus, non vſque adeo dictione clarus fuit, laborioſq; patientiſſimus ultra omnes fuit, quod ex eius voluminibus cōſtat, quæ ſunt numero ſeptingenta quinq;. Ea verò tam multa conſcripſit, vt de eadem re ſæpe ſcribere aggredereſ, omneq; quod in- 15 cideret mandaret literis, ac ſæpe emendaret, magnaꝝ teſtimoniorum nibe vteretur. Aded verò id in conſuetudine habuit, vt cūm in quibusdam opusculis Euripidis Medeam totam inſeruiſſet, & quidam habēs librum in manibus interrogaretur, quid' nam ineſſet, Chryſippi, inquit, Medea eſt. 20 Apollodorus quoq; Athenienſis in collectione dogmatū, cūm vellet aſſerere quæ Epicurus viribus ſuis fretus conſcripſiſſet, abſque cuiuſpiam adminiculo, eſſent incomparabiliter plura quā Chryſippi opera, * ſic ad verbum dixit. Nam ſi quis tollat de Chryſippi libris quæ aliena ſunt, vacua illa charta 25 relinquetur. Ita Apollodorus. Ceterū anus quædam quæ illi aſidebat, auctore Diocle, dicebat quingētos illum verſus quotidie ſcribere ſolitum. Hecato autem * veniſſe eū ad philoſophiam dixit, cūm illius patrimonium in regnū vſum inſumptum eſſet. Erat autem imbecillo, tenuiq; corpusculo, vt 30 ex eius imagine, quæ in Ceramico eſt, videre licet, quæ ſerme à vicino equite occulitur. Quocirca illum Carneades καὶ τὸν εἰπὸν vocabat. Et cūm probro daretur quod apud Ariſtonē

cum

*πεπεθεῖται.

Adde græco hæc
 φησὶν ἕτας αὐ-
 τῆ δὲ εἰ. εἰ γὰρ
 τὸς ἀφελεί τῶν
 χροσίου βε-
 ῖλια ὄσα.
 ἡ εἰν. v c.

cum plurimis nō se exerceret, Equidem, inquit, si inter plurimos intenderem, nunquam philosopharer. Ad dialecticum Cleanthi imminentem, eiq; calidas conclusiunculas tendentem, Desine, inquit, grandem natu à gratuitis rebus abducere. Nobis autem iunioribus ista propone. Rursus ubi quis quippiam rogaret illum, seorsum modestè illum alloquebatur. Vbi verò conspexit accedentem turbam, contendere cœpit:

Οἱμοι, inquit, καθήντη δμμα σὸν ταρασσεται,
Ταχὺς ἢ μελέθε λύσαν, αρετίως φρονῶν. hoc est, 10
Aspectus hei me frater turbatur tuus.

At tu furorem pone, rectè vt sentias.

In potationibus autem quiescebat, crura tamen agitans, ita vt ancilla diceret, Chrysippi sola crura ebria esse. Aded autē alta de se sentiebat, vt cum rogaretur à quodam cui cōmēn- 15
daret filium, dixerit: mihi. Nam si quempiam me excellere putarem, ipse apud eum philosophia darem operam, vnde de ipso dictum aiunt:

Οἷος πέπτυσθ, λοιποὶ ἢ σμιαὶ ἀίτουσι.
Εἰμὴ γὰρ ἦν Χρῦσιππος ἐκ ἀνῆυς τοῦ. hoc est, 20
Hic solus sapit, ast alij velut umbra feruntur.

Et, nisi Chrysippus fuisset, porticus non esset.

Tandem verò Arcesilao & Lacyde, vt Sotion in VI II. ait, in Academiam aduenientibus se ad philosophandum cōiunxit. Quam ob causam & contra consuetudinem & pro ipsa 25
differuit, & de magnitudinibus ac multitudinibus, Academicorum argumentis vtens. Hunc cum in cantu exerceretur, Hermippus ait, à discipulis ad sacrificium vocatū fuisse, ibiq; cum oblatum dulce merum hausisset, angustijs spiritus fatigari cœpisse, atq; ita demū quinta die defunctū esse, cum 30
septuaginta et tres vixisset annos, olympiade, vt ait Apollodorus in chronicis, CXLIII. Et in hūc est nostrū epigramma:

Ιαργ-

Ιαργίασε βαύχων ἐκπιῶν χανδὸν
Χρῦσιππος, οὐδ' ἐφείσατ', ἢ ἢ τῆς σοῦς,
Οὐδ' ἦς πάτρης, ἢ τῆς ψυχῆς ἀλλ' ἦλθε δῶμ'

Ες ἀίδεω. hoc est,

5 Vertigo cepit, cum bibisset affatim,
Chrysippum, & haudquaquam, suam vel porticum
Curauit, aut se, aut patriam, sed inferos

Recta subiuit.

Sunt qui dicant risu effusum expirasse. Nam cum asinus
10 manducaret ficus, anicula dixisse vinum asino sorbendum
daret, nimioq; risu occupatum, exhalasse animam. Videtur
autē aspernator immodicè fuisse, quod cum tam multa scripserit, nulli vnquā regi quicquam adscripserit. Sola autem
anicula contentus erat, vt etiam Demetrius in homonymis
15 ait. Denique cum Ptolemæus Cleanthem literis orasset, vt
vel ipse ad eum pergeret, vel quempiam ex suis mitteret,
Sphærus quidem profectus est, Chrysippus autem renuit.
Accersitis autem sororis filijs Aristocreonte & Philocrate
coactis discipulis primus ausus est sub diuo scholam in Lycio
20 habere, vt predictus Demetrius scripsit. Fuit autē & alius
Chrysippus Gnidius medicus, à quo Erasistratus testatur
multa didicisse. Alterq; huius filius Ptolemæi medicus, qui
calumniam passus, flagris cæsus, ac supplicio affectus est.

Alius item Erasistrati discipulus. Quartus Georgicorū scri-
25 ptor. Porro hic ipse philosophus quibusdā in hunc modum
interrogatiunculis vti solebat: Qui mysteria prophanis di-
cit, impius est. Dicit autem mysteria prophanis Hierophan-
ta. Est ergo impius Hierophanta. Item, est quoddam caput,
id autem non habes. Est autem caput aliquod, non ergo ha-
30 bes caput. Item, quod est in vrbe, id & in domo est. Non est
autem puteus in vrbe, nec in domo igitur. * Aliud, qui Me-
garis est, Athenis non est. Est autē homo Megaris, non igitur

* Adde versum
ex greco, et quo-
q; exciso greco.
ἀλλο, ἐστὶ τις κε
φαλή ἐκνήνη δ'
ἢ ἔχεις, ἢ ἐστὶ δ'
γέ τις κεφαλή,
ἢ ἐστὶ ἐκνήνη
κεφαλή.

X

est homo

est homo Athenis. Aliud, quod loqueris, id per os tuum transit, currum autem loqueris, currus ergo per os tuum transit. Rursum, si quod non amisisti, hoc habes, cornua autem non amisisti, habes ergo cornua. Atij Ebuludis hoc esse aiunt. Non desunt, qui & Chrysippum lacerent, dicentes illum complura turpiter obscenè scripsisse. Nam in eo opere, quod de antiquis physiologicis scripsit, sœda de Iunone fingit ac Ioue, ea dicens se excētis ferè versibus, quæ nemo nisi illoto ore dixisset. Turpissimam enim, aiunt, hanc fingit historiam, & si, ut naturalem laudat, *Iustrius tamen magis conuenientem quam dijs. Præterea & quæ apud eos qui * de tabulis scripserunt separata: neque enim apud Polemonem, neque apud Hypsicratem esse, sed ne apud Antigonum quidem, verum ab illo ficta esse. In libro autem de repub. matribus congregi & filibus & filijs. Eadem in lib. de his quæ per seipsa non sunt appetenda statim in principio. In tertio autem de iure ad mille versus defunctos etiam vocare iubet. In secundo autem de substantia & copia providere, dicens quo pacto sapienti quæstus sectandus sit, & cuius rei gratia sectandus. Nam si quidem ut viuatur, viuere indifferens est. Quod si ut fruatur voluptate, & ipsa indifferens est. Si autem virtutis causa, sufficit ipsa ad beatam vitam. Sunt autem perridiculi & quæstus huiusmodi. Quippe si à rege suppeditentur cedendum * illi erit necessario. Si autem ab amicitia proficiantur, venalis & quæstiosa erit amicitia. Sin verò à sapientia, mercenaria erit sapientia. Atque ista quidem sunt quæ insectantur. Quoniã verò clarissimi sunt illius libri, visum est in hoc loco eos generatim distinguere. Sunt autem isti logici loci, quæstiones, logica, philosophi, considerationum terminorum dialecticorum ad Metrodorum sex, de his quæ sunt in dialectica nominibus, aduersus Zenonem ars dialectica, ad Aristagoram vnum, coniuncto-

ἡμετέριον αἰσιν
* in greco lege
περι τῶν ἀποκεκλιμένων
ὑπερβαίνει.

lege grece αὐτῶν
non αὐτῶν.

vnum probabilium ad Dioscoridem quatuor. Logici modi eius qui circa res est, ordo primus, de proloquijs vnum, de non simplicibus proloquijs vnum, de connexo ad Athenadem duo, de his quæ negantur ad Aristagoram tres, de predicabilibus ad Athenodorum vnum, de his quæ dicuntur per priuationem, ad * theatrum vnum, * de optimis proloquijs ad Dionem tres, de differentia indefinitorum quatuor, de his quæ secundum tempora dicuntur duo, de perfectis proloquijs I I. Ordo secundus, de verò disuncto ad Gorgippidem vnum, * de vero coniuncto ad Gorgippidem quatuor, * diuisio ad Gorgippidem vnum, ad id quod de consequentibus est vnum, de eo quod est propter tria, ad Gorgippidem vnum, de possibilibus ad Clitum quatuor, ad id quod est de significationibus Philonis vnum, quæ nam sint falsa vnum. Compositio tertia, de præceptis duo, de interrogatione duo, de responsione quatuor, Epitome de interrogationibus, & epitome de responsionibus vnum, quæstionis duo, de responsione quatuor. Quarta compositio, de predicamentis ad Metrodorum decem, de rectis & obliquis ad Philarchum vnum, de coniunctionibus ad Apollinidem, ad Paphlum de predicamentis quatuor. Quinta constructio, de * quinque casibus vnum, de enunciatis secundum subiectum dissimilis vnum, de appellatiuis duo, de subinsinuatione ad Stesagoram duo, Logicum locum circa dictiones, & quæ ex his constat orationem. Compositio prima de * gentilibus enunciationibus sex, de dictionibus ad Sosigenem, & Alexandrum quinque, de inequalitate dictionum ad Dionem quatuor, de sortis quæstiuiculis ad voces tres, * de solæcisim vnum, de solæcisantibus orationibus ad Dionysium vnum, orationes præter consuetudines, dictiones ad Dionysium vnum. Constructio secunda de elementis orationis quinque, de constructione eorum quæ dicuntur quatuor, de constructione & elementis,

lege Stesagor.
* Adde greco, περι τῶν ἀριστῶν ἀποκεκλιμένων πρὸς Διόν. α, β, γ, περι τῆς διαφοράς τῶν ἀριστῶν α, β, γ, δ. περι τῶν κατὰ χρόνον λεγομένων α, β. * Adde greco περι ἀληθῆς συνημετέριον πρὸς γοργίπιδην α, β, γ, δ. in v. c. ἀίθεσις ἢ διαίθεσις est.

adde greco πέντε.

in greco v. c. est & venti debet, περι: θύεσσιν καὶ πᾶσι δυνάμειν. * Adde greco περι συνήθειαν ἢ.

eorum que dicuntur ad Philippū tres, de elementis ad Niciam vnum, de eo quod ad alia dicitur vnum. Compositio tertia aduersus eos qui nō diuidunt, duo, de ambiguis ad Apollam quatuor, de tropicis ambiguis vnū, de connexis tropica amphibolia * duo, ad id quod scripsit Panthodus de ambiguis duo, de introductione ad ambigua quinque Epitome ambiguum ad Epicratem vnū, coniuncta ad introductionem ambiguum duo. Logici loci ad orationes ac tropos.

Compositio prima ars orationum & modorum ad Dioscoridem quinque, de sermonibus tres, de modorum constantia ad Stefagoram duo. Comparatio tropicorum proloquiorum vnum, de reciprocis orationibus atque coniunctis vnum, ad Agathonem siue de sequentibus problematibus vnū, de conclusionibus ad Aristagoram vnum, quōd eadem oratio pluribus modis ordinetur vnū, ad ea quibus contradicitur quōd eadem oratio & collecto & non collecto construat modo duo, ad ea quæ obijciuntur syllogismorum solutionibus tres, aduersus id quod scripsit Philo de tropis ad Timostratum vnum. Logica coniuncta ad Timocratem & Philomatem duo, de orationibus & tropicis vnū. Compositio secunda de concludentibus orationibus ad Zenorem vnum, de primis et demonstratione carentibus syllogismis ad Zenonem vnum, de solutione syllogismorum vnum, * de fallacibus orationibus ad Pasylum vnum, de speculationibus syllogismorum, id est, de introductorijs syllogismis aduersus Zenonem IIII. de syllogismis secundum falsas figuras quinque, orationes syllogisticæ per resolutionem in his quæ demonstratione caret, id est, tropicæ quæstiones ad Zenonem & Philomatem vnum. Hic falsò videtur inscriptus. Compositio tertia de incidentibus orationibus ad Athenadem vnum falsò inscripta, orationes incidentes ad mesoteta tres, falsò inscripta, aduersus distinctiones Amenij vnum. Quarta compositio de ciuilibus que-

Hec in excuso desunt & deleta voce (εἰσαγωγῆς) adde αἱ β. τῶν τῶ ἀμφιβολῶν τῶ ἀνθιδου αἱ β, τῶ ἐπὶ τῆς εἰς τῶς ἀμφιβολίας εἰσαγωγῆς αἱ β, γ, δ, ε.

* Adde versioni, τῶ ἐπὶ τῶν τῶ τῶ τῶν καὶ ἀνακατασκευαστῶν συλλογισμῶν α.

in græco est β duo.

questionibus ad Meleagrum tres, sermones hypothetici in leges ad Meleagrum vnum, orationes hypothetica ad introductionem duo, orationes hypothetica speculationum duo, solutio Hypotheticorum Alexandri falsò inscripta, de expositionibus ad Laodamantem duo. Quinta compositio de introductione ad falsum ad Aristocreonem vnum, falsa orationes ad introductionem vnum, de fallaci ad Aristocreonem sex. Sexta compositio aduersus eos qui putant & falsa & vera esse, vnum, aduersus eos quippe qui per sectionem soluunt fallacem orationem ad Aristocreonem duo. Demonstrationes quōd infinita scindi non oporteat, vnum, ad ea quæ obijciuntur his, quæ contra sectionem infinitorum scripsit ad Pasylum, tres. Solutio secundum antiquos ad Dioscoridem vnum, de falsa orationis solutione ad Aristocreonem, tres. Solutio Hedylli hypotheticorum ad Aristocreonem & Apollam, vnum. Septima compositio ad eos, qui dicunt lemmata falsa habere fallacem orationem, vnum, de negatione ad Aristocreonem, duo, orationes negantes ad exercitationem, vnum, de * paruula oratione ad Stefagorum, duo, * de orationibus aduersus propinationes, & de quiescentibus ad Onetorem, duo, * de operto ad Aristobulum duo, de latente ad Athenadem duo. Octaua compositio de vtile ad Menecratem octo, de orationibus quæ ex infinito & definito constant ad Pasylum, duo, de vtile oratione ad Epicratem vnum. Nonæ constructio de sophisimatibus ad Heraclidem & Pollidem duo, de ambiguis dialecticis orationibus ad Dioscoridem quinque, aduersus Arcefilai artem ad Sphærum vnum. Decima constructio contra consuetudinem, ad Metrodorum quinque, de consuetudine ad Gorgippidem, septem. Logici qui extra predictas quatuor differentiæ sunt, quæstionesq; logicas sparsim continent non connexas & in cor-

* τῶ ἀμικρόν. Hæc adde græco, τῶ ἐπὶ τῶν εἰς τῶς ὑποθητικῆς λόγων, καὶ ἡ συλλογιστῶν τῶν τῶ τῶς οὐκ ἔστιν ἀπὸς οὐκ ἔστιν α, β. lege δ' ἀνεκατασκευαστῶν, non ἐκαστῶν καὶ μὲν α.

* Adde græco
ἡθικῶν λόγους τῆς
περὶ τῆς διαί-
τησεως τῶν εὐδι-
κῶν ἐπινοίας.

τῶν τῆς φιλίας.
* Aliae græco
ῶν τῶν περὶ ὁμο-
τροπῶν καὶ
γῆρας, β, γ, δ,
ε, ζ, ὁρῶν τῶν
κατατάξας ἀλ-
λάς τῆς γῆρας
περὶ μακροδω-
ρον α, β.

forte τῶν α.
in v. c. quoque
τῶν καὶ τῶν λόγῶν

ἀγχιμαίας.

in v. c. ἑὸν ἰ-
ψῶν.

pus redactas, de numeratis quaestionibus xxxix. Sunt omnia simul logicae partis volumina cccx. * Ethica rationis quae ad emendationem moralium notionum, ordo primus. Descriptio orationis ad Theosporum unum, morales quaestiones unum, probabiles maxime ad dogmata, ad Philomatem tres. Diffinitionum Rubani ad Metrodorum duo. Definitionum * rustici ad Metrodorum duo. Definitionum mediarum ad Metrodorum duo. * Definitionum ad Metrodorum per genera septem. Diffinitionum secundum alias artes ad Metrodorum duo. Ordo secundus de similibus ad Aristoclem tres. De diffinitionibus ad Metrodorum vii. Ordo tertius de his quae non recte diffinitionibus obijciuntur, ad Laodamantem septem. Probabilia ad diffinitiones ad Dioscoridem duo, de speciebus & generibus ad Gorgippidem duo, de diuisionibus unum, de contrarijs ad Dionysium duo. Probabilia ad diuisiones & genera & species & de contrarijs unum. Ordo quartus de etymologicis ad Dioclem septem. Etymologicon ad Dioclem iiii. Ordo quintus de prouerbijis: ad Zenodotum duo, de poematis ad Philomatem unum, quo modo oporteat audire poemata duo, aduersus Criticos ad Diodorum unum. Moralis * loci * circa communem orationem. & eas quae ex ipso constant artes & virtutes. Primus ordo aduersus rescriptiones ad Timonactem unum, quo modo singula dicimus & cogitamus unum, de cogitationibus, ad Laodamantem duo, de opinatione ad Pitonactem tres. Probatio contra id quod dicitur non opinaturum esse sapientem unum, de comprehensione & scientia & ignorantia quatuor, de oratione duo, de sermonis vsu ad Leptinam. Ordo secundus quod recte antiqui dialecticam * iudicent cum probationibus ad Zenonem duo. Dialectica ad Aristocreonem quatuor, de his quae dialecticis obijciuntur tres, de rhe-

5

10

15

20

25

30

de rhetorica ad Dioscoridem iiii. Ordo tertius de habitudine ad Cleontem tres, de arte & inertia ad Aristocreonem iiii. de differentia virtutum ad Diodorum iiii. quod virtutes aequales sint unum, de virtutibus ad Polidem duo. Morales loci de bonis & malis. Ordo primus de honesto & voluptate ad Aristocreonem decem. Probatio quod non sit voluptas finis quatuor. Probatio quod voluptas bonum non sit quatuor de ijs quae dicuntur.

Defunt in vetusto Codice hic quaedam, & versione similiter Lector, quod monere volui.

X 4

DIO-

PYTHAGORAS.

PACTENVS de Ionica philosophia quæ à Thaletè Milefio initium accepit, ac de viris qui in ea memorabiles fuere. Age verò iam & 10 de ea quæ Italica cognominata est loqui pergamus. Eius verò princeps fuit Pythagoras Mnesarchi annulorum sculptoris filius*, vt Hermippus ait, siue vt Aristoxenus tradit, * Tyrrenus ex vna insularum quas eiectionis Tyrrenis Athenienses possederunt. Sunt qui Marmacum 15 illius patrem, auum Hippasum & Eutyphronem at auum, Cleoniunq; abauum, qui Phliunte profugerit, dicant, habitasse Marmacum in Samno, atque ideo Pythagoram Samnium dici, inde migrasse Lesbū: ibiq; à Zoilo patruo Pherocydi Syre commendatum, tres subinde argenteos calices 20 fuisse fabricatum, eosq; singulis in Aegypto sacerdotibus dono dedisse. Habuit & fratres, maiorem quidem natu Eunonum, medium Tyrrenum, seruumq; Zanolxim, cui Getæ sacrificant, Saturnum, vt Herodotus ait, existimantes. Hic, vt prædiximus, principio quidem Pherocidem audiuit Syriū. 25 Post eius verò obitum profectus in Samum Hermodamanti iam seni Creophili nepoti se in disciplinam dedit. Cum autem esset iuuenis addiscendi studiosissimus, patriam linquens cunctis ferè Barbaris Gracisq; mysterijs initiatus est. De- 30 niq; Aegyptum petijt, quo tempore Polycrates Amasidi per epistolam illum commendauit, illorum linguam, vt Antipho tradit in eo libro quem de his qui in virtute principes fuerit scripsit

v. c. addit
1105.
Adde graeco τὸν
πυθαγόρα.

scripsit, edidit, atque apud Chaldaeos conuersatus est magis. Deinde in Cretam vna cum Epimenide descendit in Idæum antrum. In Aegypto quoque adyta ingressus est, deinde redijt Samum, offendensq; patriam à tyranno. Poly- 5 crate incubari, Crotonem in Italiam petijt, ibiq; leges Italis dedit, atque cum discipulis clarus habitus est, qui ferme trecenti rempub. praclare administrabant, ita prudenter, vt meritò ἀριστοκρατία, hoc est, resp. optimorum videretur. Refert Heraclides Ponticus hunc de se dicere solitum, quod 10 fuisset aliquando Aethalides, ac Mercurij filius putatus esset, Mercuriumq; monuisse illum* vt peteret præter immortalitatem quod vellet: petisse igitur vt viuens, & vita functus omnium quæ contingerent memoriam haberet. Itaque in vita meminisse omnium. Eandemq; memoriã & post mor- 15 tem reseruasse, atque aliquanto post in Euphorbum venisse, atque à Menelao fuisse vulneratum. Euphorbus autem dixit se aliquando Aethalidem fuisse, atque à Mercurio pro munere accepisse. vt anima illius perpetuo errore vagaretur, & in quas vellet* arbores, vel animantes* commigraret, 20 & quæ apud inferos anima omnia perpeffa esset, ac cetera anima quæ nam patiantur. Postea verò quam Euphorbus diem obiit, ingressam in Hermotimum ipsius animam, qui & ipse cum fidem vellet facere, Branchidas petijt, ingressus Apollinis phanum ostendit chypeum, quem illic Menelaus 25 affixerat. Ait enim illum cum ex Troia remeasset, Apollini sacrasse scutum iam putrefactum, solumq; perdurare eburneam faciem. Vbi autem & Hermotimus vita functus est, rursus in Pyrrhum Delium Piscatorè migrasse, illumq; omnia memorasse, vt primum Aethalides fuerit, postea Euphorbus, deinde Hermotimus, ac postremò Pyrrhus effectus sit, ac deinde post Pyrrhum factum esse Pythagoram, omni- 30 umq; meminisse quæ prædiximus. Plerique Pythagoram

Pythagore
σευχομεντος.
* lege ἐλεειναι.

Φυτὰ.
* lege ἀετιοειδὲς

nihil scripsisse tradunt, sed id stolidè putant. Nam Heraclitus Physicus apertissime de illo loquitur: Pythagoras Mnesarchi filius se historia rerum exercuit supra omnes homines, feligensq; hæc scripta suæ sapientiæ, multaq; peritiæ, & artis documentum dedit. Sic autem locutus est, quod cum de Natura Pythagoras scribere adorsus esset, ita in principio dixerit. Non per aërem quem spiro, non per aqua, quam bibo, non admittam huius sermonis vituperationem. Scripsit autem Pythagoras tria volumina de institutione, de ciuilitate, de natura. Quod autē nomine Pythagoræ legitur, 10

Lysidis Tarentini Pythagorici est, qui cum Thebas profugisset, Epaminonda præceptor fuit. Refert Heraclides Serapionis filius in Sotionis epitome scripsisse & illum versibus de toto, secundum item sacrum sermonem, cuius est mitiū,

Ω νεοι ελλα σέβετε μεθ' ησυχίας τάδε πάντα, hoc est, 15

O iuuenes tacita colite hæc pia sacra quiete,

lege ψυχῆς.

Tertium de anima, quantum de pietate, quintum Elothalem Epicharmi comici patrem, sextum Crotonem & alios. Porro mysticum sermonem aiunt Hippasii fuisse, qui in iniuriam Pythagoræ scripserit, plura item ab Astone Crotoniæ scripta Pythagoræ inscripta esse. Ait autem Aristoxenus complura mortalium dogmatum accepisse Pythagoram

v. c. τριετηρίαις.

à Themistoclea sorore. Ion autem Chius in triaginis ait ipsum cum poema quoddam scripsisset, Orphei titulum adnotauisse. Scopiadæ itidem ipsius esse aiunt, cuius operis initium est. Nullius rex egens esto. Socrates autem in successionibus ait, ipsum rogatum à Leonte Phlasiarum tyranno quisiuam esset dixisse Philosophus. Presentemq; vitam dicebat celebritati simillimā. Quemadmodum enim ad hanc alij certaturi, alij negotiaturi, alij optimi futuri spectatores veniunt, ita & in vitam alios quidem gloriæ mancipia nasci, & cupiditatis aucupes, alios verò veritatis studiosos, & ista

ista quidem sic se habent. Verum in tribus illis Pythagoræ opusculis quæ diximus, feruntur ista in vniuersum. Non permittit quenquam * pro se orare, quod ignoret, quid sibi expediat. Ebrietatem seorsum * perniciem vocat, omneq; minimum reprobatur dicens, non debere quempiam neque laborū, neque ciborum transgredi modū. Ac de Venereis sic ait: Venerea hyeme, nō estate faciendā, in autumno ac vere letius. Omni autem tempore esse grauiā & ad sanitatem * minime idonea. Rogatus quando esset concumbendum, tunc, inquit, 10 cum teipso infirmior fieri vis. Humanam etatem ita distinguit, puer viginti annos implet, adolescens viginti, iuuenis viginti, senexq; viginti. Sunt autē etates istæ & anni temporibus accommodatæ, veri puer, estati adolescens, autumno iuuenis, & hiemi senex. Adolescentem intelligit * puberem, 15 iuuenem virum. Primus autem Timæo auctore, amicorum omnia communia dixit, amicitiamq; equalitatem. Ipsi quoque discipuli facultates omnes in vni deponerant, communesq; faciebant, quinquennium item totum silebant, solū quæ dicerentur audientes, ac donec probarentur nunquam Pythagoram videntes. Hinc iam ad domum ipsius, aspectumq; admittebantur. Abstinebāt autem à sepulcro cypresino, quod inde sceptrum Iouis factum esset, vt Hermippus ait in secundo de Pythagora. Quin & venustissima forma fuisse traditur, adeo vt illum discipuli opinarentur Apollinem qui ex Hyperboreis venisset. Nudatum aliquando eius femur aureum apparuisse fama est, Nessumq; amnem cum transiret ab eo fuisse appellatum non desuere qui dicerent. Timæus quoque in decimo historiarum ait, dixisse illū, quæ cum viris habitarent, eas deorum nomine censeri 20 & nymphas, & deinceps matres appellari. Hunc & geometriam perfecisse, cum antea Mæris initia elementorum eius inuenisset, Anticlidæ auctor est in secundo de Alexandro, maximeq;

lege εἰς τὸ ὄρα-
σταί.
lege εἰς τὸ ἀνδ' εἰς δόξ

adde εἰς ἀνδ' ἀνδ'

* περιεχόντων

lege μεταίτι τῶν
λόγων.

* πωλεῖται.

maximeq; vacasse Pythagoram circa speciem ipsius arithmeticae, ac regulam quae ex vna chorda est, reperisse. ne medicinam quidem neglexit. Refert autē Apollodorus supputator becatombē illum immolasse, cum inuenisset trianguli quod ἄρθρον appellat, subiectum latus tantundem valere, quantum quae illum continerent. Et est epigramma sic se habens:

ἄρθρον.

*Ηνυκα Πυθαγόρου τὸ περικλεῖς, εὔρατο γράμμα
Κεῖν' ἐφ' ὄτρω κλεινὴν ἠγάγε βεθυσίλω. hoc est,
Pythagoras quondam dijs fecit nobile sacrum,
Inuenta est illi littera quaedam celebris.

10

Fertur & primus athletas aluisse carnibus, antea, vt in tertio comment. ait Phaurinus, caricis siccis & mollibus & tritico solitos corpora nutrire, vt ait idem Phaurinus in octauo Omnimoda historia. Alij verò Pythagoram, alium quendam alyptem athletas ita solitum * enutrire dicunt, non hunc. Quo enim pacto cum hic & necare vetuerit, sustineat gustare animalia quae cōmune nobiscum ius habeant anima. & istud quidem fabulosum. Nam reuera animatis abstinerē iussit, exercens atque assuesaciens mortales ad scilicet victum, vt cibos semper parabiles haberent, quibus igne ad coquendum opus non esset, quiq; aquam simplicem biberent. Hinc & sanitatem corpori, & ingenij acumen provenire. Denique aram Delij tantum Apollinis genitoris, quae post Ceratiniū est, adorare, quod frumenta & hordeum & placentas illi absque vsu ignis imponere ex more soleant, ceterum nulla iecinora, vt Aristoteles in Deliorum rep. testatur: primumq; hunc sensisse aiunt animam circulum necessitatis immutatē alius alias obligari animantibus, primumq; Graecis pondera & mensuras inuexisse, vt Aristoxenus musicus ait: Primum item vesperum atque luciferum idem sydlus dixisse auctore Parmenide. Adde verò admirari.

alij συνητάς.

Apollon ἠεὶ τρωπ.

t.oni

tioni omnibus fuit, vt dicerent familiares eius, Dei omnigenas voces. Ipse quoque scribens ait, post ducentos & sex annos ex inferis se ad homines venire. Itaque cum illo perdurabant, atque adibant illum disciplina studiorumq; causa & Lucani, & Picentes, Mesapij, & Romani. Erat autem ignotum Pythagoricum dogma vsque ad Philolai tempora. Hic enim tres libros illos praclaros euulgauit, quos Plato centum minis sibi emi per literas orauit. Neque verò pauciores sexcentis erant qui noctu ad illum audiendum confluabant. Ac si qui praesentia illius frui meruissent, scribebant suis tanquam magnum quiddam ac praclarum se adeptos. Metapontini nempe illius domum Cereris delubrum vocabant, vicumq; sacratum Musis, vt Phaurinus in omnimodis historijs tradit: dicel. utq; Pythagorici alij, non esse omnibus pandenda omnia, vt Aristo ait, in x. instituentium legum. Vbi et Xenophilum Pythagoricum interrogatum, quo pacto optimè filium erudiret, dixisse ait, si ex bene instituta ciuitate natus esset. Quin & passim per Italiam non paucos reddidit bonos & doctos viros. Zeleucum inter ceteros & Charondam legumlatres. Erat praeterea concilianda amicitia in primis studiosus, maximamq; in ea habebat vim. Ac si quem didicisset symbolis suis communicasse, eum continuò socium, amicumq; consciscibat. Erat autem ista illius symbola: Ignem gladio non fodiendum, stateram non transfiliendam, super chænice non sedendum, cor non edendum, onus vna tollendum, neque vna deponendum, stramenta semper habenda colligata, * Dei imaginem in anulo minimè circumferendam, olla vestigium in cinere confundendum, oleo sedem non tergendam, cōuerso ad solem vultu non mingendum, extra publicam viam nō eundum, non facile dextram iniiciendam, sub eodem tecto hirundines non habendas, quae sunt vnguibus recuruis aues non nutriendas, vnguium capillo-

Adde graeco εἰς δαυτοῦ ἰσῆτε εἰς εἰς οὐρα εἰς τὰ ἐπὶ φέρον.

pilorumq; partibus superfluis resectis non inuimendum
 neque insistendum, gladium acutum deuindandum. In finibus
 peregrinanti non redeundum. Erant autem hic eius senten-
 tia. Ignem gladio non fodiendum, potentium iram tumen-
 temq; indignationem non comouendam. In chœnice non se-
 dendum, ex aquo futuri habendam curam. Chœnix enim
 diurna esca est. Stateram non transiliendam, hoc est, aequum
 & iustum non transgrediendum. Cor non edendum, id
 est, animam angoribus doloribusq; non excruciamdam. Per
 id autem quod peregre proficiscēti minimè redeundum, ad-
 monebat, ne qui vita excessissent, eos vita cupiditate teneri
 non oportere, neque voluptatibus vita presentis manus dare.
 Ad hac & alia iam exponenda sunt, ne quid praterisse vi-
 deamur. Super omnia erythino & sepia vesci prohibebat,
 corde itidem ac fabis. Addit Aristoteles et vuluā & triglam. 13
 Solo melle siue fauo ac pane contentum vixisse quidam au-
 tumant, vinumq; interdum non gustare solitum. Obsoniū illi
 erat vt plurimum cruda vel elixa olera, marinis raro uteba-
 tur. Stola illi candida semper ac munda, stramenta q; item
 candida ex lana. Lineorum quippe vsus necdum ad illa loca 20
 penetrarat. Nunquam verò deprehensus est saturari, vel Ve-
 nereis rebus seu ebrietati operam dare. Risu abstinebat &
 facetijs & iocis, odiosisq; narrationibus. Iratus nunquam
 vel seruum vel liberum cadebat. Diuinatione ea sola uteba-
 tur que sit per auguria & vaticinia, minimum verò ea que 25
 sit per ignem, ture tantum excepto, sacrificijs utebatur ma-
 nimis. Sunt qui dicant solis gallis gallinaceis & hædis etiam
 lacteolis, quos teneros dicūt: agnis autem minimè. Ceterum
 Aristoxenus cuncta illum animata in cibum permisisse ait,
 boue aratore, & ariete exceptis. Dogmataq; ab ea que in 30
 Delphis est Themistoclea accepisse refert idem auctor. Hiero-
 nymus verò descendisse ad inferos, atque Hesiodi quidem
 animam

οὐρανὸν τῆς ἀδελ-
 φῆς θεοκλέους.

animam columna ærea vinculis adstrictam, stridentemq;
 vidisse, Homeri autem ex arbore pendentem serpentesq; illa
 circumdantes, propter ea que in dijs finxerat. Eos item cru-
 ciari qui suis vxoribus congregi nollent, eiusq; rei gratia à
 5 Crotoniatis honoratum. Aristippus autem Cyrenæus in libro
 de physiologia, ait illum Pythagoram idcirco appellatum,
 quod veritatem perinde atque Pythius ipse loqueretur. Fer-
 tur discipulos admonere solitus, vt ista quotidie cum domum
 ingrederentur dicerent:

10 Πῶν παρῆβλυ; τῆδ' ἐπέξαι, τί μοι θεῶν; ἐκ ἐτελέσθη; ἰ.

Quò es pratergressus? quid gestum in tēpore? quid non
 Cruentas hostias dijs offerri prohibebat, solamq; aram que
 esset sine sanguine adorandam: deierare itidem per deos ve-
 tabat. Quemque enim id studiosè curare oportere, vt ex vi-
 15 ta merito sibi fides haberetur. Seniores honorandos, quod
 tempore præcederet honorabilius existimantes, quemadmo-
 dum, in mundo occasu ortum, in seculo principium sine, in
 vita autem generationē corruptione. Deos quidem semideis
 in honore præferendos, hominibus autem heroas, parentes
 20 verò hominibus ceteris. Inuicem ea ratione conuersandum,
 vt ne ex amicis inimicos, verum ex inimicis amicos facia-
 mus. Proprium nihil arbitrandum, legibus opem ferendam,
 iniquitatem debellandam: mitem arborem non *violandam
 nec ledendam. Animal itidem quod hominibus non noceat.

αἰὲν φθίσιον.

25 Verecundiam & pietatem esse colendam. Risu aquè ac tri-
 stitia non indulgendum. Fugiendam carnis superfluam pin-
 guedinem. Itinerationibus remisè intētēq; vtendum. Exer-
 cendam memoriam. In ira nihil aut dicendum aut facien-
 dum. Diuinationem omnē honorandam. Cantibus ad lyram
 30 vtendum, laudēq; deorum virorumq; præstantium habendo
 rationabilem gratiam. Porro fabarum *interdicebat vsus, lege ἀπὸ ἐξ.

Ad hæc

* μη παροξύνει
 φθόνος non
 prominentes.

Ad hæc leuiiores ac modestiores fieri ventres, * atque aded
 que in somnis contingunt, imagines leues ac perturbatione
 vacuas reddi. Refert autem Alexander in successiōibus phi
 losophorum, & ista se in Pythagoricis commētijs notasse,
 principium quidem omnium esse vnitatem. Porro ex vni
 tate indefinitam dualitatem, veluti materiam auctori vni
 tate subiecisse. Ex monade verò ac inde terminata dualitate
 numeros gigni, ex numeris puncta, ex pūctis lineas, ex qui
 bus plana figura consistit. Ex planis autem solidas figuras,
 ex quibus item solida consistere corpora, quorum et quatuor
 elementa esse, ignem, aquam, terram, aërem, quæ per omnia
 se mutant ac vertant, ex quibus fieri mundum animatum,
 intelligibile, rotundum, mediam terram continentem, quam
 & ipsam rotundam esse & globosam, ac circum habitari.
 Esse autem antipodas, nobisq; obuersa vestigia premere. 15

* ἰσοκαίματα.

* Aequis etiam partibus mundo inesse lucem ac tenebras, ca
 lidumq; & frigidum, siccum & humidum. Ex eis dum ca
 lor obinet, æstatem, dum frigus, hiemen fieri. Ea dum aquis
 partibus sunt, optima anni tempora consici. Nam ea quæ
 viret, est veris grata salubrisq; temperies. Quæ verò decli
 nat, autumni est insalubris illa pars anni. Quod autem ad
 diem attinet, oriri quidem auroram ac vesperam occidere.
 Quocirca insalubriorem esse eum qui terra complectitur
 aëra, immotum ac morbidum, & quæ in illo sunt omnia esse
 mortalia. Summum verò semper moueri, & esse liquidissi
 mum ac saluberrimum, et quæ in eo sunt immortalia omnia
 atque iccirco diuina. Solem item & lunam & reliqua si
 dera deos esse, quippe in illis superare calorem, qui sit vita
 auctor. Lunam quoq; à sole illustrari, hominibusq; esse cum
 dijs cognationem, quod & homo caloris particeps sit. Vnde
 & deum nostri prouidentiam gerere. Fatū quoque omnium
 & eorum quæ sunt per partes administrandorum causam
 esse. 30

esse. Penetrare item à sole radium per aëthera frigidum &
 corpulentum. Vocat autem aërem frigidum aëthera. Hunc
 verò radium etiam profunda penetrare, atq; ideo viuificare
 omnia. Viuere item animo quæ calori participant, atq; ideo
 & plantas esse animantes, animā tamen nō habere omnes.
 Animam verò auulsionem aëtheris esse, * & calidi & frigidi
 ed quod sit particeps frigidi aëtheris. Differre autem à vita
 animam, esseq; illam immortalem, quandoquidem & id à
 quo auulsa est, immortale sit. Porro animalia ex se inuicem
 nasci seminali ratione, quæ verò è terra siant generationem
 non posse subsistere. Semen autē esse cerebri * stillam, quæ in
 se calidum contineat vaporem. Hæc verò dum infunditur
 vulua, ex cerebro saniem & humorem sanguinemq; pro
 fluere. Ex quibus caro, nerui, ossa, pili, totumq; consi
 stat corpus: ex eo autem vapore sensum atque animam
 constare. Formari autem primo quidem concretum, &
 compactum intra dies quadraginta, iuxta verò ratio
 nem harmonia, intra septem aut nouem, aut decem vt
 plurimum menses consummatum atque perfectum infan
 tem gigni. Habere autem in se omnis vitæ rationes, qui
 bus sua serie connexis contineri iuxta congruentiæ ratio
 nem, cum singula statutis temporibus accedunt. Sensum
 quoque communiter omnem, ac per speciem temperamen
 tum, vaporē esse quendam nimis calidum, atque ideo aërem
 aquamq; penetrare: affligi enim calidum à frigido. Nam si
 esset frigidus in oculis vapor, distaret profecto aduersus aërem
 similem. Nunc verò in plerisque, oculos solis ianuas appellat.
 Eadem & de auditu decreuit ac sensibus reliquis. Porro hu
 manam animam trisariam diuidit, in sensum & mentem, lege
 & iram. Sensus igitur & ira ceteras quoque animantes esse
 participes, mentem verò ad solum pertinere hominem. Esse
 autem principium anima à corde vsq; ad cerebrum, & eam
 quidem

* Adde græcō:
 καὶ τῆς θερμότητος
 καὶ τῆς ψυχρότητος
 τὸ συμμεμετρῆσαι
 ψυχρῶς αὐτὴν ἰσοῦσιν.

v. e. 5. αὐτὴν ἰσοῦσιν.

quidem qua sit in corde ipsius partem concupiscentiam esse. Mentem verò atque animam in cerebro constare. Guttas autem nosse ab his manare sensus. Ac partem quidem prudentiæ capacem esse immortalem, cetera verò mortalia, nutritivã ex sanguine animã, eiusq; rationes ventos esse. Ipsam 5 verò vnam cum suis rationibus esse inuisibilem, quòd ether quoque sit inuisibilis. Ceterum animã vincula venas esse & arterias & nervos. Vbi verò inualuerit & secum fuerit, quiescere, vinculaq; ipsius fieri rationes atque opera. Eie- Etam eam in terram in aère vagari corpori similem. Porro 10 Mercurium animarum questorem esse, atque ideo ductorem dici, ianiterem ac terrenum, quòd is ex corporibus, & ex terra, & mari animas immittat, & puras quidem atque purgatas in excelsum ducat. Impuras verò illis ne appropinquare quidem neque inuicem sibiipsis, ceterum vinciri a su- 15 rijs in fractis nexibus. Quin totum aéra plena esse animis, eosq; & demones & heroas existimari, atque ab his hominibus immitti somnia & signa atque morbos, neque solum hominibus, verum & pecudibus ac inmentis reliquis, atque ad hos referri lustrationes & * expiationes, ditinationem 20 omnem & vaticinia, & cetera id genus. Maximam verò eorum qua in hominibus fingi possunt, dixit animã esse, qua ad bonum induceret siue ad malum. Felicesq; ac beatos esse homines, quibus bona anima aduenerit. Eam verò nūquam quiescere, neque eundem fluxum obtinere. * Iustum item 25 vim habere iurisurandi, atque ideo & Iouem * iuratorem dici. Virtutem harmoniam esse, sanitatem præterea & bonum omne, atque Deum, idcõq; per harmoniam constare omnia. Amicitiam ut idem esse æquabilem congruentiam. Honores Djs exhibendos, heroas tamen haud æquo honore du- 30 cendos. Ceterum Djs semper quidem cū laudibus amictuq; candido, & casto corpore honores adhibendos, heroibus verò

ex

ex dimidio diei. Eam verò munditiem expiationibus lauacrisq; atque asperginibus fieri, vacando à funere & cubili & inquinamento omni, morticinisq; et pollutis carnibus abstinentendo, triglisq; ac sepijs, * ouisq;, & qua ex ouis nascuntur 5 animalibus, fabis quoque & ceteris qua prohibent, qui in templis mysteria ritusq; faciunt. Ait autem Aristoteles in libro * de fabis, ideo admonuisse illum fabis abstinentidum: siue 10 quòd pudendis similes sint, siue quòd inferni ianuis. Sunt enim infæcunde sola, siue quòd corrumpant, siue quòd nau- 15 tura vniuersi similes sint, siue quòd paucorū dominatu gaudent: nam his in suffragijs utebantur. Quæ verò ceciderint non tollenda, vt assuescatur non nisi moderatè edere. Porro Aristophanes heroum ait ea esse qua cadunt, dicens in heroicis: Ne gustato quidem ea qua intra mensam deciderint. 20 Gallo plumis albis abstinentidū, quòd Mensi sacer sit, ac simplex. Nam & horas significat. Pisces item non gustandos eos qui sacri sunt. Neque enim fas esse eadem Djs & hominibus apponi, sicuti nec seruis & liberis. Candidum quidem quòd est, ad boni pertinere naturã, atrum verò ad ma- 25 li. Panē non frangendum. Nam in vnum veteres amici coibant, quemadmodum nunc etiã Barbari, neq; diuidendum quòd illos in vnum cogat. Alij ad iudicium referunt quòd apud inferos sit. Alij quòd in bello formidinē faciat. Alij quòd ab hoc incipiat vniuersum, in solidariunq; figurari omnium 30 sphaera, planarum verò circulus sit. Senectutem & omne detrimento obnoxium pari ratione teneri. Iuuentutem ut idem & quicquid incrementa suscipit, idem esse. Sanitatē speciei esse consistentiam, morbum contra esse huius violationē: de sale quòd apponi conueniat idcirco statuit, quòd iustitiæ ad- 35 moneat. Hoc enim quicquid occupauerit seruat, et ex liquidis rebus aqua et mari sit. Hæc Alxæder in Pythagoreis reperisse se in cõmentarijs tradit. Eadē sermè Aristoteles.

X 2

Enim =

* ἀποκαθάρσις

* ἰουρατοῦ

Enimvero Pythagoræ ipsius gravitatem ac modestiam & Timon in Sillis, cum illum carpere instituisset, non reliquit intactam in hanc sententiam loquens, Pythagoram quoque magiæ insignem, opinione gloria gravitatisq; celebrè. Quod autē alius idem aliàs fuerit, Xenophanes in elegia testatur, 5 cuius est initium: Nunc * alia dicere aggrediar. Quod verò de illo dixit, sic se habet:

* Adde aut.

* κλη, παρ' αὐτοῦ.

Καί ποτ' ἐμιν συφελίζομένε σκύλακος * παρ' αὐτοῦ,
 Φασὶν ἐποικλιεῖσι καὶ τὸδε φάσθαι ἔωθ',
 Παύσαι μὲν εἰς ῥάπις' ἐπεὶ φίλε ἀνέρος ἔσι
 Ψυχῆ, πῶ ἐγνω φερεζαμένεσ' εἰόν. hoc est,
 Qui catulum duro miseratus verberare casum
 Cum, vt fama est, olim praterisset, ait,
 Desine, ne miserum cadas, nam charus amici
 Est animus, quod vox indicat ipsa mihi.

10

15

vesiculi sunt :
 ubi pro πρὸ ὀφθαλμοῦ
 lege πρὸ οὐλοῦ & ad
 (ρῶμας) adde
 παρ' αὐτοῦ.

Atque hæc Xenophanes sugillat * illum Cratinus in Pythagoricis atque in Tarentinis in hunc modum: Eis consuetudo est, si quem simplicem vndecunq; nacti fuerint ingressum experimentum facturum quantum illi dicendi viribus præstant, perturbare illum, obiectiombusq; versare, conclusionibus, inæqualitatibus, fallacijs, magnitudinibus, non inde e-
 mergere. Mnesimachus * Dalmoni, Pythagoreo more * soli
 immolamus inanimatum nihil, omnia comedentes, Aristophon in Pythagoreo instituto ait, quod cum descendisset in diætam eorum, qui apud inferos sunt, vidisse singulos, Pythagoricos verò multum omnino à mortuis differre. His
 quippe solis comiesci Plutonem ob pietatem dixit. Facilem
 aù Deum, si sordidus cibus adesse gaudet. Item in eodem: Comedunt olera & aquam in potu sumunt, pediculos & pallium atque squalorem nemo ex alijs perferre possit. * Moritur autem Pythagoras hoc modo: Confederat in domo Milonis cum socijs: eam verò domum quispiam ex his quos ille
 admit-

λαομακίοντι,
 & sunt quoque
 vesiculi ubique
 usq; additorum.

admittere noluerat, per invidiam incendit. Sunt qui Crotoniatas ipsos tyrānidis suspicione ac metu hoc perpetrasse dicant. Pythagoram igitur incendiij incommoda vitante, cum egrediretur comprehensum esse, & agro cuidam fabis pleno intrantem ibi constitisse ac dixisse, capi præstat, quāvis has dare pessum, cadidq; satius est, quāvis quicquam loqui, atque ita iugulum persecutoribus nudasse, compluresq; ex discipulis nam circiter quadraginta sequuti fuerant, fuisse in-
 teremptos, paucosq; effugisse, ex quibus Architus Tarentinus fuerit, & Lysis ille, quem supra memoravimus. Porro
 Dicæarchus Pythagoram in delubrum musarum, quod Metaponti est, confugisse, ibiq; cum quadraginta dies absque cibo perstitisset, defecisse ait. * Heraclides verò in epitome
 vitarum Satyri, illum postquā in Delo Pherecydi iusta persoluerat, redisse in Italiam, & cum in domo Milonis Crotoniata celebritate offendisset, Metapontum pervenisse, ibiq; cum vivere diutius noller, inedia vitam finisse. Hermippus autē ait bello inter Agrigentinos atque Syracusanos exorto, Pythagoram exisse cum socijs Agrigentinis opem laturum.
 Versis autem in fugam illum fabarum campum circuitisse, ibiq; à Syracusanis fuisse intersectum. Reliquos verò ad triginta quinque Tarenti fuisse crematos, cum primarijs civitatis contra ire vellent, atque ab eis in Reipublica administratione dissentiret. Aliud item quiddam huiusmodi de Pythagora Hermippus refert. Ait enim illum cum in Italiam venisset, subterraneam fecisse domum, matrig; mandasse qua contingerent, tabulis inscriberet, tempusq; adnotaret, deinde illum descendisse, ac dum rediret id matrem fecisse. Anno autem exacto ascendisse Pythagoram ex effossa domo
 squalidum ac macie confectum, aduocatq; concione dixisse ex inferis se ascendere, atque vt sibi fidem faceret, recitasse quicquid enuissset. Eos verò ys qua dicebantur affectos in

lege græcè ἡ ποσὶ κληιδ' ἔσ.

T 3

lacry-

lacrymas eiulatusq; prorupisse, Pythagoramq; iam diuini quippiam habere existimantes, vxores suas illi in disciplinam certatim dedisse, vt quidpiam ex illo addiscerent, easq; Pythagoricas vocatas esse. Hæc Hermippus. Erat autē Pythagora & vxor Theano nomine, Brontini Crotonia filia. **5**
 Hanc alij Brontini vxorem Pythagoræq; discipulā tradunt. Erat illi * & filia Damo, vt Lysis in epistola ad Hipparchū ait, de Pythagora in hunc modum loquens: Aiunt autem plurimi publicè te, id quod Pythagoras semper inhibuerat, philosophari, qui cum Damoni filia commentaria sua commendaret, iussit ne cui extra domum ea traderet. Ea verò cum ingenti pecunia posset illa detrahere, omnino noluit, inopiam quippe patrisq; monita auro pretiosiora censuit: idq; cum esset mulier. Fuit illi & filius Telauges, qui etiam patri successit, ac iuxta quosdam Empedoclis præceptor fuit. **15**
 Hippobotus autem Empedoclem dixisse ait de Telauge: Clara Theanus procles Pythagoræq;. Telauges autem ille nihil scripsisse fertur, at ipsius mater nonnulla. Rogata quando mulier à viro munda sit, dixisse ferūt, à suo quidem continuo, ab alieno verò nunquam. Ei verò que ad virum **20** ingrederetur, monebat vt cum veste & verecundiam poneret, exurgensq; denū cū ipsis illam vnā resumeret. Rogata quenam, hæc, inquit, per que mulier vocor. Igitur Pythagoras * iuxta Heraclidem Serapionis filium octogesimo atatis anno moritur, secundum propriam atatum descriptionem, **25** iuxta plurimos autem nonagesimo. Extant autem & que in hunc lusimus, sic se habentia:

Οὐ μόνος ἐμψύχων ἀλεχες χέρας, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς.

Τὶς γὰρ ὅς ἐμψύχων ἢ τὰ το Πυθαγόρα;

Ἀλλ' ὅταν ἐψηθῆ π, καὶ ἀψηθῆ, καὶ ἀλισθῆ

Δὴ τότε καὶ ψυχὴν ἐκ ἔχον ἐσδιόμεν. hoc est,

Haudquaquam solus tu animatis abstinuiſti.

Quisnam

¶ Adde græco: καὶ θυγατρί-

lege ἀ; μὴν.

Quisnam animata vorat, dic mihi Pythagora?
 Verum vbi quid tostum est, elixum, vel sale sparsum,
 Tunc edimus, quoniam spiritus omnis abest.

Item aliud in eundem:

5 Ἀλλ' ἢν Πυθαγόρας τοῖος σοφός, ὅσῃ μὲν αὐτὸς
 Μὴ φαίνειν κρεῖων, καὶ λέγειν ὡς ἀδύον.
 Σίλῃεν δ' ἄλλος ἀγαμαί σοφόν, αὐτὸς μὲν γὰρ
 Οὐκ ἀδικεῖν ἄλλος αὐτὸς ἔτ' εἶχ' ἀδικεῖν. hoc est, ἔτυξ'

Talis erat sapiens, vt nollet tangere carnes
10 Pythagoras, magnum & diceret esse scelus.
 Carnibus admiror socios quod pauit, & ipse
 Carnibus abstinuit, flagitium esse ratus.

Item aliud:

15 Τὰς φρένας ἢν ἐδέλης τὰς Πυθαγόρα νοῆσαι
 Ἀσπίδος Εὐφώρβου ἐλέφαν ἐς ἀμφαλόν.
 Φησὶ γὰρ, ἔτος ἐγὼν ἡμεῖς πρώτῳ βρότῳ, ὅσδε
 Ὅτ' ἐκ ἢν φάσκειν ὅτις ἐλὼ ὅτ' ἐλὼ. hoc est,

Respice in Euphorbi radiantia scuta renati,
 Pythagora mentem noscere quisquis aues.

20 Olim ego, dicit, eram mortalis, nec finit vnquam,
 Sive erat, haud vel erat, dicere semper, eram.

In eundem:

Αἰ, αἰ, Πυθαγόρας τί τῶτον κυάμους ἐσεβάσθης;
 Καὶ θάναθ' ἔπειτα φουτοῖς ἀμιμνῆσαι τοῖς ἰδίῳις.

25 Χαρίον ἢν κυάμων· ἵνα μὴ τέλεις ᾖ παλίσση
 Ἐξ Ἀγραγαλίνων κἀθῶν ἐνὶ Ἰριόδαφ. hoc est,
 Heu, heu Pythagoras quid vile legumen adorat?

Quem in proprijs fama est occubuisse fabis.

Nam ne forte fabas fugiens calcaret in agro,

30 Tandem Agragantino casus ab hoste perit.
 Floruit autē olympiade sexagesima, ipsiusq; schola durauit
 vsque ad nonam & decimam generationem. Postremi enim

Υ 4 Pytha-

Pythagoreorum fucere quos Aristoxenus vidit, Xenophilus Chalcidienſis ex Thuria, & Planto Philiaſius, & Eche crates, & Diocles, & Polimnaſtus, Phliaſii & ipſi. Erant autē auditores Philolai & Euryti Tarentinorum. Fuerūt autem Pythagora quatuor eodem ſere tempore, nec multum ab ſe inuicem diſtantes. Vnus quidem Crotoniata homo tyrannicus. Alter Phliaſius corporum exercitator aliptes, v̄t quidam aiunt. Tertius Zacynthius, cuius aiunt illud eſſe philoſophia arcanum, ac eius rei præceptor, à quo item illud prouerbiale: Ipſe dixit, in publicum manauit. Sunt qui & alium ſculptorem Reginum fuiſſe dicūt Pythagoram, qui primus viſus ſit numerorum ac modorum repertor fuiſſe. Alium item ſculptorem Samium, & alium oratorem non bonum, & alium medicum qui de hernia ſcripſerit, ac de Homero quædam compoſuerit. Alium item qui Doricè ſcripſerit, auctore Dionyſio, Parrò hunc Eratoſthenes, quem & Phaurinus in omnimoda hiſtoria ſequitur in libro octauo, primum fuiſſe tradit, qui XLVII. Olympiade peritus ac exercitatus pugil cuaſerit, quem *comatum atque purpuratum, * eiectum: q̄ ex puerorum ludo atque irriſum continuo viros petiſſe ac vicifſe. Simplex eſt huic epigramma quod fecit Theatetus:

Πυθαγόρου τινα δ' ἔεινε κομήτην ἀδύμενον
 Πύκτεω εἰ κατέχεις Σάμιον, Πυθαγόρου ἐγὼ εἶμι
 Τὰ δ' ἔργα μόν'. εἴτιν' ἔργοιο Ηλείων, φήσεις
 Αὐτὸν ἀπίστω λέγειν. hoc eſt,

Pythagoram quendam comatum hoſtes nobilem
 Pugilem Samium, ſi contines, Pythagoras ego ſum.
 Quæ geſſerim verò ſi quempiam Eleum rogabis,
 Dices illum incredibilia narrare.

Hunc Phaurinus ait definitionibus ob mathematicam vſum materiam, ampliſſe verò illam Socratem, & qui ab eo flu-

lege κομήτην.
 lege κομήτην.

eo fluxere. Poſtea autem Aſtotelem & Stoicos, primòq̄ celum appellafſe mundum, terramq̄ rotundam. Id autem Theophraſtus Parmenidi, Zeno Heſiodo assignat. Huic autem reſtitifſe Cydonem, ſicut Antidicū Socrati. De Pythagora autem athleta circumfertur hoc epigramma:

Οὗτος πυκλέων ἐς Ολύμπια, παῖσιν ἀνῆλθε
 Ηλυθε Πυθαγόρας ὁ Κρέτερον Σάμιος. hoc eſt,

Hic puer & pugil à pueris ad Olympia venit
 Pythagoras Samius, patre ſatus Crateo.

At verò philoſophi epiſtola legitur in hunc modum.

PYTHAGORAS ANAXIMENI.

AT TV virorum optime ſi nihil Pythagora & genere & gloria præſtantior eſſes, profectò ad nos iam ex Mileto migrafſes: nunc verò te continuit paterna & auita gloria, qua & me continuiſſet, ſi eſſem Anaximeni ſimilis. Ceterum vos ſi augurio vrbes deſeretis, eis quidem ornatus * adimetur, Mediç illis infeſtus inſtabunt. Neque verò ſemper conuenit aſtrorum ac celi veſtigare rationes. Præſtat interdum ad patriam curas cogitationeſq̄ conuertere. Quanquã ego non ſemper meis vaco fabulis, verum et bellis interdum, quibus inter ſe inuicem Itali diſident. Quoniã verò de Pythagora diximus, dicendum iam de Pythagoricis illuſtribus viris, poſt quos dicendum erit de his qui ſparſim à plerifque referuntur, tum deinceps adnectemus ſucceſſionis ſeriẽ memorabilium virorum vſque ad Epicurum, ſicuti ſuprà promiſimus. De Theano autem & Thelauge iam diximus, dicendum modo de Empedocle primum. Nam, vt quibuſdam placet, Pythagora auditor fuit.

EMPEDOCLES.

EMpedocli, vt ait Hippobotus, Meto pater, auus Empedocles Agrigentinus fuit. Idem & Timæus reſert in decimoquinto hiſtoriarum libro, inſignem fuiſſe virum Em-

I. 5 pedo-

v. c. ἀυρεθῆς
 ται

pedoclem poëta auum. Hermippus eadem ferme ait. Heraclides itidem de insulis, clara ex familia fuisse autē, equosq; nutritus tradit. Dicit & Eratosthenes in Olympionicis, LXXI. Olympiade vicisse Metonis patrem, Aristotelis vtens testimonio. Apollodorus autem grammaticus in Chro- 5 nicis, Metonis quidem filium fuisse ait, ceterum ad Thuriōs nuper omnino conditos venisse Glaucus ait: deinde post pauca, Qui verò, inquit, domum profugum venisse Syracusas, & cum illis aduersus Athenienses bellasse aiunt, prorsus id mihi ignorare videntur. Aut enim iam defecerat, aut omni- 10 no valde senex erat, id quod minimè verisimile est. Namque & Aristoteles ipsum & Heraclitum LX. atatis anno vita excessisse ait, qui verò LXX. & primam Olympiadem vicerat eques, eodem censebatur nomine. Ita & tempus ab Apollodoro significatur. Satyrus autem in vitis Empedo- 15 clem ait filium fuisse Exaneti. Reliquisse autem & illum filium Exanetum, eademq; olympiade ipsum quidem equestri certamine vicisse, filium verò illius lucta, siue vt ait Heraclides in epitome, cursu. Verumenimuerò in Phauorini commentarijs reperi, Empedoclem & bouem mactasse spe- 20 culatoribus ex melle & farina, fratremq; habuisse Callicratidem. Telauges autem Pythagoræ filius in epistola ad Philolaum, Empedoclem ait Archinomi fuisse filium. Quòd autem Agrigentinus ex Sicilia fuerit, ipse in primo Iustrationum refert:

Ὁ φίλοι οἱ μέγα αἴσυ κατὰ ξανθὸν Ἀνεάγαυτος

Ναίει' ἀν' ἀίρα πολνος. hoc est,

O' socij ingentem flauas Acragantis ad vndas

Vrbem qui colitis postam sub mœnibus altis,

Hactenus de genere ipsius. Audisse autem Pythagoram Ti- 30 maus auctor est in nono historiarum, decem, deprehensum quòd orationem furatus esset, sicuti & Plato, atque ideo ad

consortium sermonum admitti prohibitum, ipsumq; memi-
nisse Pythagoræ:

Ἦν δ' ἔτις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ * περιώδ' αἰεὶ εἰδὼς

Ὅς δὲ μάλιστα οὐ περιώδ' αἰεὶ ἐκλήσαστο πλάστον. ἱ.

περιώδ' αἰεὶ

5 Quidam & in his vir summus erat, rerumq; peritus
Dimitijs qui animi cordatis vinceret omnes.

Sunt qui ista de Parmenide dixisse putāt. Refert Neanthes Pythagoricos vsque ad Philolaum & Empedoclem ad ser-
monum communionem admitti solitos. Vbi verò ipse poë-
mata illa vulgare cepit, latam esse legem vtī versificator o-
mnis inde arceretur. Idem & Platonem pertulisse aiunt,
quippe & hunc fuisse prohibitum, quem tamen illorum au-
diuerit Empedocles, non dixit. Eam enim quæ Telaugus fer-
tur epistolam, quòd Hippasum ac Brontinum audierit, non
15 vsquequaque probari. Enimvero Theophrastus Parmeni-
dem illum imitatum dixit, ipsiusq; emulum & in poëmati-
bus fuisse, quippe & illum in versu physica rationis sequi
exprimeretq;. Hermippus autem non Parmenidis, verum
Xenophanis fuisse imitatore tradidit, qui cum diu versa-
20 tus eiusq; carmen imitatus sit, postmodum Pythagoricis cō-
gressum esse. Alcidas verò in Physico refert eodem tem-
pore Zenonem & Empedoclem vnà audiuisse Parmenidem,
demum ab se discessisse, ac Zenonem quidem seorsum phi-
losophatum esse, hunc verò Anaxagoram & Pythagoram
25 audisse, atque alterius constantiam & grauitatem vitæ atq;
habitus, alterius de natura rationes fuisse imitatum. Ari-
stoteles verò in sophista, primum Empedoclem oratoria in-
uentorem ait, Zenonemq; dialectica. In lib. autem de poë-
tis asserit Homericum Empedoclem, acutumq; * in dicendo
30 fuisse, translationibus item ac ceteris poëticis figuris vsurum.
Atque ideo cum & alia poëmata scripisset, & Xerxis
transitum, & in Apollinem proœmium, ea postea ignibus
tradidit

* τὴν φησὶν.

tradidit soror quadam ipsius siue filia , vt Hieronymus me-
minit , procerum quidem imprudens , Persica autem pru-
dens ac sciens , quod ea imperfecta essent . Tragedias illum
praeterea scripsisse refert , ac politica . Verum Heraclides Se-
rapionis filius , tragedias alterius fuisse memorat . Hierony- 5
mus vero quadraginta tria illius opuscula se legisse asserit .

* Adde excusio:
Νεανθης δ' ε νεον
ων πογγραφεναι
τας τραγωδίας
και αυτων επι
τα εντυχημα-
σια .

* Neanthes autem hunc iuuenem scripsisse , & ipsum tra-
gœdias in quas se postea incidisse . Porro Satyrus in vitis re-
fert & medicum illum fuisse , oratoremq; optimum , Gor-
giamq; Leontinū ipsius fuisse discipulum , virum in oratoria 10
insignem , qui & artem rhetoricam scripserit , quem tradit
Apolodorus in chronicis centum & nouem ætatis implese
annos . Hunc ait Satyrus dicere solitum affuisse se Empedo-
cli magiam exercenti , ipsumq; in poëmatibus id profiteri,
& complura alia inter qua profitetur , 15

Φάρμακα δ' ὅσα γεγῶσι κακῶν, ἢ γήρα & ἄλλα
Πεύση, ἐπεὶ μέν σοι ἐγὼ κραιῶ τὰ δὲ πάντα
Πάυσεις δ' ἀκαμάτων ἀνέμων μένος, οἷτ' ἐπὶ γαίαν
Ορνύμενοι πνοιῶσι καὶ φθινύθουσιν ἄερα·
Καὶ πάλιν ἦν κ' ἐθέλησθα παλίνητα πνεύματ' ἐπάξεις. 20
Θήσεις δ' ἐξ ὄμβροιο κελαυνῶ, καίριον ἀχμῶν,
Ἀνθρώποις, θήσεις δ' ἢ ἐξ ἀχμῶν δερεῖς
Ρεύματα δὲνδρῶδ' ἄερα, * τὰ δ' ἐν θέρει ἀήσαντα.
Ἄξεις δ' ἐξ αἰθέρα καὶ λαθνημένα μένος ἀνδρός . hoc est,
Pharmaca quis pellas morbos, leuesq; senectam 25
Percipies, quæ cuncta tibi communico soli.
Compescesq; truces ventorum rite procellas,
Exorti insans qui vastant flatibus agros.
Sursum, si libeat, mox flamina pigra ciebis,
Et media induces è tempestate serenum, 30
Induces media pluuias æstate salubres,
Et flatibus sicca qui perslent omnia messe.

αὐτὴ ταταειθερι-
ναις ὄρεα.

Extin-

Extinctumq; hominem nigro reuocabis ab Orco.
Multis item modis eum virum admirationi habitū Timæus
in decimo octauo historiarum auctor est . Namq; Etesis ali-
quando vehementer flantibus, adē vt fruges corrumpent,
5 excoriari asinos iussit , factusq; viribus eos collibus & mon-
tium verticibus admoueri ad compellendos flatūs , cessanti-
busq; ventis ab euentu rei κωλυσάντων vocatum esse . He-
raclides quoque in libro de morbis , ait ipsum Pausania * di-
ctasse quæ de Apno ille scripsit . Erat autem Pausanias , vt
10 Satyrus & Aristippus ait , amator eius , cui & de natura li-
bros compositos ita declarauit :

* ὁ φησὶ σαδία
τῶν ἀπῶν .

Παυσανία σὺ δ' κλύθι δαίφρον & Ἀγχίτε υἱὲ . hoc est,
Pausania Anchiti sapientis percipe fili.

Sed & epigramma in eum scripsit in hanc sententiam :

15 Παυσανίω ἠπτερόν ἐπ' ὀνόμων Ἀγχίτεω υἱόν
Φῶτ' Ἀσκληπιάδω πατρὶς ἐθρεψέ Γέλα·
ὅς πολλὰς μογεροῖσι μαρμαρομένους καμιάτοισι
Φῶτας ἀπέσρεψεν Περσεφόνης * ἀδύτων . hoc est,
Pausaniam Anchiti natum, Phæbiq; nepotem,
20 Clarum aluit medicum patria clara Gela.
Qui multos diris homines languoribus agros
Eripuit furuis Persephones thalamis.

* αὐτὸν ἀδύτων .

Ἀπνον igitur Heraclitus tale quiddam esse ait, quod triginta lege τὴν γῆν.
dies corpus absque strepitu integrum, incorruptumq; serua-
25 ret . Vnde illum & medicum & vatem dixit , vt ex eius ver-
sibus patet , quibus incolas ampli Agrigenti saluere iubet , à
quibus & Deum se credi vult , diuinofq; sibi petit honores.
Versus autem sic se ferè habent :

30 Ω φίλοι οἱ μέγα ἄστυ κατὰ ξανθὴ Ἀκράγαντος
Ναίετ' ἀν' ἄκρα πόλεως ἀγαθῶν μελεδήμονες ἔργων
Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἀμειροτος, ἐκ ἔτι θνητὸς
Πωλεῦμαι μετὰ πᾶσι τετιμημένος, ὡσπερ ἕξοικε,
* εἶοικα .

Ταινίαις

Ταυλαίς τε περίεπιθεύσεσι τε θαλαίης
 Τοῖσιν αὖτ' ἀν' ἰκωμευ ἐς αἰσέα πλεθρόντα
 Ἀνδράσιν ἰδὲ γυωαιξίσεβίχομαι, οἶδ' αὖτ' ἔπονθ
 Μύριοι, ἐξέρεόντε ὅπι πρὸς κέρυδος ἀπαρπός,
 Ἡ μὲ παντοσώων κε χρημένοι, οἶδ' ἔπ νέσων
 Παντολοῶν ἐπύθοντο κλυεῖν * εὐσικέα βόξιν. *hoc est,*
 Urbem qui flant ad ripas Acragantis amici
 Incolitis magnam, res & curatis honestas,
 Salute, immortalis ego conuersor apud vos,
 Ut par est, Deus, & tali me dignor honore
 Formosis vinctus vittis roseisq; corollis.
 Quis quando egregias veniam comitatus ad vrbes,
 Mulieribus maribusq; colar, comitesq; sequentur
 Innumeri, ad lacrum quos ardens semita ducit,
 Quisq; prophetiam exercent, qui discere merbi
 Omnigeni curam cupiunt artesq; salubres.

Amplum verò Agrigentum dixisse ferunt, quòd in illa octin-
 genta hominum millia inhabitarent. Unde & Empedoclem
 illis delictis vacantibus dixisse, Agrigentini delictis quidem
 ita quotidie se dedunt, ac si postridie morituri: domos verò
 ita adificant, quasi perpetuò victuri. Eas verò ipsas expia-
 tiones * in vnum corpus coëgisse fertur Cleomenes coacer-
 uator, quemadmodum & Phauorinus in commemoratio-
 nibus * ait. Fuisse verò eum in primis liberum atq; ab omni
 imperandi fastu remotissimum Aristoteles tradit, siquidem
 & regnū cum sibi offerretur constanter renuit, sicuti Zan-
 thus in illius laudibus meminit, simplicitatem vna quàm
 regum delicias charius amplectens, eadem & Timaeus re-
 fert causam simul adiciens, cur ita popularis fuerit. Inui-
 tatus enim fuerat à quodam ex principibus, ac procedente
 conuiuio caena non inferebatur. Tacentibus alijs indignè
 ille ferens inferri iussit. Qui verò illum inuitarat praestolari
 se cu-

εὐσικέα

* Adde ex gracò
 ἐν ἀλυμπεταῖσι.
 lege αὐτοὺς οὐκ ἔμοι-
 νοντο.

5

10

15

20

25

30

se curia ministrū dixit. Vbi verò ille aduenit, conuiuij prin-
 ceptus constitutus est, id nimirum agente eo qui illum voca-
 uerat, tum ille tyrannidis iniuria haud obscura praese ferens,
 inebat aut bibere, aut in caput effundi merum. Tunc Igi-
 tur Empedocles tacuit. Postridie verò coactò iudicio dam-
 nauit vtrunq; , ac peremit inuitatorem & conuiuij prin-
 cipem. Istud enim eius reipublica tractanda initium fuit.
 Rursus Acrone medico locum sibi ad construendū paternum
 monumentum à senatu postulante, quòd inter medicos arte
 10 praeipue excelleret, in medium surrexit Empedocles, ac fieri
 prohibuit, atque inter cetera quae de aequalitate differauit, ita
 illum rogare coepit, cuiusmodi monumento incidemus ele-
 gium? Num hoc?

Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον
 15 Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον. *hoc est,*
 Acronem summum medicum ex Agragante profectum,
 Qui summo in patriae culmine habet tumulum.
 Quidam autem secundum versum ita pronunciant:

Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον Ἀκρον ἰν' ἰσοῦ ἀκρον. *hoc est,*
 20 Verticis excelsi celsa sepulcra tenent.

Hoc quidam Simonidis esse tradiderunt. Postea verò Em-
 pedocles & mille hominum caerum antiquauit, * constituto lege ouas
 triennij magistratu, vt non solum esset diuitū, verum et me-
 diocrium ac ciuiliū rerū non expertiū. Deniq; & Timaeus
 25 in primo et secundo libro, ipstus enim sepe mentionem facit,
 contrariam reipublica tradit putatum eum habuisse senten-
 tiam, quandoquidem iactantia & amore sui ferebatur im-
 modice, quippe qui in carmine se Deū dixerit. Quando item
 ad Olympia peregrinaretur, in se cunctorū vertebat ora, vt
 30 nullius inter loquendum tanta quanta Empedocles fieret
 mentio. Postremò cum Agrigentum conderetur, obstitit
 illius instituto inimicorum nepotes, vnde in Peloponnesum
 secessit.

lege ouas

secessit, ibiq; obijt diem. Timaeus autem ne huc quidem praetermisit, sed ipsum mordet cum ait, Et Empedocles forensuum formator verborum quantum valuit, tantum cepit imperans, qui disposuit magistratus indigentes alijs. De illius vero obitu varia fertur opinio. Heraclides enim cum enarrasset de Apno, ut Empedocles maximam ex eo gloriam consecutus esset, quod mulierem defunctam viam misisset, ait illum sacrificium ad Pisanactis agrum fecisse, conuocatis plerisque ex amicis, inter quos & Pausanias erat. Vbi vero conuiuio peracto alij quidem loco paululum digressi, alij sub arboribus villa se ad quiescendum composuerunt, alij quocunq; visum est in loco quieuerunt, ipse vbi accubuerat permansit. Mane autem facto e somno excitis ceteris, solus ipse repertus non est. Facta autem diligenti inquisitione e feruis qui rogabantur, vnus astitit qui diceret se nocte media ingentem audisse vocem Empedoclem vocantem. Tum vero vbi surrexisset, caelestem vidisse lucem & splendorem tendarum, nihil aliud. Illis vero in eo quod contigerat stupentibus, descendit Pausanias ut mitteret qui quaereret. Postea vero prohibitus est curiosus quaerere, dicens rem non indignam accidisse precibus ac diuino cultu, ibiq; veluti deo hostias offerri oportere. Hermippus autem illum cum Pantheam quandam Agrigentiam desperatam a medicis curasset, hostias ob id mactasse. Qui vero inuitati erant ad lxxx. ferme fuisse. Hippobotus vero illum ait vbi exurrexerat Aetnam petisse, quod cum peruenisset, in ignis crateres se iniiecisse, ibiq; dum fidem cupit facere famamq; adstruere quod deus effectus sit, ignibus consumptum esse, postea ut sese res haberet agnitum esse, vna ex illius crepidis vi flammae ex intimis ad exteriora reiecta, quippe calciari solebat ere. Huic fama Pausanias reluctabatur. Ceterum Diodorus Ephesius de Anaximandro scribens ait illum huius

amit-

amulum fuisse, imitando tragicam grandiloquentiam vestisq; grauitatem. Enimvero dum Selinuntios ex adiacentis fluminis satorum pestis inuassisset, adeo ut & ipse, & uxores parua periclitarentur, excogitasse Empedoclem duos quosdam ex vicinis amnibus proprio sumptu in flumen illud immittere, ut ex commixtione aquae dulcescerent, ac sedata peste epulantibus Selinuntijs, Empedoclem apparuisse: illi eo conspecto surrexerunt, eiq; velut Deo diuinos honores detulerunt. Eam de se opinionem firmare volentem se in ignes coniecisse. Verum hisce Timaeus refragatur, aperte a se res illam vbi in Peloponnesum se recepit, nunquam omnino redisse, atque ideo illius incertum esse obitum. Heraclidi vero nominatim contradicit Pisanacta Syracusanum dicens, neque villam Agrigenti habuisse, verum a Pausania factum amicum monumentum. Is enim huiusmodi vulgata fama, breuem statuam illi, nam diues erat, sine aram, ut Deo condidit. Quoniam ergo pacto, inquit, se in crateras iniicit, quorum nullam vnquam fecit mentionem, & quidem cum propere essent? Mortuus enim est in Peloponneso. Quod si illius sepultura non cernitur, nihil est cur admiremur. Namque & aliorum multorum sepulcra ignorantur. Ista & huiusmodi Timaeus refert. Verum semper Heraclidi consuetudo est miracula ista confingere, qui & ex luna cecidisse hominem dicit. Porro Hippobotus ait statuam Empedoclis operam Agrigenti primum stetisse, postea vero ante Romanorum curiam constitutam fuisse, Romanis eam illuc transferentibus apertam. Picta quidem & nunc eiusmodi quadam inueniuntur. Neanthes vero Cyzicenus, qui & de Pythagorici scripsit, refert Meone vita functo tyrannidis pullulare exordia coepisse. Tum vero Empedoclem Agrigentinos induxisse, uti seditionibus omnis aequalitatem ciuilem amplecterentur: multas itidem ciuium quae sine dote erant ex re-

Z

licetis

* κηληστης.
alij λυμενητης.* τειπεριστης
ατα του.

no 22-12-14-14-14

adde graeco 1/2 0 1/2
x 1/2

lege pro 1/2 1/2

πρὸ πηλοῦ λέγει
πρὸ κρητῶν.

licitis sibi opibus *adiecta dote viris tradidisse, atque ideo & purpuram se induisse, & strophium aureum circumdedit. Phavorinus in commentarijs auctor est, crepidas item areas & Delphicam sumpsisse coronā. Coma item illi proluxa fuit, & pueri se deducentes, & ipse grauis semper atque in vno seueritatis habitu persistit. Eiusmodi igitur progrediebatur, vt ciuibus sibi occurrentibus, ac pro magno id munere habentibus, specimen quoddam & insigne regium prae se ferre videretur. Postremò verò dum celebritatis cuiusdam causa, Messanam curru inuectus proficisceretur, cecidisse, coxamq; fregisse. Quo etiam ex morbo defunctum esse atatis anno LXXVII. esse item sepulcrum eius Megaris. De atate verò ab Aristotele dissentit. Ille enim LXV. annorum defecisse ait, alij centum & nouem vixisse annos contendunt. Floruit autem circa LXXX. & IIII. Olympiadem. De mortuus autem circa Træzenus in libro contra sophistas, refert illum iuxta Homerum,

Αφόμενον βρόχον αἰτὸν ἀφ' ὑψηλοῦ κρηνεῖν
 Αὐχέν' ἀποκρημάσαι, ψυχὴν δ' αἰδούσθε καλεῖσθαι. i.
 Connexo ex alta laqueo sua guttura cornu
 Inferuisse, anima vt tetrum penetraret ad Orcum.

In ea verò quam praediximus Theaugis epistola, fertur illum ex senio in mare prolapsum, extinctumq; esse. Hac de ipsius morte. Fertur et nostrum in eum ex Pammetro nostra carmen in hunc modum :

Καὶ σὺ ποτ' Ἐμπεδοκλείης διερῆ φλογὶ σῶμα καθύρας
 Πῦρ ἀπὸ κρατῆρων ἔκπεσες ἀθανάτων.
 Οὐκ ἔρεώ δ' ὅπ' σαυτὸν ἔβαλλες ἐς βόον Αἰτῆς,
 Ἀλλὰ λαθεῖν ἐθέλων ἔμπεσες ἐκ ἐθέλων. hoc est,
 Empedocles rapida purgasti corpora flamma,
 Aeternos ignes fortiter ore trahens.

Non dicam quod te in feruentem miseris Aetnam,

Lapsus

Lapsus es at nolens, delituisse volens.

Et aliud,

Καὶ μὲν Ἐμπεδοκλεία θανεῖν λόγος, δὲ ποθ' ἀμάξης
 Ἐκπεσε, καὶ μηρὸν κλάσασα δεξιτέρων.

5 Εἰδὲ πυρὸς κρατῆρας ἐσήλατο, καὶ πῆε, τί ζῆν
 Πῶς αὖ ἐτ' ἐν Μεσάρῳ δαίκνυτο τὰδε τάρως; hoc est,
 Cruribus Empedocles collisis, dicitur esse
 Mortuus, è curru cùm cecidisset humi.

Si se flagrantem malè sanus iecit in Aetnam,

10 Quomodo adhuc Megaris structa sepulcra iacent?
 Timon verò ne ab eo quidè laceffendo abstinuit dicens, Empedoclesq; forensum opifex carminū, & cetera. Hæc autem illi visa sunt ac placita, Elementa esse quatuor: igne, aquam, aërem, terram, amicitiamq; qua copulentur, & discordiam
 15 qua dissideant. Ait autem sic :

Ζεὺς ἀργὸς ἦσθη φερέσχιος, ἠδ' αἰδωεὺς
 Νῆσις δ' ἠ' ἀκαρῶν ἐπιπρῶ ὄμμα βρότειον. hoc est,
 Iuppiter albus, & alma soror Iuno, atque potens Dis,
 Et Neftis lacrymis hominum quæ lumina complet.

20 Iouem ignem, Iunonē terram, Aidoneū aërem, Neftin aquā dicens, & hæc ait absolutas versare vices, desinere nisiquam.
 Estq; aternus iuxta illum hic rerum ordo. Denique inserti:

Ἄλλοτε μὲν φιλότῃ σωερχόμεν' εἰς ἐν ἅπαντα,
 Ἄλλοτε δ' αὖ δ' ἔκαστα φορέμενα νεύμεος ἔχθει. i.

25 Nonnunquam connectit amor simul omnia, rursus
 Nonnunquam seiuncta iubet contentio ferri.

Solem ait ignis ingentem *massam, lunaq; maiorem, lunamq; disci habere similitudinem. Cælum ipsum cryfalli obtinere speciem, et animam, & omnigenum animalium atq;

30 arborum species indui, ait nempe,
 Ἴδὴ γάρ ποτ' ἐγὼ γενόμενος κέρος τε κέρη τε
 Θάμνοσ' εἰωώσε, καὶ ἐξ ἀλός ἔμπτυρος ἰχθύος. hoc est,

Z 2 Nam,

Nam, memini, fueram quondam puer atque puella;
 Plantaq; & ignitus piscis, pernixq; volucris.
 Quae igitur ille de natura deq; expiationibus scripsit, ad
 quinque millia ver suum pertingunt: quae verò de medicina;
 ad sexcentos. De tragœdijs supra iam diximus.

EPICHARMVS COVS.

EPicharmus Elothalis filius, Cows, et ipse Pythagora au-
 ditor fuit. Trimestris verò cum esset à Sicilia profe-
 ctus, peruenit Megara, inde contendit Syracusas, vt & ipse
 in suis testatur libris. Eius statuae eiusmodi carmen inscri-
 ptum est:

Erit

*Οπὶ παραλλάσσει φαιδῶν μέγας ἄλιος ἄσρων,
 Καὶ πόντος ποταμῶν μείζων ἔχει δύναμιν*

Φαμί

*Φημι τοῦτον ἐγὼ σοφία προέχειν Ἐπίχαρμον
 Ὀν πατρὶς ἐσεφάνωσ' ἄδ' ἐ Συρηκοσίον; hoc est,

Quantum sol vincit sublimis sydera cali,

Quanto vis pelago maior inest fluuijs:

Tantum ego profiteor sophia praestare Epicharmum,

Cui Syracusa comis patria ferta dedit.

Commentaria reliquit in quibus de natura rerum, de senten-
 tijs, de medicina differuit. Notasq; breues commentariorum
 locis apposuit, quibus aperte indicat ab se elaborata opuscu-
 la. Obijt anno aetatis nonagesimo.

ARCHYTAS TARENTINVS.

ARchytas Mnesagora, siue vt Aristoxenus ait Hestiei fi-
 lius Tarentinus Pythagoricus nobilissimus fuit. Hic Pla-
 tonem cum à Dionysio necandus esset, per epistolam eripuit.
 Admirationi summa apud plurimos habitus est in omni vir-
 tutis genere. Nam septies ciuibus praefectus est, cum cateri
 plus quam annum imperare lege prohiberentur. Ad hunc
 Plato scribit epistolam bimas, quod is ad eum prior scripsisset,
 in hunc modum:

AR-

ARCHYTAS PLATONIS S.

FACIS tu quidem rectè quod nobis te conualuisse ex
 aegritudine significaris: de Damisco item certiores feceris.
 De commētarijs autem curauimus, venimusq; ad Lucanos,
 ibiq; conuenimus *Ocelli nepotes. Quae igitur de regno, le-
 gibus, iustitia, omniumq; generatione, & ipsi habemus, & lege τῶ πάντων
 ex his quaedam misimus. Reliqua modo reperiri non possunt,
 cum inuenta fuerint, ad te deferentur.

In hunc modum Archytas. Plato autem ita rescripsit:

PLATO ARCHYTAE S.

QVAE abs te nobis allata sunt commentaria, dici non
 potest quam libenter accepimus, quicq; illa scripsit, in primis
 admirati sumus. Ostendit enim profecto vir ille dignum se
 maioribus illis suis antiquissimis atque optimis viris. Ferun-
 tur autem isti viri Myraei fuisse. Hi autè ex illis fuere Tro-
 ianis, qui cum Laomedonte migrarunt, viri boni, vt de illis
 tradita significant. Quae apud me sunt commētaria, de qui-
 bus scripsisti, nondum satis elucubrata sunt, neque vnquam
 satis erunt, ea tamen misi. De custodia verò ambo consen-
 timus. Nihil itaque adhortatione opus est. Vale.

In hunc modum illi ad se inuicem scripserunt. Porro Ar-
 chytas quatuor fuere: Primus hic ipse, Secundus, Myrtaeus
 musicus, Tertius, qui de agricultura scripsit, Quartus, poëta
 epigrammatum, Quintum, plerique addunt architectum,
 cuius proferunt librum de machina, cuius istud initium est.
 Hac de Teucro Carthaginensi audiui. De musico autè di-
 citur, quod cum probro sibi daretur, quod non exaudiretur,
 dixerit, organum verò pro me pugnans loquitur. Pythago-
 ricum verò Aristoxenus refert cum exercitui praeset, nun-
 quam fuisse superatum. Semel autem dum inuidia caderet,
 sese imperio abdicasse, moxq; exercitum in ius hostium con-
 cessisse. Primus hic machinica mechanicis principijs vsus

Z 3

expo-

exposuit, primusq; motum organicum descriptioni geometricæ admouit, ex dimidij cylindri sectione duas medias secundum proportionem sumere querens, ad cubi publicationem; hic in geometria cubum primus, vt Plato in Republica testatur, inuenit.

ALCMAEON CROTONIATA.

Alcmaeon Crotoniates, et Pythagora auditor fuit, vt plurimum verò in medicina versatur: plerunq; item de natura disputat, dicens, multas humanarum rerum causas. Videtur autem primus de natura ratione scripsisse, vt Phaurinus in omnimoda tradit historia, lunamq; hanc sempiternam habere naturam dixit. Fuit autem Pirithi filius, sicut & ipse in principio sui operis testatur. Alcmaeon Crotoniates hæc ait Pirithi filius Brotino & Leoni, & Bathyllo. De inuisibilibus, de immortalibus rebus, manifestam quidem scientiam habent dii, quantum verò conijcere hominibus licet, & cetera. Animam verò immortalem dixit, moeriq; perpetuo instar solis.

HIPPASVS METAPONTINVS.

Hippasus Metapontinus & ipse Pythagoricus fuit. Ait autem definitum esse, tempus esse mundi mutationis, finitumq; hoc vniuersum esse ac semper moueri. Demetrius autem in equiuocis refert illum nullum opus reliquisse. Fuerunt autem Hippasi duo, hic, & qui Lacedæmoniorum Rempub. quinque libris comprehendit. Erat autem & ipse Lacon.

PHILOLAVS,

Philolaus Crotoniata Pythagoricus & ipse fuit. Ab hoc Pythagoricos libros emēdos vt curaret, Dion scribit Platonem. Moritur autē suspectus quod tyrannidem inuadere mō-
liretur. Nostrum est in ipsum epigramma hoc,

Τὴν ὑπὸ νοίαν πᾶσι μάλιστα λέγω διεραπέυειν,

Ei 38

Εἰ γὰρ καὶ μὴ δρᾶς, ἀλλὰ δοκῆς ἀποχρῆς.
Οὐτῶ καὶ Φιλόλαον ἀνεῖλε Χρότων ποτὲ πάτην
ὄσμιν ἔδοξε θέλειν δῶμα τύραννον ἔχειν. hoc est,
Suspicio haud res est minimi, mihi crede, pericli,
Non pecces quicquam, si videre facis.

Sic Philolaë Craton te patria perdidit olim,

Te arbitrata truce[m] velle tyrannum agere.

Opinatur autē omnia harmonia ac necessitate fieri, terram iuxta primum circulum moueri dicit. Alij Hicetam Syracusanum id sensisse affirmant. Scripsit autem librum in quo illum Hermippus quempiam scriptorē dixisse refert Platonem philosophum cum in Siciliam ad Dionysium profectus esset, emisse à Philolai consanguineis argenti minas Alexandrinas quadraginta, atque inde transcripsisse Timæum. Alij Platonem dicunt hæc à Dionysio accepisse, reluctantem licet abductum ex carcere adolescentē ex Philolai discipulis refert. Demetrius in homonymis Pythagorica de natura verū hunc primū edidisse testatur, quorum est initium. In mundo natura coacta est ex infinitis ac finitis, mundusq; totus, & que sunt in ipso omnia.

EVDOXVS.

Evdoxus Aeschini filius, Cnidius, astrologus, geometra, medicus, ac legumlator fuit. Geometriam quidem ab Archita didicit. In medicina verò Philistione Siculo preceptore vsus est, vt Callimachus in tabulis. Porro Sotion in successionebus, Platonis quoq; auditorem fuisse scribit. Nam cum annum vigesimum tertium ætatis ageret, summoq; inter paupertatis angustias discendi studio flagraret, Socratorum gloria percitum Athenas contendisse cum Theomonte medico, à quo & nutriti solitum, nec defuerunt qui dicerent ipsius delirans fuisse. Deuētus autem in Pircum Athenas quotidie ascendeat, ibiq; cum Sophistas audisset,

Z 4

ad

ad portum regrediebatur. Duos autem ibi menses moratus domum reuertitur. Vnde rursus amicorum largitate suffultus in Aegyptum cum Chrysippo medico profectus est, commendatitias ab Agefilao literas ad Nectanabin ferēs, a quo & sacerdotibus commendatus est. Ibi annum vnum & menses quatuor moratus mento attonso atq; supercilio, octo annorum historiam, secundum quosdam, conscripsit. Inde iam Cyrici atque in Propontide Phantus Mausolum iidem videre voluit. Tum verò Athenas redijt, habens secum discipulos plurimos, contristandi, vt quidam volunt, Platonis gratia, quod is ab initio illum ab se dimiserat. Sunt qui dicant conuiuium Platoni celebranti ipsum adstantibus plurimis, hemicyclium in accubitu introduxisse. Enimvero Nicomachus Aristorelis filius illum ait voluptatē bonum dicere. Exceptus autem in patria magno cum honore est, cuius rei indicio est honorificum de illo factum decretum. Apud Græcos quoque clarissimus fuit, cuiuslibet suis leges conscripsit, vt Hermippus in 1111. de septem sapientibus libro refert. Scripsit autē de astrologia & de geometria, & de alijs quibusdam insignia opuscula. Tres autē habuit filias, Actidem, Philtidem, Delphidem. Refert Eratosthenes in libris ad Hecatonē, ipsum & Cyniaorum dialogos composuisse, alij Aegyptios lingua sua illos conscripsisse. Hunc verò traductos Græcis edidisse iradunt. Eius Chrysippus Erinei filius Cnidius auditor fuit, in his qua de dijs, de mundo, de caelestibus docentur. In medicina verò Philistione Siculo praeceptore vsus est. Reliquit autem & commentaria pulcherrima & eruditionis plena. Huius filius Aristagoras fuit, cuius Chrysippus Aethij discipulus fuit, cuius feruntur modi illi ad videndas speculationes naturales qua in mentem eius venerāt accommodati. Fuerūt autem Eudoxi tres: Primus hic ipse; Secundus Rhodius historiarum scriptor; Tertius Siculus Agatho-

gathoclis filius, poeta comicus, qui ter vrhana vicit certamina, quinquesq; Lenaica, vt Apollodorus in chronicis ait. Inuenimus & alium medicum Cnidium, quē ait Eudoxus in terra ambitu, semper admonere solitum articulos cōtinua agitatione exercendos, sensusq; similiter. Idem verò refert Eudoxum Cnidium circa centesimam & tertiam olympiadem claruisse, atque lineas curuas reperisse. Moritur autem tertium & quinquagesimum agens annum. Cum verò adhuc in Aegypto moraretur cum Iconophy Helipolitano Apis illius pallium lingere visus est. Celebrem ergo illum fore nec longæuum ex eo ostento sacerdotēs dixere, vt Phauorinus in commentarijs refert. Sic autem se habet carmē quod in eum scripsimus:

Εν Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τῶν ἰδύλων εὐδοξὸν ποτὲ
 15 μοῖραν, παρὰ τῆ καλλιέρω τάυρη. καὶ δὲν ἐλεξε, βαῖ γδ πῶθεν
 λόγῳ; φύσις ἐκ ἔδωκεν μόσχῳ λάλον ἀπὸ εἰσόμε. παρὰ δ'
 αὐτὸν λέχρηθ' εἰς ἐλιχμήσατο σολλῶ, προφανῶς τὸ το δι-
 δάσκον ἀποδύση βιοτῶν, ὅσον ἔπα. διδὸν οἱ ταχέως ἦλθε
 μόρος, δεκάκις πέντε ἐπὶ τρεῖς εἰσιδόντι πλειάδας. id est,
 20 Fama est Eudoxum quondam in Memphi fatum suum
 sciscitatum, a pulchrè cornuto boue. Neque illi respondit
 quicquam. Nam vnde sermo boui contigisset? Siquidem A-
 pidi vitulo os loquax non dedit natura, verum obliquus cum
 staret, vestem lambebat, hoc apertè innuēs, illum propediem
 25 vita excessurum: quare & breui postea mors hominem in-
 uasit, cum nimirum decies quinque super tres vixisset *an-
 nos. Hunc pro Eudoxo ἐνδοξοῦ ob fama claritatē gloriamq;
 appellabant. Quoniam ergo de nobilibus Pythagoricis dixi-
 mus, nunc iam sparsim, vt aiunt, de claris quibusdam philo-
 30 sophis loquamur, ac primū de Heraclito dicendum.

pro πλειάδας
 quidam κειδῶς

HERACLITVS EPHESIVS.

Heraclitus Blysonis, siue vt quidam volunt, Herac-
 rationis filius Ephesius, circa L X I X. olympi-
 dem clarus est habitus. Fuit autem ultra cete- 10
 ros alto animo & contēnente omnes, vt ex ipso
 eius opere ostenditur, vbi ait, Multa peritia mentem non de-
 cet. Hesiodum siquidem docuit & Pythagorā, rursusq; Xe-
 nophontem atque Hecatacum. Nam licere scire sapientem
 sententiā *qua gubernātur omnia per omnia. Homerumq; 15
 dicebat dignum qui ex certaminibus eijceretur, colaphisq;
 cederetur, Archilochumq; similiter. Dicebat autem & in-
 iuriam extinguere oportere magis quam incendiū, plebemq;
 pro lege *non secus ac pro muro pugnare. Acriter autem E-
 phesios carpit, quod amicū suum Hermodorum eiecerant, 20
 dicens: Merentur Ephesij omnes adulti mori, impuberibusq;
 urbem derelinquere, quoniam Hermodorum sui prestantis-
 simum expulerūt, dicentes, Nostrū nemo inæqualis sit, quo-
 niam si quis erit talis, alibiq; & cum alijs. Cū autem ro-
 garetur a ciuibus vt leges eis poneret, contempsit, quod iam 25
 ciuitas pessima consuetudine imbuta esset. Secedens verò ad
 phanum Dianæ cum filiis ludebat. Circūstantibus autem
 Ephesius, quid, inquit, miramini dè perditū, non ne prestat
 isthuc facere, quam vobiscum reimp. administrare? tandem
 hominum odio secessit, vitamq; in montibus *ducebat, olera 30
 ac herbas comedens. Atqui ob eam causam morbo aquæ in-
 tercutis arreptus ad urbē descendit, medicosq; per enigmata
 scisci-

lege ὄρι η'

græcus addit ὄ-
ρι η' ὄρι η' ὄρι η'-
ου.

lege διπράτο.

sciscitabatur, an possent ex imbre siccitatem facere. Illis non
 intelligentibus, seipsum boum stabulo includens, & simo bu-
 bulo obruēs, eo calore arbitrabatur noxium ac exundantem
 humorē exhaurire posse. Vbi verò ne sic quidem aliquid pro-
 ficere conspexerat, moritur L X. etatis agens annum: estq;
 in ipsum nostrum sic habens epigramma,

Πολλὰ κίς Ηρακλειτον ἐθαύμασα, πῶς ποτὲ τὸ ζῆν
 ὦ δ' εὖ διαγίλησας δ' ὄσμωρος, εἴτ' ἔθανεν.

Σῶμα ἢ ἀρθεύουσα κακὴ νόσος ὕδατι φέγγος

10 Εσβέσεν ἐκ βλεφάρων, ἢ σκοπόν ἠγάγετο. hoc est,

Mecum ego Heraclitum mirabar sæpe, quod olim
 Sic vitam infelix hausit, & inde obijt.

Nam malus ossa rigans, & aquosus corpora languor
 Extincto inuexit lumine mox tenebras.

15 Hermippus autem refert illum medicis dixisse, Num possit
 quispiam prestis intestinis humorem exhaurire, negantibus
 autem seipsum solis obiecisse raijs, ac iussisse pueris boum
 simo se oblinere, eo calore maceratum postridie obijisse diem,
 sepultumq; in foro fuisse. Neanthes verò Cyzicenus ait, il-
 20 lum simo bubulo cū se eximere non posset, ita perstitisse,
 atque ob eam mutationem ignotum à canibus discriptū esse.
 Fuit autem à puero non parua admirationi, et cū esset iu-
 uenis, nihil se dicebat scire. Vbi verò ad virilitatis annos e-
 uaserat, nihil ignorare. Neminem quidem audiuit, verum
 25 semet inuestigada veritati dedisse, omniaq; ex semetipso di-
 didicisse ait. Sotion autem quosdam dixisse refert Xenophan-
 nis illum fuisse auditorem, Aristonemq; in libro de Hera-
 clito dicere, aquæ intercutis illum curatum agritudine, mor-
 bo alio vitam finisse. Ei opinioni & Hippobotus accedit.
 30 Eius verò qui legitur liber, generaliter quidē de natura est,
 ceterum treis in partes scinditur. Namque & de vniuerso;
 & de repub. & de theologia disserit. illum verò in templo
 Diana

Diana deposuit, vt quidam putant de industria obscurius scriptum, vt soli eruditi illum legerent, ne si à vulgo passim legeretur, contemptibilis esset. Hunc verò & Timon descripsit, appellans maledicum & turba infestum, Theophrastus illum atrabile laborantē, alia semiperfecta, alia aliter scripsisse refert. Eius alti animi signum Antisthenes in successione id asserit, quod fratri concesserit regnum. Tantum verò gloriæ promeruit ipsius liber, vt sectatores habuerit qui appellarentur Heraclitij. Sunt autem ista que illi summam visa sunt: Ex igne cuncta constare, in eumq; resolui omnia. Fato omnia fieri, & ex conuersione contraria que sint, omnia congruere & cooptari. Animarū item & demonum plena esse omnia. Dixit & de his que in mundo contingunt varijs mutationibus ista: Solis eam esse magnitudinem que cernitur oculis. Dicitur & id de anima sensisse natura, 15 nunquam illam reperiri posse, quantalibet quis via conficiat spatia, aded profundam eius esse rationem. Opinione siue estimationem sacrum morbum appellabat, aspectumq; metiri. Lucidè quidem interdum & apertè in suo opere loquitur, & vt tardissimo cuiq; facilis ad intelligendum sit. Breuitas quoq; & interpretationis grauitas incomparabilis est. Iam verò per partes digesta sic se habet eius decreta. Ignem elementum esse dicit, ignisq; vicissitudinem tum raritate, tum densitate constare, que sunt omnia. Apertè verò nihil explicat, fieriq; omnia per contrarietatem, & fluminis in 25 morem vniuersa decurrere finitumq; esse hoc vniuersum, et vnum esse mundū, eumq; ex igne nasci, & rursus per quosdam ambitus per vices hoc omne seculum ignescere. Id autem fato fieri. Ex his verò que contraria sunt, id quidem quod ad generationem adducat vocari bellum & contritionem: quod autem ad incensionem, concordiam & pacem. Mutationem quoque viam esse supra infraq; ducentem, secundum

lege interpretā. cr.

eundem quam fieri mundum arbitratur. Densatum quippe ignem liquefcere, constantemq; aquam fieri, concretā verò aquam in humum verti, idq; inter inferiora adesse. Humū ipsam denuo effundi, atque ex ea fieri humorem. Ex eo autem reliqua ferme omnia, ad euaporationem eam referens 5 que ex mari fit, ipsamq; ad superiora viam esse. Porro euaporationes ex terra fieri et mari, alias quidem perspicuas & liquidas, alias verò tenebrosas. A liquidioribus ignem, a reliquis humorem incrementa capere. Aërem verò cuiusmodi 10 sit non significat, esse tamen scaphas per concauū ad nos conuersas, in quibus conuenientes euaporationes liquidas reddere flammam que sint sidera dicit. Esse autem lucidissimam calidissimamq; solis flammam, namque astra cætera remotiora esse, neque aded terra vicina, atque ideo minus lucere 15 minusq; calefacere. Lunam qua terra vicinor sit, non per liquidum locum deferrī. Solem in suo splendore, nulli admixtioni obnoxium durare, certis à nobis spatijs mensurisq; distantem. Ex eo igitur magis calefcere, atque illustrare. Deficere item solem ac lunam cum scapha ad superiora ver- 20 tuntur, menstruasq; figuras luna fieri, dum in illam sensim vertitur scapha. Diem item ac noctem & menses & annos legi v. c. anniq; statuta tempora, pluuias & ventos & his similia secundum euaporationes varias fieri. Nam liquidam euaporationem in solis circulo inflammatam diem facere, contrariam verò vbi obtinuerit efficere noctem, atque ex lumine 25 calorem augeri, æstatemq; perficere, ex tenebris humorem abundare, vnde hyems oritur. In hunc modum & de causis cæteris disputat. Enimvero de terra cuiusmodi sit, penitus tacet, ac de scaphis. Itidem ista eius dogmata fuere. Porro 30 quod ad Socratem attinet, que nam eius de illo sententia fuerit, cum eius legisset librum ob Euripide sibi delatum, vt Ariston ait, diximus cum de Socrate loqueremur. Seleucus tamen

Adde græco τῶν τὰς πρὶ τῆν ἀναθυμίασιν ἐν τῶν γῆν. & dele (ἐὶν ἄνω)

pro q; poneū.

legi v. c. ὡς παρὰ ἀριστοῦ.

tamen grammaticus ait Crotoniatem quendam in eo, quem Catacolymbitem inscripsit libro, tradere Cratem quendam hunc librum primo Græcis inuexisse, ac dixisse, librū ipsum Delio aliquo indigere natatore, qui in illo non suffocaretur. Inscribunt illum plerique musas, alij, de natura. Diodorus vero, gubernaculum exploratum certumq; ad libram vitæ, quidam sententiam morum, vnius omnium instituti ornamentum. Aient illum cum rogaretur, cur taceret, dixisse vt vos loquamini. Eius frui contubernio & Darius optauit, scripsitq; ad illum ita:

REX DARIUS HISTASPIS FILIUS

Heraclitum Ephesium sapientem virum salutat.

LIBRVM de natura scripsisti obscurum, difficilemq; in plerisque, qui si ad verbum exponatur, vni quãdam speculationis continere videtur, mundi totius, & quæ in eo sūt omnium, quæ quidē sunt in diuino motu constituta, in quibus plurimi haeserunt, aded vt & qui complura legerūt ambigant, cum recta abs te narratio conscripta videatur. Rex igitur Darius Histaspis filius auditor esse tuus cupit, particepsq; Græcæ eruditionis fieri. Venias itaque quã primū ad conspectum meum ac regiam domū. Græci enim vt plurimum sapientibus viris obseruãdis minus dediti, aspernantur ea quæ ab his rectè fuerint elucubrata, tamen si eiusmodi sint vt eruditione & grauitate nō careant. Apud me autem aderit tibi omnis honor, primatusq; omnis, quotidieq; sollicita obseruatio, & grata collocutio, vitæq; tuis moribus probabilis. Vale. His ille ita respondit:

HERACLITVS EPHESIVS REGI

Dario Histaspis filio s.

QYOT QYOT mortales in * terris viuunt à veritate ac iustitia abstinent, auaritia autem & inani gloria

excusatus ἐπιχρησίου.

inexplebiliter intendunt, perdita dementia causa. Ego autem omnis immemor nequitia, fastidiumq; deuitans omnis inuidia domestica, quæ splendorem comitari solet, nunquam in Persarum solum aduenirem paucis contentus, quæ sunt secundum meam sententiã. Huiusmodi ille & aduersus regem fuit. Demetrius autem in equiuocis ipsum & Athenienses aspernatum ait, apud quos magna de illo erat opinio, & cum Ephesys esset contemptui, nusquã alibi maluisse conuersari. Meminit illius Demetrius quoque Phalerens in Socratis defensione, plurimiq; fuisse qui illius exponerent librū, quippe & Antisthenes & Heraclides Pontic. & Sphærus Stoic. Pausanius præterea qui Ἡρακλείδης appellatus est. Nicomedes quoque ac Dionysius, & ex grammaticis Diodorus, qui opus illud non de natura, sed de repub. dixit disse- rere. Nam quæ de natura differit, in exempli speciem inserta illic esse. Hieronymus autem Scythinurum quendam iam- borum poetam in illius librum metro iocari, illumq; caeterere dixit. Multa autem epigrammata in ipsum feruntur, cuiusmodi sunt hæc:

20 Ηρακλείτος ἐγὼ, τί μὲ ὦν κάτω ἔλκετ' ἄμυσσοι;
 Οὐχ ὑμῖν ἐπὶ βέν, τοῖς δέ μ' ἐπισαμένοις.
 Εἴς ἐ μοι ἀνδρῶπος τρισμύριοι, οἷδ' ἀνάριθμοι
 Οὐδεὶς ταῦτ' ἀδῶ ἢ παρὰ περσεφόνῃ. hoc est, αὐτὸς δ' αὖ

25 Non vos, sed doctos tam graue querit opus.
 Vnus homo est nobis id quod ter mille, sed vnius
 Vix sunt innumeri, & manibus hæc recito.

Item aliud in hanc sententiã,
 Μὴ ταχύς Ηρακλείτε ἐπ' ὀμφαλῶν * εἶλεο βιβλον
 Τῷ ἐφροσίνε μάλα τοῖ δὺσβατος αἰτραπηλός,
 30 Ορρονὴ ἢ σκότ' ἐστὶν ἀλάμπετον, ἢν δ' ἔσε μύσης
 Εἰσαγάγη, φεινερὲ λαμπρότερος ἡελίε. hoc est,

Noli

Noli Heraclitum rabido percurrere cursu,

Est via difficilis, luce papyrus eget.

In sua si doctus te duxerit atria vates,

Cuncta videbuntur lucidiora die.

Quinque autem Heracliti fuere. Primus hic ipse. Secundus 3
poeta lyricus. cuius est illa duodecim deorum laus. Tertius e-
legia poeta Halicarnassens, in quem Callimachus sic scripsit,

Εἰπέ τις Ηράκλειτε τὸν μῦθον, εἶσδ' ἔμὲ σακεῦ

Ἡγάγεν, ἐμνήθλω δασάκτις ἀμφοτέροισι;

Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατελύσαμεν, ἀλλὰ σὺ μὲν πε

θεῖν' ἀλιμαεργαστὴν τεφερά παλαιὰ σποδῆν.

Αἰεὶ τάλ' ζώουσιν ἀηδόνες, ἦσιν ὁ πάλιν ἄντων
Ἀρπάκτις αἰδῆς ἐκ ἐπὶ χεῖρα βαλεῖ. hoc est,

Heraclite mihi quidam tua funera dixit,

Et subito lacrymis immaduere gena.

Cum memini longos quoties consumpsimus ambo

Soles, miscentes seria multa iocis.

Pulus at es tenuis nunc hospes: sed tua musa

Vivit, Plutonis nec timet illa manus.

Quartus Lesbius, qui Macedonum scripsit historiam. 16

Quintus ex industria* ridiculus, qui ex cythara pulsus trāsi-
uit ad speciem.

XENOPHANES.

Xenophanes Dexij, siue vt Apollodorus ait, Orthomenis
filius Colophonius, a Timone laudatur, vbi ait: 17

Ξεινοφάνηλ ὑπόπυρον, ὄμυροπάτηλ, ἐπιπόδηλ. hoc est,

Xenophonem subacervum, & Homeri nobile flagrum.

Pulsus autem patria in Zancla Sicilia moratus est, atque

Catana. Sunt qui neminem audisse dicāt, neque defunt qui

Botonis Atheniensis auditorem fuisse assenerent. Alij Ar- 30

chelam audisse, atq; vt Sotion ait, Anaximandri etate vi-

xit. Scripsit autē versus, elegias & iambos contra Hesiodum

atque

atque Homerum, subsannans ea quae de Dijs dicere, ipse
quoque sua* refarciebat poemata. Thaletis ac Pythagorae
opinionibus contraria sensisse fertur, Epimenidemq; fugil-
lasse. Fuit autem & longaeuus maxime, sicuti & ipse quo-
dam in loco testatur, dicens septuaginta septem annos se à duo disticha
patria peregrinatum esse, cum tum viginti quinque esset an-
norum. Ait autem quatuor esse omnium rerum elementa,
infinitosq; mundos. neque variabiles, nubes consistere cum
solis vapor sursum fertur, easq; in aërem cogi. Dei substā-
tiam rotundam esse, & globosam, nihilq; cum hominibus ha-
bere commune, totum cernere, totumq; audire, non tamen
respirare, simulq; esse omnia, mentem, prudentiam, aterni-
tatem. Primusq; definivit omne quod fiat corruptioni ob-
noxium esse. Animanq; esse spiritum ait, & plurima de-
teriora mente esse. Tyrannis congregiendum aut minime
aut suavisimè. Empedocle autem dicente, difficile inueniri
iuuenem posse sapientem, rectè inquit. Nam sapiens sit ne-
cessè est, qui norit explorare sapientem. Omnia incompre-
hensibilia esse primum hunc dixisse, Sotion auctor est, sed
fallitur. Scripsit autem de Colophonis conditione, & de Ita-
lica in Eleam colonia versus ad duo millia. Claruit circa
sexagesimam olympiadem. Refert Demetrius Phalereus in
libro de senectute, Panetiusq; Stoicus in libro de tranquil-
litate filios illum suos proprijs sepelisse manibus, sicuti &
Anaxagoram. Videtur autem a Pythagoricis Parmenisco
& Orestade, vt Phauorinus in primo commentariorum ait,
defecisse. Fuit autem & alius Xenophanes poeta Iambicus
ex Lesbo. Atq; hi quidem quos commemorauimus sparsim.

PARMENIDES.

30 PArmenides Pyretis filius, Eleates, Xenophanis auditor
fuit, tamen si eum Theophrastus in epitome Anaximan-
dri audisse tradat. Licet autē Xenophanis auditor fuerit,
secutus

alij κατελύσα-
μεν,
* εἰν

* οὐκ ὀφείλοισ

* εἰρηστέα

lege & παραρτ.
λαοτρεσ.

secutus tamen illum non est, adiunctus est & *Amenia*. & *Diocatae Pythagorico*, vt *Sotion* ait, pauperi illi quidem, sed honesto sanè viro ac bono, quem etiam ob hoc potius secutus est, ac vita sancto sacellum adificauit. Cum & genere & opibus illustris esset, tamen ab *Amenia* non à *Xenophane* 5 ad quietam vitam inductus est. Primus hic terram globosam dixit, ac rotundam, & in medio sitam. Duoq; esse elementa, ignem et terram, illum opificis, hanc materia teneræ ordinem. Generationem item hominum ex sole primum esse ortam. Solem ipsum calidum esse atque frigidum, ex quibus 10 constant omnia. Animam ac mentē idem esse, sicuti et *Theophrastus* in physicis meminit, cum serè omnium opiniones exponeret. Vnde quodam in loco ait:

-Κρέω δ' εἰς πάντα πύθειςθε

• Η μὲν ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρικὲς ἦτορ;

Η δ' βροτῶν δόξας, τῶν ἐν ἐπιπέδῳ ἀληθείης. hoc est,

-Velim simul omnia noscas

Aut verum simplex, & pectore semper aperto,

Aut malè constantis laudem, & suffragia vulgi.

Philosophiam & ipse carmine expressit, quemadmodū *Heriodus*, & *Xenophanes*, atque *Empedocles*. Iudicium rationis esse dixit, sensusq; minus esse exactos et idoneos ad iudicandum. ait enim:

Μή σέ θεός, πλούσιον ὀδὸν χεῖρ' ἰνδὲ βιάσθω;

Νωμῶν ἀσκοποῦν δόμους, ἢ ἠχίνας ἀκκῆν;

Κεῖ γὰρ σάα, κερῖναι δ' λόγῳ πολὺ δὴρὶν ἔλεγχον. i.

Nec tibi communis sensus persuadeat vnquam

Quicquam vt fallaces oculi, aut vt iudicet auris,

Aut lingua, at ratio dirimat discrimina rerum.

Quamobrem & *Timon* de eo ait:

Παρμενίδης τε βίβλυ μεγαλόφρονα, τίω πολὺ δόξων;

Οἷς ῥ' ἐπὶ φαντασίας ἀπάτης ἀνευρίκατο ὄψεις. hoc est,

Par-

Parmenida ingentes animos, viresq; potentes

Qui sensus vanis simulacris fallier inquit.

Florus autem olympiade x c i x. primusq; animaduertisse videtur eundem esse vesperum atque luciferum, vt *Phaou- 5 rinus* in quinto commentariorum ait, alij *Pythagoram* dicunt. Negat *Callimachus* ipsius poema esse. Fertur ciuibus suis tulisse leges, vt *Sperisippus* in libro de philosophis ait. Huius nomine *Plato* dialogum inscripsit, vocauitq; *Parmenidem*, siue de ideis. Primus item sermone interrogasse *Achillem*, vt *Phaouirius* ait in omnimoda historia. Fuit autē 10 & alius *Parmenides* orator, qui artem scripsit oratoriam.

MELISSVS.

Melissus Ithegenis filius *Samius*, *Parmenidis* auditor fuit, & cum *Heracito* item venit in colloquium, quo 15 tempore illum etiam ignorantibus commendauit *Ephesijs*, sicuti *Democritum Hippocrates Abderitis*. Fuit autem & ciuilis in primis vir ciuibusq; maximè acceptus atque charus. Vnde & presectus classis magna virtutis documenta dedit. Placuit autem ei vniuersum infinitum esse & immu- 20 tabile atque immobile, & vnum, sibiipsi simile ac plenum, motumq; non esse, verum videri esse. De dijs nihil definiendum dicebat, neq; enim illorū certam esse cognitionem. Floruisse circa lxxxiij. olympiadem *Apollodorus* refert.

ZENO.

Zeno Eleates Pyreii, vt *Apollodorus* ait in chronicis, filius. *Parmenidem* verò natura quidem *Theleutagora*, adoptione verò *Parmenidis* filij dixit. De hoc atque *Melisso* *Timon* hæc ait:

Αμφοτερογλώσσους μέγα σθένος, ἢ ἀλαπαδρὸν

30 Ζήνωνος Πλάτων, ἐπιλήθορος ἦσε Μελίσσου

Πολλῶν φαντασιῶν ἐπέων, πᾶντων δ' μὲν εἶσα. i. ἀλὴ ἦσα.

Expressitq; *Plato* vires vtriusque periti

a 2

Lingua

Lingua Zenonis iurgatorisq; Melissi,

Phantasias qui aluit paucas, multasq; subegit.

Enimvero Zeno Parmenidis auditor ac pädica fuit. Fuit autem proceræ statura, quemadmodum Plato in Parmenide indicat, idemq; in Sophista ipsum Eleaticum Parmenidem vocat. Inuentorem Dialecticæ, sicuti & Empedoclem Rhetoricæ fuisse, Aristoteles auctor est. Fuit & in Philosophia, & in Repub. vir sanè nobilissimus. Feruntur nempe ipsius volumina sapientiæ plenissima. Is cum Nearchum tyrannum, seu vt alij volunt, Diomedontem deicere ac profligare voluisset, comprehensus est, vt in *Satyri epitome ait Heraclides. Quo tempore cum de conscjs & armis quæ in Lipara habuit inquireretur, volens ipsum desertum deserturumq; ostendere, omnes illius amicos coniurationis esse conscios dixit, deinde cum de quibusdam dixisset, quiddam sibi ad aurem loqui velle, eam mordicus apprehensam non ante dimisit quam dentibus perforaret, idem agens quod Aristogiton tyrannicida. Demetrius verò in aequiuocis nasum ei præcidisse ait. Porro Antisthenes in successionibus, illum cum amicos indicasset, rogatū à tyranno, esset ne alius quispiam, dixisse, tu ciuitatis pernicies, atque adstantibus ita loquentem esse, admiror equidem vestram ignauiam, si horum gratia que nunc ego tolero, tyranno seruire sustinetis. Demum præcisam linguam in ora tyranni conspuisse, ciuesq; continuo facto impetu lapidibus tyrannum obruisse. Hac omnes ferme ita tradiderunt. Ceterum Hermippus illum in cauum lapidem iniectum contusumq; fuisse ait. In huc autem nos sic diximus:

Ηθελος ὁ Ζήνων καλὸν ἠθέλος ἀνδρα τύραννον

κτείνας, ἐλπίσαι δολοσύνας Ἐλέαν.

Ἀλλ' ἐδάμνας, δι' ἧς σε λαβὼν ὁ τύραννος ἐν ὄλμῳ

κίψε, τὶ τῶτο λέγῳ σῶμα γδ' ἔχει δέσπε. hoc est,

Fortiter

lege Σωτορῶ

* ἄλμῳ.

Fortiter extincto voluisti Zeno tyranno

Tristi Eleam patriam seruitio excutere,

Victus es infelix, seu tamen arte tyranni

Arreptum qui te contulit ere cauo.

5 Præclarus & in ceteris fuit Zeno, maiorumq; non secus
atque Heraclitus quadam animi altitudine contemptor,
Nam & ipse prius quidem Hylen, postea verò Eleam Phocensium
coloniam, suamq; patriam ciuitatem humilem, bonos tantum viros
nutrire solitā, dilexit magis quàm Atheniensium magnificentiā,
ad quos rarò proficiscebatur, domi assidū commorans. Hic &
Achillem primus oratione compellauit, quannus Phauorinus Parmenidem & alios
cōplures profert. Placet autem illi mundos esse plures, vacuumq;
non esse naturam omnium rerum ex calido & frigido aridoq;
& humido fuisse profectam, cum isti in alterutrum commutentur.
Generationem hominum è terra esse, animamq; ita ex his omnibus
cōmixtam que prædicimus, vt à nullo eorum plus quàm à ceteris
obrineatur. Hunc autē cum maledictis aueretur, indignari solitum,
causantibusq; quibusdam dixisse, si maledicta æquo animo admittam,
ne laudes quidem sentiam. Octo verò fuisse Zenones, cum de
Cirtico loqueremur, diximus. Floruit autem olympiadem
circiter sexagesimam.

lege αἰθρησίου

LEUCIPPVS.

25 L Eucippus Eleates, siue, vt alijs placet, Abderites, aut iuxta
alios Milesius, Zenonis auditor fuit. Placebat illi infinita esse
omnia, & in seipsa commutari, atq; vniuersum istud inane esse
plenumq; corporibus, mundosq; fieri corporibus in hoc inane
incidentibus, & in se inuicem implicatis,
30 atque ex motu secundum illorum incrementa naturam siderum
fieri. Solem in circo maiori secundum lunam ferri, terram
vehi, ac circa medium verti, figuramq; illius tympana-

similem. Primus hic atomos principia subiecit. Summatim ista illi visa sunt, sed sunt explicanda per partes. Vniuersum quidem, vt diximus, infinitum ait. Huius partem plenam esse, partem inane[m], & elementa ait, mundosq; ex eis infinitos esse, & in illa dilabi atque dissolui. Sicut autem fieri mundos *ex infinito per abscisionem, multa corpora figuris omnigena in magnum vacuum ferri, eaq; in vnu coacta, *vnam vertiginem efficere, secundum quam offendere, ac circumuolui modis omnibus, atq; ita discerni, vt seorsum similia qua sunt sui similia petant. Ceterum aequilibra cum ob multitudinem minime iam circumferri possunt, exilia quidem ad exterius vacuum contendere sic ordinante natura, cetera subsidere & innexa atq; in se implicata inuicem concurrere, atque ea concursione prius quandam *concretionem efficere rotundam. Hanc autem veluti membranam subsistere, continentem in se omnigena corpora, quae dum secundum medij reluctationem circumuoluntur tennem per gyrum membranulam fieri iuxta vertiginis tractum corporibus perpetuis semper confluentibus, atque ita fieri terram, *manentibus quae semel in medium iniecta erant, ipsumq; rursum continentem membranam instar augeti iuxta exteriorum influentiam corporum, & cu[m] vertigine fertur, quae cunque attigerit ea acquirere. Ex his quaedam complicata concretionem facere, primo quidem humidam ac luteam, exsiccata et circumacta cu[m] totius vertigine: deinde incensa & ignita sideru[m] efficere naturam, esseq; solia circumum extimul. Luna vero terra proxima, ceteris in medio horum positis, ac sidera quidem omnia ob celeritatem motus ignescere, solem vero inflammari a sideribus, lunam paululum ex igne sibi vrsupare, solem lunamq; deficere, quod terra ad meridiem vergat, quae ad septentrionem sunt, niuib[us] conspergantur, & priuuis algeant, in glaciemq; concrefcant. Solem quidem raro defici-

græcè in lege
 κός μὲς οὐτὼ φε
 γεδὲν κατ' ἀπο
 τομήν ἐκ τῆς ἐ
 πείρας τῶν ἀλά
 σθημάτων τῶν
 τοῖα τοῖς σχί
 μασι.
 * μέλαν ἢ ζῆ
 ρία.

* σὺς ἡμᾶ.

v. c. σὺς ἡμᾶ
 νότα.

deficere, lunam vero perpetuo quod sint imparas eoru[m] circuli. Enimuero vt generatio, ita & incrementa mundi esse, & diminutiones, et corruptiones ex quadam necessitate, quae cuiusmodi sit, ipsa exponit ac differit.

DEMOCRITVS.

Democritus Hegistrati, suus secundum alios, Athenocriti, vel certe Damassippi filius, siue vt alij putant, Milesius fuit. Magos autem quosdam & Chaldaeos audiuit Xerxe Rege, patri illius preceptores, quando apud illum hospitatus est relinquire, vt etiam refert Herodotus, a quibus & Theologiam & Astrologiam didicit, cum adhuc puer esset. Postea vero Leucippum conuenit, & secundum quosdam Anaxagoram, cum annis XL. iunior quam ille esset. Refert Phauorinus in omnimoda historia, Democritum de Anaxagora dixisse, non illius esse quas scripserit de sole, ac luna opiniones, verum illo antiquiores, ipsumq; sibi eas furatum esse, derogasse item ijs quae de mundi compositione & mente dixisset, infesto aduersus illum animo. Cum ergo illum improbarit, quo pacto ille eius auditor fuit? Democritus autem in equiuocis, & Antisthenes in successionebus tradunt, illum in Aegyptum contendisse ad sacerdotes geometriam percepturum, & in Persidem ad Chaldaeos atque ad rubrum mare. Non desuere qui dicerent & Gymnosophistis in India congressum esse atque in Aethiopiam venisse. Cumq; tertius esset frater, diuississe substantiam, minoremq; portionem, quae erat in pecunia sibi elegisse, qua illi in peregrinatione opus erat, hoc illis dolo factum arbitrantibus. Demetrius ipsius partem centum talenta excessisse auctor est, eumq; illa breui consumpsisse. Adde vero studiosum fuisse, vt ex vicino hortulo sibi cellulam seligeret, ibiq; seipsum includeret, & cum aliquando ipsius pater bouem ad immolandum adduxisset, ibiq; alligasset,

tamdiu hoc ab illo non fuisse cognitum, quo ad hunc ille sacrificij causa excitauit ac bouis admonuit. Constat, inquit, illam Athenas venisse, atque ob despectum glorie agnoscere noluisse: & cum agnouisset Socratem ipsum à Socrate fuisse ignoratum. Veni enim Athenas, inquit, & me nemo cognouit. Siquidem Platonis illic riuales sunt, ait Trafsyllus: hic profecto obscurus ac sine nomine venisset, qui de Oenopidis familia, & Anaxagoras alter colloquio cum Socrate habito de philosophia, hic, inquit, philosophus similis est quing, certaminum victori. Et erat reuera in philosophia πένταθλος, hoc est, quinque certaminum. Namque naturalia, moralia, mathematica, liberalium disciplinarum rationes, artiumq; omnem peritiam callebat. Huius illud est: Sermo operis vrbra. Porro Demetrius Phalereus in Socratis defensione, ne venisse quidem illum Athenas dixit. Id autē profecto maius est, si quidem tantam contempsit ciuitatem. Non enim ex loco gloriam aucupari contendebat, verum loco gloriam imponere. Constat autem ex scriptis eius cuiusmodi fuerit. Videtur autem, vt ait Trafsyllus, & Pythagoreorum fuisse imitator. Ipsius enim Pythagoream meminit, illum singulari admiratione prosequutus in equiuoco opere. Aded autem videtur ab illo accepisse omnia, vt nisi temporum ratio obstaret, illum & audisse putaretur. Pythagoreorum tamen quempiam audisse Glancus Rheginus, qui eius seculo vixit, omnino affirmat. Refert autem & Apollodorus Cyzicenus Philolao illum in amicitiam venisse, illoq; familiariter vsu fuisse. Nitebatur autem, vt ait Antisthenes, etiam varie probare imaginationes, sepe solitarius viuens, atque etiam sepulcra incolens, regressum ex peregrinatione humiliter vixisse ait, quippe qui omnem substantiam consumpserat atq; à Damaso fratre propter summam inopiam nutritum fuisse. Vbi verò futura quadam prædixerat, sequensq; rerum

rum euentus fidem fecerat, diuinis iam honoribus dignus à plerisque iudicatus est. Cum verò lege cautum esset, vt qui patrimonium consumpserat, sepulcro patrio nō dignaretur, eo cognito, vt ait Antisthenes, ne inuidorum & detrabentium pateret calumnia, legisse illis constat magnum Diacosmum, quod cunctis illius operibus facile excellit. Et præterea quingentis talentis honoratum esse, neq; id solum, verum & arcis imaginibus, vitaq; functus publicè sepultus est, cum vixisset vltra centum annos. Ceterum Demetrius pro-
 10 pinquos eius magnū illud opus recitasse refert, solumq; centum talentis fuisse honoratos. Hæc & Hippoborus ait. Porro Aristoxenus in historicis cōmentarijs, Platonem Democriti commentaria, quæ colligere potuit, voluisse cōburere, verum ab Amycla & Clinia Pythagoricis fuisse prohibitum, nihil
 15 id adferre vtilitatis dicebat. Iam enim eos libros apud plerosque seruari. Quod item ex eo colligitur, quod cum antiquos ferme omnes memorauerit sapientes Plato, Democriti nusquam mentionem vllam fecerit, ne in eis quidem locis vbi quidpiam* contradicendum erat, sciens & prudens vt
 20 intelligi datur, ne contra optimum philosophorum certamen inisse videretur, quem & Timon laudat, cum ait:
 Οἷον Δημόκριτον τε περίφορον ποιμένα μωδῶν
 * Ἀμφίβοον λέσχην ἀ μέλα πσώτοισιν ἀνέγνω. hoc est, αὐτὸν ἀνέγνω
 Quælis erat prudens Democritus, auctor amoeni
 25 Sermonis, lepidiq; ioci, in primisq; facetus.
 Erat autem vt ipse in paruo Diacosmo refert, iuuenis eo tempore quo iam senior viuabat Anaxagoras, illo minor natu annis x l. Paruum verò illum Diacosmum à se compositum refert anno post Troiæ excidium quingentesimo trigesimo.
 30 Vixit, vt ait Apollodorus in chronicis, olympiade lxx x. vt autem Trafsyllus in eo libro, qui inscribitur de legendis Democriti libris, memorat. lxxvi i. anno maior natu

quam Socrates, atate nimirum Archelai Anaxagora discipuli atque Oenopida. Namque & huius mentionem facit. *Meminit item & opinionis Parmenidis ac Zenonis. De vno ut maxime sua atate claro, & Abderite Protagora, qui omnium consensu Socratis equalis fuit. Refert autem Athenodorus in VI II. deambulationum lib. cum ad illum Hippocrates venisset, iussisse afferri lac, inspectoq; lacte dixisse, & capella primi partus & nigra est. Vnde maximum diligentie sue miraculum Hippocrati fecisse. Sed & puellam Hippocratis comitem primo die ita salutasse, Salve virgo, 10 postridie vero, salve mulier. Fuerat enim puella nocte illa vitata. Moritur autem Democritus iuxta Hermippum in hunc modum: Cum iam ex senio deficeret, & propinquus videretur morti, merentem sororem, quod ille in celebritate Cereris moriturus ipsa dea vota exoluere nequiret, bono animo esse iussit, panesq; calidos sibi quotidie afferre: eos igitur naribus cum admouisset, viuum se dum ea celebritas transfret seruauit. Vbi vero dies illi transferunt, tres autem erant, quietissime ac minimo dolore cocludit vitam, ut Hipparchus ait, C I X. etatis anno. Nos sic de eo lufimus in pamento,*

Καὶ τίς ἐφ' ἑστέ σοφὸς ὧδ' εἰ, τίς ἐργὸν ἐρεξε τοσούτων
 Ὄσαν ὁ πειντοδαῖς μίνυσε Δημόκριτος;
 ὃς θάνατον παρόντα τρεῖς ἡμέραι δώμασιν ἐσχέει,
 Καὶ θεομῆτις ἀγέλων ἀσθμασιν ἐξέβισεν. 25
 hoc est,

Quis nam tam sapiens visus quid ale patrarit
 Vnquam, quale sciens omnia Democritus?
 Qui per tres tenuit presentia fata dies, &
 Illa recens cocti panis odore aluit. 30

Homini igitur vita ad eum habet modum. Sunt autem quae ille opinatus est ista: Principia omnium esse atomos atque inane,

inane, cetera omnia legitimum esse opinari. Infinitos esse mundos, generationi & corruptioni obnoxios, nihil ex eo quod non sit, fieri, neque in id quod haud quaquam sit corrumpi. Atomos praeterea & magnitudine & numero esse 5 infinitos, ferriq; in toto arotari, atque ita concretiones omnes gignere, ignem, aquam, aërem, terram. Quippe & hac ex atomis quibusdam constare, esseq; passioni & immutationi ob firmitatem ac soliditatem minimè obnoxia. Solem item & lunā ex huiusmodi vertiginibus tumorūq; 10 circumferentis esse compositam, animaq; itidem, quā idem esse quod mentē dicit. Intueri nos, incidentibus in nos rerum imanigibus, cunctaq; secundū necessitatem fieri, cum sit vertigo causa generationis omnium, quam necessitatem dicit. Finem vero esse rectū quietūq; animi statū, quam εὐθυμίας 15 μίαν vocat, quae, ut quidā obliquè interpretantur, non idem sit quod voluptas, verum secundū quam animus magna tranquillitate constantiq; beatus est, dum nullo metu, nulla superstitione, aut aīa quavis perturbatione agitur. Eandem 20 verò & εὐεσθὸν appellat, à bonitate constantia, multisq; nominibus alijs, quae verò sicut esse legitima, natura verò indiuidua atq; inania. Ita ille opinatus est. Ceterum ipseus libros & Thrasillus notauit, atque in ordinem digessit secundum Platonis quadripartitum ordinem. Sunt autem isti morales, Pythagoras, de affectu sapientis, de his quae sunt apud 25 inferos. Tritogenia, hoc est, quod ex ea tria sunt quae humana cuncta contineant, de probitate, seu de virtute, de Copia cornu, de sedatione animi, commentariorum vel domorum. Nam is quē appellauit Euesto non inuenitur: atque isti quidem morales. Porro naturales hi, magnus diascornus, quem 30 Theophrastus Lenciippi esse ait, paruus diascornus. Cosmographia de sideribus vagis, de natura vnus, de natura hominis, siue de carne duo, de mente, de sensibus. Hos quidam

adde graeco περί
 αἰθέρου τῶν
 τινὲς ἐπιθετικῶν
 φωνῶν.

dam illis adscribunt , de anima, de liquoribus , de coloribus ,
 de differentibus * fragoribus , περι*αμεν*ι*ρ*ρ*ο*σ*μ*ων , η*ρε*λ*ω*
 η*γ*ια , hoc est iudicium ferentia de supradictis , de imagine ,
 siue de prouidentia, de * pestibus , norma, tres ambiguum.
 Et isti quidem naturales : Porro incompositi sunt isti, cale- 5
 stes cause, aeris causa, plana causa, de igne & his que sunt
 in igne causa, causa de vocibus, causa de seminibus, arbori-
 bus, fructibus causa de animalibus tres, promiscua causa, de
 lapide, et hi quidem incompositi. Mathematici vero hi sunt,
 de sententia differentijs , siue de contactu circuli & sphaera, 10
 de geometria, geometricorum numeri , de * mutis ac solidis
 lineis duo, explicationes, magnus annus siue astronomia, η*ε*
 γ*α*τ*η*μ*α , certamen * clepsidra , * cali descriptio, terra de-
 scriptio, poli descriptio, radiorum descriptio. Haecenus de ma-
 thematica. De musica hi sunt, de concentu & harmonia, de 15
 poesi, de carminis venustate, de consonis & dissonis * re-
 bus, de Homero siue versusum rectitudine & linguis, de car-
 mine, de verbis & nominibus. Haec ille de musica. De medi-
 cina, & de his que sub artem cadunt ista scripsit. Praenotio
 de ratione victus, siue medicinae sententia , causa de intem- 20
 pestiuis, * de tempestiuis, de agricultura siue geometricis, de
 pictura, de re militari & armis, de his haecenus . Sunt qui
 seorsum & commentarijs ista constituent , de sacris in Ba-
 bylone literis, de his que sunt in Meroe , Oceani nauigatio,
 de historia Chaldaica & Phrygia, de febre , & de his que 25
 ex morbo tussi agitantur, legales causa, * chernica, siue pro-
 blemata. Cetera que ad illum quidam referunt , partim ex
 eius opusculis decerpta , partim omnino aliena consensu o-
 mnium sunt. Haec de illius voluminibus . Sex autem fuere
 Democriti. Primus hic ipse. Secundus Chius musicus, coe- 30
 ranei ambo . Tertius sculptor, cuius Antigonus meminit.
 Quartus qui de templo Dianae Ephesia scripsit, & ciuitate

αλτ' ρεσθησαν

gracius λογικων sed male.

* αλδ' ογων.

lege ηλεψιδρα hoc e adde greco ηεωγ: αφην πο λυγρεφην.

gracius γραμματων.

adde και ποιηγων

excusis male 2. ερηθσε

Samo-

Samothrace. Quintus epigrammatum poeta clarus & flo-
 ridus. Sextus Pargamenus orator clarus.

PROTAGORAS.

Protogoras Artemonis , siue vt Apollodorus & Dion in
 Persicis ait, Maandri filius Abderites fuit , vt Heraclides
 Ponticus in libris de legibus tradidit , qui illum & Thurijs
 leges dedisse ait. Vt autem Eupolis in tragœdia qua inscribi-
 tur Colaces refert, Teius fuit. Ait enim ille,

Ευδοχι μὲν ἔστι Πρωταγόρας ὁ Τῆϊος, hoc est,

10 Est intus ille Protogoras iam Teius.

Hic & Prodicus Caus libros praelegentes sibi quaestum fac-
 iebant. Plato denique in Protogora graui voce fuisse Pro-
 dicum ait. Audiuit autem Protogoras Democritum , voca-
 baturq; sapientia, vt Phauorinus in omnimoda historia re-

15 fert. Primus dixit duas omnium rerum esse rationes inuicem
 contrarias, quibus etiam interrogando utebatur, atq; in hunc
 ferme coepit modum: Omnium rerum modus & mensura ho-
 mo est: earum quidem quae sunt vt sunt , quae vero non sunt
 tanquam non sint , dicebatq; nihil esse animam praeter sensus,

20 sicut & Plato refert in Theaeteto, omniaq; esse vera. Alio au-
 tem in loco in hunc coepit modum: De dijs quidem statuerie
 nequeo, neq; an sint, nec ne. Sunt enim plurima quae id scire
 prohibeant, quippe & summa rei incertitudo, & breuis ho-
 minis vita. Ob hoc autem principium operis pulsus ab Athe-

25 nicisibus est, libriq; illius in foro cremati sunt sub praconis
 voce * a singulis, qui illos habebat inuestigati. Hic primus pro
 mercede minas centum exegit, primusq; temporis vires ex-
 posuit, orationuq; certamina spectauit, & sophisma his qui
 contentionis studio delectantur, induxit: & omissa mente de
 30 nomine differuit, ac superficiale & illud leue contentionis ge-
 nus. Vnde & ipsum Timon mixtum contentiosumq; appel-
 lauit, cum de eo sic scribit.

v. c. εινωδ' ελεσ-
 ματα τα εφ' ενα
 7*

Προ-

Πρωταγόρου τ' ἐπιμύθος ἐπιμαύου εὐσίδως. 1.

Protagoras mixtus, simul & contendere doctus.

Hic & Socraticum dicendi genus primus mouit, Antisthenis rationem, qua demonstrare nititur contradicci nō posse, vt Plato in Euthydemō loquitur, primus iste versauit, 5 primusq; vt ait Artemidorus dialecticus in libro aduersus Chrysippum, argumenta ad questiones docuit. Ac primus quam nuncupat: it' ἄλλω in quam onera portant, inuenit, vt Aristoteles in libro de disciplina ait. Erat enim vaser, vt memorat sanē Epicurus, atq; aduersus Democritū hunc 10 in modum elatus est, cum ligna dedisse visus esset. Diuisit autem orationem primus in quatuor, precationem, interrogationem, responsonem, preceptum. Alij septem in partes distinxisse aiunt, narrationem, interrogationem, responsonem, preceptum, promissionem, precationem, vocationem, 15 quas etiam fundamenta orationis dixit. Porro Alcidas orationis quatuor partes dixit, dictionem, pronunciationem, interrogationem, appellationem. Primum verō librorum suorum de dijs recitauit eum, cuius initium supra posuimus. Recitauit autem Athenis in Euripidis, siue vt quidam volunt, in Megaclicis deimo, vt alij in Lyceo, Archagora Theodoti filio discipulo recitante. Accusauit autem Pythodorus Polyseli filius vnus ex quadringentis. Aristoteles Euathlum accusasse ait. Sant autem qui seruantur 25 eius libri hi, Ars contentionis, de lucta, de disciplinis, de repub. de libertate, de virtutibus, de * prisco statu, de his que sunt apud inferos, de his que non rectē ab hominibus gerantur, de precepto, causa de mercede, contradictionis duo. Et ij quidem eius libri. Scripsit autem & Plato dialogum in eum. Refert Philochorus eo nauigante 30 in Siciliam, nauim qua ferebatur submersam fuisse, idq; Euripidem in Ixione inuere ait. Quidam illum in via defecisse

fecisse iter agentem, cum ad nonagesimū atatis peruenisset annum, siue vt ait Apollodorus LXX. Porro in studijs philosophiæ versatum annis quadraginta, circa septuagesimam quartam olympiadem claruisse. Est in hunc nostrum ita se 5 habens epigramma:

Καί σε Πρωταγόρη φάπτι ἔκλυον, ὡς ἄρ' Ἀδλωῶν

Ἐκποτ' ἰὼν, καθ' ὅδ' ὄν πρέσβυς ἑὼν ἔδανες.

Ἐίλετο γὰρ σε φυγεῖν κέρκοπος πόλις, ἀλλὰ σὺ μὲν πε

Παλλάδος ἄσου φύγας, πάλ' ἔα δ' ἐκ ἔφυγας. hoc est,

10 Te quoque Protagoram redeuntem fertur Athenis

Iam vetulam media mortem obijisse via.

Cecropis vrbs potuit, potuisti Palladis urbem

Linquere, non potuit styx violenta fugi.

Fertur cum mercedem aliquando exigeret, Euathlusq; illius

15 discipulus diceret, sed nondum quicquam vici, dixisse, ac equidem si vicero, quodcumq; vicero, accipiam necesse est: sin vero tu viceris, id in tuū ius necessariū concedet. Fuit autem & alius Protagoras astrologus, in quem & Euphorion epicedium scripsit. Tertius Stoicus philosophus.

20 DIOGENES APOLLO-

NIATES.

Diogenes Apollonemidis filius, Apolloniates fuit, vir 25 Physicus & eloquentia & sapientia in primis clarus. Anaximenis auditorem fuisse Antisthenes tradit: fuit autem Anaxagora temporibus. Hūc ait Phalerus Demetrius in Socratis defensione Athenis præ nimia inuidia periclitatum de vita. Que autem optatus est, sunt ista: Elementum esse ærem, mundos infinitos, & inane infinitum, densumq; ærem ac rarefcentem, mundos gignere, nihil ex eo 30 quod non sit fieri, neque in id quod non sit corrupti. Terram esse rotundam, at que in medio sitam, eamq; cepisse cōstantiā secundum illam que ex calido est circumferentiam, ex si-

ex frigido concretionem ac soliditatem accepisse. Est autem initium operis hoc, Qui docere aliquid instituit, ei mea quidem sententia, operepretium est certum & indubitatum prestare principium, orationeque simplici atque pudica uti.

ANAXARCHVS.

ANaxarchus Abderites Diomēnis Smyrnai auditor fuit, alij Metrodori Chij auditorem tradūt. Hic se ne id quidem scire dicebat, quod nihil sciret. Porro Metrodorum alij Nesum Chium, alij Democritum audisse tradunt. Anaxarchus igitur Alexandro etiam congressus est, floruitque circa c. & x. olympiadem. Inimicum autem habuit Nicocreontem Cypri tyrannum. Et cum illum Alexander aliquando in convivio rogasset, quid nam de cœna illa sentiret, dixisse ferunt, cuncta magnifice de re, verum oportebat iam caput satrapæ cuiusdam apponi, Nicocreontē intuens. Hoc ille egre ferens, memet iniuriæ, post mortem regis, cum naui ferretur Anaxarchus, inuitusque applicuisset Cyprum, comprehensum eum in saxum concavū iniecit, insitque ferreis malleis cadi illum pœnæ suæ negligentem, celebre id dictum ingeminasse ait, *Tunde tunde Anaxarchi vasculum, nã Anaxarchum nihil teris. Iubente verò illo ipsius præcidi linguam, fama est præcisam mordicus in eius faciem *conspuisse. Est nostrum in ipsum tale carmen :

*Πτύσσετε μάλλον ἐπὶ ἡμῶν *μᾶλλον, θύλακός ἐστι Πτύσσει, Ἀναξάρχου ἐν Ἰδῶς ἐστὶ πάλαι Καὶ σὲ *Διασεύλαι ἐλίζων δυσνομή τὰ δὲ λέξεται Ρήματα περισσοβόνη *ἔρεο. hoc est, Contrahite in rugas tritum hunc magis ac magis utrem, Tutus Anaxarchus iam Iouis arce latet. Et te hæc mox melius distinguere verba iubebit Percussor, stygijs & recitare deis.

Hic

Hic ob animi constantiam & facilem victum fortunatus appellabatur, habebatque ad emendandū maximam auctoritatem. Alexandrum enim deum se esse arbitrantem auerit, cum ex ictu quodam sanguinem illi fluere vidisset, digito ostendens, ita illi ait, Hoc quidē sanguis est, non autem

Ἰχθὺρ οἷος πῆρ τε βίβει μακαίρεσσι θεοῖσι. hoc est, Ille cruor, diuis qualis solet esse beatis.

Plutarchus Alexandrum ipsum amicis hoc dixisse refert. aliās item Anaxarchum illi cum præbisset, ostendisse calicem, & dixisse:

*Βεβλήσεται τις θεῶν βροτῆσι χέρι. hoc est, Ferietur aliquis mox deum humana manu.

PYRRHO HELIENSIS.

Pyrrho Heliensis Plistarchum habuit patrem, quod etiam Diocles tradit. Is, ut Apollodorus ait in chronicis, pictor fuit primum, atque ut Alexander in successuibus scribit, Drysonem Scilponis filium audiuit, deinde Anaxarchum illi ubique adherens, ita ut Gymnosophistas in Indiam adierit, Magisque congressus sit. Unde & nobilissimè philosophiam tractasse videtur, commentus modū, quo de omnibus nihil decerneret, neque quicquam comprehendi posse diceret, ut Ascanius Abderites auctor est, negabat enim quicquid turpe esse aut honestum, iustum vel iniustum, eadem ratione & in omnibus nihil verè esse, ceterum lege atque consuetudine cuncta homines fatere. Neque enim esse quicquam istud potius quam illud, consentanea ad hæc illi & vita erat. Nihil declinans nihilque deuitans, sustinebat omnia: currus si fortè occurrissent, & prærupta, & canes, & talia, nihil omnino sensibus permittens. *Seruatum autem, ut Caristius Antigonus refert, à sequentibus se necessarijs. Porro Aenesidemus ipsum de assensu quidem retinendo philosophatum esse tradit, non tamen imprudenter gessisse singula.

Vixit

*ὁ μόνος

lege πείσσει

v. c. πρὸς πύσσει

μαλιστα alij πτύσσετε νικουρέων.

alij διασεύλαι Adde ex v. c. ἔρεο μάλιστ' ἔρεο καὶ alij ἀπαθείμε

alij βλήσεται

ἀπροσβόλας v. c. hic adilit ὁ δὲ πρὸς τὰς ἐπινοήσας ἐπὶ κατὰ τὴν ἀντιφρόνησιν ὅτι

Vixit autem ad annos ferme x c. Ceterum Antigonus Caristius in libro quem de Pyrrhone scripsit, hac de illo memorat, ipsum principio quidem obscurum & pauperem, p̄ictoremq; fuisse, seruariq; in Helide in gymnasio λαμπραδισαίς non infeliciter ab eo elaboratos. Quin egredi solitum & solitariū vivere, raroq; apparere domesticis. Hoc autem idcirco facere, quod audisset Indum quendam Anaxarcho exprobrantem, quod nullum doceret virum bonum fieri, cum ipse regias aulās frequens tereret & regibus obsequeretur, semperq; eodem perseverasse* vultu atque habitu, vt si quispiam illum inter dicendum desereret, ipse tamen quod ceperat perageret & quidem cum in adolescentia mobilis fuerit. Sape, inquit, peregre proficiscebatur, nemini quod pergeret predicens, & quibus volebat congregiebatur. Et cum aliquando Anaxarchus in scrobem incidisset, ille pertransit nihil ei opem ferens. Idq; cum plerique culparent, Anaxarchus ipse laudabat, vt indifferenter & sine affectu se habentem. Cum secum loqui aliquando deprehensus esset, rogatus cur id faceret, meditator, inquit, bonus vt sim. In questionibus à nemine contemnebatur, quod obiter solum quæ ad interrogata diceret, qua ex re factum est, vt Nausiphanes adhuc adolescentulus ab eo captus & allectus. Aiebat enim oportere affectus quidem esse Pyrrhonis, sui ipsius autem verborum. Dicebatq; se penumero Epicurum conuersationem institutumq; Pyrrhonis admiratum, ipsum de se percontari a sidiuè solitum. Tanto autem in honore à patria sua habebatur, vt eum Pontificem constituerit, atque illius gratia philosophos publico decreto omnes immunitate donauerit. Complures item habuit instituti sui, hoc est, rerum negligentia & contemptu annulos. Vnde & illum complectitur mirificè Timon in Pyrrhone, & in illis, quod liber euaserit omnibus perturbationibus, superstitioneq; & vanitate, & captione sophisticā,

καταλαύσει
αὐτὸν ἰψὸν

at dei instar inter homines regnarit.

Ω γέρον ὁ Πύρρων, πῶς ἢ πῶθεν κέκλυσιν εὐρεῖς
Λατρεῖνς κδοξῶν τε κενοφοροῦνης τε σοφιστῶν,
Καὶ πάσης ἀπάτης πειθῆς ἀπελύσω δεσμὰ

quidam κδοξῶν
αὐτὸν λρεῶν

5 Οὐδὲ μέλει σοι ταῦτα μεταλλήσειν πινδὸς καύρας
Ελλάδι ἔχουσι, πῶθεν δ, ἢ εἰς ὅτι κωρεῖ ἔλασα. hoc est,
Miror quē tandem potuisti euadere Pyrrho
Turgentes frustra, stupidos vanosq; Sophistas,
Atq; impostura fallacis soluere vmcla,
10 Nec fuerit cura scrutari, Gracia quali
Aere cingatur, neque vbi aut vnde omnia consent.

αὐραῖ

Et iterum in Indalms,

Τὰτό μοι ὁ Πύρρων ἰμεῖρεῖσαι ἦτορ' αὐίσσαι
Πῶς ποτ' ἀνῆρ ἔτ' ἀγλαῖς ράϊσα μεθ' ἡσυχίας

tego δ' ἰλαγῖς

15 Μὴν ἔν' ἐν ἀνθρώποισι θεῶν τεύπον ἡγεμονέων. hoc est,
Abs te illud misere optarim cognoscere Pyrrho,
Quis fuerit facilis, letaq; vita tibi,
Solutus vt in ritus gereres te numinis instar.

Hunc autem Athenienses etiam ciuitate honorauerunt, vt
20 refert Diocles, quod Coryn Thracium interemisset. Pie verò
& cum sorore sua obstetrice vixit, vt Erastothenes in libro
de diuitiis & paupertate refert, quò tempore ipse publicè
auiculas* porcellosq; venundabat, domiq; indifferenti mun-

v. c. gracus ἔτ
τῶχοι χοιρίδια
lege χοιρίδιας

25 lauare solitus, & cum sorori quandoque* succensuisset, Phi-
lista autem vocabatur, argueretq; illum quispiam vt imme-
morem instituti sui, non, inquit, muliercula documentum
erit nostra indifferentia. Rursum cum se inuadentem canem
30 repulisset, causantiq; cuidam graue, inquit, est, & perdifficile
hominem penitus exuere. Certandum verò pro viribus,
primum quidem operibus, alioqui vel ratione aduersum res.
Aiunt illum & medicamenta patria, & sectiones, & vstio-

nes sibi vlceri cuiquam adhibitae tanta tulisse constantia, vt supercilia ne contraxerit quidem. Eius animi magnitudinē & Timon in his quae scripsit ad Pythonem prosequitur. Philo quoque Atheniensis ipsius necessarius, illū Democriti meminisse, tum etiam Homeri dixit, miratū illum eius versiculum, assidueq; pronunciare solitum,

Οἷν πῖστε φύλων γενεὴ τοῖδε καὶ ἀνδρῶν. hoc est,

Tale quidem genus est hominum, quale est foliorum.

Amplecti que quod homines muscis & auibus comparat.

Illos item perlibenter & saepe proferre,

Ἀλλὰ φίλῳ θάνατος καὶ τὴν δλοφύραει αὐτως.

Καὶ τθαυε καὶ Πάτροκλος ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων. i.

Quin tu igitur morere, & plora mihi, amice, vicissim.

Nam & periit Patroclus qui se superabat abunde.

Sicut & cetera illius quibus infirmitas & inania studia 13

atque pueriles hominum motus indicantur. Posidonius au-

tem de illo tale quiddam retulit. Nani aliquando ferebatur,

& cum socij tempestate acti deiectione essent, ipse tranquillo

animo porcellum in*navi edentem ostendebat, dicens oportere sapientem hanc illius imitari securitatem. Solus hunc 20

Numenius dogma etiam edidisse ait. Huius praeterea me-

morabiles isti fuere discipuli, Eurylochus, cuius id notatur

vitium. Aiunt illum aliquando ita furore instigatum, vt

sumpto veru cum carnibus cocum in forum vsque perseque-

retur, & in Helide quaestionibus eruditorum fatigatum ab-

iecto pallio, Alpheum tranasse fluvium. Erat autem Sophi-

stis infestissimus, sicuti & Timonem ferunt. Philo autem in

disputationibus erat frequentior. Vnde & Timon de illo ait,

Οὐ τὸν ἀπ' ἀνθρώπων ἀπόστολον, αὐτολαλητὴν

Οὐκ ἐμπαύζομενον δόξης ἐρίδων τε φίλων. hoc est, 30

Aut secum meditantem, & strepitu turbaq; remotum,

Litibus aut stolidæ addictum, famaq; Philonem.

Hecateus

Hecateus praeterea Abderites, & Timon Phliasius poeta, Sillorum scriptor, de quo dicemus, Nausiphanes quoque Teius, cuius plerique Epicurum auditorē fuisse tradunt, eius discipuli fuerunt. Hi omnes a magistro quidem Pyrrhonij,

5 ceterum a dogmate aporetici & sceptici, praetereaque & ephectici, & Zeterici appellabantur. Est enim Zeterica philosophia sic dicta, quod semper in veritatis inquisitione versetur. Porro sceptica, quod semper quaerat & nunquam inueniat. Ephectica autem dicitur ab euentu, quod post inqui-

10 sitionem ambigatur itidem: Aporetica verò quod eius sectatores semper addubitent. Atque a Pyrrhone Pyrrhonij, vt diximus, denominati sunt. Enimvero Theodostus in scepticis capitulis scepticam Pyrrhoniā minime appellari oportere ait. Nam si quidem motus & agitatio mentis alterius com-

15 prehendi a nobis non potest, profectò Pyrrhonis affectum ignorabimus. At si illum ignoremus, Pyrrhonij haudquaquam dicemur, praeterquam quod neque Pyrrho primus sceptices inuentor fuerit, neque ea dogma aliquod habeat. Rottius autem diceretur Pyrrhonis* moribus similis. Eius secta prin-

20 cipem Homerum fuisse plerique autumant, quod is in suis scriptis de rebus eisdem praeter ceteros alijs aliter loquitur, neq; certò quicquam in rebus pronunciat ac fert sententiā. Denique & septem sapientes in hoc genere fuisse versatos, quorum illa sunt, Nihil nimis, & sponsoni adiacet damnnum,

25 quo significetur qui fideiussor existat, illum è vestigio certa compertaq; incommoda subsequi. Archilochum item & Euripidem id genus exercuisse, vbi Archilochus quidem ait:

* Τοῖς ἀνδρώποισι νῦν Γλαυκῆ * Λεπτινῆ ὄπιτι,

Γίνεται θνητοῖς οὐκ ἔτι ζεὺς ἐφ' ἡμέτερον ἀγορεῖ. hoc est,

30 Ea mens est hominibus, Glauce Leptine fili,

Qualem mortalibus in dies Iuppiter mittit.

Item Euripides,

b 3

T:

lege ἀμότεροσποσ

τοῖσ ἀβ' ἀπ' ἡμετέροσ

lege πλοῖον

melius alij φι-
λων

Τί δὴτα τούτες τες παλαιώρες φρονεῖν
 Βροτῆς λέγασιν; ἢ ἡδ' ἐξηρημέδα,
 Δράμην τοιαύτ' ἀν' εὐγῆ τυγχάνη θέλων. *hoc est,*
Sentire verò quippiam quid hos ferunt
Homunciones: nam nescimus id quidem
An rectè agamus, an secus quod quis velit.

legitur in v. c.
 δραμῶν ἰσὺν ἢ
 συ τυγχάνη

Sed & Xenophanes, & Zeno Eleates, ac Democritus secundum eos sceptici sunt, ex quibus Xenophanes quidem ait:

Καὶ τὸ μὲν ἔν σαφῆς οὐ τις ἀνὴρ ἴδεν, ἐδ' ἔ τις ἔσει,
 Εἰδῶς. *hoc est,*

Nemo aliquid certò novit, vel nouerit vnquam.

Zeno autem motum tollit dicens, omne quod mouetur, neq;
 in quo est mouetur loco, neque in quo non est. Porro Democritus exclusis qualitatibus, aut ait lege calidum, aut lege
 frigidum, Est autem causa atomi & vacuum. Ac rursus:
 Causa quidem nihil nouimus, nam veritas in profundo est.
 Plato item id quidem quod verum sit diis, deorumq; filii
 concedit, ceterum rationem probabilem perquirat. Euripi-
 des quoque dubitat an viuere sit emori, moriq; viuere mor-
 tales putent, ait enim:

Τίς δ' οἶδ' ἐν εἰ τὸ ζῆν μὲν ἐστὶ καὶ θανεῖν,
 Τὸ καὶ θανεῖν ἢ ζῆν νομιζέτω βροτοῖς; *hoc est,*

Quis nouit autem an viuere hoc sit emori,
 An emori hoc sit quod vocamus viuere?

Empedocles item quaedam vix dici posse, alia neque auditu
 percipi, neque mente comprehendi ait, idq; solum probari
 quod quisque putarit. Heraclitus item de rebus maximis
 coniectandum adstruendumq; esse quippiam temere negat.
 Hippocrates item ambiguè atque humano more loquitur,
 atque longè antè Homerus,

Ἐπρεπὴ μὲν γλώσσῃ ἐστὶ βροτῶν παλῆες δ' ἐνὶ μῦθοι. ἰ.
 Lingua volubilis est hominum verbisq; referta. &

εἰς ἄλλο ἐπέε
 ἰσὺν ἢ

Ἐπειον

Ἐπέων ἢ πλὺς νόμος ἔνθα ἢ ἔνθα. *hoc est,*
 Verborum hinc atque hinc ingens est copia cuius. &
 Ὅμοιον κ' εἴπωδα ἕπος, τοῖον κ' ἐπακούσας. *hoc est,*
 Quale prior dixi, reddetur tale vicissim.

5 Aequas verborum vires obiectionesq; significans. Itaque
 huiusmodi sceptici sectarum omnium dogmata euertere
 perstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, atque ceterorum
 tantum enuncianda dogmata atque enarranda proponentes
 nihil definiendo, neque hoc ipsum quidem etiam, & ipsum

adde ita graeco
 ἀποφαινοῦντες
 δ' οὐ μαλ' ἰσὺς
 εἰς δ' ἔ τις πρῶτον
 φέρεσθαι ἰσὺς
 ἰσὺν ἀλλῶν, καὶ
 δ' ἰσὺς ἰσὺς, καὶ
 δ' ἐν ἰσὺς ἰσὺς
 adde μὴ ἴσασιν
 graeco

10 quoque nihil definire tollebant, dicentes illud, nihil defini-
 mus. Nam profectò definirent. ceterum sententias alio-
 rum proferimus nostrae infirmitatis indicium, perinde ac si
 ammentes hoc indicare possibile esset. At voce definemus
 nihil. Ex eo igitur quod dicunt nihil definimus, morbus qui

15 ἀρρεπία dicitur, quòd neutram in partem sententiam
 propèsus inclinet insinuat. Ac per id simili et quod profe-
 runt, nihil magis, atque id, omni rationi ratio obiecta repe-
 ritur, & similia. Dicitur autem nihil magis etiam positivè
 de quibusdam quasi similia sunt, vt nihil magis pirata malus

20 est quàm mendax. Verum ab huiusmodi scepticis non positivè
 sed negando dicitur, sicuti ab improbante cum dicitur,
 non magis Scylla fuit quàm chimæra. Ipsum verò magis
 aliquando per comparationem pronuntiat, vt cum dici-
 mus, magis dulce mel, quàm vnam esse, aliquando item posi-
 tivè, aut per negationem, vt cum dicimus, magis prodest vir-
 tus quàm obesse. Significamus enim virtutem prodesse non
 obesse. Verum & ipsam vocem nihil magis sceptici tollunt.

25 Sicuti enim nò magis est prouidètia quàm nò est, ita & ipsū
 nihil magis, nihil magis est quòd non est. Significat igitur &
 30 ea vox, sicut & Timon in Pythone ait, nihil definire, verum
 herere ambiguum. Porro quæ verbis omnibus inest vox, ea
 quoque cogit assensus detentionem. Nam si quidem disti-

* ἄπορ' ἢν, quidā
 ἀπορ' ἢν

*adde graco uat
 7002 7165 15*
*lege mudi excois
 pro 7165 1000*
 Quid enim illi magis quam nos? *nanque & nos solem ve-
 luti stantem intruemur. Theon autē Tithoreus Stoicus der-
 miens in somnis ambulabat, Periclusq; seruus in summo te-
 to. Quintus circa leges atque instituta, *fabulosasq; pro-
 bationes, atque artificialia scædera, dogmaticasq; opiniones
 vertitur. In eo continentur quæ de honestis ac turpibus, ve-
 riusq; & falsis, deque summo bono, de diis, & generationibus,
 & corruptione omnium quæ apparent, disputantur. Deniq;
 quod apud alios iustum, apud alios iniustum est, idemque
 aliis bonum, aliis malum putatur. Nam Persis quidem filia-
 bus misceri legitimum est. Id verò Græcis nefarium existi-
 matur. Atque Massagetæ, ut Eudoxus quidem in primo pe-
 riodi refert, uxores habent communes, Græci eam commu-
 nionem detestantur. Cilices item atrocibus gaudent, Græci
 non. Sic de diis quoque alij aliter sentiunt. Quippe illorum
 providentiam alij consententur, alij negant. Aegyptij quoque
 condientes sepeliunt corpora, Romani verò incendentes, Pæo-
 nesq; in stagna proiciunt. Vnde circa veri professionem cõ-
 trinetur assentio. Sextus in congressionibus, societatibusque
 consistet, secundum quem liquidè nihil per se & integrè ap-
 paret, sed cum aère ac lumine, liquido ac solido, calore, frigo-
 re, motu, euaporatione, ac viribus aliis. Constat enim pur-
 puram colorem suum varium præ se ferre ad solem ac lunam
 & lucernam. Color item noster diuersus sub meridiem ap-
 paret. Et sol itidem qui à duobus in aërem tollitur, lapis in
 aqua facile transfertur. At enim grauis existens ab humore
 leuigatur, siue leuis ab aère grauatur. Ignoramus igitur
 quid scorsum sit, veluti in vnguento oleum. Septimus circa
 substantias & positiones quasdam, & loca, & ea quæ in lo-
 cis sunt versatur, per eum quæ videntur magna esse, modica
 apparent, ut si quadrata, rotunda, plana, tumere, recta, obli-
 qua, pallida coleris alterius. Sol denique longius quam sit
 abesse

abesse videtur, montesq; procul in morem nebula, & plani
 leuesq; propè asperi esse cernuntur ac prærupti. Sol itidem
 ories quidem alius videtur, alius cum medio celo se fuderit.
 Atque idem corpus in nemore aliud, aliud in aperta terra
 apparet, effigiesq; præter propriam positionem, ut columba
 collum in conuersione videtur. Quoniam igitur extra loca
 & positiones ista considerari nequeunt, illorum quoque na-
 tura ignoratur. Octauus qui præter suas quantitates siue ca-
 lore vel frigore, velocitate vel tarditate, siue pallore, siue ca-
 lore quouis alio consistit. Nanque vinum modicè sumptum
 firmat ac roborat: immodicè, statum mentis euertit: idem
 de cibo & similibus. Nonus est qui præter solennem naturæ
 morem, vel nouum, vel rarum contingit. Nam terræ motus
 apud quos crebro contingunt admirationi non sunt. Sol iti-
 dem quia quotidie cernitur. Decimus ex alterna collatione
 constat, puta graue ad leue, forte ad imbecillum, maius ad
 minus, superius ad inferius. Dextrum autem non per natu-
 ram dextrum est, verum ex sinistri collatione intelligitur: nã
 si tollatur sinistrum, dextrum non erit. Eadem ratione &
 pater, & frater, velut ad aliquid dicuntur, & dies veluti ad
 solem, atque omnia veluti ad mentem. Quæ igitur ad ali-
 quid dicuntur, per seipsa incognita sunt. Atque hi quidem
 decem modi sunt quos prædiximus. Ceterum Agrippa his
 quinque alios inuexit, eum videlicet qui ex dissonantia col-
 ligitur, & qui in infinitum progreditur, & eum qui ad ali-
 quid dicitur, quicq; ex subiectione, & qui ex mutua succes-
 sione constat. Qui igitur ex dissonantia est, quæstio que-
 cunque fuerit apud philosophos proposita quæ ex consuetu-
 dine, ingentis pugna & perturbationis plena ostenditur.
 Qui verò in infinitum procedit, quod quæsitum fuerit affir-
 mari minimè permittit, quod aliud ab alio fidè capiat, atq;
 ita in infinitum res procedat. Qui autem ad aliquid, nihil
 per-

percipi per omnia dicit, sed cum altero: quocirca & ignota est. Porro tanquam ex probato constat modus, cum putant quidam ex seipsis principia rerum oportere admittere, ut certa ac indubitata, neque ultra debere inquiri quod stultum atque inane est. Contrarium enim quissiam subiiciet. Per inuicem autem modus consistit, cum quod quaesitam rem firmare debere debuit, ipsum opus habet * ab eo quod quaritur fidem capere, puta si poros quissiam iccirco esse affereret quod vapores fiant, ipsum ad affirmationem sumit, quod minime debuit. Tollunt autem isti omnem demonstra-
 10 tionem, omnéque iudicium, & signum, & causam, & motum, atque * discentiam, & generationem, & quod natura quippiam, aut bonam, aut malum sit. Omnis enim, aiunt, demonstratio, aut ex demonstratis rebus constat, aut ex non demonstratis. Si igitur ex demonstratis, & illa de-
 15 monstratio aliqua egebunt, atque ita in infinitum pergetur. Sin verò ex non demonstratis, si omnia, si quaedam, si vnum etiam solum dissideat, totum demonstratione carere. Quod si videntur, inquit, quaedam esse quae demonstratione non egeant, mira illorum scientia est, & mens, si non intel-
 20 ligunt hoc ipsum in primis quod fidem habeat ex eis probatione * indigere. Neque enim quatuor esse elementa, inde astruendum est, quod quatuor sint elementa. Praeterea si negentur particulares demonstrationes: generalem quoque demonstrationem tolli necesse est. Ut autem sciamus demon-
 25 strationem, iudicium erit necessarium. Itidem, ut iudicium esse nouerimus, demonstratione opus erit. Vnde si vtraque cum adinuicem referantur incomprehensibilia sunt, quoniam modo percipiatur quae manifesta sunt, si ignoretur demonstratio? Quaritur autem num talia appareant, verum
 30 si per substantiam ita se habeant, stultos dogmaticos dicebant, quod enim ex tanquam probato concluditur, non con-
 templatio-

adde graeco:

ἡ ἀπόδειξις ἐστὶν ἡ
 ἐκ τῶν ἐπισημασμένων
 πρὸς τὸ ἀποδεικνύειν

* μὴ ἀποδεικνύειν.

lege 26610c

emulationis, verum positionis rationem habet. Porro eadem ratione etiam de impossibilibus argumentari liceret. Ceterum qui arbitrentur minime oportere ex his quae secundum circumstantiam sunt, verum iudicare, neque ex his quae secundum naturam sunt leges ferre eos dicebant modos rerum omnium sibi diffinire, nequaquam intuentes quod manifestum est, omne id secundum relictationem affectumque apparere. Aut igitur vera omnia esse, aut falsa omnia dicendum est. Sin autem quaedam vera sunt, quoniam ea discer-
 10 nemus modo? Neque enim sensu quae secundum sensum sunt cum omnia illi videantur aequalia, neque intelligentia ob eandem causam. His autem explosis, nulla iudicandi vis reliqua cernitur. Qui igitur, inquit illi, de aliqua siue sensibili siue intelligibili re astruit, prius quae de ea re sunt opi-
 15 niones constituere debet: alij enim ista, alij ista abstulerunt. Necesse est autem vel sensu vel intelligentia iudicari. Ceterum de vtriusque contentio est. Non igitur possibile est, opiniones de rebus sensibilibus intelligibilibusque iudicare. At qui si propter eam quae est in intelligentijs pugnam omnibus
 20 renuntiandum est, tolletur mensura ad quam cuncta diligenter ex acta videntur. Omnia igitur aequalia arbitrabuntur. Ad haec, aiunt, qui nobiscum disputat quod apparet probabile sit nec ne, si quidem probabile est, nihil aduersus illum dicere potuerit, cui contra videtur. Sicut enim ipse proba-
 25 bilis est qui perspicuum esse affirmat, ita & aduersarius. Sin autem non probabilis, neque ipsi credetur qui clarum esse ac manifestum dicit: quod autem persuadet, verum esse arbitrandum non est. Neque enim idem omnibus persuadet, neque eisdem semper. Fit autem persuasio etiam praeter id
 30 quod extrinsecus est, siue praeter dicentis opinionem, siue praeter curam, siue praeter suauitatem, siue praeter consuetudinem, siue praeter id quod gratum est. Tollebat autem &
 iudici-

iudicium ista ratione. Aut iudicatum est iudicium aut iniudicatum est: at si quidem iniudicatum est, improbatum consistit exciditq; a veri falsiq; iudicio. Sin verò iudicatum, vnum erit eorum qua per partes iudicantur. Itaque si idem est, & iudicare & iudicari, id quoque quod iudicium iudicauit ab altero iudicabitur, illudq; rursus ab alio atque in infinitum procedet, praterquam quòd de iudicio sententia concors non est, aliis hominem iudicium esse dicentibus, aliis sensum, aliis rationem, quibusdam item perceptibilem imaginationem. At qui homo quidem & secum & cum aliis dis-

fidet, quod ex legum consuetudinumq; differentiis constat. Porro sensus falluntur mentiunturq;, ratio autem discordat, perceptibilisq; fantasia ab animo iudicatur, animusq; ipse variis motibus circumagitur. Hac ergo ratione ignotum est iudicium, ac per id veritas quoque ignoratur. Signum item

esse negant. Nam si quidem signum est, inquit, aut sensibile esse necesse est, aut intelligibile. At sensibile non est: nam sensibile commune, signum verò proprium est, ac sensibile secundum quidem differentiam, signum verò eorum, quae ad aliquid dicuntur, est. Intelligibile itidem non est. Nam in-

telligibile non est, siue quod appareat ex eo quod videtur, siue quod non appareat ex eo quod non videtur, siue quod non videtur ex eo quod apparet, siue quod videtur ex eo quod non apparet: nihil autem horum est, non igitur signum. Ex eo autem sequitur nihil incertum comprehendi posse. Nam

per signa dicuntur obscura ac incerta comprehendi posse. Causam itidem hac ratiocinatione tollunt: Causa eorum quae ad aliquid dicuntur, est, quippe ad causale. Quae verò ad aliquid dicuntur, solum intelliguntur, non autem existunt, causa igitur tantum intelligitur. Nam si quidem causa est, id

deesse non debet cuius dicitur causa, alioqui causa non erit. At quemadmodum pater, nisi adsit is ad quem pater dicitur,

nequaquam pater est, is & causa. Non autem adest ad quod causa intelligitur, neque enim generatione neque corruptione, neque aliud quippiam, non ergo causa est. At qui si quidem causa est, aut corpus aut incorporea est causa, aut certè incorporale incorporalis. Nullum est autem horum, non igitur est causa. Nam vtraque eandem habent naturam: & si alterum dicitur causa, quantum attinet ad corpus, & reliquum corpus cum sit, efficietur causa. At si communiter ambo causæ erunt, nihil erit incommodi. Porro incorporeum incorporei

nequaquam causa erit, ob eandem rationem: incorporeum item corporis causa non erit, quia nihil incorporeum corpus facit. Corpus itidem incorporei causa non est, quia quod sit ex patiente subiecta materia esse debet. Nihil autem patiens ex eo quod incorporeum sit, nec ab aliquo quidem sit. Non

est igitur causa, atque ita colligitur minimè subsistere principia rerum. Aliquid enim sit necesse est quod facit atq; operatur. Enimvero neque motus est: nam quod mouetur vel in loco vbi est, vel in eo vbi non est mouetur, non in loco vbi est, in quo autem non est, neque mouetur, non est igitur motus. Disciplinas item hoc modo auferebant. Si quid, aiebant, docetur siue quod est eo ipso quod est, siue quod non est, eo ipso quod non est, docetur. Neque verò quod est, eo ipso quod est docetur. Nanque natura omnium quae sunt, omnibus patet, atque cognoscitur id quod non est, eo quod non est. Et

quod non est, nihil contingit, ita ne doctrina quidem, neque generatio quidem ipsa, inquit, est. Neque enim fit quod est, cum iam sit: neque quod non est, neque enim subsistit. Quod autem non subsistit, neque est, neque fieri quidem meruit. Natura quoque bonum aliquod aut malum esse, ita negant. Si quid, aiunt, natura bonum aut malum est, omnibus bonum aut malum esse debuit, quemadmodum & nix omnibus aequè frigida est: nullum est autem bonum aut malum

quod

quod sit commune omnium, non igitur est natura boni aut malum. Aut enim omne quod a quopiam existimatur, bonum dicendum est, aut contra. At omne dicendum non est: namque idem ab aliquo putatur bonum, sicut voluptas* ab Epicuro, ab aliquo e converso malum, nimirum ab Aristothene. Contingit igitur id quod fieri non potest, idem & bonum esse & malum. Quod si non omne quod ab aliquo putatur, bonum dixerimus, necesse erit nos discernere opiniones, quod per parem rationum vim possibile non est. Ignoratur itaque quod sit natura bonum. Licet autem totum conclusionis illorum modum ex his quas relinquere monumentis animaduertere. Quamquam Pyrrho quidem ipse nullum reliquit opus, verum discipuli & necessarii eius, Timon & Aenesidemus, Numenius ac Nausiphanes, atque alij huiusmodi, quibus obstrepentes dogmatici aiunt illos comprehendere & discernere. Nam in eo quod arguere, & ceteros euertere conantur profecto comprehendunt, atque in eo ipso & asserunt & dogmata astruunt. Nam cum se nihil diffinire aiunt, omniaque rationi contrariam obiectam esse rationem, ea ipsa & definiunt & proferunt. Aduersus quos illi respondent. At qui ea qua patimur, ut homines fatemur, nam & quod dies sit, quod sit generatio, quodque viuamus, et cetera in hunc modum, qua in vita nostra manifesta sunt scimus: ceterum in his qua dogmatici asserunt, ea se ratione comprehendere dicentes, veluti de incertis neutiquam consentimus, solas vero passiones agnoscimus. Nam & nos videre confitemur, nosque intelligere scimus: verum quo pacto videamus, aut intelligamus, ignoramus. Quin quod hoc album videatur narrando dicimus, non asserendo an reuera ita sit. Porro de ea voce qua nihil nos diffinire dicimus, atque similibus qua dicuntur dogmatibus, neque enim similia sunt his qua illi asserunt, puta quod globosus sphaera instar sit mundus. Nam id quidem incertum est

est. Haec vero certa consensiones sunt. In eo itaque, quod nihil diffinire dicimus, neque hoc ipsum diffinimus. Rursus illos dogmatici vitam etiam tollere asserunt, dum omnia ex quibus vita consistat euertunt, at contra eos illi mentiri assueverant, non enim visum se auferre, sed quomodo se habeat vis videndi ignorare se dicunt. Atque quod apparet ponimus, non quod tale, quale cernitur, sit. Nam quod vrit ignis sentimus, verum an habeat incendendi naturam, non pronuntiamus, quodque moueatur quispiam, & quod pereat videmus, verum ista quoniam pacto fiant ignoramus. Eis igitur, aiunt, solium reluctamur, qua in conspiciis rebus proximè assistunt incerta. Namque dum statuam eminentias habere dicimus, quod videtur exponimus: cum vero non habere eminentias asserimus, non iam quod cernitur, sed aliud dicimus. Vnde & Timon in Pythone ait, non excessisse consuetudinem: at in Indalnis ita dicit:

Αλλὰ τὸ φανερόμενον παντὶ δένει ἔσθ' αὖ ἐλδῶν. hoc est,

Quod verò apparet tota vi ut cunque profectum.

Atque rursus in libro de sensibus: Quod, inquit, istud dulce lege sit non pronuntio, quod autem videatur assentior. Aenesidemus quoque in primo de Pyrrhonis rationibus, nihil ait per modum dogmatis diffiniri Pyrrhonem, propter contradictionem, verum qua sunt conspiciua sequi. Eadem ferme ait in libro contra philosophiam, & in libro de questione. Zeuxis itidem Aenesidemi necessarius in libro de duplicibus rationibus. Antiochus item Laodicenus & Apelles in Agrippa ea solium ponunt qua videntur. Est igitur iudicium secundum Scepticos quod videtur, sicuti & Aenesidemus ait: ea in sententia & Epicurus fuit. Porro Democritus nihil se nosse ait eorum qua videntur: Quaedam vero ex his ne esse quidem. Aduersus huiusmodi iudicium, eorum nimirum qua videntur, dogmatici aiunt ab eis ipsis varias sententias incidere,

incidere, quæadmodum à turre vel rotunda, vel quadrata. Scepticus si neutrum præfert sine effectu erit: sin verò alteram sequitur, non iam inquirunt, æquas vires his quæ videtur reddet. Ad quos aiunt Sceptici, quod quando variæ incident imaginationes utrasque videri dicemus, atque ideo visibilia ponere quia videntur. Postremò autem Sceptici finem aiunt, nihil quicquam definire neque pronuntiare, quam rem sequatur vixbra in morem animi tranquillitas atque constantia, ut ait & Timon & Acnesidemus. Neque enim ista aut suggeremus aut eligeremus, quæ in nobis sunt: quæ verò in nobis non sunt, sed per necessitatem vitare non possumus, ut est esurire, & sitire, & dolere. Neque enim ista ratione auferri possunt. Dicentibus verò dogmaticis, posse vivere Scepticos non detrectando, si iubeatur etiam patrem necare, respondent illi de dogmaticis, quo modo vivere poterit & abstine-
re questionibus, non de rebus vitæ communis & observandis. Itaque & eligimus aliquid ex consuetudine, & fugimus, & legibus utimur. Sunt qui dicant Scepticos sine dixisse tranquillum animi statum, sunt qui mansuetudinem.

TIMON NICAËVS.

Timon Apolloniatæ Nicæus, de quo in primo commentariorum in Sillos libro diximus, quod opus suum ille Tiberio Cæsari dedicavit, Timonem asserit patre Timarcho, genere Phliasius fuisse, iuvenemq; saltationi operam dedisse, choreasq; duxisse. postea verò mutata sententia Me-
gara se ad Stilponem contulisse, qui cum diutius commoratum, rursus in patriam redisse, vxoremq; duxisse. Tum in Elidem venisse cum vxore ad Pyrrhonem, ibiq; moratum esse, quoad illi filij nati essent, quorum qui maior natu erat, Xanthum vocasse, medicinamq; docuisse, vitæ etiamnum
& instituti sui successorem reliquisse. Erat autem, ut & Sotion in decimo testatur, eloquentia & sapientia insignis,

qui

qui cum egeret alimentis, ut Hellepontum Propontidemq; concessit, atque in Chalcedone philosophiam, & oratoriam exercens, multum admirationis emeruit. Hinc iam locupletior factus, Athenas profectus est, atque illic, ad obitum usque perseveravit; cum brevis tempus Thebis egisset. Quin & Antigono Regi & Ptolemæo Philadelpho cognitus & charus fuit, sicuti ipse in Iambis attestatur. Erat autem, inquit Antigonus, & potationis studiosus, atque Philosophis interdum vacabat. Nam & poemata conscripsit, & versus, tragedias, & satyras, et comædias triginta, tragedias verò sexaginta, Sillos item & cæmos. Feruntur eius & libri varij ad viginti versuum millia producti, quorum & Antigonus Carystius meminit, qui vitam ipsius conscripsit. Sillo-
rum verò libri tres sunt, in quibus utpote Scepticus in dogma-
ticos omnes maledicta atque conuitia ingerit, ex his primis planam atque perspicuam habet interpretationem, enarrationis in modum. Porro secundus & tertius dialogi speciem tenent. Videtur autem Zenophanem Colophonium de singulis percontari, atque ille sibi respondere. Atque in secundo quidem de antiquioribus, in tertio autem de posterioribus agit. Vnde illum quidem epilogum inscribere. Primus autem eadem continet, præterquam quod poësis illa ex persona sua est. Hoc autem illius fuit initium:

Εσπετε νυν μοι ὅσοι πολυπράγμονες ἐσθε σοφισαί, id est,

Nunc mihi adeste omnes gens importuna sophista. Hunc ego luscum didici. Nam & ipse Cyclopem se appellabat. Fuit & alter Timon hominum osor. Fuit autem hic philosophus Timon hortorum studiosus maxime, ac solitudinis amans, quem admodum & Antigonus refert. Fertur Hieronymus Peripateticus de illo dixisse, Sicut apud Scythas & qui fugiunt, & qui persequitur sagittas torquent, ita & apud philosophos, alij persequendo discipulos capiunt,

lege ἀποτῶ μαζῶ
λογεῖ

v. c. habet præ-
terea hæc, ἐπελάσ-
τησα δὲ ἑστῶν ἐ-
πῶν νεμεκονία,
ἀφ' ἧσιν αὐτί-
γους καὶ σω-
τῆρ' ἐν ἐνδύκασ-
ται. τὰς τε ἐπὶ ἐγῶ
&c.

* ἀπὸ τῆς εἰρήνης

lege ὑπὸ τῶν μαζῶ-
των

Atheniensium sub Perdica afflictis rebus, Colophonem se ad patrem contulisse. Vbi cum aliquandiu commoratus esset, congregassetq; discipulos, Athenas iterum redisse sub Anaxicrate, ibiq; aliquandiu cum ceteris in commune philosophatum esse, deinde seorsum sectam a se vocatam constituisse. Decimoquarto vero etatis anno philosophiae dare operam cepisse ipse testis est. Apollodorus autem Epicureus in primo de vita Epicuri, refert illum ad philosophiam se contulisse grammaticos insectantem ac sophistas, quod percontanti quidnam esset apud * Hesiodu chaos, exponere non potuissent. Grammaticam vero illum docuisse primum, ac demum lectis Democriti libris philosophia dedit operam Hermippus auctor est, atque ob id Timonem de illo dixisse:

Υπατος ειν * Φυσικος, ος υπατος εν Σαμω ελθων,
 Γραμμαδοδιδασκαλδης * ανεταλδτατ * ζωνων. hoc est, 15
 Vltimus ex physicis Samiaq; hic vltimus ora

Preceptor iuuenum & morum formator amoenus.

Adiecti sunt autem illi ad philosophandum, ipso hortante tres, ipsius fratres Neocles, Cheredemus, & Aristobulus, ut ait Philodemus Epicureus in x. de philosophorum compositione. Seruus item illius Mus nomine, ut Myronianus refert in legibus historicis capitulis. Enimvero Diotimus Stoicus infesto aduersus illum animo, acerrime insectatus est, quinquaginta circumsferens impudicas & lasciuas veluti ab Epicuro scriptas epistolas, easq; quae Chryssippi feruntur veluti sub eius nomine componens. Possidonius item Stoicus & Nicolaus & Sotion in xii, eorum quae inscribuntur Dioclis argumenta, sunt autem* fere xxxiiii, & Dionysius Halicarnassaeus, vna cum matre* adiculas circuisse pargamentam legentem, literasq; cum patre docuisse mercedis exiguae stirpe tradunt. Vnus quoque e fratribus* lenocinatum esse, ipsumq; Leontia meretrici congregi solitum. Democriti

σινδφ

quidam φουτ-
των
ανερων αταλος

καταρτου.

lege περὶ τοῖς
πραξε λεγε οτι
δω ω.ε.

lege προσηω-
ωου

criti quoque de atomis, Aristippiq; de voluptate libros ut suos asseruisse, neque fuisse legitimum ciuem, ut Timocrates ait, & Herodorus in libro de pubertate Epicuri. Mithraeq; Lysimachi dispensatori per epistolas faede adulatu esse Peanem illum ac regem appellando. Idameneum itidem & Herodotum atque Timocratem qui se adhuc obscurum suaq; dogmata illustrarent, per epistolas laudare, eisq; ob hoc ipsum assentari. Scribens ad Leontiam in epistola id agit, inquires in hunc modum, πειων εναξ. o mea Leontiola, cuiusmodi me impleuit plausus tuam epistolulam cum legerem. Ad Themistam item Leontis uxorem, Quotus enim, inquit, ego sum nisi vos ad me profisciscamini? promptus ipse quocunque vos ac Themista me accersatis irrumpere. Ad Pythoclem vero formosum adolescentem, Consumor, inquit, atque deficio, amabilem tuum atque diuinum ad te ingresum operiens. Rursumq; ad Themistam scribens, ximonere ipsum arbitratur, ut Theodotus* in quarto aduersus Epicurum libro ait. Alijs item compluribus meretricibus scribit, & Leontiae in primis, quam & Metrodorus amavit. In libro quoque de finibus sic loquitur, Nam equidem nihil habeo quod bonum intelligam, si saporum voluptates, & quae ex Venereis constant, & quae auribus percipiuntur, quaeq; ex forma venustate blandiuntur oculis, auferam. Scribit item in epistola ad Pythoclem: Omnem autem disciplinam 25
 *fortunati fugite. Epicureus quoque ut lasciuus loquerem sagillat, maximisq; probris incesit. Timocrates item in his quae inscribuntur *de Letitia, Metrodori frater, ipsusq; discipulus, eius relicta schola bis illum diebus singulis vomere solitum e nimis delitjs solutu refert, seq; ipsum narrat vix 30
 effugere potuisse nocturnam illam philosophiam, arcanaq; illam conuentiunculam, Epicurum quoq; multa in oratione peccare, atque in vita longè plura, corporeq; adèd mirabiliter

lege πορδαι αυ-
τη παραγειν
dele ος ante εν

alii μαρτυρε-
addit v. c. post
(Φενρε) κατε
διδουεν
v. c. quidam το-
φαιτος

serabiliter affectum, ut multos annos consurgere e sella ne-
 quierit, minam interim quotidie in cibos consumere, ut
 ipse in epistola ad Leontiam scribit, atq; in eis quas ad Mi-
 tylenenses philosophos scripsit. Congradia illi vna cum Me-
 trodoro & scorta alia. Marmarium, & Hediam, Erorium,
 & Nicidium, in eis quoque voluminibus que de natura
 scripsit triginta quinque numero, complura huiusmodi in-
 ferere, contrariaq; in ipsis alijs quidem multis, Nausiphani
 vero in primis scribere, ita ferè ad verbum dicens, Sed ha-
 bet, habuit enim ille velut parturiens ab ore iactantiam so-
 phisticam, quemadmodum & alij complures ex mancipio-
 rum numero. Ipsumq; Epicurum in epistolis ista de Nausi-
 phane dicere. Adduxit illum in eiusmodi animi excessum,
 ut ne maledictis impeteretur, magistrumq; inuocaret, $\mu\lambda\acute{\epsilon}\nu\mu\omicron\nu\alpha$
 quoque ipsum ac deceptorem, & sortum ac sine literis
 vocabant. Platonis item sectatores, Dionysii assentatores,
 Platonem quoque ipsum aurcum, Aristotelem prodigum,
 qui paterna substantia consumpta militasset, & venena
 vendidisset. Appellabat baulum Protagoram, & librarium
 ac scribam Democritum, qui in comestationibus vixisset li-
 terasq; docuisset. Heraclitum quoque $\kappa\omega\kappa\lambda\eta\nu$ merobibum.
 Democritum Lemocritum, & Antidorum $\sigma\alpha\upsilon\iota\delta\omicron\pi\omicron\nu$. Cy-
 zicenos inimicos Græcia, & dialecticos nimium inuidos.
 Pyrrhonem quoque indoctum et imperitum appellabat. Sed
 hi profectò insaniant. Namque viri huius aduersus quosuis
 incredibilem gratitudinem permulti testantur, patria item
 que statuis areis illum honorauit: amici quoque tam multi,
 ut eos ne vrbes quidem integra capere possint, familiares
 præterea omnes ac discipuli quos illius dogmatica Syrenes
 occuparunt, præter vnum Metrodorum Stratonicefem, qui
 ab illo se ad Carneadem contulit, cui fortè grauis erat viri
 incomparabilis & immensa bonitas, illiusq; schola perpetua
 successio

alii λεοντιου

alii ιδιων

adde greco καὶ αὐτῇ λέξει φασὶ κελεῖν

* Φαρμακωστὸν λέγει

successio, qua cæteris ferme omnibus deficientibus sola per-
 sistit, perpetuis vicibus discipulis sibi inuicem succedentibus.
 Summa præterea in parentes pietas, atque præcipua in fra-
 tres beneficentia, mansuetudoq; in seruos, quemadmodum
 & ex eius testamentis liquet, & quòd secum illi vna philo-
 sophati sunt, ex quibus tamen clarissimus fuit is, quem præ-
 diximus, Mus, eximiaq; ut in summa complectar, eius in
 omnes humanitas fuit. Nam quid de cultu in deos, & de a-
 micitia aduersus patriam dicam, quam constantissimè vsq;
 ad finem tenuit? quippe qui per summam modestiam ad
 Remptib. accedere noluit. Et cum difficilima tempora tunc
 Graciam præmerent, semper ibi perseverauit, bis aut ter so-
 lum ad Ionie loca profectus, ad amicos, qui ad illum vndiq;
 numerosissimi conueniebant, ac vna cum illo in horto viue-
 bant, ut ait etiam Apollodorus, quem & octoginta minis
 comparauit. Porro Diocles in tertio incursionis libro il-
 los ait vilissimis & simplicissimis cibis vixisse. Parsissi-
 mo enim, inquit, vini poculo contenti erant, omnisq; a-
 qua illis ad potum cedebat. Nolebat autem Epicurus secta-
 tores suos in commune opes deponere veluti Pythagoras, qui
 communia omnia amicorū dicebat. Nam id, inquit, eorum
 qui dissiderent potius fuit quam amicorum. Ipse quoque in
 epistolis aqua tantum & cibario pane se contentum esse re-
 statur, & mitte, inquit, mihi caset cythridi paululum, ut
 cum epulari preciosius voluero, possim. Huiusmodi illius
 vita fuit qui voluptatem finem asserit, quem Athenæus ita
 suo laudauit epigrammate:

Ἀνδρωποιοι μαχθεῖτε τὴ χεῖρνα, καὶ διὰ κέρδος
 Ἀπῆσον νεκέων ἀρχετε καὶ πολέμων;
 30 Τῆς φύσιος δ' ὁ πλεῖτος ὄρον τινα βλαδὸν ἐπέχετε
 Αἰ δ' ἐκεναὶ κρείστες τῶν ἀτέρων ὄδον.
 Τέτο νεοκλήος πονιτὸν τέκος, ἢ παρὰ μισθὸν

* ἐπιδομασε.

adlit v. e. ei δ αριστων

lege κενθιδια

Εκλυεν, ἢ περιδῆς εἰς ἱερῶν τετιπόδων. hoc est,
 Quis furor, ὀ ciues, vt vos ob vile lucellum
 Rixas, & bellum sollicitetis atrox?
 Nam natura opibus facillè est contenta pusillis,
 Contenta nullis ambitio est opibus.
 Hoc Epicurus ait, dulces quem nempe Camæna
 Aut Suada tripodes edocuere sacri.

Sciemus id manifestius in sequentibus, ex dogmatibus et ex
 verbis eius. Maxime verò, auctore Diocle, ex antiquis am-
 plectebatur Anaxagoram, etsi in quibusdam illi contradi- 10
 xerit: Archelaum quoque Socratis magistrum. Exercebat
 inquit, discipulos vt etiam memoriter teneret ipsius scripta.
 Hunc Apollodorus in Chronicis Nausiphane & Praxiphane
 nem audisse tradunt. Verum hoc ille de se non dixit in ea
 qua extat eius ad Euridotum epistola. Sed neque Leucippū 15
 aliquem philosophū fuisse ait, neque ipse neq; Hermachus,
 quem Democriti fuisse præceptorem, cum alij tradunt, tum
 etiam Apollodorus Epicureus. Caterum Demetrius Ma-
 gnesius Xenocratis eum quoque auditorem fuisse asserit.
 Vtitur autem in rebus vocabulis proprijs, quæ quoniam sim 20
 plicissima sunt, ea Aristophanes grammaticus taxat. Aded
 autem apertus dictione fuit, vt in lib. de oratoria, nihil aliud
 quam perspicuitatē orationis inquirendū ac persequendum
 moneret. Atq; in epistolis vbi ceteri scribebant χαίρειν, ipse
 εὐταχῆσιν, & honestè viuere præclarū est. Alij tradunt in 25
 vita Epicuri normam illū scripsisse, de Nausiphanis tripode,
 cuius fuisse auditorē tradit, & Pāphili Platonici in Samo,
 cœpisse duodecimū agentē atatis annū philosophiæ operam
 dare, circiter trigessimū quintum scholæ præesse. Nascitur
 autē, inquit Apollodorus in chronicis, centesima nona olym- 30
 piadis āno tertio sub Sosigene principe, mēse gamelione sep-
 timo mēsis, septē annis post Platonis obitum. Cum verò tri-
 ginta

5

ginta duorum esset annorum, primum Mitylena & Lam-
 psaci scholam instituit annis quinque, demum Athenas mi-
 grauit, vbi diem obiit anno ceterima septima olympiadis sub
 Pytharato, cum septuaginta & duos vite impleisset annos.
 5 Succesit illi in administratione scholæ Hermachus * Age-
 marchi filius Mitylenæus. Obiisse* calculo vrimæ exitum im-
 pediente Hermachus in epistolis ait, morbo quatuordecim
 diebus fatigatum. Quo etiam tempore tradit Hermippus
 descendisse illum in peluim aream aquis calentibus plenam,
 10 perisseq; merum sibi ad sorbendum dari, atque monentem
 amicos vt ipsius decretorū memores essent, inter verba dese-
 cisse. Est autem in eum quod scripsimus epigramma in
 hunc modum:
 Χαίρετε, καὶ μέμνησθε τὰ δόγματα, τῆτ' Ἐπίκουρος
 15 Ὑπερον εἶπε φίλοις οἷον ἀποθνήσκων,
 Θεσμὸν δὲ πύελον γὰρ ἐσίλυθε, καὶ τὸν ἀνετατον
 Ἐσπασεν, εἶτ' ἀΐδων ψυχρὸν ἐπὶ σπάσειλο. hoc est,
 Hoc moriens charis Epicurus dixit amicis,
 Dogmatis ὀ memores vsque valetē mei.
 20 Qui calidam ingressus peluim, stientius hausit
 Snaue merum, hinc stygiæ ebrius hausit aquas.
 Hac viri vita, hic finis fuit. Testamentum quoque ipsius le-
 gimus, Mæx omnia Amynomacho Philocratis filio Batithe-
 do, Timocratiq; Demetriū filio Potamio secundum eam,
 25 qua in metro scripta est vtrique factam donationem, ea con-
 ditione, vt horum quidem, & qua in illo sunt Hermacho
 Agemarchi filio Mitylenæo assignent, eisq; qui cum illo vnā
 philosophantur & alijs philosophiæ successoribus illum reli-
 querit Hermachus, vt in eo philosophiæ dare operā possint.
 30 Vtq; semper hi qui a nostro nomine philosophi appelluntur,
 *perdurent, Amynomacho & Timocrati eam qua in horto
 est scholam, depositi iure commendo, ipsorumq; posteris.
 lege συνδιασώ-
 σωσιν
 Cauebunt

quidā ἀνετατό-
 τῆς
 Ἰταῖος excusis
 malè Σοφῶν προ-
 ἔραν.

Cauebunt autem ipsi mandabūtq; heredibus hortum illum seruent, quemadmodum & ipsi, tradantq; philosophantibus ex nostro nomine. Porro domum qua est in Melite, dabunt Amynomachus & Timocrates Hermacho inhabitandam, vnaq; his qui secum philosophantur quamdiu Hermachus vixerit. Ex earum autem rerum redditibus qua a nobis legatae sunt Amynomacho & Timocrati, quantum fieri possit cum Hermacho disident, curent vt natalis dies parentibus & fratribus ac nobis quotannis solenniter agatur, intra diem decumarum Gamelionis, vt etiam in conuentu solenni eorum qui nobiscum philosophantur, cuiusque mensis vigesima die in nostrā & Metrodori ordinē. Curent quoq; diem fratrum, Posidæonis. Insuper curent diem Polyani Metagitnionē, sicut & nos fecimus. Cura autem sit Amynomacho & Timocrati, Metrodori filium Epicurum, filiumq; Polyani educare, dum philosophantur & cum Hermacho degunt. Similiter & Metrodori filie curam habeāt, & cum ad aetatem peruenerit, tradant eam viro quem elegerit: Hermachus ex his qui secum philosophantur, sitq; illa obtemperans, & pareat Hermacho. Dent autem Amynomachus & Timocrates ex redditibus nostris in cibum his singulo quoque anno, vt ipsis quā commodissimē fieri posse videbitur, id cum Hermacho deliberantes, faciant item secum reddituum dominum Hermachum, vt ex eius consilio qui nobiscum cōsenuit in philosophia, princepsq; relictus est schola nostrae, fiant singula. Dotem verò puella cum ad annos nubilem venerit, dare curabunt, Amynomachus, & Timocrates quantum eis satis esse videbitur ex bonis auferentes, communicato prius cum Hermacho consilio. Curam item habeant Nicanoris quemadmodum & nos ipsi, vt quotquot nobiscum philosophati sunt, atque res suas in communem usum consulerunt, omnemq; alacritatem ostendentes, nobiscū in philosophia

philosophia studijs consenuerunt, pro modulo facultatum nostrarum nulla re qua ad victum necessaria est, egeant. Libros autem omnes nostros Hermacho tradat. Quid si quid humanum Hermacho contigerit prius quam Metrodori liberi ad aetatem peruenerint, cura sit Amynomacho & Timocrati, vt liberaliter illi educentur, accipiantq; ex facultatibus nostris quaecunque illis erunt necessaria, curamq; ceterarum rerum, vt a nobis institutum est agant, vt singula quantum fieri potest fiant. Ex seruis autem liberos dimitto Murem, Niciam, & Lyconem, Phadrion item dimitto liberam. Iam verò moriens scribit ad Idomeneum epistolam huiusmodi,

CUM ageremus vita beatum, & eundem supremum diem scribebamus haec. Tanta autem vis morbi urgebat vesica & viscerum, vt nihil ad eorum magnitudinem posset accedere. Compensabatur tamen cum his omnibus animi latitia, quam capiebam memoria rationum inuentorumq; nostrorum. Sed tu, vt dignum est, tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentulo suscepta, fac vt Metrodori tueare liberos. Hoc illius extremum testamentum fuit. Fuerunt autem illi discipuli plurimi egregij & sapientissimi, Metrodorus Atheniensis, Timocrates, & Sandes Lampacenus, qui & ex quo agnouit virum, ab eo nūquam discessit, nisi tantum sex menses quibus domum profectus denuo ad illum reuersus est. Fuit autem vir per omnia bonus, quemadmodum & Epicurus in praecipuis scribit. Attatur autem in tertio & Timocrates. Huiusmodi autem cum esset, sororem etiam Batidem Idomeneo tradit vxorē: Leontiamq; Atticam meretricem assumptam pro cōcubina vsus est. Erat autem intrepidus aduersus turbationes omnes atque mortem, sicut Epicurus in primo Metrodoro tradit. Aiunt illum septem annis ante Epicurum obiisse diem, quin quagesi-

grace legito pro
xales molan
enartiar

adde graco pro
pro ueris.

lege recipant
xapax d'caas

*τρογοςυειδης

quagesimum & tertium agētem atatis annum. Ipse autem
 Epicurus, in ijs quae recitauimus testamentis ipsius, ut *vita
 sancti filiorum curam haberi mandat. Habuit autem &
 praedictū *familiarem quendam Metrodori fratrem Timo-
 cratem. Porro Metrodorus hos scripsit libros, ad medicos
 tres, ad Timocratem de sensibus, de magnificentia, de mor-
 bo Epicuri, aduersus dialecticos, aduersus sophistas nouem,
 de itinere ad sapientiam, de mutatione, de diuitijs, aduersus
 Democritum, de nobilitate. Fuit & Polyæmus quidā Athe-
 nodori filius Lampfacenus modestus & amabilis, ut Philode-
 mus ait. Successor item eius Hermachus Agemachi filius,
 Mitylenæus vir insignis, patre quidem paupere, at principio
 oratoria deditus. Feruntur & huius pulcherrima ista mo-
 numenta, de Empedocle epistola *viginti duæ, de disciplinis
 aduersus Platonem, aduersus Aristotelem. Moritur au-
 tem apud Lysiam vir sanè, ut diximus, illustris. Leonteus
 itidem Lampfacenus, eiusq; coniunx Themista, ad quam
 etiam scribit Epicurus. Colotes quoque & Idomeneus &
 ipsi Lampfaceni. Atque isti quidem nobiliores ex Epicuri
 ludo fuerunt, adiecto & Polystrato successore Hermachi, cui
 successit Dionysius, cui Basilides. Apollodorus quoque
 dictus est, clarus fuit, qui vltra quadringenta
 volumina conscripsit. Duo quoque Alexandrini Ptolemai
 Melas, atque Leucus. Zeno quoque Sidonius Apollodori
 auditor, qui infinita scripsit. Demetrius etiam cogno-
 mento Lacon, ac Diogenes Tarsensis qui selectas conscripsit
 scholas. Orion item & alij quos hi qui germani Epicuri
 sunt, sophistas appellant. Erāt autem & alij Epicurei tres,
 Teleonæi filius, & Themista, alter Magnesius, quartus O-
 plomachus. Scripsit autem Epicurus infinita volumina, aded
 ut illorum multitudine cunctos superarit. Namque Cylindri
 ad trecentos sunt, in quibus nullum extrinsecus quæsitum
 testimo-

testimonium est, solisq; referti sunt Epicuri sententijs. Ae-
 mulatus est illum Chrysippus in scribendo multa, sicut Car-
 neades etiam refert parasitum illum librorum dicens. Nam
 si quid Epicurus scriberet, tandem scribere & Chrysippus
 contendebat. Atque ideo sapius eadem scripsit. Unde &
 *tumultuariè scribere, ac parum emendatè illi ex festina-
 tione contingebat, totq; testimonia inserit, ut ex his solis
 libri pleni esse videantur, quemadmodum & apud Zenonē,
 & apud Aristotelem inuenire in promptu est. Tam multa,
 et tam præclara sunt Epicuri volumina. Ex quibus ista vel
 optima sunt, de natura triginta & septem, de atomis & va-
 cuo, de amore. Epitome eorum quae aduersus phisicos scri-
 pta sunt, aduersus Megarenses dubitationes, *rara opi-
 niones, de scētis, de plantis, de sine, de iudicio siue regula.
 Chæredemus de dijs, de sanctitate; Hegesionax, de vitis
 quatuor, de iusto opere. Neocles. Ad Themistam, Sym-
 posium. Eurylothus, ad Metrodorum, de visu, de angulo
 atomi, de tactu, de fato, de perturbationibus opiniones ad
 Timocratem, Prognosticon, Exhortatorius, de imaginibus,
 de fantasia, Aristobulus de musica, de iustitia & vir-
 tutibus alijs, de donis & gratia, Polymedes, Timocrates
 tres, Metrodorus quinque, Antidorus duo, de austris opi-
 niones, ad Mithrem, Callistolas, de regno, Anaximenes, E-
 pistola. Vnam autem ipsarum, ut visum est, ipsis cona-
 bor ponere, tribus eius propositis epistolis, in quibus omnem
 philosophiam suam breuiter collegit. Ponemus autem pe-
 culiaries ipsius opiniones, & si quid visum est eloqui, e-
 lectione dignum, ut omni ex parte cuiusmodi vir fuerit
 addiscas, si tamen ad hæc iudicanda idoneus sum. Primam
 igitur epistolam scribit ad Herodotum, summam rerum
 omnium naturalium. Secundam verò ad Pythoclem, quae
 de celestibus corporibus est. Tertiam ad Menæceum :
 continet

πεπονησθαι τοσ

lege διότιον

alii cod. εἰκοσι

lege νεχρησε
καὶ τὸ ἐπὶ τῆ-
9ου

*χιγείον

*διεταγορα-
φίαι.

Iis qui nequeunt, d Herodote, singula quæ à nobis de natura
 scripta sunt ad vnguem intelligere, neque maiores de his
 rebus editos libros perscrutari, compendium totius operis fe-
 ci, quantum satis esse putavi, vt integerrimarum opinionum
 memoriam facile tenerent, vt quouis tempore in his quæ
 sunt rata, illis opem ferre possint, in quantum arripuerint
 naturæ speculationem. Quin eos etiam, qui iam contem-
 platione omnium, formam & veluti fundamenta totius
 operis iecerunt, huiusce compendio adiutum iri spero ad fa-
 cile reminiscendum. Nam fundamentis rei crebro indige-
 mus, membris non ita. Eundem igitur ad illa est faciendusq;
 ex iugi memoriæ exercitatione habitus, ex quo & ratus
 maximè validusq; ad res intuitus nobis obueniet, omnisq;
 particularium rerum diligens cognitio reperietur, cum for-
 ma plenissimè animo versantur memoriæq; tenentur. Nam
 ea summa totius diligentia, isq; effectus est, huiusce intuitu
 *vti celeriter posse, ad simplicia elementa, atque ad conclu-
 sionum voces. Neque enim fas est condensationem perpetua
 rerum circuitionis esse, nisi possit paucis vocibus totum in
 seipso complecti illud, quod etiam per partes diligenter ex-
 plicatum fuerit. Vnde cum omnibus perutilis sit, qui sint illi
 familiaris dediti naturæ rationi, huiusmodi vitæ continua-
 tionem fieri moneo in physiologia, eam quæ maximè tran-
 quillitatem asserat vitæ, & eius compendium, ac veluti sum-
 mam opinionum omnium tenere memoriter. Primum igitur
 mi Herodote, quæ subiecta sunt vocibus oportet compre-
 hendere, vt ea quæ opinamur, siue querimus, siue de quibus
 ambigimus, ad ea referentes diiudicare possimus. At ne in-
 discretæ sint omnia nobis in infinitum demonstrantibus, siue
 inanes voces habeamus, necesse quidem est primam notionem
 per vnâquamq; diffici vocem, nihilq; probatione indigere.

Si-

Siquidem habebimus quæsitum vel dubitatum, vel opinatum
 ad quod referamus: siue secundum sensus obseruare omnia
 oportet, ac simpliciter presentes intuitus, siue mentis, siue
 quorumuis iudiciorum. Eadem ratione etiam perturbatio-
 nes quæ adsunt; vt perseverans illud incertum habemus,
 quibus notare possimus. Hæc autem vbi perceperimus, de in-
 certis iam conspiciari opus est. Primum quidem quod nihil
 sit eo quod non est. Omnia enim ex omnibus fierent, semi-
 nibus nihil indigentia. Sed & si quod occidit, interiret in id
 quod non est, omnia iam dudum interissent, cum ea non es-
 sent in quæ dissoluerentur. Atqui & omne huiusmodi sem-
 per fuit quale nunc est, semper que tale erit, nihil que est in
 quod mutari possit. Nam præter ipsum vniuersum nihil est,
 quod in id ingressum mutationem operetur. * Enimvero istud
 quoque etiam in maiore compendio statim à principio di-
 xit. * In primo ite de natura ipsum omne est. Corpora namq;
 ista vt sese habeant, sensus ipse restatur in omnibus, secundum
 quem necesse est incertitudinem cogitationum conicere,
 quemadmodum antea dixi. Nisi enim esset quod inane &
 quæ tangi non potest naturam nominamus, ne-
 quaquam haberent vbi nam essent corpora, neque per quod
 mouerentur, quæ profecto moueri perspicuum est. At præter
 ista nihil neque cogitatione comprehendi potest, neque per
 modum comprehensionis, neque secundum comprehensibi-
 lium proportionem. Quippe quæ per omnes naturas acci-
 piuntur, neque veluti horum euentus accidentia ue dicun-
 tur. Eadem ferme in primo de natura, & in decimo quarto
 & quinto, atque in maiore compendio. Corpora alia quidē
 sunt cōcretiones, alia verò ex quibus cōcretiones factæ sunt.
 At ista indiuidua sunt & immutabilia, nisi omnia in id
 quod non est, interitura sunt. Ceterum in dissolutione con-
 crectionum plena per naturam suscipere valent, cum non ha-
 beant

d 2

beant

beant quorsum, aut quo pacto solui possint. Itaque principia
 necesse est indiuiduas esse corporum naturas. Præterea &
 omne istud infinitum est. Nam quod finitum est, extremum
 habet. Extremum autem præter illud quippiam inspicitur.
 Itaque quod extremum non habet, nec finem quidæ. Quod
 autem finem non habet, infinitum sit necesse est, non finitū.
 Atqui & multitudine corporum, & vacui magnitudine
 omne istud infinitum est. Si enim esset infinitum vacuum
 & corpora finita, nusquam manerent corpora, sed ferrentur
 per infinitum inane dispersa, cum non haberent quo se fige-
 rent atq; cohiberent. Quod si vacuum finitum esset, non ha-
 berent infinita corpora vbinam subsisterent. Ad hac verò in-
 diuidua corpora ac plena, ex quibus & concreciones sunt,
 & in qua dissoluuntur, incomprehensibilia sunt figurarum
 differentiis. Neque enim possibile est ex eisdem figuris com-
 prehensis, tot factas esse differentias, ac per vnamquaq; fi-
 gurationem simpliciter infinita sunt & similes. Porro diffe-
 rentiis non simpliciter infinita, sed tantum incomprehen-
 sibilis sunt. Neque enim, ait, interius in infinitum sectionem
 esse. Dicit autem quandoquidem qualitates immutantur,
 si quis eas non etiam magnitudinibus simpliciter in immen-
 sum emissurus sit, mouentur assiduo atomi. Ait enim & inte-
 rius & æqua celeritate motus illas agitari, cum vacuo simi-
 lem motum exhibente perpetuè grauissimè atque leuissimè.
 Atque illa quidem longè a se inuicem distantes. Alia verò
 agitationem ipsam continent, cum fuerint complexione in-
 clinata, siue ipsis complexionibus sustentata fuerint. Nam
 vacui natura qua illos singulos dirimit, hoc efficit: quando-
 quidem firmitatem siue affixionem facere ipsa non potest.
 Solidum verò quod illis inest per collisionem, agitationem
 facit quantum complexio illa ex collisione restitutionem ac
 instauratorem dat. Horum autem initium non esse, cum
 atomi

lege υπεριστοι-
 χια και συντελ-
 λωτα.

* alias ατομια.

lege παραχου-
 του πτο παραρ-
 χουενικ

atomi & inane causa sint. Ait autem, intrinsecus neque vl-
 lam circa atomos inesse qualitatem, præter figuram & ma-
 gnitudinem & grauitatem: immutari autem colorem circa
 positionem atomorum in duodecim institutionibus ait, om-
 nemq; magnitudinem circa illos non esse, nunquam enim
 atomus sensu visa est. Hac autem vox cum ista omnia me-
 morantur, figuram idoneam submittit cogitationibus nature
 rerum. Mundi item infiniti sunt, siue huic similes, siue qui
 dissimiles sunt. Atomi namque cum infinita sint, vt modo
 demonstratum est, etiam longissimè feruntur. Neque enim
 consumuntur eiusce atomi, ex * quibus fiat mundus, siue à
 quibus effectus sit, neque in vnum, neque in infinitos, neque
 in similibus, neque in differentibus. Nihil igitur est quod
 huiusmodi mundorum infinitatē impediatur. Imò & forma
 similiarum figurarum cum solidis sunt tenuitatis longè &
 apparentibus distantes. Neque enim eius recessiones in aere
 fieri non possunt, neque aptitudines per efficientiam concu-
 uorum atque tenuium, neque vapores consequentem positio-
 nem atque incessum obseruantes, eam quam in solidioribus
 habeant. Eas autem formas imagines vocamus. Atqui motus
 qui per vacuum sit nullo contra incidētium occursum sit, om-
 nem longitudinem comprehensibilem in incomprehensibili
 consumat tempore. * Quippe tarditatis ac celeritatis incisio
 aduersa, nec aduersa similitudinem accipit, neque tamen si-
 mul secundū tempora qua per rationem speculamur, iuxta
 id quod agitur corpus ad loca plura penetrat. Nam cogitari
 non potest. Et hoc sensibili in tempore simul ac cōuenit, &
 ex quouis infini'o, non * ex quo complectamur motū, locus
 recedens erit. Simile enim contraria & illi incisioni erit, etiā
 si tandiu celeritatem motus non intersecādam r. Inquamus.
 Perutile est autem & hoc tenere elementū, vel si nihil aliud
 quam quoddam simulachra tenuitatis summis vtuntur. Vnde

v. c. ad

* ελεμωδου ατμω

οορ

v. c. ad

adde graco δου
 graco ατμω
 lege & πτο το-
 αδουα) τρωτα.

is qua appareret palam reluctatur, vel quod celeritatem habeant incomparabilem, qua quemuis meatum moderatum habeat in hoc, ne quid iliorum infinitatem vel minimum intersecet, plurimas autem & infinitas continuo aliquid refringat. Ad haec vero quoniam imaginum generatio simul atque cogitatur contingit. Nam fluxus à corporibus eius qui fit in multa angustia, notationi perspicuus non est hoc contrariâ repletionem seruans diutius solidi positione, ordinemq; atomorum: & si aliquando confunditur, celeresq; in aere consentus sunt, quod minime oporteat alius repletionem fieri. Sunt autem alij modi à quibus natura huiusmodi gignatur. Nihil enim horum contra sensus attestatur, si respiciat aliquis modum aliquem effectus, vt ab exterioribus ad nos cõuenientiam referant, etiamsi existimandum est cum aliquid extrinsecus subrepat, formas nos intueri atque cogitare. Neque enim profecto resignarent qua exteriora sunt, naturam suam, coloris scilicet atque formae, per aërem qui inter nos & illam medius est, neque per radios aut qualescunque fluxus qui à nobis ad illa manarint. Ita veluti formis quibusdam à rebus ipsis ad nos penetrantibus, qua à coloribus formaeq; similitudine non differat iuxta modum congrua magnitudinis, in aciem aut mentem celeri ventibus motu, deinde hac ex causa quod vnum & perpetuum est fantasia, & consensionem reddens, à seruante subiecto, secundum eam qua inde proficitur aequalem in altioribus affectionem in solido fictionis atomorum & quam animo vel sensibus fantasiam irruentem acceperimus, seu formae, seu accidentium, forma hac est solidi, qua fit iuxta subsequentem densitatem, seu ex imaginum comprehensione. Porro eò quod opinamur mendacium semper ac falsum asseri, siue non reselli potest. Sin vero minus asseratur per immobilem nobis ipsis cõnexam imaginalem intuitum, perceptione praeclatum, per

φουδός

υ.ε.συμπαι-
ός

υ.ε. ήπης εψίος

ω.υ.οξ.

vide graeca hic
& post πικρα-
την ομοει-
αδδε: η μη εψί-
μας του ησθεδου

quam mendacium fit. Nam similitudo visorum qua veluti in imagine accipiuntur, siue illa in somnis fiant, siue per alios intuitus mentis, aut iudiciorum reliquorum, nequaquam in his essent qua sunt, & vera appellantur, nisi essent aliqua, & haec ad qua iaculamur intuitum: falsum vero non esset, nisi accepissemus & alium aliquem motum in nobis ipsis, coniunctum quidem, ceterum perceptione praeclatum. Secundum hunc autem coniunctum fantastica iactui, perceptionemq; habentem, si quidem non asseratur siue resellatur, fieri vt mendacium sit: si autem asseratur, aut non resellatur, verum. Et haec igitur operae pretium est vt opinio fortiter teneat, vt neque iudicia tollantur actionum, neq; falsum dum aequaliter confirmatur cuncta perturbet. Atqui & auditus fit, dum flatus aliquis fertur, siue à vocante siue à sonante, siue à strepente, aut quoduis audiendi instrumentum infereute. Porro fluxus hic in aequalium partium tumores diffunditur, quandam ad inuicem seruantes consensionem, atque vnitatem propriam, ad id quod emisit atque ad sensum pertingentem, qui in illo vt plurimum facit. Sin vero minus, vel quod extrinsecus est tantum manifestat. Nam absque consensione aliqua inde adueniente nunquam profecto fieret huiusmodi sensus. Non igitur existimandum est aëre ipsum à procedente voce formari, vel ab his qua similis generis sunt. Multum enim ei deesset, si hoc ab illa pateretur, sed eum icctum ex quibusdam tumoribus, qui ventosum efficiant fluxum, deinde nobis passionem audiendi insinuent. Quin & hoc ipsum de odoratu sentiendum quod de auditu diximus. Nunquam enim vllam effici passionem posse nisi sint tumores quidam, qui à re ipsa ad hunc mouendam sensum debita mensura ferrentur, dum partim quidam perturbati atque alienati sunt, partim vero quieti & cõuenientes. Atqui atomos

*πικρατός

lege διαιρησιν

adde graeco ήπης

*πικρατός

existimandum est, nullam qualitatem eorum quæ videntur
admittere, præter figuram & gravitatem & magnitudinē,
& quæ necessario figuram contingunt. qualitas enim omnis
immutatur, atomi vero nihil mutantur. Oportet enim semper
in dissolutionibus concretionum aliquid solidum atq; insolubile
subsistere, quod mutationes in id quod non est non faciat,
neque ex eo quod non est, sed secundum transmutationes
ex plurimis, quorundam verò accessus etiā ac recessus.
Quocirca necesse est, ut ea quæ non transmutantur incorruptibilia
sint, & ab eius quæ mutat natura profus aliena, verum tumores
habere ac formationes suas. Hoc enim subsistere necessarium
est. Nam in his quæ apud nos transmutantur, secundum ablationē
figura accipitur subsistens. Enimvero qualitates cum in eo
quod mutatur insite non sint, non secus atque illa relinquuntur
ex corpore toto pereuntes. Abundē igitur possunt ista quæ
relinquuntur efficere concretionum differentias. Quandoquidem
aliqua necesse est relinquuntur, atque in id quod non est desuunt.
Sed ne semper omnem quidem in atomis magnitudinem esse putandum
est, ne ea quæ apparet relucētentur. Caterum mutationes
quasdam esse magnitudinum existimandum. præstat id quippe.
* Hoc autem si adsit, & quæ secundum passionēs, & quæ
secundum sensus sunt, reddentur. Omnis autem subsistens
magnitudo neq; utilis est ad qualitatum differentias. Nam
& ad nos veniunt haud dubiē visibiles atomi. Quod cum sit,
* minimē cernitur, neque quo pacto fiat visibilis atomus,
agnoscere possumus. Ad hæc putandum non est in corpore
finito tumores infinitos esse, neque qualescunq;. Itaque non
eam modo sectionem quæ infinitum pateat ad id quod minus
est tollere oportet, ne omnia infirma faciamus, cogamurq;
complexionibus repentinorū ea quæ sunt, in id quod non est,
terendo consumere: verum ne transmutationē quidem

dem in his quæ finita sunt in infinitum, neque in minus fieri
existimandum. Neque enim ubi semel quissiam dixerit tumores
in plerisque infinitos esse, quales etiam sint intelligere potest.
quoniam verò istud, quo modo finita sit ista magnitudo?
Quales enim quidem sunt constat. Nam tumores illi infiniti
sunt, & hi ex quibus qualescunq; hi fuerint, infinita profectō
esset etiā magnitudo extremitatēq; finitam habentes
perceptibilem, nisi & per seipsum inspicendum est, ne
& quod deinceps sequitur, huiusmodi intelligamus, atq; ita
per consequens in anteriora tendendo in infinitū contingat
cogitatione procedere. Minimum autem illud quod in sensu
est considerandum est, ut neque sit huiusmodi cuiusmodi id
quod habet transmutationes, neq; tamen omnino dissimile,
sed habeat commune cum transmutationibus aliquid. Ceterum
perceptione partium careat, sed cum propter communis illius
similitudinē aliquid ipsius non percepisse arbitramur, partim
ad hæc partim ad illa, equalitatem nobis oportet occurrere,
ex qua ista conspiciamus à primo inchoantes, non in eodem,
neq; in partibus partium, sed in proprietate sua metiendo
magnitudines, quæ maiores sunt magis, et quæ minores
minus hac proportionē arbitrandum, quod in atomo minimum
est uti. Constat enim differre illud parvitate ab eo quod
secundū sensus aspicitur, eadem verò proportionē uti. Namque
& quam magnitudinem habet atomus, secundum hanc
proportionem prædicavimus, paululū solam excludendo
longitudinem præter ea minimos atque non mixtos fines
esse putandum est, longitudinum dimensionem, & ex ipsis
primis maioribus ac minoribus parando rationis speculatione,
in his quæ sunt invisibilia. Nam commune illud quod eis
inest ad immutabilia sufficit, quod hæcenus est perspicere.
Collationem autem ex his quæ motum habent fieri possibile
non est. Nam & infiniti quod supremum aut infimum sit

quidam pro ἴσμεν
πρὸς θεῶν, ἀπει-
εῶν habent, rectē

lege δια λόγῳ

ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
λέγει ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου

*pradicandum non est supra vel infra esse. Nam quod supra
caput sit vndecūq; stenus, ducere in infinitū, nunquā nobis
isthuc apparere. Ita & quod infra id quod intellectū est, aqua
ratione euadere in infinitū, supra esse atq; infra iuxta idē.
Hæc enim intelligi possibile non est. Itaq; licet vnā accipere
superiorem intelligibilem loci mutationē in infinitū, vnāq; 5
inferiorē & similes ad superiorū pedes, id quod à nobis fertur
ad ea quæ supra caput nostrum sunt loca pertingat, aut ad
inferiorum caput quod à nobis fertur inferius. Namq; mo-
tus vniuersus nihilominus vtriq; oppositus in infinitū intelli- 10
gitur. Verū enimvero & aqua celeritate atomos esse ne-
cesse est, cum per inane inuehantur nullo reluctante. Neque
enim grauiā paruis, ac leuibus celerius ferrentur, quando-
quidem nihil occurrit eis, neq; itidē parua magnis, cum mo-
tum omnia habeāt commensum, vbi ne illis quidem aliquid 15
obluatatur, neque supernus neque obliquus per collisiones
motus, neq; inferior per propria pondera. In quantum enim
vtraq; continent, in tantum vna cum intellectu habebit mo-
tum, quod aut extrinsecus, aut ex pōdere proprio reluctetur
aduersus ferientis vim. Sed enim & per concretiones altera 20
celerius quā altera dicetur, quādo atomorum aqua celeri-
tas sit atq; in vnum feratur locū atomi quæ in* conuenibus
sunt, & contra minima perpetuū, nisi in vnum secundū tem-
pora quæ ratione cernuntur, sed frequenter obluatentur do-
nec sub sensu motus asiduitas fiat. Quod enim de inuisibili 25
opinamur, quod nimirum tempora quæ ratione cernuntur
perpetuū motum habitura sint, in huiusmodi verū non est.
Nam omne, quod cernitur, aut animo per intuitum percipi-
tur, verū est. Post hæc dispiciendū est, ad sensus passionesq;
referendo. Ita enim erit firmissima probatio, quod animis 30
sit corpus tenuibus partibus per totam *congregationem se-
minatū. Ceterū *spirituū similitimum calori quoddā tem-
pera-

* ἀπὸ τοῦ ἰσίου

ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
quod max catui
verit.
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
legit v.c.

peramentū habenti, atq; huic alicubi simile alicubi illi. Est
autem pars quæ multā accepit immutationē exilitate pari-
tium atq; horū ipsorum. Consentit autē huic magis ex reli-
quo cæui. At istud omne cōstat, vires esse animi, et pertur-
5 bationes, agilitatesq; motus & cogitationes, & cetera qui-
bus priuati morimur. Enimvero et id oportet tenere quod
habeat anima sensus plurimā causam. Nō tamen istam ac-
cepisset, nisi à conuentu reliquo roboraretur. Porro reliquus
*cōuentus cū hanc parauerit causam, et ipse huiusmodi ca-
10 sus ab illa particeps sit, nō tamen omnium quæ illa possidet,
idcirco discedente anima sensu caret. Neq; enim ipsum in
seipso possidebat hanc vim, sed alteri quod vnā cū eo factum
fuerat, *parabat per cōsummatā circa se virtutem, secun-
dum *veriginē, sibi ipsi continuo sensibilem incidentiam per-
15 ficiens, et illi per cōmuncem fluxum, atq; consensum, vt dixi,
reddebat. Idcirco igitur & insita anima nunquā alia aliqua
parte discedente, priuato sensu fieret, sed cū illa vna pari
periret soluto eo quod sustinebat, siue toto siue etiam parte
aliqua, siquidem sensus anima in vigore persisteret. Porro
20 cōuentus reliquus permanens, & totus & per partes, non
habet sensum illo abscedēte, quantalibet sit quæ se intendat
atomorum multitudo in anima naturam, verū enim & so-
luto conuentu toto dispergitur anima, neque iam easdem
vires habet neque mouetur. Itaq; ne sensum quidem habet.
25 Neque enim intelligi potest hoc ipsum quod sentitur, nisi in
conuentu isto his motibus vtatur quando ea quæ roborat, et
quæ continent huiusmodi non sint in quibus nunc existens
tales motus habet. Atqui & hoc in aliis dicit, & ex leuissi-
mis atomis atq; rotundissimam illam esse compositam, mul-
30 tū ab illis differentibus quæ ignea sunt, pars tamen eius quæ
ratione caret corpori quoque reliquo *connexa est. Rationa-
lem autem partem in *pectore sedem habere, vt ex metu &

legit v.c.
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
v.c. addit ὁ
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου

legit v.c.
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου
ἡ ἀπὸ τοῦ ἰσίου

gaudio manifestum est. Somnū fieri cū partes animae quae per omnem cōcretionem disseminatae sunt, aut continentur, aut euacuantur, deinde poris incidunt. Semen* praeerea ex omnibus corporis partibus ferri intelligēdum est. Dicit enim per plurimam nominis familiaritatem in eo quod per se intelligitur. Incorporeū autem per se intelligere non possumus praeter vacuum. Porro vacuum neq; facere aliquid neq; pati potest, sed motum tantū per se corporibus praeberet. Itaque qui in corpore am dicunt esse animam, desipiunt. Nihil enim aut facere posset aut pati, si esset huiusmodi. At nunc euidenter hac utraque in anima esse casus manifestant. Has igitur de anima ratiocinationes, si quis ad perturbationes sensusq; referens, memoria teneat quae principio diximus, satis intelligit ea quae locis comprehensa sunt in id quod particulare est ex his firmiter ac diligenter exposita. Verum enimvero & 15 figura & colores & magnitudines & pōdera, & alia quae de corpore praedicantur, ut quae per seipsa tendant, siue ad omnia, seu ad visibilia, & ea quae per sensum cognita, neq; per seipsas naturas esse opinandum. Non enim possibile est id scire, neque omnino ut non sunt, ut neque alia quae insunt huic 20 incorporea, neque ut huius particula, sed ut corpus totum, quod vniuersaliter quidem horū omnium quae sua sunt naturam sempiternā habeat, possibile non est esse si simul feratur. Sicuri cum ex ipsis tumoribus maior constituit conuētus, siue primorū, siue vniuersi magnitudinū, aliquo autem 25 minorū, sed, ut dixi, ex his omnibus perpetuā habēs suā naturā. Atq; intuitus quidem priores habēt hac omnia & perceptiones. Ceterum consequente multitudine subit, & nūquā scissionē admittente, sed iuxta subitā* agnitionē corporis praedicamentū percipiēte. Quin & corporibus contingit 30 sepe ut ea sequatur, & quod sempiternum non est, neque inuisibilibus neq; in corporeis. Vnde secundū motum plurimum

græcus τὸ 7°
v. c. addit, ἀπὸ τῆς
αὐτοῦ φύσεως ἀπὸ τῆς

ἐπινοίας.

num hoc nomine viente, manifestè colligimus casus neque vniuersi habere naturam, quam assumentes secundum repentinum corpus appellamus, neq; item consequentiū semipiternorū, sine quibus corpus cogitare non potest, per intuitus autem quosdam, subsequente repentino singula appellarentur. Ceterum quandocunque contingentia singula inspicuntur, non sempiternis casibus subsequentibus, neque hac actio expellenda ex eo quod est quia naturā non habet vniuersi cui contingit, quod profectō etiam corpus appellamus, 10 neque item sempiternorum subsequentium, neque rursus per se existimandū. Neque enim hoc, vel in his vel in sempiternis contingentibus intelligendum, sed id quod etiam apparet casus omnes corpora existimandum, etiam si non sempiternae subsequentur, neque per se rursus naturae ordinem habeant. Ceterum quemadmodum sensus ipse proprietatem 15 facit, conspiciuntur. Sed enim & hoc vehementer considerare opus est. Nanque tempus minimè querendum est, sicut et reliqua quae in subiecto quarimus, referentes ad eas quae ad nos ipsos inspicuntur anticipationes, sed ipsam euidentiam 20 per quam tempus aut multum aut pusillum vocamus, hoc *familiari quadam propinquitate circumferentes reputandum, neque *locutiones velut meliores persequendum, sed his quae sunt ad manus in ea re vtendum. Neq; aliud aliquid per seipsum praedicandum, quasi eadem quam proprietates hac 25 substantiam habeat. Quod quidem faciunt quidam, sed solū * quo proprietatem connectimus, hoc etiā submerimur lege ἢ πρὸ αὐτῶν & animaduertendum. Nam hoc demonstratione non indiget, πρὸ τοῦ αὐτῶν 7° sed animaduersione. Nam diebus ac noctibus horumq; partibus connectimus. Similiter & perturbationibus ac tranquillitate & motibus & statibus propriū aliquem praeterea casum. Rursus hoc ipsum cogitantes secundum quod tempus nominamus. At autem & in secundo de natura libro & in

συγγνωμῆς
* διὰ τὴν ἀνάγκην

lege ἢ πρὸ αὐτῶν &
πρὸ τοῦ αὐτῶν 7°

u. c. τὴν κοίτην

magna epitome, atque in his quae praediximus, *Mundos & omnem finitam concretionem similem his quae inspicuntur speciem frequenter habentem existimandū ex infinito horū omnium prodisse, ex conuersionibus propriis, discretis, maioribus, atq; minoribus. rursumq; dissolui omnia, celerius alia, alia tardius, *cum alia hoc ab ipsis patientur. Constat igitur & mundos illum dixisse interire, quum partes mutantur, et in alius quod terra aeri superuebatur, praeterea & mundos neq; ex necessitate arbitrari oportet vnā habere figuram, imō & differentes eos in duodecimo de mundo esse ait. Alios namq; sphaerae, alios qui praeferre speciem, aliosq; aliam itidē formam, non tamen quamuis formā admittere neq; animātes esse ab infinito discretas. Neq; enim probaret quispiam, quod in eo qui sit huiusmodi comprehēsa non sint efficiētia semina, ex quibus & animalia & arbores & cetera quae con- spiciuntur, constant. In huiusmodi verō non potuisset. Eadem autem ratione etiā innutiri eum terra existimandū. Sed & naturam quoque opinandum est plurima & varia ex rebus eisdem edoctam fuisse, atque coactam. Porro rationem quae ab ea *credita fuissent, ea postea diligentius explicuisse atque adinuenisse. Praeterea in quibusdam celerius, in aliis tardius, et quibusdam euolutionibus atq; temporibus ab his quae ex infinito, in quibusdam verō secundum minores. Quocirca & nomina ab initio non positione facta, sed ipsa hominū ingenia per singulas nationes propriis affectas perturbationibus, ac propria percipientes visa, proprie aërem emittere immixtum à perturbationibus singulis ac visis, vt esset vnaquaq; etiam gentium per loca differentia. Tandem verō cōmuniter per gentes singulas fuisse imposita propria, vt significatiōes minus ambigua fierent ad inuicem, breui vsq; significarent, quasdam insuper res etiam quae non conspiciantur inferendo, vt eos qui essent conscj *monerent in

lege graece ὁ πρὸ τῶν τοιούτων δὲ λέγει τὸ πρὸς ἄλλοις ἐστὶν πρὸ ἀδύνατον διήλθον ἢ πρὸ ἡμέτερον μετὰ

* παρατηρηθέντων

* παρατηρηθέντων

5
10
15
20
25
30
35

sonos quosdam erumpere coactos, illos verō ratione duce plurimis ex causis ita interpretatos esse. Enimvero in meteoris motum & conuersionem ac defectum, ortumq; & occasum & his similia, neque ministerio cuiusquā facta existimandū est. Verum illius ordinatione & imperio qui omnem simul beatitudinem & immortalitatem habeat. Neq; enim beatitati conueniunt negotia, & cura, & ira aut gratia, sed infirmitate ac timore & indigentia proximorū ista fiunt. Neq; rursum *cum ignis simul sit conuersus in se quae beatitudinem possident, secundū voluntatē hos motus accipere, verum omnem seruare * decentiā per omnia nomina quae in huiusmodi feruntur notionibus, si neq; contraria honesto ex his opinionēs fiant. Alioquin maximam in animalibus perturbationem huiusmodi contrarietas faciet. Quocirca & eas quae ab initio sunt huiusmodi conuersionū perceptiones in mundi generatione oportet opinari, necessitatēq; hanc & ambitum perfici. Atqui enim causam eorum quae sunt maximē propria diligenter exponere, Physiologia opus esse putandum est, beatitudinemq; in scientia de caelestibus rebus huc cecidisse, & in eo quod natura quaedam sunt quae inspectae secundum huiusmodi meteora & quae his affinia sunt, ad huius rei exactam diligentiam conferunt, praeterea non in huiusmodi ipsum multipliciter esse, ac ipsum se circa illa *pro viribus & secus quomodolibet habere, sed simpliciter non esse in incorruptibili, ac beata natura eorum quae discretionem suggerunt, aut perturbationem vllam, hoc autem mente comprehendere simpliciter est esse. Porro quod in *notitiam cadit de occasu & ortu, & de conuersione ac defectu, & quae his similia sunt, nihil amplius ad beatitudinem scientiae conferre, sed similiter habere metus eos qui ista considerant, quoniam verō natura sint, nesciunt, & quoniam cassae vel maximē ratae, et nisi ista difficilia nonissent fortasse pluri-

grecus u. c. ita
μὴτε λυσιτελεῖ
ἀλλὰ ὁ δὲ συνά-
σπραγματικῶν
* σὺ μὴ μίσηται

lege ἐν τῷ χρονοῦ
* ἵσ' ἁγίως

plurimi, cum timor ex consideratione horum solutionem capere nequeat, ac dispositionem eorum quae sunt maxime propria. Idcirco & plures inuenimus causas conuersionum, & occasus, & ortus, defectus, & huiusmodi, sicut & in his quae particulatim fiunt. Aut existimandum non est horum usum diligentiam non accepisse, quanta possit ad tranquillitatem nostram beatitudinemque conferre. Itaque, quasi per transitum intuentes quoties apud nos similitudo sit, de ratione celestium omniumque incerti differendum est; eos aspernando, qui id quidem sciunt, quod vno modo se habet aut fit, neque quod multis contingat modis, imaginationemque excessibus reddunt, ignorant praeterea quanam sunt quae perturbationem non ingerant. Si tamen arbitramur eo modo susceptum id fieri posse, & in quibus similiter perturbatione vacamus, ipsum quod multis fiat modis non ignorantes, quemadmodum si quod ita se habeat nouerimus, perturbatione carebimus. Ad haec omnia illud omnino oportet intelligere, quod perturbatione humanis animis proprie omnino sit in eo quod haec & beata opinarentur, & incorruptibilia, & contrarias his voluntates simul habeant, & actiones, & causas, & in futura vitam dirum quippiam secundum fabulas & expectent, & suspicentur, siue hanc priuationem sensus quae in morte est metuant, quasi post mortem aliquid sit, & ipsi in eo quod non opinionibus ista patientur, verum ratione & commendatione quadam. Vnde cum non dissimiant malum aequam siue etiam maiorem perturbationem capere; quasi haec opinarentur tantum. Porro huiusmodi perturbationis vocatio, est his omnibus euadere liberum & absolutum, perpetuumque omnium, & eorum quae sunt plane propria seruare memoriam. Quocirca omnibus utendum est praesentibus, in commune quidem ut communibus, priuatim vero ut priuatis, ac praesenti omni per singula iudicia euidencia. Si enim hisce

αἰσθημάτων

τὰ ἀρχαῖα

αὐτῶν παρὰ
ἐστίν.

u. c. addunt καὶ
ταῖς αἰσθητικαῖς

intenderimus, id vnde perturbatio metusque fiebat excludemus, habita recta ratione, atque soluemus de quibus celestibus ac reliquis quae semper incidunt, quaeque summè terrent reliquos, causas asseremus. Ista tibi Herodote de natura omnium summè matim perstrinximus. Quae tu si diligenter pro viribus tenere studueris, arbitror te etsi non ad omnia semper per partes diligenter explicata sufficient, incomparabilem tamen ex eis firmitatem atque constantiam aduersus homines ceteros percepturum. Nam te ex teipso promouebis plurimum ad ea etiam quae in toto de natura opere sunt dicta per partes exponenda. Atque haec ipsa mandata memoriae perpetuo emolumento erunt. Sunt enim huiusmodi, ut hi etiam qui iam particularia satis, aut etiam perfecte digesserunt, ad huiusce tamen intuitus plurimos haberent, plurimum inuari ex his possint in his quae de tota natura differuntur. Quae autem non penitus cadunt in ea quae consciuntur, ex his sunt aut secundum eum morem qui caret inuidia, simul atque intelligitur ambitus eorum quae sunt in primis rata ad tranquillitatem animi faciunt. Et ista quidem de naturalibus eius epistola. Sequitur de meteoris in haec verba:

EPICVRVS PYTHOCLI S:

REDDIDIT mihi Cleon abs te epistolam, in qua nos souere atque diligere persistis, digne pro nostro in te studio neque ignauiter earum ratiocinationum meminisse nitentis quae ad beatam vitam contendunt. Precaris ut tibi de meteoris breuem mittam facilemque tractatum quo facilius ad memonearis. Ea enim quae in aliis scripsimus difficilimè teneri memoria quamuis ea, ut ais, quis continuè circumsferat. Nos autem perlibenter preces admisimus tuas, magnaque de te & iucunda spe fruimur. Cum igitur cetera iam absoluerimus omnia, agimus quae postulaisti, plurimis & aliis emolumento futura inuenta haec, & his maxime qui rudes adhuc germa-

lege ἐπιτελεῖται

κεννα

u. c. quaeque πῶς
ἐποδῶται

lege ἐπιτελεῖται

nam summamq; nuper natura rationem degustarunt, his
 item qui aliquibus disciplinarum liberalium sunt graviori-
 bus curis impliciti. Ea igitur rite percipe, madatq; memo-
 ria tecum acriter acuteq; volue, cum ceteris que in breui e-
 pitome ad Herodotum misimus. Primum igitur nullum aliū
 aliquem finem ex celestium corporum scientia siue per con-
 nexionem, siue absolute dicantur, putandum est quam per-
 turbationis vacationem, ac probationem certam, sicuti & in
 reliquis, neq; quod sit impossibile vi aggredi, neq; specula-
 tionem habere similem, aut his libris quos de vitis scripsis-
 mus, aut de his quos de aliis naturalium questionum purga-
 tionibus, puta quod omne corpus *impalpabile natura sit,
 quod indivisibilia elementa, & omnia huiusmodi, aut que
 vnicam his que videntur concordiam habent, quod in me-
 teoribus non procedit. Verum ista quidem multiplicem habent
 generis causam & substantie predicamentum sensibus con-
 sentientem. Neq; enim secundum proloquiorum *vanitatem
 legisq; sanctionem de natura differendum, sed sicut ea que
 videntur hortatur. Non enim iam vita nostra aut stultitia,
 aut glorie vanitate opus habet, sed solum tranquilla ac segura
 vita. Omnia quidem immobili ac stabili ratione sunt per
 omnia, ex his duntaxat, que multiplici modo his que appa-
 rent concorditer incidunt, cum quis quod probabiliter de his
 dicitur congruenter omiserit. Cum vero quispiam hoc qui-
 dem omittit, hoc autem eiicit, quod aequè ei quod videtur
 consonum est, eum profecto constat omni natura excidisse
 ratione, atq; ad fabulas esse deuolutum. Signa vero quedam
 eorum que in supernis consumantur, ferre quedam ex his
 que nobis apparent, & que inspicuntur aut sunt, non ea
 que in supernis apparent. Hac enim multis modis fieri pos-
 sunt, vnumquodq; tamen visum obseruandum est, atq; in ea
 que illi coniunguntur diuidendum, quando quidem illis non

*ad a. q. 2.

*alias. nouitatē.

v. o. pro riva ha
biti.

5
10
15
20
25
30

re-

reclamatur, quin saepenumero absoluantur ab iis rebus que
 apud nos sunt plurimis modis persici, vt ea que sunt apud
 nos. Mundus est cœli quadam continentia, stellas & terram
 & que videntur omnia continens, abscissionemq; ex insini-
 to habens, atq; in finem desinens, siue rarum siue densum,
 quo soluto que in illo sunt omnia confusionem accipient, &
 desinens aut in eo quod circumagitur, aut quod instantiam
 habet, & rotundam aut triangularem aut quancunq; cir-
 cumscriptionem, omnibus enim modis fieri potest, quando
 eorum que videntur nihil obsistit mundo huic, in quo finem
 comprehendere nequimus. Quod autem & huiusmodi mun-
 di sint infiniti multitudinē, colligi potest, & quoniam talis
 fieri mundus potest in mundo & *inter mundo quod inter-
 uallum dicimus inter mundos, in loco vacui pleno, & non in
 magno puro & vacuo, quemadmodum *aiunt, quadam ido-
 neorum quarundam seminum, que ab vno mundo *siue in-
 termundo fluxerunt, siue etiam à pluribus sensum, que au-
 ctiones & compositiones faciunt in *locum alium si sic con-
 tingerit, & irrorationes ex his que oportune eas suggerunt,
 *quoad consumuntur accipiantq; constantiam, quantum
 subiecta fundamētā *subiectionis efficere possint. Non enim
 coacervationem fieri oportet solam, neq; vertiginem in eo
 vacuo in quo fieri est possibile mundum secundum quod ex
 necessitate putatur, augeriq; tandiu quoad alterum offen-
 dat, vt ait quispiam ex his qui Phisici vocantur. Hoc enim
 his que videntur repugnans est. Sol item & Luna & sidera
 cetera *seorsum facta, postea à mundo comprehensa sunt, &
 que praterea seruantur, continuo efficiuntur, atq; incremē-
 tum ceperunt. Pari ratione & terra & mare per compo-
 sitiones & vertigines quarundam tenuitate partium, constan-
 tium naturarum siue spirituum alium siue ignis presertim
 speciem, siue vtrunq; simul. Hac enim ita suggerit sensus.

μεταμορφω

pro quibus male
interpretatur
legit.

*leges pro mal

metastereus

adde, nisi

has leges pro mot
et propter

*nulli dicitur

Porro solis ceterorumq; siderum magnitudo, quantum ipsi iudicamus, ea est quae videtur. Hac autem in vndecimo de natura. Nam si, inquit, magnitudinem interualli ratione amississet, longe profecto magis colorem. * Alia namq; huic rationabilior distantia nulla. Ceterum secundum id quod per ipsum est, siue maior sit quam videatur, siue paulo minor, siue tantus simul. Ita enim & apud nos lumina quae ex interuallo cernuntur, per sensum conspiciuntur. Omnis autem in hanc partem instantia soluetur facile, si quis rebus certis intendat, quod in libris de natura monstrauimus, oritur & occubitus solis ac luna siderumq; ceterorum, & per incensionem & extinctionem fieri posse, cum talis sit circumstantia * etiam per alia loca, ut ea quae praediximus perficiantur. Nihil enim eorum quae videntur oblectatur per euenturiam quoque super terra, & rursum per adiectionem quod praediximus confici posse. Neq; enim refragatur aliquid eorum quae cernuntur. Ipsorum quoq; motus non quidem fieri impossibile secundum vertiginem totius caeli, siue secundum ipsum quidem statum, horum vertiginem iuxta eam quae ab initio in generatione mundi genita est in ortu necessitatem, deinde calore per quandam ignis distributionem semper ad interiora loca tendentis, conuersiones solis ac luna fieri quidem possibile per obliquum caeli, ita temporum necessitate coacti. Similiter & secundum aeris * obfistentiam, siue etiam materiae aptae quae semper adiaceat atq; inflammetur. Partim vero deferentis, siue etiam ab initio vertigo huiusmodi istis * sit distributa sideribus * ut in gyrum moueantur. Cuncta enim huiusmodi atq; his similia in nullo euenturiam ratione dissentiunt, si quis semper in huiusmodi partibus possibili adhaerens horum singula ad eorum quae videntur consonantiam possit * adducere, nihil metuens seruales Astrologorum * artes, euacuationesq; luna, ac rursus impletiones, euerfioneq; huius

ω.ε. ἀλλὰ

dege καὶ καὶ
καὶ λέγεται

ἀπὸ τῆς

adde greco καὶ
τῆς ἀπὸ τῆς
lege αὐτῆς ἀπὸ τῆς

ἐπιπέδου καὶ τῆς ἀπὸ τῆς
καὶ τῆς ἀπὸ τῆς

huius corporis. Fieri enim profecto possent itidem & figurariones aeris. Atque & quae secundum appositiones & omnes alios modos, per quos & ea quae apud nos apparent reuocantur ad huiusmodi speciem reddendam, nisi forte quis vnico illo modo contentus, reliquos nequicquam repudiet. Neq; speculatiue possibile est aliquid homini aspiciere, & aliquid impossibile, atq; ideo impossibilia inspicere cupiens. Præterea possibile est lunam ex seipsa habere lumen, possibile item & à sole mutuari. Etenim apud nos pleraq; cernuntur, quae plura ex seipsis habeant, plura item ab aliis, nihilq; impedit eorum quae in caelestibus videtur, si quis multiplicis modi semper memoriam habeat, consequenterq; ipsis vnâ suppositionem, & causas simul accipiat, neq; afficiens in ea quae non consequuntur, * hoc ipsum desuere alias aliter in illum vnicum modum. Porro faciei * manifestatio fieri quidem in ipsis potest & per immutationes partium, & per cumulatam adiectionem, modisq; omnibus meteoris huiusmodi vestigare nequaquam * admittendum est. Si enim aliquibus * repugnare euenturiam contingat, nunquam vera tranquillitate poterimus frui. Solis ac luna defectus potest etiamnum fieri et per extinctionem, quemadmodum & apud nos pleraque fieri videmus. Iamq; per interpositionem quorundam aliorum, aut terra, aut caeli, aut cuiuslibet alterius eiusmodi, sicq; proprios adinuicem modos * conspiciendum, & quod coniectas fieri concretiones impossibile non est. Porro in x i i. de natura libro dicit, obumbrante luna solem deficere, lunam vero, terra umbra se opponente, verum secundum recessum. Hoc & Epicureus Diogenes in primo electarum opinionum tradidit. Præterea circuitiois ordo sic accipiat, sicuti & quaedam apud nos sunt, diuinaq; ad hanc naturam nusquam admoueat, immunitis à ministerio in omni sua beatitate seruetur. Sin vnus autem hoc fiat, omnis de caelestibus in-

addunt ω.ε. ὅτι
καὶ μαλίστα
* ἐπιπέδου

alij τῆς ἀπὸ τῆς
ἐκείνης καὶ τῆς
καὶ τῆς

lege ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς
καὶ τῆς ἀπὸ τῆς

nis erit contradictio, sicuti iam quibusdam fuit, qui non modum attingere possibilem, verum in unitatem deciderunt, dum vno tantum modo arbitrantur hac fieri, aliosque omnes posibles excludunt, quique & ad id quod intelligi nequeat, & ad ea quae appareant ferantur. Quae vero signa suscipere oportet, cum non possimus pronuntiare, valere suamus, quae notitium ac dierum prolixitates immutant, praeter id quod solis motus celeris sunt, rursumque tardiores super terram pro locorum longitudine immutant, & loca quaedam celerius peragunt, & tardius, sicuti & apud nos quaedam conspiciuntur, quibus consona de meteoris dicendum. Qui autem vani assumentes his quae apparent reluctatur eo etiam exciderunt, quod inspicere homini possibile est. Namque significationes fieri possunt etiam per collationes temporum, sicuti & in his quae apud nos videntur animantibus, & in aliis, sicut aëris & mutationis. Haec enim utraque his quae videtur non repugnat. Qualitatibus praeterea, si ab hoc aut ab illo sit causa. Neque conicere licet qui fieri atque constare possunt concretiones aëris, impressiones veterum, atque implicationes se invicem tenentium atomorum, & eorum quae ad hoc agendum idonea sunt, fluxumque ex terra aquisque collectionem, atque modis aliis plurimis huiusmodi constantias fieri impossibile non est. Iam vero in his partim se collidentibus, partim vero mutantibus, aquas perfici, & ventos item per relationem ex locis idoneis, dum per aërem moventur. Vbi inundatio vehementior ex quibusdam ad huiusmodi inuisiones idoneis conuëntibus facta fuerit, tonitrus fieri posse, ac per spiritus in concavis nubium evolutionem sicut in vasis contingit. Atque ex igne inspirato sonitum in ipsis fieri, & fractiones nubium atque disidentias ac confricationes, atque ordines quae concretionem glaciei instar acceperint. Et in totum ad hanc partem, ut multis modis fieri diceret possumus quae videntur inducunt.

* alii ουρησθησει.

* αλληλησχησι.

recte προσηλας
επιουρησε
lege καιτα ουρησει.

* a. idē ουρησει
καιτα.

cunt, Coruscationes item eadem ratione modis plurimis fieri. Nam per confricationem collisionemque nubium, figuram illam ignis effrictricem clabentem, coruscationem gignere statumque ex nubibus talium corporum quae hunc splendorem efficiant, & per pressuram aut collisionem nubium sit, siue ab se invicem, siue a ventis, & per complexionem ea quae a sideribus manat se inferente luce, siue a motu nubium ventorumque compulsa, & per nubes decedente, siue per collationem tenuissimi nubium luminis, aut ex igne coactas nubes efficere tonitrus, & per huius motum, & per ignis evaporationem quae fiat per constantiam motus, volubilitatisque vehementiam. Fractiones quoque nubium a ventis casum esse efficientium ignis atomorum, coruscationisque speciem peragendum. Aliis item modis pluribus facile erit inspicere ei qui & quae apparent teneat, hisque similia quaeat conspiciari. Praecedit autem coruscatio tonitrum in huiusmodi circumstantiam nubium, & quod simul atque flatus irruerit, emittatur figura coruscationis efficiens. Postmodum vero spiritus inuolutus huiusmodi reddat sonitum, & per utrorumque incidentiam coruscatio maiore ad nos celeritate utatur. Postremo autem venire tonitruum, sicuti in quibusdam quae ex intervallo inspicuntur ictusque, quosdam efficiunt. Fulmina fieri possunt per multos ventorum conuentus, & conuolutiones, validamque evaporationem, & fractionem partis, eiusque vehementiore ad inferiora loca lapsum, fragore illo contingente quod consequentia loca densiora sunt, ob implicitas nubes, per hunc item ignis inuoluti lapsum sicuti fieri possibile est. Tonitrum quoque cum ignis amplior fuerit inspiratus qui vehementius prorumpit nubem, quod in anteriora cadere nequeat, ita ut quod huiusmodi concretio fiat, plurimum quidem ad excelsum aliquem montem ubi maxime fulmina cadunt adinuicem semper & aliis item modis plurimis fulmina fieri possunt,

* lege καιτα ουρησει.

* αλληλησχησι.

της βροντης lege

lege και δια το αμα.

* καιτα ουρησει και τα ουρησει.

* v. c. addit και

lege και δια αμα.

modo longè absit fabula. Aberit autem si quis ritè ea quæ apparent sequens, de his quæ sunt occultiora ad eam normam iudicarit. Præstet quoq; & per positionem nubis ad inferiora loca, aliena specie, à repentino flatu impulsæ fieri consentaneum est, & per flatum qui vnâ & feratur vehemens, & nubem ad proxima impellat loca exterior flatus. Præterea & per circumstantiam spiritus, cum in circulum aër quidam superne compellitur, vehemensq; ventorum collisio fit, neq; valet in transversa disfluere, propter eam quæ circumfunditur aëris densitatem, atq; ad terram quidem vsq; præstere descendente strobili sunt, vt generatio secundum motum spiritus fiat. Porro vsq; ad mare vertigines sunt. Terræ motus autem & cum se in terrâ recipit ventus, fieri possunt, & cum hac paruis rumoribus, perpetuoq; motu se obicit, quando agitationem terræ parat spiritus ille, aut exteriore ex parte complectitur, dum in fundamenta ruat, aut in abstrusa spelunca in morem terræ loca densatus à ventis aër. Propter hanc autem distributionem motus ex lapsibus fundamentorum plurimorum, itemq; reditorem vbi condensationibus vehementioribus terræ obuiarit, terræ motus perfici possibile est. Et alius item modis pluribus has terræ agitationes fieri. Porro ventos in tempore fieri contingit, cum semper fiat, sensuumq; subrepat alienatio quadam, & per collectionem aquæ coptose. Venti autē reliqui sunt, vt cum pauci in concaua irruerint multa, horum dum diuisio fit. Grando perficitur & per concretionē vehementiorem. Vndiq; autem ventosorum circumstantiam quorundā, ac partitionem & moderationem, quorundam pariter aquæ præferentium speciem, eruptionem simul atq; cōpulsionem ipsorum facientem, ac disruptionem ad id constare quod secundum partes concretas sit, & secundum soliditatem. Verum etiam circumferentiam fieri impossibile non est, extre-

qu. c. 22 dicitur
alijs dicitur

quæ dicitur

alio greco: non
12 dicitur

quidam dicitur
dicitur

alio greco: non
dicitur
dicitur
dicitur
dicitur

mis vndiq; & conuenientibus, & inconstantiâ omni ex parte vt dictum est partes, & planè, siue aquis quibusdam seu ventosis circumstantibus. Niuem autem perfici credibile est, & cum aqua tenuis ex nubibus funditur variis commensio- nis, & pressuræ ex nubibus idoneis & ex seminibus monumen- to. Deinde dicitur fertur hoc concretionem accipiente, propter vehementiorem quãdam in locis inferioribus nubium con- gelationis circumstantiam, & per concretionem huiusmodi lenem habens in nubibus raritatem, & emissio hæc nubibus fit, dum se inuicem collidunt quæ aquæ speciem præferunt, et quæ his vnâ adiacent, & quæ dum veluti cōpulsionem faciunt, grandinem reddunt exprimuntq; quod maxime in aère fit, & per huiusmodi collisionem nubium, & quæ coagmentum acceperunt, fit vt desiliat niuis ista congeries: & aliis item modis nix confici potest. Ros autem efficitur & per conuen- tum adiuicem ex aère talium quæ sint huiusce humoris causæ ac effectus. Sed enim & per loci mutationem, aut ex humentibus locis, aut aquas habentibus maxime perficitur ros: Deinde cum hæc inter se conuenerint, humiditatemq; perege- runt, motum rursus ad inferiora loca, quemadmodum fieri & apud nos plerq; huiusmodi cernimus, vbi humores si ro- sidi concretionem quandã suæ qualitatis acceperunt, ob cir- cūstantem frigidum aërem efficitur glaciæ, & per detri- tionem quidã globosa formæ ac rotundæ ex aqua, compul- sionemq; scalenorum, & acutorum angulorum, qui in aqua sunt, & per eam quæ extrinsecus sit talium collisionem, quæ compulsæ vt aqua in concretionem transiret effecerunt, detritis rotundorum quantitatis. Iris sit & dum sol aquosum aëra sua luce perstringit, siue per aëris propriam naturam, quæ lucis & aëris propria est, ex qua colorum huius proprie- tates sunt siue omnes siue vnico modo. Ex qua iterum ef- fulgere propinquiora, quæq; aëris eum percipient & colorem

alio greco ex
v. c. dicitur
dicitur

quidam codices
dicitur
dicitur
lego
quidam pro
dicitur habent
dicitur
alio greco: non
dicitur

alio dicitur

alio greco: non
dicitur
dicitur
dicitur
lego
dicitur

cles memoriter tene: longè enim lateq; euades fabulam. & qua his propinqua & similia discernere poteris. Maximè autem teipsum dede ad speculanda principia, & infinitatè, & his qua similia sunt. Iudicia præterea & perturbationes & id cuius gratia ista colligimus. Hæc enim in primis considerata causas quoq; particularium rerum cognitu faciles facient. Qui verd istis vel maximè cõtenti non fuere, ne ista quidem ipsa ritè conspexerūt, neq; cuius rei gratia illa conspicienda erant, consecuti sunt. Hæc ille de cœlestibus corporibus opinatus est. Ceterum de his qua ad vitæ moderationem pertinent, quoniam modo eligenda alia, alia repudianda, sic scribit. Primum autem quid de sapiente opinetur exponamus. Detrimenta qua ex hominibus, siue odij, siue inuidie, siue contemptus gratia fiunt, sapientem aurum at ratione superare. Eum verd qui semel fuerit sapiens, in contrarium habitum transire non posse, neque perturbationibus cedendo errare: quin potius continentiam ne quid ad sapientiam impedimentum patiatur. Non tamen ex omni quidem corporis habitu, neque in omni gente fieri sapientem. Nam siue crucietur excarnificeturq; sapiens, futurum nihilominus felicem: gratiamq; amicis, presentibus aequè ac absentibus habiturum sapientem solum atq; item in itinere. Cum tamen cruciatur & ingemiscet & euulabit. Mulieri item nõ congressurum sapientem, quia leges interdiciant, vt Diogenes in epitome Epicuri dogmatum moralium ait, neq; cruciatiu affecturum seruos, verum miserum, veniamq; daturum: probos quoq; amaturum sapientem negat, neque sepulturæ curam habiturum, neq; à deo amorem immitti Diogenes refert. Neq; item oratorie daturum operam, dicens illam nihil quidem vnquam profuisse, plurimum verd etiam obfuisse, vxorem tamen ducturum ac liberos procreaturum sapientem, vt Epicurus in ambiguis & in libris de natura.

Cete-

Ceterum pro vitæ interdum conditione ducturum vxorem, auersurumq; aliquos, neq; obseruaturum in ebrietate, vt Epicurus in symposio, neq; accessurum ad remp. vt in primo de vitis, neq; tyrannidem quesiturum, neq; κωμῶν * vt in secundo de vitis, neque vnquam mendicum futurum: ceterum & si illi eruantur oculi, vitæ participem futurum, vt in eodem ait. Mærore item non conficiendum sapientem, vt ait Diogenes in xv. electorum, non * litigaturum: libros atque monumenta relicturum, non autem celebritatibus daturum operam: acquirendi curam ac futuri prouidentia non habiturum: fortune reluctaturum, amicum neminem quesiturum, gloriæ curam habiturum, quo ad contemptui non habeatur: plus autem aliis lætitiæ in speculationibus afficiendum. Peccata esse inæqualia. Sanitatem quibusdam conducere, plerisq; indifferentem esse: fortitudinem per naturam non contingere, sed ratione commodiq; notatione. Amicitiam vsus gratia necessitatisq; incundam, à nobis tamen inchoandam: nam & terram serimus. Constare illam voluptatum consortio ac societate. * Felicitatem bifariam intelligi, supremam illam que in deo est, que incrementum non admittat, adiectionemq; & ablationem voluptatum. Imagines quoq; positurum, si habeat, indifferenter sorte tenear, solumq; sapientem rectè de musica & poëtica verba facturum. * Pangenda, non fingenda poemata dixit. Non mouetur si alter altero dicatur fuisse sapiērior, sed ex sapientia sola si affluat, rite appellandum sapientem putat. Principem in tempore obsequio coliturum, gratulaturumq; cui libet respicienti: scholam item habiturum, non sanè vt turbam faciat, recitaturumq; in multitudine, sed non * spõte. Dogmata quoque illaturum & non dubitaturum. In somnis quoque sibi similem futurum, ac pro amico quandoq; moriturum. Ista quidem illi opinatur, verum transeundum iam ad epistolam.

ERI-

* αὐτῶν.

post γυνῆς
lege ἀλλ' pro αὐτῶν

adde greco αὐτῶν

* διὰ τὸν θεόν.

v. c. addit εὐα
πρωτογενῶν.ita grecè legito
πομπῆται το
εὐεργετῶν ἕνεκα αὐτῶν
πομπῆται, ἀνεκ
εἰς τοὺς ἑταίρους
εἰς τὸν κοινὸν
λεγε κωμῶν

adde greco αὐτῶν

NEQVE iuuenis quispiam dum est, philosophari negligat, neq; senex cum sit, philosophando fatigetur. Neque enim intempestiuus vllus est, * neq; qui ad extrema sanitatē tempus non habet idoneum. Qui autem dicit aut nondum philosophandi tempus esse, aut tempus praeterisse, ei similis est qui dicit ad beatam vitam aut non adesse tempus, aut non amplius esse. Philosophandum igitur & iuueni & seni, illi quidem vt senescens in virtutibus vigeat praeteritorum gratia, huic vt iuuenis vna & vetulus sit, quod futurorum careat metu. Meditandum ergo quae faciant beatam vitam. Si quidem si adsit illa, omnia suppetunt, sin vero absit, agimus omnia, vt illam habeamus. Quae autem assidue te admoneram, ea & age, & meditare, bene viuendi elementa haec esse arbitrans. Primum quidem deum esse animal immortale ac beatum, puta sicut communis de deo dicitur intelligentia, nihil illi aut ab immortalitate alienum, aut a beatitudine applicans. Ceterum omne quod illius cum immortalitate beatitudinem seruare possit, de eo opinare. Dijs nempe sunt, vt certa est illorum cognitio, non autem tales sunt, cuiusmodi eos pleriq; arbitrantur: neq; enim eos quales putant obseruant. Impius autem est non qui tollit multitudinis deos, sed qui dijs opiniones multitudinis applicat. Non enim sunt anticipaciones, sed opinationes falsae quae plurimi de dijs sentiunt. Hinc detracta maxima pessimis quibusq; a dijs inferuntur, & commoda item probis. Nam virtutibus per omnia delectati similes amplectuntur, ac omne quod huiusmodi non est alienum existimantes. Consuesce autem arbitreris nihil ad nos pertinere mortem. Bonum enim omne ac malum in sensu est, sensus autem priuatio mors est. Vnde recta cognitio, quod nihil ad nos sit mors, id efficit vt mortale quod est, fruatur vita, non ambiguum adiciens tempus, sed immor-

tali

talitatis desiderium afferens. Nihil enim in vita mali est, ei qui verè comprehendit nihil esse in vita priuatione mali. Vanus ergo est, qui mortem se timere dicit, non quia praesens morore conficiatur, sed expectata & futura contrahit. Nam quod praesens nihil perturbat, expectatum nequequam conficit. Itaq; quod acerbissimum malorum est & horrendum maxime mors nihil ad nos, quoniam cum nos sumus, mors non adest, cum vero mors adest, nos iam non sumus. Neque igitur ad viuentes, neq; ad mortuos pertinet. Nam his qui sunt illa non est, quibus vero adest, iam illi non sunt. Atque plurimi mortem aliquando vt malorum maximum, aliquando vero vt requiem corū quae in vita sunt tristium, cupiunt. Neq; igitur ne non viuat metuit, nec enim illi viuendi amor imperat, neque opiniatur mali aliquid esse non viuere. Quē admodum vero cibus, non qui plurimus, sed qui suauissimus est, eligitur, ita & tempus non longissimum, sed suauissimum carpitur. Porro qui iuuenem bene viuere, senem bene ex vita discedere admonet, fatuus est, nō modo ob amorem vitae, ac studium, verum quod eadem sit meditatio bene viuendi, ac bene moriendi. Longè autem deterius qui dicit, bonum quidem non natum esse:

Φύνη δ' ἔπος ὄνεια πύλας εἰδῶο περιήσται. hoc est, Theognidis.

Aut vbi natus eris mox Orci limen adire.

Nam si quod ita crederet hoc dixit, quomodo non discedebat ex vita? Id quippe illi in promptu erat, siquidem haec illi fuisset rata sententia. Sin autem inuchens dem in his quae ratione carent versatur. Memoria vero tenendum quod futurum est, neq; nostrum sit, neque omnino non nostrū, vt ne tanquam futurum prorsus expectemus, neq; item quasi non futurum desperemus. Reputandum praeterea concupiscentias parum esse naturales, partim naturales naturalium, alias quidem necessarias, aliis vero tantum esse naturales. Necesse

saria

* lege & supple
ita κατὰ φύνην
ὄνεια, ὅ δ' εἰ
ἀέγων καὶ σῶσις
φιλοσοφῶν ὁ
σοκράτης ὁρῶν,
&c.

qua de dijs traditur sequi, quam naturaliu seruire fato. Illa enim speciem excusationis obtendit honorem deorum, hac incuitabilem necessitatem habet. Fortunam verò neq; deã, vt vulgò suspicantur, putat. Nihil enim deus agit temere, neque instabile, causam nempe arbitratur bonum siue malũ ex hac ad beatè viuendum hominibus dari, principia tamen magnorum bonorum aut malorum ab ista suppeditari, præstat enim rationabiliter esse infelicem, quàm absque ratione felicem. Melius est enim in actibus quod bene indicatum est per eam digeri. Hæc igitur atque his similia, tecum si die noctuq; meditare aliquis, fiet vt nunquam seu vigiles, seu dormias, perturbatione vlla tenearis, verum vt deus inter homines viues. Nihil enim habet commune cum mortali animanti, animal homo, immortalibus bonis exercitatus. Diuinationem autẽ omnem ab alijs tollit, sicuti & in parua epitome, dicens eam non subsistere: & si, inquit, substantialis sit, nihil ad nos existimes pertinere quæ sunt. Hæc & eiusmodi de his quæ vitam informant: pluraq; his alijs etiam in locis differit. Dissentit autem à Cyrenaicis de voluptate. Illi enim non eam quæ in statu est, sed eam solum quæ in motu sit admittunt. Hic autem vtrinq; animi videlicet corporisq; complectitur, vt in libro de electionibus & fuga ait, & in libro de sine, & in primo de vitis, & in epistola ad Mitylenenses amicos, similiter & Diogenes in decimosexto electorum, & Metrodorus in Timocrate, ita asserunt intelligi voluptatẽ, & quæ in motu sit, & in statu. Et Epicurus in libro de hæresibus ita dicit: Nanque perturbationis dolorisq; vacatio constantes sunt voluptates. Gaudium verò ac læticia actio secundum motum videntur. Item aduersus Cyrenaicos. Illi enim corporis dolores deteriores arbitrantur doloribus animi. Corpore enim peccantes cruciari, hic autẽ animi dolores. Carnẽ enim præsentis tantummodo dolore affici, animum verò &

lege Græcè à οὐ
τε δέου, & δε
λε, οὐκ.

quidam codex
ἀμφοτέρως.

10

51

20

25

30

pra-

præterito, & præsentis & futuro. Ea ergo ratione maiores quoque animi, quàm corporis esse voluptates. Demonstratione verò vititur, quòd sit voluptas finis, quòd animalia simulatq; nata sunt, ista quidem deliniri, offendi contra dolore natur aliter absque rationis adminiculo cernimus. Nostra ergo sponte dolorem fugimus, sicuti & Hercules quidem ipse, qui dum amissa sibi tunica consumeretur, clamat mordēs atque euilans:
 Ἀμπεὶ δ' ἔστυον τῆς τριῆς,
 10 Λοκρῶντ' ὄρεσι περὶ ἄρα, Εὐβοίαςτ' ἄρα, hoc est, ἄραται.
 At circumgenunt petra,
 Locrorum, & alta Eubœæ promontoria.
 Voluptatis verò causa virtutes quoq; eligi, non propter se sicuti & medicinam propter sanitatem, vt ait & Diogenes in
 15 vigesimo electorum. At verò Epicurus inseparabilem quoq; dixit esse à voluptate, virtutem solum, cetera verò separari, nempe vt mortalia. Agedum igitur nunc Colophonem addimus, vt ita dixerim, & scriptorum omnium & vite philosophi, ratas ipsius opinionones aduicentes, hisq; omne hoc opus
 20 nostrum concludentes, sine illo vitēs, qui felicitatis ac beatitudinis inuiti sit. Quod beatum atque immortale est, neq; ipsum negotia habet, neque alij præbet, quo fit, vt neq; ira, neque gratia tangatur. Nam huiusmodi omnia infirmitatis sunt. In alijs verò ait, deos ratione cõsfici, alios quidem numero subsistentes, alios verò secundum speciem similitudinem,
 25 ex perpetuo similium imaginum fluxu quæ in sese perfectè sint humana specie. Mors nihil ad nos. Quod enim dissoluitur, sensu priuatur: quod autẽ sensu caret, nihil ad nos. Terminus magnitudinis voluptatum, rei quæ cuiq; doleat sublatio est. Vbiq; verò fuerit id quod delectat, quandiu ibi est, nihil est quod doleat, aut afficiat dolore, aut vtrunque simul. Nõ moratur diuinius in carne quod dolet, sed summus

lege τῶν ἐπι-
λέκτων.
 adde Græco, ἢ
 ἀποπέσειν ἐν-
 σι αἴθε ἰδούσης
 τὴν ἀρετὴν καὶ
 μὴ. ἢ ἢ ἢ
 ἕρτατε lege
 ἕρτατα.

f 2 do-

dolor minimū durat. Quod autem nimium solum delectat secundum carnē non multos dies durare contingit. At diurni morbi plus habet in carne quod oblectent, quam quod doleant. Non potest iucundē viui, nisi prudenter, ac honestē, ac iustē viuatur, neque prudenter, honestē ac iustē, nisi iucundē: cui autem hoc non contigit, is non viuit prudenter atque honestē, & cui iustē non euenit, non potest hic iucundē viuere, eō quod confidat hominibus, aut secundum naturam principatus & regni bonum ex quibuscunq; potuerit hoc parari. Gloriosi atque conspicui quidam esse cupierunt, ita se vt ab hominibus tūti sint adepturos existimātes. Itaq; si quidem tuta sit talium vita, natura bonum receperunt. sin minus, nihil habent cuius gratia principio contra natura proprietatem appeterunt. Nulla per sese voluptas malum est, sed causa quarundam voluptatum multiplices ingerunt voluptatum perturbationes. Si cumularetur voluptas omnis, & tempore & ambitu, congregatio fieret, aut maximē principales natura partes. Nequaquam à seinuicem differrent voluptates, si efficiencia voluptatum luxuriosorum metus animi soluerent, metus inquam & de caelestibus, & de morte, & de doloribus: praeterea si voluptatum doceret finem, nihil haberemus quo eos culpāre possemus, vndique voluptatibus hauriendis instantes, nullāque ex parte neque quod doleret, neque quod irgeret habentes. Quod profectō malum fore: si nihil nos caelestium suspiciones perturbarent, neque mortis opinio si nihil nos moueret, aut aliud quippiā. Quod si ad huc non dubitem scrutari dolorum ac voluptatum fines, nō indigeremus physiologia, nec liceret de his quae maximē rata sunt metuentem soluere, nisi planē nouisset quae sit torius natura, sed fabulosum aliquid suspicaretur. Non itaque liceret absque physiologia accipere synceras voluptates, neque prodesset aliquid humanam sibi parare securam

lege ει κρησ= πύκνυθ.

lege ποιητικα. lege ασώτως non ασωμαδης τις: ελυσ, ποι ελαγα.

αι χρομιν νδ ει. μαεν. & προ quod doleret, neque quod irgeret habentes. Quod profectō malum fore: si nihil nos caelestium suspiciones perturbarent, neque mortis opinio si nihil nos moueret, aut aliud quippiā.

lege ηα, ορεος ημας, ειπι ετι τ ειδλμηκα βοειν.

10

5 I

10

25

30

vitatem, cum & superna & quae sub terra sunt suspecta essent, ac simpliciter quae sunt in infinito, cum humana securitas fuerit vsque ad aliquid, virtusq; immixta, & purissima fecunditas sit, quae ex quiete & multis cedendo securitas prouenit. Natura opes diffinit, & parabiles sunt. Porro inanium opinionum diuitiae in infinitum excidunt. Breuis sapienti fortuna subincidit. Quae verò sunt maxima & in primis rata disposuit ratio, & perpetuo vita tempore disponit atque disponet. Iustus à perturbatione remotissimus, iniustus verò perturbatione plenus est. Non crescit in carnē voluptas, cum semel quod per indigentiam dolebat, ablatum est, sed solum variatur. Porro mentis finis, finem qui secundum voluptatem est genuit, horumq; ipsorum, & eorū quae his affinia sunt, electio maximos quoq; metus animo parat, infinitum tempus, ac finitum equam habet voluptatem, si quis voluptatis ipsius fines ratione metiatur. Nam caro voluptatis fines accepit infinitos, infinitumq; ipsum efficit tempus. Porro mens carnis finem ac terminum ratione pertinetans, aeternisq; exuta timoribus, vitam omni ex parte consummatam fecit. Nihilq; iam infinito tempore opus habuimus, sed neq; voluptatem quidem effugit, ne tum quidem, cum exitum ex vita molestia atque anxietates compellunt, quasi aliquid beatae vitae desiderat in qua vita terminos noscens, non ignorat quam sit parabile id quod indigentia dolorem tollat, omnemq; vitam constituat. Itaque nihil negotiis opus est quae certamina habent, subsistentem verò finem versare animo oportet, omnemq; euidentiam ad quam ea quae opinamur referamus. Alioquin omnia rationem iudicij desiderabunt, tum multaq; plena erunt, si sensibus omnibus repugnabis, non habebis, neque quosuis ex iis quos mentiri dixeris, quo pacto indices, aut ad quid te referas, si quae simpliciter eicias sensum, neque diuidas in id quod opinaris, iuxta

adde Grecoz τος βίον.

διδωκοις.

melius ζεζόνω quam βία.

ευποροισεν νοιν αταθλαςεν.

αλλι ελεγεφροσος.

xta id quod accersit, quod iam per sensum praesens est. Affe-
 ctus insuper & omnem imaginalem mentis intuitum con-
 fundens, ac sensus reliquos opinione inani, ut qui iudicium
 cunctas omne. Porro si & quod expectatur omne inopinabi-
 libus notionibus firmes, idq; quod attestationem non admit-
 tit, ut quod falsum si non demiseris, eris quasi omne certam
 men obseruans, omneq; iudicium rectum siue non rectum,
 nisi per omne tempus quae geruntur singula ad natura refe-
 ras finem. Verum antea euerter siue fugam siue insectatio-
 nem in aliud aliquid faciens non erunt verbis consentanea
 tibi actiones voluptatum, quaecumque ad dolorem non indu-
 cunt, nisi implet & non sunt necessariae, sed appetitum habent
 minus latum, quoties paratu difficiles, autoremque detrimendi
 esse constiterit, quas in totius vitae beatitudinem sapientia
 parat. Longe maxima res est amicitiae acquisitio, eadem
 sententia confidentiam parit, quod nihil sit aeternum neque
 diuinum, ac ne grauius quidem quicquam ac molestius, &
 ea quam in ipsis desinitis est amicitiae seruitus consummata
 maxime confert. * Voluptatum alia naturales, alia necessa-
 riae sunt, alia naturales & non necessariae, alia vero neque
 naturales neque necessariae sunt, sed circa inanem opinio-
 nem versantur. Naturales & necessariae existimat Epicu-
 rus eas quae dolores sedant, ut est in siti potus, Naturales vero
 non necessariae, quae voluptates solum variant, non autem
 dolorem tollunt, ut sunt preciosi cibi. Neq; naturales autem
 neq; necessariae putat eas, quemadmodum corona & statu-
 rum ornamenta. Naturalium voluptatum quae dolorem non infe-
 rant, nisi consummata fuerint, sit vehemens studium circa na-
 turam, nouam non diffundit, sed circa inanem opinionem neq; cir-
 ca suam opinionem hominis naturae utilitatis est signum, ut neq;
 inuicem laedant, neque laedantur. Quae animantes eo foedere
 iungi non possunt, ut neque laedant mutuo neque laedantur,

ἐπιθυμῶν.

in his ius nullum aut iniuria est. Eadem est in gentibus ra-
 tio, quae aut nolunt aut nequeunt ita foederari, ut neque le-
 dant mutuo neque laedantur. Iustitia enim nihil per se esset,
 verum in contractibus mutuis quibuslibet locis id foedus ni-
 titur, ut non laedamus neque laedamur. Iniuria per se malum
 non est, verum in suspicionis metu id malum situm est, si me
 lateat quod huiusmodi sunt iniustitia vindices. Non credat
 is qui clam aliquid facit contra id quod inter se constitue-
 runt homines ne laedantur, aut laudent se latere posse: & si
 millies etiam tum lateat, ad finem vitae tamen incertum est
 an latere possit. Communiter quidem omnibus ius idem est.
 Utilitatis enim aliquid confert in mutua societate, priuatim
 vero agri & quarumcunque rerum non omnibus idem con-
 sequitur ius esse. Aliud quidem omnium testimonio firma-
 tum, quod expediat in usu mutuae societatis eorum quae ius-
 ta putantur esse, ius dicitur, siue idem sit omnibus, siue non
 idem. Porro si ponat tantum quisquam, non autem proue-
 niat commoditas mutuae societatis, non iam hoc iuris natu-
 ram habet, etiamsi intercidat commodum iuris, non mutuo
 quam autem ad anticipationem congruit. Nihilominus id
 temporis iustum erat, his qui inanimibus vocibus semet con-
 fundunt, sed res plurimas cernunt: ubi cum varia fuerint
 circumstantes res non congruentes, ad anticipationem visa
 sunt, quae putabantur iusta in ipsis rebus, ea iusta non erant.
 Vbi vero vaneſcentibus circumstantibus rebus, visa sunt non
 congruere, ad anticipationem quae existimata sunt iusta.
 Vbi vero vaneſcentibus rebus, iam non vilia erant ea clam
 posita iura. Hic autem iusta quidem fuere, quoniam erant
 vilia societati mutuo simul conuersantium, postea vero non
 ita fuerunt iusta, quando neque vilia erant. Quibus rebus
 externis minime considerare praeclearè constituit. Hic ea qui-
 dem quae sunt possibilis, & familiaria efficit: quae vero

ἐπιθυμῶν.

466 DIOG. LAERT. DE VITA PHILOSOPH.
 huiusmodi non sunt, non aliena sane neque eiusdem cognationis, atque ubi in illis non poterat, se studuit non immiscere, exclusitq; omnia, quae agere non conducebat. Atqui omnes qui eo profecerant, ut se ex eis maxime confidendum pararent, quae sunt propinqua & finitima, hi etiam inter se vixere suavissimam vitam, firmissimam habentes fidem ac probationem, certissimamque propinquitatem adsumentes, lamentis prosequuti non sunt defuncti; celeriozem obitum.

FINIS.

INDEX, CVM RES QVASQVE
 INSIGNES, TVM CLASSICORVM
 PHILOSOPHORVM NOMINA,
 COMPLECTENS.

In quo priores communiorum numerorum nota pagellam, postea-
 riores vero versum indicant.

A			
Academia quid, ac ubi	118, 17.	Alyattes rex	41, 25. & 42, 2. & 47, 8.
Academica secta a quo ita appellata	131, 3.	Alyattus filius	41, 4.
Academici, philosophi	13, 2. eorum dogma, vide Plato & Platonici.	Amicitia quid	273, 24.
Academius Heros	118, 19.	Amici seruandi	156, 9.
Aegyptij omnes medici	118, 19.	Amicitia, quid Aristoteli	193, 30.
Aegyptiorum philosophia	10, 27.	Amicitia, quid Pythagore	331, 16.
Aegeliendi mos	394, 16.	Amicitia species	145, 2. & 193, 30.
Aegyptius palmes, vide Zeno Citi- eius.	270, 20.	Amicorum cuncta communia	177, 4.
Aerigma Cleobuli	45, 8.	Amicorum par	112, 18.
Aeschines, philosophus, ac Socratis discipulus	83, 5. eius dialogi ibid. versu 22. octo Aeschines	Amicus, quid Aristoteli	189, 23.
Aeclitas quid	308, 24. quando	Amicus amplectendus	94, 7. & 96, 7.
Aerates anni temporibus accommo- datae	331, 12.	Amor quid Diogeni	234, 3.
Aethalides, require Pythagoras.	304, 16. & 337, 2.	Amphibolia quid Stoicis	278, 17.
Actier quid	304, 16. & 337, 2.	Amphiarai sanum	114, 17.
Agamemnonius, vide Grates.		Amyntas Maced. rex	182, 19.
Agalyrrus, vide Pittacus.		Aeschines, philosophus, ac Socratis discipulus	83, 5.
Agesslaus, Imperator exercitus	81, 1.	Anacharis Scythia, philosophus	49, 30.
Agrigentum cur amplum	350, 17.	Anaxagoras, philosophus	146, 1. eius sol ibid. vers. 31. luna 63, philosophia ibid. tota fere pag. caelum 64, 11. damnatio ibid. versu 15. obitus 65, 12.
Agrigentorum deliciae ibi, vers. 18.	395, 23.	Anaxagorae, praeter hunc philosophum tres	65, 31.
Agrippa, Scepticus quid primus in- uenerit	395, 23.	Anaxarchus, philosophus	Aberites 384, 7. eius in morte mira constantia ibid. vers. 21. apud Alexandrum rem- egen auctoritas 385, 2. vaticinium ibid. versu 9.
Aiax, dux	25. versu 25. & deinceps.	Anaximander philosophus, Thale- tis discipulus	11, 30. & 12, 2. mile- sius 60, 8. gnomonem primus inue- nit ibid. vers. 16. horoscopia fabri- catus est ibid. ver. 20. sphaeram co- struxit ib. vers. 21. eius obitus ibid. versu 25.
Aidonius	355, 20.	Anaximander alius	60, 28.
Alcibiades	69, 1. & 175, 13.	Anaximenes philosophus	60, 31. eius natalis obitusq; 61, 4. & 5. epistole ibid. vers. 9. & 19.
Alcimus, oratorum Graeciae eminentis- simus	103, 13. eius libri 121, 9.	Alter Hercules, vide Cleanthes.	Anaximenes, pingui aquiliculo Rhe- tor
Alcmaeon Crotoniata, philosophus Pythagoricus	358, 7.		
Alexander Maced. rex	7, 19. eius di- ctum mirabile 228, 1. magnificentia 229, 30. iactantia 237, 19.		
Alexinus Eliensis, Ebulidis disci- pulus	101, 4. eius mors ibi. ver. 15.		

INDEX.

tor 236, 20. Archelaus philosophus 66, 4.
Anaximenes tres 61, 5. Archelai alij tres ibid. versu 24.
Ancora à quo inuenta 51, 29. Archeopolis donatio 112, 18.
ἀνὰ πόδας mancipia 110, 23. Archytas Tarentinus, philosophus Pythagoricus 356, 25. eius epistola ad Dionysium 122, 30. ad Platonem altera 357, 2. eius studium ibidem versu 32. inuentum 358, 4.
Anima qualis Aristoteli 194, 17. Archytæ quatuor 357, 22.
Animæ sensus varius 119, 28. Aræta, Aristippi filia philosophus 87, 14, & 92, 11.
Animæ quot partes 147, 20. Arimantius Pluto 10, 10.
Animalia Aegyptiis loco decorum 10, 28. Aristagoras Milesius 36, 12.
Animalis vox quid 276, 11. Aristippus Cyrenaicus philosophus sit 66, 19. 84, 29. eius luxuria 85, 22. patientia ibid. versu 32. libelli 91, 16.
Animalium generatio Archelao vnde sit 66, 19. Aristippus quidam ἀντιποδῶντες 91, 14.
Animantium genera 143, 6. Aristippi alij quatuor 91, 11.
Anitus exterminatus 76, 30. Aristo Argius palæstrita 117, 11.
Anni dies, tempora & vicissitudines, à quo inuenta 163, 23. & deinceps. Aristotelius, alius Ilietes Peripateticus 92, 15.
ἀντιποδῶντες philosophi 92, 6. Aristo Argius palæstrita 117, 11.
Anticæris Platonis redemptor 92, 15. Anticipatio naturalis quid 276, 4.
Antigonus rex 170, 26. eius ad Zenonem epistola 258, 22. de Zenone mortuo dictum 261, 15.
Antipodas, & alia in philosophia quis primo nominavit 123, 31. Aristoteli, Platonis pater 116, 7.
Antipodes esse 336, 15. Aristones sex 313, 3.
Antiphigma Platonis 140, 16. Aristonij, philosophi 311, 28.
Antiphonem philosophum Atheniensis 13, 29. & 217, 9. eius egregie dicta ibid. versu 32. & deinceps in tres sequentes paginas. ἀπολόγων cognominatus 221, 5. eius scripta 222, 1. obitus ibidem versu 32. ἀεὶ σοφῶντις quid 329, 8.
Antiphonem alij tres 223, 16. Aristotigon tyrannicida 372, 17.
Anus domesticæ probrum in Thaletē 19, 27. Aristoteles, philosophus Peripateticus, Stagyrites 182, 14. Alexandri præceptor 183, 20. quando natus 185, 30. præclaræ eius sententiæ 188, 21. testamenta 186, 25. opera seu volumina 190, 10.
Ariftooteles, octo- 195, 10.
Aristoteles quidam cognomēto Mythus 84, 16.
Arius pagus 53, 25.
Αῖψα, morbus 391, 15.
Artaphernes Sattapa 90, 3.
Artium genera 150, 27.
Artium propria vocabula, require in Summis decretorum philosophicorum. 112, 17.
Arcelepiades, Menedemi amicus, seu Pylades 112, 17.
Arcefilæus philosophus, mediæ academiæ auctor 12, 11. Pritaneus Asteriscus, Platonis 140, 18.
Arcefilæus, eius epigrammata 166, 27. Astrapylicus 73, 29.
& 167, 5. eius liberalitas 170, 14. Atydamantis imago 77, 3.
alter Aristippus vocatus 171, 10. Athenas qui primus Physica philosophiæ perlepidum dictū 172, 10. tria philosophiæ inuexit 66, 6.
eius perlepidum dictū 172, 10. tria Atheniensium penitentia 76, 25. de testamenta ibid. versu 24. obitus Zenone decretum 259, 23.
173, 9. Atomi infiniti 379, 45 & 421, 9.
Arcefilæi alij tres 173, 20. Attalus

INDEX.

Attalus rex 178, 27. **catæ** 25, 19.
Auaritia, quid Stoicis 294, 29. Chilon philosophus, Lacedæmonius 34, 23. eius præcepta 35, 8. obitus 308, 26.
Aurum, quid 308, 26.
Αἰσθησις quid 279, 23. Chilonia breuitas 36, 12.
Axiothea Phlasiæ 154, 21. **Χεῖρα** Aristippi 91, 25.
Chrysiippus, philosophus Stoicis 318, 25. eius volumina quinque supra septingenta. 319, 13. & 322, 28. imago ibid. versu 30. **ἐπιμνηστικὸς** vocatus ibid. versu 31. eius obitus 321, 9. interrogatiuncula ibid. versu 26.
Bathyclis Arcadis phiala 17, 14. Chrysiippi alij quatuor 321, 20.
Batis, Epicuriforor 413, 28. Cilicum latrocinia 394, 14.
Baton Ponticus, require Menippus. 149, 7. Ciuilitatis species 145, 9.
Benevolentia genera 149, 7. Cleanthes, philosophus Stoicis, Aristippi filius 314, 15. **φειδότης** vocatus ibid. versu 20. eius libri 317, 1. obitus ibidem versu 19.
Bias Priæneus 41, 12. eius obitus 42, 9. opus ibid. versu 31. sententiæ 43, 1.
Bion philosophus, Borythenites 174, 2. eius commentaria & sententiæ ibid. versu 26. obitus 177, 11.
Bionem decem 178, 1.
Boethi iudicia 276, 1.
Bona omnia varia Stoicis 291, 10.
Bonum, quocumque 150, 32.
Bonorum genera 144, 26. & 152, 1.
Boton philosophus Atheniensis 368, 30. Clitomachus philosophus Carthaginiensis 181, 23. eius volumina ibidem versu 28.
Caduidas, Scytharum rex 49, 31. Cobræ 72, 29.
Cælum, causa totius generationis Platonis 142, 10. plura de cælo require Cometæ 309, 1.
in Summis decretorum philosophicorum. 70, 2.
Callisthenes Olynthius 183, 26. & deinceps. Compositio quid 277, 18.
Canon Epicuri 416, 6. Coniunctio quid Stoicis 277, 8.
Carnæades philosophus Cyrenæus 179, 16. eius mors 180, 15. Consiliorum genera 152, 11.
Carnæades alius 181, 20. Contrariorum genera 78, 4. & deinceps.
καὶ δὲ quid 265, 26. **καὶ δὲ** & Nymphæ Pythagoricæ 33, 1.
Cebes, philosophus Thebanus 107, 29. Contentiones philosophorum inter se mutuo 78, 4. & deinceps.
28. eius dialogi ibidem. Corycius mons 56, 28.
Celtæ Druides 7, 12. Corpus, quid Stoicis 276, 14.
Cepas edere, prouerbium 42, 2. Coruscatio quid Stoicis 309, 10.
Cephalodorus Mag. eq. 81, 1. Cotys Thaciis 387, 20.
Ceramicum 257, 6. Cranium, gymnasium 245, 26.
Ceranium 140, 17. Crantor, philosophus Solensis 163, 123, 21.
Chabriæ dux 123, 21. 22. eius commentaria ibid. versu 24.
Chaldaei 7, 11. astronomi 9, 18. 24. poemata 164, 10. obitus 165, 18.
Χεῖρα ἐπιμνηστικὸς, vide Demetrius Phaleræus.
Cheroneus ab Atheniensibus vendi- 31, eius de vera patria memorabile respon-

I N D E X.

responsium 250.8. epist. liber 252, 32.
 Cræto, philosophus Atheniensis 106, 10. eius dialogi ibid. vers. 15.
 Crobylus lycophanta 133,23.
 Cubus, à quo primum omnium inuentus 358,4.
 κυανθης, vide Heraclitus.
 Cylindri 300. Epicuri 414,31.
 Cylonium scelus 533,1.
 Cynici, philosophi 239,19. eorum decreta, placita seu opiniones 254,8.
 Cynismus quid 254,27.
 κυνισμοσ, gymnasiu 221,3. & 311,27.
 Cypsellus 22,17. Periantri pater 46,25. filius ibidem versu 31.
 Cyrenæici, philosophi 13,7. & 92,5. eorum opiniones ibid. vers. 17.
 Cyrus, rex 16,10.
 Cyni παρθία 246,21.
 Cythera, insula 36,2.
 D
 Dædachus Platonius 18,8.
 Dæmones 338,17.
 Damagerus, Chilonis pater 345,23.
 Damastus, Atheniensis princeps 15,2.
 Darij regis ad Heraclitum epistola 366,14.
 Decorum quid Stoicis 277,17.
 Deficientia, quæ Stoicis 278,31.
 Definitio, quid Stoicis 277,26.
 Deltius narrator 68,36.
 Demarati consilium 36,16.
 Demetrii memorabiles viginti 212,13.
 Demetrius Phalereus 209,22. eius imagines, vna excepta, detectæ 210,12. mors ibidem versu 26. opera 211,10.
 Democritus, philosophus Milesius 375,6. περίττασλος in philosophia 376,10. eius obitus 378,12. opiniones seu placita ibid. vers. 31. libri 379,21.
 Democritifex 380,29.
 Demodicus Alerius 42,5.
 Demonstratio quid 273,8.
 Demophon, Alexandri mensis præfatus 393,15.
 Demosthenis volubilitas 100,31. obitus 186,12.
 Descriptio, quid Stoicis 277,29.
 Deus, Platoni qualis 142,12. qualis Aristoteli 194,11. qualis Stoicis 307,1.
 Dei effigies incognita Aegyptiis 10,32.
 Deorum proprium 255,1.
 Dialectica, à quo cepit 13,23. ei quid proprium ibidem paulo ante, vers. 20. ea quid sit 272,10. quomplex ibidem versu 19. Stoicis quid 278,22. eius artis propria vocabula, require in Summis decretorum philosophicorum. 33,15.
 Διαλεκτικαί 33,15.
 Diacosmus magnus 377,6. parvus ibidem vers. 28.
 Dialogus vnde compositus 134,3.
 Dialogos quis primo introduxit 123,29.
 Dicere ac pronuntiare qui differant 276,29.
 Dictio, quid Stoicis 276,23.
 Dictionis elementa quot 276,23.
 Dij vt plurimum ignei 143,5.
 Dij verendi 54,17.
 Dimylus princeps 64,10.
 Diocætus Pythagoricus 370,2.
 Diodorus philosophus, Iasus, Cronus cognominatus 102,2.
 Diogenes Apollonates, philosophus 383,22. eius opiniones ibid. versu 27.
 Diogenes, philosophus Synopensis, Cynicus 223,23. eius persecrantia 224,8. pallium duplicatum ibidem versu 17. pera ibidem versu 19. baculus ibidem versu 23. scolum pro domo ibid. vers. 29. laborum tolerantia ibidem versu 32. acre iudicium in despiciendis alijs, pagella 225, & duabus sequentibus. cur in faciem sepeliri voluit 227,22. canis laudatorum per se 228,9. eius villæ 229,11. ratiocinatio ibid. versu 16. parasiti 230,15. canis à Platone vocatus ibid. qualis canis 235,30. cur canis 237,21. eius auditores 243,4. obitus ibidem versu 7. sepulcrum 244,1. statua ibid. vers. 4. volumina ibidem versu 25. discipuli 246,18.
 Diogenes quinque 245,5.
 Diomedon, vide Nearchus.
 Dionysius Corinthi, prouerbium 128,26.
 Disciplina, quid quibuslibet Diogeni 246,8.
 Disciplinæ species 145,30.
 Diuidua 152,26.
 Dogma Academicorum. vide, Plato & Platonici. Epicureorum, vide Epicu-

I N D E X.

Epicurus. Peripateticorum, vide Peripatetici. Stoicorum vide Stoicis philosophi, ac ita in alijs.
 Dogmata, quæ vocantur 135,10.
 Dogmatici, philosophi 12,26.
 Dogmatica quid proprium 135,9.
 Druides Celtæ 7,11. eorum obscura philosophia 9,18.
 Duces asiaticij 249,20.
 E
 Ebrios, duplici incommodo esse afficiendos 38,3.
 Ecademia, prius scriptum per e 249,28.
 Εβριουσ 148,26.
 ΕΒΡΟΤΗΘΙ 14,18.
 ΕΒΡΟΤΗΘΙ 13,11.
 ΕΒΡΟΤΗΘΙ 155,18.
 Elementa vocalia quot 276,25.
 Elementum quid 303,15.
 Eliaçi philosophi 99,24.
 Eliensis philosophi 135,7.
 Empedocles, philosophus Agrigentinus 345,20. καλοσφαιρον vocatum legitimus 349,7. eius iactantia & amor sui 351,27. eius placita 355,13. versu 356,4.
 Επὶ ἡ γῆα 30,9.
 Επὶ τὰ χῆμα 194,17.
 Epaminundas Thebanorum dux 81,3.
 Ephectica philosophia 393,9.
 Εφεκτικαί 12,27.
 Epicharmus Cokus, philosophus Pythagoricus 356,7. eius statua in scriptum epigramma ibidem versu 10. commentaria ibidem versu 20. obitus ibid. versu 23.
 Epicurus, philosophus Atheniensis 405,23. eius scorta 408,5. dogmaticæ Syrenes ibidem versu 29. natalis 410,29. schola 411,2. obitus ibidem versu 3. vita, finis, testamentum ibidem versu 22. epistola 413,13. discipuli ibidem versu 21. monumenta 414,13. ex eius ludo nobiliores ibid. vers. 19. optima & præclara volumina 415,10. eius philosophiæ diuisio 416,3. eius epistolæ tres singulares, seu summæ totius philosophiæ. Prima est pag. 418,2. Secunda 433,22. Tertia 446,1.
 Epicurei philosophi 13,13. cur Fabis abstinendum 339,7.
 Epimenides, philosophus Cnosius 53,5. eius opera 54,10. epitola ibidem vers. 26. Aæacus dictus 55,13.
 Epimenides inlar dei ibid. versu 14. Cretis appellatione honoratus ibidem versu 28.
 Epimenides alij tres 55,31.
 Επειμηνιδαι 13,7.
 Eretici philosophi, à quo ita nominati 99,24.
 Eriteneæ 46,28.
 Εριτινεαί 99,24.
 Εριτινεαί philosophi 99,31.
 Erudite quid præferet 189,16.
 Ethice, à quo inuenta 12,8. & 68,2. eius sectæ 13,23. quid ei proprium ibidem paulo ante versu 19. eius philosophiæ propria nomina. require in Summis aut decretis philosophicis.
 Ethici, philosophi 13,15.
 Euagoras, Cleobuli pater 44,10.
 Euantes Milesius 17,27.
 Eubulides Milesius 100,21. Aristotelis aduersarius 101,2. eius auditores ibidem versu 31.
 Euclides, philosophus 99,28. eius philosophia 100,5. dialogi ibidem versu 9.
 Ευδαιμονικαί 13,10.
 Ευδαιμονικαί 138,17.
 Eudoxus, Cnidius, philosophus Pythagoricus 359,22. eius opus 360,19. commentaria ibidem versu 27.
 Ευδοξουσ 361,7. ἡδαιμονικαί appellatus ibidem versu 27.
 Eudoxi quatuor 360,31.
 Euidencia, quid Stoicis 276,15.
 Eumolpus (à quo Eumolpidae) Musæi pater 8,11.
 Euphorbus Phryx 16,5. require plura in Pythagora.
 Ευφορουσ 138,17.
 Ευφρουσ 410,25.
 Euripidis dubitatio 390,19.
 Ευδουμικαί, quid Democrito philosopho 379,14.
 Examnus, Thaletis pater 143,31.
 Excecididas, Solonis pater 24,13.
 Exercitatio quomplex, Diogeni 240,25.
 F
 cur Fabis abstinendum 339,7.
 Faculæ 309,1.
 Fanta.

INDEX.

Fantasma, quid	274, 20.	cuius genera	366, 31.
ibidem vers. 27. & 275, 2.		Heraclicii quinque	366, 5.
Fantasma, quid	274, 19.	Heraclicij qui	364, 9.
Fatum, quid	307, 27. & 336, 31.	Herillus philosophus Carthaginien-	
Felicitas quotuplex	150, 11. quid Ari-	stis 3 13, 8. eius philosophia ibidem.	
istoteii	193, 15.	libri ibid. 18. obitus 3 14, 4.	
Figuli rota, à quo inuenta	51, 29.	Hermias Eunuchus, Atarnensium ty-	
Finis bonorum	144, 2. rerum quotu-	rannus 183, 8. in eum hymnus ibid.	
plex	149, 17.	Hieronymus Rhodius	16. versu 19.
		& 27.	
G			
Galli gallinacei Midae	71, 27.	Hipparchia, Metroclis soror, philoso-	
Gastro, vide Pittacus.		phans femina	250, 19.
γαστρος	40, 27.	Hippasus, Metapōtinus, philosophus	
Genera philosophiae	271, 14.	Pythagoricus	358, 20.
Genus, quid Stoicis	277, 31.	Hippasi duo	ibidem, versu 24.
Glaucon, Platonis frater	71, 28. &	Homerus, Epicus Sophocles	161, 23.
117, 8.		Sceptica lectura princeps	389, 20.
Glauconis philosophi Atheniensis dia-		eius poema de virtute & iustitia cō-	
logi	107, 14.	positum esse	64, 5.
Glycon, require Lycon.		Homini vox, quid	276, 12.
Gnomon, à quo inuentus	60, 16.	Hominum generatio Archelao qualis	
Gnorus, Scythia	49, 30.		66, 20.
Graeci primo paruis, subinde maiori-		Honesti quae	120, 10.
bus poculis potantes	51, 11.	Horomades	10, 9.
Græcorum intemperantia	237, 23.	Hothane	75, 29.
continentia	294, 13.	Humanae vitae terminus Soloni quis	
Græcismus, quid Stoicis	277, 23.	Humanae aetas secundum Pythagoram	
Grammatica vim quis omnium pr-		distincta	331, 10.
mius sit speculatus	124, 3.	Humanitas quotuplex	150, 4.
Gratia, in arce Atheniensis uelita cu-		Hyems	308, 22.
ius opis	67, 13.	Hyrradius, Pittaci pater	37, 9.
Gratiarum signa	154, 14.		
Grylli honesta mors	89, 32.	I	
Gymnosophitæ	7, 12. mortis contē-	Iactare digitos quis solitus	68, 10.
ptores	9, 16.	Idea, Platonis	140, 1.
		Idea	120, 6.
H			
Halys, fluuius	21, 14.	ἱεροκλειος, magistratus	232, 4.
Ἡρακλῆος, philosophi	92, 6.	Indifferentia	255, 7.
Hegelas ἠθικῶς	92, 14.	Indigentia quid	295, 12.
Ἡρακλῆος	110, 17.	Individua	152, 28.
Helena, ab Alexandro rapta	18, 27.	Inductio quid & quotuplex	135, 26.
Heliotropium	57, 12.	Inductio per consequens quotuplex	
Heracleide	46, 25.	136, 9. per contrarium quid	135,
Heracles Pōticus, philosophus	11,	29.	
14. & 46, 29. & 213, 14.		Inquisitionis modum per resolutionē	
dictus Articis ibidem versu 20. eius		quis primus introduxit	123, 29.
monumenta ibidem vers. 21. eius		Intelligibile quid Platoni	119, 24.
draco, seu impostura	214, 20. obi-	Inuolutum & cornutum dicendi ge-	
tus 215, 13.		nus à quo fluxerit	103, 6.
Heracles, quatuordecim	216, 3.	Ionica philosophia	11, 32. & 12, 4. &
Heraclicus, philosoph. Ephesius	362,	ibid. vers. 19. à quo initium accepit	
8. eius obitus	363, 5. liber ibidem		328, 8.
versu 30. placita	364, 9. epistola ad	Iphicrates dux	71, 26.
ipse dixit, prouerbiū		Ἰσοκράτης, Xenophontis	81, 31.
		ipse dixit, prouerbiū	344, 10.
		Aristo	

INDEX.

Ἴρις	308, 28.	M	
Ἴρις	20, 28.	Magistratus quotuplex	148, 9.
Italia philosophia	12, 2. rursum ibi-	Magi 7, 11. eorum philosophia, vesti-	
dem vers. 20. à quo cepit	328, 11.	tus, victus, vita, à pag. 9. 18. vsque	
Iudæorum origo	10, 18.	ad pag. 10, 23.	
Iudicium quid Chryssippo	276, 3.	Manothus	10, 29.
Iudicium Scepticorum	401, 27.	Marathoniae pugnae duces fortissimi	
Iugulare mortuos, prouerbiū	112, 3.	29, 22.	
Iupiter Eelius	21, 32.	Massagetarum uxores cōmunes	394,
Iupiter Horomades Magorū	10, 9.	12.	
Iupiter iurator	338, 26.	Mausoli sepulchrum	63, 32.
Iusta quæ	120, 9.	Medicinae species	146, 18.
Iustitiae genera	145, 25.	Megabyzus, Dianæ sacerdos	80, 1.
Iuuenibus quid conueniat	264, 19.	Megarenfes, philosophi	13, 7.
		Megarici, philosophi, à quo denomi-	
L			
Labor, quibus bonum sit	217, 28.	Melanchrus, Lebityrannus	37, 11.
Lacæna, paxarum causa	18, 28.	Melissa, Periantri	46, 27.
Lacydes, philosophus Cyrenæus, no-		Melissus, philosophus Samius	371,
ua institutor Academiæ	12, 12. &	13. eius philosophia ibid. vers. 19.	
178, 15. eius lepidum dictum	18,	Melleus laqueus	234, 8.
32. obitus	179, 5.	Menedemus philosophus	107, 32.
Lacydium	178, 28.	eius grauitas	108, 24. summa cum
Lais, sortum	156, 16.	Asclepiade coniunctio	112, 15. su-
λαυρασίω, Pyrrhonis opus	386, 4.	perstitio	253, 30. uelut 254, 1. ima-
Lapis de celo cadens	64, 11.	go	110, 28.
Lathenia uates	154, 21.	Menelaus	18, 27.
Leander Milestus	17, 13.	Menippus, philosophus Cynicus,	
Legislatoris quid proprium	135, 10.	Phenix	252, 26. eius volumina
Lemocritus, require Democritus, phi-		253, 22.	
losophus.		Menippifex	253, 18.
Leon, Sicyoniorum tyrannus	11, 13.	Mens, velocissimum Thaleti	20, 17.
Leucippus philosophus	377, 25. eius	Meteororum summa, ex Epicuri phi-	
placita ibidem versu 26. & sequen-		losophia	433, 22. in consequen-
tia pag.		plus	13. pag.
Lex quotuplex	146, 21.	Metrocles philosophus, Maronites	
Liberi qui soli Zenoni	269, 13.	250, 20. eius obitus	251, 9. discipu-
Lobon Aegius	20, 4.	li ibidem vers. 10.	
Locti philosophiae	271, 13.	Metrodoros Atheniensis, Epicureus	
Locus, maximum Thaleti	20, 16.	413, 22. eius libri	414, 5.
Longotropos, quid Stoicis	283, 8.	Mida regis epigramma	44, 20.
Loquutio, quid Stoicis	276, 21.	Midas tonsor	71, 28.
Luna, Aegyptiis dea	10, 27.	Mimnermo, sexagesimus annus fatalis	
secus, Epicuro	437, 21.	31, 10.	
Lupinori vis	252, 24. natura	266, 5.	
Lycium	182, 31. & 184, 8.	Minerua Phidiae	104, 4.
Lycion, philosophus Troadensis	206,	Mithridatis in Platonem honor	124,
2. Glycon uolatus ibid. versu	13.	11.	
eius obitus	207, 8. testamenti ibi-	Monimus, philosophus Syracusanus	
dem versu 20.		245, 17. eius opera	246, 13.
Lycones quatuor	207, 18.	Mors Diogeni qualis	246, 5.
Lycophon, Periantri F.	46, 31.	Mos sepeliendi apud Athenienses	25,
Lycophon alius, poeta Tragicus	111, 2.	22.	
Lyfis, Periantri vxor	46, 26.	Mundus Aegyptiorum	10, 32. Thale-
		ris Milessi	16, 23. patria Theodoro
		96, 31. Platonis	141, 31.
		Mundi infiniti Epicuro	421, 8.

INDEX.

Pontifex in patria 386,27. Dei in-
star inter homines 387, 1. eius in-
diferentia ibidem versu 24. disci-
puli 388,21. furor ididem versu
23. dogmatis sectæ 389, 4. ratio
392,17.
Pyrrhoniam secta repudiata 14,17.
Pyrrhonij, philosophi 389,4. eorum
sectæ ibidem.
Pythagoras philosophus 11,12. &
328,13. eius volumina 330,9. sen-
tentia 334,4. victus ibidem versu
16. vestis ibidem versu 19. dogma-
ta ibidem versu 30. obitus 342,25.
epistola 345,12.
Pythagoras pugil 345,8.
Pythagoræ alij multi 344,5.
Pythocles, ab Epicuro adamatus 407
13. & ad eum epistola 415,31.

Q

Quadriloquia Platonis 137,7.
Quamdiu philosophandum Crates iu-
dicio 249,27.
Quid eximium habeant philosophi,
Aristippo 86,12.
Quid facile, quidue difficile 20,26.
Quis felix 21,1.

R

Recta, quæ Stoicis 279,10.
Recte dicere quotuplex 148,28.
Regnum quotuplex 145,19.
Rerum naturalium omnium summa,
require Summa.
Respublica recta 241,26.
Retis factus emprus 17,1. & 18,39.
Rhetorica quid 272,9. quotuplex ibi-
dem versu 14.
Rhetoricæ vis & officium 136,17.
Romanorum sepeliendi mos 394,17.

S

Samolxis, Thrax 7,15.
Sapiens omnia Stoicis 299,18.
Sapientes qui habitati 17,25. de eo-
rum numero & ordine controuer-
sia 22,10. & deinceps.
σολοκισμὸς 40,25.
σκαλιτικὸν & trigona quis inuenerit 16,
6.
σκάλη quid 98,10.
Sceptica philosophia quæ 293,8. eius
(seu Pyrrhonice) cultores 404,30.

Sceptici philosophi quid contende-
runt 391,6.
σκαλιστικὸν 14,12.
Scientia quid 313,10.
Scirpalus, piratarum princeps 242,
15.
Scorta regum, reginæ Diogeni 238,
20.
σεντοκῶν, dialogi 106,26.
Scythicum dicendi genus 50,5.
Secta quid 14,10.
Secta philosophicæ 145,1.
σεντοκῶν, Lex Sisachtea ibidem versu 19.
Selenus Grammaticus 366,1.
Semen quid 310,28.
σεντοκῶν, 7,13.
Semipternorum natura 119,25.
Sensibile, quid Platoni 119,19.
Sensus, quid Stoicis 275,8.
Sermo, quotuplex 146,27. à quo pri-
mo definitus 217,31.
Simmius Thebanus philosophus 107,
20. eius dialogi ibidem.
Simon philosophus Atheniensis 106,
24. eius dialogi ibid. vers. 28.
Simones alij tres 167,8.
Simur, Dionysij quæstor 88,23.
Socrates, philosophus 66,29. in ora-
toria acer 67,19. primus philoso-
phorum damnatus moritur ibidem
versu 27. Ethices inuentor 68. eius
damnatio 76,5. obitus ibidem vers.
14. iuramentum 269, 5. patientia
68, 11. comitans animus 69,6. fru-
galitas ibid. versu 27. vxores ibid.
versu 29.
Socrates alij quatuor 78,20.
Socratici, philosophi 13,12.
Socratici sermones 107,5.
Socratici nobilissimi 78,13.
Sol, Aegyptij deus 10,27. gleba au-
rea Euripidi 63,23. eius defectus,
Epicuro 427,20.
Solenses 27,28.
Solij ibidem versu 29.
Solis, ciuitas ibidem versu 5.
σολοκισμὸν ibid. versu 7.
Solocisimus, quid Stoicis 277,20.
Solon Atheniensis 23,26. eius insi-
gne facinus 24,24. elegi in Pisis tra-
tum 26,15. responsum ibid. versu
30. leges sanctissimæ 29,7. opera
31,23. mors 32,1. sententia ibidem
versu 19. apophthegma ibidem ver-
su 22. epistole 32,23. item pagina
33. & 34.

Solo

INDEX.

Solon Salaminius 24,13.
Somnus Epimenides 53,11.
σολων 11,14. σολων ibidem versu 18.
Sophistæ, sapientes & poetæ 11. ver-
su 21. & 22.
Sophocles, Homerus Tragicus 161,
24.
σπευσίππου 272,27.
Spartiarum celebre dictum 18,13.
Species philosophicæ 271,14.
Species quid Stoicis 278,4.
Spes quid Aristoteli 189,1.
Speusippus, philosophus Athenien-
sis 154,8. eius commentaria & dia-
logi 155,12.
Speusippus alter ibidem vers. 28.
Sphæra, Anaximandri 60,21.
Sphærus Bosphoranus, philosophus
Stoicus 318,2. eius libri ibid. versu
13.
Stilpo, philosophus Megarensis 102,
31. eius dialogi 105,24. obitus
ibidem versu 28.
Stoici, philosophi 13,8. cur ita voca-
ti 258, 1. eorum dogma 271,4. &
deinceps in viginti consequentes
paginas.
Straton philosophus Lamfacenus, Phy-
scius dictus 203,21. Procl. Phila-
delphi præceptor ibidem versu 25.
eius libri ibidem versu 28. mira te-
nuitas 204, 10. testamenta ibidem
versu 26.
Stratonis alij octo 204,20.
Stultos insanire 399,15.
Stylus Platonis quotuplex 134,9.
Subdiuisio, quid Stoicis 278,12.
Summa rerum omnium naturalium
iuxta Epicureos 418,2. & deinceps
in consequentes sexdecim paginas.
Summa vniuersæ philosophicæ Stoicæ
277,4.
Summa vniuersæ philosophicæ Aca-
demice. vide Plato & Platonici.
Summa vniuersæ philosophicæ Peri-
pateticæ. vide Peripatetici, & Ari-
stoteles.
Supina, quæ Stoicis 279,12.

T

Telus Atheniensis 26,30.
Tempus 142,22.
Tentamus, Biantis pater 41,12.
Tentanium sacellum 44,2.
Thales Milesius 143,30. eius sententiæ
Virtutes orationis quot Stoicis 277,
& 34.

24,10. quando natus 21,10. eius
mors ibidem versu 22. epistole 23,
16. & 24,4.
Thales & alij quinque 21,15.
Theano, Pythagoræ vxor philoso-
phans 342,34.
Thelidarum familia 143,2.
Theodorus, philosophus, primo de-
mus, deinde Theos appellatus 92,
12. eius philosophia 96,15.
Theodori viginti 98,20.
Theodorij, philosophi 92,6. & 96,15.
Theon Tithoreus, Stoicus 394,2.
Theophrastus, philosophus Eresius
195,23. eius bina auditorum mi-
lia 196,7. sententiæ 197, 1. obitus
ibid. versu 6. opera ibid. versu 50.
testamentum 201,2.
Theopropidarum familia 108,1.
Theori corrupti 215,7.
Thesopis, mensa 170,4.
Thesopis 192,24.
Thestis Pythostrati 81,30.
Thrasylbulus, Milesiorum tyrannus
16,29. & 18,18. & 47,14. eius epi-
stola 49,27.
Thyriion, Bathyelis F. 172,25.
Timon Nicaeus, philosophus 140,2,21.
eius opera 403, 14. frugalitas 404,
15. vnoculus ibidem versu 23. eius
auditores ibid. versu 30.
Timon alius, hominum osor 403,27.
Tragœdia consummata 136,30.
τρεμικὸς 15,9.
Triginta tyranni Atheniensium 87,
30.
Tripodis inuenti fabula seu historia
17,1. de ea re variz sententiæ 18,
21. & deinceps.
Triloquia Platonis 138,24.
τυραννικὸν quis primus inuenit 322,8.
Tyranni qui 148,15.
Tyrannus quando dicatur 145,23.
τυραννικὸν, animalia 393,4.

V

Vascula in ventrem tumentia qui se-
rent. à quo primo inuentum 154,

T

Telus Atheniensis 26,30.
Tempus 142,22.
Tentamus, Biantis pater 41,12.
Tentanium sacellum 44,2.
Thales Milesius 143,30. eius sententiæ
Virtutes orationis quot Stoicis 277,
& 34.

g

2

11.

atque adeo (quod dici solet) oleum & opera pereat: ideoque suppliciter à nobis perierit, vt cōtra huiusmodi improbos quorundā lucri cupidorum conatus, fraudē & iniurias, Priuilegij nostri prærogatiua munire illū dignaremur. Nos huiusmodi illius precibus æquis & iustis benignè annuentes, & prædicti Christophori Plantini honestos conatus promouere, atque indemnitate illius quàm maximè consultū cupientes, hoc publico edicto cautū volumus, & sancimus, ne quis cuiuscunque status, gradus, ordinis, aut conditionis fuerit, quacunque sacri Romani Imperij & ditionis nostræ fines patent, deinceps prædicta, aut alia quæcunque probatorum auctorum opera, quotquot vel hætenus nondum impressa, vel ab aliis quidem impressa, nouis autem deinceps scholiis, annotationibus, aut commentariis aucta & illustrata præfatus Plantinus primus typis procuderit, intra proximum sexennium à prima cuiusque operis aut voluminis editione vilo pacto eiusdem vel diuersi characteris forma excudat, aut excusa ab aliis intra nostros & Imperij fines vendenda importet, seu quouis modo distrahat manifestè vel occultè sub pœna decem Marcharū auri puri, quarum dimidia fisco nostro imperiali fraudis vindici, residua verò pars prænominato Plantino cedat, præter librorū, sicut præmittitur, ad imitationem impressorum amissionem; quos idē Plantinus vbicumque locorum nactus fuerit per se, vel suos, adiumento magistratus loci, vel citra, propria auctoritate sibi vendicare inque suam potestatem redigere potest. In cuius rei fidem præsentis edicto manu nostra subscripsimus & sigillum nostrum apponi iussimus. Datum in ciuitate nostra Vienna Austriae, die vigesima prima mensis Februarij, Anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo quinto: Regnorum nostrorum, Romani, tertio: Hungarici, secundo: Bohemici verò, decimo septimo.

Maximilianus.

Ad mandatum sacre
Cæs. M. proprium

Haller.

EXCVDEBAT ANTVERPIAE CHRISTOPHORVS
PLANTINVS, ANNO M. D. LXXII, POSTRIDIE
IDVS FEBRVARII.